

تعیین محدوده های خدمت کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی آمایش سرزمینی کتابخانه های عمومی ایران

مجموعه استانداردها و معیارهای برنامه ریزی و تخصیص فضای

کتابخانه های عمومی ایران

کارفرما: اداره کل کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی

مجری: دانشگاه فردوسی مشهد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طرح آمایش سرزمینی (تعیین محدوده‌های خدمت) کتابخانه‌های عمومی استان خراسان رضوی

کارفرما: اداره کل کتابخانه‌های استان خراسان رضوی

مجری:

دکتر مسعود مینائی

همکاران اصلی طرح

دکتر حمد الله سجاسی قیداری

حمیده محمودی

فهیمة جعفری

فواد مینائی

دکتر احمد رومیانی

یاسین صیاد سالار

مهر ۹۸ - آذر ۹۹

IPLF-SPR4/SPW1

1:1399

عنوان طرح: آمایش سرزمینی (تعیین محدوده خدمت) کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی

کارفرما: اداره کل کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی

مجری: دانشگاه فردوسی مشهد

نماینده کارفرما: حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای علی اکبر سبزیان (مدیر کل محترم اداره کل کتابخانه های عمومی خراسان رضوی)

نماینده مجری: جناب آقای امیرملک زاده (مدیر توسعه و انتقال فناوری دانشگاه فردوسی مشهد)

مدیر پروژه: جناب آقای دکتر مسعود مینائی عضو هیئت علمی گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد

رابط کارفرما: جناب آقای یاسر سیاوشی جامی (کارشناس برنامه ریزی، آمار و پژوهش اداره کل کتابخانه های عمومی خراسان رضوی)

ناظر عالی قرارداد: جناب آقای دکتر امین متولیان (معاون برنامه ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد کتابخانه های عمومی کشور)

ناظر قرارداد: جناب آقای دکتر سیامک محبوب مناس (مدیرکل دفتر برنامه ریزی نهاد کتابخانه های عمومی کشور)

ناظر قرارداد: جناب آقای امیر انصاری (معاون مدیر کل برنامه ریزی)

مشاور طرح: جناب آقای دکتر محسن نوکاریزی (عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی مشهد)

همکاران طرح:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	دکتر حمد الله سجاسی قیداری	همکار اصلی	۱۱	حانیه معیریان	همکار
۲	حمیده محمودی	همکار اصلی	۱۲	رضا تیموری	همکار
۳	فهیمة جعفری	همکار اصلی	۱۳	کبری زواریان	همکار
۴	فواد مینائی	همکار اصلی	۱۴	گلثوم نوری	همکار
۵	احمد رومیانی	همکار اصلی	۱۵	حانیه لقایا	همکار
۶	یاسین صیاد سالار	همکار اصلی	۱۶	جواد محمودی	همکار
۷	کبریا مرادی	همکار	۱۷	حسین شفیعی زاده مقدم	همکار
۸	مهدی روشنی	همکار	۱۸	محمد پرتوی	همکار
۹	الهام شریعتی	همکار	۱۹	امین فعال جلالی	همکار
۱۰	محدثه حسینی	همکار	۲۰	مهدی سلاطین اسلامیة	همکار

بیشگفتار

خداوند منان را شاکرم که در سایه توجهاش برکی زرین، عالمانه و پژوهش محور در راستای ارتقاء کیفیت کتابخانه های عمومی استان رقم خورد. پژوهشی که با اجرا و تحقق آن گام مؤثری به سوی عدالت اجتماعی در حوزه کتابخانه های عمومی نزدیک ترمی شویم. طرح پژوهشی آمایش سرزمینی کتابخانه های عمومی از جمله پژوهش های کاربردی جهت بررسی و تعیین محدوده های خدمت کتابخانه های عمومی استان در حال حاضر و نیز بسیار مؤثر در آینده است. پوشش دهی این طرح علاوه بر کتابخانه های عمومی تحت نظارت اداره کل کتابخانه های عمومی استان، باهاکنی های صورت گرفته برای سایر کتابخانه های عمومی فعال در سایر سازمان ها و نهادها همچون سازمان کتابخانه ها، موزه ها و مراکز اسناد استان قدس رضوی، اداره کل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، اداره کل تبلیغات اسلامی، اداره کل اوقاف و امور خیریه، شهرداری ها و سایر نهاد های دولتی و مردمی نیز انجام گردید که در همین جا از کلیه مدیران، کارشناسان، کتابداران و کسانی که به طریقی با ریاری نمودند کمال تشکر و قدردانی را می نمایم. همچنین لازم می دانم از توجهات ویژه جناب آقای دکتر متولیان معاون محترم برنامه ریزی، پژوهش و فناوری اطلاعات نهاد و نیز جناب آقای دکتر محبوب مدیر کل محترم دفتر برنامه ریزی نهاد کتابخانه های عمومی کشور و کارشناسان مربوط تشکر و قدردانی نمایم. از دانشگاه فردوسی مشهد نیز به عنوان مجری طرح بصورت ویژه از جناب آقای دکتر امیر ملک زاده مدیر محترم توسعه و انتقال فناوری دانشگاه، جناب آقای دکتر مسعود مینایی مدیر محترم پروژه و عضو هیئت علمی گروه جغرافیا و نیز کلیه همکارانشان در این طرح تشکر و قدردانی می نمایم. همچنین از کلیه همکاران در ستاد اداره کل استان بویژه جناب آقای یاسر سیاوشی جامی که به عنوان نماینده اداره کل نظارت و پیکسیری این طرح را به عهده داشته اند تشکر و قدردانی می نمایم. از اینکه توفیق شد در راستای اولین توصیه مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم انقلاب با محوریت «علم و پژوهش» این رویداد علمی و پژوهش کاربردی در حوزه کتابخانه های عمومی را آغاز و به سرانجام برسانیم خداوند را سپاسگزارم. ان شاء الله با اجرای اینگونه فعالیت های علمی و پژوهشی توانیم در تحقق آرمان های بزرگ انقلاب اسلامی و توسعه ای اندک داشته باشیم.

علی اکبر سزنیان

مدیر کل کتابخانه های عمومی خراسان رضوی

آذرماه ۱۳۹۹

پیشگفتار

دانشگاه وقتی دانشگاهی قومی است که بر حرسه مقوله آموزش، پرورش و پژوهش با هم سپردارد. پس رسالت محیط دانشگاهی و پژوهشگر دانشگاهی در کنار آموزش، پژوهش نیز هست. امروزه پژوهش‌های زیادی در دانشگاه‌های کشور انجام می‌شود که اکثر آن‌ها پژوهش‌های ضعیفی هستند و یا اگر قوی هستند، مورد استفاده در جامعه و در عمل قرار نمی‌گیرند. این مسأله در حوزه علوم انسانی بسیار حادتر است. از سوی دیگر وقتی پژوهشگر بماند و آگاه باشد که نتیجه پژوهش او علاوه بر کارگرفته نخواهد شد، هم انگیزه کار خوب و درست را از دست خواهد داد و هم چنین تصور می‌کند که به راحتی می‌تواند پژوهش خود را با داده‌سازی و تقلب به انجام رساند و رفع تکلیف کند. در تعدادی از پیمان نامه‌ها و رساله‌های دانشگاهی این مسأله به وضوح قابل مشاهده است. امروزه کم‌تر مشاهده می‌شود که به پژوهش‌های علوم انسانی در کشور توجه خاصی یا جدی شود. البته برخی رشته‌های علوم انسانی مثل اقتصاد یا حسابداری رایج‌تر است. پژوهش‌های عمیق بسیاری وجود دارند که با وجود غنای علمی در این حوزه، اصلاً مورد توجه قرار نمی‌گیرند و فقط در لابلای تفسیرهای کتابخانه‌ها خاک می‌خورند. چون پژوهش در علوم انسانی تبلور فیزیکی یا فایزورانه ندارد، لذا تفاوت و تازمین پژوهش قوی و ضعیف و پژوهشگر دستگیر و نافرینجه به نظر نمی‌آید. در صورتی که تبلور کار ضعیف و قوی در علوم مهندسی و کاربردی به سادگی با اولین کاربرد هویدا می‌گردد. از این رو، لازم است در زمینه علوم انسانی سازمان‌ها و نهاد‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، ادبی و مانند آن نیازهای کاربردی خود را به پژوهشگران دانشگاهی بسازند و به شرط اجرائی و عملیاتی بودن نتیجه پژوهش آن را تأیید کنند و سپس در عمل از نتیجه آن در راستای عمل و اقدام مناسب بهره‌برند. البته این طرز برخورد با پژوهش و واسطه‌های نیازهای سازمان و نهاد مستلزم آن است که مدیران و رهبران آن نهاد یا سازمان پیش‌پژوهی قوی داشته باشند و به دک‌دستی از پژوهش و نیازهای پژوهشی و کاربردی خود در سازمان به واکاوی نیازپرداخته باشند. یکی از معدود نهادهایی که در ایران در چند سال اخیر به این دک‌رسیده و مدیران آن با نگرش عمیق و ژرف پژوهشی و تیزبینی که در این حوزه داشته‌اند، اقدام به واسطه‌های نیازهای پژوهشی خود به پژوهشگران دانشگاهی و مؤسسات پژوهشی کرده‌اند، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. این نهاد در چند سال گذشته برای نیازهای پژوهشی خود فراخوان عمومی از طریق رسانه‌های مختلف داده و از دست اندرکاران پژوهشی تقاضای کمک کرده است. رویکرد نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور در این موضوع، استفاده از متخصصان بومی در استان و دانش میدانی افراد موجود در منطقه بوده است و از دادن طرح کلان به یک شرکت برای کل کشور خودداری کرده‌اند که نتیجه آن پژوهش‌هایی است که دقت و کارایی بیشتر دارند. اقدام به چنین پژوهش‌هایی منافع خاص خود را هم برای کارفرمایان اندیشمند و هم برای پژوهشگران علاقه‌مند دارد. کارفرمایان مصمم هستند از نتیجه این پژوهش‌ها در حل محصولات کاری در آن نهاد بهره‌برند و علاوه بر ایشان منافع دارد و برخاسته از نیازهای محیط کاری است. پژوهشگران نیز خوشود و مسرور خواهند بود که بالاخره نتیجه کارشان مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت و بی‌حاصل تلاش نخواهند کرد. از سوی دیگر، به شدت تلاش خواهند کرد تا پژوهش واقعی و براساس داده‌های واقعی انجام دهند چون جای تقلب و ابهالی در کار نخواهد بود و تعهد خدمت و انجام وظیفه در مقابل نهاد و سازمانی دارند که با آن قرارداد امضا کرده‌اند. پژوهش حاضر از جمله پژوهش‌هایی است که در فراخوان داده شده از سوی نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و براساس پیشنهاد طراحی شده از سوی پژوهشگران و داوری آن توسط مدیران ارجمند آن نهاد طراحی شده است و از آغاز انگیزه و وجدانی در ضمیر پژوهشگران برای انجام آن بوده است چون هدف و کاربرد برایشان مشخص بوده است. بی‌شک مدیران آن نهاد نیز کاملاً نیازمند به انجام این کار بوده و

عمیقاً به مشکل حل نشده در محیط کارشان قهلاً پی برده اند. لذا می توان ادعا کرد که از محدود پژوهش های حوزه علوم انسانی است که استفاده عملیاتی از آن خواهد شد. این برای پژوهشگران مایه بسزای خرسندی و شادمانی است و قطعاً تجربیات حاصل از این کار دقیق در آینده کمک های فراوانی بر آن ها خواهد کرد.

امروزه کتابخانه های عمومی در جامعه ایران بسیار زیاد در نقاط شهری و روستایی پرکنده شده اند و نقش ویژه و منحصر به فردی در تقویت آموزش و پژوهش ایفا می کنند. بی شک توزیع دست آن ها چه در مناطق روستایی و چه در مناطق شهری، کمک بسیار زیادی بر استفاده بهینه از کتاب و کتابخانه و عدالت اجتماعی خواهد کرد. این پژوهش با تلاش و پشتکار بهکار ارجندم جناب آقای دکتر سعید مینائی عضو هیأت علمی گروه خرفه های دانشگاه فردوسی مشهد و تیم پژوهشی ایشان با دلسوزی، پیکسیری و دقت نظر وافر در راستای همین توزیع عادلانه کتابخانه های عمومی در مناطق شهری و دهستان های استان خراسان رضوی انجام شده است که امید می رود نتایج حاصل از این تلاش در رسیدن به هدف مورد اشاره کمک کرده، در آینده شاهد تحول در آموزش و پژوهش بهگانی در تمام مناطق این استان و برای همه اقشار باشیم.

دکتر محسن بوکاریزی

آذرماه ۱۳۹۹

دیباچه

کتاب مهم ترین و پدید پرورش ذهن و فکر، کسترش علم و دانش و منبع تربیت و فرهنگ است. فرهنگ نوین بشری حاضر نیز میراث گذشته‌هاست که به صورت مکتوب در لابلای صفحات کتاب باضبط شده و در کتابخانه نگهداری می‌شود. کتابخانه‌های عمومی محل تلاقی افکار و نظرات عامه با صاحب نظران جامعه است و بنابراین می‌تواند در توسعه فرهنگی جامعه نقش اساسی ایفا کند. امروزه نقش کتابخانه‌های عمومی به عنوان بخشی از نظام آموزشی و مرکز آوری و نشر دانش، مرکز مطالعات تخصصی و حرفه‌ای و به عنوان کانون توسعه دانش و فرهنگ بر بنگان آشکار است و کارکرد کتابخانه به عنوان یکی از زیرساخت‌های جامعه اطلاعاتی و سیستم خودآموزی سواد اطلاعاتی پررنگ تر از گذشته نمایان است. در همین راستا کتابخانه‌های عمومی به عنوان نهاد‌های اجتماعی باکرد آوری، سازمان دهنی و نگهداری دانش بدون بشرد، امکان رشد اندیشه، شکوفایی استعداد و باروری ذهن خلاق انسان پویا و جستجوگر را فراهم می‌کنند. این نهاد دانش، اطلاعات و آثار خلاقانه را با استفاده از یک رشته منابع و خدمات تهیه کرده و به صورتی برابر و یکسان به دور از تبعیض نژادی، ملیت، سن، جنس، مذهب، زبان، ناتوانی، وضع اقتصادی و وضعیت شغلی و درجات تحصیلی و سواد، در دسترس عموم قرار می‌دهند. اگرچه جوامع پیوسته به سمت رقومی شدن و غلبه اینترنت پیش می‌روند، اما کتابخانه‌های سنتی همچنان نقش دیرین خود را به عنوان یک مکان مهم برای ملاقات اهل کتاب، محل دسترس به منابع فناوری و مرکز فرهنگی حفظ کرده‌اند. این مکان با بهره‌گیری برای جوانانی که در سطح متوسط و عالی تحصیل می‌کنند از نظر فراهم کردن امکان مطالعه تفریحی، دسترس به محتوای آموزشی و کمک آموزشی و دسترس به ریلانز و یک فضای عمومی سالم اهمیت دارند.

به این دلیل است که اهمیت کتابخانه‌های عمومی به عنوان بخشی از فضای عمومی در برنامه ریزی‌های شهری و روستایی برای برنامه ریزان به خوبی شناخته شده است. به همین دلیل در توسعه شهری و روستایی، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها به‌طور متناهی از زمین برای احداث و توسعه کتابخانه‌های عمومی اختصاص می‌دهند. چرا که دسترس پذیری، یگانگی به کتابخانه‌های عمومی و برخورداری از خدمات آن‌ها از اساسی ترین فلسفه‌های وجودی این کتابخانه‌ها به‌شمار می‌رود. در قوانین شهری ایران و جهان نیز یکی از وظایف شهرداری‌ها احداث، نگهداری و توسعه کتابخانه‌های عمومی است. وجود این قوانین نشانگر اهمیت توجه به توسعه کتابخانه‌های عمومی و توزیع متوازن آن‌هاست. به همین دلیل، آگاهی از توزیع فضایی کتابخانه‌ها و دسترس پذیری آن‌ها در سطح نواحی و مناطق شهری و روستایی از اهمیت بالایی برخوردار است. به بیان دیگر، می‌توان انتظار داشت که میزان استفاده از امکاناتی چون کتابخانه‌ها متناسب با دسترس پذیری این مراکز تعیین‌یابد. ارزیابی دسترس پذیری جغرافیایی به این مرکز در نواحی سکونی اطلاعاتی حیاتی در اختیار می‌گذارد که می‌تواند در برنامه ریزی ارائه مطلوب خدمات کارساز باشد، زیرا شناخت دقیق تری از نواحی با دسترس کمتر یا بیشتر به دست داده و نابرابری‌های اجتماعی و فضایی از این حیث را آشکار می‌سازد.

روشنی این موضوعات بر مسئولین محترم نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور منجر به برنامه ریزی به منظور انجام پژوهشی کلان با مدیریت و چشم انداز استانی با هدف مدیریت و ساماندهی شبکه کتابخانه‌های عمومی فعال گردید. به این منظور طراحی پایگاه داده جغرافیایی (Geodatabase) مناسب برای نگهداری داده‌های کتابخانه‌های عمومی فعال در استان و سایر اطلاعات جغرافیایی مرتبط با آنها از جمله اطلاعات شبکه راه‌ها، اطلاعات سرشماری نفوس و مسکن، کاربری‌های اراضی و غیره در اولویت قرار گرفت. تکمیل چنین پایگاه داده ارزشمند و کاربردی بدون انجام فعالیت‌های میدانی و به‌کارگیری تمامی سازمان‌ها، نهادها، ادارت و مجموعه‌های متولی ممکن نبود. بایاری پروردگار، اطلاعات مختلف جمع‌آوری گردیده و در پایگاه داده جغرافیایی (Geodatabase) ذخیره گردید. در ادامه محدوده‌های خدمت‌گویی تمام

کتابخانه تعیین گردیده و برای آینده آنها برنامه ریزی انجام شد و متناسب با هر محله نقشه های لازم تهیه گردید. مطالعه گزارش پژوهش حاضر، ضمن در اختیار قرار دادن فرصت کتابخانه های عمومی موجود در استان و اطلاعات پایه آنها، خوانندگان را با توزیع فضایی کتابخانه ها در نواحی شهری و روستایی آشنایی نماید. همچنین محدوده های خدماتی کتابخانه ها در حال حاضر و آینده از گزارش حاضر قابل استحصال می باشد. از خداوند منان پاسکزارم که علی رغم چالش های بزرگ انسانی و طبیعی که در بازه زمانی اجرائی این پروژه از شهریور ماه ۱۳۹۸ تا آذرماه ۱۳۹۹ در کشور عزیزان ایران و جهان رخداد تیم تحقیقاتی پروژه را از سایه مهربانی و لطف خود محروم نماند؛ همواره آرام بخش قلب ایمان بوده است. بر خود واجب می دانم از بهکاران اصلی طرح، بهکارگرانی جناب آقای دکتر سجاسی و خانم با آقاییان حمیده محمودی، فیمه جعفری، فوادینانی، احمد رومیانی، یاسین صیادسالار کمال شکر را داشته باشم. همچنین از حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای سبزیان و بهکاران محترمان در اداره کل کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی آقایان و خانم های مایا سیراوشی جامی، نصرت فودی، محمد رضا بدیع زادگان، حجت سیرجاوید، حامد امیری، زهره حریرساز و همچنین جناب آقای امیر انصاری از نهاد کتابخانه های عمومی کشور پاسکزارم. از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر نوکاریزی که زحمت مشاوری طرح را بر عهده داشتند کمال شکر را دارم. از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه فردوسی مشهد جناب آقای دکتر بهرامی و مجموعه ایشان، بخصوص سرکار خانم عصمت امینی کمال قدر دانی را دارم. از جناب آقای امیر ملک زاده مدیر محترم توسعه و انتقال فناوری و دانشگاه فردوسی مشهد و زیر مجموعه محترمان جناب آقای دکتر سید هادی ابراهیمی، سرکار خانم مریم رفیع و خانم با آقاییان یغلی، صوبری، دوست علی، عمرانی و ناجی شکرتم. از هیئت رئیسه محترم دانشکده ادبیات و علوم انسانی بطور ویژه جناب آقای دکتر رادمرد و جناب آقای دکتر خوش سلیقه و جناب آقای دکتر مصدق مدیر محترم گروه جغرافیا و نامی کارمندان سخت کوش دانشکده از جمله خانم با آقاییان بلابانی و غریب لاسنگ، پاسکزارم. از جناب آقای ابراهیمی مسئول محترم دبیرخانه دانشگاه فردوسی مشهد و بهکارانشان کمال شکر را دارم.

بایسته است از طرف اینجانب و تیم پژوهشی پروژه از رؤسا، مدیران، معاونین و کارشناسان محترم استان خراسان رضوی، از جمله استادی محترم خراسان رضوی، سازمان تبلیغات اسلامی، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، اداره کل اوقاف، اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده ای، آستان قدس رضوی، کانون مساجد، اداره کل ارشاد اسلامی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، اداره کل پست، اداره کل مخابرات، سازمان مدیریت و برنامه ریزی و معاونت ها و بخش های مختلف شهرداری مشهد و سایر شهرداری ها و دبیرانی های استان که تیم پژوهش را در جهت انجام هر چه بهتر پروژه یاری دادند شکر نمایم. از بهکاران طرح خانم با آقاییان مرادی، روشنی، تیموری، زواریان، نوری، لقابا، مصیران، شریعتی، حسینی، محمودی که بیشتر آنها از دانشجویان خوب گروه جغرافیای دانشگاه فردوسی مشهد هستند و همچنین کتابداران محترم کتابخانه های سراسر استان شکر نمایم. در پایان لازم است از همه بزرگوارانی که با کمال تاسف بنده خیر فراموش کردم از ایشان یاد کنم و تیم پژوهش را در انجام این کار بزرگ یاری دادند و خانواده های محترم بهکاران اصلی طرح که در مدت انجام پروژه برای بسیاری از خودشان داغد شکر نموده و پوزش می طلبم.

دکتر مسعودینانی

مجری طرح

آذرماه ۱۳۹۹

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
۱. مقدمه.....	۱
۲. معرفی محدوده مورد مطالعه (استان خراسان رضوی).....	۱
۲-۱. ویژگی های مکانی استان خراسان رضوی.....	۱
۲-۲. ویژگی های جمعیتی (شهری و روستایی) استان خراسان رضوی.....	۲
۳. وضع موجود کتابخانه های استان خراسان رضوی.....	۵
۴. کتابخانه عمومی.....	۸
۴-۱. استاندارد حق بهرهمندی.....	۸
۴-۲. استاندارد سازماندهی.....	۹
۴-۳. استاندارد فضا.....	۹
۴-۴. استاندارد منابع.....	۹
۴-۵. استاندارد نیروی انسانی.....	۹
۴-۶. استاندارد زمان فعالیت.....	۱۰
۵. تعیین محدوده های خدمت موجود و آینده.....	۱۰
۵-۱. شهرستان مشهد.....	۱۶
۵-۱-۱. شهرمشهد.....	۱۶
۵-۱-۱-۱. منطقه یک.....	۱۷
۵-۱-۱-۲. منطقه دو.....	۲۵
۵-۱-۱-۳. منطقه سه.....	۳۶
۵-۱-۱-۴. منطقه چهارم.....	۴۷
۵-۱-۱-۵. منطقه پنجم.....	۵۲
۵-۱-۱-۶. منطقه ششم.....	۵۸
۵-۱-۱-۷. منطقه هفتم.....	۶۵
۵-۱-۱-۸. منطقه هشتم.....	۷۴
۵-۱-۱-۹. منطقه نهم.....	۸۲
۵-۱-۱-۱۰. منطقه دهم.....	۸۹

- ۹۵..... ۱۱-۱-۱-۵. منطقه یازدهم.
- ۱۰۱..... ۱۲-۱-۱-۵. منطقه دوازدهم.
- ۱۰۷..... ۱۳-۱-۱-۵. منطقه ثامن.
- ۱۱۳..... ۲-۱-۵. شهر ملک آباد.
- ۱۱۶..... ۳-۱-۵. شهر رضویه.
- ۱۱۹..... ۴-۱-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان مشهد.
- ۱۲۲..... ۲-۵. شهرستان بجستان.
- ۱۲۲..... ۱-۲-۵. شهر بجستان.
- ۱۲۶..... ۲-۲-۵. شهر یونسی.
- ۱۲۹..... ۳-۲-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان بجستان.
- ۱۳۰..... ۳-۵. شهرستان بردسکن.
- ۱۳۰..... ۱-۳-۵. شهر بردسکن.
- ۱۳۴..... ۲-۳-۵. شهر انابد.
- ۱۳۸..... ۳-۳-۵. شهر شهرآباد.
- ۱۴۰..... ۴-۳-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان بردسکن.
- ۱۴۲..... ۴-۵. شهرستان تایباد.
- ۱۴۲..... ۱-۴-۵. شهر تایباد.
- ۱۴۶..... ۲-۴-۵. شهر مشهد ریزه.
- ۱۴۸..... ۳-۴-۵. شهر کاریز.
- ۱۵۱..... ۴-۴-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان تایباد.
- ۱۵۲..... ۵-۵. شهرستان جغتای.
- ۱۵۲..... ۱-۵-۵. شهر جغتای.
- ۱۵۶..... ۲-۵-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان جغتای.
- ۱۵۸..... ۶-۵. شهرستان جویین.
- ۱۵۸..... ۱-۶-۵. شهر نقاب.
- ۱۶۲..... ۲-۶-۵. شهر حکم آباد.
- ۱۶۲..... ۳-۶-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان جویین.

- ۱۶۴ ۷-۵. شهرستان خوشاب.....
- ۱۶۴ ۱-۷-۵. شهر سلطان آباد.....
- ۱۶۷ ۲-۷-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خوشاب.....
- ۱۶۹ ۸-۵. شهرستان تربت جام.....
- ۱۶۹ ۱-۸-۵. شهر تربت جام.....
- ۱۷۳ ۲-۸-۵. شهر احمدآباد صولت.....
- ۱۷۵ ۳-۸-۵. شهر نصرآباد.....
- ۱۷۷ ۴-۸-۵. شهر نیل شهر.....
- ۱۷۹ ۵-۸-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان تربت جام.....
- ۱۸۱ ۹-۵. شهرستان صالح آباد.....
- ۱۸۱ ۱-۹-۵. شهر صالح آباد.....
- ۱۸۴ ۲-۹-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان صالح آباد.....
- ۱۸۶ ۱۰-۵. شهرستان تربت حیدریه.....
- ۱۸۶ ۱-۱۰-۵. شهر تربت حیدریه.....
- ۱۹۱ ۲-۱۰-۵. شهر بایگ.....
- ۱۹۴ ۳-۱۰-۵. شهر کدکن.....
- ۱۹۶ ۴-۱۰-۵. شهر رباط سنگ.....
- ۱۹۸ ۵-۱۰-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان تربت حیدریه.....
- ۲۰۰ ۱۱-۵. شهرستان چناران.....
- ۲۰۰ ۱-۱۱-۵. شهر چناران.....
- ۲۰۴ ۲-۱۱-۵. شهر گلپهار.....
- ۲۰۷ ۳-۱۱-۵. شهر گل‌مکان.....
- ۲۱۰ ۴-۱۱-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان چناران.....
- ۲۱۱ ۱۲-۵. شهرستان خواف.....
- ۲۱۱ ۱-۱۲-۵. شهر خواف.....
- ۲۱۵ ۲-۱۲-۵. شهر سلامی.....
- ۲۱۸ ۳-۱۲-۵. شهر سنگان.....

- ۲۲۰ ۴-۱۲-۵. شهر قاسم آباد.....
- ۲۲۳ ۵-۱۲-۵. شهر نشتیفان.....
- ۲۲۴ ۶-۱۲-۵. شهر شادمهر.....
- ۲۲۵ ۷-۱۲-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خواف.....
- ۲۲۷ ۱۳-۵. شهرستان داورزن.....
- ۲۲۷ ۱-۱۳-۵. شهر داورزن.....
- ۲۳۰ ۲-۱۳-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان داورزن.....
- ۲۳۲ ۱۴-۵. شهرستان رشتخوار.....
- ۲۳۲ ۱-۱۴-۵. شهر رشتخوار.....
- ۲۳۵ ۲-۱۴-۵. شهر جنگل.....
- ۲۳۸ ۳-۱۴-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان رشتخوار.....
- ۲۳۹ ۱۵-۵. شهرستان بینالود.....
- ۲۳۹ ۱-۱۵-۵. شهر شاندیز.....
- ۲۴۳ ۲-۱۵-۵. شهر طر قبه.....
- ۲۴۷ ۳-۱۵-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان بینالود.....
- ۲۴۹ ۱۶-۵. شهرستان زاوه.....
- ۲۴۹ ۱-۱۶-۵. شهر دولت آباد.....
- ۲۵۲ ۲-۱۶-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان زاوه.....
- ۲۵۴ ۱۷-۵. شهرستان فیروزه.....
- ۲۵۴ ۱-۱۷-۵. شهر فیروزه.....
- ۲۵۷ ۲-۱۷-۵. شهر همت آباد.....
- ۲۵۹ ۳-۱۷-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان فیروزه.....
- ۲۶۰ ۱۸-۵. شهرستان کلات.....
- ۲۶۰ ۱-۱۸-۵. شهر کلات.....
- ۲۶۴ ۲-۱۸-۵. شهر زو.....
- ۲۶۶ ۳-۱۸-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان کلات.....
- ۲۶۸ ۱۹-۵. شهرستان مه ولات.....

- ۲۶۸ ۱-۱۹-۵ شهر فیضآباد
- ۲۷۱ ۲-۱۹-۵ کتابخانه‌های روستایی شهرستان مه ولات
- ۲۷۳ ۲۰-۵ شهرستان فریمان
- ۲۷۳ ۱-۲۰-۵ شهر فریمان
- ۲۷۷ ۲-۲۰-۵ شهر قلندرآباد
- ۲۸۰ ۳-۲۰-۵ شهر سفیدسنگ
- ۲۸۲ ۴-۲۰-۵ شهر فرهادگرد
- ۲۸۳ ۵-۲۰-۵ کتابخانه‌های روستایی شهرستان فریمان
- ۲۸۵ ۲۱-۵ شهرستان خلیلاآباد
- ۲۸۵ ۱-۲۱-۵ شهر خلیلاآباد
- ۲۸۹ ۲-۲۱-۵ شهر کندر
- ۲۹۲ ۳-۲۱-۵ کتابخانه‌های روستایی شهرستان خلیل آباد
- ۲۹۳ ۲۲-۵ شهرستان سرخس
- ۲۹۳ ۱-۲۲-۵ شهر سرخس
- ۲۹۷ ۲-۲۲-۵ شهر مزداوند
- ۲۹۸ ۳-۲۲-۵ کتابخانه‌های روستایی شهرستان سرخس
- ۳۰۰ ۲۳-۵ شهرستان گناباد
- ۳۰۰ ۱-۲۳-۵ شهر گناباد
- ۳۰۴ ۲-۲۳-۵ شهر بیدخت
- ۳۰۷ ۳-۲۳-۵ شهر کاخک
- ۳۱۱ ۴-۲۳-۵ کتابخانه‌های روستایی شهرستان گناباد
- ۳۱۳ ۲۴-۵ شهرستان قوچان
- ۳۱۳ ۱-۲۴-۵ شهر قوچان
- ۳۱۸ ۲-۲۴-۵ شهر باجگیران
- ۳۲۱ ۳-۲۴-۵ کتابخانه‌های روستایی شهرستان قوچان
- ۳۲۲ ۲۵-۵ شهرستان نیشابور
- ۳۲۲ ۱-۲۵-۵ شهر نیشابور

- ۳۲۸ ۲-۲۵-۵. شهر عشق آباد.....
- ۳۳۰ ۳-۲۵-۵. شهر درود.....
- ۳۳۲ ۴-۲۵-۵. شهر خرو.....
- ۳۳۶ ۵-۲۵-۵. شهر بار.....
- ۳۳۷ ۶-۲۵-۵. شهر قدمگاه.....
- ۳۳۸ ۷-۲۵-۵. شهر چکنه.....
- ۳۴۱ ۸-۲۵-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان نیشابور.....
- ۳۴۴ ۲۶-۵. شهرستان سبزوار.....
- ۳۴۴ ۱-۲۶-۵. شهر سبزوار.....
- ۳۵۲ ۱-۲۶-۵. شهر ششتمد.....
- ۳۵۴ ۳-۲۶-۵. شهر روداب.....
- ۳۵۶ ۴-۲۶-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان سبزوار.....
- ۳۵۹ ۲۷-۵. شهرستان کاشمر.....
- ۳۵۹ ۱-۲۷-۵. شهر کاشمر.....
- ۳۶۶ ۲-۲۷-۵. شهر ریوش.....
- ۳۶۹ ۳-۲۷-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان کاشمر.....
- ۳۷۱ ۲۸-۵. شهرستان درگز.....
- ۳۷۱ ۱-۲۸-۵. شهر درگز.....
- ۳۷۵ ۲-۲۸-۵. شهر چاپشلو.....
- ۳۷۷ ۳-۲۸-۵. شهر لطف آباد.....
- ۳۸۰ ۴-۲۸-۵. شهر نوخندان.....
- ۳۸۳ ۵-۲۸-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان درگز.....
- ۳۸۵ ۲۹-۵. شهرستان باخرز.....
- ۳۸۵ ۱-۲۹-۵. شهر باخرز.....
- ۳۸۹ ۲-۲۹-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان باخرز.....
- ۳۹۱ ۶. جمع بندی.....
- ۳۹۳ پیوست ها.....

- پیوست شماره ۱: فرم برداشت میدانی ۳۹۳
- پیوست شماره ۲: پیشینه ۳۹۵

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱. مشخصات جمعیتی شهرستان‌های استان خراسان رضوی براساس داده های آماری سال ۱۳۹۵.....	۳
جدول ۲. اطلاعات جمعیتی مناطق ۱۳ گانه شهر مشهد براساس سرشماری ۱۳۹۵.....	۵
جدول ۳. وضعیت موجود کتابخانه‌های شهرهای استان خراسان رضوی.....	۶
جدول ۴. وضعیت موجود و مطلوب کتابخانه‌های مناطق ۱۳ گانه شهر مشهد.....	۱۶
جدول ۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه یک و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت.....	۱۷
جدول ۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه یک شهر مشهد.....	۱۸
جدول ۷. محدوده های خدمت وضع موجود (منطقه یک شهر مشهد).....	۲۰
جدول ۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه یک.....	۲۲
جدول ۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه یک براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۲۴
جدول ۱۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه دو و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت.....	۲۶
جدول ۱۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه دو شهر مشهد.....	۲۷
جدول ۱۲. محدوده خدمت کتابخانه‌های موجود منطقه دو براساس وضع موجود.....	۲۹
جدول ۱۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۲.....	۳۲
جدول ۱۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه دو براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۳۴
جدول ۱۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه سه و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت.....	۳۷
جدول ۱۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه سه شهر مشهد.....	۳۸
جدول ۱۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۳.....	۴۲
جدول ۱۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه سه براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۴۴
جدول ۲۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه چهار و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت.....	۴۷
جدول ۲۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه چهار شهر مشهد.....	۴۸
جدول ۲۲. محدوده خدمت کتابخانه‌های موجود منطقه چهار براساس وضع موجود.....	۴۹
جدول ۲۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۴.....	۵۰

- جدول ۲۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه چهار براساس کتابخانه های فرضی ۵۱
- جدول ۲۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه پنج و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت ۵۳
- جدول ۲۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه پنج شهر مشهد ۵۳
- جدول ۲۷. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه پنج براساس وضع موجود ۵۵
- جدول ۲۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۵ ۵۶
- جدول ۲۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه پنج براساس کتابخانه های فرضی ۵۷
- جدول ۳۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه شش و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت ۵۹
- جدول ۳۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه شش شهر مشهد ۶۰
- جدول ۳۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه شش براساس وضع موجود ۶۱
- جدول ۳۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۶ ۶۲
- جدول ۳۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه شش براساس کتابخانه های فرضی ۶۴
- جدول ۳۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه هفت و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت ۶۶
- جدول ۳۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه هفت شهر مشهد ۶۷
- جدول ۳۷. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه هفت براساس وضع موجود ۶۸
- جدول ۳۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۷ ۷۰
- جدول ۳۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه هفت براساس کتابخانه های فرضی ۷۲
- جدول ۴۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه هشت و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت ۷۵
- جدول ۴۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه هشت شهر مشهد ۷۶
- جدول ۴۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه هشت براساس وضع موجود ۷۷
- جدول ۴۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۸ ۷۹
- جدول ۴۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه هشت براساس کتابخانه های فرضی ۸۱
- جدول ۴۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه ۹ و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت ۸۳
- جدول ۴۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه ۹ شهر مشهد ۸۴
- جدول ۴۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۹ ۸۶
- جدول ۴۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه ۹ براساس کتابخانه های فرضی ۸۸
- جدول ۵۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه ۱۰ و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت ۹۰
- جدول ۵۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه ۱۰ شهر مشهد ۹۰

جدول ۵۲. محدوده خدمت کتابخانه‌های موجود منطقه ۱۰ براساس وضع موجود.....	۹۲
جدول ۵۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۱۰.....	۹۳
جدول ۵۴. محدوده‌های خدمت آینده در منطقه ۱۰ براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۹۵
شکل ۵۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه یازده شهر مشهد.....	۹۶
جدول ۵۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه یازده شهر مشهد.....	۹۶
جدول ۵۷. محدوده خدمت کتابخانه‌های موجود منطقه یازده براساس وضع موجود.....	۹۸
جدول ۵۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۱۱.....	۹۹
جدول ۵۹. محدوده‌های خدمت آینده در منطقه یازده براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۱۰۰
جدول ۶۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه دوازده شهر مشهد.....	۱۰۱
جدول ۶۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه دوازده شهر مشهد.....	۱۰۲
جدول ۶۲. محدوده خدمت کتابخانه‌های موجود منطقه دوازده براساس وضع موجود.....	۱۰۳
جدول ۶۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۱۲.....	۱۰۴
جدول ۶۴. محدوده‌های خدمت آینده در منطقه دوازده براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۱۰۶
جدول ۶۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه ثامن و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت.....	۱۰۸
جدول ۶۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه ثامن شهر مشهد.....	۱۰۸
جدول ۶۷. محدوده خدمت کتابخانه‌های موجود منطقه ثامن براساس وضع موجود.....	۱۱۰
جدول ۶۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ثامن.....	۱۱۲
جدول ۶۹. محدوده‌های خدمت آینده در منطقه ثامن براساس کتابخانه‌های فرضی.....	۱۱۳
جدول ۷۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر ملک آباد.....	۱۱۴
جدول ۷۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر ملک آباد.....	۱۱۴
جدول ۷۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر ملک آباد (وضع موجود).....	۱۱۵
نام محدوده خدمت.....	۱۱۵
کتابخانه‌های واقع در محدوده.....	۱۱۵
نوع کتابخانه.....	۱۱۵
زیربنا.....	۱۱۵
مساحت محدوده (هکتار).....	۱۱۵
جمعیت تحت پوشش.....	۱۱۵

- فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع) ۱۱۵
- کمبود / مازاد (مترمربع) ۱۱۵
- جدول ۷۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ملک آباد (وضع موجود) ۱۱۵
- جدول ۷۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر رضویه ۱۱۷
- جدول ۷۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر رضویه ۱۱۷
- جدول ۷۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر رضویه (وضع موجود) ۱۱۸
- جدول ۷۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رضویه (وضع موجود) ۱۱۸
- جدول ۷۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان مشهد ۱۲۰
- جدول ۸۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر بجستان ۱۲۳
- جدول ۸۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر بجستان ۱۲۳
- جدول ۸۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بجستان (وضع موجود) ۱۲۴
- جدول ۸۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بجستان (وضع موجود) ۱۲۴
- جدول ۸۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر بجستان ۱۲۵
- جدول ۸۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر یونسی ۱۲۷
- جدول ۸۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر یونسی ۱۲۷
- جدول ۸۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر یونسی (وضع موجود) ۱۲۷
- جدول ۸۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر یونسی (وضع موجود) ۱۲۸
- جدول ۸۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان بجستان ۱۲۹
- جدول ۹۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر بردسکن ۱۳۱
- جدول ۹۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در بردسکن ۱۳۱
- جدول ۹۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بردسکن (وضع موجود) ۱۳۲
- جدول ۹۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بردسکن (وضع موجود) ۱۳۲
- جدول ۹۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر بردسکن ۱۳۳
- جدول ۹۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر انابد ۱۳۴
- جدول ۹۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر انابد ۱۳۵
- جدول ۹۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر انابد (وضع موجود) ۱۳۵
- جدول ۹۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر انابد (وضع موجود) ۱۳۶

- جدول ۹۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر انابد ۱۳۷
- جدول ۱۰۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر شهرآباد ۱۳۸
- جدول ۱۰۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر شهرآباد ۱۳۸
- جدول ۱۰۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر شهرآباد (وضع موجود) ۱۳۹
- جدول ۱۰۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر شهرآباد (وضع موجود) ۱۳۹
- جدول ۱۰۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان بردسکن ۱۴۱
- جدول ۱۰۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر تایباد ۱۴۲
- جدول ۱۰۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر تایباد ۱۴۳
- جدول ۱۰۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر تایباد (وضع موجود) ۱۴۳
- جدول ۱۰۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تایباد (وضع موجود) ۱۴۴
- جدول ۱۰۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر تایباد ۱۴۵
- جدول ۱۱۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر مشهدریزه ۱۴۷
- جدول ۱۱۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر مشهدریزه ۱۴۷
- جدول ۱۱۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر مشهدریزه ۱۴۸
- جدول ۱۱۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کاریز ۱۴۹
- جدول ۱۱۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کاریز ۱۴۹
- جدول ۱۱۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر کاریز ۱۵۰
- جدول ۱۱۶. کتابخانه‌های روستایی شهرستان تایباد ۱۵۱
- جدول ۱۱۷. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان تایباد ۱۵۱
- جدول ۱۱۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر جغتای ۱۵۳
- جدول ۱۱۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر جغتای ۱۵۳
- جدول ۱۲۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر جغتای (وضع موجود) ۱۵۴
- جدول ۱۲۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر جغتای (وضع موجود) ۱۵۴
- جدول ۱۲۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر جغتای ۱۵۵
- جدول ۱۲۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان جغتای ۱۵۶
- جدول ۱۲۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان جغتای ۱۵۷
- جدول ۱۲۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نقاب ۱۵۹

- جدول ۱۲۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نقاب ۱۵۹
- جدول ۱۲۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر نقاب (وضع موجود)..... ۱۶۰
- جدول ۱۲۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نقاب (وضع موجود) ۱۶۰
- جدول ۱۲۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نقاب..... ۱۶۱
- جدول ۱۳۰. کتابخانه‌های روستایی شهرستان جوبین..... ۱۶۲
- جدول ۱۳۱. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان جوبین..... ۱۶۳
- جدول ۱۳۲. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سلطان آباد..... ۱۶۴
- جدول ۱۳۳. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سلطان آباد..... ۱۶۵
- جدول ۱۳۴. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سلطان آباد (وضع موجود)..... ۱۶۵
- جدول ۱۳۵. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سلطان آباد (وضع موجود)..... ۱۶۶
- جدول ۱۳۶. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خوشاب..... ۱۶۷
- جدول ۱۳۷. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان خوشاب..... ۱۶۷
- جدول ۱۳۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر تربت جام..... ۱۶۹
- جدول ۱۳۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر تربت جام..... ۱۷۰
- جدول ۱۴۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر تربت جام (وضع موجود)..... ۱۷۱
- جدول ۱۴۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت جام (وضع موجود)..... ۱۷۱
- جدول ۱۴۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر تربت جام..... ۱۷۲
- جدول ۱۴۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر احمدآباد صولت..... ۱۷۳
- جدول ۱۴۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر احمدآباد صولت..... ۱۷۴
- جدول ۱۴۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر احمدآباد صولت..... ۱۷۴
- جدول ۱۴۶. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نصرآباد..... ۱۷۵
- جدول ۱۴۷. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نصرآباد..... ۱۷۶
- جدول ۱۴۸. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نصرآباد..... ۱۷۶
- جدول ۱۴۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نیل شهر..... ۱۷۷
- جدول ۱۵۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نیل شهر..... ۱۷۸
- جدول ۱۵۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نیل شهر..... ۱۷۸
- جدول ۱۵۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان تربت جام..... ۱۸۰

- جدول ۱۵۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر صالح آباد ۱۸۲
- جدول ۱۵۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر صالح آباد ۱۸۲
- جدول ۱۵۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر صالح آباد (وضع موجود) ۱۸۳
- جدول ۱۵۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر صالح آباد (وضع موجود) ۱۸۳
- جدول ۱۵۷. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان صالح آباد ۱۸۵
- جدول ۱۵۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر تربت حیدریه ۱۸۶
- جدول ۱۵۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر تربت حیدریه ۱۸۷
- جدول ۱۶۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر تربت حیدریه (وضع موجود) ۱۸۸
- جدول ۱۶۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت حیدریه (وضع موجود) ۱۸۸
- جدول ۱۶۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر تربت حیدریه ۱۹۰
- جدول ۱۶۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر بایگ ۱۹۱
- جدول ۱۶۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر بایگ ۱۹۲
- جدول ۱۶۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بایگ (وضع موجود) ۱۹۲
- جدول ۱۶۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بایگ (وضع موجود) ۱۹۳
- جدول ۱۶۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کدکن ۱۹۴
- جدول ۱۶۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کدکن ۱۹۴
- جدول ۱۶۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کدکن (وضع موجود) ۱۹۵
- جدول ۱۷۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کدکن (وضع موجود) ۱۹۵
- جدول ۱۷۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر رباط سنگ ۱۹۷
- جدول ۱۷۲. کتابخانه‌های روستایی شهرستان تربت حیدریه ۱۹۸
- جدول ۱۷۳. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان تربت حیدریه ۱۹۸
- جدول ۱۷۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر چناران ۲۰۰
- جدول ۱۷۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر چناران ۲۰۱
- جدول ۱۷۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر چناران (وضع موجود) ۲۰۱
- جدول ۱۷۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چناران (وضع موجود) ۲۰۲
- جدول ۱۷۸. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر چناران ۲۰۳
- جدول ۱۷۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر گلپهار ۲۰۴

- جدول ۱۸۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر گلپهار ۲۰۴
- جدول ۱۸۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر گلپهار (وضع موجود) ۲۰۵
- جدول ۱۸۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر گلپهار (وضع موجود) ۲۰۵
- جدول ۱۸۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر گلپهار ۲۰۷
- جدول ۱۸۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر گلکمان ۲۰۸
- جدول ۱۸۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر گلکمان ۲۰۸
- جدول ۱۸۶. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر گلکمان ۲۰۹
- جدول ۱۸۷. کتابخانه‌های روستایی شهرستان چناران ۲۱۰
- جدول ۱۸۸. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان چناران ۲۱۰
- جدول ۱۸۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر خواف ۲۱۲
- جدول ۱۹۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر خواف ۲۱۲
- جدول ۱۹۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر خواف (وضع موجود) ۲۱۳
- جدول ۱۹۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خواف (وضع موجود) ۲۱۳
- جدول ۱۹۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر خواف ۲۱۴
- جدول ۱۹۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سلامی ۲۱۵
- جدول ۱۹۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سلامی ۲۱۶
- جدول ۱۹۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سلامی (وضع موجود) ۲۱۶
- جدول ۱۹۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سلامی (وضع موجود) ۲۱۷
- جدول ۱۹۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سنگان ۲۱۸
- جدول ۱۹۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سنگان ۲۱۸
- جدول ۲۰۰. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر سنگان ۲۱۹
- جدول ۲۰۱. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر قاسم آباد ۲۲۰
- جدول ۲۰۲. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قاسم آباد ۲۲۱
- جدول ۲۰۳. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر قاسم آباد (وضع موجود) ۲۲۱
- جدول ۲۰۴. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قاسم آباد (وضع موجود) ۲۲۲
- جدول ۲۰۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نشیفان ۲۲۳
- جدول ۲۰۶. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر شادمهر ۲۲۵

- جدول ۲۰۷. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خواف..... ۲۲۶
- جدول ۲۰۸. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان خواف..... ۲۲۶
- جدول ۲۰۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر داورزن..... ۲۲۷
- جدول ۲۱۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر داورزن..... ۲۲۸
- جدول ۲۱۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر داورزن (وضع موجود)..... ۲۲۸
- جدول ۲۱۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر داورزن (وضع موجود)..... ۲۲۹
- جدول ۲۱۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان داورزن..... ۲۳۱
- جدول ۲۱۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان های شهرستان داورزن..... ۲۳۱
- جدول ۲۱۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر رشتخوار..... ۲۳۳
- جدول ۲۱۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر رشتخوار..... ۲۳۳
- جدول ۲۱۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر رشتخوار (وضع موجود)..... ۲۳۳
- جدول ۲۱۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رشتخوار (وضع موجود)..... ۲۳۴
- جدول ۲۱۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر جنگل..... ۲۳۶
- جدول ۲۲۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر جنگل..... ۲۳۶
- جدول ۲۲۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر جنگل (وضع موجود)..... ۲۳۶
- جدول ۲۲۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر جنگل (وضع موجود)..... ۲۳۷
- جدول ۲۲۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان رشتخوار..... ۲۳۸
- جدول ۲۲۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستانهای شهرستان رشتخوار..... ۲۳۸
- جدول ۲۲۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر شاندیز..... ۲۴۰
- جدول ۲۲۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر شاندیز..... ۲۴۰
- جدول ۲۲۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر شاندیز (وضع موجود)..... ۲۴۱
- جدول ۲۲۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر شاندیز (وضع موجود)..... ۲۴۱
- جدول ۲۲۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر شاندیز..... ۲۴۲
- جدول ۲۳۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر طرهبه..... ۲۴۳
- جدول ۲۳۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر طرهبه..... ۲۴۴
- جدول ۲۳۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر طرهبه (وضع موجود)..... ۲۴۵
- جدول ۲۳۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر طرهبه (وضع موجود)..... ۲۴۵

- جدول ۲۳۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر طرهبه..... ۲۴۷
- جدول ۲۳۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان بینالود..... ۲۴۸
- جدول ۲۳۶. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان بینالود..... ۲۴۸
- جدول ۲۳۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر دولت آباد..... ۲۵۰
- جدول ۲۳۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر دولت آباد..... ۲۵۰
- جدول ۲۳۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر دولت آباد (وضع موجود)..... ۲۵۱
- جدول ۲۴۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر دولت آباد (وضع موجود)..... ۲۵۱
- جدول ۲۴۱. کتابخانه‌های روستایی شهرستان زاوه..... ۲۵۳
- جدول ۲۴۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان زاوه..... ۲۵۳
- جدول ۲۴۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر فیروزه..... ۲۵۵
- جدول ۲۴۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر فیروزه..... ۲۵۵
- جدول ۲۴۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر فیروزه (وضع موجود)..... ۲۵۵
- جدول ۲۴۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فیروزه (وضع موجود)..... ۲۵۶
- جدول ۲۴۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر همت آباد..... ۲۵۷
- جدول ۲۴۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر همت آباد..... ۲۵۸
- جدول ۲۴۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان فیروزه..... ۲۵۹
- جدول ۲۵۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کلات..... ۲۶۱
- جدول ۲۵۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کلات..... ۲۶۱
- جدول ۲۵۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کلات (وضع موجود)..... ۲۶۲
- جدول ۲۵۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کلات (وضع موجود)..... ۲۶۲
- جدول ۲۵۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر کلات..... ۲۶۳
- جدول ۲۵۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر زو..... ۲۶۵
- جدول ۲۵۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر زو..... ۲۶۵
- جدول ۲۵۷. کتابخانه‌های روستایی شهرستان کلات..... ۲۶۶
- جدول ۲۵۸. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان کلات..... ۲۶۷
- جدول ۲۵۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر فیض آباد..... ۲۶۸
- جدول ۲۶۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر فیض آباد..... ۲۶۸

- جدول ۲۶۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر فیض آباد (وضع موجود)..... ۲۶۹
- جدول ۲۶۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فیض آباد (وضع موجود)..... ۲۶۹
- جدول ۲۶۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر فیض آباد..... ۲۷۰
- جدول ۲۶۴. کتابخانه‌های روستایی شهرستان مه ولات..... ۲۷۱
- جدول ۲۶۵. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان مه ولات..... ۲۷۲
- جدول ۲۶۶. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر فریمان..... ۲۷۴
- جدول ۲۶۷. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر فریمان..... ۲۷۴
- جدول ۲۶۸. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر فریمان (وضع موجود)..... ۲۷۵
- جدول ۲۶۹. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فریمان (وضع موجود)..... ۲۷۵
- جدول ۲۷۰. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر فریمان..... ۲۷۶
- جدول ۲۷۱. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر قلندرآباد..... ۲۷۷
- جدول ۲۷۲. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قلندرآباد..... ۲۷۸
- جدول ۲۷۳. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر قلندرآباد (وضع موجود)..... ۲۷۸
- جدول ۲۷۴. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قلندرآباد (وضع موجود)..... ۲۷۹
- جدول ۲۷۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سفیدسنگ..... ۲۸۱
- جدول ۲۷۶. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر سفیدسنگ..... ۲۸۱
- جدول ۲۷۷. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر فرهادگرد..... ۲۸۳
- جدول ۲۷۸. کتابخانه‌های روستایی شهرستان فریمان..... ۲۸۴
- جدول ۲۷۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان فریمان..... ۲۸۴
- جدول ۲۸۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر خلیل آباد..... ۲۸۶
- جدول ۲۸۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر خلیل آباد..... ۲۸۶
- جدول ۲۸۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر خلیل آباد (وضع موجود)..... ۲۸۷
- جدول ۲۸۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خلیل آباد (وضع موجود)..... ۲۸۷
- جدول ۲۸۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر خلیل آباد..... ۲۸۸
- جدول ۲۸۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کندر..... ۲۸۹
- جدول ۲۸۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کندر..... ۲۹۰
- جدول ۲۸۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کندر (وضع موجود)..... ۲۹۰

- جدول ۲۸۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کندر (وضع موجود)..... ۲۹۱
- جدول ۲۸۹. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خلیل آباد..... ۲۹۲
- جدول ۲۹۰. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان خلیل آباد..... ۲۹۲
- جدول ۲۹۱. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سرخس..... ۲۹۴
- جدول ۲۹۲. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سرخس..... ۲۹۴
- جدول ۲۹۳. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سرخس (وضع موجود)..... ۲۹۵
- جدول ۲۹۴. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سرخس (وضع موجود)..... ۲۹۵
- جدول ۲۹۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر سرخس..... ۲۹۶
- جدول ۲۹۶. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر مزداوند..... ۲۹۸
- جدول ۲۹۷. کتابخانه‌های روستایی شهرستان سرخس..... ۲۹۹
- جدول ۲۹۸. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های روستایی شهرستان سرخس..... ۲۹۹
- جدول ۲۹۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر گناباد..... ۳۰۱
- جدول ۳۰۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر گناباد..... ۳۰۱
- جدول ۳۰۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر گناباد (وضع موجود)..... ۳۰۲
- جدول ۳۰۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر گناباد (وضع موجود)..... ۳۰۳
- جدول ۳۰۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر بیدخت..... ۳۰۵
- جدول ۳۰۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر بیدخت..... ۳۰۵
- جدول ۳۰۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بیدخت (وضع موجود)..... ۳۰۵
- جدول ۳۰۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بیدخت (وضع موجود)..... ۳۰۶
- جدول ۳۰۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کاخک..... ۳۰۸
- جدول ۳۰۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کاخک (وضع موجود)..... ۳۰۹
- جدول ۳۱۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کاخک (وضع موجود)..... ۳۰۹
- جدول ۳۱۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر کاخک..... ۳۱۰
- جدول ۳۱۲. کتابخانه‌های روستایی شهرستان گناباد..... ۳۱۱
- جدول ۳۱۳. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان گناباد..... ۳۱۲
- جدول ۳۱۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر قوچان..... ۳۱۴
- جدول ۳۱۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قوچان..... ۳۱۴

- جدول ۳۱۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر قوچان (وضع موجود)..... ۳۱۵
- جدول ۳۱۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قوچان (وضع موجود)..... ۳۱۶
- جدول ۳۱۸. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر قوچان..... ۳۱۷
- جدول ۳۱۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر باجگیران..... ۳۱۸
- جدول ۳۲۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر باجگیران..... ۳۱۹
- جدول ۳۲۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر باجگیران (وضع موجود)..... ۳۱۹
- جدول ۳۲۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر باجگیران (وضع موجود)..... ۳۲۰
- جدول ۳۲۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان قوچان..... ۳۲۱
- جدول ۳۲۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان قوچان..... ۳۲۱
- جدول ۳۲۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نیشابور..... ۳۲۳
- جدول ۳۲۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نیشابور..... ۳۲۴
- جدول ۳۲۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر نیشابور (وضع موجود)..... ۳۲۵
- جدول ۳۲۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نیشابور (وضع موجود)..... ۳۲۶
- جدول ۳۲۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نیشابور..... ۳۲۷
- جدول ۳۳۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر عشق آباد..... ۳۲۸
- جدول ۳۳۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر عشق آباد..... ۳۲۸
- جدول ۳۳۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر عشق آباد..... ۳۲۹
- جدول ۳۳۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر درود..... ۳۳۰
- جدول ۳۳۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر درود..... ۳۳۰
- جدول ۳۳۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر درود (وضع موجود)..... ۳۳۱
- جدول ۳۳۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر درود (وضع موجود)..... ۳۳۱
- جدول ۳۳۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر خرو..... ۳۳۳
- جدول ۳۳۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر خرو..... ۳۳۳
- جدول ۳۳۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر خرو (وضع موجود)..... ۳۳۳
- جدول ۳۴۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خرو (وضع موجود)..... ۳۳۴
- جدول ۳۴۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر خرو..... ۳۳۵
- جدول ۳۴۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر بار..... ۳۳۷

- جدول ۳۴۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر قدمگاه..... ۳۳۸
- جدول ۳۴۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر چکنه..... ۳۳۹
- جدول ۳۴۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قدمگاه..... ۳۳۹
- جدول ۳۴۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر چکنه (وضع موجود)..... ۳۴۰
- جدول ۳۴۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چکنه (وضع موجود)..... ۳۴۰
- جدول ۳۴۸. کتابخانه‌های روستایی شهرستان نیشابور..... ۳۴۲
- جدول ۳۴۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان نیشابور..... ۳۴۲
- جدول ۳۵۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سبزوار..... ۳۴۵
- جدول ۳۵۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سبزوار..... ۳۴۵
- جدول ۳۵۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سبزوار (وضع موجود)..... ۳۴۷
- جدول ۳۵۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سبزوار (وضع موجود)..... ۳۴۸
- جدول ۳۵۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر سبزوار..... ۳۵۰
- جدول ۳۵۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر ششتمد..... ۳۵۲
- جدول ۳۵۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر ششتمد..... ۳۵۲
- جدول ۳۵۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر ششتمد (وضع موجود)..... ۳۵۳
- جدول ۳۵۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ششتمد (وضع موجود)..... ۳۵۳
- جدول ۳۵۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر روداب..... ۳۵۵
- جدول ۳۵۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر روداب..... ۳۵۵
- جدول ۳۶۰. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر روداب..... ۳۵۶
- جدول ۳۶۱. کتابخانه‌های روستایی شهرستان سبزوار..... ۳۵۷
- جدول ۳۶۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان سبزوار..... ۳۵۷
- جدول ۳۶۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کاشمر..... ۳۵۹
- جدول ۳۶۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کاشمر..... ۳۶۰
- جدول ۳۶۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کاشمر (وضع موجود)..... ۳۶۱
- جدول ۳۶۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کاشمر (وضع موجود)..... ۳۶۲
- جدول ۳۶۷. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر کاشمر..... ۳۶۴
- جدول ۳۶۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر ریوش..... ۳۶۶

- جدول ۳۶۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر ریوش..... ۳۶۶
- جدول ۳۷۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر ریوش (وضع موجود)..... ۳۶۷
- جدول ۳۷۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ریوش (وضع موجود)..... ۳۶۷
- جدول ۳۷۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر ریوش..... ۳۶۸
- جدول ۳۷۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان کاشمر..... ۳۶۹
- جدول ۳۷۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان کاشمر..... ۳۷۰
- جدول ۳۷۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر درگز..... ۳۷۲
- جدول ۳۷۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر درگز..... ۳۷۲
- جدول ۳۷۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر درگز (وضع موجود)..... ۳۷۳
- جدول ۳۷۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر درگز (وضع موجود)..... ۳۷۳
- جدول ۳۷۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر درگز..... ۳۷۴
- جدول ۳۸۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر چابشلو..... ۳۷۵
- جدول ۳۸۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر چابشلو..... ۳۷۶
- جدول ۳۸۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر چابشلو..... ۳۷۷
- جدول ۳۸۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر لطف آباد..... ۳۷۸
- جدول ۳۸۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر لطف آباد..... ۳۷۸
- جدول ۳۸۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر لطف آباد (وضع موجود)..... ۳۷۹
- جدول ۳۸۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر لطف آباد (وضع موجود)..... ۳۷۹
- جدول ۳۸۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نوخندان..... ۳۸۱
- جدول ۳۸۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نوخندان..... ۳۸۱
- جدول ۳۸۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر نوخندان (وضع موجود)..... ۳۸۲
- جدول ۳۹۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نوخندان (وضع موجود)..... ۳۸۲
- جدول ۳۹۱. کتابخانه‌های روستایی شهرستان درگز..... ۳۸۴
- جدول ۳۹۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان درگز..... ۳۸۴
- جدول ۳۹۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر باخرز..... ۳۸۶
- جدول ۳۹۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر باخرز..... ۳۸۶
- جدول ۳۹۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر باخرز (وضع موجود)..... ۳۸۷

- جدول ۳۹۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر باخرز (وضع موجود) ۳۸۷
- جدول ۳۹۷. بپنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر باخرز..... ۳۸۸
- جدول ۳۹۸. کتابخانه‌های روستایی شهرستان باخرز..... ۳۸۹
- جدول ۳۹۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان باخرز..... ۳۹۰

فهرست اشکال

عنوان	صفحه
شکل ۱. موقعیت سیاسی استان خراسان رضوی.....	۲
شکل ۲. درصد جمعیت کل شهرستان‌های استان خراسان رضوی.....	۴
شکل ۳. ترکیب منابع کتابخانه‌ای.....	۹
شکل ۴. نمونه قرار گرفتن یک کتابخانه در محدوده خدمت کتابخانه دیگر.....	۱۱
شکل ۵. نمونه کتابخانه‌هایی که بیرون از محدوده خدمت هم قرار دارند.....	۱۱
شکل ۶. نمونه جداکردن دو محدوده خدمت (کتابخانه‌ها خارج از محدوده مشترک).....	۱۲
شکل ۷. موقعیت کتابخانه‌های منطقه یک شهر مشهد (۱۳۹۵).....	۱۹
شکل ۸ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه‌ها با مرزهای تدقیق شده در منطقه یک شهر مشهد(مدل ۱).....	۲۱
شکل ۸ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه‌ها با مرزهای تدقیق شده در منطقه یک شهر مشهد(مدل ۲).....	۲۲
شکل ۹. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌ها در منطقه یک شهر مشهد.....	۲۳
شکل ۱۰ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه یک شهر مشهد(مدل ۱).....	۲۴
شکل ۱۰ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه یک شهر مشهد(مدل ۲).....	۲۵
شکل ۱۱. موقعیت کتابخانه‌های منطقه دو شهر مشهد (۱۳۹۵).....	۲۸
شکل ۱۲ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه دو شهر مشهد(مدل ۱).....	۳۰
شکل ۱۲ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه دو شهر مشهد(مدل ۲).....	۳۱
شکل ۱۳. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌ها در منطقه دو شهر مشهد.....	۳۳
شکل ۱۴ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه دو شهر مشهد(مدل ۱).....	۳۵
شکل ۱۴ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه دو شهر مشهد(مدل ۲).....	۳۶
شکل ۱۵. موقعیت کتابخانه‌های منطقه سه شهر مشهد (۱۳۹۵).....	۳۹

- شکل ۱۶ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه سه شهر مشهد(مدل ۱)..... ۴۱
- شکل ۱۶ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه سه شهر مشهد(مدل ۲)..... ۴۲
- شکل ۱۷. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه سه شهر مشهد..... ۴۳
- شکل ۱۸ الف. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه سه شهر مشهد(مدل ۱)..... ۴۵
- شکل ۱۸ ب. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه سه شهر مشهد(مدل ۲)..... ۴۶
- شکل ۱۹. موقعیت کتابخانه های منطقه چهار شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۴۸
- شکل ۲۰. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه چهار شهر مشهد..... ۴۹
- شکل ۲۱. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه چهار شهر مشهد..... ۵۰
- شکل ۲۲. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه چهار شهر مشهد..... ۵۲
- شکل ۲۳. موقعیت کتابخانه های منطقه پنج شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۵۴
- شکل ۲۴. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه پنج شهر مشهد..... ۵۵
- شکل ۲۵. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه ها در منطقه پنج شهر مشهد..... ۵۷
- شکل ۲۶. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه پنج شهر مشهد..... ۵۸
- شکل ۲۷. موقعیت کتابخانه های منطقه شش شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۶۰
- شکل ۲۸. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه شش شهر مشهد..... ۶۲
- شکل ۲۹. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه شش شهر مشهد..... ۶۳
- شکل ۳۰. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه شش شهر مشهد..... ۶۵
- شکل ۳۱. موقعیت کتابخانه های منطقه هفت شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۶۷
- شکل ۳۲ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هفت شهر مشهد(مدل ۱)..... ۶۸
- شکل ۳۲ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هفت شهر مشهد(مدل ۲)..... ۶۹
- شکل ۳۳. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه هفت شهر مشهد..... ۷۱
- شکل ۳۴ الف. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه هفت شهر مشهد(مدل ۱)..... ۷۳
- شکل ۳۴ ب. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه هفت شهر مشهد(مدل ۲)..... ۷۴
- شکل ۳۵. موقعیت کتابخانه های منطقه هشت شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۷۶
- شکل ۳۶ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هشت شهر مشهد (مدل ۱)..... ۷۹
- شکل ۳۶ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هشت شهر مشهد (مدل ۲)..... ۷۹
- شکل ۳۷. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه هشت شهر مشهد..... ۸۰

- شکل ۳۸ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه هشت شهر مشهد(مدل ۱)..... ۸۱
- شکل ۳۸ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه هشت شهر مشهد(مدل ۱)..... ۸۲
- شکل ۳۹. موقعیت کتابخانه‌های منطقه ۹ شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۸۴
- شکل ۴۰. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ۹ شهر مشهد..... ۸۶
- شکل ۴۱. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌های منطقه ۹ شهر مشهد..... ۸۷
- شکل ۴۲. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه نه شهر مشهد..... ۸۹
- شکل ۴۳. موقعیت کتابخانه‌های منطقه ۱۰ شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۹۱
- شکل ۴۴. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ۱۰ شهر مشهد..... ۹۳
- شکل ۴۵. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌های منطقه ۱۰ شهر مشهد..... ۹۴
- شکل ۴۶. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه ۱۰ شهر مشهد..... ۹۵
- شکل ۴۷. موقعیت کتابخانه‌های منطقه یازده شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۹۷
- شکل ۴۸. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه یازده شهر مشهد..... ۹۸
- شکل ۴۹. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌های منطقه یازده شهر مشهد..... ۹۹
- شکل ۵۰. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه یازده شهر مشهد..... ۱۰۱
- شکل ۵۱. موقعیت کتابخانه‌های منطقه دوازده شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۱۰۲
- شکل ۵۲. موقعیت محدوده‌های خدمت اولیه کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه دوازده شهر مشهد..... ۱۰۳
- شکل ۵۳. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌های منطقه دوازده شهر مشهد..... ۱۰۵
- شکل ۵۴. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه دوازده شهر مشهد..... ۱۰۷
- شکل ۵۵. موقعیت کتابخانه‌های منطقه ثامن شهر مشهد (۱۳۹۵)..... ۱۰۹
- شکل ۵۶ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت اولیه کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ثامن شهر مشهد(مدل ۱)..... ۱۱۱
- شکل ۵۶ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت اولیه کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ثامن شهر مشهد(مدل ۲)..... ۱۱۲
- شکل ۵۷. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌های منطقه ثامن شهر مشهد..... ۱۱۳
- شکل ۵۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر ملک آباد (وضع موجود)..... ۱۱۶
- شکل ۵۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر رضویه (وضع موجود)..... ۱۱۹
- شکل ۶۰. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان مشهد..... ۱۲۲
- شکل ۶۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بجستان (وضع موجود)..... ۱۲۵
- شکل ۶۲. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر بجستان براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۲۶

- شکل ۶۳. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر یونسی (وضع موجود)..... ۱۲۸
- شکل ۶۴. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان بجمستان..... ۱۳۰
- شکل ۶۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بردسکن (وضع موجود)..... ۱۳۳
- شکل ۶۶. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر بردسکن براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۳۴
- شکل ۶۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر انابد (وضع موجود)..... ۱۳۶
- شکل ۶۸. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر انابد براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۳۷
- شکل ۶۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر شهرآباد (وضع موجود)..... ۱۴۰
- شکل ۷۰. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان بردسکن..... ۱۴۱
- شکل ۷۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر تایباد (وضع موجود)..... ۱۴۵
- شکل ۷۲. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر تایباد براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۴۶
- شکل ۷۳. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر مشهدریزه براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۴۸
- شکل ۷۴. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر کاریز براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۵۰
- شکل ۷۵. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان تایباد..... ۱۵۲
- شکل ۷۶. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر جغتای (وضع موجود)..... ۱۵۵
- شکل ۷۷. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر جغتای براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۵۶
- شکل ۷۸. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان جغتای..... ۱۵۸
- شکل ۷۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر نقاب (وضع موجود)..... ۱۶۱
- شکل ۸۰. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر نقاب براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۶۲
- شکل ۸۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان جوین..... ۱۶۴
- شکل ۸۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سلطان آباد (وضع موجود)..... ۱۶۶
- شکل ۸۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان خوشاب..... ۱۶۸
- شکل ۸۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر تربت جام (وضع موجود)..... ۱۷۲
- شکل ۸۵. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر تربت جام براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۷۳
- شکل ۸۶. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر احمدآباد صولت کتابخانه‌های فرضی..... ۱۷۵
- شکل ۸۷. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر نصرآباد براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۷۷
- شکل ۸۸. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر نیل شهر براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۷۹
- شکل ۸۹. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان تربت جام..... ۱۸۱

- شکل ۹۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر صالح آباد (وضع موجود)..... ۱۸۴
- شکل ۹۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان صالح آباد ۱۸۵
- شکل ۹۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر تربت حیدریه (وضع موجود)..... ۱۸۹
- شکل ۹۳. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر تربت حیدریه براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۱۹۱
- شکل ۹۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بایگ (وضع موجود)..... ۱۹۳
- شکل ۹۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کدکن (وضع موجود)..... ۱۹۶
- شکل ۹۶. تعیین محدوده خدمت آینده کتابخانه‌ها در شهر رباط سنگ ۱۹۷
- شکل ۹۷. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان تربت حیدریه ۱۹۹
- شکل ۹۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر چناران (وضع موجود)..... ۲۰۲
- شکل ۹۹. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر چناران براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۲۰۳
- شکل ۱۰۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر گلپهار (وضع موجود)..... ۲۰۶
- شکل ۱۰۱. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر گلپهار براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۰۷
- شکل ۱۰۲. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر گلمکان براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۰۹
- شکل ۱۰۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان چناران ۲۱۱
- شکل ۱۰۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر خواف (وضع موجود)..... ۲۱۴
- شکل ۱۰۵. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر خواف براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۱۵
- شکل ۱۰۶. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سلامی (وضع موجود)..... ۲۱۷
- شکل ۱۰۷. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر سنگان براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۲۰
- شکل ۱۰۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر قاسم آباد (وضع موجود)..... ۲۲۲
- شکل ۱۰۹. محدوده‌های خدمت آینده در شهر نشتیفان براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۲۴
- شکل ۱۱۰. محدوده خدمت آینده در شهر شادمهر براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۲۲۵
- شکل ۱۱۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان خواف..... ۲۲۷
- شکل ۱۱۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر داورزن (وضع موجود)..... ۲۳۰
- شکل ۱۱۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان داورزن..... ۲۳۲
- شکل ۱۱۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر رشتخوار (وضع موجود)..... ۲۳۵
- شکل ۱۱۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر جنگل (وضع موجود)..... ۲۳۷
- شکل ۱۱۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان رشتخوار ۲۳۹

- شکل ۱۱۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر شان‌دیز (وضع موجود)..... ۲۴۲
- شکل ۱۱۸. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر شان‌دیز براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۴۳
- شکل ۱۱۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر طر‌قبه (وضع موجود)..... ۲۴۶
- شکل ۱۲۰. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر طر‌قبه براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۴۷
- شکل ۱۲۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان بینالود ۲۴۹
- شکل ۱۲۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر دولت‌آباد (وضع موجود) ۲۵۲
- شکل ۱۲۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان زاوه ۲۵۴
- شکل ۱۲۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر فیروزه (وضع موجود) ۲۵۶
- شکل ۱۲۵. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر همت‌آباد براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۵۸
- شکل ۱۲۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان فیروزه ۲۶۰
- شکل ۱۲۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کلات (وضع موجود)..... ۲۶۳
- شکل ۱۲۸. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر کلات براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۶۴
- شکل ۱۲۹. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر زو براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۶۶
- شکل ۱۳۰. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان کلات..... ۲۶۷
- شکل ۱۳۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر فیض‌آباد (وضع موجود)..... ۲۷۰
- شکل ۱۳۲. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر فیض‌آباد براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۷۱
- شکل ۱۳۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان مه‌ولات ۲۷۳
- شکل ۱۳۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر فریمان (وضع موجود)..... ۲۷۶
- شکل ۱۳۵. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر فریمان براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۷۷
- شکل ۱۳۶. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر قلندرآباد (وضع موجود)..... ۲۸۰
- شکل ۱۳۷. محدوده خدمت آینده در شهر سفیدسنگ کتابخانه‌های فرضی ۲۸۲
- شکل ۱۳۸. محدوده خدمت آینده در شهر فرهادگرد براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۸۳
- شکل ۱۳۹. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان فریمان ۲۸۵
- شکل ۱۴۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر خلیل‌آباد (وضع موجود)..... ۲۸۸
- شکل ۱۴۱. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر خلیل‌آباد براساس کتابخانه‌های فرضی ۲۸۹
- شکل ۱۴۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کندر (وضع موجود)..... ۲۹۱
- شکل ۱۴۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان خلیل‌آباد..... ۲۹۳

- شکل ۱۴۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سرخس (وضع موجود)..... ۲۹۶
- شکل ۱۴۵. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر سرخس براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۲۹۷
- شکل ۱۴۶. محدوده خدمت آینده در شهر مزداوند براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۲۹۸
- شکل ۱۴۷. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان سرخس..... ۳۰۰
- شکل ۱۴۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر گناباد (وضع موجود)..... ۳۰۴
- شکل ۱۴۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بیدخت (وضع موجود)..... ۳۰۷
- شکل ۱۵۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کاخک (وضع موجود)..... ۳۱۰
- شکل ۱۵۱. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر کاخک براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۱۱
- شکل ۱۵۲. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان گناباد..... ۳۱۳
- شکل ۱۵۳. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر قوچان (وضع موجود)..... ۳۱۷
- شکل ۱۵۴. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر قوچان براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۱۸
- شکل ۱۵۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر باجگیران (وضع موجود)..... ۳۲۰
- شکل ۱۵۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان قوچان..... ۳۲۲
- شکل ۱۵۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر نیشابور (وضع موجود)..... ۳۲۶
- شکل ۱۵۸. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر نیشابور براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۲۷
- شکل ۱۵۹. محدوده خدمت آینده در شهر عشق‌آباد براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۲۹
- شکل ۱۶۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر درود (وضع موجود)..... ۳۳۲
- شکل ۱۶۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر خرو (وضع موجود)..... ۳۳۵
- شکل ۱۶۲. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر خرو براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۳۶
- شکل ۱۶۳. محدوده خدمت آینده در شهر بار براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۳۷
- شکل ۱۶۴. محدوده‌های خدمت آینده در شهر قدمگاه براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۳۸
- شکل ۱۶۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر چکنه (وضع موجود)..... ۳۴۱
- شکل ۱۶۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان نیشابور..... ۳۴۴
- شکل ۱۶۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سبزوار (وضع موجود)..... ۳۴۹
- شکل ۱۶۸. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر سبزوار براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۵۱
- شکل ۱۶۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر ششتمد (وضع موجود)..... ۳۵۴
- شکل ۱۷۰. محدوده خدمت آینده در شهر روداب براساس کتابخانه‌های فرضی..... ۳۵۶

- شکل ۱۷۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان سبزوار ۳۵۸
- شکل ۱۷۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کاشمر (وضع موجود) ۳۶۳
- شکل ۱۷۳. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر کاشمر براساس کتابخانه‌های فرضی ۳۶۵
- شکل ۱۷۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر ریوش (وضع موجود) ۳۶۸
- شکل ۱۷۵. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر ریوش براساس کتابخانه‌های فرضی ۳۶۹
- شکل ۱۷۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان کاشمر ۳۷۱
- شکل ۱۷۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر درگز (وضع موجود) ۳۷۴
- شکل ۱۷۸. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر درگز براساس کتابخانه‌های فرضی ۳۷۵
- شکل ۱۷۹. محدوده خدمت آینده در شهر چاپشلو براساس کتابخانه‌های فرضی ۳۷۷
- شکل ۱۸۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر لطف آباد (وضع موجود) ۳۸۰
- شکل ۱۸۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر نوخندان (وضع موجود) ۳۸۳
- شکل ۱۸۲. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان درگز ۳۸۵
- شکل ۱۸۳. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر باخرز (وضع موجود) ۳۸۸
- شکل ۱۸۴. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر باخرز براساس کتابخانه‌های فرضی ۳۸۹
- شکل ۱۸۵. پراکندگی نقاط روستایی، دهستانها و مراکز کتابخانه‌های شهرستان باخرز ۳۹۱

۱. مقدمه

کتابخانه‌های عمومی سهم عمده‌ای در بالا بردن سطح دانش اجتماعی و شکوفایی استعدادهاى افراد یک جامعه دارند و سنگ بنای توسعه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی محسوب می‌شوند؛ به همین جهت می‌توان آنها را به عنوان یک قدرت اجتماعی و یکی از عوامل مهم تأثیرگذار در جامعه محسوب کرد. این کتابخانه‌ها به قشر یا گروه خاصی اختصاص ندارند، بلکه گروه‌های مختلفی از دانش‌آموزان، دانشجویان، معلمان، پژوهشگران و کارگران می‌توانند از آن استفاده کنند. رشد سریع جمعیت، رشد و گسترش شهرها را در پی دارد و توسعه آموزش و محل‌های آموزشی، میزان مراجعه و استفاده از کتابخانه‌ها را افزایش می‌دهد. بنابراین در توسعه کتابخانه‌های عمومی باید هدف‌های دراز مدت طرح‌های توسعه در نظر گرفته شده و متناسب با آن مکان‌گزینی شوند. با توجه به جایگاه علمی خراسان رضوی و به ویژه شهر مشهد و وجود موسسات و مراکز پژوهشی و مدارس علمیه، کتابخانه‌های متعددی در این استان و شهر مشغول به فعالیت می‌باشند. آگاهی از وضعیت توزیع کتابخانه‌های عمومی در این پهنه جغرافیایی کمک می‌کند تا برنامه‌ریزی صحیحی برای مکان‌یابی این کتابخانه‌ها و دسترسی همه افراد به این کتابخانه‌ها فراهم شود.

از سوی دیگر، در استان خراسان رضوی به سبب رشد سریع جمعیتی، شاهد افزایش جمعیت شهری و روستایی می‌باشیم. این رشد جمعیت همگام با توسعه و رشد خدمات شهری و روستایی نمی‌باشد. به طوری که تمامی افراد جامعه از خدمات به طور مساوی بهره‌مند نمی‌گردند. آنچه در ادامه می‌آید گزارشی از محدوده‌های خدمت در شهرهای استان خراسان رضوی و روستاهای استان است. در این گزارش سعی شده است تا وضعیت دسترسی جمعیت به کتابخانه‌ها در شهر، کمبودها و سرانه‌ها مشخص شده و در نهایت محدوده‌های آینده خدمات کتابخانه‌ها مشخص گردد.

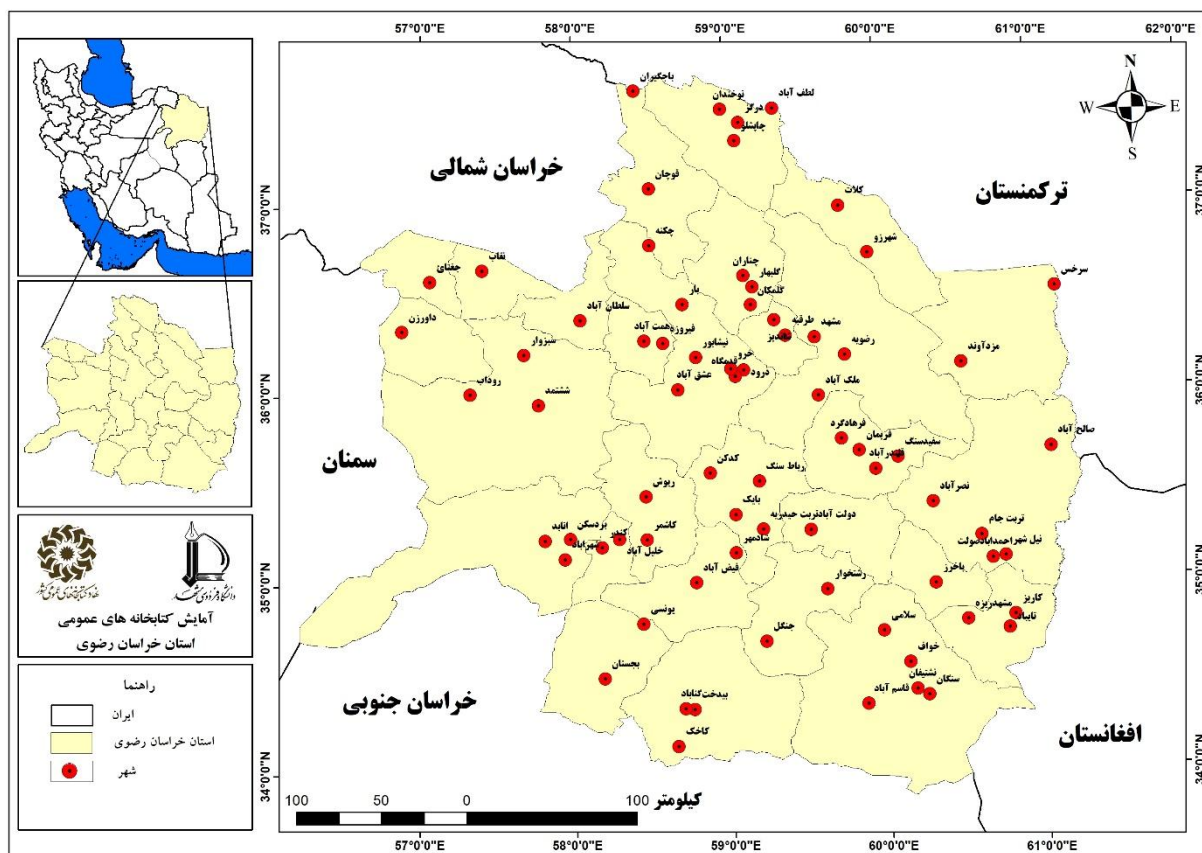
۲. معرفی محدوده مورد مطالعه (استان خراسان رضوی)

۲-۱. ویژگی های مکانی استان خراسان رضوی

استان رضوی بخشی از استان پهناور خراسان است که با مصوبه دولت در سال ۱۳۸۳ و پس از تقسیم خراسان به سه قسمت شمالی، رضوی و جنوبی ایجاد شده است. این استان در سال ۱۳۹۴ بیش از ۱۱۶ هزار کیلومتر مربع وسعت داشته که بین مدار ۳۳ درجه و ۵۲ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۴۲ دقیقه عرض شمالی از خط استوا و ۵۶ درجه و ۱۹ دقیقه تا ۶۱ درجه و ۱۶ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ قرار گرفته است.

استان خراسان رضوی از شمال و شمال شرقی به طول حدود ۵۳۱ کیلومتر دارای مرز مشترک با کشور ترکمنستان و از شرق به طول حدود ۳۰۲ کیلومتر مرز مشترک با کشور افغانستان دارد و از لحاظ مرزهای داخلی از شمال غربی با

استان خراسان شمالی، از جنوب و جنوب غربی با استان خراسان جنوبی و از غرب به استان سمنان محدود می باشد (مرکز آمار ایران، سالنامه آماری استان خراسان رضوی، ۱۳۹۵).

شکل ۱. موقعیت سیاسی استان خراسان رضوی

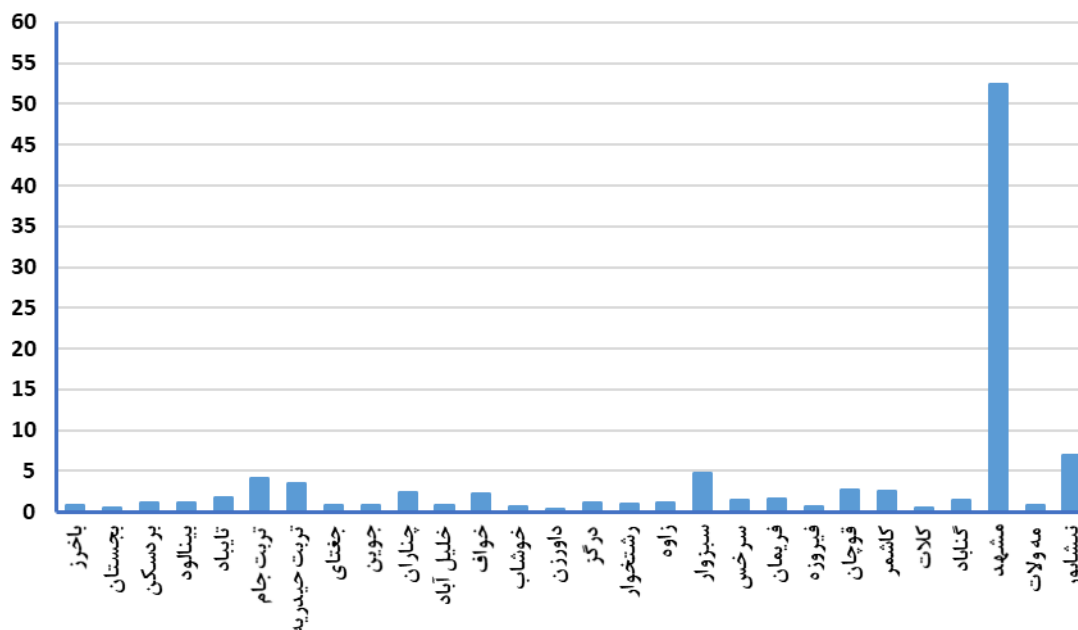
۲-۲. ویژگی های جمعیتی (شهری و روستایی) استان خراسان رضوی

استان خراسان رضوی با مرکزیت شهر مشهد، به عنوان پرجمعیت ترین استان کشور بعد از استان تهران می باشد و دومین کلانشهر ایران (شهر مشهد) در این استان جای دارد. این استان براساس سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ برابر با ۶۴۳۴۵۰۱ نفر جمعیت داشته است. از این تعداد ۴۷۰۰۹۲۴ نفر در نقاط شهری و ۱۷۳۳۱۲۱ نفر در نقاط روستایی ساکن هستند. پرجمعیت ترین شهرستان این استان، مشهد با ۳۳۷۲۶۶۰ نفر جمعیت و کم جمعیت ترین شهرستان، داورزن با ۲۱۹۱۱ نفر جمعیت می باشد. در جدول (۱) جمعیت شهرستان های استان به تفکیک نقاط شهری و روستایی آورده شده است.

جدول ۱. مشخصات جمعیتی شهرستان های استان خراسان رضوی براساس داده های آماری سال ۱۳۹۵

شهرستان	نقاط روستایی		نقاط شهری		مجموع	
	مرد و زن	درصد	مرد و زن	درصد	مرد و زن	درصد
باخرز	۴۵۵۷۱	۲/۶۳	۹۰۴۴	۰/۱۹	۵۴۶۱۵	۰/۸۵
بجستان	۱۶۰۴۰	۰/۹۳	۱۵۱۶۷	۰/۳۲	۳۱۲۰۷	۰/۴۸
بردسکن	۳۹۱۲۹	۲/۲۶	۳۶۵۰۲	۰/۷۸	۷۵۶۳۱	۱/۱۸
بینالود	۳۴۶۵۳	۲	۳۴۹۸۵	۰/۷۴	۶۹۶۴۰	۱/۰۸
تایباد	۳۹۷۹۳	۲/۳۰	۷۷۷۶۹	۱/۶۵	۱۱۷۵۶۴	۱/۸۳
تربت جام	۱۳۵۴۴۰	۷/۸۱	۱۳۲۲۳۱	۲/۸۱	۲۶۷۶۷۱	۴/۱۶
تربت حیدریه	۷۵۷۴۰	۴/۳۷	۱۴۸۸۳۴	۳/۱۷	۲۲۴۶۲۶	۳/۴۹
جغتای	۳۹۹۰۷	۲/۳۰	۹۲۶۸	۰/۲۰	۴۹۱۷۵	۰/۷۶
جوین	۳۹۵۰۷	۲/۲۸	۱۴۷۸۳	۰/۳۱	۵۴۴۸۸	۰/۸۵
چناران	۵۵۷۷۳	۳/۲۲	۹۹۱۲۹	۲/۱۱	۱۵۵۰۱۳	۲/۴۱
خلیل آباد	۳۲۴۹۰	۱/۸۷	۱۹۲۱۱	۰/۴۱	۵۱۷۰۱	۰/۸۰
خواف	۷۱۴۶۴	۴/۱۲	۶۷۵۰۸	۱/۴۴	۱۳۸۹۷۲	۲/۱۶
خوشاب	۳۱۲۴۹	۱/۸۰	۵۹۳۲	۰/۱۳	۳۷۱۸۱	۰/۵۸
داورزن	۱۹۱۶۷	۱/۱۱	۲۷۴۴	۰/۰۶	۲۱۹۱۱	۰/۳۴
درگز	۲۸۷۲۰	۱/۶۶	۴۳۶۳۵	۰/۹۳	۷۲۳۵۵	۱/۱۲
رشتخوار	۴۶۵۲۵	۲/۶۸	۱۴۱۶۴	۰/۳۰	۶۰۶۸۹	۰/۹۴
زاوه	۵۸۳۶۲	۳/۳۷	۹۳۲۹	۰/۲۰	۶۷۶۹۵	۱/۰۵
سبزوار	۵۵۴۷۳	۳/۲۰	۲۵۰۸۳۶	۵/۳۴	۳۰۶۳۱۰	۴/۷۶
سرخس	۵۴۰۹۸	۳/۱۲	۴۳۴۲۰	۰/۹۲	۹۷۵۱۹	۱/۵۲
فریمان	۴۰۰۳۵	۲/۳۱	۵۸۹۶۶	۱/۲۵	۹۹۰۰۱	۱/۵۴
فیروزه	۳۰۳۸۱	۱/۷۵	۷۱۵۸	۰/۱۵	۳۷۵۳۹	۰/۵۸
قوچان	۷۲۲۹۵	۴/۱۷	۱۰۲۱۹۸	۲/۱۷	۱۷۴۴۹۵	۲/۷۱
کاشمر	۶۰۶۹۵	۳/۵۰	۱۰۷۹۶۹	۲/۳۰	۱۶۸۶۶۴	۲/۶۲
کلات	۲۴۸۰۵	۱/۴۳	۱۱۴۳۲	۰/۲۴	۳۶۲۳۷	۰/۵۶
گناباد	۳۷۸۵۴	۲/۱۸	۵۰۸۹۹	۱/۰۸	۸۸۷۵۳	۱/۳۸
مشهد	۳۶۰۴۹۸	۲۰/۸۰	۳۰۱۲۰۹۰	۶۴/۰۷	۳۳۷۲۶۶۰	۵۲/۴۲
مه ولات	۲۹۴۶۴	۱/۷۰	۲۱۹۴۵	۰/۴۷	۵۱۴۰۹	۰/۸۰
نیشابور	۱۵۷۹۹۳	۹/۱۲	۲۹۳۷۷۶	۶/۲۵	۴۵۱۷۸۰	۷/۰۲
مجموع	۱۷۳۳۱۲۱	۱۰۰	۴۷۰۰۹۲۴	۱۰۰	۶۴۳۴۵۰۱	۱۰۰

مأخذ: مرکز آمار ایران، سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵.

شکل ۲. درصد جمعیت کل شهرستان های استان خراسان رضوی

در ادامه با توجه به اهمیت شهر مشهد به عنوان پرجمعیت ترین شهر استان و دومین کلانشهر کشور به بررسی این شهرستان پرداخته شده است. شهرستان مشهد به مرکزیت شهر مشهد یکی از شهرستان های استان خراسان رضوی با مساحت ۹۱۴۱/۶۷ کیلومترمربع و مساحت دارای ارتفاع متوسط ۹۹۹ متر از سطح دریا می باشد. دارای موقعیت جغرافیایی ۵۹ درجه و ۳ دقیقه تا ۶۰ درجه و ۳۵ دقیقه طول جغرافیایی از نصف النهار مبدا و ۳۵ درجه ۴۲ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۵۹ دقیقه عرض جغرافیایی از خط استوا و در شمال شرق ایران و شمال شرق استان خراسان رضوی قرار گرفته است (مأخذ سالنامه آماری استان خراسان رضوی، سال ۱۳۹۴). این شهرستان از شمال و شمال شرق به شهرستان های کلات و درگز، شرق به سرخس، جنوب شرق به تربت جام، جنوب به فریمان، جنوب غرب به تربت حیدریه و نیشابور، غرب به بینالود و از شمال غرب به چناران محدود می گردد.

شهرستان مشهد در گذشته از نظر وسعت، منطقه وسیعی را در شمال غربی استان خراسان رضوی شامل می شد اما در تابستان ۱۳۸۷ بخش طرچه- شاندیز از این شهرستان جدا و به سطح شهرستان ارتقا یافت. طبق آخرین تقسیمات کشوری مصوب وزارت کشور، شهرستان مشهد از ۳ بخش احمدآباد، مرکزی و رضویه، ۱۱ دهستان پیوه زن، سرجام، تبادکان، طوس، کارده، میان ولایت، کنویست، درزآب، آبروان، پایین ولایت و میامی و ۳ شهر مشهد، رضویه و ملک آباد تشکیل شده است. شهر مشهد دارای ۱۳ منطقه می باشد. در جدول (۲) اطلاعات جمعیتی مناطق شهر مشهد آمده است.

جدول ۲. اطلاعات جمعیتی مناطق ۱۳ گانه شهر مشهد براساس سرشماری ۱۳۹۵

مناطق شهر مشهد	مجموع جمعیت		جمعیت مرد		جمعیت زن		تعداد خانوار	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
منطقه ۱	۱۶۷۰۱۳	۵/۵۶	۸۱۶۱۹	۵/۴۳	۸۵۳۹۴	۵/۷۰	۵۵۲۲۱	۶/۰۷
منطقه ۲	۵۱۳۳۶۵	۱۷/۱۱	۲۵۷۰۰۴	۱۷/۰۹	۲۵۶۳۶۱	۱۷/۱۲	۱۵۷۵۹۲	۱۷/۳۳
منطقه ۳	۳۸۲۷۴۴	۱۲/۷۵	۱۹۳۰۵۶	۱۲/۸۴	۱۸۹۶۸۸	۱۲/۶۷	۱۱۵۷۵۶	۱۲/۷۳
منطقه ۴	۲۶۲۱۸۴	۸/۷۴	۱۳۱۴۷۴	۸/۷۴	۱۳۰۷۱۰	۸/۷۳	۷۶۶۹۲	۸/۴۳
منطقه ۵	۱۷۵۶۰۳	۵/۸۵	۸۷۱۳۹	۵/۷۹	۸۸۴۶۴	۵/۹۱	۴۸۵۹۳	۵/۳۴
منطقه ۶	۲۳۲۶۱۶	۷/۷۵	۱۱۶۷۰۸	۷/۷۶	۱۱۵۹۰۸	۷/۷۴	۶۷۰۳۶	۷/۳۷
منطقه ۷	۲۵۳۲۳۶	۸/۴۴	۱۲۸۰۸۳	۸/۵۲	۱۲۵۱۵۳	۸/۳۶	۷۶۵۰۱	۸/۴۱
منطقه ۸	۹۲۵۴۳	۳/۰۸	۴۵۹۶۸	۳/۰۶	۴۶۵۷۵	۳/۱۱	۲۹۹۸۹	۳/۳۰
منطقه ۹	۳۲۷۰۶۱	۱۰/۹۰	۱۶۱۹۰۳	۱۰/۷۷	۱۶۵۱۵۸	۱۱/۰۳	۱۰۳۰۹۳	۱۱/۳۳
منطقه ۱۰	۲۹۶۸۲۳	۹/۸۹	۱۴۸۸۵۶	۹/۹۰	۱۴۷۹۶۷	۹/۸۸	۹۲۰۱۸	۱۰/۱۲
منطقه ۱۱	۲۰۰۱۶۱	۶/۶۷	۱۰۲۴۲۹	۶/۸۱	۹۷۷۳۲	۶/۵۳	۶۰۶۰۹	۶/۶۶
منطقه ۱۲	۸۳۹۷۴	۲/۸۰	۴۲۴۳۹	۲/۸۲	۴۱۵۳۵	۲/۷۷	۲۶۵۲۱	۲/۹۲
مشهد ثامن	۱۳۸۶۱	۰/۴۶	۷۱۴۶	۰/۴۸	۶۷۱۵	۰/۴۵	۴۵۲۵	۰/۵۰
مجموع	۳۰۰۱۱۸۴	۱۰۰	۱۵۰۳۸۲۴	۱۰۰	۱۴۹۷۳۶۰	۱۰۰	۹۰۹۶۲۱	۱۰۰

۳. وضع موجود کتابخانه های استان خراسان رضوی

براساس آخرین تقسیمات سیاسی در سال ۱۳۹۵ استان خراسان رضوی دارای ۷۴ نقطه شهری می باشد. شهر مشهد به عنوان بزرگترین شهر این استان با جمعیتی بالغ بر ۳۰۰۱۱۸۴ نفر و شهر باجگیران با جمعیتی برابر با ۵۹۴ نفر کوچکترین شهر استان است.

بررسی وضعیت موجود کتابخانه های شهرهای استان نشان می دهد از میان ۷۴ شهر، ۶ شهر استان (شهرهای بار، رباط سنگ، شادمهر، قدمگاه، مزداوند، نشتیفان) فاقد کتابخانه عمومی می باشند. بیشترین کتابخانه ها در شهرهای مشهد با ۹۸ کتابخانه، سبزوار با ۱۸ کتابخانه و کاشمر با ۱۵ کتابخانه قرار دارند.

در ادامه براساس جمعیت شهرها و زیربنای موجود کتابخانه ها وضعیت سرانه ها به صورت وضع موجود و کلی در جدول (۳) آورده شده است. سرانه های شهرهای استان نشان می دهد، در بین شهرهای استان خراسان رضوی، شهر باجگیران با ۴۷/۱۴ مترمربع بیشترین سرانه را دارد و شهرهای کاخک با ۳۷/۱۹، لطف آباد با ۳۴/۴۸، بیدخت با ۳۲/۷۲، چکنه با ۲۳/۷۵ در مرتبه بعدی قرار دارند. همچنین ۳۹ شهر استان سرانه ای بین ۳ تا ۱۲ مترمربع و سایر شهرهای استان سرانه آن ها بین ۰/۹۶ تا ۳ مترمربع است.

همچنین شهر مشهد به عنوان پرجمعیت ترین شهر استان و دومین کلانشهر کشور، ۱/۶۳ مترمربع سرانه کتابخانه به ازای هر ۱۰۰ نفر دارد.

جدول ۳. وضعیت موجود کتابخانه های شهرهای استان خراسان رضوی

نام شهر	جمعیت	مرد	زن	تعداد کتابخانه	مساحت کل	زیربنا	سرانه فضا به ازای ۱۰۰ نفر (مترمربع)
احمدآبادصورت	۸۳۲۶	۴۲۵۲	۴۰۷۴	۱	۳۰۰	۱۲۰	۱/۴۴
انابد	۶۱۸۶	۳۱۰۴	۳۰۸۲	۱	۴۰۰	۲۰۷	۳/۳۵
باجگیران	۵۹۴	۳۰۵	۲۸۹	۱	۳۵۰	۲۸۰	۴۷/۱۴
باخرز	۹۰۴۴	۴۷۱۷	۴۳۲۷	۲	۱۵۷۴	۵۱۵	۵/۶۹
بار	۳۷۶۵	۱۹۶۲	۱۸۰۳	۰	۰	۰	۰
بایگ	۳۵۴۵	۱۷۲۲	۱۸۲۳	۱	۸۰۰	۲۵۰	۷/۰۵
بجستان	۱۱۷۴۱	۵۸۶۶	۵۸۷۵	۲	۲۸۶۰	۱۲۵۰	۱۰/۶۵
بردسکن	۲۸۲۳۳	۱۴۳۷۰	۱۳۸۶۳	۲	۱۷۲۰	۱۲۲۰	۴/۳۲
بیدخت	۵۵۰۱	۲۷۲۴	۲۷۷۷	۱	۲۲۰۰	۱۸۰۰	۳۲/۷۲
تایباد	۵۶۵۶۲	۲۸۹۸۱	۲۷۵۸۱	۶	۲۵۷۶	۹۳۴	۱/۶۵
تربت جام	۱۰۰۴۴۹	۵۰۷۷۲	۴۹۶۷۷	۷	۳۲۳۹	۱۸۵۷	۱/۸۵
تربت حیدریه	۱۴۰۰۱۹	۷۱۶۰۳	۶۸۴۱۶	۶	۴۴۴۴	۲۲۷۳	۱/۶۲
جغتای	۹۲۶۸	۴۷۰۷	۴۵۶۱	۲	۶۱۵	۳۲۰	۳/۴۵
جنگل	۶۶۵۰	۳۳۳۵	۳۳۱۵	۱	۲۵۰	۲۰۰	۳/۰۱
چاپشلو	۲۳۷۴	۱۲۱۷	۱۱۵۷	۲	۴۷۲	۱۶۸	۷/۰۸
چکنه	۱۳۸۱	۶۲۹	۷۵۲	۱	۲۰۰۰	۳۲۸	۲۳/۷۵
چناران	۵۳۸۷۹	۲۷۳۸۳	۲۶۴۹۶	۳	۲۸۵۰	۱۵۱۰	۲/۸۰
بار	۳۷۶۵	۱۹۶۲	۱۸۰۳	۰	۰	۰	۰
حکم آباد	۱۹۴۹	۱۸۷۵	۱۱۴۳	۱	۶۹۷	۴۰۶	۱۰/۶۲
خرو	۱۳۵۳۵	۶۹۱۹	۶۶۱۶	۱	۳۰۸۰	۴۶۱	۳/۴۱
خلیل آباد	۱۲۷۵۱	۶۳۱۸	۶۴۳۳	۳	۱۱۰۰	۶۵۰	۵/۱۰
خواف	۳۳۱۸۹	۱۶۸۰۸	۱۶۳۸۱	۲	۲۱۳۵	۸۵۴	۲/۵۷
داورزن	۲۷۴۴	۱۳۶۱	۱۳۸۳	۱	۲۵۰	۲۵۰	۹/۱۱
درگز	۳۶۷۶۲	۱۸۴۷۷	۱۸۲۸۵	۴	۳۲۶۰	۲۳۷۴	۶/۴۶
درود	۵۷۱۷	۲۸۶۵	۲۸۵۲	۱	۲۸۰	۲۸۰	۴/۹۰
دولت آباد	۹۳۲۹	۴۶۰۸	۴۷۲۱	۱	۲۸۰۰	۲۵۰	۲/۶۸
رباط سنگ	۱۵۵۱	۷۳۲	۸۱۹	۰	۰	۰	۰
رشتخوار	۷۵۱۴	۳۷۵۹	۳۷۵۵	۱	۱۰۵۰	۸۰۰	۱۰/۶۵

نام شهر	جمعیت	مرد	زن	تعداد کتابخانه	مساحت کل	زیربنا	سرايه فضايه ازاي ۱۰۰ نفر (مترمربع)
رضويه	۸۸۵۰	۴۳۱۶	۴۵۳۴	۱	۲۰۰	۲۰۰	۲/۲۶
روداب	۴۰۲۸	۲۰۲۰	۲۰۰۸	۱	۱۵۰	۱۴۲	۳/۵۳
ريوش	۵۶۸۷	۲۹۵۴	۲۷۳۳	۱	۳۲۹۰	۶۰۰	۱۰/۵۵
سبزوار	۲۴۳۷۰۰	۱۲۱۶۶۷	۱۲۲۰۳۳	۱۸	۱۴۶۳۰	۷۶۱۹	۳/۱۳
سرخس	۴۲۱۷۹	۲۱۳۰۷	۲۰۸۷۲	۴	۹۸۴۵	۳۹۹۵	۹/۴۷
سفیدسنگ	۶۱۲۹	۳۱۵۵	۲۹۷۴	۱	۲۰۰	۱۲۰	۱/۹۶
سلامی	۷۵۵۵	۳۸۳۷	۳۷۱۸	۱	۱۰۰۵	۲۰۰	۲/۶۵
سلطان آباد	۵۹۳۲	۳۰۶۳	۲۸۶۹	۱	۷۵۰	۲۷۰	۴/۵۵
سنگان	۱۲۴۴۳	۶۳۴۶	۶۰۹۷	۱	۲۵۰	۱۲۰	۰/۹۶
شادمهر	۳۸۲۵	۱۹۵۵	۱۸۷۰	۰	۰	۰	۰
شانديز	۱۳۹۸۷	۷۱۱۵	۶۸۷۲	۱	۱۰۳۷	۲۳۰	۱/۶۴
ششتمد	۳۱۰۸	۱۶۳۸	۱۴۷۰	۱	۱۵۰۰	۲۵۰	۸/۰۴
شهرآباد	۲۰۸۳	۱۰۶۹	۱۰۱۴	۱	۱۲۰۰	۲۵۰	۱۲
شهرزو	۳۷۴۵	۱۸۷۹	۱۸۶۶	۱	۳۰۰	۱۲۰	۳/۲۰
صالح آباد	۸۶۲۵	۴۳۱۵	۴۳۱۰	۱	۵۰۰	۳۲۷	۳/۷۹
طرقبه	۲۰۹۹۸	۱۰۷۴۹	۱۰۲۴۹	۳	۱۰۰۰	۷۹۸	۳/۸۰
عشق آباد	۱۹۹۳	۱۰۲۰	۹۷۳	۱	۱۲۰	۱۰۰	۵/۰۲
فریمان	۳۹۵۱۵	۱۹۹۷۰	۱۹۵۴۵	۴	۲۳۸۵	۱۴۶۸	۸/۳۷
فیروزه	۵۸۸۴	۲۹۶۲	۲۹۲۲	۱	۱۳۰۰	۳۲۹	۵/۵۹
فیض آباد	۱۸۱۲۰	۹۲۳۳	۸۸۸۷	۱	۵۰۲	۵۰۲	۲/۷۷
قاسم آباد	۵۱۴۵	۲۶۲۳	۲۵۲۲	۱	۱۵۰۰	۴۰۰	۷/۷۷
قدمگاه	۳۰۱۰	۱۴۶۷	۱۵۴۳	۰	۰	۰	۰
قلندرآباد	۴۸۸۰	۲۴۶۹	۲۴۱۱	۱	۵۰۰	۲۶۵	۵/۴۳
قوجان	۱۰۱۶۰۴	۵۱۵۰۱	۵۰۱۰۳	۱۱	۱۴۱۷۹	۶۴۷۴	۶/۳۷
کاخک	۴۶۲۵	۲۲۹۲	۲۳۳۳	۳	۲۸۱۰	۱۷۲۰	۳۷/۱۹
کاشمر	۱۰۲۲۸۲	۵۱۶۱۶	۵۰۶۶۶	۱۵	۸۴۰۵	۶۰۷۳	۵/۹۴
کدکن	۳۷۱۹	۱۸۲۷	۱۸۹۲	۱	۲۴۰۰	۴۵۰	۱۲/۱۰
کلات	۷۶۸۷	۳۹۰۴	۳۷۸۳	۲	۹۸۶	۴۴۰	۵/۷۲
کندر	۶۴۶۰	۳۲۶۲	۳۱۹۸	۱	۱۵۰	۱۵۰	۲/۳۲
کاريز	۱۱۱۰۲	۵۶۳۰	۵۴۷۲	۱	۳۵۰	۱۱۲	۱/۰۱
گلپهار	۳۶۸۷۷	۱۸۶۶۹	۱۸۲۰۸	۲	۷۴۶	۷۳۳	۱/۹۹
گلمکان	۸۳۷۳	۴۶۰۹	۳۷۶۴	۱	۹۰۰	۱۸۰	۲/۱۵
گناباد	۴۰۷۷۳	۲۰۵۲۴	۲۰۲۴۹	۱۰	۷۸۷۷	۳۶۷۲	۹/۰۱

نام شهر	جمعیت	مرد	زن	تعداد کتابخانه	مساحت کل	زیربنا	سرايه فضا به ازاي ۱۰۰ نفر (مترمربع)
لطف آباد	۱۸۶۵	۹۴۹	۹۱۶	۲	۱۷۲۵	۶۴۳	۳۴/۴۸
مزدآوند	۱۲۴۱	۷۵۵	۴۸۶	۰	۰	۰	۰
مشهد	۳۰۰۱۱۸۴	۱۵۰۳۸۲۴	۱۴۹۷۳۶۰	۱۰۰	۷۴۳۸۹	۴۹۳۲۱	۱/۶۴
مشهدریزه	۱۰۱۰۵	۵۱۷۱	۴۹۳۴	۱	۱۶۵	۱۵۰	۱/۴۸
ملک آباد	۲۰۵۶	۱۰۵۳	۱۰۰۳	۱	۶۵۰	۲۵۰	۱۲/۱۶
نشتیفان	۹۱۷۶	۴۶۳۵	۴۵۴۱	۰	۰	۰	۰
نصرآباد	۷۴۶۰	۳۸۳۴	۳۶۲۶	۱	۱۰۰	۱۰۰	۱/۳۴
نقاب	۱۴۷۸۳	۷۵۱۵	۷۲۶۸	۲	۲۸۰۰	۸۱۸	۵/۵۳
نوخندان	۲۶۳۴	۱۲۷۴	۱۳۶۰	۲	۸۲۵	۲۷۵	۱۰/۴۴
نیشابور	۲۶۴۳۷۵	۱۳۲۲۷۳	۱۳۲۱۰۲	۱۲	۸۵۸۰	۴۱۴۰	۱/۵۷
نیل شهر	۷۳۷۱	۳۷۴۶	۳۶۲۵	۱	۳۰۰	۱۷۰	۲/۳۱
همت آباد	۱۲۷۴	۶۷۴	۶۰۰	۱	۱۲۰	۱۲۰	۹/۴۲
یونسی	۳۴۲۶	۱۶۶۱	۱۷۶۵	۱	۲۵۰	۲۵۰	۷/۳۰

با توجه به پراکندگی کتابخانه‌ها در سطح استان اما همه آنها جزء کتابخانه عمومی محسوب نمی‌شوند زیرا در ادامه به بررسی شروط کتابخانه عمومی پرداخته شده است که دارای ۶ شرط لازم می‌باشد که به بعد از تعریف کتابخانه عمومی به بررسی و مرور شش شرط می‌پردازیم.

۴. کتابخانه عمومی

کتابخانه عمومی، نوعی کتابخانه است که یکایک مردم باید بتوانند فارغ از نژاد، قوم، زبان، سن، جنسیت، وضع جسمانی، مذهب، وضع اقتصادی، عقاید سیاسی و سطح سواد، از فضا، امکانات، خدمات، برنامه‌ها و منابع کتابخانه‌ای آن بهره‌مند شوند و مانعی برای استفاده آنها وجود نداشته باشد. براساس سند استاندارد «تعریف کتابخانه عمومی» حداقل شش استاندارد لازم است تا بتوانیم یک فضا را کتابخانه عمومی بنامیم:

۴-۱. استاندارد حق بهره‌مندی

یکایک مردم باید بتوانند فارغ از نژاد، قوم، زبان، سن، جنسیت، وضع جسمانی، مذهب، وضع اقتصادی، عقاید سیاسی و سطح سواد؛ از فضا، امکانات، خدمات، برنامه‌ها و منابع کتابخانه‌ای بهره‌مند شوند و مانعی برای استفاده آنها وجود نداشته باشد.

۴-۲. استاندارد سازماندهی

هر فضای کتابخانه‌ای باید دارای نظام سازماندهی اطلاعات با امکان جست و جو و بازیابی منابع کتابخانه‌ای و ثبت اعضا و امانت باشد. این نظام می‌تواند به صورت رایانه‌ای یا سنتی باشد.

۴-۳. استاندارد فضا

زیربنای مستقل تخصیص داده شده به کتابخانه حداقل «دویست» مترمربع و شامل فضای مناسب برای نگهداری مجموعه‌ها، مطالعه اعضا و مراجعه‌کنندگان، استقرار کارکنان و اجرای برنامه‌ها باشد.

۴-۴. استاندارد منابع

منابع پایه برای ارائه خدمات، دست کم ۲۵۰۰ عنوان کتاب قابل امانت است. ترکیب مجموعه منابع باید برابر ماتریس زیر توزیع شده باشد، به نحویکه سهم هریک از گروه‌ها کمتر از ۱۰ درصد کل مجموعه نباشد. ترکیب منابع کتابخانه باید متناسب با جمعیت خدمت‌گیر توزیع شده باشد.

کودکان و نوجوانان

غیرادبی - هنری	منابع غیرادبی - هنری برای کودکان و نوجوانان حداقل ۱۰٪	منابع ادبی - هنری برای کودکان و نوجوانان حداقل ۱۰٪	ادبی - هنری
	منابع غیرادبی - هنری برای بزرگسالان حداقل ۱۰٪	منابع ادبی - هنری برای بزرگسالان حداقل ۱۰٪	
بزرگسالان			

شکل ۳. ترکیب منابع کتابخانه‌ای

۴-۵. استاندارد نیروی انسانی

برای اداره مجموعه و ارائه خدمات، دست کم «یک» نفر کتابدار تمام وقت آموزش دیده مشغول به کار باشد. کتابدار کتابخانه عمومی همچنین باید دارای مدرک قبولی در «آزمون صلاحیت حرفه‌ای کتابدار» باشد. منظور از کتابدار آموزش دیده، فردی است که:

- ✓ دارای مدرک کتابداری و اطلاع‌رسانی (علم اطلاعات و دانش‌شناسی) باشد؛ یا
- ✓ دوره‌های تخصصی معادل کتابداری (فوق دیپلم) را گذرانده باشد؛ یا

✓ دارای «گواهینامه نوع دوم» بر اساس نظام آموزش کارمندان دولت (مطابق بخشنامه شماره ۲۱۱/۱۸۳۴ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۳۱ باشد.

✓ دارای حداقل پنج سال سابقه خدمت در کتابخانه های عمومی باشد.

۴-۶. استاندارد زمان فعالیت

فضا، مجموعه و خدمات کتابخانه، دستکم «شش» ساعت در طول روز و همچنین ۳۳ ساعت در طی «پنج» روز هفته در دسترس کاربران باشد.

۵. تعیین محدوده های خدمت موجود و آینده

برای تعیین محدوده های خدمت در شهرهای دارای شبکه راهها و شهرهای بدون شبکه راهها و دهستانها به طریق زیر انجام می شود.

الف. تعیین محدوده های خدمت برای کتابخانه های موجود در شهر

برای تعیین محدوده های خدمت برای کتابخانه های موجود در یک شهر فرایند زیر طی می شود:

۱- تعیین و ترسیم محدوده های خدمت اولیه حول کتابخانه های عمومی شهری (اصلی)؛

۲- ترکیب و تثبیت محدوده های خدمت اولیه؛

محدوده های خدمت هر کتابخانه عمومی با کتابخانه های عمومی هم جوار، بر اساس یکی از حالت های زیر ادغام یا مرزبندی می شود:

محدوده های خدمت بدون همپوشانی: در این حالت، هر کتابخانه می تواند محدوده های خدمت اولیه را که تعیین شده است، تا مرز حداکثری محدوده های خدمت گسترش دهد. تعیین کننده این مرزها می تواند مواردی از این دست باشد: مرزهای طبیعی، محدوده های محله ها، خیابان های اصلی یا رسیدن به محدوده های خدمت کتابخانه ای دیگر.

محدوده های خدمت دارای همپوشانی: اگر محدوده های خدمت دو کتابخانه با هم تداخل داشته باشد، بر حسب نوع و میزان تداخل، انواع زیر حاصل می شود:

قرار گرفتن یک کتابخانه در محدوده های خدمت کتابخانه دیگر: در این حالت، دو محدوده های خدمت با هم ترکیب می شود و کتابخانه هایی که در آن محدوده قرار دارند، بخشی از یک منظومه کتابخانه ای محسوب می شوند.

شکل ۴. نمونه قرار گرفتن یک کتابخانه در محدوده خدمت کتابخانه دیگر

کتابخانه‌ها بیرون از محدوده خدمت هم قرار دارند:

الف) اگر جمعیت ساکن در محل اشتراک دو محدوده خدمت، بیش از ۵۰ درصد مجموع جمعیت دو محدوده باشد یا فضای اشتراکی محدوده خدمت دو کتابخانه از ۶۶ درصد کل مساحت بیشتر شود؛ دو محدوده خدمت باهم ترکیب می‌شود و کتابخانه‌هایی که در آن محدوده قرار دارند، بخشی از یک منظومه کتابخانه‌ای محسوب می‌شوند.

شکل ۵. نمونه کتابخانه‌هایی که بیرون از محدوده خدمت هم قرار دارند

ب) اگر جمعیت ساکن در محل اشتراک دو محدوده خدمت، کمتر از ۵۰ درصد مجموع جمعیت دو محدوده باشد و فضای اشتراکی محدوده خدمت دو کتابخانه، کمتر از ۶۶ درصد کل مساحت باشد، دو محدوده خدمت از هم جدا می-شوند. تعیین کننده این مرزها می تواند مواردی از این دست باشد: مرزهای طبیعی، محدوده های محله ها، خیابان های اصلی.

شکل ۶. نمونه جداکردن دو محدوده خدمت (کتابخانه ها خارج از محدوده مشترک)

۳. فرایند تعیین محدوده خدمت در یک شهر با بزرگترین کتابخانه عمومی آن شهر آغاز می شود: محدوده خدمت کتابخانه های دیگر، دوبه دو با این کتابخانه مقایسه می شود و براساس شرایط بالا یا با آن ادغام می-شود و یا از آن منفک می شود. به این ترتیب، چند کتابخانه ممکن است در یک محدوده خدمت قرار گیرند. هر کتابخانه ای که در این بخش در منظومه کتابخانه ای قرار گیرد، از چرخه کنار گذاشته می شود. برای باقی مانده کتابخانه ها نیز به ترتیب زیر عمل می شود.

۴. تمام پیشخان هایی که در یک محدوده خدمت قرار می گیرند، بخشی از منظومه کتابخانه ای آن محدوده محسوب می شوند و هماهنگ با کتابخانه اصلی آن منظومه فعالیت می کنند.

۵. پس از نهایی کردن مرز تمام محدوده های خدمت، شاخص سرانه فضا برای آن محدوده خدمت محاسبه می شود.

$$100 \times \frac{\text{زیربنای کل فضای متعلق به منظومه کتابخانه ای}}{\text{جمعیت ساکن در محدوده خدمت}} = \text{سرانه فضا به ازای ۱۰۰ نفر}$$

شاخص سرانه فضای هر محدوده خدمت که کمتر از ۳ است، در اولویت افزایش فضا قرار می گیرد.

۶. پس از تعیین محدوده خدمت، توزیع خدمات در منظومه کتابخانه ای براساس «دستورالعمل توزیع خدمات در

کتابخانه های عمومی» صورت می گیرد.

ب. تعیین محدوده خدمت کتابخانه‌های عمومی شهری آینده

برای تعیین محدوده خدمت برای کتابخانه‌های شهری آینده با در نظر گرفتن شرایط و اصول مکانیابی که در گزارش مربوطه به تفصیل آمده است بایستی موارد زیر مدنظر قرار گیرد:

تعیین محدوده خدمت کتابخانه‌های عمومی شهری آینده دارای شبکه معابر:

برای تعیین محدوده خدمت کتابخانه‌های آینده در شهرهای دارای شبکه معابر، لازم است مراحل زیر انجام شود:

۱. ابتدا محدوده‌های خدمت کتابخانه موجود با تدقیق مرز، بر روی بلوک‌های شهری قرار گرفته و بلوک‌های شهری همپوشان با محدوده‌های خدمت موجود، از نقشه حذف خواهند شد.
۲. محدوده‌های باقی مانده بخش‌هایی هستند که فاقد دسترسی به کتابخانه هستند؛ این فضاها ممکن است شامل یک محله، بخشی از محله و حتی چند بلوک از کل یک محله باشد.
۳. با روی هم‌گذاری لایه محلات شهری و یا تقسیم‌بندی مورد عمل در شهر، محلات فاقد همپوشانی و درصد پوشش و عدم پوشش هر محله مشخص شود.
۴. برای محلات بر اساس درصد پوشش جمعیت (۲۵ درصد فاقد پوشش و بالاتر) در مرکز محله یک محدوده خدمت ایجاد گردد.
۵. محدوده‌های خدمت به دست آمده بررسی و محدوده‌هایی که می‌تواند با همدیگر و یا با کتابخانه‌های موجود همپوشانی داشته باشند مشخص شوند.
۶. پس از به دست آمدن محدوده‌های خدمت نهایی، بایستی این محدوده‌ها اولویت‌بندی گردد، این اولویت‌بندی می‌تواند از روش بیان شده در ادامه انجام شود و یا برحسب متغیرهای در اختیار هر شهر متفاوت باشد.
۷. فاصله هر محدوده خدمت برای کتابخانه فرضی (مرکز محله) با کتابخانه‌های موجود به دست آید و سپس با در نظر گرفتن متغیر جمعیت و فاصله، اولویت هر کتابخانه را مشخص کرد.

تعیین محدوده خدمت کتابخانه‌های عمومی شهری آینده با راه حل جایگزین

۱. پس از تعیین محدوده خدمت برای کتابخانه‌های موجود، نیاز است تا کمبود مساحت در داخل محدوده خدمت مشخص گردد. با در نظر گرفتن استاندارد ۳ مترمربع به ازای هر ۱۰۰ نفر، مساحت مورد نیاز تا رسیدن به شرایط استاندارد در داخل محدوده‌ها مشخص می‌گردد. برای انجام این کار، نیاز به بلوک‌های جمعیتی در شهر است تا بر اساس این بلوک‌ها جمعیت داخل در هر محدوده خدمت محاسبه و بر اساس

جمعیت، مساحت مورد نیاز در هر محدوده خدمت مشخص شود (زیربنای موجود منهای زیربنای موردنیاز برابر است با کمبود فضا). رفع این کمبودها می تواند از طریق توسعه فضای موجود و یا احداث کتابخانه جدید در صورت نیاز صورت پذیرد.

۲. از آنجاکه در این شهرها ممکن است از شبکه حمل و نقلی استفاده نشود و منطبق با توضیح بالا از حریم استفاده شود، به دست آوردن محدوده های خدمت برای بخش هایی که تحت پوشش نیستند مشکل می باشد. از این رو در این گونه شهرها بایستی فاصله هر بلوک شهری از نزدیک ترین کتابخانه محاسبه و و به طبقه بندی بدین صورت انجام شود:

- طبقه اول: بلوک های با فاصله کمتر از ۱۰۰۰ متر.
- طبقه دوم: بلوک های ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر.
- طبقه سوم: بلوک های ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر.
- طبقه چهارم: بلوک های ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر.
- طبقه پنجم: بلوک های ۱۶۰۰ متر و بیشتر.

با توجه به طبقه بندی فوق:

- ❖ طبقه اول در داخل بافر قرار می گیرد و یا بلوک هایی را شامل می شود که با وجود خارج بودن از محدوده در فاصله ۱۰۰۰ متر و کمتر قرار دارند؛
- ❖ طبقه دوم طبقه ای است که فاصله آن ها از کتابخانه موجود مناسب است.
- ❖ طبقه سوم، طبقه است که بلوک های آن در شرایط متوسطی از دسترسی به کتابخانه قرار دارند.
- ❖ طبقه چهارم و پنجم، در شرایط نامناسب و کاملاً نامناسب قرار دارند.

پس از تعیین وضعیت دسترسی بلوک ها به کتابخانه، اقدامات زیر در تعیین محدوده های آینده انجام گیرد:

- از آنجا که ممکن است شهر مورد بررسی فاقد تقسیمات کالبدی مصوب باشد، می بایست بر اساس موقعیت قرارگیری پهنه های با دسترسی بیشتر از ۱۰۰۰ متر و با در نظر گرفتن برخی ویژگی ها و ملاک ها نسبت به پهنه بندی اقدام و بر اساس پهنه های جدید محدوده های خدمت آینده مشخص گردند. برخی معیارهایی که در این زمینه می توان در نظر گرفت عبارتند از:
- محلات که در شهر به صورت عرفی دارای مرز می باشند.
- شهرک هایی که از بافت شهر انفصال مشخصی دارند.
- پهنه هایی که به واسطه اتوبان ها و یا خیابان های شریانی درجه یک از سایر بخش ها جدا شده اند.

➤ پهنه‌هایی که به واسطه عوارضی مانند تپه، رودخانه، مسیل و ... دسترسی به آنها از بخش‌های دیگر بصورت مستقیم انجام نمی‌پذیرد.

این نکته مدنظر قرار گیرد که پهنه‌های شکل گرفته، نباید جمعیتی کمتر از ۲۵۰۰ نفر داشته باشند و اگر بخشی از شهر با وجود دسترسی نامناسب، جمعیتی کمتر ۲۵۰۰ نفر دارد، در اولویت برای پیشنهاد کتابخانه قرار نمی‌گیرد. در انتخاب پهنه‌ها بایستی توجه داشت که نباید وسعت پهنه‌ها را آن قدر وسیع گرفت که کتابخانه پیشنهادی نتواند حداکثر پهنه را پوشش دهد و بخش بزرگی از پهنه بدون دسترسی باقی بماند.

تعیین محدوده خدمت کتابخانه‌های عمومی روستایی آینده

از آنجاکه همه دهستان‌های با ۲۵۰۰ نفر جمعیت و بیشتر دارای کتابخانه نیستند، براساس استانداردهای موجود می‌بایست برای آن‌ها کتابخانه تعیین گردد؛ برای تعیین کتابخانه‌های روستایی، موارد زیر در نظر گرفته شود:

در دهستان‌های فاقد کتابخانه که دارای روستا، مجتمع مسکونی و یا هر سکونتگاهی بالای ۱۰ هزار نفری است و این مکان به عنوان نقطه شهری محسوب نمی‌شود؛ کتابخانه در روستای بالای ۱۰ هزار نفر احداث شود.

در دهستانهایی که در آن‌ها روستای بالای ۱۰ هزار نفر وجود ندارد و جمعیت دهستان بالای ۲۵۰۰ است، در صورتی که مرکز دهستان جمعیتی بالای ۱۵۰۰ نفر داشته باشد، کتابخانه در مرکز دهستان احداث خواهد شد.

اگر مرکز دهستان جمعیتی کمتر از ۱۵۰۰ نفر داشته باشد (با در نظر گرفتن دو شرط نداشتن روستای بالای ۱۰ هزار نفر و جمعیت بالای ۲۵۰۰ نفر کل دهستان)، بزرگ‌ترین روستای دهستان از نظر جمعیتی دریافت‌کننده کتابخانه خواهد بود.

برای دهستانهایی که با توجه به شرایط ذکرشده در بخش محدوده خدمت برای مناطق روستایی، دارای شرایط دریافت کتابخانه نیستند، پیشنهاد می‌شود.

۱. زیربنای موردنیاز کتابخانه ۸ متر به ازای هر ۱۰۰ نفر در نظر گرفته می‌شود. ملاک جمعیتی برای تعیین زیربنا جمعیت روستایی است که کتابخانه در آن احداث خواهد شد.

۲. در تعیین زیربنا حداقل ۲۰۰ مترمربع باید رعایت گردد. به عبارتی در روستاهایی که با سرانه ۸ متر به ازای ۱۰۰ نفر زیربنای مورد نیاز کمتر از ۲۰۰ متر است؛ بایستی حداقل ۲۰۰ متر در نظر گرفته شود.

جهت بررسی وضعیت کتابخانه‌های روستایی هر شهرستان به طور مجزا موارد زیر مورد بررسی قرار گرفتند:

✓ دهستان.

✓ جمعیت دهستان.

✓ مرکزیت دهستان (مرکز دهستان نقطه شهری است یا روستایی، در صورتی که نقطه شهری باشد جلوی اسم مرکز دهستان عدد (۱) درج شده است).

✓ پرجمعیت ترین شهر بعد از مرکز دهستان مشخص شده است

✓ وضعیت کتابخانه (دهستان کتابخانه دارد و یا نیاز به کتابخانه دارد).

در ادامه به بررسی و تعیین محدوده های خدمت در هر یک از شهرها و دهستانهای استان خراسان رضوی پرداخته شده که به تفکیک شهرستان آورده شده است. لذا با توجه به اهمیت شهر مشهد به عنوان پرجمعیت ترین شهر استان و دومین کلانشهر کشور در مرتبه اول شهرستان مشهد مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته و در ادامه به بررسی سایر شهرستانها پرداخته شده است.

نکته: در بررسی محدوده های خدمات کتابخانه هایی که به عنوان مرکز منظومه می باشند با علامت *

مشخص شده اند.

۵-۱. شهرستان مشهد

۵-۱-۱. شهر مشهد

طبق جدول (۴) بررسی وضع موجود کتابخانه های مناطق ۱۳ گانه شهر مشهد نشان می دهد بیشترین تعداد کتابخانه ها در مناطق سه، نه، ده و هشت به ترتیب با ۱۶، ۱۲ و ۱۱ کتابخانه قرار گرفته اند. همچنین مناطق دوازده و نهم هر کدام با یک کتابخانه دارای کمترین تعداد کتابخانه می باشند. در ادامه با احتساب فضای مطلوب فضای کتابخانه ای در مناطق شهر مشهد، ملاحظه می کنیم که منطقه دو با ۱۳۳۱۵ مترمربع و منطقه چهار با ۷۴۱۲ مترمربع با بیشترین میزان کمبود فضای کتابخانه ای روبرو هستند. همچنین در مجموع شهر مشهد با ۴۰۷۱۵ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای روبرو می باشد.

جدول ۴. وضعیت موجود و مطلوب کتابخانه های مناطق ۱۳ گانه شهر مشهد

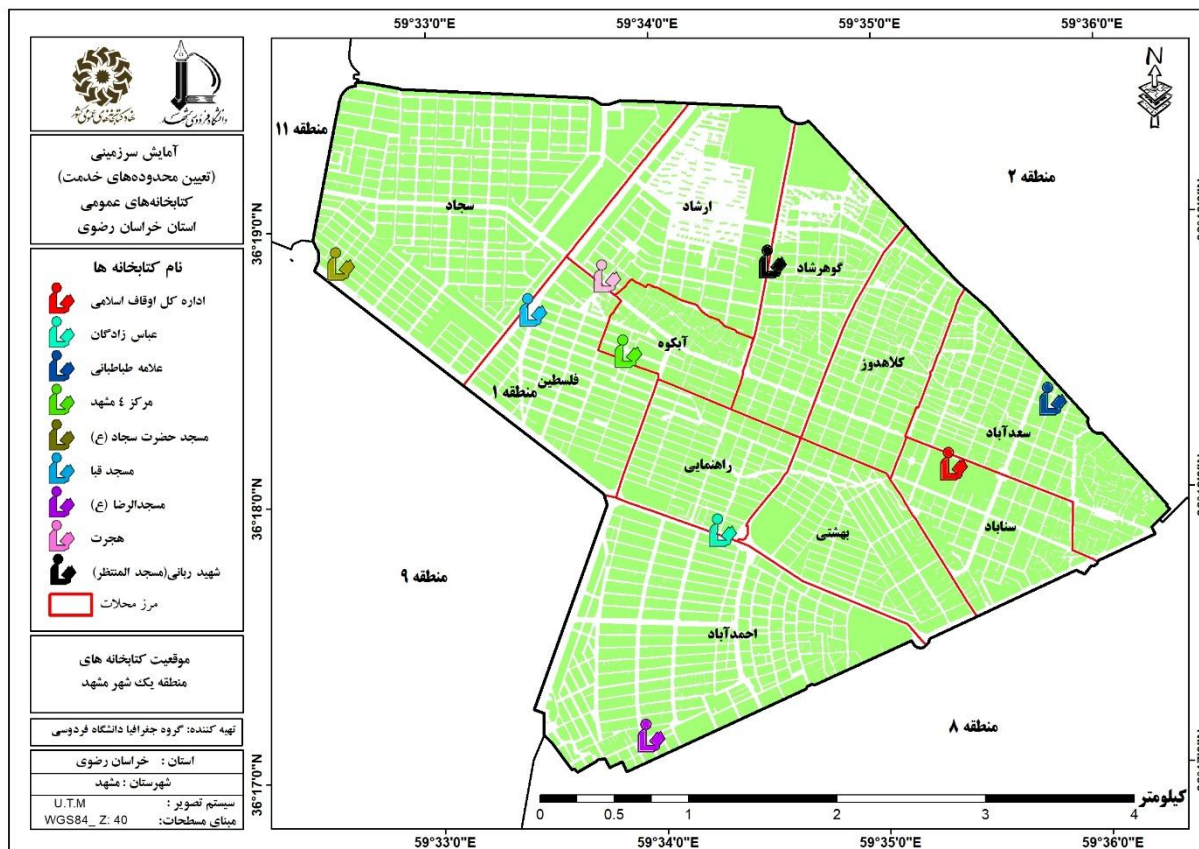
مناطق	مجموع جمعیت	جمعیت مرد	جمعیت زن	تعداد کتابخانه	مساحت کل	زیربنا	سرانه فضای وضع موجود به ازای ۱۰۰ نفر (مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد مترمربع
منطقه ۱	۱۶۷۰۱۳	۸۱۶۱۹	۸۵۳۹۴	۹	۳۱۰۶	۲۷۹۹	۱/۶۸	۵۰۱۰	۲۲۱۱
منطقه ۲	۵۱۳۳۶۵	۲۵۷۰۰۴	۲۵۶۳۶۱	۱۰	۲۴۵۲	۲۰۸۶	۰/۴۱	۱۵۴۰۱	۱۳۳۱۵
منطقه ۳	۳۸۲۷۴۴	۱۹۳۰۵۶	۱۸۹۶۸۸	۱۶	۱۲۹۹۸	۷۱۶۵	۱/۸۷	۱۱۴۸۲	۴۳۱۷
منطقه ۴	۲۶۲۱۸۴	۱۳۱۴۷۴	۱۳۰۷۱۰	۵	۶۷۱	۴۵۴	۰/۱۷	۷۸۶۶	۷۴۱۲
منطقه ۵	۱۷۵۶۰۳	۸۷۱۳۹	۸۸۴۶۴	۵	۱۷۰۳	۱۴۰۵	۰/۸	۵۲۶۸	۳۸۶۳

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
آبکوه	۶,۵۵۸	مرکز ۴ مشهد	عدم پوشش نهاد	۱۵۰	۲/۲۹	۱۹۷	۴۶/۷۴
سجاد	۲۶,۳۶۵	مسجد حضرت سجاد (ع)	عدم پوشش نهاد	۱۵۰	۰/۵۷	۷۹۱	۶۴۰/۹۵
فلسطین	۱۱,۷۹۵	مسجد قبا	عدم پوشش نهاد	۳۰۰	۲/۵۴	۳۵۴	۵۳/۸۵
احمدآباد	۲۳,۸۳۳	مسجدالرضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۱۲۰۰	۵/۰۳	۷۱۵	-۴۸۵/۰۱
ارشاد	۱۳,۱۹۲	هجرت	تحت پوشش نهاد	۲۶۰	۱/۹۷	۳۹۶	۱۳۵/۷۶
بهشتی	۱۱,۲۵۱	-	-	۰	۰	۳۳۸	۳۳۷/۵۳
کلاهدوز	۱۷,۴۳۳	-	-	۰	۰	۵۲۳	۵۲۲/۹۹
گوهرشاد	۱۴,۱۵۷	شهید ربانی	تحت پوشش نهاد	۱۷۵	۱/۲۴	۴۲۵	۲۴۹/۷۱

طبق جدول (۶) کتابخانه‌های مسجد قبا، مسجدالرضا (ع)، هجرت و علامه طباطبائی دارای تمامی شش شرط کتابخانه عمومی هستند. بنابراین این کتابخانه‌ها از نوع عمومی و کتابخانه‌های اداره کل اوقاف اسلامی، مسجد حضرت سجاد (ع)، عباس زادگان و مرکز ۴ مشهد از میان شروط کتابخانه عمومی برخی از شرطها را ندارند براین اساس از نوع پیشنهاد می‌باشند که اطلاعات تکمیلی در جدول (۶) آورده شده است (شکل ۷).

جدول ۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در منطقه یک شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مسجد قبا	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
مسجدالرضا (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
هجرت	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
علامه طباطبائی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
اداره کل اوقاف اسلامی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشنهادی
مسجد حضرت سجاد (ع)	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشنهادی
عباس زادگان	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشنهادی
مرکز ۴ مشهد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهادی
شهید ربانی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	پیشنهادی

شکل ۷. موقعیت کتابخانه های منطقه یک شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه های منطقه یک (وضع موجود)

براساس وضع موجود از ۸ کتابخانه موجود در منطقه یک ۵ کتابخانه زیربنای بالای ۲۰۰ مترمربع داشته اند و ۳ کتابخانه دارای زیربنای زیر ۲۰۰ مترمربع بوده اند. لذا براساس روش تعیین محدوده خدمت کتابخانه ها مندرج در دستورالعمل، ۴ محدوده خدمت کتابخانه منطقه یک بدست آمد که براین اساس در محدوده خدمت کتابخانه مسجدالرضا (ع)، کتابخانه های مسجدالرضا (ع)، تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، رسالت (مسجد پنجتن ع)، شهید قاسمیان قرار گرفته اند. محدوده خدمت مذکور با مساحت ۴۰۹ هکتاری تعداد ۴۷۴۳۱ نفر را تحت پوشش خود قرار می دهد، و با احتساب سرانه مطلوب با ۴۲۷ مترمربع مازاد مواجه است. کتابخانه عباس زادگان محدوده خدمتی با مساحت ۳۹۲ هکتار و ۴۰۳۰۷ نفر را پوشش می دهد. زیربنای کتابخانه بالغ بر ۳۹۲ مترمربع است که با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۶۶۳ مترمربع کمبود مواجه است. همچنین محدوده کتابخانه های علامه طباطبایی و اداره کل اوقاف اسلامی بالای ۲۰۰ مترمربع با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده اند. در این منطقه در محدوده خدمت کتابخانه مسجد قبا، کتابخانه های مسجد قبا، هجرت و

مرکز ۴ مشهد نیز قرار گرفته است که مساحت محدوده خدمت کتابخانه هجرت ۴۷۲ هکتار است که تعداد ۴۵۲۹۵ نفری را تحت پوشش قرار می دهند و با احتساب ۷۱۰ مترمربع فضای موجود سه کتابخانه، ۶۴۹ مترمربع کمبود فضا وجود دارد (جدول ۷) و (شکل ۸ الف).

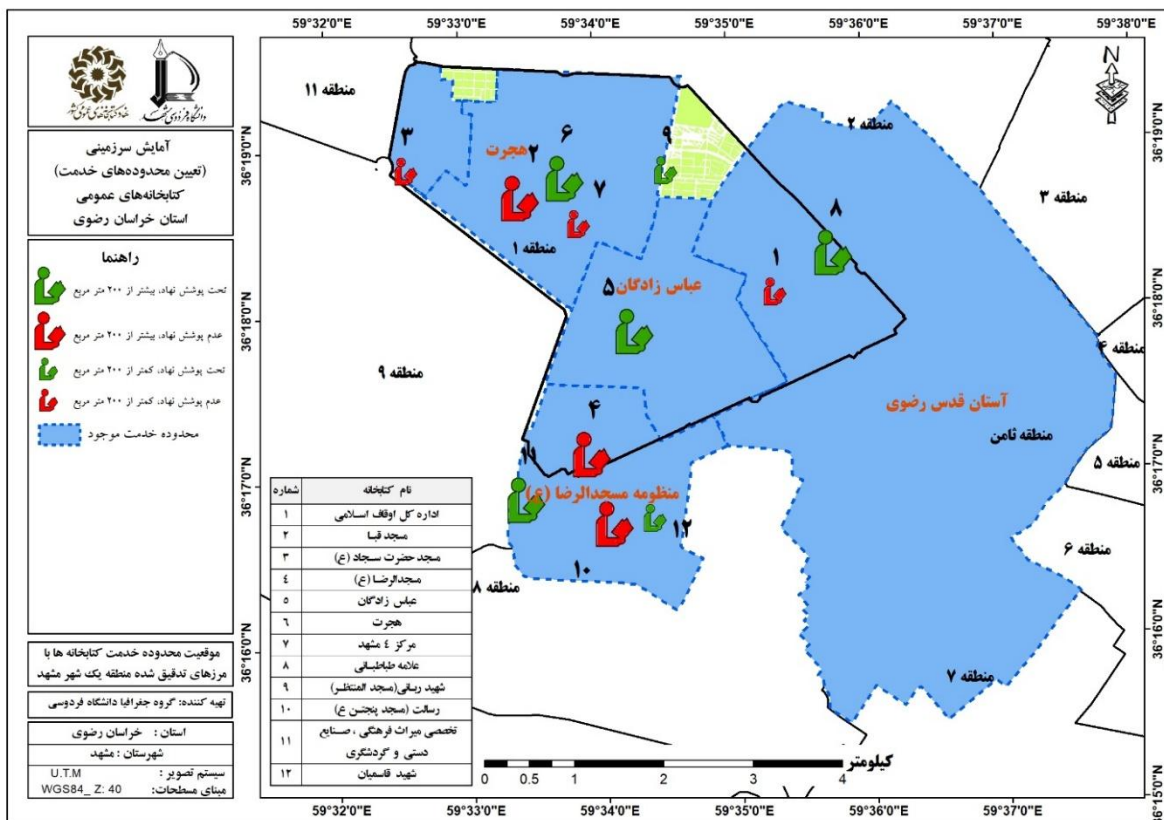
جدول ۷. محدوده های خدمت وضع موجود (منطقه یک شهر مشهد)

نام محدوده کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
مسجدالرضا (ع)	عدم پوشش نهاد	مسجدالرضا (ع)*	۱۲۰۰	۴۰۹	۴۷۴۳۱	۱۴۲۳	-۴۲۷
	تحت پوشش نهاد	تخصصی میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری ^۲	۳۳۰				
	عدم پوشش نهاد	رسالت (مسجد پنجتن ع) ^۳	۲۲۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید قاسمیان ^۴	۱۰۰				
عباس زادگان	تحت پوشش نهاد	عباس زادگان	۵۴۶	۳۹۲	۴۰۳۰۷	۱۲۰۹	۶۶۳
مسجد قبا	عدم پوشش نهاد	مسجد قبا ^۵	۳۰۰	۴۷۲	۴۵۲۹۵	۱۳۵۹	۶۴۹
	تحت پوشش نهاد	هجرت	۲۶۰				
	عدم پوشش نهاد	مرکز ۴ مشهد	۱۵۰				
آستان قدس رضوی	تحت پوشش نهاد	علامه طباطبایی	۳۰۰	محدوده های این کتابخانه های بالای ۲۰۰ مترمربع با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده اند			
	عدم پوشش نهاد	اداره کل اوقاف اسلامی	۱۰۰				

^۲ کتابخانه تخصصی میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری در منطقه ۸ قرار گرفته است.

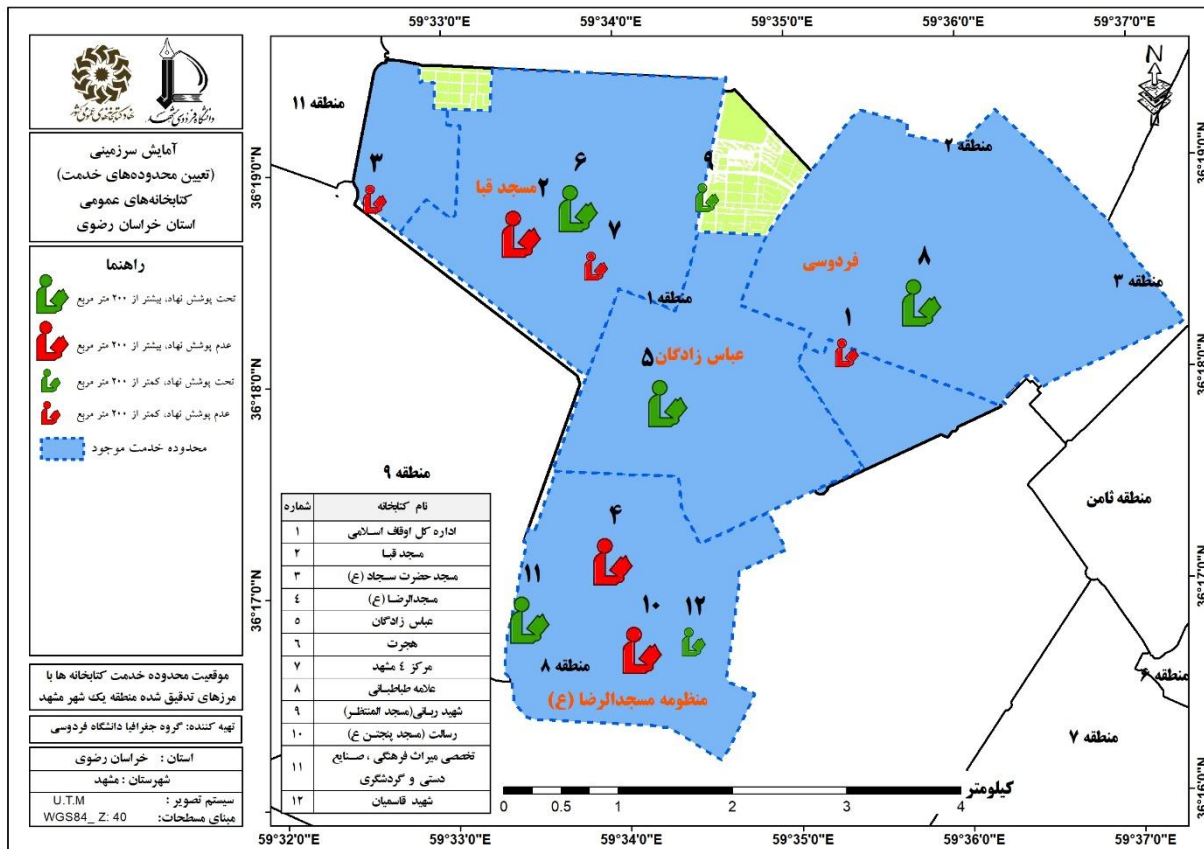
^۳ کتابخانه رسالت (مسجد پنجتن ع) در منطقه ۸ قرار گرفته است.

^۴ کتابخانه شهید قاسمیان در منطقه ۸ قرار گرفته است.

شکل ۸ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه ها با مرزهای تدقیق شده در منطقه یک شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم کتابخانه علامه طباطبایی با زیربنای ۳۰۰ مترمربع در زیرمجموعه محدوده خدمت فردوسی در منطقه ۲ و کتابخانه اداره کل اوقاف اسلامی با زیر بنای ۱۰۰ مترمربع در زیرمجموعه محدوده خدمت قلم در منطقه ۸ قرار گرفته است در شکل (۸ ب) می توان محدوده خدمت مورد نظر را مشاهده نمود.

شکل ۸ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه ها با مرزهای تدقیق شده در منطقه یک شهر مشهد (مدل ۲)

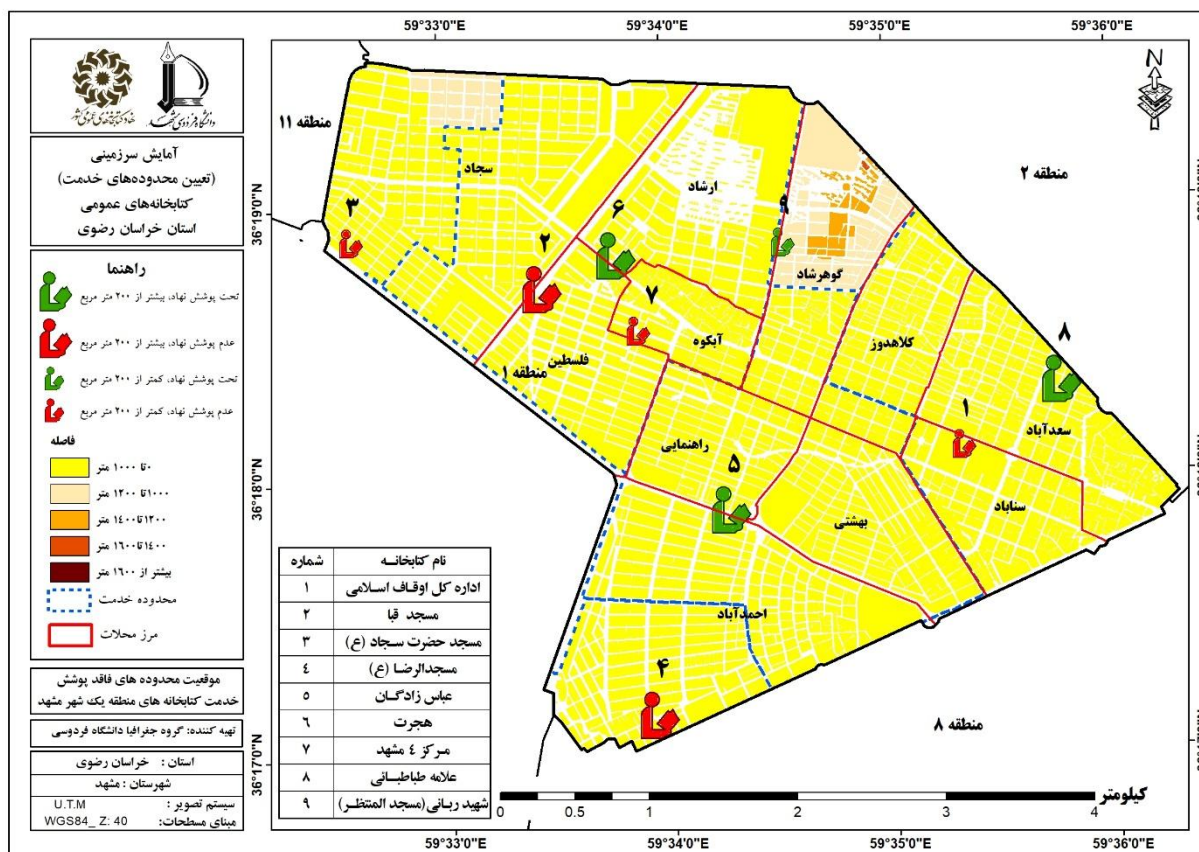
ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه یک

بنابر جدول (۸) جمعیت تحت پوشش هر یک از محدوده های خدمت کتابخانه ها و جمعیت هریک از محلات که تحت پوشش هیچ یک از محدوده های خدمت نیستند مشخص شده است. براین اساس به جز محلات گوهرشاد با ۴۲ درصد و سجاد با ۹۱ درصد پوشش خدمات کتابخانه ها، تمامی کتابخانه های منطقه یک ۱۰۰ درصد جمعیت مستقر در محلات را پوشش می دهند (شکل ۹).

جدول ۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه یک

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
سناباد	۸۲۳۸	۸۲۳۸	۰	۱۰۰
راهنمایی	۱۰۴۰۸	۱۰۴۰۸	۰	۱۰۰
سعدآباد	۲۳۷۸۳	۲۳۷۸۳	۰	۱۰۰
آبکوه	۶۵۵۸	۶۵۵۸	۰	۱۰۰
سجاد	۲۶۳۶۵	۲۳۸۷۳	۲۴۹۲	۹۱

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
فلسطین	۱۱۷۹۵	۱۱۷۹۵	۰	۱۰۰
احمدآباد	۲۳۸۳۳	۲۳۸۳۳	۰	۱۰۰
ارشاد	۱۳۱۹۲	۱۳۱۹۲	۰	۱۰۰
بهشتی	۱۱۲۵۱	۱۱۲۵۱	۰	۱۰۰
کلاهدوز	۱۷۴۳۳	۱۷۴۳۳	۰	۱۰۰
گوهرشاد	۱۴۱۵۷	۵۹۴۸	۸۲۰۹	۴۲

شکل ۹. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه ها در منطقه یک شهر مشهد

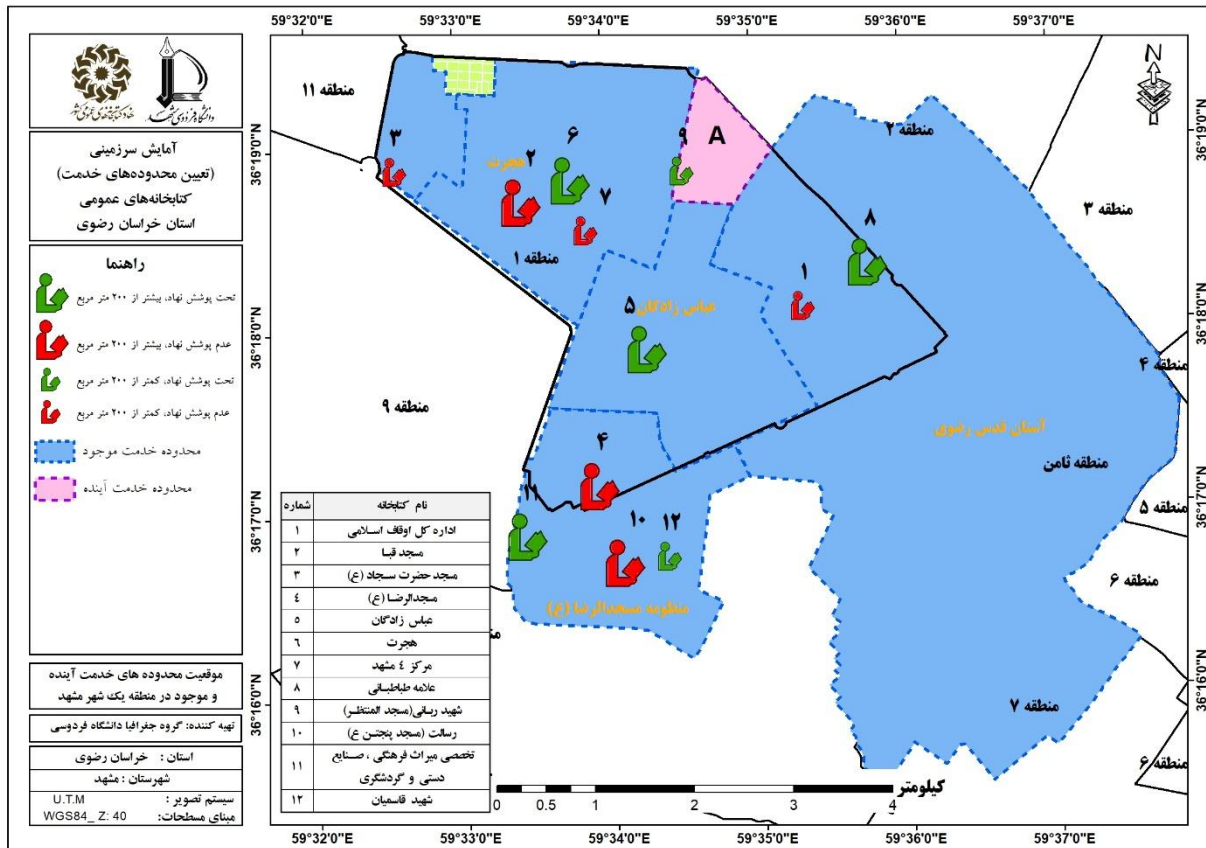
د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه یک

طبق جدول (۹) و شکل (۱۰ الف) محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و آینده در منطقه یک براساس کتابخانه های فرضی مشخص گردیده است. همانگونه که در جدول (۹) مشاهده می شود یک محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردیده تا بتواند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت، جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهد؛ محدوده A با تحت پوشش قرار دادن جمعیتی در حدود ۸۱۵۶ نفر محله گوهرشاد را در بر می گیرد،

بنا به فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع) و مسافت مرکز محدوده تا نزدیک‌ترین کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۴۰ پیش‌بینی گردیده است. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۹) آمده است.

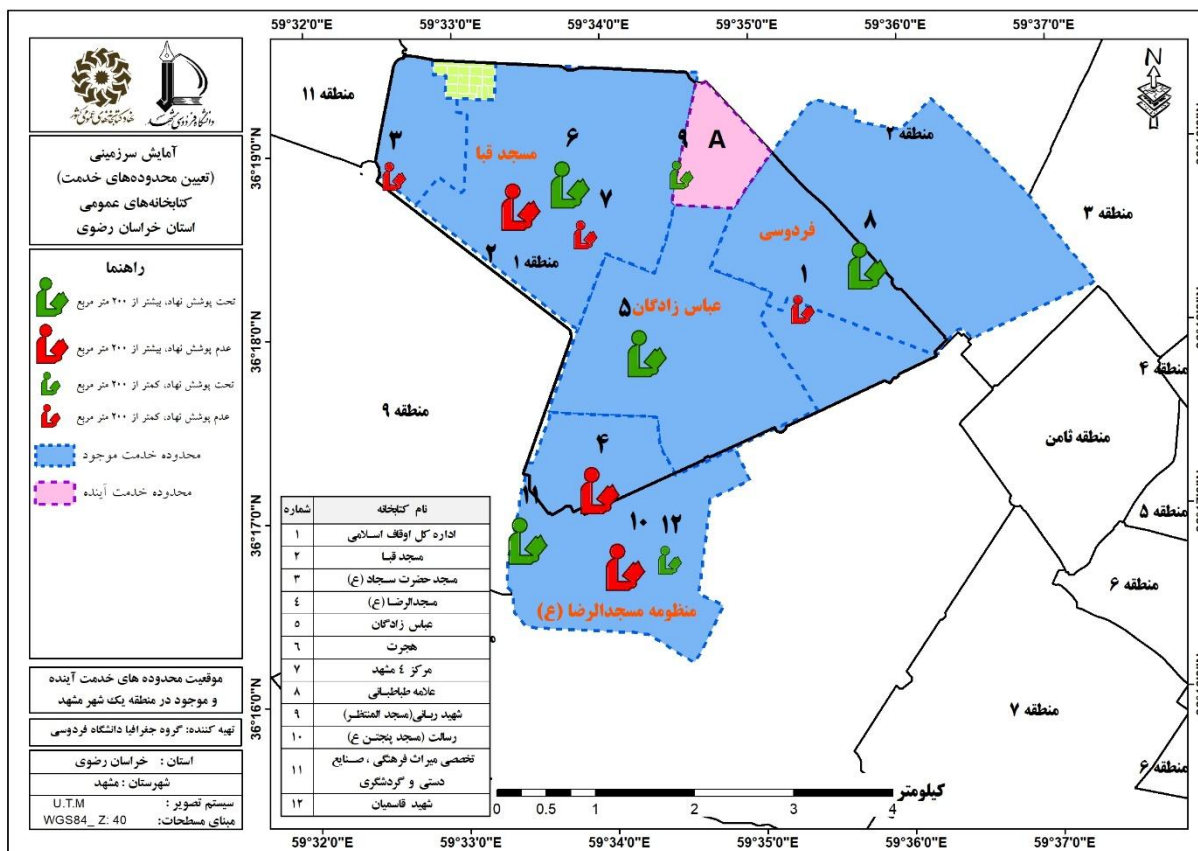
جدول ۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه یک براساس کتابخانه‌های فرضی

نام محدوده	محللات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	گوهرشاد	۸۱۵۶	شهید ریانی	تحت پوشش نهاد	۱۷۵	۲۴۵	۷۰	۴۰

شکل ۱۰ الف. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه یک شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم محدوده های خدمت آینده و موجود منطقه یک شهر مشهد کتابخانه علامه طباطبایی با زیربنای ۳۰۰ مترمربع در زیرمجموعه محدوده خدمت فردوسی در منطقه ۲ و کتابخانه اداره کل اوقاف اسلامی با زیر بنای ۱۰۰ مترمربع در زیرمجموعه محدوده خدمت قلم در منطقه ۸ قرار گرفته است (شکل ۱۰ ب).

شکل ۱۰ ب. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه یک شهر مشهد (مدل ۲)

۵-۱-۱-۲. منطقه دو

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه دو

در منطقه دو محله های آیت الله عبادی، شفا و عامل دارای کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع هستند. محله های امیرالمومنین (ع)، حضرت ابوطالب (ع)، شهرک مطهری، شهید فرامرزی عباسی و هدایت و توس هر کدام دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. از نظر سطح زیربنا کتابخانه واقع در محله آیت الله عبادی با ۱۱۰۰ مترمربع بیشترین میزان این کاربری را به خود اختصاص داده است و سپس محله های شفا و عامل به ترتیب با ۳۸۶ و ۲۰۰ مترمربع بیشترین میزان کاربری کتابخانه را در خود جای داده اند. از لحاظ میزان سرانه وضع موجود محله آیت الله عبادی با ۳/۶ مترمربع بیشترین میزان سرانه را به خود اختصاص داده است. در مورد میزان مساحت مورد نیاز، محلات هدایت (۱۴۷۳

مترمربع)، شهرک مطهری (۱۲۷۵ مترمربع)، شهید فرامرز عباسی (۱۱۱۰ مترمربع) و هنرور (۱۱۸۶ مترمربع) نیازمند بیشترین فضای کتابخانه‌ای می‌باشند و به لحاظ میزان کمبود نیز محلات شهرک مطهری، شهید فرامرز عباسی، هدایت و هنرور دارای بیشترین کمبود میزان کاربری از این نوع هستند. جدول (۱۰).

جدول ۱۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه دو و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

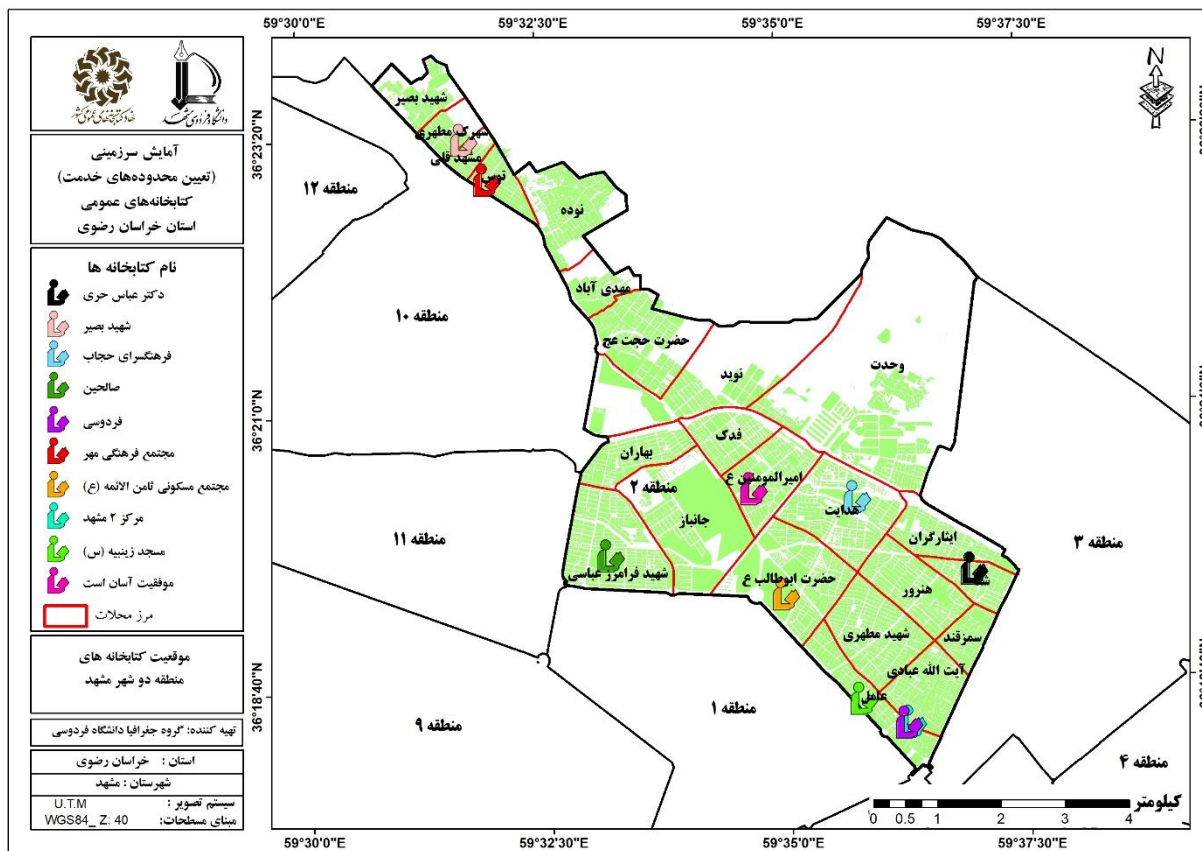
نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
امیرالمومنین (ع)	۲۸۶۱۴	موفقیت آسان است	تحت پوشش نهاد	۱۳۰	۰/۴۵	۸۵۸	۷۲۸
آیت الله عبادی	۲۳۵۲۵	فردوسی	تحت پوشش نهاد	۷۰۰	۴/۶۷	۷۰۶	-۳۹۴
		مرکز ۲ مشهد	عدم پوشش نهاد	۴۰۰			
حضرت ابوطالب (ع)	۲۹۰۴۴	مجتمع مسکونی ثامن الائمه (ع)	عدم پوشش نهاد	۱۵۰	۰/۵۲	۸۷۱	۷۲۱
شفا	۲۰۲۹۱	دکتر عباس حری	تحت پوشش نهاد	۳۸۶	۱/۹۰	۶۰۹	۲۲۳
شهرک مطهری	۷۱۱۲	شهید بصیر	عدم پوشش نهاد	۱۰۰	۱/۴۱	۲۱۳	۱۱۳
شهید فرامرز عباسی	۳۷۰۱۳	صالحین	عدم پوشش نهاد	۱۰۰	۰/۲۷	۱۱۱۰	۱۰۱۰
عامل	۱۴۷۰۴	مسجد زینبیه (س)	عدم پوشش نهاد	۲۰۰	۱/۳۶	۴۴۱	۲۴۱
هدایت	۴۹۱۰۲	شهیده مهری زارع	عدم پوشش نهاد	۶۰	۰/۱۲	۱۴۷۳	۱۴۱۳
توس	۱۱۳۳۵	مجتمع فرهنگی مهر	تحت پوشش نهاد	۱۱۰	۰/۹۷	۳۴۰	۲۳۰
ایثارگران	۳۱۲۰۱	-	-	۰	۰	۹۳۶	۹۳۶
بهاران	۱۸۲۷۷	-	-	۰	۰	۵۴۸	۵۴۸
جانباز	۱۵۹۱۲	-	-	۰	۰	۴۷۷	۴۷۷
حضرت حجت (عج)	۲۴۸۳۹	-	-	۰	۰	۷۴۵	۷۴۵
سمزقند	۱۳۰۱۳	-	-	۰	۰	۳۹۰	۳۹۰
شهرک مطهری	۴۲۵۱۰	-	-	۰	۰	۱۲۷۵	۱۲۷۵
شهید بصیر	۱۱۰۵۹	-	-	۰	۰	۳۳۲	۳۳۲
فدک	۱۶۹۷۸	-	-	۰	۰	۵۰۹	۵۰۹
مشهد قلی	۵۹۶۵	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
مهدی آباد	۸۸۸۱	-	-	۰	۰	۲۶۶	۲۶۶
نوده	۳۰۳۳۳	-	-	۰	۰	۹۱۰	۹۱۰
نوید	۱۷۸۹۳	-	-	۰	۰	۵۳۷	۵۳۷
هنرور	۳۹۵۴۵	-	-	۰	۰	۱۱۸۶	۱۱۸۶
وحدت	۱۶۱۵۳	-	-	۰	۰	۴۸۵	۴۸۵

طبق جدول (۱۱) کتابخانه‌های مسجد زینبیه (س)، فردوسی و دکتر عباس حری تمامی شش شرط کتابخانه عمومی دارا می‌باشند لذا این کتابخانه‌ها از نوع عمومی و کتابخانه‌های شهیده مهری زارع (فرهنگسرای حجاب)، شهید بصیر،

مجتمع مسکونی ثامن الائمه (ع)، مرکز ۲ مشهد، موفقیت آسان است، و صالحین برخی شروط کتابخانه عمومی را ندارند؛ بنابراین از نوع پیشخان هستند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۱) آورده شده است. (شکل ۱۱).

جدول ۱۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه دو شهر مشهد

نوع کتابخانه	استاندارد زمان فعالیت	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد منابع	استاندارد فضا	استاندارد سازماندهی	استاندارد حق بهره‌مندی	نام کتابخانه
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	مسجد زینبیه (س)
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	فردوسی
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دکتر عباس حری
پیشخان	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	شهید بصیر
پیشخان	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	مجتمع مسکونی ثامن الائمه (ع)
پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	شهیده مهري زارع
پیشخان	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	مرکز ۲ مشهد
پیشخان	ندارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	موفقیت آسان است
پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	صالحین
پیشخان	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	مجتمع فرهنگی مهر

شکل ۱۱. موقعیت کتابخانه‌های منطقه دو شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه دو

طبق وضع موجود از ۱۰ کتابخانه موجود در منطقه دو، ۴ کتابخانه زیربنای بالای ۲۰۰ مترمربع داشته اند و ۶ کتابخانه دارای زیربنای زیر ۲۰۰ مترمربع بوده اند. براساس روش تعیین محدوده خدمت کتابخانه‌ها، محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه دو بدست آمد که کتابخانه دکتر عباس حری محدوده خدمتی با مساحت ۳۳۵ هکتار و جمعیتی بالغ بر ۹۸۵۹۶ نفر را پوشش می‌دهد؛ که با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۲۵۷۲ مترمربع کمبود روبرو است. همچنین محدوده کتابخانه‌های فردوسی، مسجد زینبیه (س) و مرکز دو مشهد بالای ۲۰۰ مترمربع و با محدوده خدمت کتابخانه استان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده‌اند (جدول ۱۲ و شکل ۱۲ الف). همچنین در مدل دوم محدوده‌های خدمت منطقه ۲ کتابخانه فردوسی با زیربنای ۷۰۰ مترمربع کتابخانه‌های مرکز ۲ مشهد، علامه طباطبائی، مسجد زینبیه (س)، حسینیه امام رضا (ع) و فاطمه الزهرا (س) در محدوده خدمت آن قرار دارد. همچنین محدوده مورد نظر با مساحت ۶۰۹ هکتار جمعیتی بالغ بر ۱۱۷۲۶۴ نفر را پوشش می‌دهد که با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۱۶۱۸ مترمربع کمبود روبرو است (جدول ۱۲ و شکل ۱۲ ب).

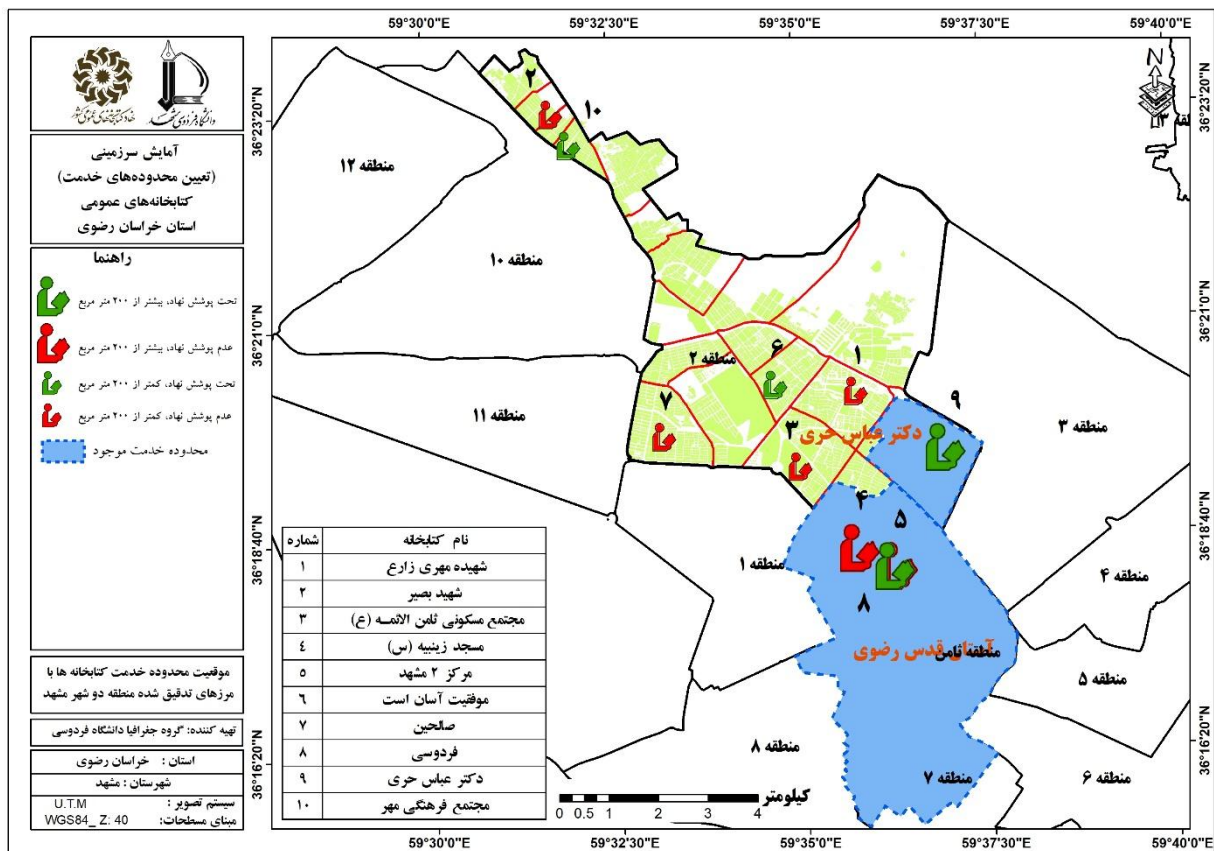
جدول ۱۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه دو براساس وضع موجود

نام کتابخانه محدود	رقب	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	۱۰۰ نفر مترمربع مورد نیاز (به ازای فضای کتابخانه ای)	کمبود/مازاد (مترمربع)
دکتر عباس حری	تحت پوشش نهاد	دکتر عباس حری	۳۸۶	۳۳۵	۹۸۵۹۶	۲۹۵۸	۲۵۷۲
آستان قدس رضوی	تحت پوشش نهاد	فردوسی	۷۰۰	در مدل اول محدوده های این کتابخانه های بالای ۲۰۰ مترمربع تشکیل منظومه داده اند با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن.			
	تحت پوشش نهاد	مسجد زینبیه (س)	۲۰۰				
	عدم پوشش نهاد	مرکز ۲ مشهد	۴۰۰				
در مدل دوم تعیین محدوده خدمت فردوسی دارای کتابخانه ها و مشخصات زیر می باشد							
فردوسی	تحت پوشش نهاد	فردوسی*	۷۰۰	۶۰۹	۱۱۷۲۶۴	۳۵۱۸	۱۶۱۸
	عدم پوشش نهاد	مرکز ۲ مشهد	۴۰۰				
	تحت پوشش نهاد	علامه طباطبائی ^۵	۳۰۰				
	عدم پوشش نهاد	مسجد زینبیه (س)	۲۰۰				
	عدم پوشش نهاد	حسینیه امام رضا (ع) ^۶	۲۰۰				
	عدم پوشش نهاد	فاطمه الزهرا(س) ^۷	۱۰۰				

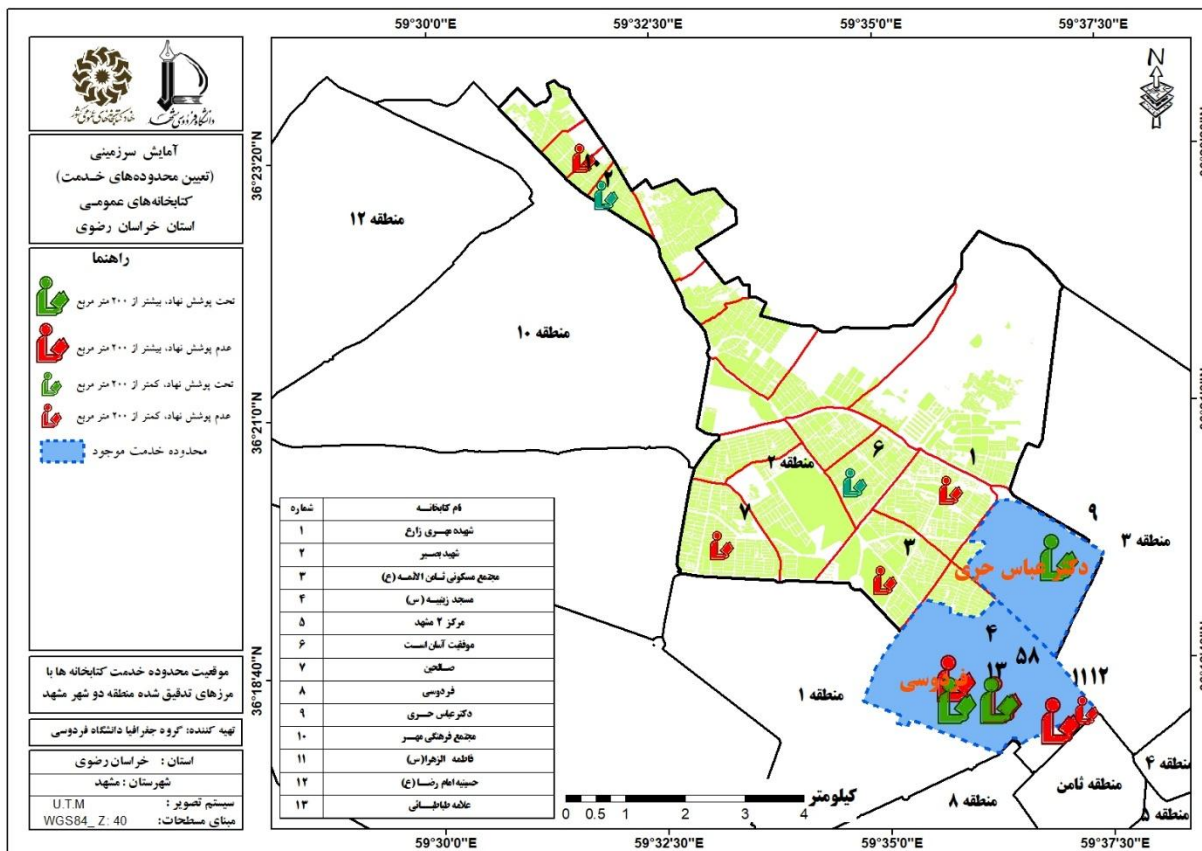
^۵ این کتابخانه در منطقه ۱ قرار گرفته است.

^۶ این کتابخانه در منطقه ۳ قرار گرفته است.

^۷ این کتابخانه در منطقه ۳ قرار گرفته است.

شکل ۱۲ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه دو شهر مشهد (مدل ۱)

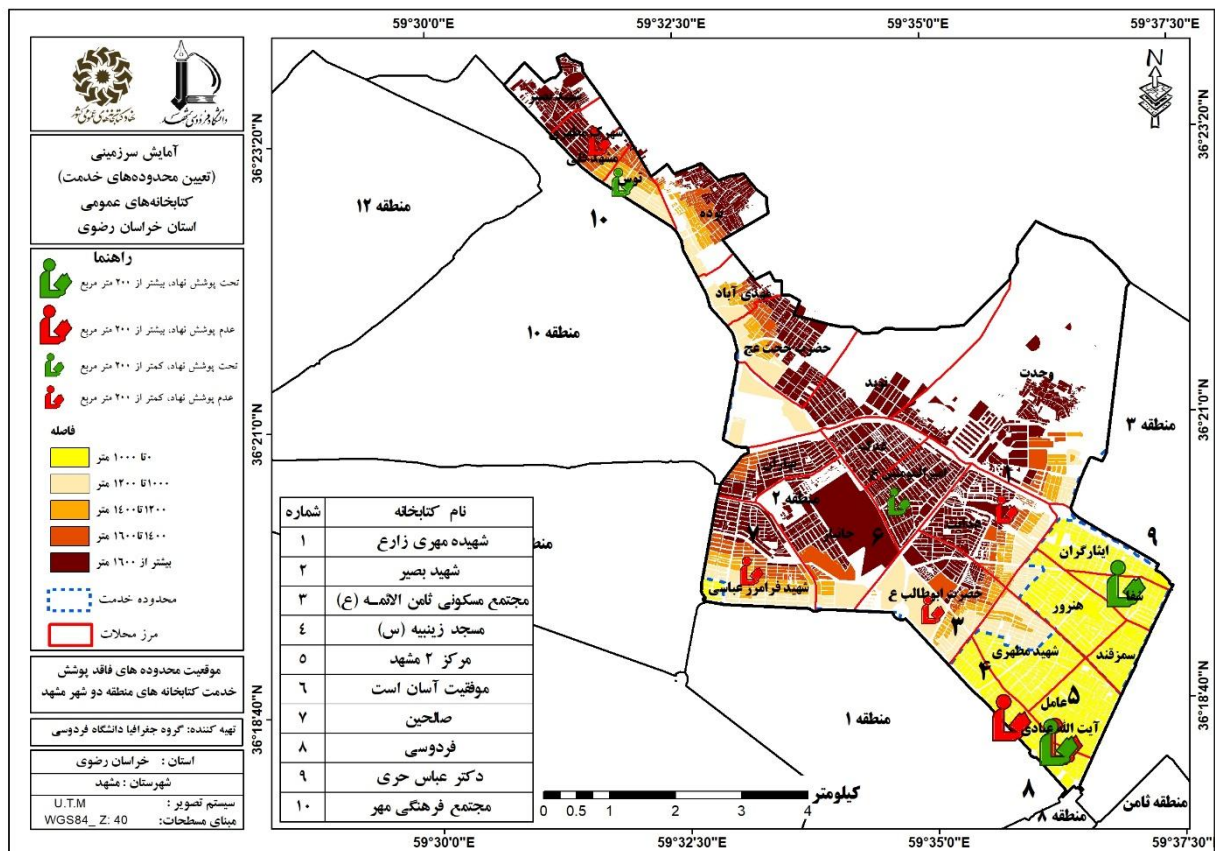
شکل ۱۲ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه دو شهر مشهد (مدل ۲)

ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه دو

براساس جدول (۱۳) مشاهده می شود در محلات منطقه دو محله های آیت الله عبادی، شفا، شهرک مطهری، عامل، ایثارگران و سمزقند از ۱۰۰ درصد پوشش خدمات کتابخانه های بهره مند هستند؛ کمترین درصد پوشش خدمات کتابخانه ها به محله شهید فرامرز عباسی با ۴ درصد اختصاص دارد؛ و محله های امیرالمومنین، حضرت ابوطالب، شهرک مطهری، هدایت، بهاران، توس، جانباز، حضرت حجت (عج)، شهید بصیر، فدک، مشهد قلی، مهدی آباد، نوده، نوید و وحدت فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها می باشند. همچنین محله های هنرور ۸۶ درصد و شهید مطهری ۶۴ درصد از پوشش خدمات کتابخانه ها برخوردار می باشند. (شکل ۱۳).

جدول ۱۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۲

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
امیرالمومنین ع	۲۸۶۱۴	۰	۲۸۶۱۴	۰
آیت الله عبادی	۲۳۵۲۵	۲۳۵۲۵	۰	۱۰۰
حضرت ابوطالب ع	۲۹۰۴۴	۰	۲۹۰۴۴	۰
شفا	۲۰۲۹۱	۲۰۲۹۱	۰	۱۰۰
شهرک مطهری	۷۱۱۲	۰	۷۱۱۲	۰
شهید فرامرز عباسی	۳۷۰۱۳	۱۶۲۸	۳۵۳۸۵	۴
عامل	۱۴۷۰۴	۱۴۷۰۴	۰	۱۰۰
هدایت	۴۹۱۰۲	۰	۴۹۱۰۲	۰
ایثارگران	۳۱۲۰۱	۳۱۲۰۱	۰	۱۰۰
بهاران	۱۸۲۷۷	۰	۱۸۲۷۷	۰
توس	۱۱۳۳۵	۰	۱۱۳۳۵	۰
جانباز	۱۵۹۱۲	۰	۱۵۹۱۲	۰
حضرت حجت (عج)	۲۴۸۳۹	۰	۲۴۸۳۹	۰
سمزقند	۱۳۰۱۳	۱۳۰۱۳	۰	۱۰۰
شهید مطهری	۴۲۵۱۰	۲۷۳۰۶	۱۵۲۰۴	۶۴
شهید بصیر	۱۱۰۵۹	۰	۱۱۰۵۹	۰
فدک	۱۶۹۷۸	۰	۱۶۹۷۸	۰
مشهد قلی	۵۹۶۵	۰	۵۹۶۵	۰
مهدی آباد	۸۸۸۱	۰	۸۸۸۱	۰
نوده	۳۰۳۳۳	۰	۳۰۳۳۳	۰
نوید	۱۷۸۹۳	۰	۱۷۸۹۳	۰
هنرور	۳۹۵۴۵	۳۴۱۷۴	۵۳۷۱	۸۶
وحدت	۱۶۱۵۳	۰	۱۶۱۵۳	۰

شکل ۱۳. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه دو شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه دو

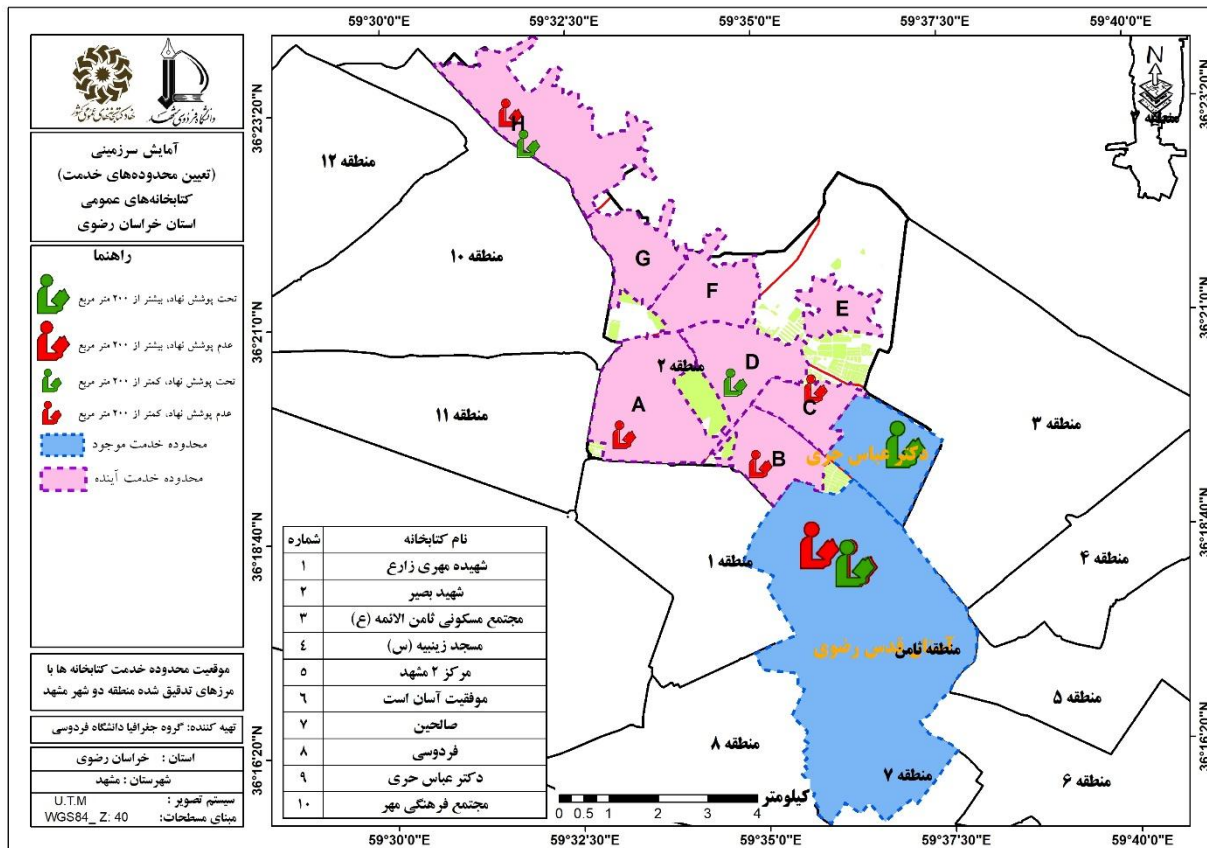
در جدول (۱۴) و شکل (۱۴ الف) محدوده های خدمات کتابخانه های موجود و خدمت آینده در منطقه ۲ براساس کتابخانه های فرضی مشخص گردیده است؛ براین اساس ۸ محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت، جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قراردادن جمعیتی در حدود ۷۱۷۹۶ نفر محله های بهاران، جانباز، شهید فرامرز عباسی را در بر می گیرد، بنابر فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع) و مسافت مرکز محدوده تا نزدیک ترین کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع (۲۴۰۳ مترمربع) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۱ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محله های شهید مطهری (۶۴۸۶ نفر)، حضرت ابوطالب (۲۸۴۹۷ نفر) اولویت ۲۱، محدوده فرضی C با تحت پوشش قراردادن محله های هدایت (۵۳۷۱ نفر) و هنرور (۵۳۷۱ نفر) اولویت ۱۳، محدوده فرضی D با تحت پوشش قرار دادن محله های امیرالمومنین (۲۸۶۱۴ نفر) جانباز (۰)، فدک (۱۶۹۷۸ نفر)، هدایت (۵۳۶۱ نفر) و وحدت (۱۷۰۸) اولویت ۱۶، محدوده فرضی E با تحت پوشش قراردادن محله وحدت (۵۲۲۰ نفر) اولویت ۳۶، محدوده فرضی F با

پوشش محله‌های حضرت حجت (۲۵۰ نفر)، نوید (۱۷۱۹۵ نفر) و وحدت (۱۱۴۹ نفر) اولویت ۲۲، محدوده فرضی G با پوشش محلات حضرت حجت (عج) (۲۵۹۱۰ نفر)، مهدی آباد (۹۴۸۵ نفر)، نوید (۶۰۴ نفر) اولویت ۷، محدوده فرضی H با پوشش محلات توس (۱۱۷۱۹ نفر)، شهرک مطهری (۷۱۳۲ نفر)، شهید بصیر (۱۱۲۰۴ نفر)، مشهد قلی (۵۹۸۱ نفر) و نوده (۳۰۸۰۱ نفر) اولویت ۲ را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۱۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه دو براساس کتابخانه‌های فرضی

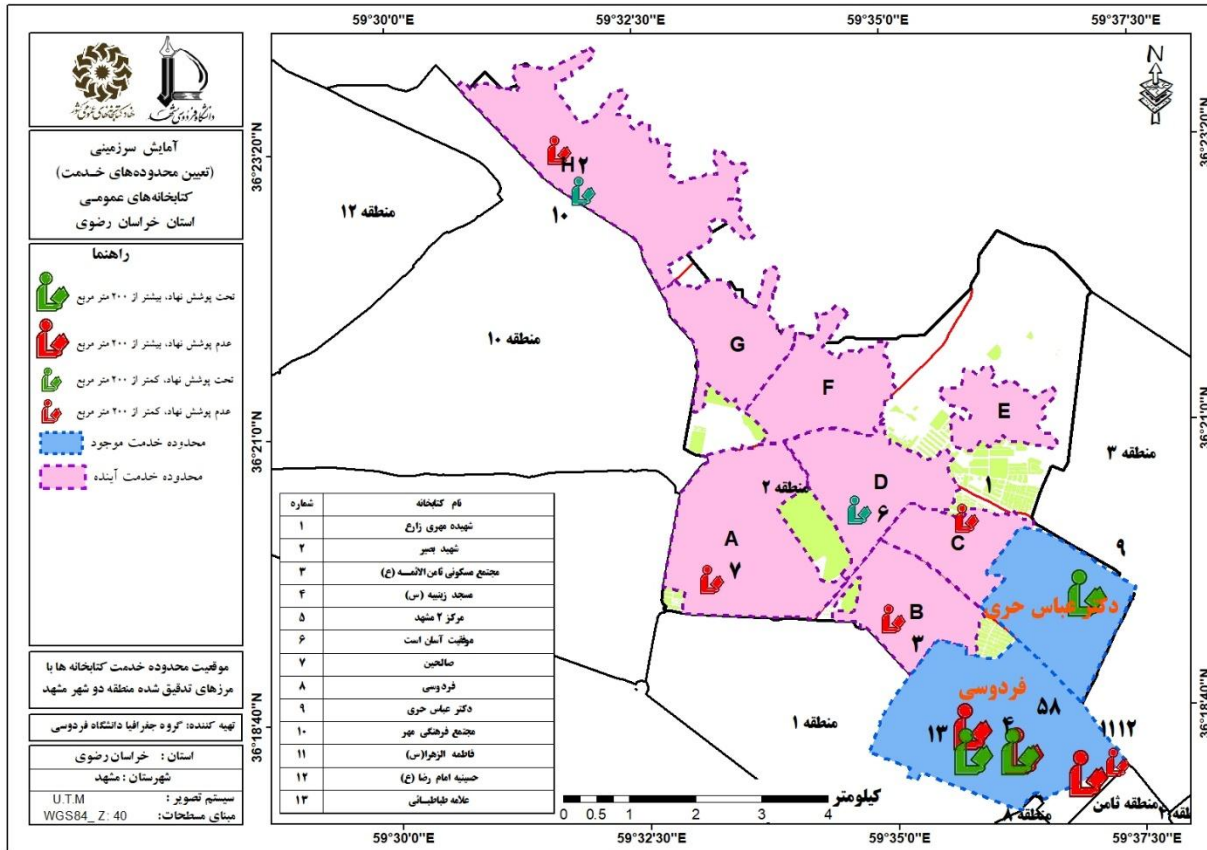
نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	بهاران	۱۸۲۷۷	-	-	۰	۲۶۰۳/۰۷	۲۵۰۳/۰۷	۱
	جانباز	۱۵۹۱۸	-	-	۰			
	شهید فرامرز عباسی	۳۷۶۰۱	صالحین	عدم پوشش نهاد	۱۰۰			
B	شهید مطهری	۶۴۸۶	-	-	۰	۱۰۴۹/۴۹	۸۹۹/۴۹	۲۱
	حضرت ابوطالب ع	۲۸۴۹۷	مجتمع مسکونی ثامن الاثمه (ع)	عدم پوشش نهاد	۱۵۰			
C	هدایت	۴۱۱۹۴	شهیده مهری زارع	عدم پوشش نهاد	۶۰	۱۳۹۶/۹۵	۱۳۳۶/۹۵	۱۳
	هنرور	۵۳۷۱	-	-	۰			
D	امیرالمومنین ع	۲۸۶۱۴	موفقیت آسان است	تحت پوشش نهاد	۱۳۰	۱۰۷۰/۴۹	۹۴۰/۴۹	۱۶
	جانباز	۰	-	-	۰			
	فدک	۱۶۹۷۸	-	-	۰			
	هدایت	۵۳۶۱	-	-	۰			
	وحدت	۱۷۰۸	-	-	۰			
E	وحدت	۵۲۲۰	-	-	۰	۲۰۰	۲۰۰	۳۶
F	حضرت حجت (عج)	۲۵۰	-	-	۰	۵۵۷/۸۲	۵۵۷/۸۲	۲۲
	نوید	۱۷۱۹۵	-	-	۰			
	وحدت	۱۱۴۹	-	-	۰			
G	حضرت حجت (عج)	۲۵۹۱۰	-	-	۰	۱۹۲۳/۹۹	۱۹۲۳/۹۹	۷
	مهدی آباد	۹۴۸۵	-	-	۰			

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
	نوید	۶۰۴	-	-	۰			
H	توس	۱۱۷۱۹	مجتمع فرهنگی مهر	تحت پوشش نهاد	۱۱۰	۲۶۸۸/۱۲	۲۴۷۸/۱۲	۲
	شهرک مطهری	۷۱۳۲	شهید بصیر	عدم پوشش نهاد	۱۰۰			
	شهید بصیر	۱۱۲۰۴	-	-	۰			
	مشهد قلی	۵۹۸۱	-	-	۰			
	نوده	۳۰۸۰۱	-	-	۰			

شکل ۱۴ الف. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه دو شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم محدوده‌ها خدمت آینده و موجود منطقه دو شهر مشهد کتابخانه فردوسی محدوده خدمت جدا به حساب می‌آید و کتابخانه‌های مرکز ۲ مشهد، علامه طباطبائی، مسجد زینبیه (س)، حسینیه امام رضا (ع) و فاطمه الزهرا (س) در زیرمجموعه آن قرار گرفته است (شکل ۱۴ ب).

شکل ۱۴ ب. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه دو شهر مشهد (مدل ۲)

۵-۱-۱-۳. منطقه سه

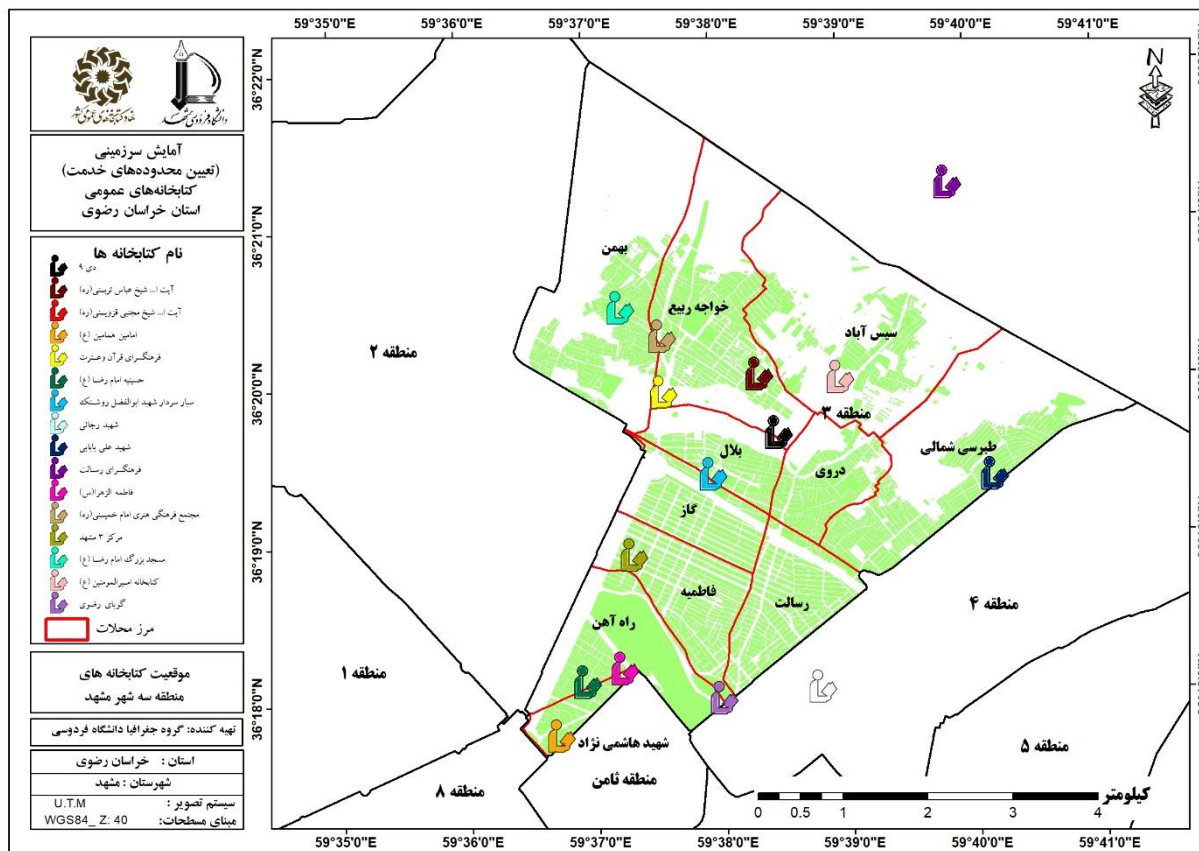
الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه‌های منطقه سه

در منطقه سه، محله خواجه ربیع با ۳ کتابخانه و محله‌های شهید هاشمی نژاد و فاطمیه هر کدام با ۲ کتابخانه بیشترین میزان کتابخانه‌های بالای ۲۰۰ مترمربع را به خود اختصاص داده‌اند و محله‌های بلال، بهمن، راه آهن، سیس آباد هر کدام دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشند. به لحاظ زیربنا بیشترین میزان این کاربری با ۲۸۰۰ مترمربع متعلق به محله خواجه ربیع است و پس از آن محله‌های فاطمیه، شهید هاشمی نژاد، بلال، بهمن، سیس آباد و راه آهن هر کدام به ترتیب با ۱۴۴۰، ۹۵۰، ۶۰۰، ۵۰۰، ۴۰۰ و ۲۰۰ مترمربع دارای بیشترین زیربنای کاربری کتابخانه منطقه می‌باشند. از نظر میزان سرانه وضع موجود (به ازای هر ۱۰۰ نفر) محله شهید هاشمی نژاد با ۱۱/۵۴ مترمربع بیشترین میزان

سرانه را به خود اختصاص داده است در مورد بیشترین کمبود محلات طبرسی شمالی، رسالت، بهمن و دروی نیازمند بیشترین میزان کاربری از این نوع هستند (جدول ۱۵).

جدول ۱۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه سه و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
طبرسی شمالی	۸۴۴۵۶	شهید علی بابایی	عدم پوشش نهاد	۱۰۰	۰/۱۲	۲۵۳۴	۲۴۳۴
بلال	۲۶۲۳۱	شهید رجایی	تحت پوشش نهاد	۶۰۰	۲/۲۹	۷۸۷	۱۸۷
		سیار سردار شهید ابوالفضل روشنگر	تحت پوشش نهاد	۰			
بهمن	۵۳۱۲۰	مسجد بزرگ امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۵۰۰	۰/۹۴	۱۵۹۴	۱۰۹۴
خواجه ربیع	۳۶۱۴۳	۹ دی	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۰/۶۹	۱۰۸۴	-۱۹۶۶
		حاجی حسنی کارگر	عدم پوشش نهاد	۴۰۰			
		آیت ... شیخ عباس تربتی (ره)	عدم پوشش نهاد	۶۰۰			
		مجتمع فرهنگی هنری امام خمینی (ره)	عدم پوشش نهاد	۱۸۰۰			
راه آهن	۱۴۷۸۷	حسینیه امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۲۰۰	۱/۳۵	۴۴۴	۱۴۴
		فاطمه الزهرا (س)	عدم پوشش نهاد	۱۰۰			
سیس آباد	۱۶۸۰۱	کتابخانه امیرالمومنین (ع)	عدم پوشش نهاد	۴۰۰	۲/۳۸	۵۰۴	۷۹
		شهید محمود سالاری	عدم پوشش نهاد	۲۵			
شهید هاشمی نژاد	۳۹۰۱	امامین همامین (ع)	تحت پوشش نهاد	۴۵۰	۱۱/۵۴	۲۰۰	-۲۵۰
فاطمیه	۳۷۵۶۹	آیت ... شیخ مجتبی قزوینی (ره)	عدم پوشش نهاد	۱۸۰۰	۶/۳۶	۱۱۲۷	-۱۲۶۳
		گویای رضوی	عدم پوشش نهاد	۵۰			
		مرکز ۳ مشهد	عدم پوشش نهاد	۵۴۰			
رسالت	۴۳۵۲۶	-	-	۰	۰	۱۳۰۶	۱۳۰۶
گاز	۳۳۰۵۴	-	-	۰	۰	۹۹۲	۹۹۲
دروی	۳۴۳۳۹	-	-	۰	۰	۱۰۳۰	۱۰۳۰
مهرگان	۵۲۹۹	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
شهید شهریار	۱۳۶۴۴	-	-	۰	۰	۴۰۹	۴۰۹

شکل ۱۵. موقعیت کتابخانه‌های منطقه سه شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه سه

محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه سه (شکل ۱۶ الف) نشان داد، در این منطقه سه محدوده خدمت با نام‌های منظومه مجتمع فرهنگی هنری امام خمینی (ره)، آیت الله شیخ مجتبی قزوینی (ره) و مرکز ۳ مشهد وجود دارد. در محدوده خدمت منظومه مجتمع فرهنگی هنری امام خمینی (ره)، کتابخانه‌های مجتمع فرهنگی هنری امام خمینی (ره)، آیت الله شیخ عباس تربتی (ره)، شهید رجایی، مسجد بزرگ امام رضا (ع)، کتابخانه امیرالمومنین (ع)، حاجی حسنی کارگر (فرهنگسرای قرآن و عترت)، ۹ دی و سیار سردار شهید ابوالفضل روشنک قرار گرفته‌اند این محدوده دارای مساحتی ۱۴۰۸ هکتاری بوده و تعداد ۲۱۴۵۹۴ نفر را تحت پوشش قرار می‌دهند که با احتساب ۴۵۵۰ مترمربع فضای موجود هر هشت کتابخانه ۱۸۸۸ مترمربع کمبود فضا وجود دارد.

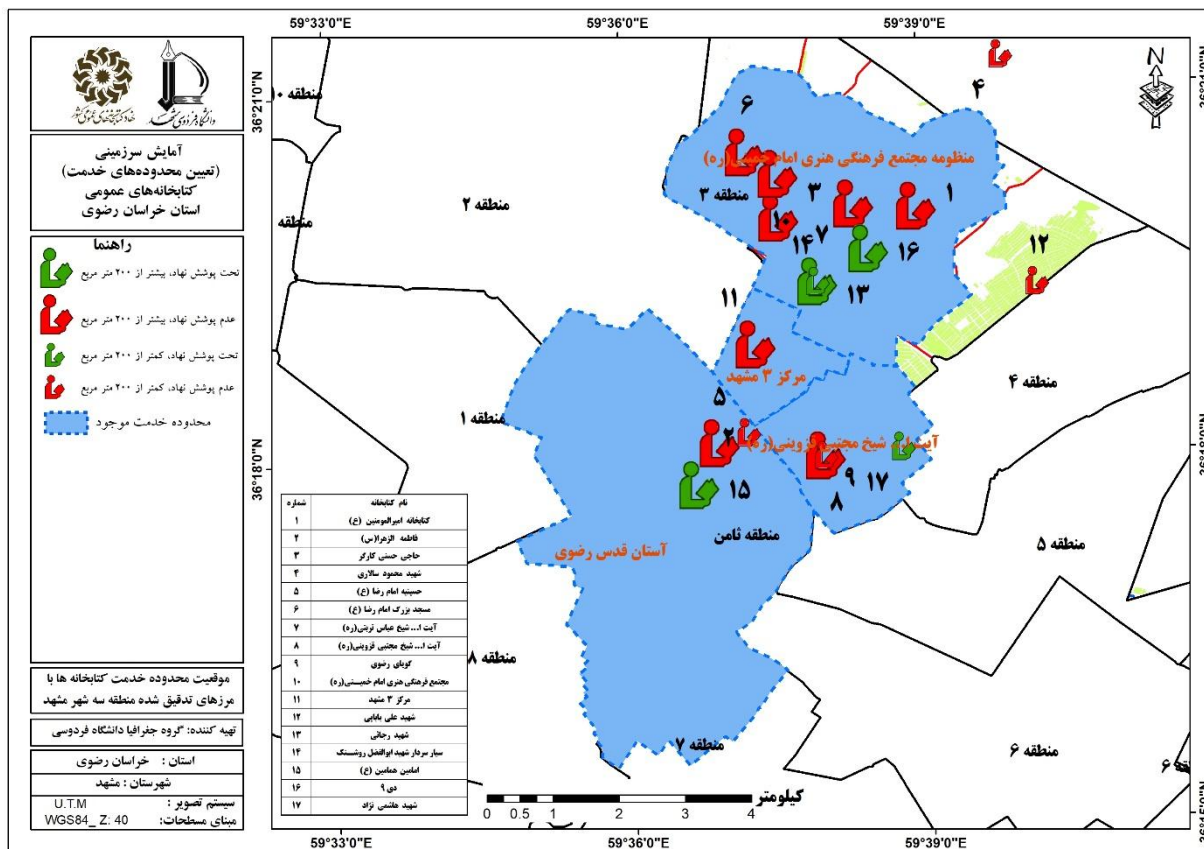
در محدوده خدمت آیت الله شیخ مجتبی قزوینی (ره)، کتابخانه‌های آیت الله شیخ مجتبی قزوینی (ره) و گویای رضوی جای گرفته‌اند که جمعیت ۷۸۱۲۸ نفری را پوشش داده و با احتساب ۱۹۲۰ مترمربع زیربنای سه کتابخانه در این محدوده، با ۴۲۴ مترمربع مازاد فضا روبرو می‌باشد.

همچنین کتابخانه مرکز ۳ مشهد محدوده خدمتی با مساحت ۲۱۷ هکتار، جمعیتی ۳۴۱۹۱ نفری را پوشش می دهد؛ زیربنای این کتابخانه بالغ بر ۶۰۰ مترمربع است که با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۴۲۶ مترمربع کمبود فضا روبرو است؛ در نهایت محدوده های کتابخانه های امامین همامین (ع)، حسینییه امام رضا (ع) و فاطمه الزهرا (س) بالای ۲۰۰ مترمربع بوده و با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده اند. (جدول ۱۷).

جدول ۱۷. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه سه براساس وضع موجود

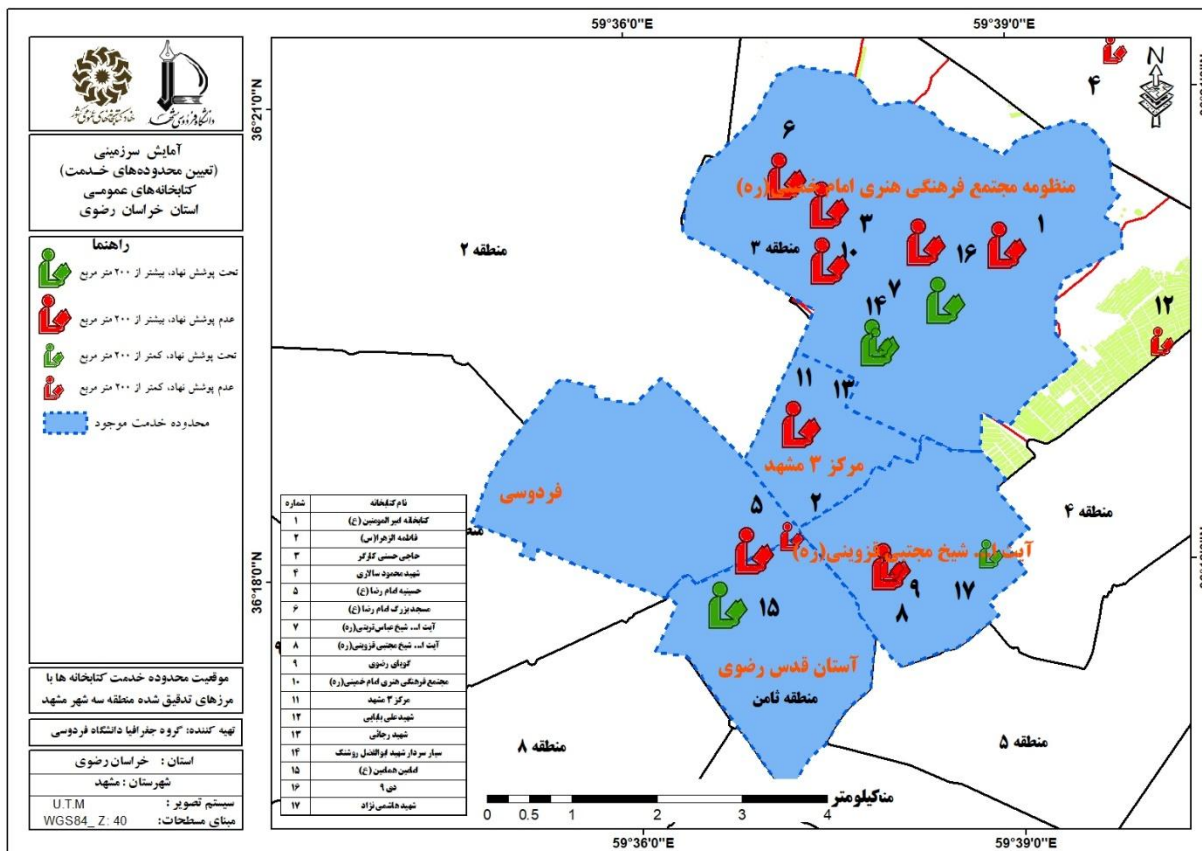
نام محدوده کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز(به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
منظومه مجتمع فرهنگی هنری امام خمینی(ره)	عدم پوشش نهاد	مجتمع فرهنگی هنری امام خمینی(ره)*	۱۸۰۰	۱۴۰۸/۳۴	۲۱۴۵۹۴	۶۴۳۸	۱۸۸۷/۸۲
	عدم پوشش نهاد	آیت ... شیخ عباس تربتی(ره)	۶۰۰				
	عدم پوشش نهاد	شهید رجائی	۶۰۰				
	عدم پوشش نهاد	مسجد بزرگ امام رضا (ع)	۵۰۰				
	عدم پوشش نهاد	کتابخانه امیرالمومنین (ع)	۴۰۰				
	عدم پوشش نهاد	حاجی حسنی کارگر(فرهنگسرای قرآن و عترت)	۴۰۰				
	عدم پوشش نهاد	۹ دی	۲۵۰				
	عدم پوشش نهاد	سیار سردار شهید ابوالفضل روشنگ	.				
آیت ... شیخ مجتبی قزوینی(ره)	عدم پوشش نهاد	آیت ... شیخ مجتبی قزوینی(ره)*	۱۸۰۰	۴۳۴/۶۱	۷۸۱۲۸	۲۳۴۴	-۴۲۴
	عدم پوشش نهاد	گویای رضوی	۵۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید هاشمی نژاد ^۱	۷۰				
مرکز ۳ مشهد	عدم پوشش نهاد	مرکز ۳ مشهد*	۶۰۰	۲۱۶/۶۵	۳۴۱۹۱	۱۰۲۶	۴۲۶
آستان قدس رضوی	تحت پوشش نهاد	امامین همامین (ع)	۴۵۰	این کتابخانه ها بالای ۲۰۰ مترمربع بوده و با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده اند.			

^۱کتابخانه شهید هاشمی نژاد در منطقه ۴ قرار گرفته است

شکل ۱۶ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه سه شهر مشهد (مدل ۱)

همچنین در مدل دوم رسم محدوده های خدمت، کتابخانه امامین همامین با زیربنای ۳۰۰ متر در زیرمجموعه محدوده خدمت آستان قدس رضوی و کتابخانه های حسینیه امام رضا (ع) با زیربنای ۲۰۰ مترمربع و فاطمه الزهرا (س) با زیر بنای ۱۰۰ مترمربع در زیر مجموعه محدوده خدمت فردوسی قرار گرفته اند در شکل (۱۶ ب) می توان محدوده خدمت مورد نظر را مشاهده نمود.

شکل ۱۶ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه سه شهر مشهد (مدل ۲)

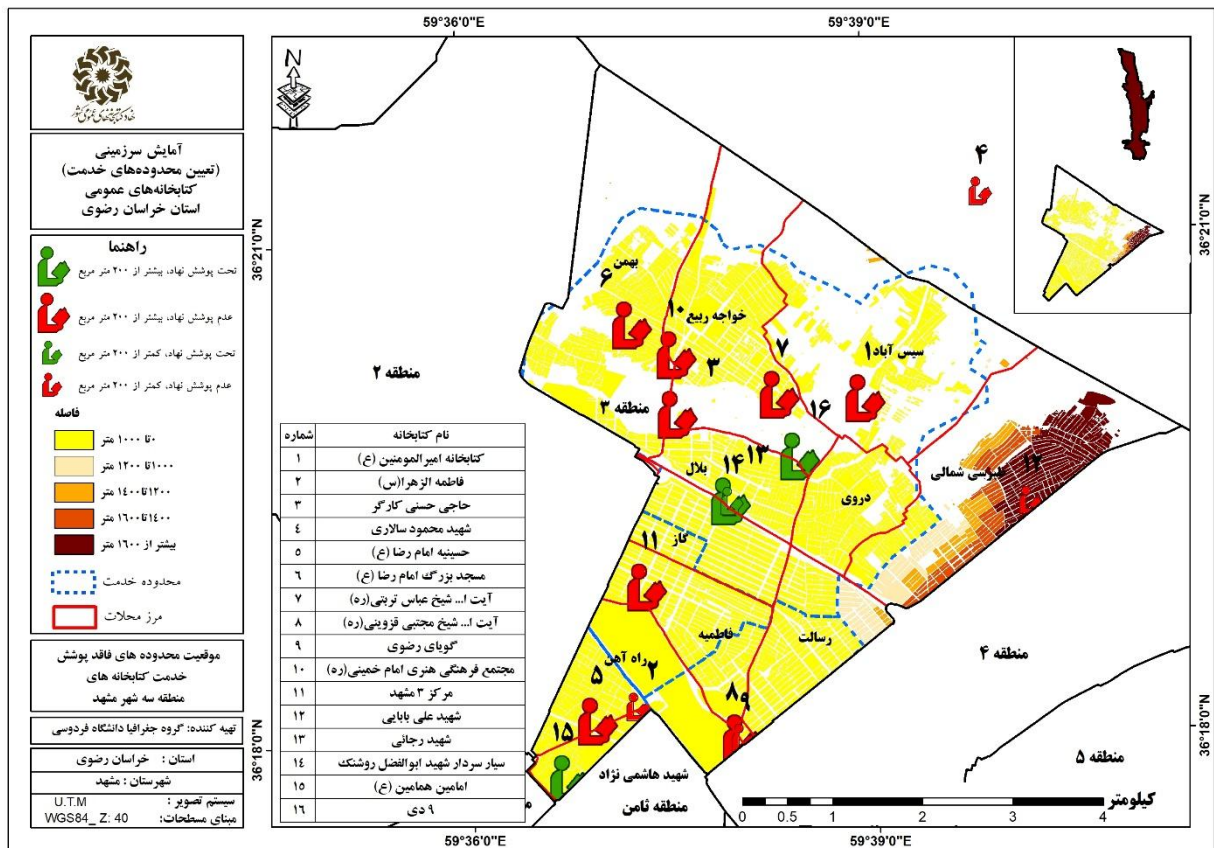
ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه سه

طبق جدول (۱۸) و شکل (۱۷) از میان محلات منطقه سه، محله های بلال، بهمن، خواجه ربیع، راه آهن، سپس آباد و شهید هاشمی نژاد، فاطمیه، گاز، رسالت و دروی به طور کامل و ۱۰۰ درصدی تحت پوشش خدمات کتابخانه ها هستند. همچنین محلات رسالت و طبرسی شمالی به ترتیب ۸۲ و ۱۵ درصد تحت پوشش خدمات کتابخانه قرار دارند. و محله های مهرگان، شهید شهبازی، شهید احمدی روشن و شهید علی محمدی فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها می باشند.

جدول ۱۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۳

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
طبرسی شمالی	۸۴۴۵۶	۱۲۴۵۵	۷۲۰۰۱	۱۵
بلال	۲۶۲۳۱	۲۶۲۳۱	۰	۱۰۰
بهمن	۵۳۱۱۵	۵۳۱۱۵	۰	۱۰۰

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
خواجه ربیع	۳۶۱۴۳	۳۶۱۴۳	۰	۱۰۰
راه آهن	۱۴۶۷۴	۱۴۶۷۴	۰	۱۰۰
سیس آباد	۱۶۵۸۷	۱۶۵۷۵	۱۲	۱۰۰
شهید هاشمی نژاد	۳۹۰۱	۳۹۰۱	۰	۱۰۰
فاطمیه	۳۷۳۴۳	۳۷۳۴۳	۰	۱۰۰
رسالت	۴۳۵۲۶	۳۵۵۰۴	۸۰۲۲	۸۲
گاز	۳۳۰۵۴	۳۳۰۵۴	۰	۱۰۰
دروی	۳۳۷۰۹	۳۳۷۰۹	۰	۱۰۰
مهرگان	۵۲۹۹	۰	۵۲۹۹	۰
شهید شهبازی	۱۳۶۴۴	۰	۱۳۶۴۴	۰
شهید احمدی روشن	۴۳۱۱	۰	۴۳۱۱	۰
شهید علی محمدی	۱۱۹۵۲	۰	۱۱۹۵۲	۰

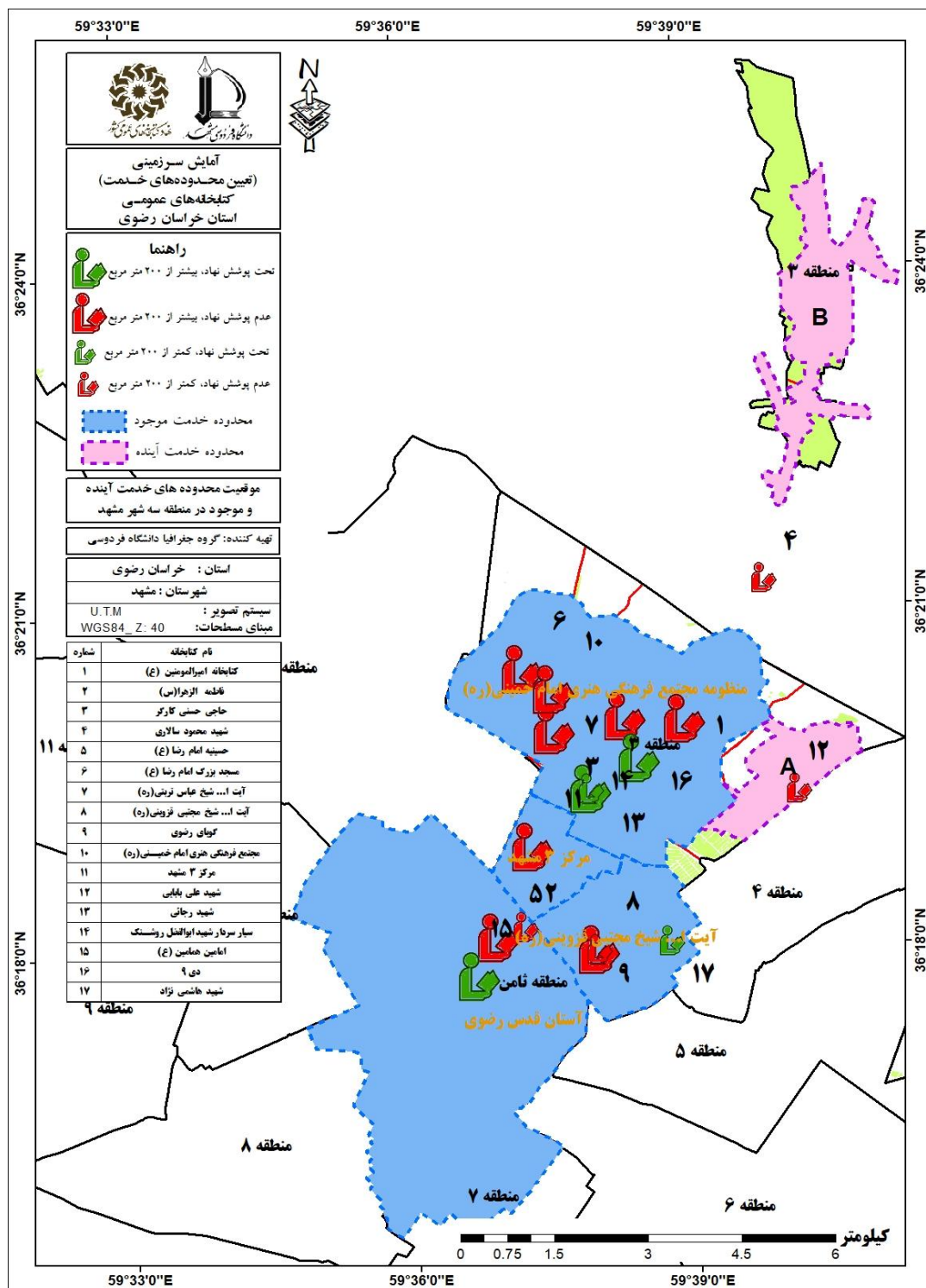
شکل ۱۷. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه سه شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه سه

براساس جدول (۱۹) و شکل (۱۸ الف) برای منطقه سه، ۲ محدوده کتابخانه فرضی پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه‌ترین محدوده‌های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قراردادن جمعیتی در حدود ۱۱۳۲۷۴ نفر محله‌های طبرسی شمالی، دروی و سیس آباد را در بر می‌گیرد، بنابر فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع) و مسافت مرکز محدوده تا نزدیک ترین کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع در این محدوده اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۵ پیش‌بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محلات شهید شهریار، شهید علی محمدی، مهرگان و شهید احمدی روشن جمعیتی در حدود ۳۵۲۰۶ نفر را پوشش داده و براساس جمعیت مستقر در این محدوده و زیربنای موردنیاز (منهای زیربنای موجود) برابر ۱۰۵۶ مترمربع، اولویت ۴ را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۱۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه سه براساس کتابخانه‌های فرضی

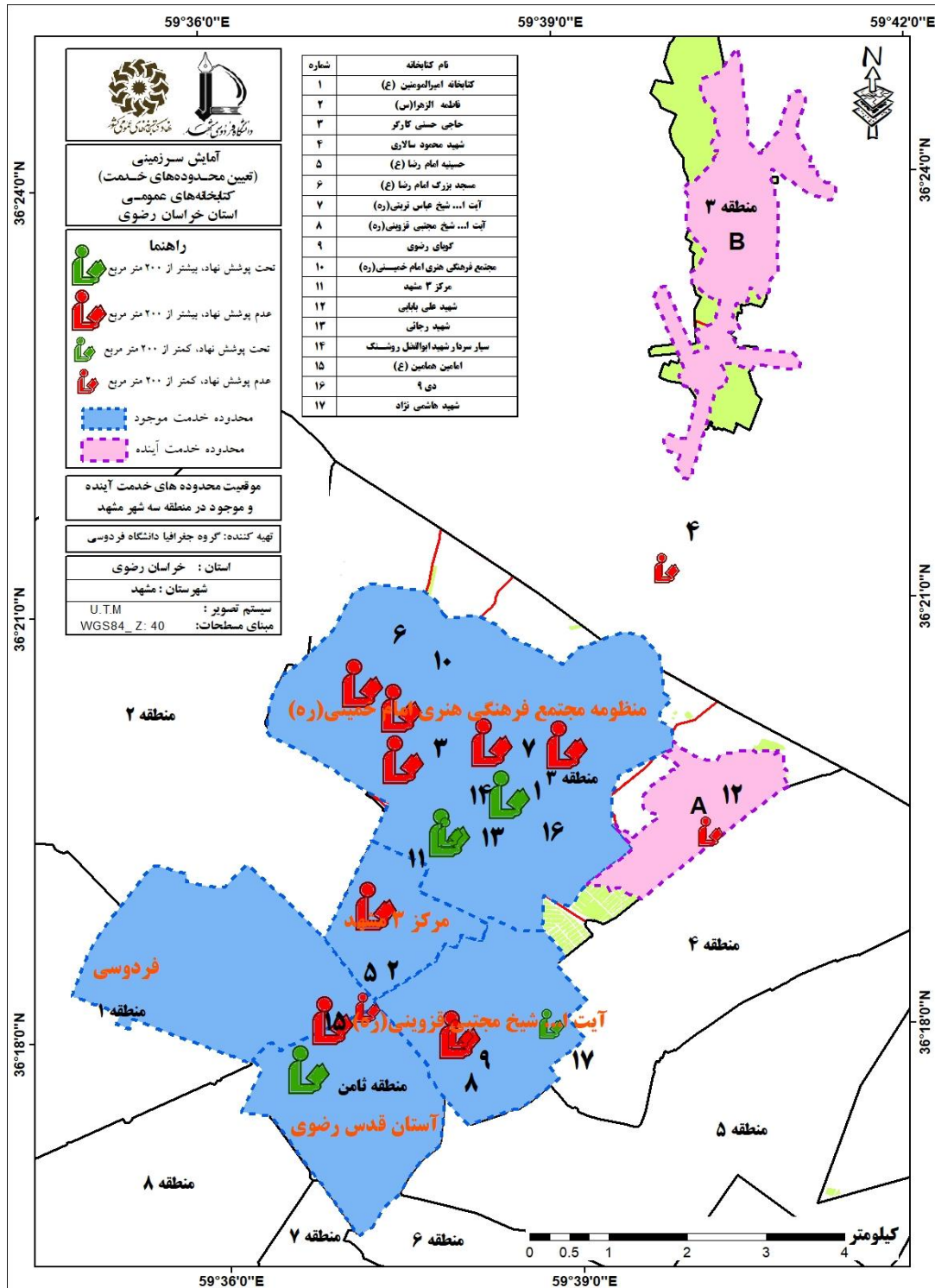
نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	طبرسی شمالی	۷۲۷۷۵	شهید علی بابایی	عدم پوشش نهاد	۱۰۰	۲۱۸۳/۲۵	۲۰۸۳/۲۵	۵
B	شهید شهریار	۱۳۶۴۴	-	-	۰	۱۰۵۶/۱۸	۱۰۵۶/۱۸	۴
	شهید علی محمدی	۱۱۹۵۲	-	-	۰			
	مهرگان	۵۲۹۹	-	-	۰			
	شهید احمدی روشن	۴۳۱۱	-	-	۰			

شکل ۱۸ الف. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه سه شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم محدوده ها خدمت آینده و موجود منطقه سه شهر مشهد کتابخانه امامین با زیربنای ۳۰۰ متر در زیرمجموعه محدوده خدمت آستان قدس رضوی و کتابخانه های حسینیه امام رضا (ع) با زیربنای ۲۰۰ متر مربع و فاطمه

الزهرا (س) با زیر بنای ۱۰۰ مترمربع در زیر مجموعه محدوده خدمت فردوسی قرار گرفته‌اند در شکل (۱۸ ب) می‌توان محدوده خدمت مورد نظر را مشاهده نمود.

شکل ۱۸ ب. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه سه شهر مشهد(مدل ۲)

۵-۱-۱-۴. منطقه چهارم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه چهارم

همانگونه که در جدول (۲۰) و شکل (۱۹) مشاهده می شود هیچکدام از محلات منطقه چهار دارای کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع زیربنا نمی باشد. بر این اساس به لحاظ فضای کتابخانه ای مورد نیاز محلات شهید قربانی (۲۱۴۵ مترمربع)، میثم (۱۱۷۹ مترمربع) نیازمند بیشترین میزان کاربری کتابخانه می باشند و سپس محلات تلگرد، پنجتن ال عبا، ابوذر، گلشور، ایثار، وحید و طلاب به ترتیب با ۸۲۰، ۶۹۴، ۶۷۱، ۴۷۵، ۴۷۳، ۴۵۱ و ۳۳۲ مترمربع نیازمند این نوع کاربری می باشند. محلات پنجتن، تلگرد، شهید قربانی، طلاب و میثم هر کدام دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع هستند. به لحاظ زیربنا بیشترین میزان این کاربری با ۱۴۰ مترمربع متعلق به محله تلگرد است و پس از آن محله های شهید قربانی، میثم، طلاب و پنجتن هر کدام به ترتیب ۱۰۴، ۱۰۰، ۷۰ و ۴۰ مترمربع کاربری کتابخانه دارند. به لحاظ میزان کمبود محلات شهید قربانی و میثم دارای بیشترین میزان کاربری از این نوع هستند.

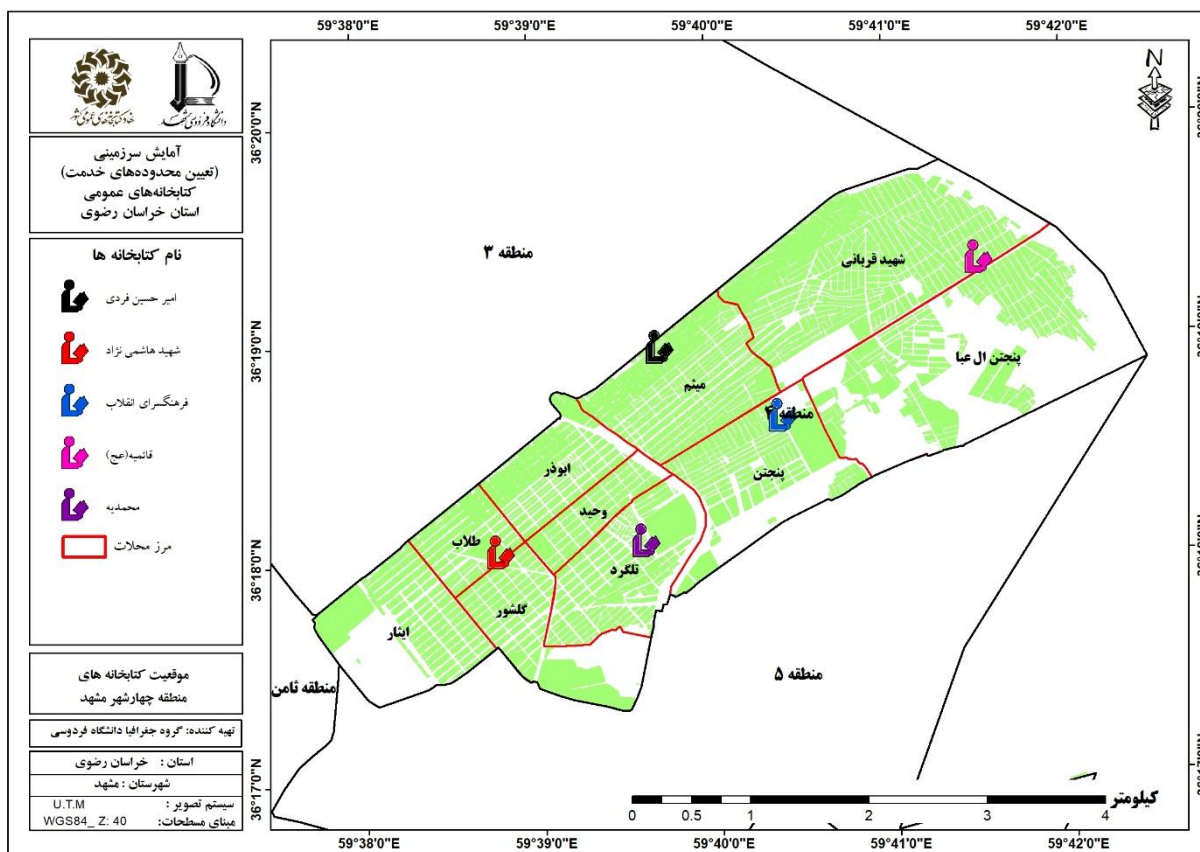
جدول ۲۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه چهار و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
پنجتن	۲۰۶۶۸	شهید سید طاهر موسوی	عدم پوشش نهاد	۴۰	۰/۱۹	۶۲۰	۵۸۰
تلگرد	۲۷۳۱۹	محمدیه	عدم پوشش نهاد	۱۴۰	۰/۵۱	۸۲۰	۶۸۰
شهید قربانی	۷۱۵۰۲	قائمیه (عج)	تحت پوشش نهاد	۱۰۴	۰/۱۵	۲۱۴۵	۲۰۴۱
طلاب	۱۱۰۷۳	شهید هاشمی نژاد	تحت پوشش نهاد	۷۰	۰/۶۳	۳۳۲	۲۶۲
میثم	۳۹۲۹۸	امیر حسین فردی	تحت پوشش نهاد	۱۰۰	۰/۲۵	۱۱۷۹	۱۰۷۹
ابوذر	۲۲۳۵۷	-	-	-	۰	۶۷۱	۶۷۱
ایثار	۱۵۷۷۱	-	-	-	۰	۴۷۳	۴۷۳
پنجتن ال عبا	۲۳۱۲۸	-	-	-	۰	۶۹۴	۶۹۴
گلشور	۱۵۸۳۰	-	-	-	۰	۴۷۵	۴۷۵
وحید	۱۵۰۳۷	-	-	-	۰	۴۵۱	۴۵۱

با توجه به جدول (۲۱) از میان شش شرط کتابخانه عمومی، کتابخانه های فرهنگسرای انقلاب (شهید سید طاهر موسوی)، محمدیه، امیر حسین فردی و شهید هاشمی نژاد شرط استاندارد فضا را دارا نمی باشند و کتابخانه قائمیه (عج) شرط استاندارد منابع را ندارند؛ بنابراین از نوع پیشخان هستند.

جدول ۲۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه چهار شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید سید طاهر موسوی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
محمدیه	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
امیر حسین فردی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
شهید هاشمی نژاد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
قائمیه (عج)	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان

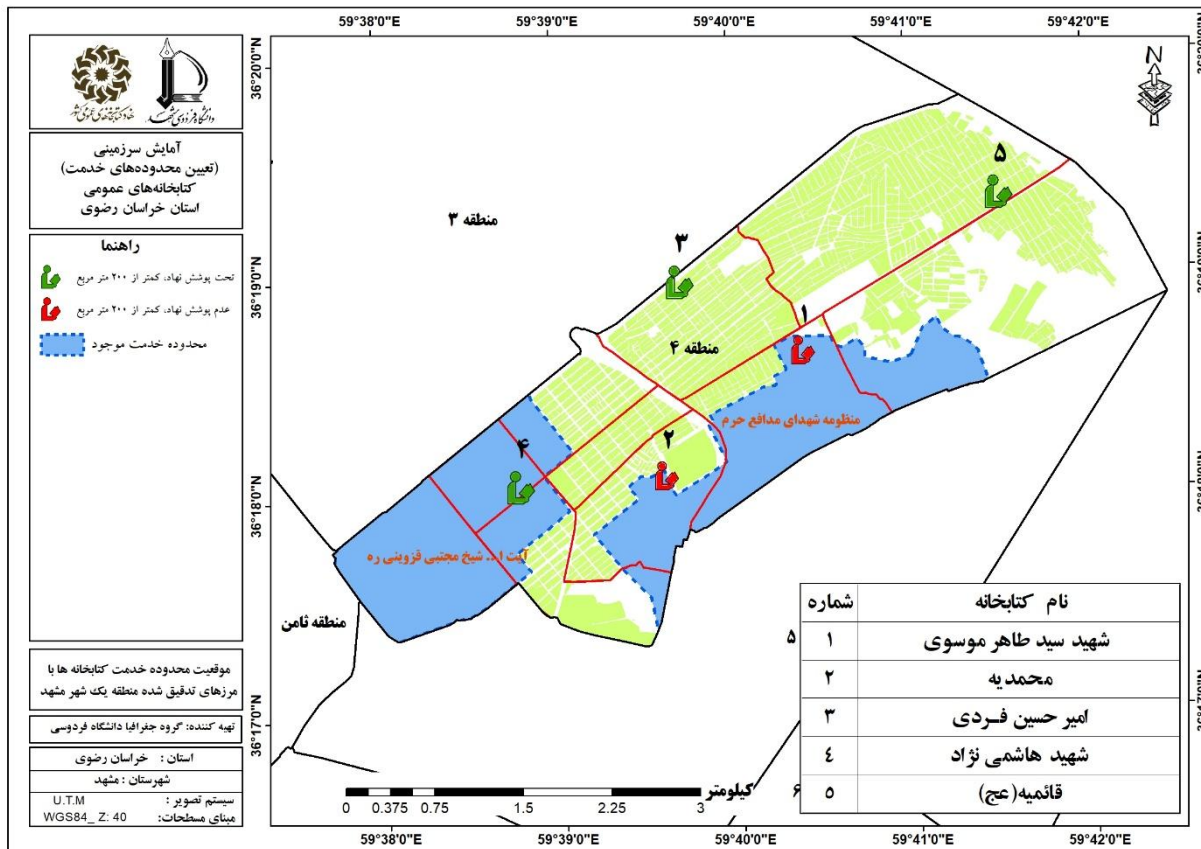
شکل ۱۹. موقعیت کتابخانه‌های منطقه چهار شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه چهارم

منطقه ۴ فاقد محدوده خدمت می‌باشد و بخشی از آن با محدوده خدمت منظومه شهدای مدافع حرم در منطقه ۵ و منظومه شهدای مدافع حرم منطقه ۳ دارای مرز مشترک می‌باشد (جدول ۲۲ و شکل ۲۰).

جدول ۲۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه چهار براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	نوع پوشش	مساحت (هکتار)	زیربنای کتابخانه	جمعیت	۱۰۰ نفر مترمربع	مورد نیاز (به ازای فضای کتابخانه های)	کمبود/مازاد (مترمربع)	توضیحات
منطقه ۴ فاقد محدوده خدمت می باشد و بخشی از آن با محدوده خدمت منظومه شهدای مدافع حرم در منطقه ۵ و منظومه شهدای مدافع حرم منطقه ۳ دارای مرز مشترک می باشد								

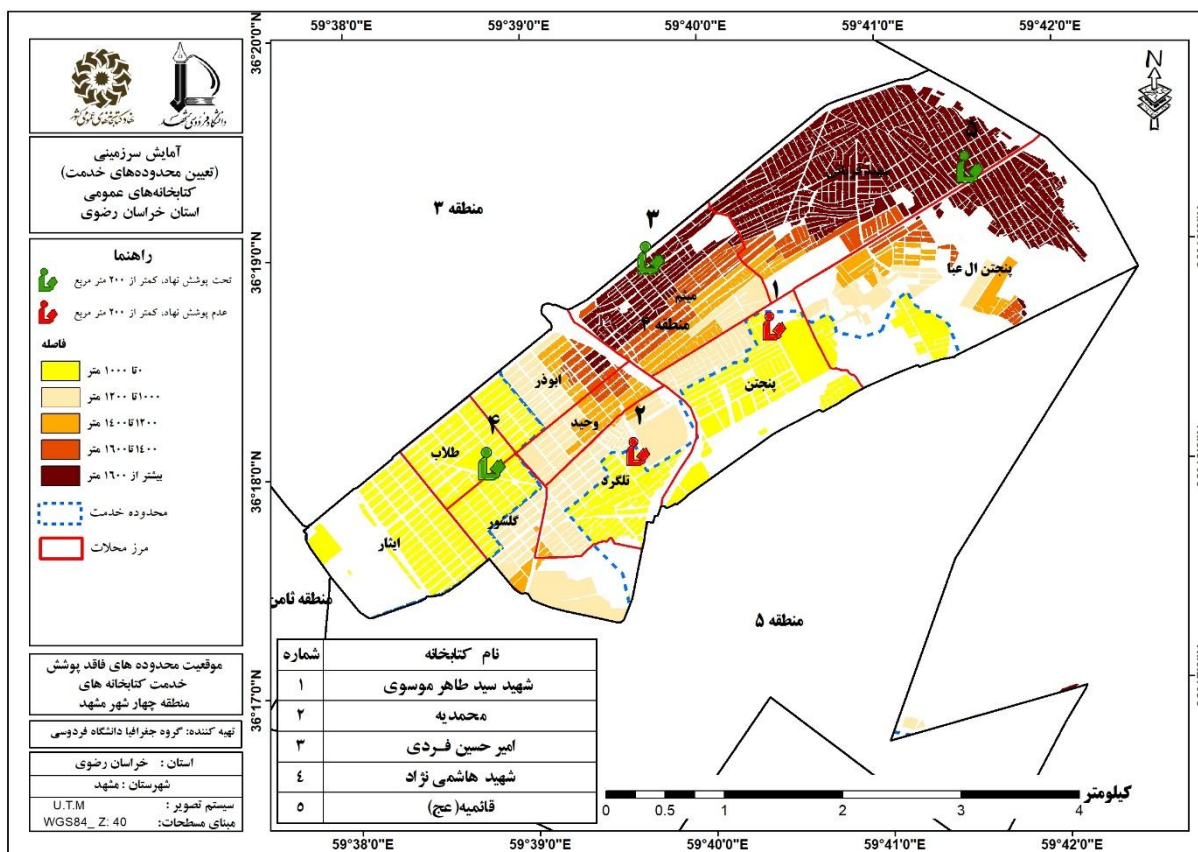
شکل ۲۰. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه چهار شهر مشهد

ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه چهارم

طبق جدول (۲۳) و شکل (۲۱) در محلات منطقه چهار محله های طلاب و ایثار از ۱۰۰ درصد پوشش خدمات کتابخانه ها بهره مند هستند. محله های پنجتن ۶۵ درصد، گلشور ۶۲ درصد، تلگرد ۴۹ درصد، ابوذر ۲۹ درصد و پنجتن ال عبا ۱۳ درصد تحت پوشش خدمات کتابخانه های قرار دارند. همچنین محله های شهید قربانی، میثم و وحید فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها می باشند.

جدول ۲۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۴

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
پنجتن	۲۰۶۶۸	۱۳۴۵۷	۷۲۱۱	۶۵
تلگرد	۲۷۲۸۹	۱۳۳۰۷	۱۳۹۸۲	۴۹
شهید قربانی	۷۱۵۰۲	۰	۷۱۵۰۲	۰
طلاب	۱۱۰۷۳	۱۱۰۷۳	۰	۱۰۰
میثم	۳۹۲۹۸	۰	۳۹۲۹۸	۰
ابوذر	۲۲۳۵۷	۶۵۴۳	۱۵۸۱۴	۲۹
ایثار	۱۵۷۷۱	۱۵۷۷۱	۰	۱۰۰
پنجتن ال عبا	۲۳۱۲۸	۳۰۱۸	۲۰۱۱۰	۱۳
گلشور	۱۵۸۱۵	۹۷۳۶	۶۰۷۹	۶۲
وحید	۱۵۰۳۷	۰	۱۵۰۳۷	۰

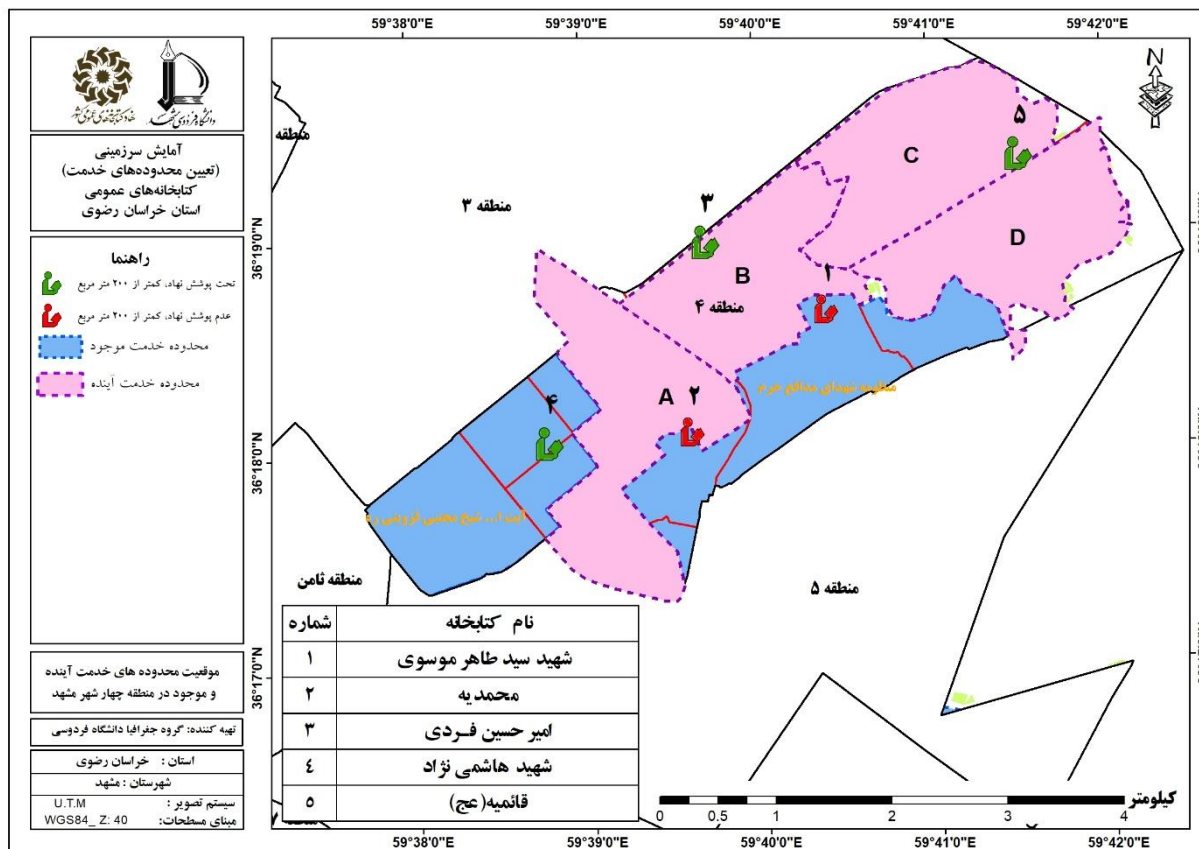
شکل ۲۱. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه چهار شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه چهارم

طبق جدول (۲۴) و شکل (۲۲) ۴ محدوده کتابخانه فرضی برای منطقه چهارم پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قراردادن جمعیتی بالغ بر ۵۸۹۲۵ نفر محله های ابوزر، تلگرد، گلشور و وحید را در بر می گیرد، بنا به جمعیت (و زیربنای مورد نیاز (منهای زیربنای موجود) ۱۶۲۶ مترمربع) مستقر در محدوده اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۱۲ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محله های پنجتن، شهید قربانی و میثم (۵۶۱۲۲ نفر جمعیت مستقر در محدوده و زیربنای مورد نیاز ۱۵۸۴ مترمربع) اولویت ۱۱، محدوده فرضی C با پوشش محله شهید قربانی براساس جمعیت مستقر در محدوده ۶۱۸۲۲ نفر (و زیربنای مورد نیاز ۱۷۵۱ مترمربع) اولویت ۸ و محدوده فرضی D با پوشش محله تلگرد (۲۰۰۷۰ نفر) اولویت ۲۸ را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۲۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه چهارم براساس کتابخانه های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	ابوزر	۱۵۸۱۴	-	-	۰	۱۷۶۶/۱۶	۱۶۲۶/۱۶	۱۲
	تلگرد	۱۳۹۸۲	محمدیه	عدم پوشش نهاد	۱۴۰			
	گلشور	۶۰۷۹	-	-	۰			
	وحید	۱۵۰۳۷	-	-	۰			
	منطقه ۳	۸۰۱۳	-	-	۰			
B	پنجتن	۷۲۱۱	-	-	۰	۱۶۸۳/۶۶	۱۵۸۳/۶۶	۱۱
	شهید قربانی	۹۶۱۳	-	-	۰			
	میثم	۳۹۲۹۸	امیر حسین فردی	تحت پوشش نهاد	۱۰۰			
C	شهید قربانی	۶۱۸۲۲	قائمیه (عج)	تحت پوشش نهاد	۱۰۴	۱۸۵۴/۶۶	۱۷۵۰/۶۶	۸
D	تلگرد	۲۰۰۷۰	-	-	۰	۶۰۲/۱	۶۰۲/۱	۲۸

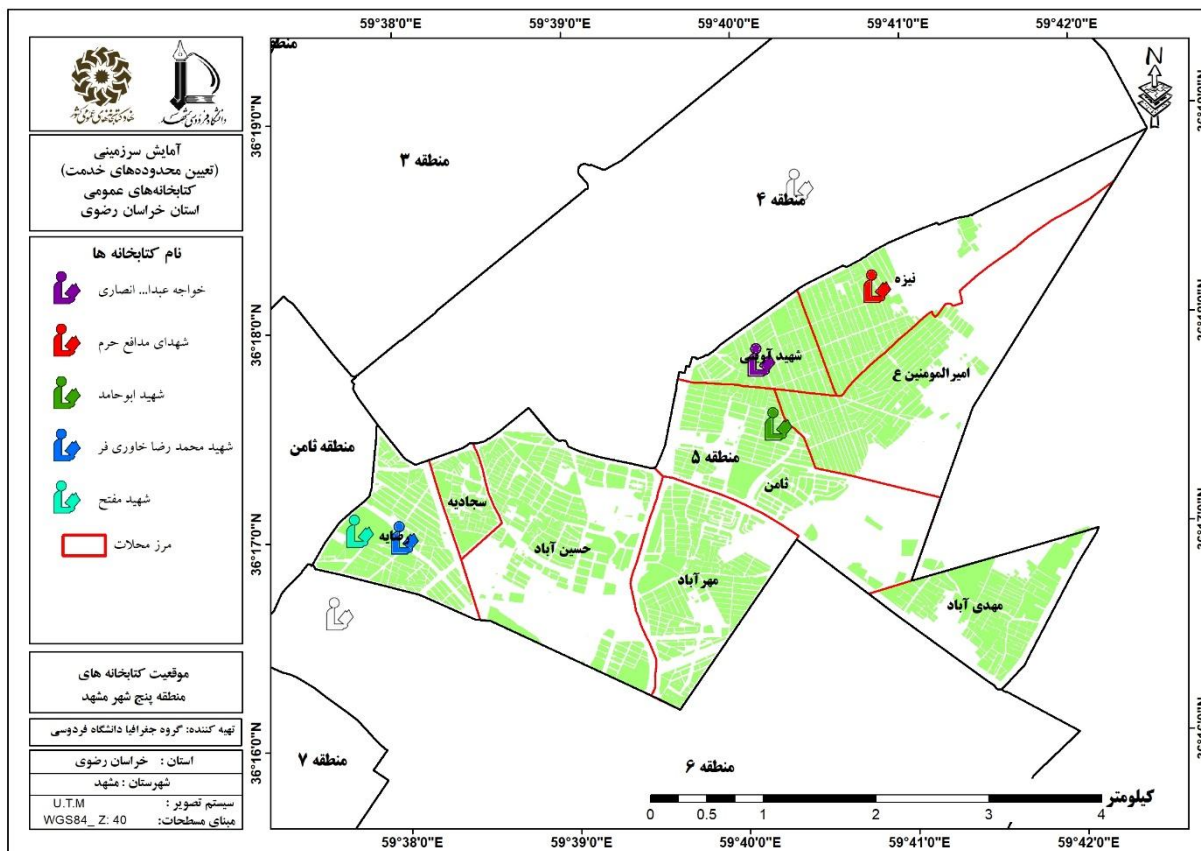

شکل ۲۲. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه چهار شهر مشهد

۵-۱-۱-۵. منطقه پنج

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه پنج

در منطقه پنج محله های رضاییه، شهید آوینی و نیزه هر کدام دارای یک کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع هستند و محله های ثامن و رضاییه هر کدام دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. به لحاظ زیربنا بیشترین میزان این کاربری با ۶۷۰ مترمربع متعلق به محله رضاییه است و محله های نیزه و شهید آوینی هر کدام به ترتیب با ۴۰۰ و ۲۳۰ مترمربع دارای بیشترین زیربنای کاربری کتابخانه منطقه می باشند. از نظر میزان سرانه وضع موجود محله رضاییه با ۴/۵ مترمربع بیشترین میزان سرانه را به خود اختصاص داده است. در مورد بیشترین کمبود محلات امیرالمومنین (ع) با ۱۰۷۶ مترمربع، حسین آباد با ۷۵۴ مترمربع، مهرآباد با ۶۸۶ مترمربع نیازمند بیشترین میزان کاربری از این نوع هستند. (جدول ۲۵ و شکل ۲۳).

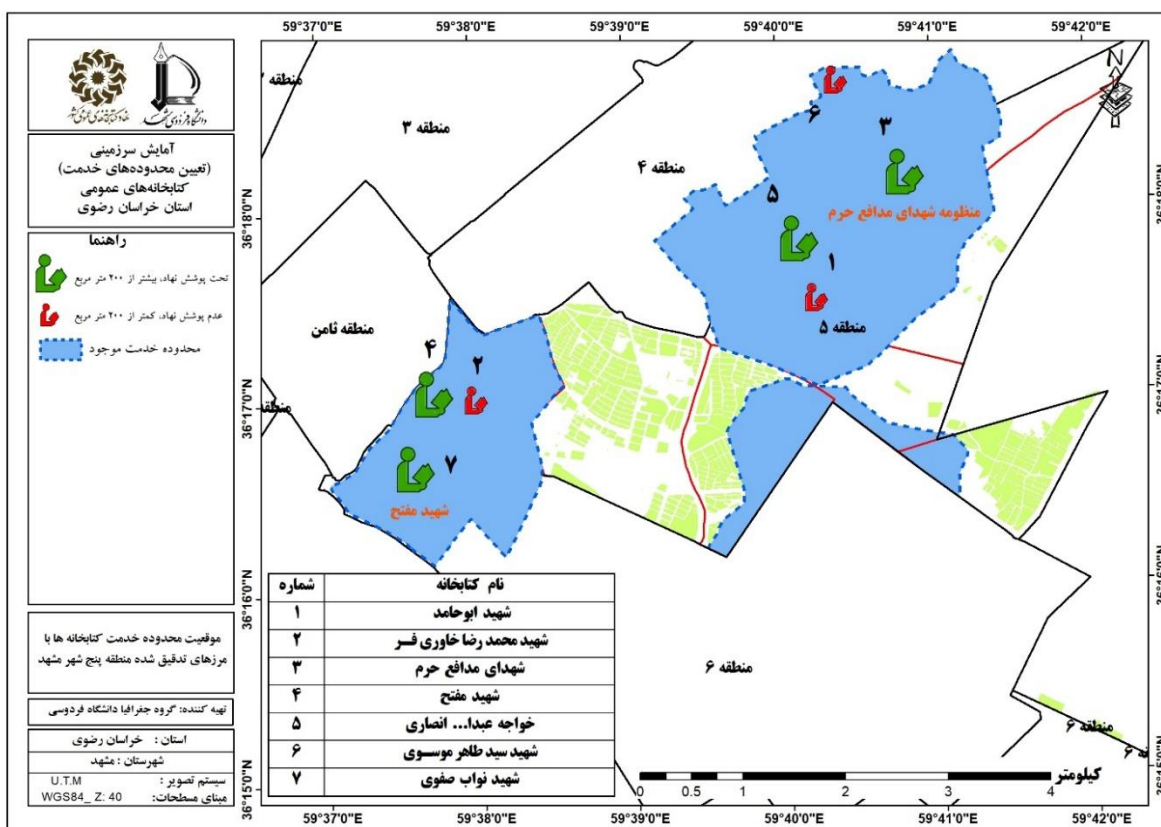
شکل ۲۳. موقعیت کتابخانه های منطقه پنج شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه های منطقه پنج

طبق جدول (۲۷) و براساس روش تعیین محدوده خدمت کتابخانه ها مندرج در دستورالعمل، ۲ محدوده خدمت کتابخانه منطقه پنج بدست آمد که براین اساس محدوده کتابخانه مفتاح با مساحت ۶۵۵۳۹ هکتار و جمعیتی بالغ بر ۴۳۹۰۰ نفر را پوشش می دهد. کتابخانه های شهید مفتاح، نواب و شهید محمدرضا خاوری فر (فرهنگسرای امت) در این محدوده قرار گرفته اند؛ زیربنای این کتابخانه ها ۱۱۴۲ مترمربع است که با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۱۷۵ مترمربع کمبود مواجه است. در این منطقه در منظومه شهدای مدافع حرم کتابخانه های خواجه عیدآباد... انصاری و شهدای مدافع حرم و شهید ابوحامد جای گرفته اند که این منظومه محدوده خدمتی با مساحت ۶۵۵ هکتار و ۱۲۳۹۷۸ نفر را تحت پوشش قرار می دهند که با احتساب ۹۸۳ مترمربع فضای موجود سه کتابخانه ۲۷۳۰ مترمربع کمبود فضا وجود دارد. (شکل ۲۴).

جدول ۲۷. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه پنج براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	نفر مترمربع (مورد نیاز به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه ای)	کمبود/مازاد (مترمربع)	توضیحات
منظومه شهید مفتاح	تحت پوشش نهاد	شهید مفتاح*	۶۷۰	۶۵۵۳۹	۴۳۹۰۰	۱۳۱۷	۱۷۵	با محدوده خدمت کتابخانه نواب منظومه تشکیل داده است
	تحت پوشش نهاد	شهید نواب صفوی ^۹	۴۰۲					
	عدم پوشش نهاد	شهید محمد رضا خاوری فر	۷۰					
منظومه شهدای مدافع حرم	تحت پوشش نهاد	شهدای مدافع حرم*	۶۷۸	۶۵۵	۱۲۳۷۵۳	۳۷۱۳	۲۷۳۰	دارای مرز مشترک با منطقه ۴
	تحت پوشش نهاد	خواجه عبدا... انصاری	۲۳۰					
	عدم پوشش نهاد	شهید ابوحامد	۳۵					
	عدم پوشش نهاد	شهید سید طاهر موسوی ^{۱۰}	۴۰					

شکل ۲۴. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه پنج شهر مشهد

^۹ کتابخانه شهید نواب صفوی در منطقه ۶ قرار گرفته است.

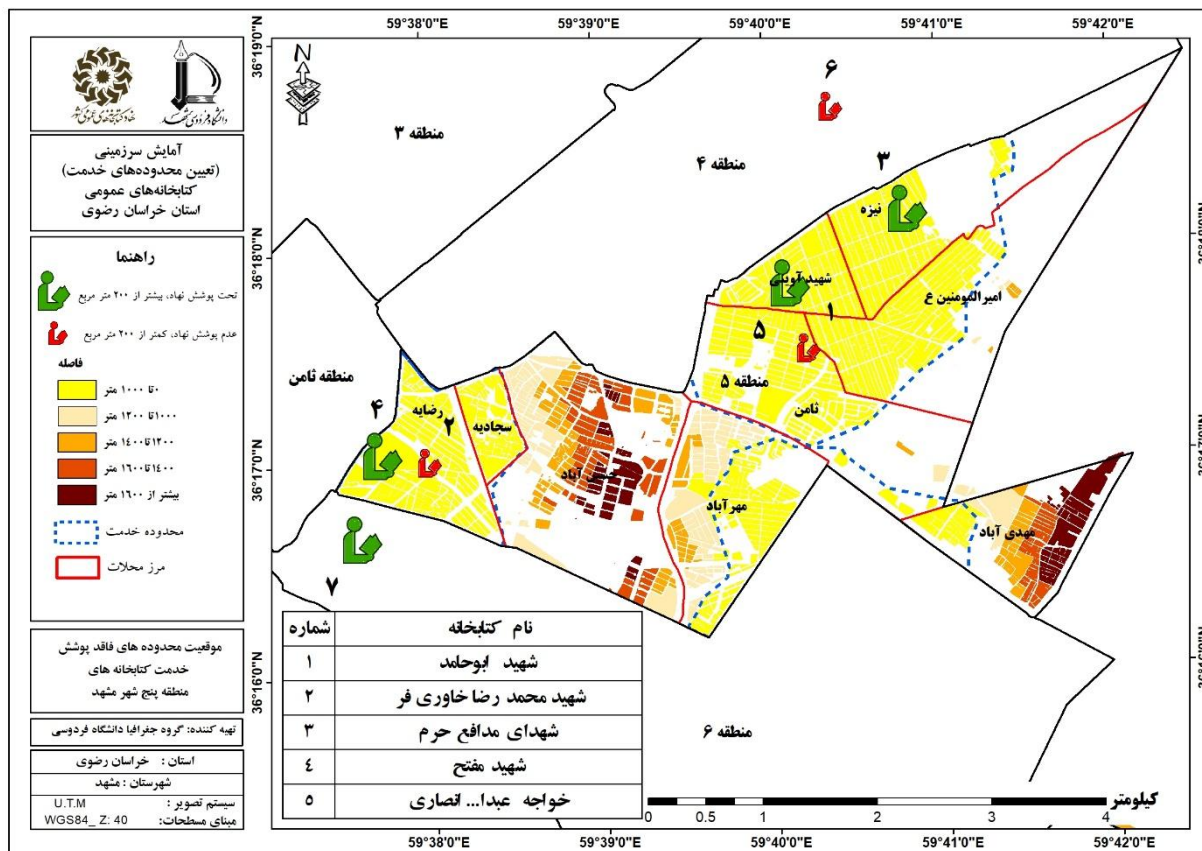
^{۱۰} کتابخانه شهید سید طاهر موسوی در منطقه ۴ قرار گرفته است.

ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه پنج

همان طور که در جدول (۲۸) و شکل (۲۵) مشاهده می‌شود در منطقه پنج محلات ثامن، رضاییه، شهید آوینی، نیزه و سجادیه به طور کامل با و پوشش ۱۰۰ درصدی، محله امیرالمومنین (ع) ۹۹ درصد تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها می‌باشند. سایر محلات بدین صورت اند که؛ محله مهرآباد ۴۸ درصد و مهدی آباد ۲۱ درصد تحت پوشش خدمات کتابخانه‌های هستند. و محله حسین آباد به طور کامل تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها قرار ندارد.

جدول ۲۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۵

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
ثامن	۱۹۱۰۳	۱۹۰۹۸	۵	۱۰۰
رضاییه	۱۴۸۰۱	۱۴۸۰۱	۰	۱۰۰
شهید آوینی	۱۷۱۲۸	۱۷۱۲۸	۰	۱۰۰
نیزه	۲۲۴۹۰	۲۲۴۹۰	۰	۱۰۰
امیرالمومنین ع	۳۵۸۷۰	۳۵۴۶۵	۴۰۵	۹۹
حسین آباد	۲۵۱۳۹	۰	۲۵۱۳۹	۰
سجادیه	۵۳۱۴	۵۳۱۴	۰	۱۰۰
مهدی آباد	۱۳۱۳۴	۲۷۳۱	۱۰۴۰۳	۲۱
مهرآباد	۲۲۸۶۵	۱۱۰۶۲	۱۱۸۰۳	۴۸

شکل ۲۵. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه ها در منطقه پنج شهر مشهد

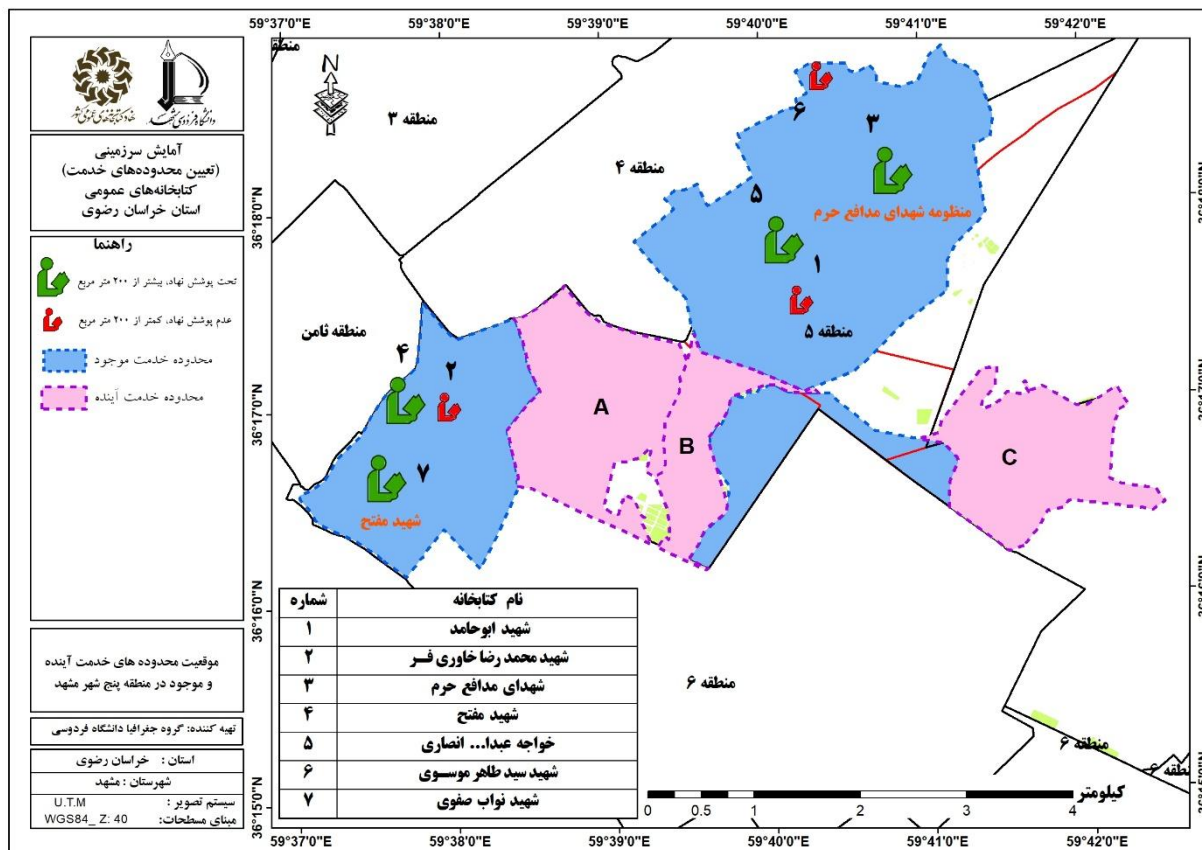
د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه پنج

در جدول (۲۹) و شکل (۲۶) مشاهده می شود در منطقه پنج، ۳ محدوده کتابخانه فرضی پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A جمعیتی در حدود ۲۵۴۲۴ نفر را تحت پوشش قرار داده و محله حسین آباد را در بر می گیرد، بنا بر جمعیت مستقر در محدوده (و زیربنای موردنیاز ۷۶۳ مترمربع) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۲۵ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با تحت پوشش قراردادن محله مهرآباد (۱۲۴۳۳ نفر و زیربنای موردنیاز ۳۷۲ مترمربعی) اولویت ۳۸، محدوده فرضی C با پوشش محله مهدی آباد (۱۰۶۷۷ نفر زیربنای موردنیاز ۳۲۰ مترمربعی) اولویت ۳۴ را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۲۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه پنج براساس کتابخانه های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	حسین آباد	۲۵۴۲۴	-	-	۰	۷۶۲/۷۲	۷۶۲/۷۲	۲۵

نام محدوده	محللات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
B	مهرآباد	۱۲۴۳۳	-	-	۰	۳۷۲/۲۹	۳۷۲/۲۹	۳۸
C	مهدی آباد	۱۰۶۷۷	-	-	۰	۳۲۰/۳۱	۳۲۰/۳۱	۳۴

شکل ۲۶. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه پنج شهر مشهد

۵-۱-۱-۶. منطقه ششم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه ششم

براساس جدول (۳۰) و شکل (۲۷) در منطقه شش محله محمد آباد با دو کتابخانه و محله های چهنو، پورسینا و کشاورز هر کدام دارای یک کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع هستند و محله های شیرودی، کارمندان دوم و کشاورز هر کدام دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. به لحاظ زیربنای بیشترین میزان این کاربری با ۳۵۱۹ مترمربع متعلق به محله محمدآباد است و محله های پورسینا، چهنو و کشاورز هر کدام به ترتیب با ۹۰۰، ۴۰۲ و ۲۹۰ مترمربع دارای بیشترین زیربنای کاربری کتابخانه منطقه می باشند. از نظر میزان سرانه وضع موجود، محله محمد آباد با ۱۴/۹۰ مترمربع

بیشترین میزان سرانه را به خود اختصاص داده است. در مورد بیشترین کمبود محلات شهید معقول با ۱۱۴۲ مترمربع، شهید باهنر با ۱۰۱۸ مترمربع و موعود با ۷۵۲ مترمربع نیازمند بیشترین میزان کاربری از این نوع هستند.

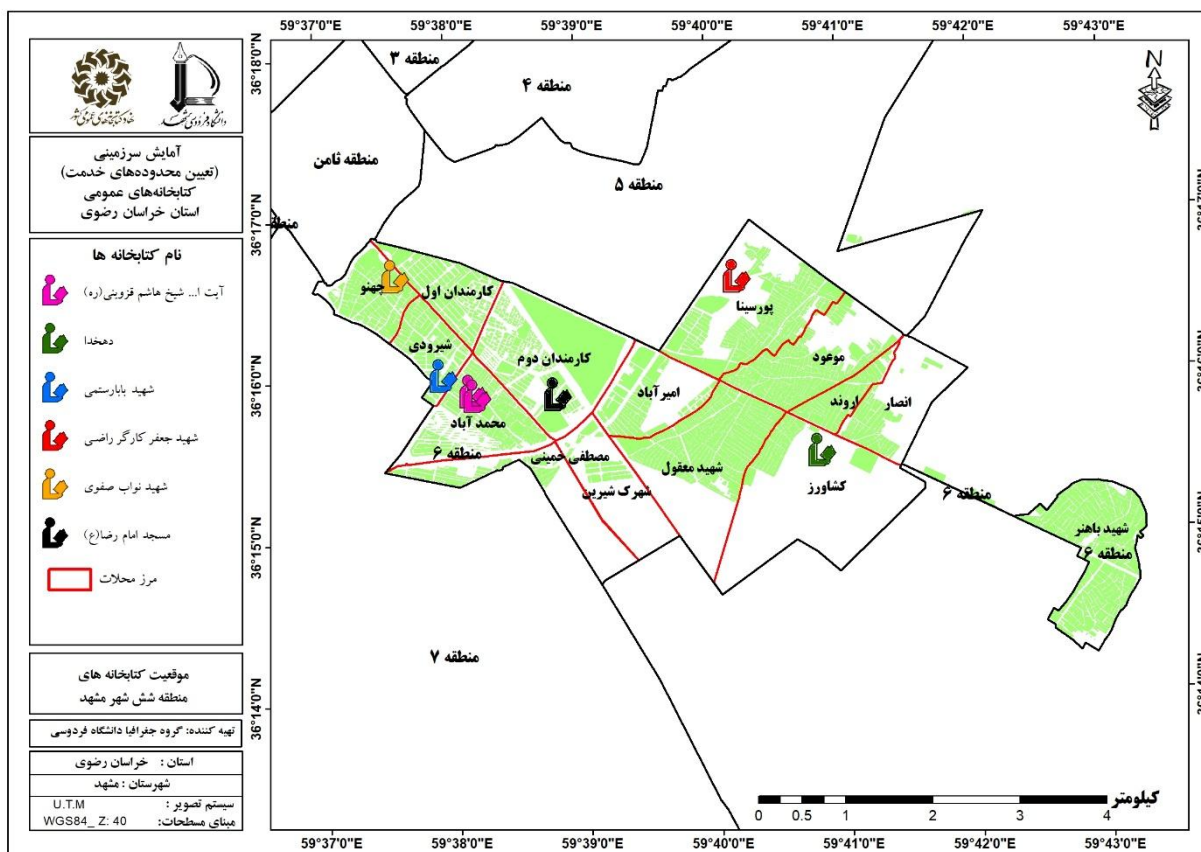
جدول ۳۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه شش و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
پورسینا	۲۸۴۹۷	شهید جعفر کارگر راضی	عدم پوشش نهاد	۹۰۰	۳/۱۶	۸۵۵	-۴۵
چهنو	۸۹۵۱	شهید نواب صفوی	تحت پوشش نهاد	۴۰۲	۴/۴۹	۲۶۹	-۱۳۳
شیرودی	۸۷۴۹	شهید بابارستمی	عدم پوشش نهاد	۱۷۰	۱/۹۴	۲۶۲	۹۲
کارمندان دوم	۱۱۵۹۶	مسجد امام رضا(ع)	تحت پوشش نهاد	۱۲۰	۱/۰۳	۳۴۸	۲۲۸
کشاورز	۶۶۳۲	دهخدا	تحت پوشش نهاد	۲۹۰	۴/۳۷	۲۰۰	۹۰-
محمد آباد	۲۳۵۸۷	آیت ... شیخ هاشم قزوینی(ره)(برادران)	عدم پوشش نهاد	۱۹۵۹	۱۴/۹۰	۷۰۸	-۲۸۱۱
		آیت ... شیخ هاشم قزوینی(ره)(خواهران)	عدم پوشش نهاد	۱۵۶۰			
کارمندان اول	۱۱۴۹۸	-	-	۰	۰	۳۴۵	۳۴۵
اروند	۱۰۶۰۲	-	-	۰	۰	۳۱۸	۳۱۸
امیرآباد	۷۳۰۵	-	-	۰	۰	۲۱۹	۲۱۹
انصار	۸۸۹۲	-	-	۰	۰	۲۶۷	۲۶۷
شهرک شیرین	۳۸۳۲	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
شهید باهنر	۳۳۹۳۷	-	-	۰	۰	۱۰۱۸	۱۰۱۸
شهید معقول	۳۸۰۵۰	-	-	۰	۰	۱۱۴۲	۱۱۴۲
مصطفی خمینی	۵۷۳۴	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
موعود	۲۵۰۶۳	-	-	۰	۰	۷۵۲	۷۵۲

با توجه به جدول (۳۱) کتابخانه‌های شهید جعفر کارگر راضی (فرهنگسرای نصرت)، آیت ... شیخ هاشم قزوینی(ره)، شهید نواب صفوی و دهخدا تمامی شروط کتابخانه عمومی را دارند؛ بنابراین از نوع عمومی و کتابخانه‌های شهید بابارستمی (فرهنگسرای غدیر) و مسجد امام رضا (ع) شرط استاندارد فضا را نداشته لذا از نوع پیشخان می‌باشند.

جدول ۳۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه شش شهر مشهد

نوع کتابخانه	استاندارد زمان فعالیت	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد منابع	استاندارد فضا	استاندارد سازماندهی	استاندارد حق بهره‌مندی	نام کتابخانه
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	شهید جعفر کارگر راضی
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	آیت ... شیخ هاشم قزوینی (ره) (برادران)
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	آیت ... شیخ هاشم قزوینی (ره) (خواهران)
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	شهید نواب صفوی
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دهخدا
پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	شهید بابارستمی
پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	مسجد امام رضا(ع)

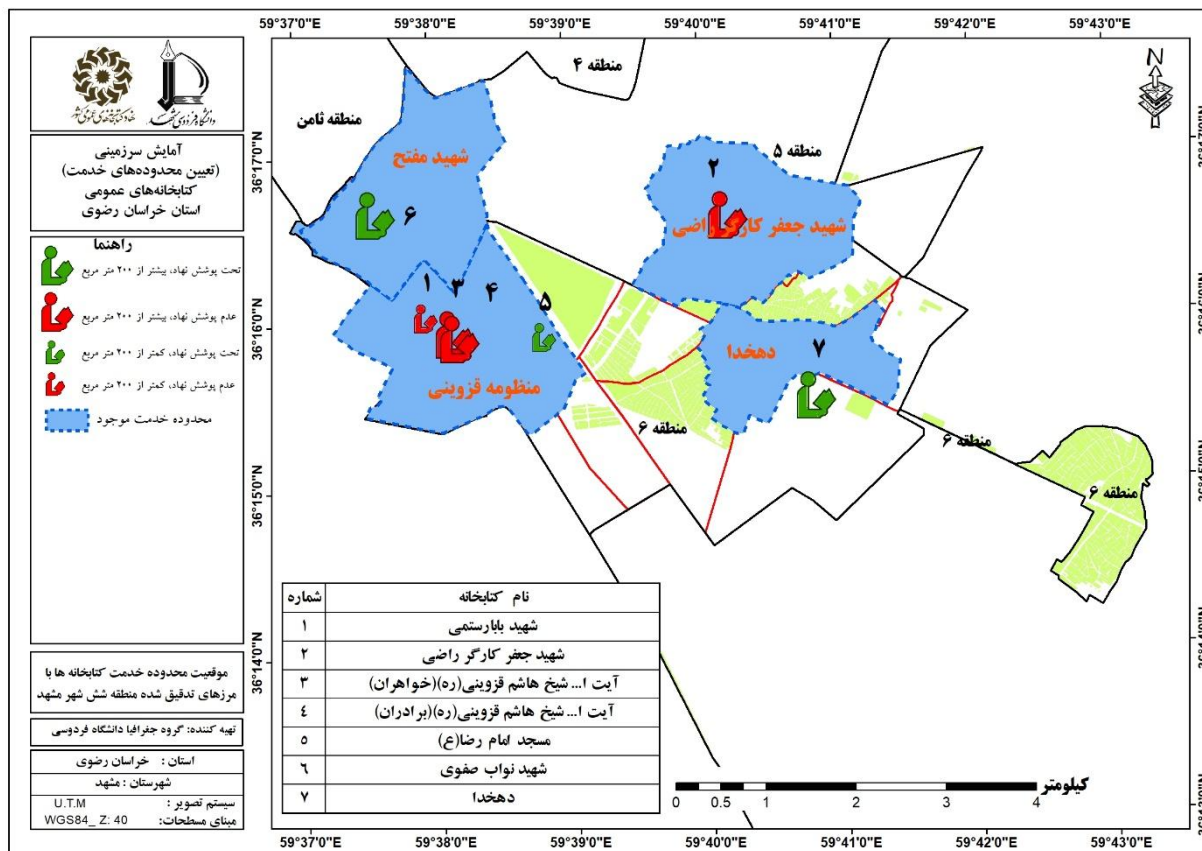
شکل ۲۷. موقعیت کتابخانه‌های منطقه شش شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه های منطقه ششم

براساس روش تعیین محدوده خدمت کتابخانه ها مندرج در دستورالعمل، محدوده ۶ کتابخانه منطقه شش بدست آمد؛ لذا کتابخانه دهخدا محدوده خدمتی با مساحت ۱۹۰ هکتار جمعیتی بالغ بر ۵۲۳۲۳ نفر را پوشش می دهد؛ زیربنای کتابخانه ۲۹۰ مترمربع است که با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۱۲۸۰ مترمربع کمبود مواجه است. این امر برای سایر محدوده های خدمت منطقه نیز صدق می کند به طوری که کتابخانه کارگر راضی با ۹۰۰ مترمربع زیربنا و محدوده خدمتی بالغ بر ۳۱۶ هکتار، ۴۴۴۱۴ نفر را پوشش می دهد و با ۴۳۲ مترمربع کمبود فضا همچنین در این منطقه کتابخانه های قزوینی خواهران و برادران، شهید بابارستمی (فرهنگسرای غدیر) و مسجد امام رضا (ع) در منظومه قزوینی قرار گرفته که دارای مساحت ۳۶۴ هکتاری می باشد و ۶۲۲۹۷ نفر را تحت پوشش قرار می دهند که با احتساب ۳۷۷۰ مترمربع فضای موجود چهار کتابخانه، ۱۹۴۰ مترمربع مازاد وجود دارد و کتابخانه نواب (۴۰۲ مترمربع زیربنا) محدوده خدمت با کتابخانه شهید مفتاح در منطقه ۵ تشکیل منظومه داده است (جدول ۳۲ و شکل ۲۸).

جدول ۳۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه شش براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	جمعیت	مساحت (هکتار)	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای (مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)	توضیحات
منظومه قزوینی	عدم پوشش نهاد	آیت ... شیخ هاشم قزوینی (ره) خواهران*	۱۹۵۹	۶۲۲۹۷	۳۶۴	۱۸۶۹	۱۸۶۹	-۱۹۴۰	-
	عدم پوشش نهاد	آیت ... شیخ هاشم قزوینی (ره) برادران	۱۵۶۰						
	عدم پوشش نهاد	شهید بابارستمی	۱۷۰						
	تحت پوشش نهاد	مسجد امام رضا (ع)	۱۲۰						
کارگر راضی	تحت پوشش نهاد	کارگر راضی	۹۰۰	۴۴۴۱۴	۳۱۶	۱۳۳۲	۴۳۲	مرز مشترک با منطقه ۵	
دهخدا	تحت پوشش نهاد	دهخدا	۲۹۰	۵۲۳۲۳	۱۹۰	۱۵۷۰	۱۲۸۰	-	
منظومه شهید مفتاح	تحت پوشش نهاد	نواب	۴۰۲	محدوده خدمت با کتابخانه شهید مفتاح در منطقه ۵ تشکیل منظومه داده است					

شکل ۲۸. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه شش شهر مشهد

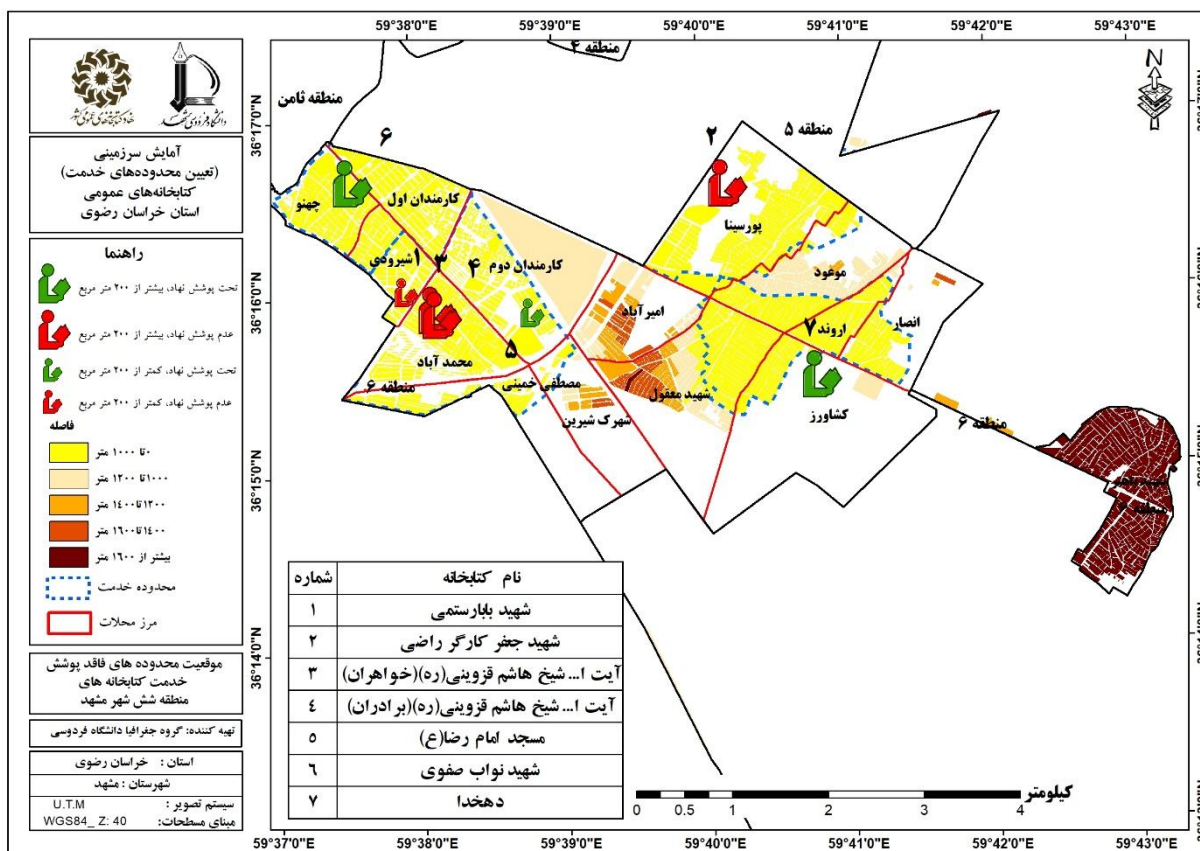
ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ششم

طبق جدول (۳۳) و شکل (۲۹) در منطقه شش، محلات چهنو، شیرودی، کارمندان دوم، کشاورز، محمد آباد، کارمندان اول و مصطفی خمینی تحت پوشش ۱۰۰ درصدی خدمات کتابخانه‌ها قرار دارند همچنین ۹۳ درصد جمعیت محله پورسینا، ۹۹ درصد محله اروند و انصار، ۵۷ درصد محله شهید معقول و ۴۷ درصد محله موعود نیز تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها قرار دارند. کمتر از ۱۰ درصد جمعیت محله های شهرک شیرین (۷ درصد) و امیرآباد (۰/۱۱ درصد) از خدمات کتابخانه‌ای برخوردار هستند. محله شهید باهنر بدون پوشش خدمات کتابخانه‌ها می‌باشد.

جدول ۳۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۶

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
پورسینا	۲۸۴۹۷	۲۶۳۹۸	۲۰۹۹	۹۳
چهنو	۸۹۵۱	۸۹۵۱	۰	۱۰۰
شیرودی	۸۷۴۹	۸۷۴۹	۰	۱۰۰

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
کارمندان دوم	۱۱۵۹۶	۱۱۵۵۸	۳۸	۱۰۰
کشاورز	۶۶۳۲	۶۶۳۲	۰	۱۰۰
محمد آباد	۲۳۵۸۷	۲۳۵۸۷	۰	۱۰۰
کارمندان اول	۱۱۴۹۸	۱۱۴۹۸	۰	۱۰۰
اروند	۱۰۶۰۲	۱۰۴۴۷	۱۵۵	۹۹
امیرآباد	۷۳۰۵	۸	۷۲۹۷	۰/۱۱
انصار	۸۸۹۲	۸۷۹۵	۹۷	۹۹
شهرک شیرین	۳۸۳۲	۲۸۴	۳۵۴۸	۷
شهید باهنر	۳۳۹۳۷	۰	۳۳۹۳۷	۰
شهید معقول	۳۸۰۵۰	۲۱۶۱۱	۱۶۴۳۹	۵۷
مصطفی خمینی	۵۷۳۴	۵۷۳۴	۰	۱۰۰
موعود	۲۵۰۶۳	۱۱۷۲۴	۱۳۳۳۹	۴۷

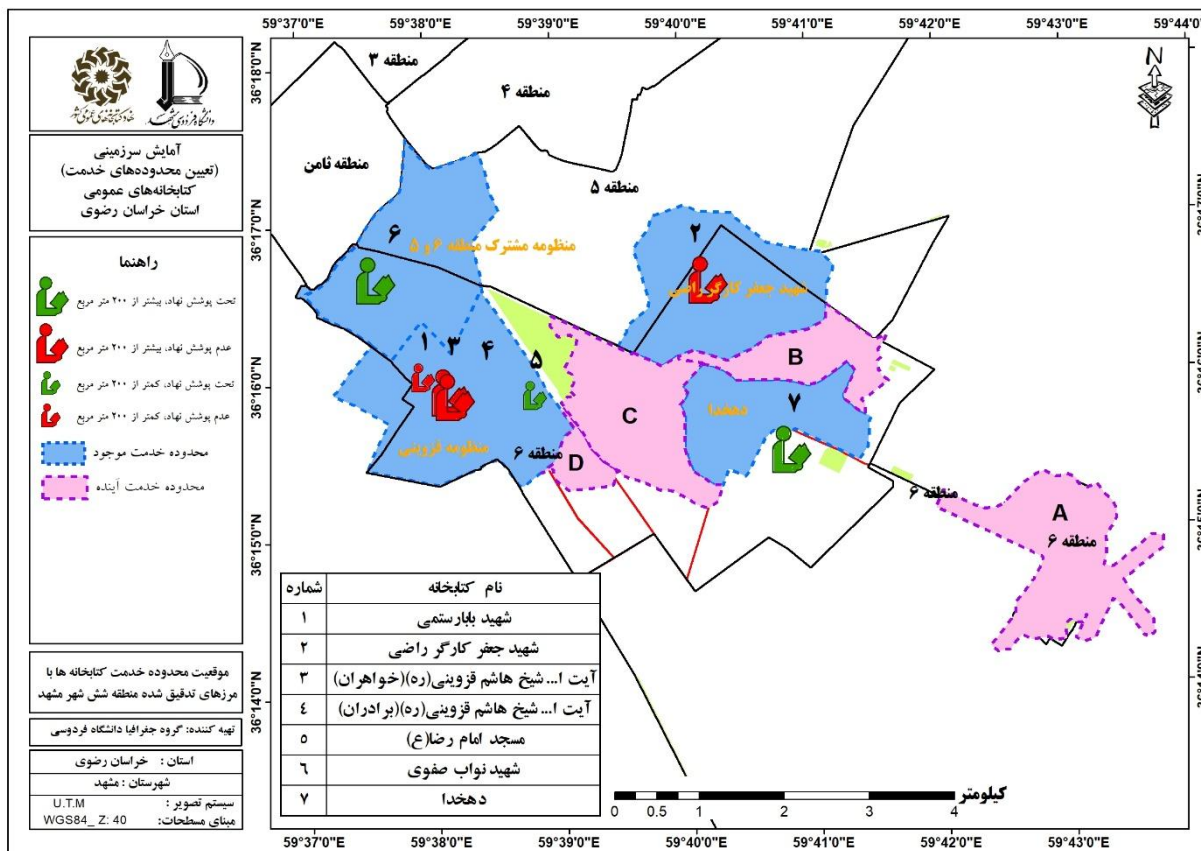
شکل ۲۹. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه شش شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه ششم

براساس جدول (۳۴) و شکل (۳۰) در منطقه شش، ۴ محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردید تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قرار دادن جمعیتی در حدود ۳۳۹۴۴ محله شهید باهنر را در بر می گیرد، بنابر فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع) و مسافت مرکز محدوده تا نزدیک ترین کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۱۴ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محله های انصار، پورسینا و موعود (۱۵۱۳۲ نفر و زیربنای مورد نیاز ۴۵۴ مترمربع) اولویت ۳۵، محدوده فرضی C با پوشش محله های کشاورز، کارمندان دوم، شهید معقول، پورسینا، امیرآباد (۲۹۲۲۸ نفر و زیربنای مورد نیاز ۸۱۳ مترمربع) اولویت ۲۳ و محدوده فرضی D با پوشش محله های شهرک شیرین و مصطفی خمینی (۳۵۳۸ نفر و زیربنای مورد نیاز ۱۰۶ مترمربع) اولویت ۳۹ را به خود اختصاص داده اند. سایر اطلاعات تکمیلی نیز در جدول (۳۴) آمده است.

جدول ۳۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه شش براساس کتابخانه های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهید باهنر	۳۳۹۴۴	-	-	۰	۱۰۱۸/۳۲	۱۰۱۸/۳۲	۱۲
B	انصار	۱۴۱	-	-	۰	۴۵۳/۹۶	۴۵۳/۹۶	۳۵
	پورسینا	۱۱۹۲	-	-	۰			
	موعود	۱۳۷۹۹	-	-	۰			
C	کشاورز	۵۳۸۴	-	-	۰	۸۱۲/۷۳	۸۱۲/۷۳	۲۳
	کارمندان دوم	۳۸	-	-	۰			
	شهید معقول	۱۶۴۳۹	-	-	۰			
	پورسینا	۷۰	-	-	۰			
	امیرآباد	۷۲۹۷	-	-	۰			
D	شهرک شیرین	۳۵۳۸	-	-	۰	۲۰۰	۲۰۰	۳۹

شکل ۳۰. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه شش شهر مشهد

۵-۱-۱-۷. منطقه هفتم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه هفتم

طبق جدول (۳۵) و شکل (۳۱) از میان محلات منطقه هفت شهر مشهد، فقط محلات طرق، المهدی (عج)، عنصری و کوشش هر کدام دارای یک کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع هستند. و سایر محلات فاقد کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع و زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. از نظر زیربنا بیشترین میزان این کاربری با ۸۳۳ مترمربع به محله طرق اختصاص دارد. و محله های المهدی (عج)، عنصری و کوشش به ترتیب هر کدام ۶۰۰، ۵۰۰ و ۲۰۰ مترمربع کاربری کتابخانه دارند. از نظر میزان سرانه وضع موجود محله عنصری با ۱۱/۲ مترمربع بیشترین میزان سرانه را به خود اختصاص داده است و پس از آن محله طرق ۵/۴۵ مترمربع، محله المهدی (عج) ۲/۲ مترمربع و محله کوشش ۱/۳ مترمربع سرانه کاربری کتابخانه دارند. همچنین در مورد بیشترین کمبود بجز محلات طرق و عنصری که دارای مازاد میزان کاربری از این نوع هستند سایر محلات نیازمند میزان کاربری کتابخانه هستند و بیشترین میزان کمبود به محله های بهارستان (۱۲۲۳ مترمربع) و ولیعصر (عج) (۸۱۶ مترمربع) مربوط می شود.

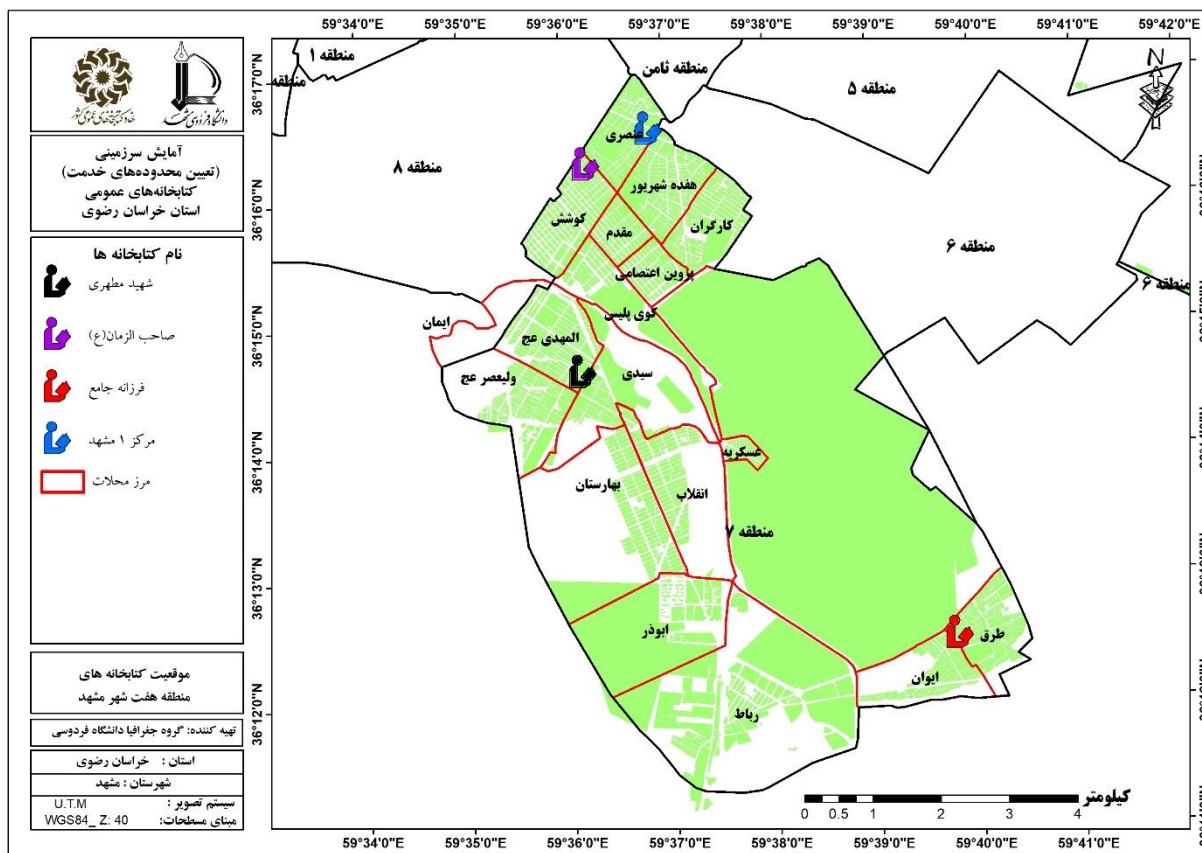
جدول ۳۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه هفت و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
طرق	۱۵۲۶۶	فرزانه جامع	تحت پوشش نهاد	۸۳۳	۵/۴۵	۴۵۸	-۳۷۵
المهدی (عج)	۲۶۳۹۶	شهید مطهری	تحت پوشش نهاد	۶۰۰	۲/۲۷	۷۹۲	۱۹۲
عنصری	۴۴۵۷	مرکز ۱ مشهد	عدم پوشش نهاد	۵۰۰	۱۱/۲۲	۲۰۰	-۳۰۰
کوشش	۱۵۳۹۰	صاحب الزمان(ع)	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۱/۳۰	۴۶۲	۲۶۲
رباط	۲۶۲۹	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
عسکریه	۸۱۰۳	-	-	۰	۰	۲۴۳	۲۴۳
ابوذر	۴۷۸۱	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
انقلاب	۲۵۹۹۲	-	-	۰	۰	۷۸۰	۷۸۰
ایمان	۱۲۲۵	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
ایوان	۱۴۳۴۷	-	-	۰	۰	۴۳۰	۴۳۰
بهارستان	۴۰۷۶۳	-	-	۰	۰	۱۲۲۳	۱۲۲۳
پروین اعتصامی	۸۵۸۷	-	-	۰	۰	۲۵۸	۲۵۸
سیدی	۱۱۴۴۳	-	-	۰	۰	۳۴۳	۳۴۳
کارگران	۱۹۳۱۷	-	-	۰	۰	۵۸۰	۵۸۰
کوی پلیس	۴۷۳۸	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
مقدم	۹۴۴۳	-	-	۰	۰	۲۸۳	۲۸۳
هفده شهریور	۱۷۷۱۹	-	-	۰	۰	۵۳۲	۵۳۲
ولیعصر (عج)	۲۷۱۹۲	-	-	۰	۰	۸۱۶	۸۱۶

از میان کتابخانه های منطقه هفت شهر مشهد، کتابخانه های صاحب الزمان(ع)، فرزانه جامع و شهید مطهری از نوع عمومی (دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی) و کتابخانه مرکز ۱ مشهد شرط استاندارد منابع را ندارد بنابراین از نوع پیشنهادی می باشد (جدول ۳۶).

جدول ۳۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه هفت شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز ۱ مشهد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
صاحب الزمان(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
فرزانه جامع	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید مطهری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

شکل ۳۱. موقعیت کتابخانه‌های منطقه هفت شهر مشهد (۱۳۹۵)

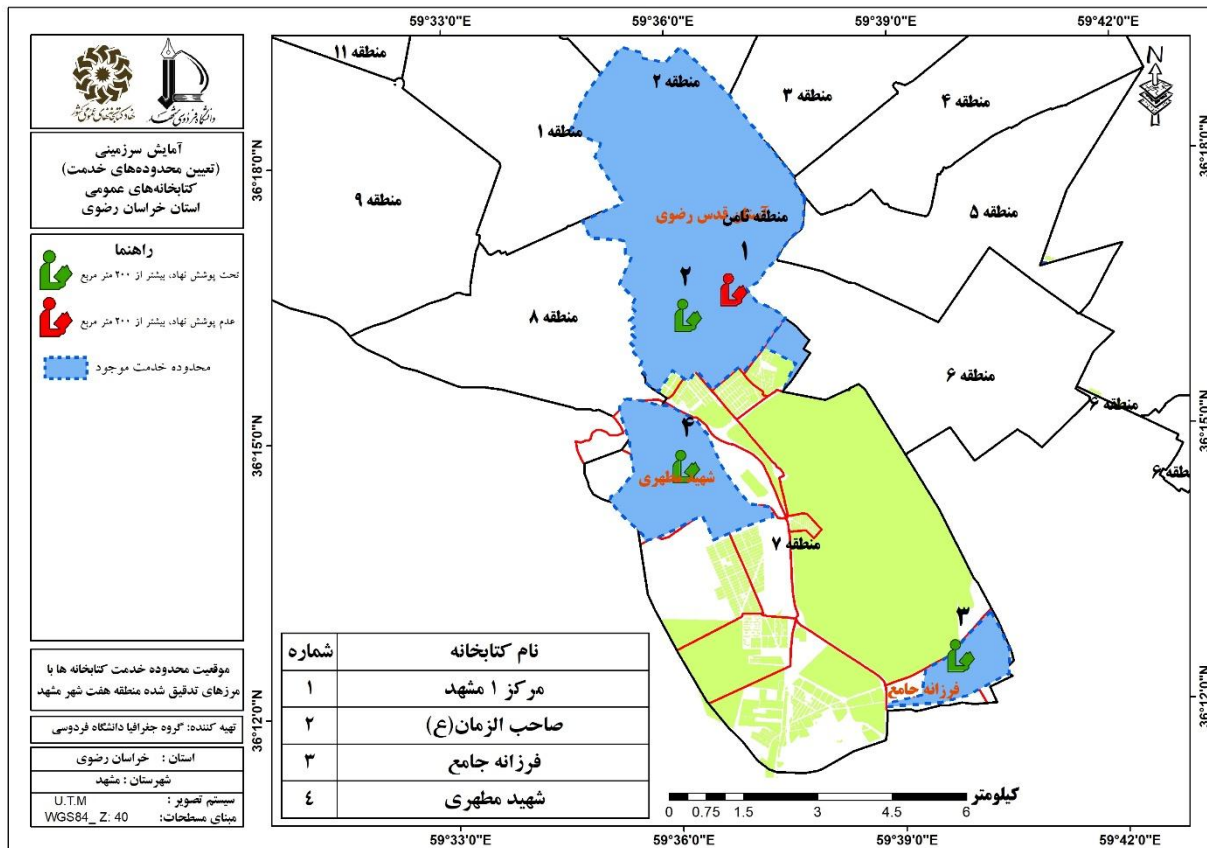
ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه هفتم

طبق جدول (۳۷) در منطقه هفت کتابخانه‌های شهید مطهری و فرزانه جامع بصورت مستقل عمل می‌کنند؛ کتابخانه شهید مطهری با زیربنای ۶۰۰ مترمربعی و ۵۱۹ هکتار محدوده خدمت، ۸۲۸۶۶ نفر را پوشش می‌دهد و براساس سرانه مورد نیاز با ۱۸۸۳ مترمربع کمبود روبرو است و همچنین کتابخانه فرزانه جامع (۸۳۳ مترمربع) با محدوده خدمت ۱۸۹ هکتاری، تعداد ۲۹۵۹۹ نفر را پوشش می‌دهد و با ۵۴ مترمربع کمبود این نوع کاربری مواجه است. همچنین محدوده

خدمات کتابخانه‌های مرکز شماره ۱ و کتابخانه صاحب الزمان بالای ۲۰۰ مترمربع بوده و با محدوده خدمات کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده‌اند. (شکل ۳۲ الف).

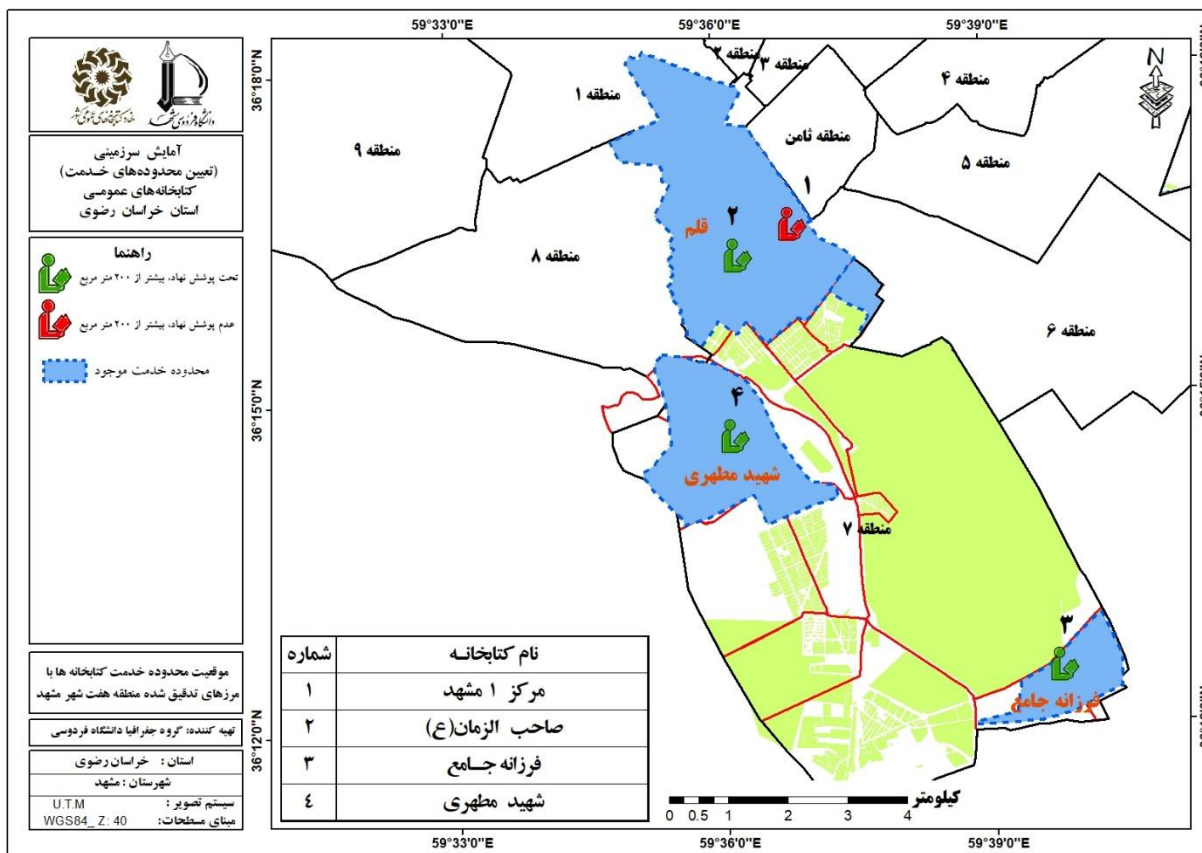
جدول ۳۷. محدوده خدمات کتابخانه‌های موجود منطقه هفت براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	نفر مترمربع (مورد نیاز به آرای ۱۰۰ فضای کتابخانه‌ای)	کمبود/مازاد (مترمربع)
شهید مطهری	تحت پوشش نهاد	شهید مطهری	۶۰۰	۵۱۹	۸۲۷۶۶	۲۴۸۳	۱۸۸۳
فرزانه جامع	تحت پوشش نهاد	فرزانه جامع	۸۳۳	۱۸۹	۲۹۵۵۶	۸۸۷	۵۴
آستان قدس رضوی	عدم پوشش نهاد	مرکز شماره ۱	۵۰۰	محدوده های این کتابخانه‌های بالای ۲۰۰ مترمربع تشکیل منظومه داده اند			با محدوده خدمات کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن
رضوی	تحت پوشش نهاد	صاحب الزمان	۲۰۰				

شکل ۳۲ الف. موقعیت محدوده‌های خدمات کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هفت شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم رسم محدوده های خدمت، کتابخانه های مرکز شماره ۱ با زیربنای ۳۰۰ متر و صاحب الزمان با زیربنایی ۲۰۰ متر مربع در زیرمجموعه محدوده خدمت قلم در منطقه ۸ قرار گرفته اند در شکل (۳۲ ب) می توان محدوده خدمت مورد نظر را مشاهده نمود.

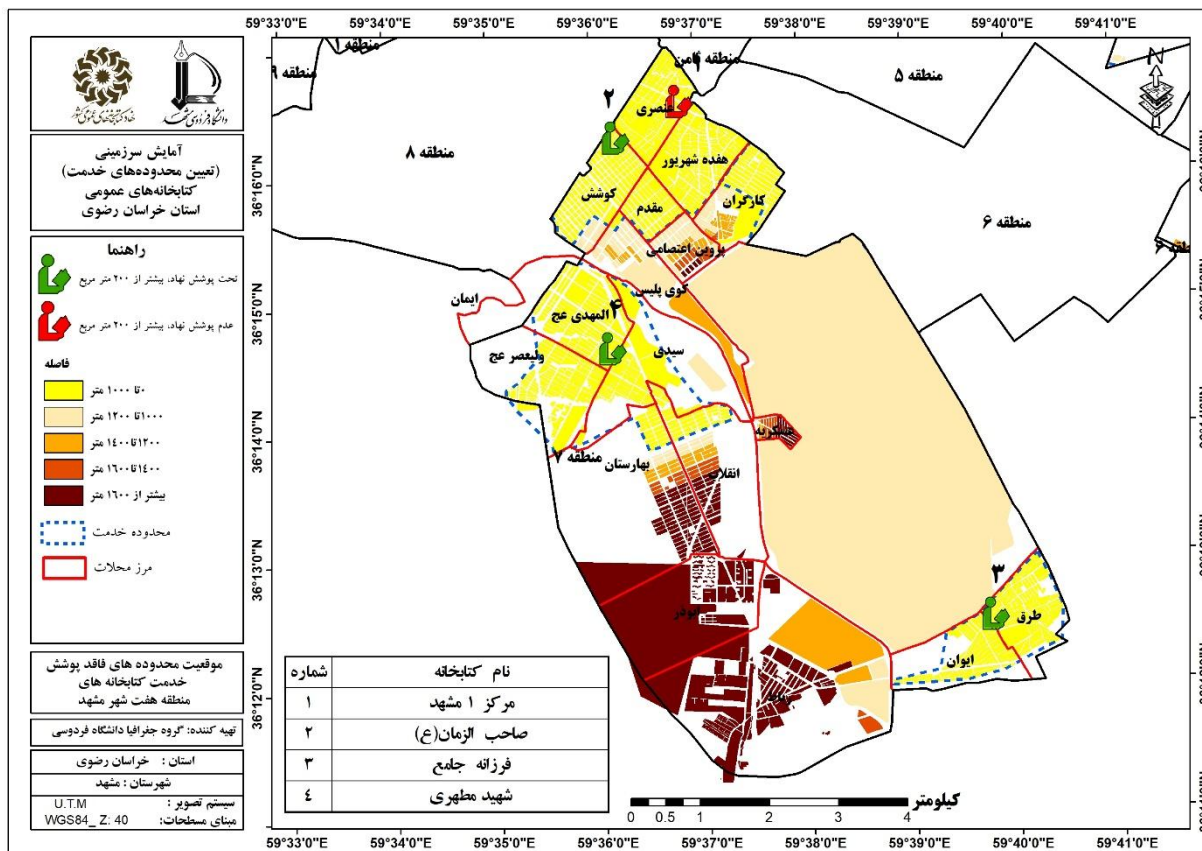
شکل ۳۲ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هفت شهر مشهد (مدل ۲)

ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه هفتم

طبق یافته های جدول (۳۸) محلات طرق، المهدی (عج)، عنصری، ایمان، ایوان، سیدی، مقدم، هفده شهریور و ولیعصر (عج) به طور کامل و ۱۰۰ درصد تحت پوشش خدمات کتابخانه ها قرار دارند. همچنین ۹۷ درصد محله کوشش، ۴۱ درصد محله انقلاب، ۷۰ درصد محله کارگران و ۱۸ درصد محله بهارستان و ۵ درصد محله کوی پلیس تحت پوشش خدمات کتابخانه ها هستند. محلات رباط، عسکریه و ابوذر و پروین اعتصامی بدون پوشش خدمات کتابخانه ها می باشند. (شکل ۳۳).

جدول ۳۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۷

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
طرق	۱۵۲۶۶	۱۵۲۶۶	۰	۱۰۰
المهدی (عج)	۲۶۳۹۶	۲۶۳۹۶	۰	۱۰۰
عنصری	۴۴۵۷	۴۴۵۷	۰	۱۰۰
کوشش	۱۵۳۹۰	۱۴۹۱۸	۴۷۲	۹۷
رباط	۲۶۲۹	۰	۲۶۲۹	۰
عسکریه	۸۱۰۳	۰	۸۱۰۳	۰
ابوذر	۴۷۸۱	۰	۴۷۸۱	۰
انقلاب	۲۵۹۹۲	۱۰۶۰۶	۱۵۳۸۶	۴۱
ایمان	۱۲۲۵	۱۲۲۵	۰	۱۰۰
ایوان	۱۴۳۴۷	۱۴۳۳۳	۱۴	۱۰۰
بهارستان	۴۰۷۶۳	۷۲۲۹	۳۳۵۳۴	۱۸
پروین اعتصامی	۸۵۸۷	۰	۸۵۸۷	۰
سیدی	۱۱۴۴۳	۱۱۴۴۳	۰	۱۰۰
کارگران	۲۰۶۷۷	۱۴۳۸۳	۶۲۹۴	۷۰
کوی پلیس	۴۷۳۸	۲۳۹	۴۴۹۹	۵
مقدم	۹۴۴۳	۹۴۴۳	۰	۱۰۰
هفده شهریور	۱۷۷۱۹	۱۷۷۱۹	۰	۱۰۰
ولیعصر (عج)	۲۷۱۹۲	۲۷۱۹۲	۰	۱۰۰

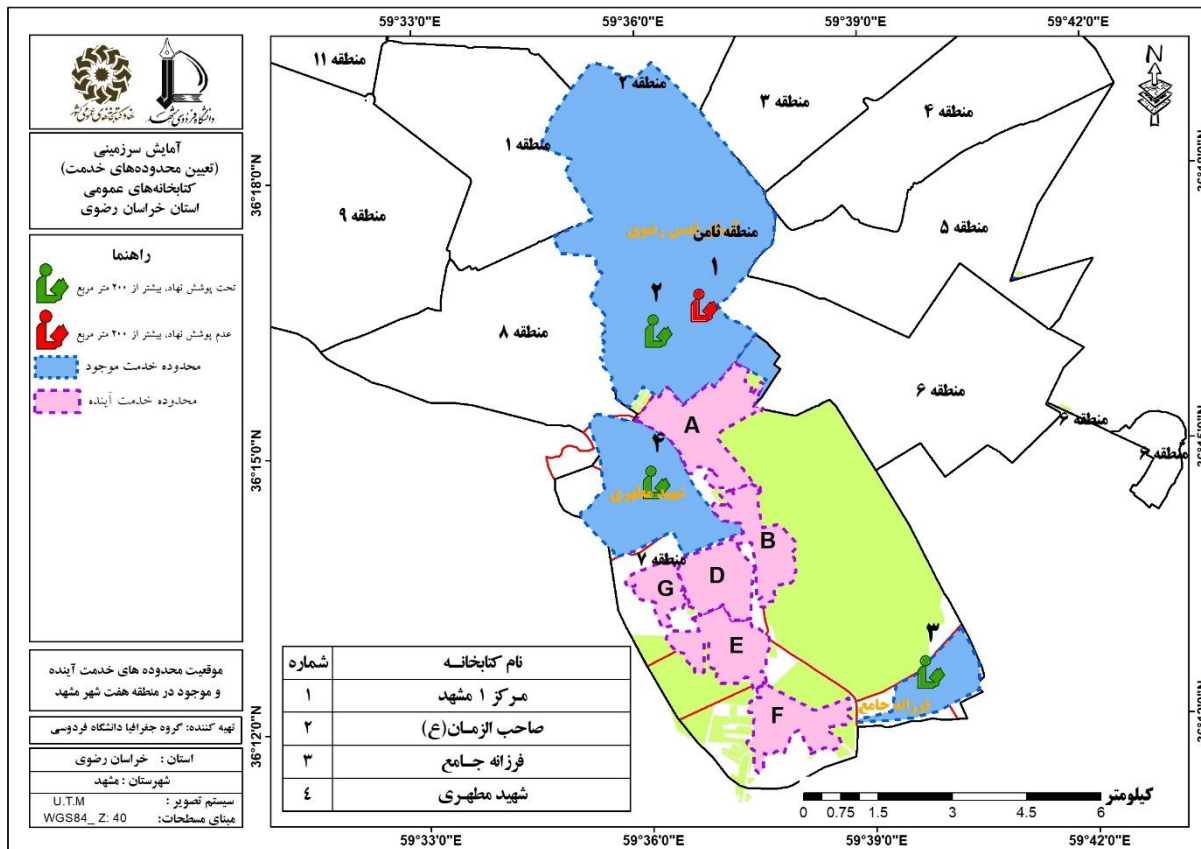
شکل ۳۳. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه هفت شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه هفتم

طبق جدول (۳۹) و شکل (۳۴ الف) در منطقه هفت ۶ محدوده کتابخانه فرضی پیشنهاد گردیده تا بتوانند بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قرار دادن جمعیتی در حدود ۱۹۳۵۶ نفر محله های پروین اعتصامی، کارگران و کوی پلیس را در بر می گیرد، بنا به جمعیت مستقر در محدوده (و زیربنای مورد نیاز ۵۸۱ مترمربع) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۲۹ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محله های عسکریه، انقلاب و سیدی (۱۲۶۹۲ نفر و زیربنای مورد نیاز ۳۸۱ مترمربع) اولویت ۳۰، محدوده فرضی D با پوشش محله های بهارستان و انقلاب (۴۱۱۱۲ نفر و زیربنای مورد نیاز ۱۲۳۳ مترمربع) اولویت ۱۵، محدوده فرضی E با پوشش محله های رباط، ابوذر، انقلاب و بهارستان (۱۲۴۵۹ نفر و زیربنای مورد نیاز ۳۷۴ مترمربع) اولویت ۲۴، محدوده فرضی F با پوشش محله رباط (۱۷۹ نفر) و محدوده فرضی G با بدون هیچ پوشش جمعیتی آستانه جمعیتی لازم را ندارند.

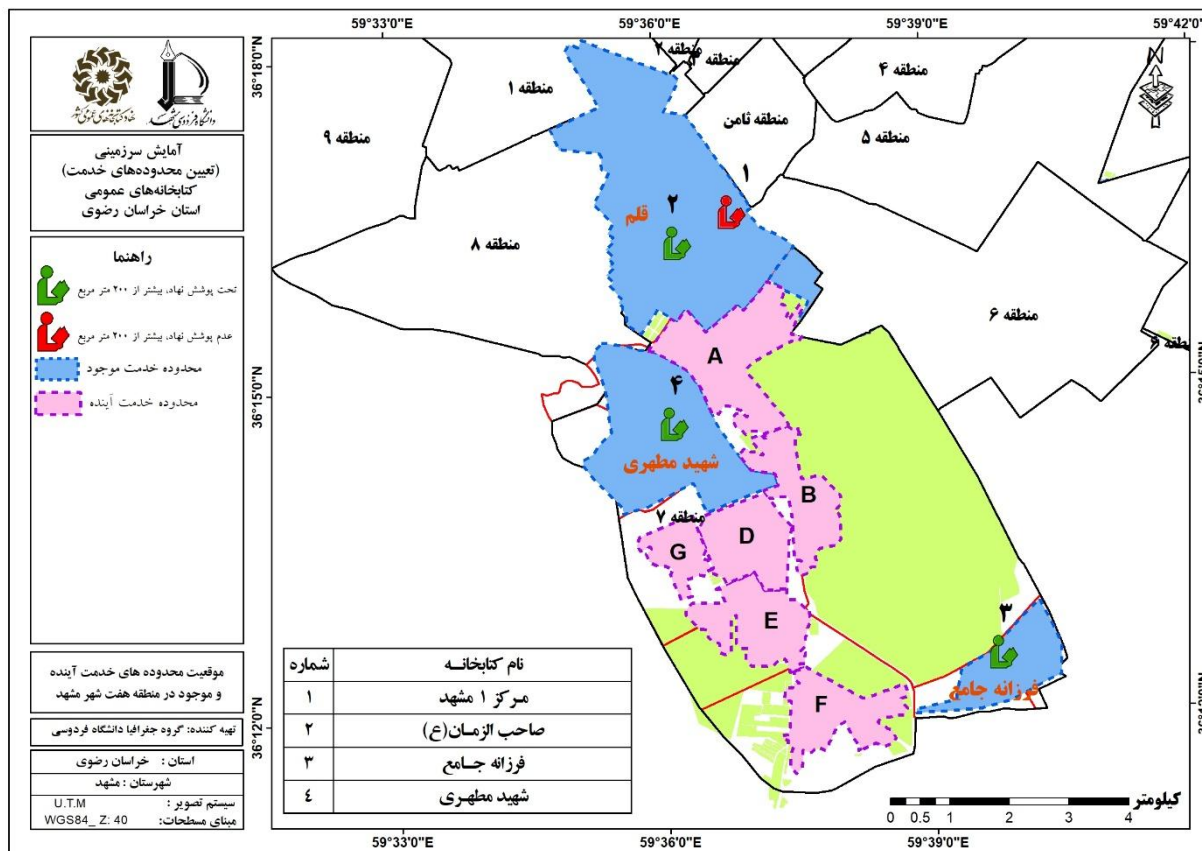
جدول ۳۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه هفت براساس کتابخانه های فرضی

اولویت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	زیربنای کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	محل وقوع در محدوده	نام محدوده
۲۹	۵۸۰/۶۸	۵۸۰/۶۸	۰	-	-	۸۵۸۷	پروین اعتصامی	A
			۰	-	-	۶۲۸۳	کارگران	
			۰	-	-	۴۴۸۶	کوی پلیس	
۳۰	۳۸۰/۷۶	۳۸۰/۷۶	۰	-	-	۴۶۶۳	عسکریه	B
			۰	-	-	۷۲۶۲	انقلاب	
			۰	-	-	۷۶۷	سیدی	
۱۵	۱۲۳۳/۳۶	۱۲۳۳/۳۶	۰	-	-	۱۵۳۷۷	انقلاب	D
			۰	-	-	۲۵۷۳۵	بهارستان	
۲۴	۳۷۳/۷۷	۳۷۳/۷۷	۰	-	-	۳۵۰	رباط	E
			۰	-	-	۴۷۸۱	ابوذر	
			۰	-	-	۹	انقلاب	
			۰	-	-	۷۳۱۹	بهارستان	
آستانه جمعیتی لازم را ندارد						۱۷۹	رباط	F
آستانه جمعیتی لازم را ندارد						۰	بهارستان	G

شکل ۳۴ الف. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه هفت شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم محدوده های خدمت آینده و موجود منطقه هفت شهر مشهد، کتابخانه های مرکز شماره ۱ با زیربنای ۳۰۰ متر و صاحب الزمان با زیربنایی ۲۰۰ متر مربع در زیرمجموعه محدوده خدمت قلم در منطقه ۸ قرار گرفته اند در شکل (۴۳ ب) می توان محدوده خدمت مورد نظر را مشاهده نمود.

شکل ۳۴ ب. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه هفت شهر مشهد (مدل ۲)

۵-۱-۱-۸. منطقه هشتم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه‌های منطقه هشتم

در منطقه هشت محله‌های شهید بهشتی و سراب هر کدام با ۳ کتابخانه بیشترین میزان کتابخانه‌های منطقه را به خود اختصاص داده‌اند و محله‌های جنت، آیت الله خامنه‌ای و کوهسنگی هر کدام ۱ کتابخانه دارند. از نظر زیربنا بیشترین میزان این کاربری با ۸۴۰۰ متر به محله دانش اختصاص دارد و بعد از آن محله‌های سراب (۲۹۵۸ مترمربع)، شهید بهشتی (۴۶۴ مترمربع)، کوهسنگی (۳۳۰ مترمربع) دارای بیشترین زیربنای کاربری کتابخانه منطقه می‌باشند و به لحاظ میزان کمبود نیز محلات شهید بهشتی، خرمشهر، امام خمینی و امام رضا (ع) دارای بیشترین کمبود میزان کاربری از این نوع هستند (جدول ۴۰ و شکل ۳۵).

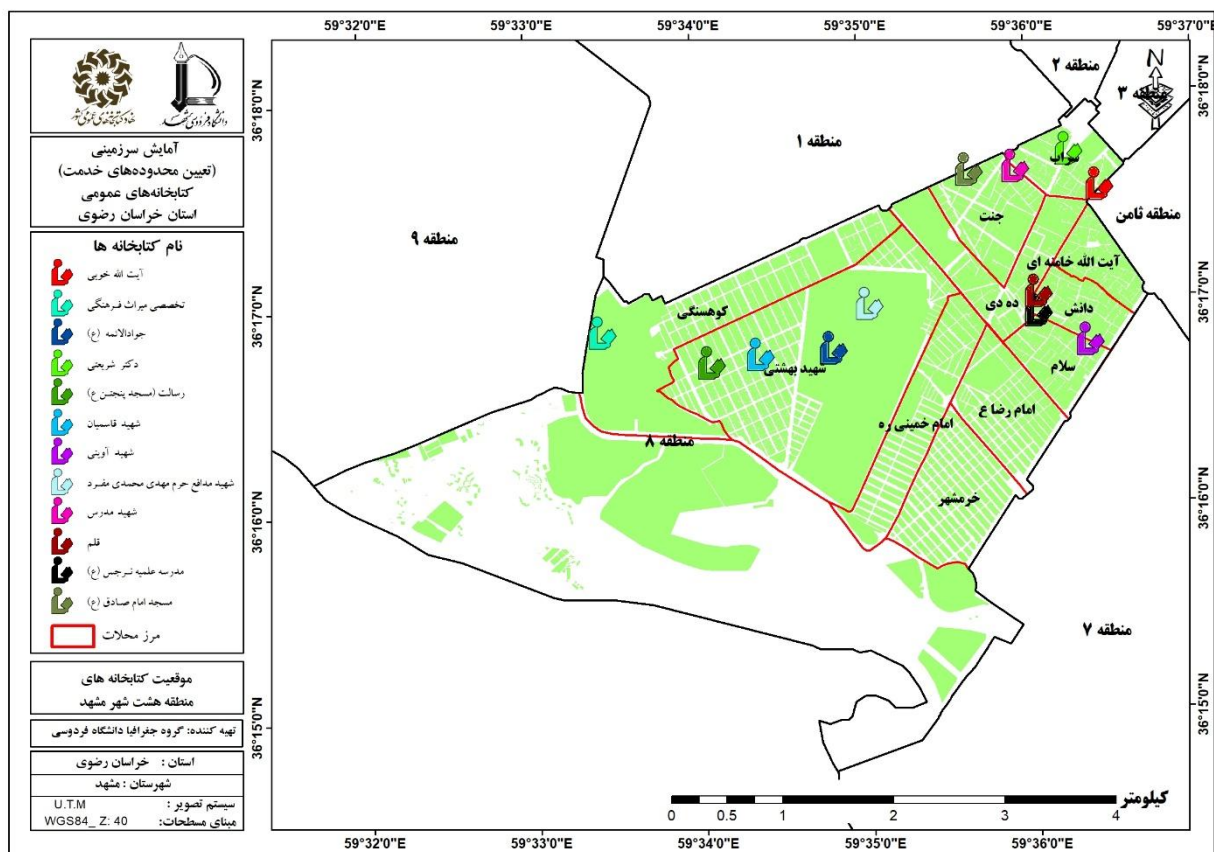
جدول ۴۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه هشت و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
جنت	۲۶۸۱	مسجد امام صادق (ع)	عدم پوشش نهاد	۳۰۰	۱۱/۱۹	۲۰۰	-۱۰۰
دانش	۱۱۸۶	شهید آوینی	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۷۰۸/۲۶	۲۰۰	-۶۴۰۰
		مدرسه علمیه نرجس (ع)	تحت پوشش نهاد	۲۰۰			
		قلم	تحت پوشش نهاد	۸۰۰۰			
سراب	۲۲۸۵	دکتر شریعتی	تحت پوشش نهاد	۶۵۸	۱۲۹/۴۵	۲۰۰	-۲۷۵۸
		آیت الله خویی	تحت پوشش نهاد	۲۰۰۰			
		شهید مدرس	تحت پوشش نهاد	۳۰۰			
شهید بهشتی	۳۰۹۹۷	رسالت (مسجد پنجتن ع)	عدم پوشش نهاد	۲۲۰	۱/۶۱	۹۳۰	۴۶۶
		شهید قاسمیان	تحت پوشش نهاد	۱۰۰			
		جوادلایمه (ع)	تحت پوشش نهاد	۱۴۴			
کوهسنگی	۶۹۳۶	تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	تحت پوشش نهاد	۳۳۰	۲/۱۶	۲۰۸	-۱۲۲
آیت الله خامنه ای	۱۴۰۶	شهید مدافع حرم مهدی محمدی مفرد	تحت پوشش نهاد	۱۵۰	۲۳/۴۷	۲۰۰	۵۰
خرمشهر	۱۵۶۹۳	-	-	۰	۰	۴۷۱	۴۷۱
امام خمینی ره	۱۴۷۰۳	-	-	۰	۰	۴۴۱	۴۴۱
ده دی	۲۱۶۸	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
امام رضا (ع)	۸۴۲۲	-	-	۰	۰	۲۵۳	۲۵۳
سلام	۱۹۴۳	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰

طبق جدول (۴۱) کتابخانه های مسجد امام صادق (ع)، شهید مدرس، دکتر شریعتی، قلم، آیت الله خویی تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را دارا هستند بنابراین از نوع عمومی و کتابخانه های رسالت (مسجد پنجتن ع)، شهید مدافع حرم مهدی محمدی مفرد، تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، شهید قاسمیان، شهید آوینی و مدرسه علمیه نرجس (ع) برخی شروط کتابخانه عمومی را نداشته براین اساس از نوع پیشنهاد می باشند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۴۱) آورده شده است.

جدول ۴۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه هشت شهر مشهد

نوع کتابخانه	استاندارد زمان فعالیت	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد منابع	استاندارد فضا	استاندارد سازماندهی	استاندارد حق بهره‌مندی	نام کتابخانه
پیشخان	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	دارد	رسالت (مسجد پنجن ع)
پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	شهید مدافع حرم مهدی محمدی مفرد
پیشخان	ندارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	تخصصی میراث فرهنگی ، صنایع دستی و گردشگری
پیشخان	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	شهید قاسمیان
پیشخان	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	دارد	شهید آوینی
پیشخان	ندارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	دارد	مدرسه علمیه نرجس (ع)
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	مسجد امام صادق (ع)
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	شهید مدرس
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دکتر شریعتی
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	قلم
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	آیت الله خویی
پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	جوادالائمه

شکل ۳۵. موقعیت کتابخانه‌های منطقه هشت شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه های منطقه هشت

طبق جدول (۴۲) در منطقه هشت دو محدوده کتابخانه تعیین شدند که یک محدوده از هفت و دیگری از سه کتابخانه تشکیل شده است؛ محدوده کتابخانه های دکتر شریعتی، کتابخانه های آیت الله خویی، قلم، دکتر شریعتی، مسجد امام صادق (ع)، شهید مدرس، شهید آوینی و مدرسه علمیه نرجس (ع) بالای ۲۰۰ مترمربع بوده و با محدوده خدمت مسجدالرضا (ع) در منطقه یک تشکیل منظومه داده اند.

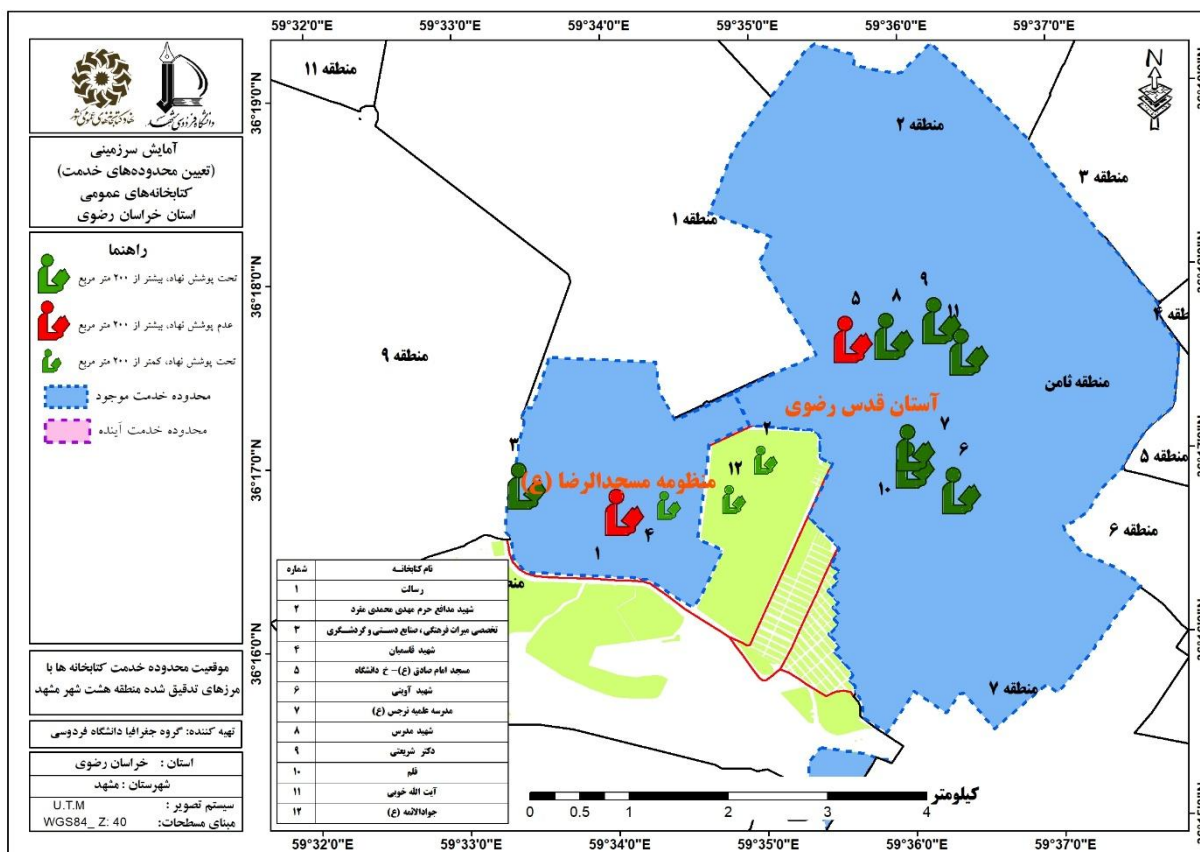
همچنین محدوده کتابخانه های رسالت، تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و شهید قاسمیان بالای ۲۰۰ مترمربع بوده و با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن تشکیل منظومه داده اند (جدول ۴۲ و شکل ۳۶ الف).

در مدل دوم کتابخانه قلم با زیربنای ۸۰۰۰ مترمربع در منطقه ۸ شهر مشهد تشکیل منظومه داده است که کتابخانه های مرکز ۱ مشهد، مسجد امام صادق (ع)، شهید مدرس، صاحب الزمان (ع)، شهید آوینی، مدرسه علمیه نرجس (ع) و اداره کل اوقاف اسلامی را با جمعیتی بالغ بر ۹۳۰۸۶ نفر تحت پوشش خود دارد. محدوده خدمت قلم، با احتساب سرانه مطلوب برای جمعیت تحت پوشش با ۶۰۰۷ مترمربع مازاد مواجه است (جدول ۴۲ و شکل ۳۶ ب).

جدول ۴۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه هشت براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	تحت پوشش نهاد	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	۱۰۰ نفر مترمربع (مورد نیاز) به ازای فضای کتابخانه ای	کمبود/مازاد (مترمربع)
مسجدالرضا (ع)	تحت پوشش نهاد	تخصصی میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	۳۳۰	محدوده های این کتابخانه های بالای ۲۰۰ مترمربع تشکیل منظومه داده اند با محدوده خدمت مسجدالرضا (ع) در منطقه یک.			
	غیر نهادی	رسالت (مسجد پنجتن ع)	۲۲۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید قاسمیان	۱۰۰				
آستان قدس رضوی	تحت پوشش نهاد	آیت الله خویی	۲۰۰۰	محدوده های این کتابخانه های بالای ۲۰۰ مترمربع تشکیل منظومه داده اند با محدوده خدمت کتابخانه آستان قدس رضوی در منطقه ثامن.			
	تحت پوشش نهاد	قلم	۸۰۰۰				
	تحت پوشش نهاد	دکتر شریعتی	۶۵۸				
	عدم پوشش نهاد	مسجد امام صادق (ع)	۳۰۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید مدرس	۳۰۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید آوینی	۲۰۰				
تحت پوشش نهاد	مدرسه علمیه نرجس (ع)	۲۰۰					
در مدل دوم قلم به عنوان محدوده خدمت در نظر گرفته شده است							

نام محدوده کتابخانه	رقم پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کتابخانه (مترمربع)
قلم	تحت پوشش نهاد	قلم*	۸۰۰۰	۹۷۹	۹۳۰۸۶	۲۷۹۳	-۶۰۰۷
	عدم پوشش نهاد	مرکز ۱ مشهد ^{۱۱}	۵۰۰				
	عدم پوشش نهاد	مسجد امام صادق (ع)	۳۰۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید مدرس	۳۰۰				
	تحت پوشش نهاد	صاحب الزمان(ع) ^{۱۲}	۲۰۰				
	تحت پوشش نهاد	شهید آوینی	۲۰۰				
	تحت پوشش نهاد	مدرسه علمیه نرجس (ع)	۲۰۰				
	عدم پوشش نهاد	اداره کل اوقاف اسلامی ^{۱۳}	۱۰۰				

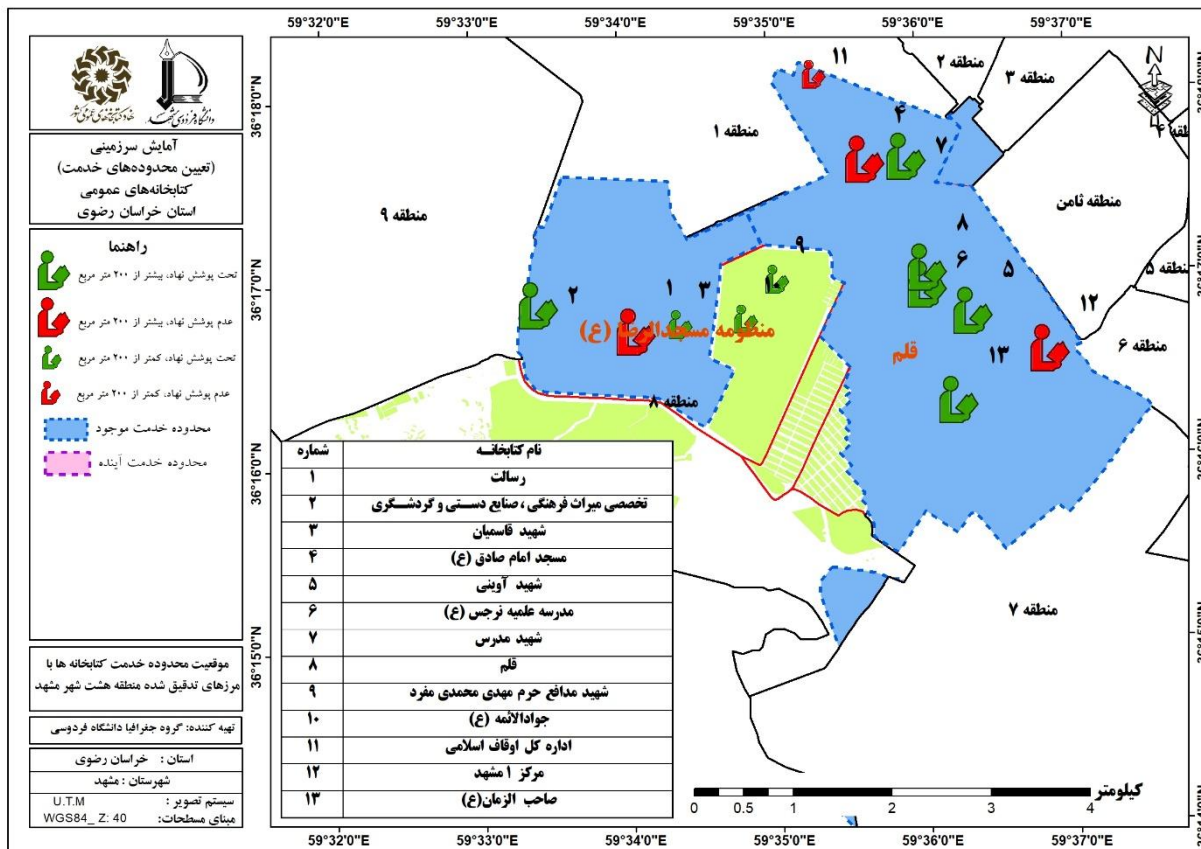

^{۱۱} کتابخانه مرکز ۱ مشهد در منطقه ۷ قرار گرفته است.

^{۱۲} کتابخانه صاحب الزمان(ع) در منطقه ۷ قرار گرفته است.

^{۱۳} کتابخانه اداره کل اوقاف اسلامی در منطقه ۱ قرار گرفته است.

شکل ۳۶ الف. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هشت شهر مشهد (مدل ۱)

شکل ۳۶ ب. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه هشت شهر مشهد (مدل ۲)

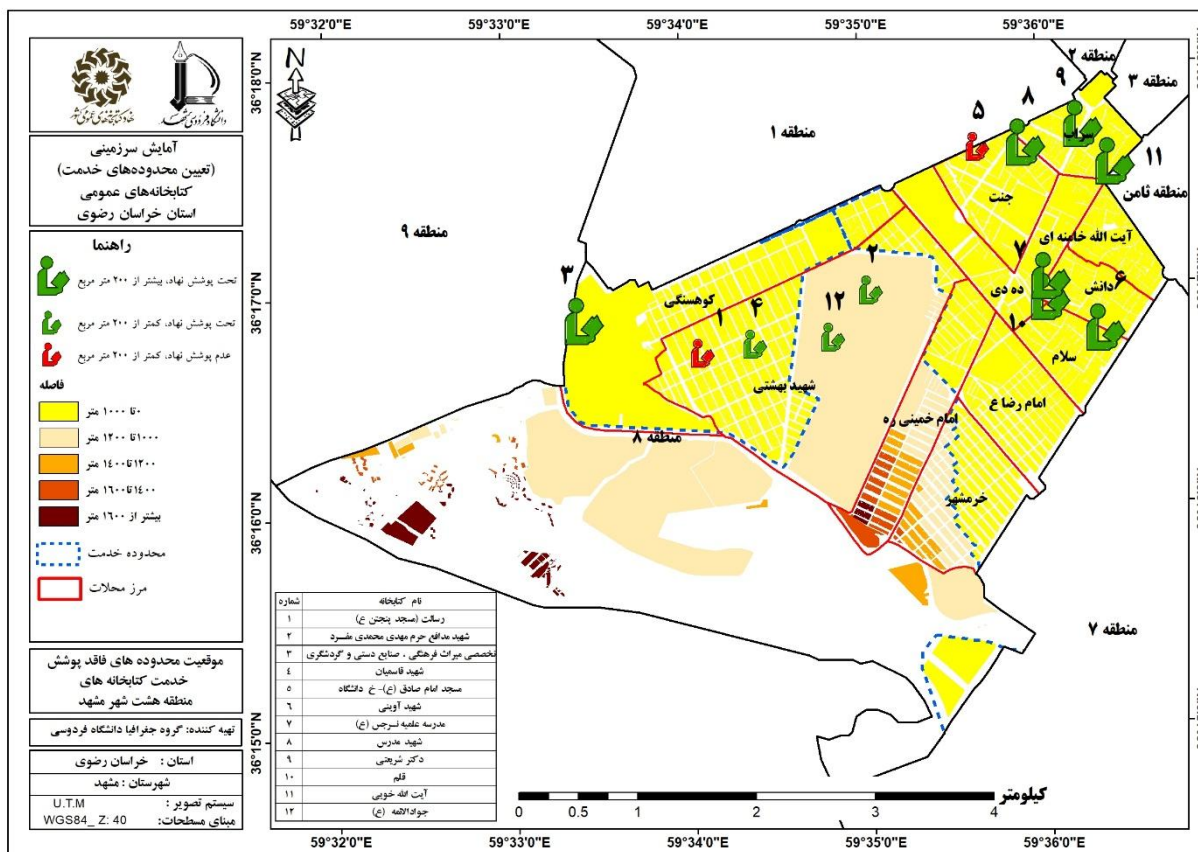
ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه هشتم

طبق جدول (۴۳) مشاهده می شود در منطقه هشت محلات جنت، دانش، سراب، کوهسنگی، آیت الله خامنه ای، ده دی، امام رضا (ع) و سلام بطور کامل (۱۰۰ درصد) تحت پوشش خدمات کتابخانه ها می باشند. همچنین ۹۶ درصد محله شهید بهشتی، ۶۰ درصد محله خرمشهر و ۴۴ درصد محله امام خمینی (ره) از خدمات کتابخانه های منطقه بهره مند هستند. (شکل ۳۷).

جدول ۴۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۸

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
جنت	۲۶۸۱	۲۶۸۱	۰	۱۰۰
دانش	۱۱۸۶	۱۱۸۶	۰	۱۰۰
سراب	۲۲۸۵	۲۲۸۵	۰	۱۰۰

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
شهید بهشتی	۳۰۹۹۷	۲۹۷۷۳	۱۲۲۴	۹۶
کوهسنگی	۶۹۳۶	۶۹۳۶	۰	۱۰۰
آیت الله خامنه ای	۱۴۰۶	۱۴۰۶	۰	۱۰۰
خرمشهر	۱۵۶۹۳	۹۴۳۹	۶۲۵۴	۶۰
امام خمینی (ره)	۱۴۷۰۳	۶۵۲۴	۸۱۷۹	۴۴
ده دی	۲۱۶۸	۲۱۶۸	۰	۱۰۰
امام رضا (ع)	۸۴۲۲	۸۴۲۲	۰	۱۰۰
سلام	۱۹۴۳	۱۹۴۳	۰	۱۰۰

شکل ۳۷. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه هشت شهر مشهد

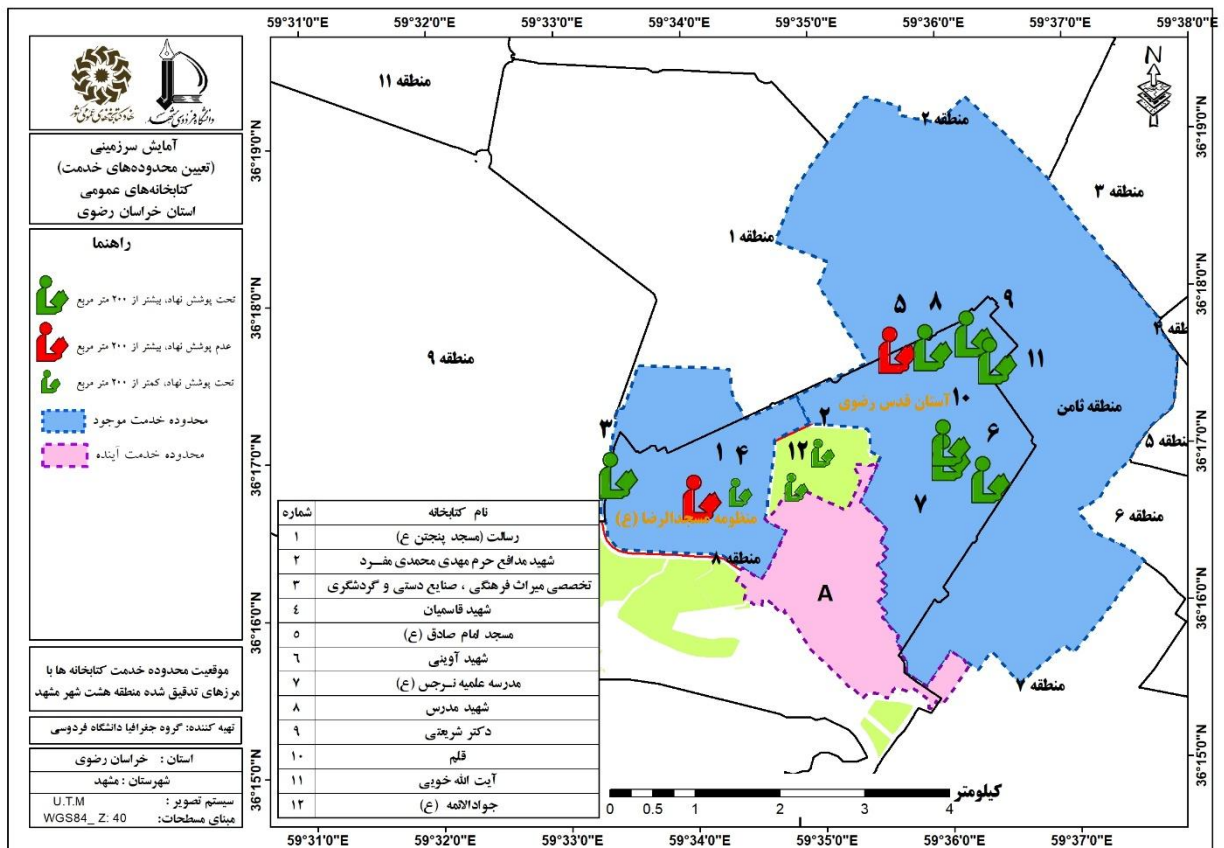
د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه هشتم

طبق جدول (۴۴) و شکل (۳۸ الف) محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و آینده در منطقه هشت براساس کتابخانه های فرضی مشخص گردیده است؛ لذا یک محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردیده تا بتوانند با

بهترین و بهینه‌ترین محدوده‌های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قرارداد جمعیتی در حدود ۱۵۴۸۲ نفر محلات امام خمینی، خرمشهر، شهید بهشتی و بخشی از منطقه ۷ را در بر می‌گیرد، بنا به جمعیت مستقر در محدوده (و زیربنای مورد نیاز ۴۸۰ مترمربعی) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۳۲ پیش‌بینی گردیده است. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۴۴) آمده است.

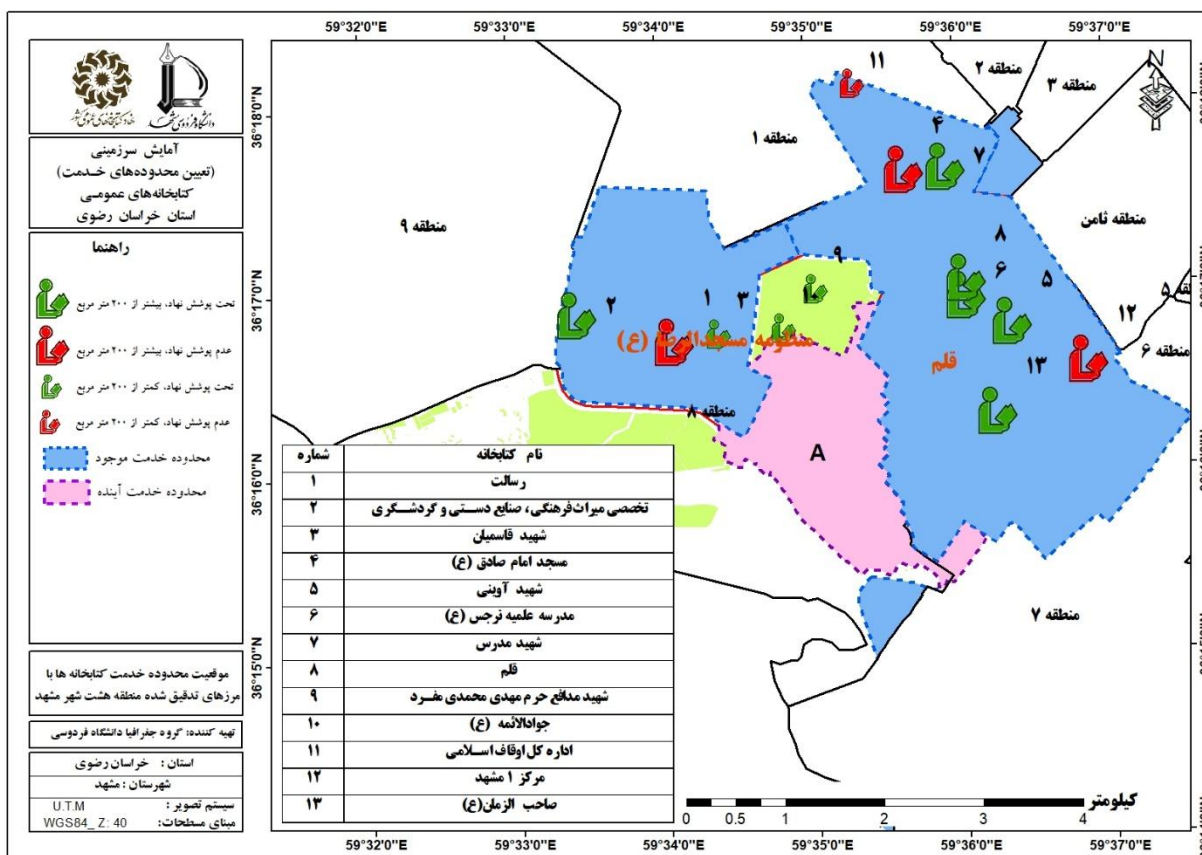
جدول ۴۴. محدوده‌های خدمت آینده در منطقه هشت براساس کتابخانه‌های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	امام خمینی ره	۸۱۷۳	-	-	۰	۴۹۷/۷۳	۴۹۷/۷۳	۳۲
	خرمشهر	۶۲۴۰	-	-	۰			
	شهید بهشتی	۴۲۹	-	-	۰			
	منطقه ۷	۶۴۰	-	-	۰			

شکل ۳۸ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت آینده و موجود در منطقه هشت شهر مشهد (مدل ۱)

در مدل دوم کتابخانه قلم با زیربنای ۱۳۰۰ مترمربع در منطقه ۸ شهر مشهد همراه کتابخانه های مرکز ۱ مشهد، مسجد امام صادق (ع)، شهید مدرس، صاحب الزمان (ع)، شهید آوینی، مدرسه علمیه نرجس (ع) و اداره کل اوقاف اسلامی تشکیل منظومه داده است (شکل ۳۸ ب).

شکل ۳۸ ب. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه هشت شهر مشهد (مدل ۱)

۵-۱-۱-۹. منطقه نهم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه نهم

همانگونه که در جدول (۴۵) مشاهده می شود در منطقه ۹، تنها محله هنرستان، دارای ۲ کتابخانه و محلات بهارستان، چهار چشمه، آب و برق، حافظ، سرافرازان و کوثر هر کدام دارای یک کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع هستند. همچنین محلات بهارستان، چهارچشمه، رضاشهر و نیرو هوایی دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. از نظر زیربنای کتابخانه های محله های آب و برق با ۱۱۵۰۰ متر و چهار چشمه با ۹۲۰ متر بیشترین میزان کاربری کتابخانه را دارند. از لحاظ میزان سرانه وضع موجود محله آب و برق با ۲۸/۰۵ مترمربع بیشترین میزان سرانه را به خود اختصاص داده است.

همچنین در مورد بیشترین کمبود محلات رضاشهر، سرافرازان، اقبال، شهر آرا و نیرو هوایی نیازمند بیشترین میزان کاربری از این نوع هستند. (شکل ۳۹).

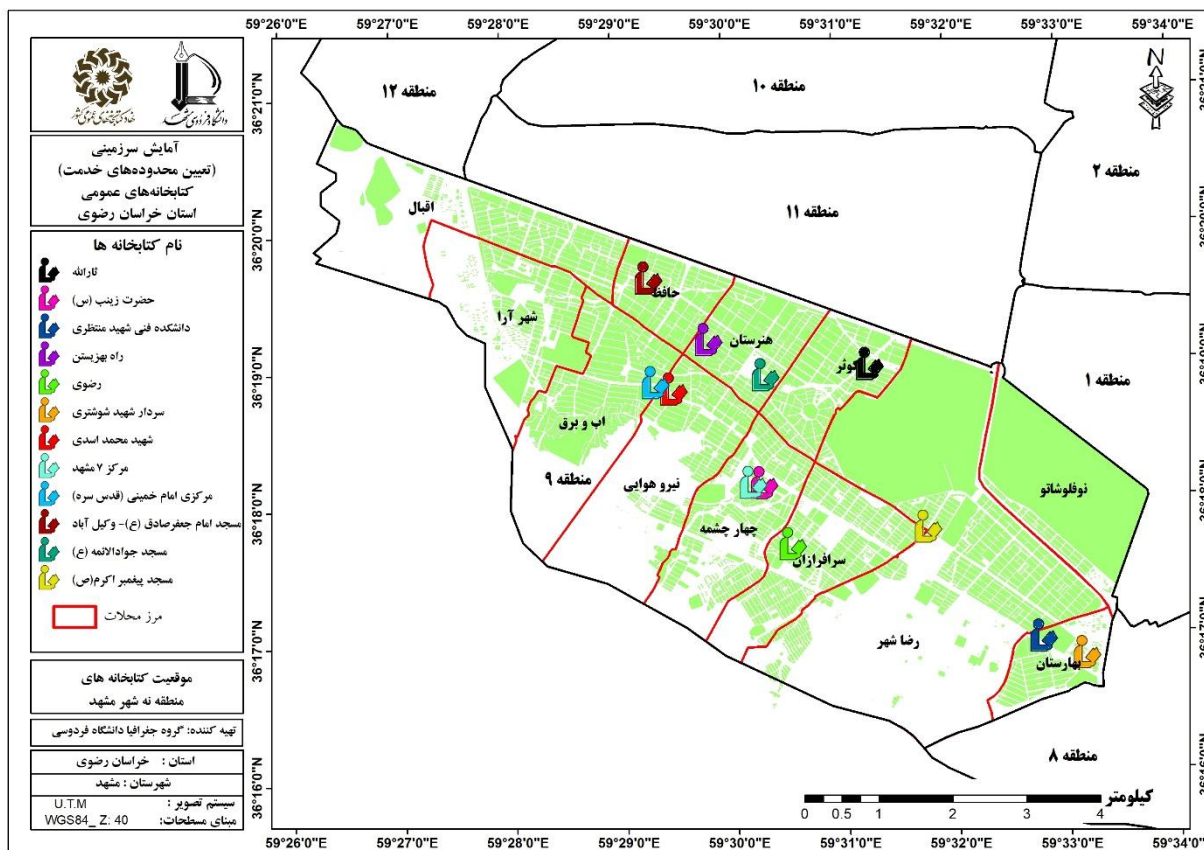
جدول ۴۵. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه‌های محلات منطقه ۹ و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
آب و برق	۴۰۹۹۳	مرکزی امام خمینی (قدس سره)	تحت پوشش نهاد	۱۱۵۰۰	۲۸/۰۵	۱۲۳۰	۸۰
بهارستان	۱۰۶۱۰	سردار شهید شوشتری	تحت پوشش نهاد	۱۰۸	۱/۰۲	۳۱۸	-۲۹۰
		دانشکده فنی شهید منتظری	تحت پوشش نهاد	۵۰۰			
چهار چشمه	۲۹۷۱۶	حضرت زینب (س)	تحت پوشش نهاد	۱۷۰	۰/۵۷	۸۹۱	-۲۹
		مرکز ۷ مشهد	عدم پوشش نهاد	۷۵۰			
حافظ	۲۰۴۷۴	مسجد امام جعفرصادق (ع)	عدم پوشش نهاد	۳۰۰	۱/۴۷	۶۱۴	۳۱۴
رضا شهر	۴۹۰۷۹	مسجد پیغمبر اکرم (ص)	عدم پوشش نهاد	۱۴۰	۰/۲۹	۱۴۷۲	۱۳۳۲
سرافرازان	۳۸۳۱۲	رضوی	تحت پوشش نهاد	۳۶۰	۰/۹۴	۱۱۴۹	۷۸۹
کوثر	۳۲۱۲۳	ثارالله	تحت پوشش نهاد	۵۰۰	۱/۵۶	۹۶۴	۴۶۴
نیرو هوایی	۲۵۶۷۸	شهید محمد اسدی	عدم پوشش نهاد	۳۰	۰/۱۲	۷۷۰	۷۴۰
هنرستان	۲۵۰۲۲	مسجد جوادالائمه (ع)	عدم پوشش نهاد	۲۰۰	۰/۸۰	۷۵۱	۳۴۸
		راه بهزیستن	تحت پوشش نهاد	۲۰۳			
اقبال	۲۶۴۸۹	-	-	-	۰	۷۹۵	۷۹۵
شهر آرا	۲۴۶۸۵	-	-	-	۰	۷۴۱	۷۴۱
نوفلوشاتو	۳۸۶۱	-	-	-	۰	۲۰۰	۲۰۰

با توجه به جدول (۴۶) کتابخانه‌های مسجد جوادالائمه (ع)، مسجد امام جعفرصادق (ع)، راه بهزیستن، دانشکده فنی شهید منتظری، مرکزی امام خمینی (قدس سره)، ثارالله و رضوی از نوع عمومی (دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی) و کتابخانه‌های شهید محمد اسدی (فرهنگسرای رسانه)، سردار شهید شوشتری، مسجد پیغمبر اکرم (ص)، حضرت زینب (س) و مرکز ۷ مشهد از نوع پیشخان (برخی شروط کتابخانه عمومی را ندارند) می‌باشند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۴۶) ارائه شده است.

جدول ۴۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه ۹ شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مسجد جوادالائمه (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
مسجد امام جعفرصادق (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
راه بهزیستن	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
دانشکده فنی شهید منتظری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
مرکزی امام خمینی (قدس سره)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
ثارالله	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
رضوی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید محمد اسدی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
سردار شهید شوشتری	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	پیشخان
مسجد پیغمبر اکرم (ص)	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
حضرت زینب (س)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	پیشخان
مرکز ۷ مشهد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان

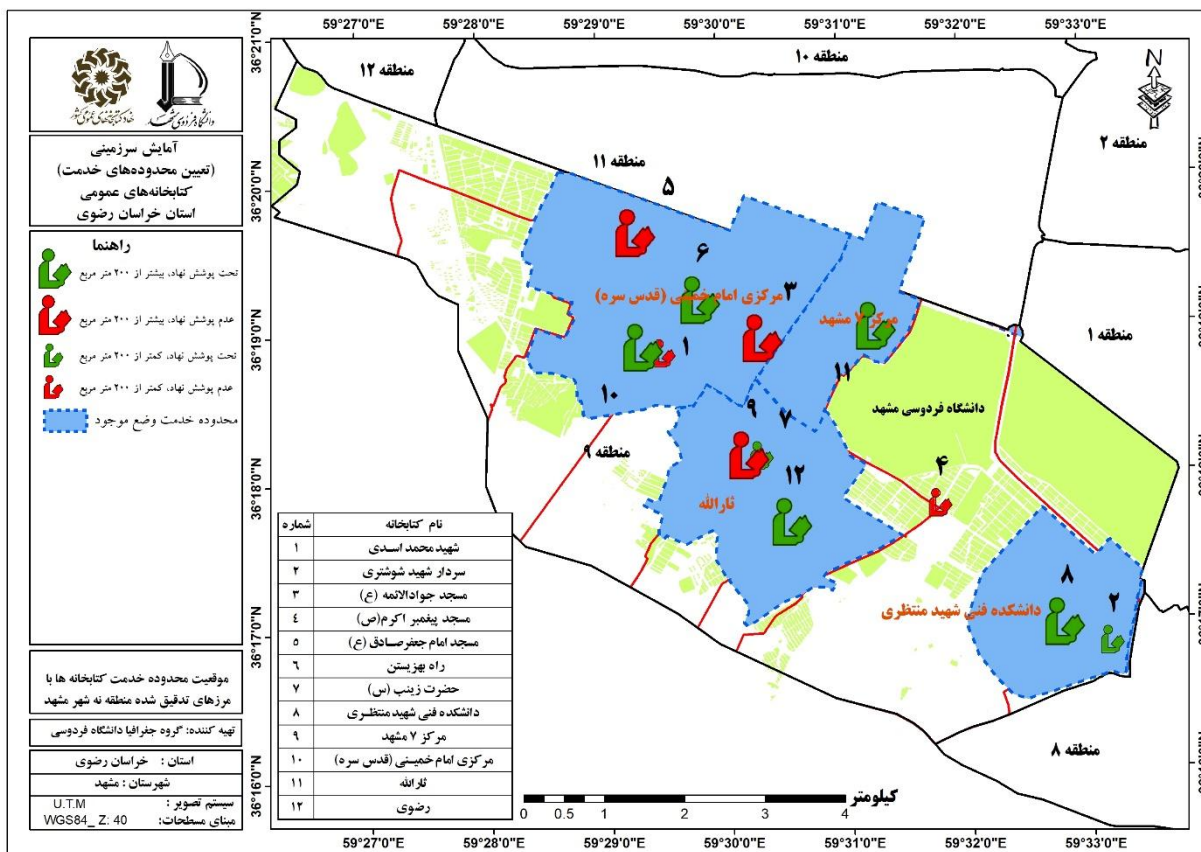
شکل ۳۹. موقعیت کتابخانه های منطقه ۹ شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه های منطقه نهم

محدوده خدمت کتابخانه های منطقه ۹ نشان می دهد؛ محدوده خدمت کتابخانه مرکزی امام خمینی (قدس سره) با مساحت ۸۰۷ هکتاری جمعیتی بالغ بر ۱۱۷۵۴۵ نفر را پوشش می دهد و با در نظر گرفتن سرانه مورد نیاز و با احتساب زیربنای کتابخانه های واقع در این محدوده (۱۲۲۳۳ مترمربع)، با ۱۵۰۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای متناسب با جمعیت تحت پوشش مواجه می باشد همچنین این محدوده خدمت دارای مرز مشترک با منطقه ۱۱ می باشد. در محدوده خدمت دانشکده فنی شهید منتظری دو کتابخانه دانشکده فنی شهید منتظری و سردار شهید شوشتری قرار گرفته اند که این محدوده خدمت دارای مساحتی ۳۴۹ هکتار، تعداد ۳۲۷۳۴ نفر را پوشش داده و با احتساب زیربنای کتابخانه های مذکور با ۳۷۴ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای روبرو می باشد. در محدوده خدمت کتابخانه مرکز ۷ مشهد، کتابخانه های رضوی، حضرت زینب (س) و مرکز ۷ مشهد واقع شده است که این محدوده خدمت با مساحت ۵۰۹ هکتاری تعداد ۶۶۲۲۱ نفر را پوشش داده و با احتساب ۱۲۸۰ مترمربع فضای موجود هر سه کتابخانه ۷۰۷ مترمربع کمبود فضا وجود دارد. همچنین کتابخانه ثارالله با محدوده خدمتی ۱۹۴۱ هکتاری تعداد ۴۳۶۷۸ نفر را پوشش می دهد و با در نظر گرفتن ۵۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه، ۸۱۰ مترمربع کمبود زیربنا برآورد گردیده است (جدول ۴۷ و شکل ۴۰).

جدول ۴۷. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه ۹ براساس وضع موجود

توضیحات	کمبود/مازاد (مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	جمعیت	مساحت (هکتار)	زیربنای کتابخانه	کتابخانه واقع در محدوده	وضع	نام محدوده
مرز مشترک با منطقه ۱۱	-۸۷۰۷	۳۵۲۶	۱۱۷۵۴۵	۸۰۷	۱۱۵۰۰	مرکز امام خمینی (قدس سره)*	تحت پوشش نهاد	مرکز امام خمینی (قدس سره)
					۳۰۰	مسجد امام جعفرصادق (ع)	عدم پوشش نهاد	
					۲۰۳	راه بهزیستن	تحت پوشش نهاد	
					۲۰۰	مسجد جوادالائمه (ع)	عدم پوشش نهاد	
					۳۰	شهید محمد اسدی	عدم پوشش نهاد	
مرز مشترک با منطقه ۱۱	۷۰۷	۱۹۸۷	۶۶۲۲۱	۵۰۹	۷۵۰	مرکز ۷ مشهد*	عدم پوشش نهاد	مرکز ۷ مشهد
					۳۶۰	رضوی	تحت پوشش نهاد	
					۱۷۰	حضرت زینب (س)	تحت پوشش نهاد	
-	۳۷۴	۹۸۲	۳۲۷۳۴	۳۴۹	۵۰۰	دانشکده فنی شهید منتظری*	تحت پوشش نهاد	دانشکده فنی شهید منتظری
					۱۰۸	سردار شهید شوشتری	تحت پوشش نهاد	
-	۸۱۰	۱۳۱۰	۴۳۶۷۸	۱۹۴۱	۵۰۰	ثارالله	تحت پوشش نهاد	ثارالله

شکل ۴۰. موقعیت محدوده‌های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ۹ شهر مشهد

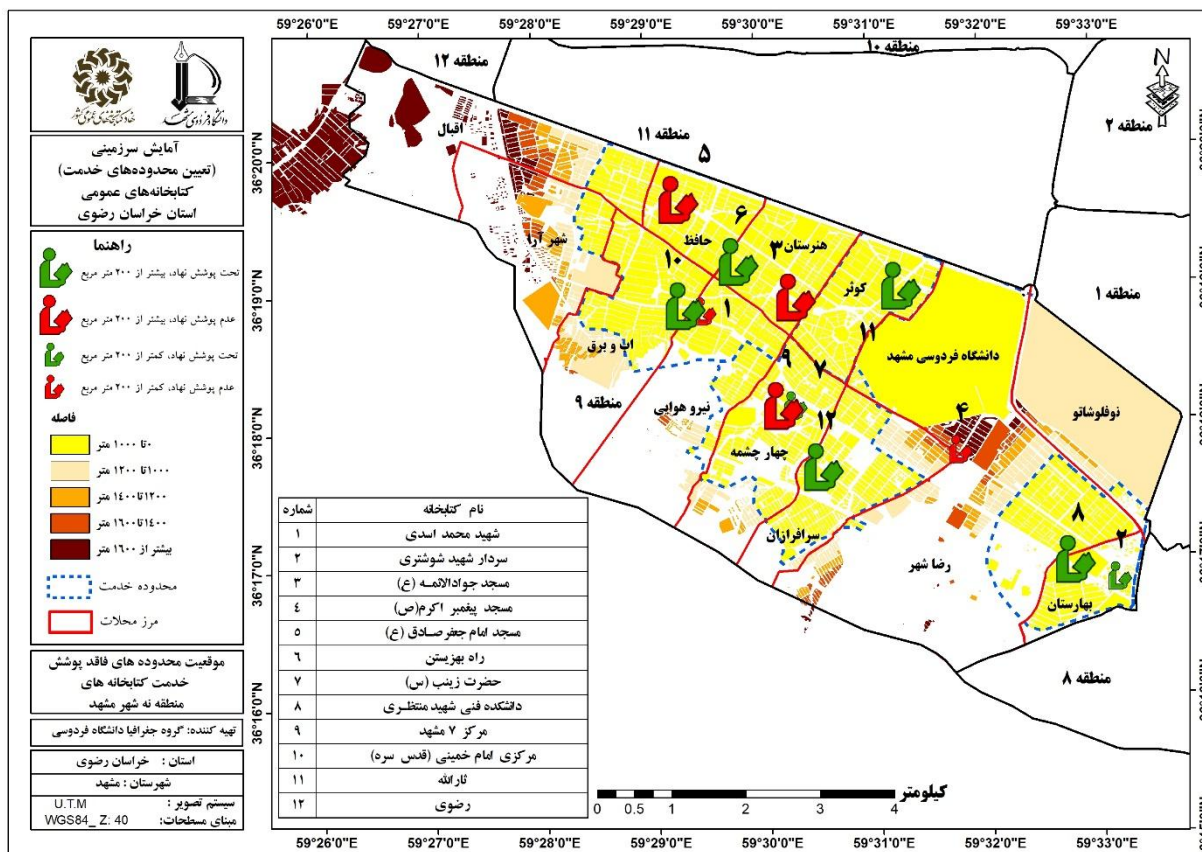
ج جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه نهم

همانگونه که در جدول (۴۸) و شکل (۴۱) مشاهده می‌شود در منطقه ۹ محلات بهارستان، حافظ، کوثر، هنرستان بطور کامل (۱۰۰ درصد) تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها می‌باشند. همچنین ۷۷ درصد محله آب و برق، ۸۵ درصد محله چهار چشمه، ۴۶ درصد محله رضا شهر و ۸۳ درصد محله سرافرازان، ۹۰ درصد محله نیرو هوایی، ۳۶ درصد محله اقبال، ۲۸ درصد محله شهر آرا و ۱۵ درصد محله نوفل‌لشواتو از خدمات کتابخانه‌ها بهره‌مند هستند.

جدول ۴۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۹

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
آب و برق	۴۰۹۹۳	۳۱۷۳۹	۹۲۵۴	۷۷
بهارستان	۱۰۶۱۰	۱۰۶۱۰	۰	۱۰۰
چهار چشمه	۲۹۷۱۶	۲۵۲۳۷	۴۴۷۹	۸۵

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
حافظ	۲۰۴۷۴	۲۰۴۷۴	۰	۱۰۰
رضا شهر	۴۹۰۷۹	۲۲۷۰۸	۲۶۳۷۱	۴۶
سرافازان	۳۸۳۱۲	۳۱۹۱۳	۶۳۹۹	۸۳
کوثر	۳۲۱۲۳	۳۲۱۲۳	۰	۱۰۰
نیرو هوایی	۲۵۶۷۸	۲۳۱۵۶	۲۵۲۲	۹۰
هنرستان	۲۵۰۲۲	۲۵۰۲۲	۰	۱۰۰
اقبال	۲۶۴۸۹	۹۵۶۲	۱۶۹۲۷	۳۶
شهر آرا	۲۴۶۸۵	۷۰۱۳	۱۷۶۷۲	۲۸
نوفلوشاتو	۳۸۶۱	۵۸۱	۳۲۷۳	۱۵

شکل ۴۱. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه ۹ شهر مشهد

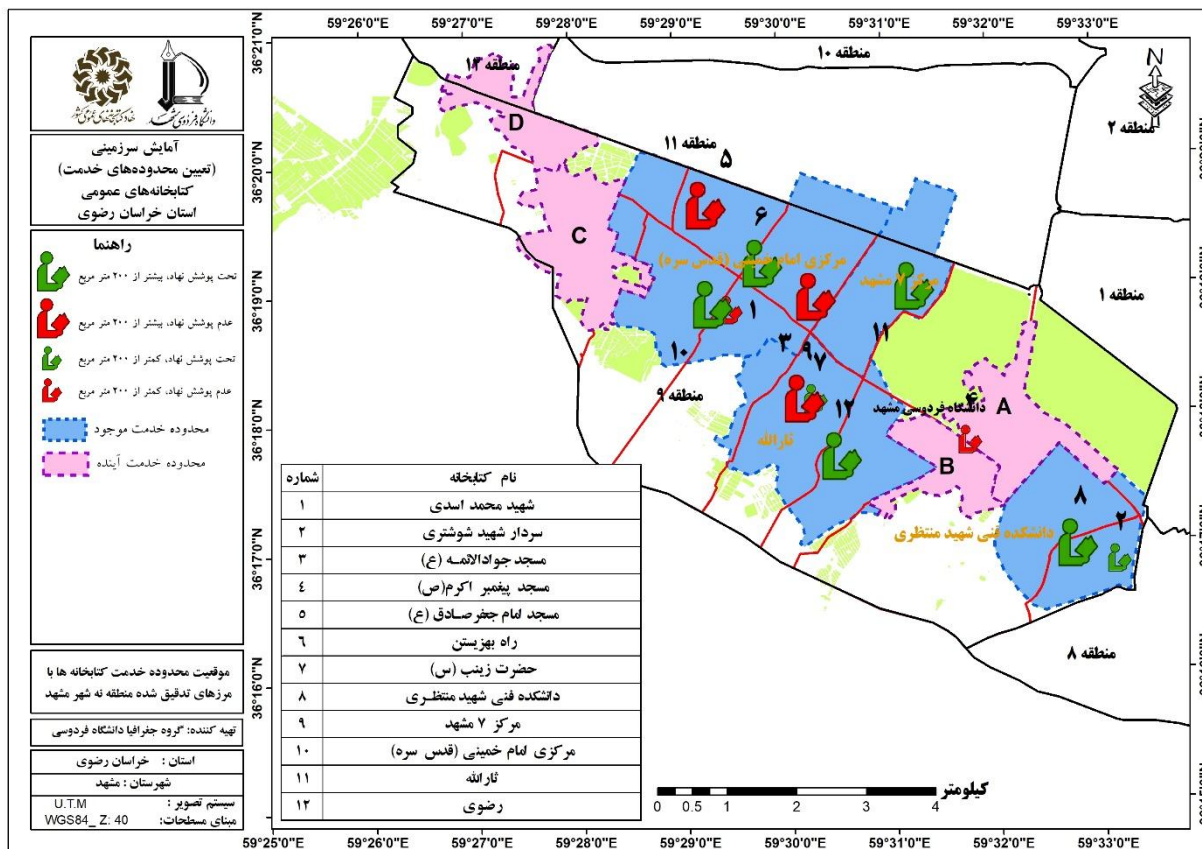
د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه نهم

در جدول (۴۹) و شکل (۴۲) محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در منطقه ۹ براساس کتابخانه های فرضی مشخص گردیده است؛ همان طور که مشاهده می شود ۴ محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه

پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قرارداد جمعیتی در حدود ۲۵۳۲۳ نفر محله های رضاشهر، نوفلوشاتو را در بر می گیرد، بنا به جمعیت مستقر در محدوده (و زیربنای مورد نیاز ۶۱۷ مترمربعی) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۲۷ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محله های رضا شهر و سرافرازان (۹۹۸۴ نفر و زیربنای مورد نیاز ۳۰۰ مترمربعی) اولویت ۳۷، محدوده C با پوشش محله های آب و برق، اقبال، شهرآرا (۲۴۰۱۶ نفر و زیربنای مورد نیاز ۷۲۰ مترمربعی) اولویت ۲۶، و محدوده فرضی D با پوشش محله اقبال (۶۸۶۵ نفر و زیربنای مورد نیاز ۲۰۶ مترمربعی) اولویت ۳۳ را به خود اختصاص داده است؛ سایر اطلاعات تکمیلی نیز در جدول (۴۹) آمده است.

جدول ۴۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه ۹ براساس کتابخانه های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	رضا شهر	۲۲۰۶۸	مسجد پیغمبر اکرم (ص)	عدم پوشش نهاد	۱۴۰	۷۵۹/۶۹	۶۱۹/۶۹	۲۷
	نوفلوشاتو	۳۲۵۵	-	-	۰	-	-	-
B	سرافرازان	۵۸۹۱	-	-	۰	۲۹۹/۵۲	۲۹۹/۵۲	۳۷
	رضا شهر	۴۰۹۳	-	-	۰	-	-	-
C	شهر آرا	۱۷۸۶۷	-	-	۰	۷۲۰/۴۸	۷۲۰/۴۸	۲۶
	اب و برق	۸۸۶	-	-	۰	-	-	-
	اقبال	۵۲۶۳	-	-	۰	-	-	-
D	اقبال	۶۸۶۵	-	-	۰	۲۰۵/۹۵	۲۰۵/۹۵	۳۳

شکل ۴۲. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه نه شهر مشهد

۵-۱-۱-۱۰. منطقه دهم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه دهم

در منطقه ده محله های استاد یوسفی، حجاب، خاتم الانبیا، رازی و لشکر هر کدام یک کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع دارند و محلات امامیه، حجاب، ولیعصر (عج) هر کدام یک کتابخانه و محلات ایثارگران و شاهد، دارای دو کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. به لحاظ زیربنا بیشترین میزان این کاربری با ۱۰۰۰ متر متعلق به محله رازی است و پس از آن محله های خاتم الانبیا، لشکر و حجاب هر کدام به ترتیب ۶۵۰، ۶۴۱ و ۳۸۰ مترمربع کاربری کتابخانه را در خود جای داده اند. از نظر میزان سرانه وضع موجود محله رازی و لشکر با ۴/۷۹ و ۳/۶۹ مترمربع بیشترین میزان سرانه را به خود اختصاص داده است. همچنین در مورد بیشترین کمبود، محلات فرهنگیان، رسالت، حجاب، امام هادی (ع) نیازمند بیشترین میزان کاربری از این نوع هستند (جدول ۵۰ و شکل ۴۳).

جدول ۵۰. محاسبه سرانه و مساحت موجود کتابخانه های محلات منطقه ۱۰ و مساحت مورد نیاز محلات براساس جمعیت

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
استاد یوسفی	۱۴۱۹۴	مرکز ۵ مشهد	عدم پوشش نهاد	۲۰۰	۱/۴۱	۴۲۶	۲۲۶
امامیه	۱۴۰۶۱	باقرالعلوم (ع)	تحت پوشش نهاد	۱۷۵	۱/۲۴	۴۲۲	۲۴۷
ایثارگران	۲۵۰۸۲	شهید حسین محرابی	عدم پوشش نهاد	۴۰	۰/۱۶	۷۵۲	۵۸۷
		فاطمه الزهرا (س)	تحت پوشش نهاد	۱۲۵			
حجاب	۴۲۳۹۲	سراج	تحت پوشش نهاد	۱۴۰	۰/۳۳	۱۲۷۲	۸۹۲
		خانه مهر بازنشستگان	تحت پوشش نهاد	۲۴۰			
خاتم الانبیا	۲۴۷۲۸	امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۶۵۰	۲/۶۳	۷۴۲	۹۲
رازی	۲۰۸۷۲	مرکز ۸ مشهد	عدم پوشش نهاد	۱۰۰۰	۴/۷۹	۶۲۶	-۳۷۴
شاهد	۱۷۲۷۰	کتابخانه شهید حریری	عدم پوشش نهاد	۶۸	۰/۳۹	۵۱۸	۲۹۰
		حضرت ابوالفضل	عدم پوشش نهاد	۱۶۰			
فرهنگیان	۳۸۶۹۳	شهیدان بختی	عدم پوشش نهاد	۱۰۰	۰/۲۶	۱۱۶۱	۱۰۶۱
لشکر	۱۷۳۶۴	سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی	تحت پوشش نهاد	۶۴۱	۳/۶۹	۵۲۱	-۱۲۰
امام هادی ع	۳۳۰۹۳	-	-	۰	۰	۹۹۳	۹۹۳
رسالت	۳۴۸۷۷	-	-	۰	۰	۱۰۴۶	۱۰۴۶
ولیعصر (عج)	۱۴۱۹۷	-	-	۰	۰	۴۲۶	۴۲۶

براساس جدول (۵۱) از میان کتابخانه های منطقه ۱۰ شهر مشهد، فقط کتابخانه امام رضا (ع) مسجد غدیر دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی می باشد لذا از نوع عمومی است و سایر کتابخانه ها برخی شروط کتابخانه عمومی را ندارند بنابراین از نوع پیشخان می باشند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۵۱) آورده شده است.

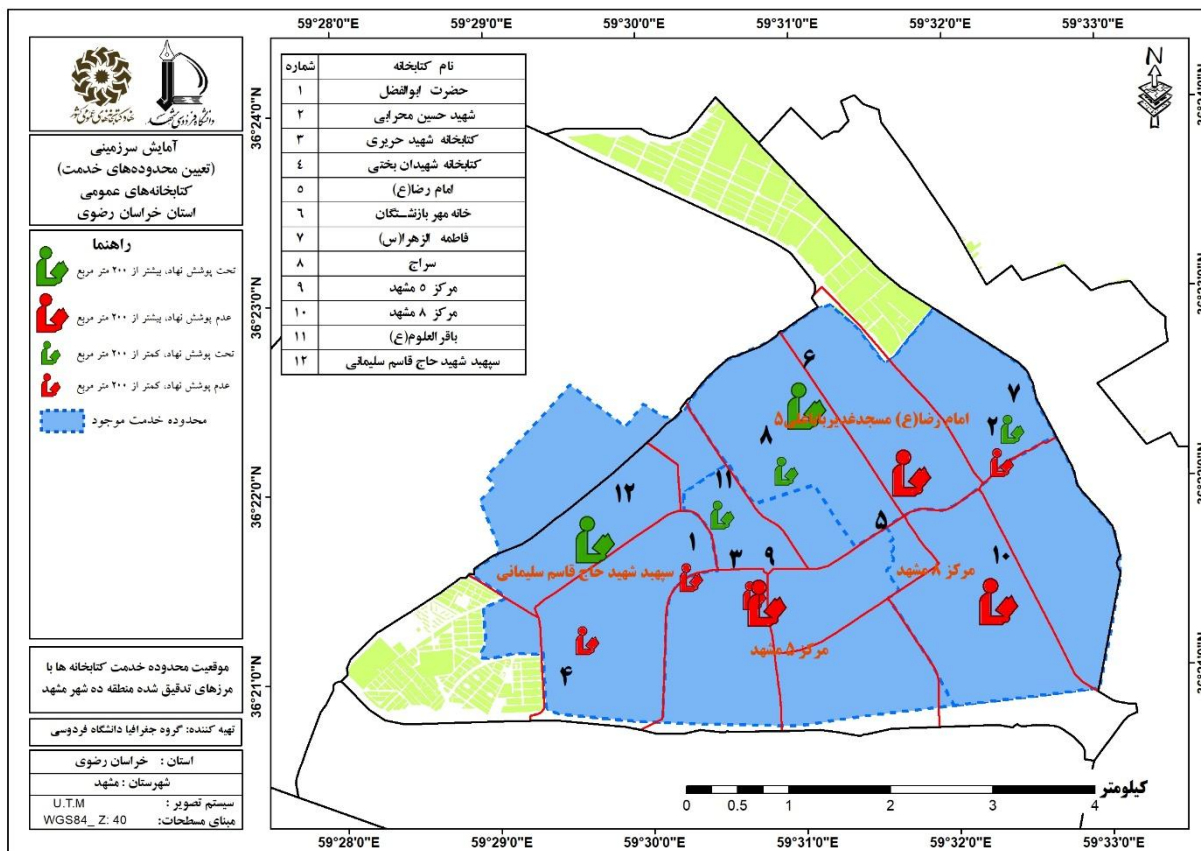
جدول ۵۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه ۱۰ شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
حضرت ابوالفضل	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
شهید حسین محرابی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
کتابخانه شهید حریری	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
کتابخانه شهیدان بختی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
خانه مهر بازنشستگان	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

محرابی فرهنگسرای خادم الشریعه و کتابخانه امام رضا (ع) قرار گرفته اند که مساحت آن ۵۳۷ هکتار و تعداد ۷۸۲۷۶ نفر را تحت پوشش قرار می دهند که با احتساب ۱۱۹۵ مترمربع فضای موجود هر پنج کتابخانه با ۱۱۵۳ مترمربع کمبود زیربنای فضای کتابخانه ای روبرو است. همچنین این محدوده دارای مرز مشترک با منطقه ۱۲ می باشد. در محدوده کتابخانه سپهد شهید حاج قاسم سلیمانی نیز کتابخانه های شهیدان بختی (فرهنگسرای شهرزیبا) و سپهد شهید حاج قاسم سلیمانی جای گرفته که دارای مساحتی در حدود ۵۰۶ هکتار و تعداد ۸۵۴۴۳ نفر را تحت پوشش قرار داده و با در نظرگرفتن ۷۴۱ مترمربع فضای موجود هر دو کتابخانه با ۱۸۲۲ مترمربع کمبود زیربنا مواجه است و در نهایت کتابخانه های مرکز ۵ مشهد، باقرالعلوم (ع)، حضرت ابوالفضل و کتابخانه شهید حریری فرهنگسرای خانواده در محدوده کتابخانه مرکز ۵ مشهد قرار گرفتند که دارای مساحتی ۴۸۱ هکتاری و جمعیتی بالغ بر ۵۶۰۶۶ نفر را پوشش داده و با توجه به زیربنای این چهار کتابخانه ها (۶۰۳ مترمربع)، ۱۰۷۹ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای وجود دارد. (شکل ۴۴).

جدول ۵۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه ۱۰ براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	نوع کتابخانه	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	فقر مترمربع	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)	توضیحات
مرکز ۸ مشهد	عدم پوشش نهاد	مرکز ۸ مشهد	۱۰۰۰	۴۱۹	۵۷۱۰۸	۱۷۱۳	۷۱۳	-	
منظومه امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	امام رضا (ع)*	۶۵۰	۵۳۷	۷۸۲۷۶	۲۳۴۸	۱۱۵۳	مرز مشترک با منطقه ۱۲	
	تحت پوشش نهاد	خانه مهر بازنشستگان	۲۴۰						
	تحت پوشش نهاد	سراج	۱۴۰						
	تحت پوشش نهاد	فاطمه الزهرا (س)	۱۲۵						
	عدم پوشش نهاد	شهید حسین محرابی	۴۰						
سپهد شهید حاج قاسم سلیمانی	تحت پوشش نهاد	سپهد شهید حاج قاسم سلیمانی*	۶۴۱	۵۰۶	۸۵۴۴۳	۲۵۶۳	۱۸۲۲	-	
	عدم پوشش نهاد	کتابخانه شهیدان بختی	۱۰۰						
مرکز ۵ مشهد	عدم پوشش نهاد	مرکز ۵ مشهد*	۲۰۰	۴۸۱	۵۶۰۶۶	۱۶۸۲	۱۰۷۹	-	
	تحت پوشش نهاد	باقرالعلوم (ع)	۱۷۵						
	عدم پوشش نهاد	حضرت ابوالفضل	۱۶۰						
	عدم پوشش نهاد	کتابخانه شهید حریری	۶۸						

شکل ۴۴. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ۱۰ شهر مشهد

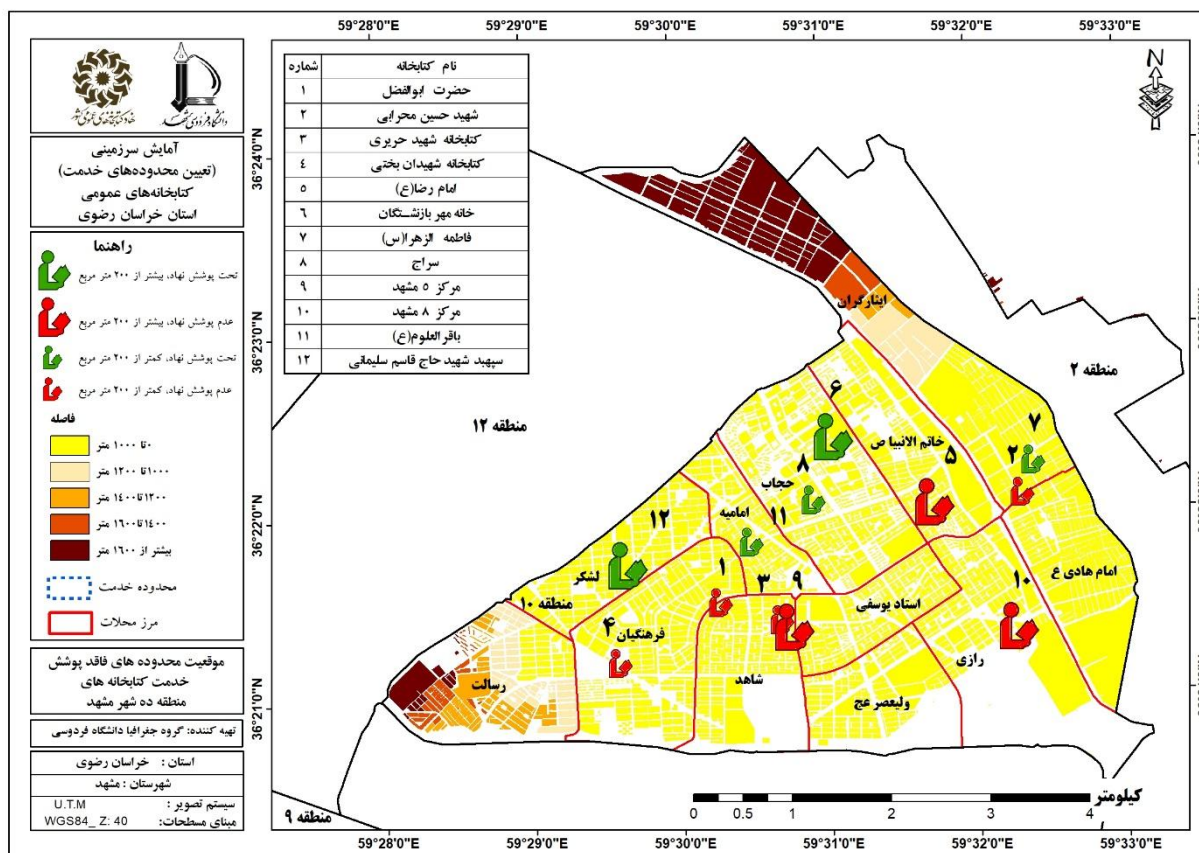
ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه دهم

طبق جدول (۵۳) در منطقه ۱۰، محلات استاد یوسفی، امامیه، حجاب، خاتم الانبیا، رازی، شاهد، ولیعصر (عج)، لشکر، امام هادی (ع) و فرهنگیان، به صورت ۱۰۰ درصد تحت پوشش خدمات کتابخانه های قرار دارند؛ همچنین محله های ایثارگران و رسالت به ترتیب ۹۸ و ۱۴ درصد جمعیت شان تحت پوشش خدمات کتابخانه ها قرار دارند. شکل (۴۵).

جدول ۵۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۱۰

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
استاد یوسفی	۱۴۱۹۴	۱۴۱۹۴	۰	۱۰۰
امامیه	۱۴۰۶۱	۱۴۰۶۱	۰	۱۰۰
ایثارگران	۲۵۰۸۲	۲۴۵۲۹	۵۵۳	۹۸
حجاب	۴۲۳۹۲	۴۲۳۹۲	۰	۱۰۰
خاتم الانبیا ص	۲۴۷۲۸	۲۴۷۲۸	۰	۱۰۰
رازی	۲۰۸۷۲	۲۰۸۷۲	۰	۱۰۰

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
شاهد	۱۷۲۷۰	۱۷۲۷۰	۰	۱۰۰
ولیعصر (عج)	۱۴۱۹۷	۱۴۱۹۷	۰	۱۰۰
لشکر	۱۷۳۶۴	۱۷۳۶۴	۰	۱۰۰
امام هادی ع	۳۳۰۹۳	۳۳۰۹۳	۰	۱۰۰
رسالت	۳۴۸۷۷	۴۷۸۱	۳۰۰۹۶	۱۴
فرهنگیان	۳۸۶۹۳	۳۸۶۹۳	۰	۱۰۰

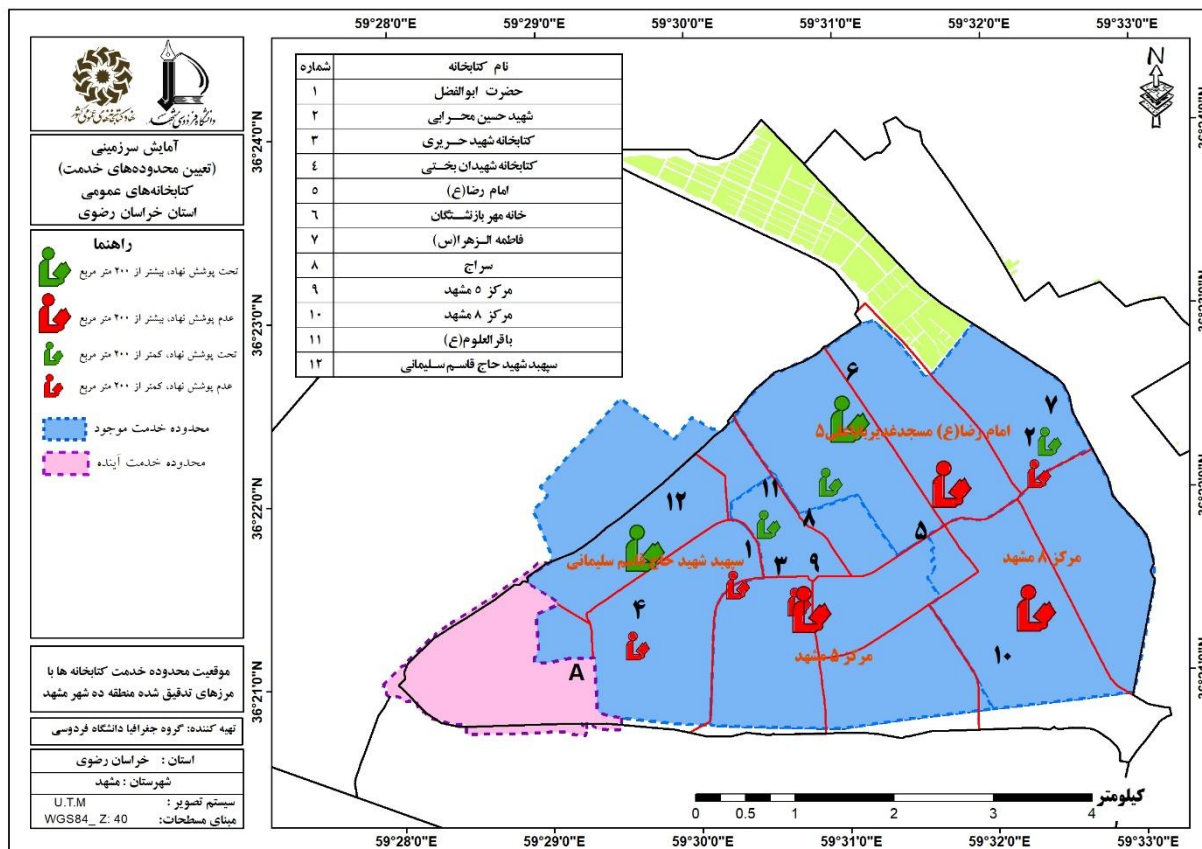
شکل ۴۵. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه ۱۰ شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه دهم

طبق جدول (۵۴) و شکل (۴۶) مشاهده می شود یک محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قرار دادن جمعیتی در حدود ۳۴۳۴۶ نفر محله رسالت را در بر می گیرد، بنا به جمعیت مستقر در محدوده (و زیربنای مورد نیاز ۱۰۳۰ مترمربعی) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۲۰ پیش بینی گردیده است.

جدول ۵۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه ۱۰ براساس کتابخانه های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	رسالت	۳۴۳۴۶	-	-	۰	۱۰۳۰/۳۸	۱۰۳۰/۳۸	۲۰

شکل ۴۶. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه ۱۰ شهر مشهد

۵-۱-۱-۱۱. منطقه یازدهم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه یازدهم

طبق جدول (۵۵) و شکل (۴۷) در منطقه یازده محله های آزاد شهر و تربیت هرکدام دارای یک کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع هستند. محله های دانشجو، سید رضی و تربیت نیز هر کدام دارای یک کتابخانه زیر ۲۰۰ مترمربع می باشند. به لحاظ زیربنا، محله آزاد شهر ۱۱۵۰ مترمربع کاربری کتابخانه را در خود جای داده است. و از نظر میزان سرانه وضع موجود همین محله ۳ مترمربع سرانه کاربری کتابخانه منطقه را دارد. در مورد کمبود فضای کتابخانه ای، محلات آزاد

شهر (۴ متر)، دانشجو (۸۸۸ متر)، سید رضی (۶۶۶ متر)، تربیت (۵۴۴ متر)، فرهنگ (۷۰۸ متر)، شریف (۶۲۱ متر)، زیبا شهر (۴۰۵ متر)، شهید رضوی (۶۵۵ متر)، فارغ التحصیلان (۳۱۹ متر) نیازمند افزایش کاربری از این نوع هستند. با احتساب مساحت کتابخانه زیر ۲۰۰ متر زیربنا همین محلات با اندکی تفاوت در محلات دانشجو، تربیت و سید رضی نیازمند کاربری از این نوع هستند.

شکل ۵۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه های منطقه یازده شهر مشهد

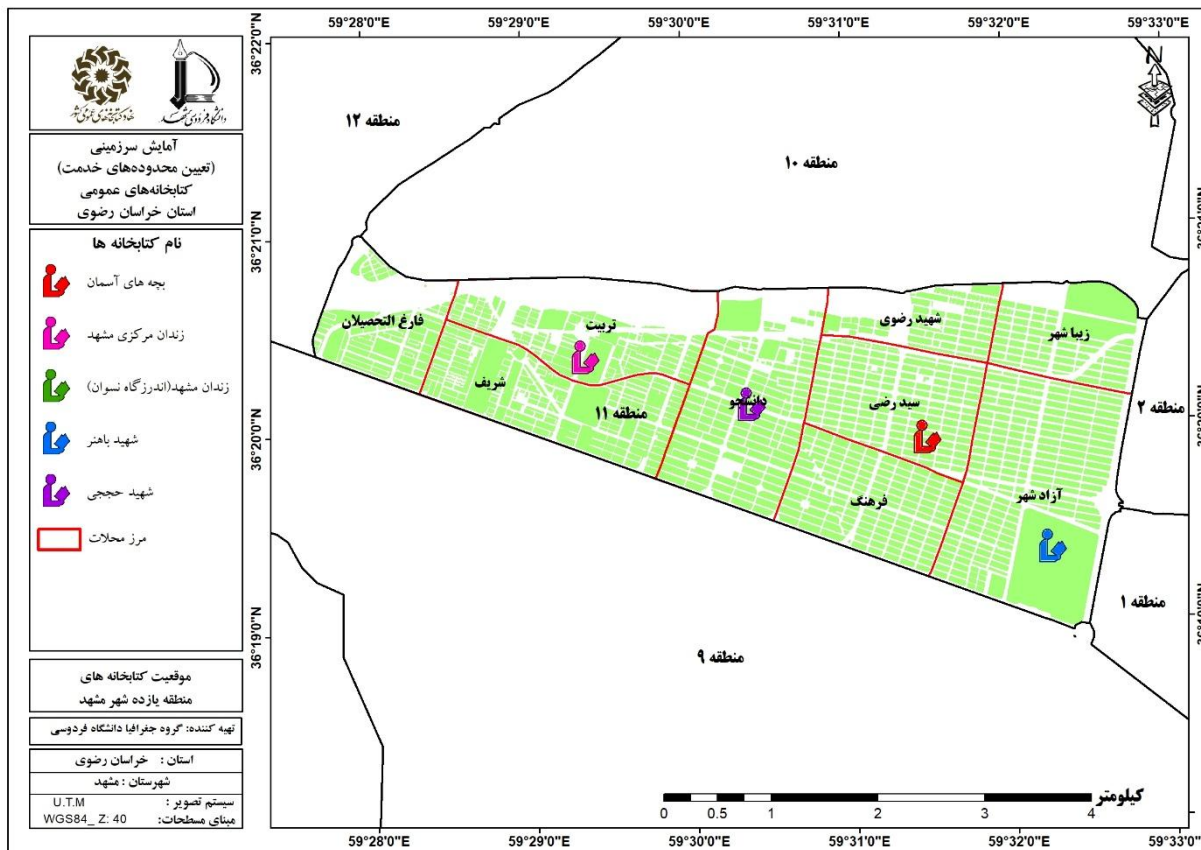
نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سراهنه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز(به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کعبود/مازاد (مترمربع)
دانشجو	۲۹۶۰۳	شهید حججی	عدم پوشش نهاد	۳۵	۰/۱۲	۸۸۸	۸۵۳
آزاد شهر	۳۸۴۶۸	شهید باهنر	تحت پوشش نهاد	۱۱۵۰	۲/۹۹	۱۱۵۴	۴
تربیت	۲۴۸۱۴	زندان مشهد(اندرزگاه نسوان)	تحت پوشش نهاد	۵۰	۰/۲۰	۷۴۴	۴۹۴
		زندان مرکزی مشهد	تحت پوشش نهاد	۲۰۰			
سید رضی	۲۷۵۴۶	بچه های آسمان	تحت پوشش نهاد	۱۶۰	۰/۵۸	۸۲۶	۶۶۶
شریف	۲۰۶۸۶	-	-	۰	۰	۶۲۱	۶۲۱
زیبا شهر	۱۳۴۹۵	-	-	۰	۰	۴۰۵	۴۰۵
شهید رضوی	۲۱۸۲۲	-	-	۰	۰	۶۵۵	۶۵۵
فارغ التحصیلان	۱۰۶۳۱	-	-	۰	۰	۳۱۹	۳۱۹
فرهنگ	۲۳۵۸۹	-	-	۰	۰	۷۰۸	۷۰۸

طبق جدول (۵۶) از میان کتابخانه های منطقه یازده شهر مشهد، فقط کتابخانه شهید باهنر از نوع عمومی (دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی) و مابقی کتابخانه ها شرط استاندارد فضا را ندارند بنابراین از نوع پیشخان می باشند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۵۶) آمده است.

جدول ۵۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در منطقه یازده شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید حججی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
بچه های آسمان	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
زندان مشهد(اندرزگاه نسوان)	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
زندان مرکزی مشهد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید باهنر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

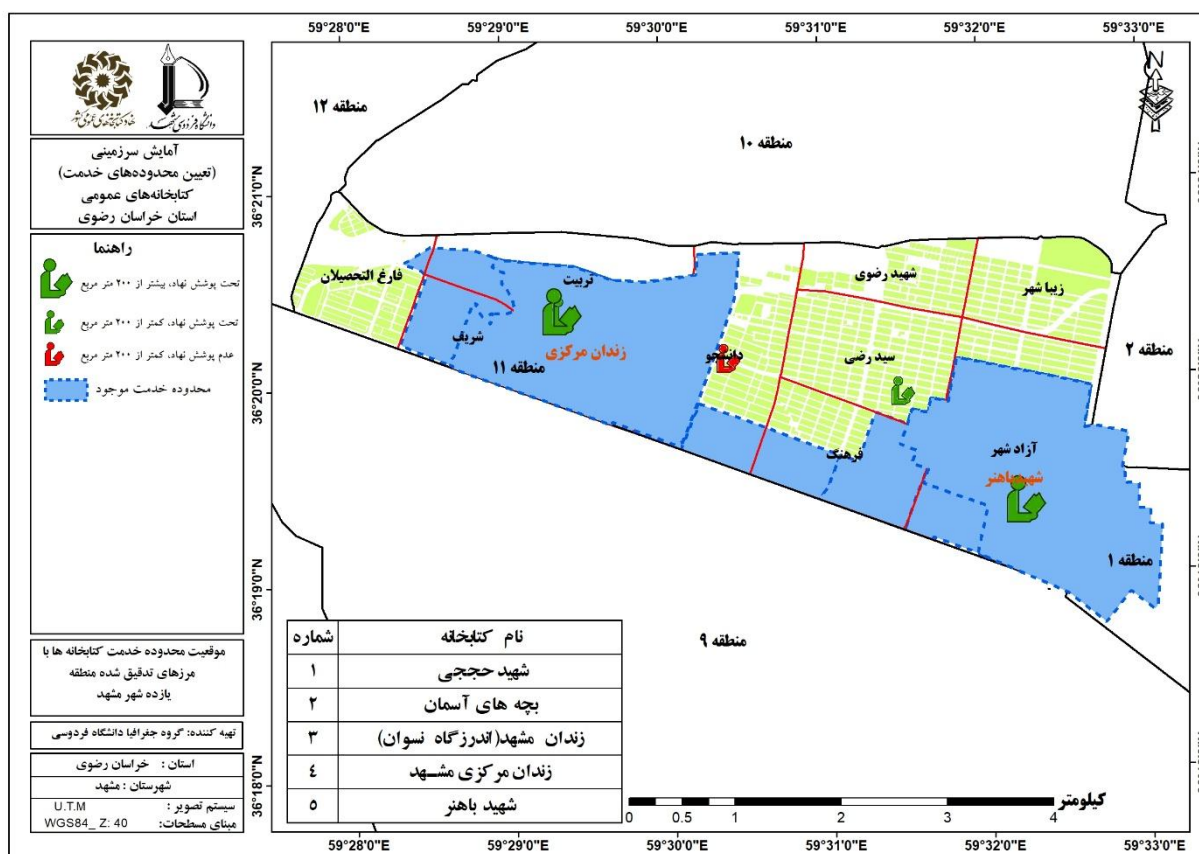
شکل ۴۷. موقعیت کتابخانه‌های منطقه یازده شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه یازدهم

در منطقه یازده کتابخانه شهید باهنر با محدوده خدمت ۳۷۳ هکتاری تعداد ۴۲۰۷۹ نفر را تحت پوشش خود قرار می‌دهد و با احتساب سرانه مورد نیاز با ۱۱۲ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای متناسب با جمعیت تحت پوشش مواجه می‌باشد. همچنین در محدوده خدمت کتابخانه زندان مرکزی مشهد، کتابخانه زندان مشهد (اندرزگاه نسوان) و زندان مرکزی مشهد نیز قرار گرفته که مساحت این محدوده در حدود ۳۷۸ هکتار بوده و تعداد ۵۹۳۵۲ نفر را تحت پوشش خود قرار داده است و با احتساب زیربنای دو کتابخانه (۲۵۰ مترمربع) و با توجه به سرانه مورد نیاز، با ۱۵۳۱ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو هستیم (جدول ۵۷ و شکل ۴۸).

جدول ۵۷. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه یازده براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	موقع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	زیربنای کتابخانه	مساحت (هکتار)	جمعیت	نیاز به آزایی ۱۰۰ نفر (مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز	کمبود/مازاد (مترمربع)	توضیحات
شهید باهنر	تحت پوشش نهاد	شهید باهنر	۱۱۵۰	۳۷۳	۴۲۰۷۹	۱۲۶۲	۱۱۲	مرز مشترک با منطقه ۱	
زندان مرکزی مشهد	تحت پوشش نهاد	زندان مرکزی مشهد*	۲۰۰	۳۷۸	۵۹۳۵۲	۱۷۸۱	۱۵۳۱	-	
	تحت پوشش نهاد	زندان مشهد (اندرزگاه نسوان)	۵۰						

شکل ۴۸. موقعیت محدوده های خدمت کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه یازده شهر مشهد

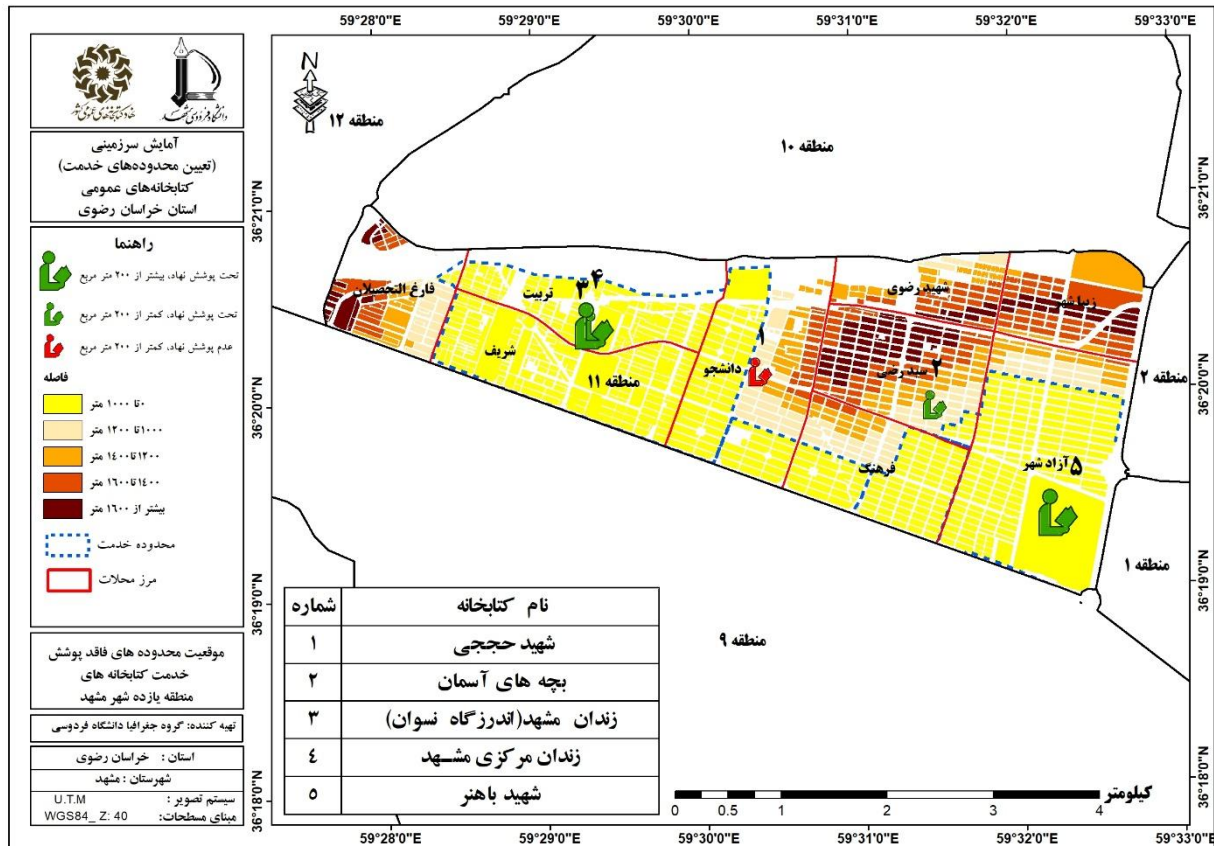
ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه یازدهم

براساس جدول (۵۸)، ۱۰۰ درصد جمعیت محله تربیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ای قرار دارد؛ ۶۱ درصد جمعیت محله دانشجو، ۸۷ درصد محله آزاد شهر، ۳ درصد محله سید رضی، ۹۹ درصد محله شریف، ۴۷ درصد محله

شهید رضوی و ۷۰ درصد محله فرهنگ تحت پوشش خدمات کتابخانه ها می باشند و محله های زیبا شهر و فارغ التحصیلان فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها هستند. (شکل ۴۹).

جدول ۵۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ۱۱

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
دانشجو	۲۹۶۰۳	۱۷۹۴۰	۱۱۶۶۳	۶۱
آزاد شهر	۳۸۴۶۸	۳۳۳۹۲	۵۰۷۶	۸۷
تربیت	۲۴۸۱۴	۲۴۸۱۴	۰	۱۰۰
سید رضی	۲۷۵۴۶	۸۵۳	۲۶۶۹۳	۳
شریف	۲۰۶۸۶	۲۰۵۳۲	۱۵۴	۹۹
زیبا شهر	۱۳۴۹۵	۰	۱۳۴۹۵	۰
شهید رضوی	۲۱۸۲۲	۱۰۳۳۹	۱۱۴۸۳	۴۷
فارغ التحصیلان	۱۰۶۳۱	۰	۱۰۶۳۱	۰
فرهنگ	۲۳۵۸۹	۱۶۵۴۷	۷۰۴۲	۷۰

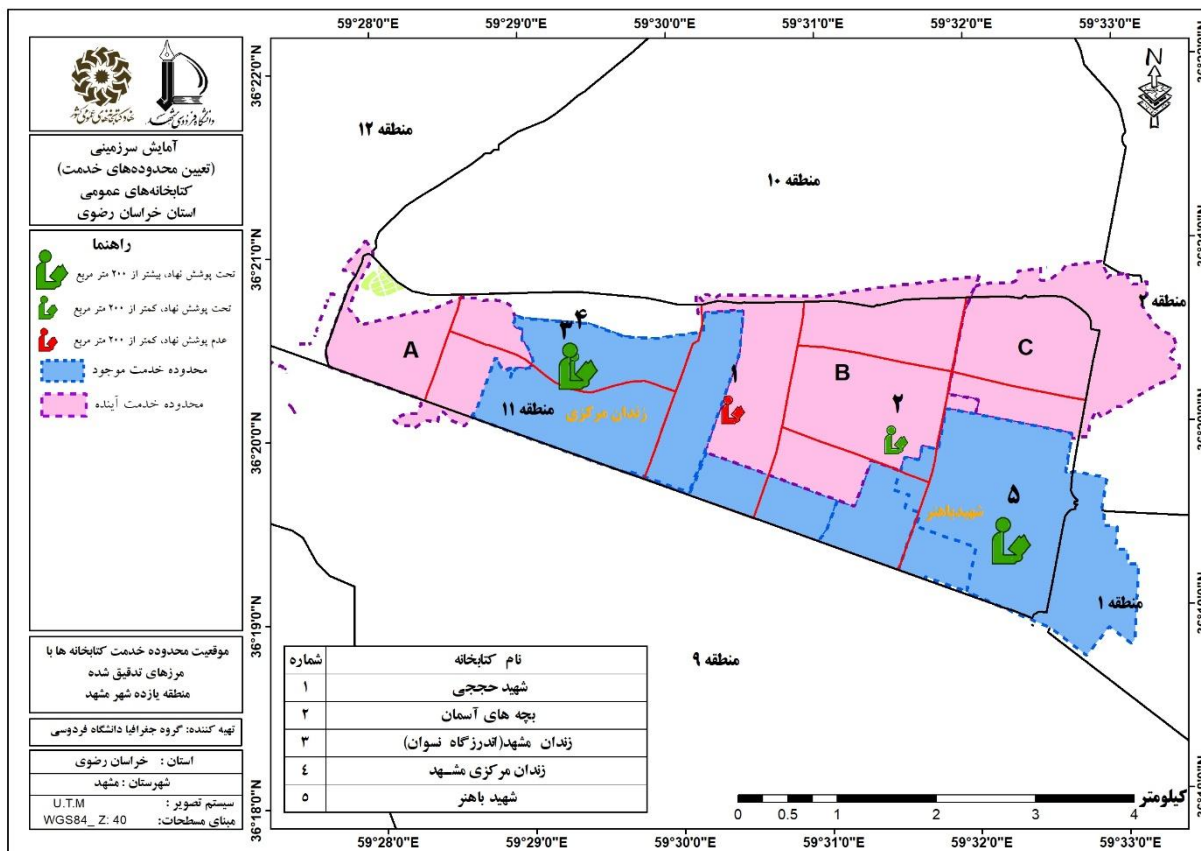
شکل ۴۹. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمات کتابخانه های منطقه یازده شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه یازدهم

در جدول (۵۹) و شکل (۵۰) مشاهده می شود در منطقه یازدهم، ۳ محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردیده تا بتوانند با بهترین و بهینه ترین محدوده های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند؛ محدوده A با تحت پوشش قراردادن جمعیتی در حدود ۱۷۲۰۲ نفر محلات شریف، تربیت و فارغ التحصیلان را در بر می گیرد، بنا به جمعیت مستقر در محدوده (و زیربنای مورد نیاز ۵۱۶ مترمربعی) اولویت ایجاد این کتابخانه در سطح شهر ۳۱ پیش بینی گردیده است؛ محدوده فرضی B با پوشش محله های دانشجو، شریف، سیدرضی، شهید رضوی و فرهنگ (۵۶۸۴۰ نفر و زیربنای مورد نیاز ۱۵۴۵ مترمربعی) اولویت ۱۰ را به خود اختصاص داده اند. و در نهایت محدوده فرضی C با پوشش محله های آزادشهر، زیباشهر (۳۵۷۵۳ نفر و زیربنای مورد نیاز ۱۰۷۳ مترمربعی) اولویت ۱۸ را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۵۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه یازدهم براساس کتابخانه های فرضی

نام محدوده	محلات واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	فارغ التحصیلان	۸۸۶۰	-	-	۰	۵۱۶/۰۶	۵۱۶/۰۶	۳۱
	شریف	۵۵۵۶	-	-	۰			
	تربیت	۲۷۸۶	-	-	۰			
B	دانشجو	۱۱۶۵۳	شهید حججی	عدم پوشش نهاد	۳۵	۱۷۰۵/۲	۱۶۱۰/۲	۱۰
	فرهنگ	۷۰۴۲	-	-	۰			
	سید رضی	۲۶۶۸۵	-	-	۰			
	شهید رضوی	۱۱۴۶۰	بچه های آسمان	تحت پوشش نهاد	۱۶۰			
C	زیبا شهر	۱۳۴۷۸	-	-	۰	۱۰۷۲/۵۹	۱۰۷۲/۵۹	۱۸
	آزاد شهر	۷۶۴۹	-	-	۰			
	منطقه ۲	۱۴۶۲۶	-	-	۰			

شکل ۵۰. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه یازده شهر مشهد

۵-۱-۱-۱۲. منطقه دوازدهم

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه دوازدهم

براساس جدول (۶۰) از میان محلات منطقه دوازده، فقط محله فردوسی دارای یک کتابخانه با ۱۰۰ مترمربع زیربنا می باشد و سایر محلات فاقد کتابخانه هستند. براین اساس تمامی محلات نیازمند میزان کاربری کتابخانه هستند بطوریکه محلات جاهد شهر ۱۳۰۵ مترمربع، الهیه ۶۶۳ مترمربع، وکیل آباد ۱۱۴ مترمربع، امیریه ۴۳۸ مترمربع، فردوسی ۱۷۷ مترمربع، اکبرآباد ۵۹ مترمربع، کلاته برفی ۱۴۳ مترمربع و چهار برج ۲۸۸ مترمربع نیاز دارند. (شکل ۵۱).

جدول ۶۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه های منطقه دوازده شهر مشهد

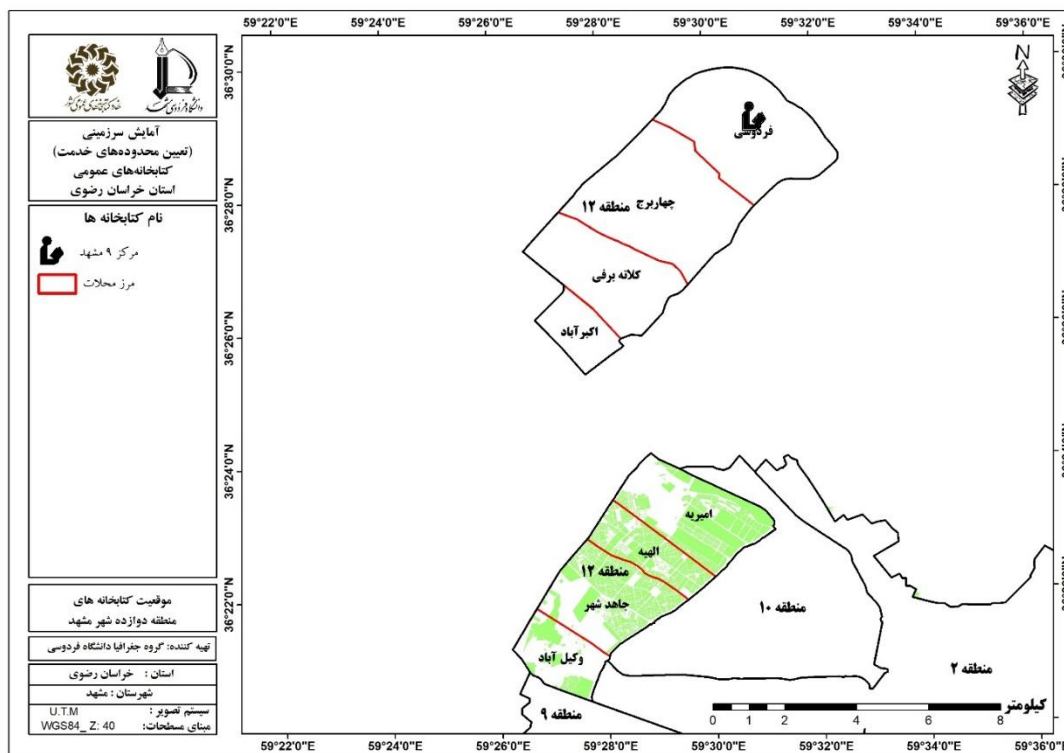
نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
الهیه	۲۲۰۸۴	-	-	۰	۰	۶۶۳	۶۶۳
جاهد شهر	۴۳۴۸۵	-	-	۰	۰	۱۳۰۵	۱۳۰۵

نام محله	جمعیت	نام کتابخانه	نوع پوشش	زیربنای کتابخانه	سرانه فضا	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
وکیل آباد	۳۸۱۵	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
امیریه	۱۴۵۹۰	-	-	۰	۰	۴۳۸	۴۳۸
فردوسی	۵۸۸۵	مرکز ۹ مشهد	عدم پوشش نهاد	۱۰۰	۱/۷۰	۲۰۰	۱۰۰
اکبرآباد	۱۹۷۵	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
کلاته برفی	۴۷۵۲	-	-	۰	۰	۲۰۰	۲۰۰
چهار برج	۹۵۹۷	-	-	۰	۰	۲۸۸	۲۸۸

در منطقه ۱۲ شهر مشهد فقط یک کتابخانه قرار دارد که این کتابخانه از میان شروط کتابخانه عمومی، شرط استاندارد منابع را دارا نمی‌باشند؛ بنابراین از نوع پیشنهاد محسوب می‌گردد (جدول ۶۱).

جدول ۶۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در منطقه دوازده شهر مشهد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز ۹ مشهد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهادی

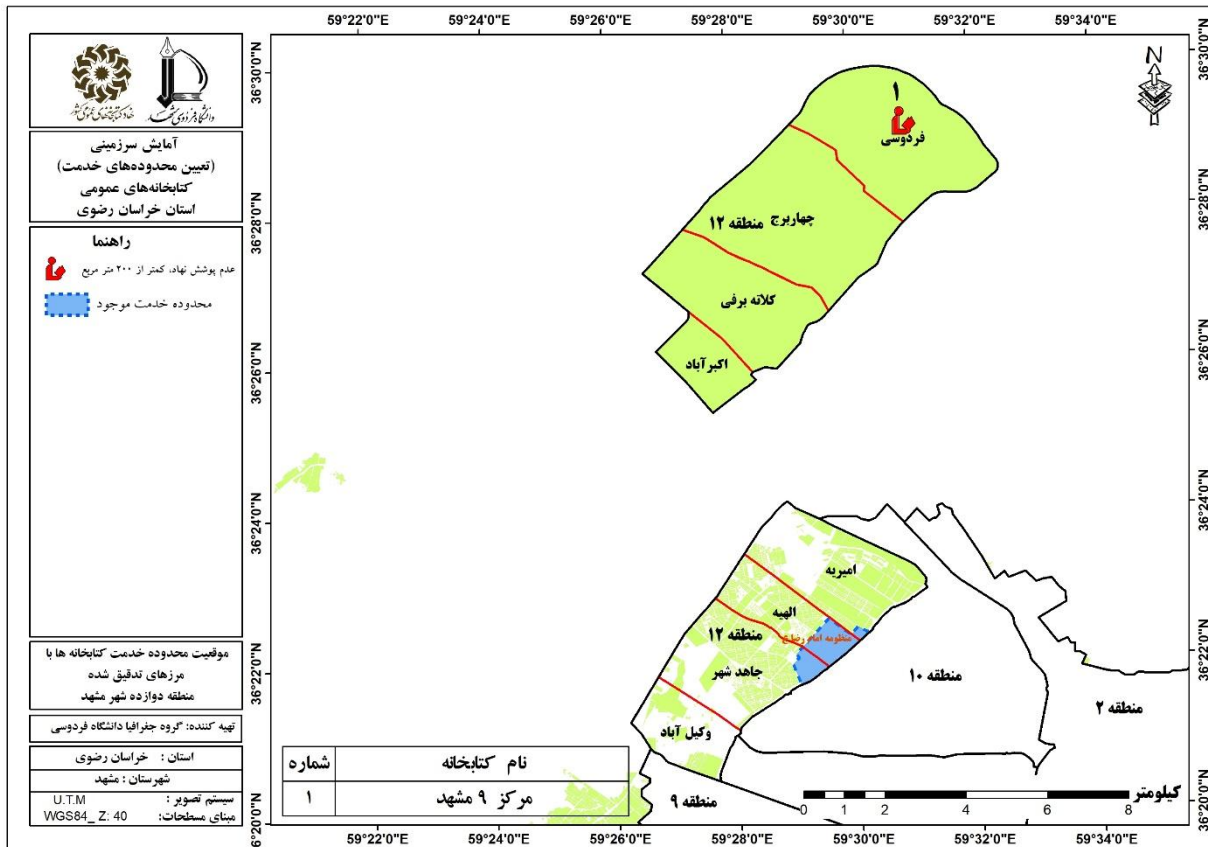
شکل ۵۱. موقعیت کتابخانه‌های منطقه دوازده شهر مشهد (۱۳۹۵)

ب. محدوده خدمت کتابخانه های منطقه دوازدهم

با توجه به اینکه منطقه ۱۲ فاقد کتابخانه ای می باشد که دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی باشد لذا نمی توان محدوده خدمت برای آن تعیین نمود همچنین بخشی از آن با محدوده خدمت امام رضا (ع) در منطقه ۱۰ دارای مرز مشترک می باشد (جدول ۶۲ و شکل ۵۲).

جدول ۶۲. محدوده خدمت کتابخانه های موجود منطقه دوازدهم براساس وضع موجود

نام محدوده کتابخانه	وضعیت	مساحت (هکتار)	زیربنای کتابخانه	جمعیت	مترمربع	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر فضای کتابخانه ای مورد کمبود/امزاد) (مترمربع)	توضیحات
منطقه ۱۲ فاقد محدوده خدمت می باشد و بخشی از آن با محدوده خدمت امام رضا (ع) در منطقه ۱۰ دارای مرز مشترک می باشد							

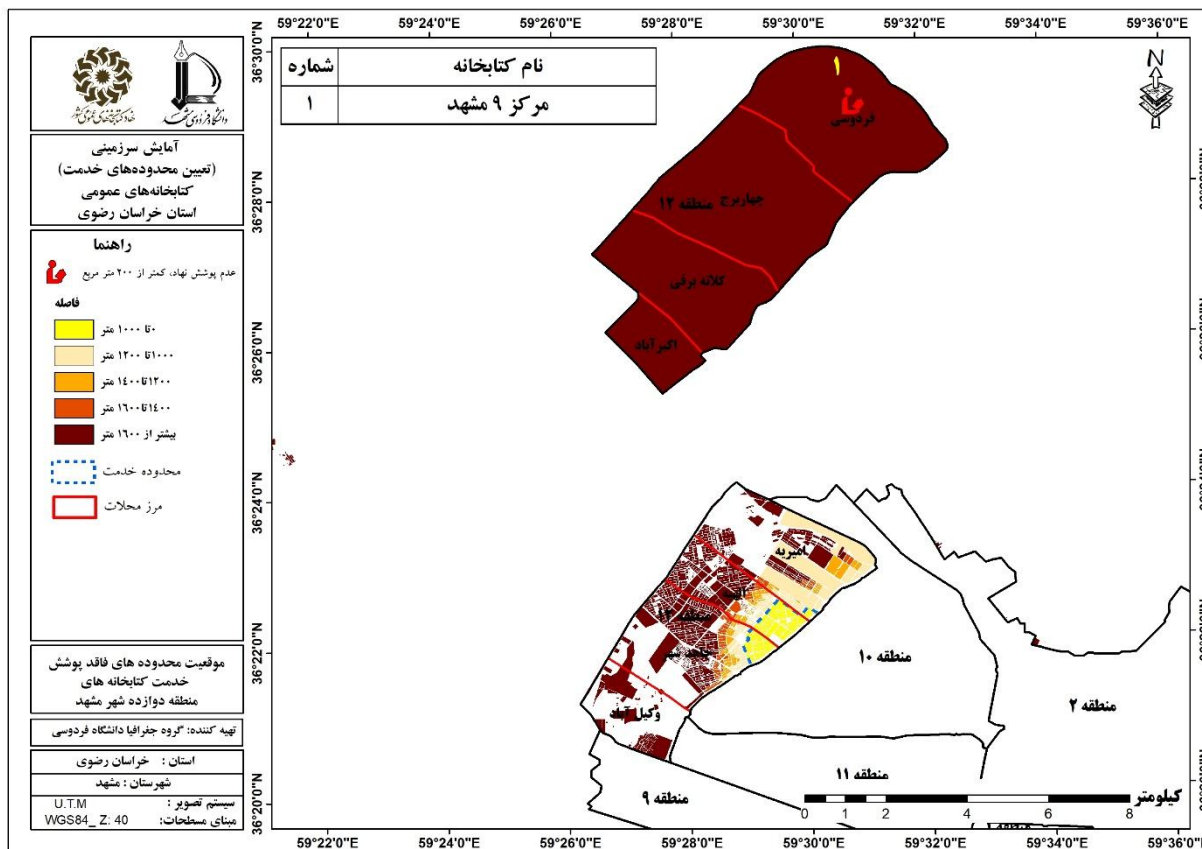
شکل ۵۲. موقعیت محدوده های خدمت اولیه کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه دوازدهم شهر مشهد

ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه دوازدهم

یافته های جدول (۶۳) نشان می‌دهد در منطقه دوازدهم، ۲۵ درصد جمعیت محله الهیه، ۱۳ درصد محله جاهد شهر و ۴ درصد امیریه تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها می‌باشند. همچنین محلات وکیل آباد، فردوسی، اکبرآباد، کلاته برفی و چهار برج فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها هستند. (شکل ۵۳).

جدول ۶۳. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ها در منطقه ۱۲

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
الهیه	۲۲۰۸۴	۵۵۵۲	۱۶۵۳۲	۲۵
جاهد شهر	۴۳۴۸۵	۵۶۶۳	۳۷۸۲۲	۱۳
وکیل آباد	۳۸۱۵	۰	۳۸۱۵	۰
امیریه	۱۴۵۹۰	۵۲۷	۱۴۰۶۳	۴
فردوسی	۵۸۸۵	۰	۵۸۸۵	۰
اکبرآباد	۱۹۷۵	۰	۱۹۷۵	۰
کلاته برفی	۴۷۵۲	۰	۴۷۵۲	۰
چهار برج	۹۵۹۷	۰	۹۵۹۷	۰

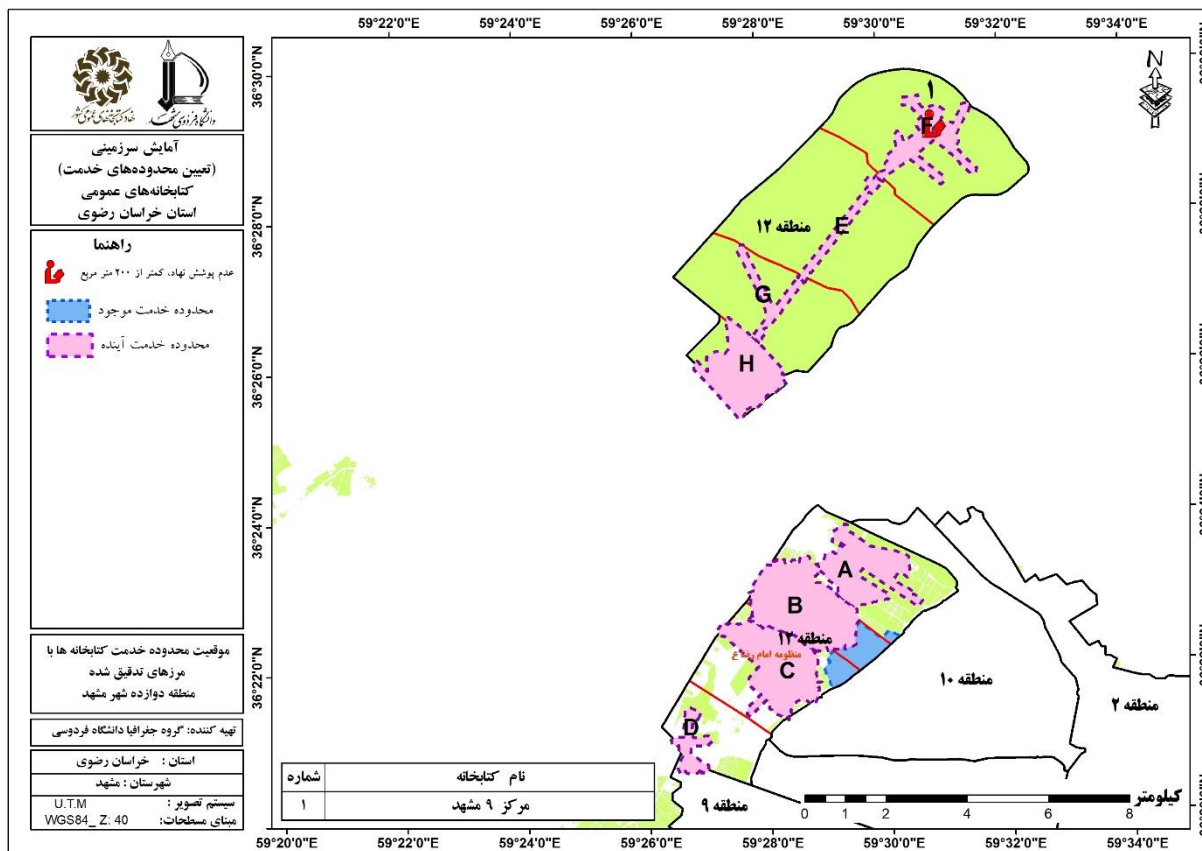
شکل ۵۳. موقعیت محدوده‌های فاقد پوشش خدمت کتابخانه‌های منطقه دوازده شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه دوازدهم

طبق جدول (۶۴) و شکل (۵۴) در منطقه دوازده، ۸ محدوده کتابخانه فرضی برای این منطقه پیشنهاد گردیده تا بتوانند به بهترین نحو محدوده‌های خدمت جمعیت مستقر در محلات را تحت پوشش قرار دهند، محدوده فرضی B با پوشش محله‌های امیریه و جاهد شهر (۹۸۷۸ نفر و زیربنای مورد نیاز ۸۵۵ مترمربع) اولویت ۱۹، محدوده فرضی C با پوشش محله‌های جاهدشهر، وکیل آباد (۳۳۷۹۸ نفر و زیربنای مورد نیاز ۱۰۲۴ مترمربع) اولویت ۱۷، محدوده فرضی E با پوشش محله چهاربرج (۹۵۹۷ نفر و زیربنای مورد نیاز ۲۸۸ مترمربع) با اولویت ۶، محدوده فرضی F با پوشش محله فردوسی (۵۸۸۵ نفر و زیربنای مورد نیاز ۷۷ مترمربع) اولویت ۳، محدوده فرضی G با پوشش محله کلاته برفی (۴۷۵۲ نفر و زیربنای مورد نیاز ۱۴۳ مترمربع) اولویت ۹ همچنین محدوده‌های فرضی (A, D, H) به علت اینکه آستانه جمعیتی لازم را ندارند در اولویت‌بندی قرار نگرفته و حذف می‌شوند.

جدول ۶۴. محدوده های خدمت آینده در منطقه دوازده براساس کتابخانه های فرضی

اولویت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	زیربنای کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	محللات واقع در محدوده	نام محدوده
	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		۰	—	—	۱۵۳۳	امیریه	A
۱۹	۸۵۵/۰۹	۸۵۵/۰۹	۰	—	—	۷۵۱۳	امیریه	B
			۰	—	—	۲۳۶۵	جاهد شهر	
۱۷	۱۰۲۳/۷۸	۱۰۲۳/۷۸	۰	—	—	۳۳۷۹۸	جاهد شهر	C
			۰	—	—	۰	وکیل آباد	
			۰	—	—	۳۲۸	خارج از منطقه	
	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		۰	—	—	۱۹	وکیل آباد	D
۶	۲۸۷/۹۱		۰	—	—	۹۵۹۷	چهاربرج	E
۳	۱۰۰	۲۰۰	۱۰۰	عدم پوشش نهاد	مرکز ۹ مشهد	۵۸۸۵	فردوسی	F
۹	۲۰۰	۲۰۰	۰	—	—	۴۷۵۲	کلاته برفی	G
	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		۰	—	—	۱۹۷۵	اکبرآباد	H

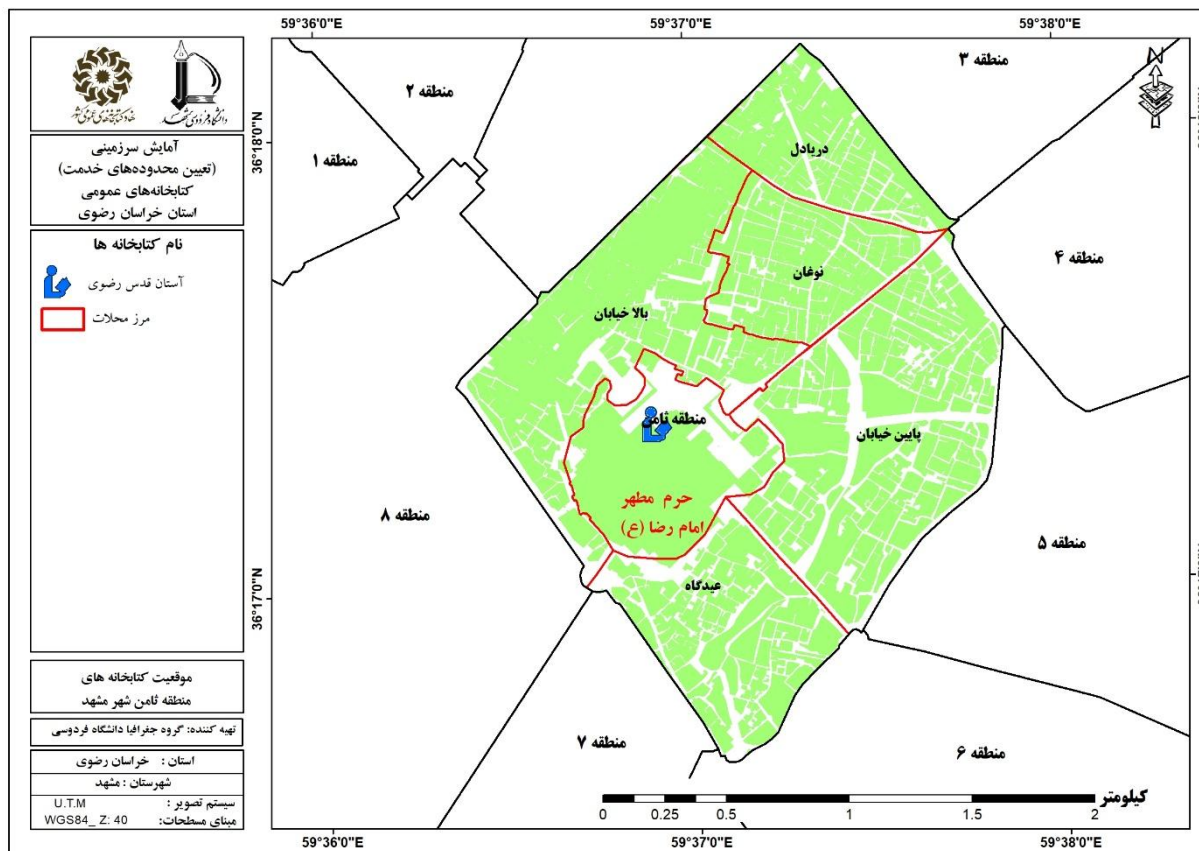

شکل ۵۴. موقعیت محدوده های خدمت آینده و موجود در منطقه دوازده شهر مشهد

۵-۱-۱-۱۳. منطقه ثامن

الف. محاسبه سطح و سرانه وضع موجود و وضع مطلوب کتابخانه های منطقه ثامن

طبق جدول (۶۵) و شکل (۵۵) در منطقه ثامن تنها یک کتابخانه با ۹۲۰۰ مترمربع زیربنا در محله بالا خیابان قرار دارد. سرانه وضع موجود این کتابخانه ۳۰۷ مترمربع به ازای هر ۱۰۰ نفر است. به لحاظ میزان کمبود با توجه به اینکه محله بالا خیابان دارای کتابخانه می باشد و براساس سرانه مورد نیاز این محله با ۹۰۰۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای مواجه است اما محلات عیدگاه با ۴۱ متر، پایین خیابان با ۱۱۶ متر، دریادل با ۱۱۳ متر و نوغان با ۵۵ متر کمبود فضای کتابخانه ای روبرو هستند. اما به دلیل اینکه حداقل استاندارد فضا برای کتابخانه ۲۰۰ مترمربع می باشد بری هرکدام از آنها ۲۰۰ مترمربع در نظر گرفته شده است.

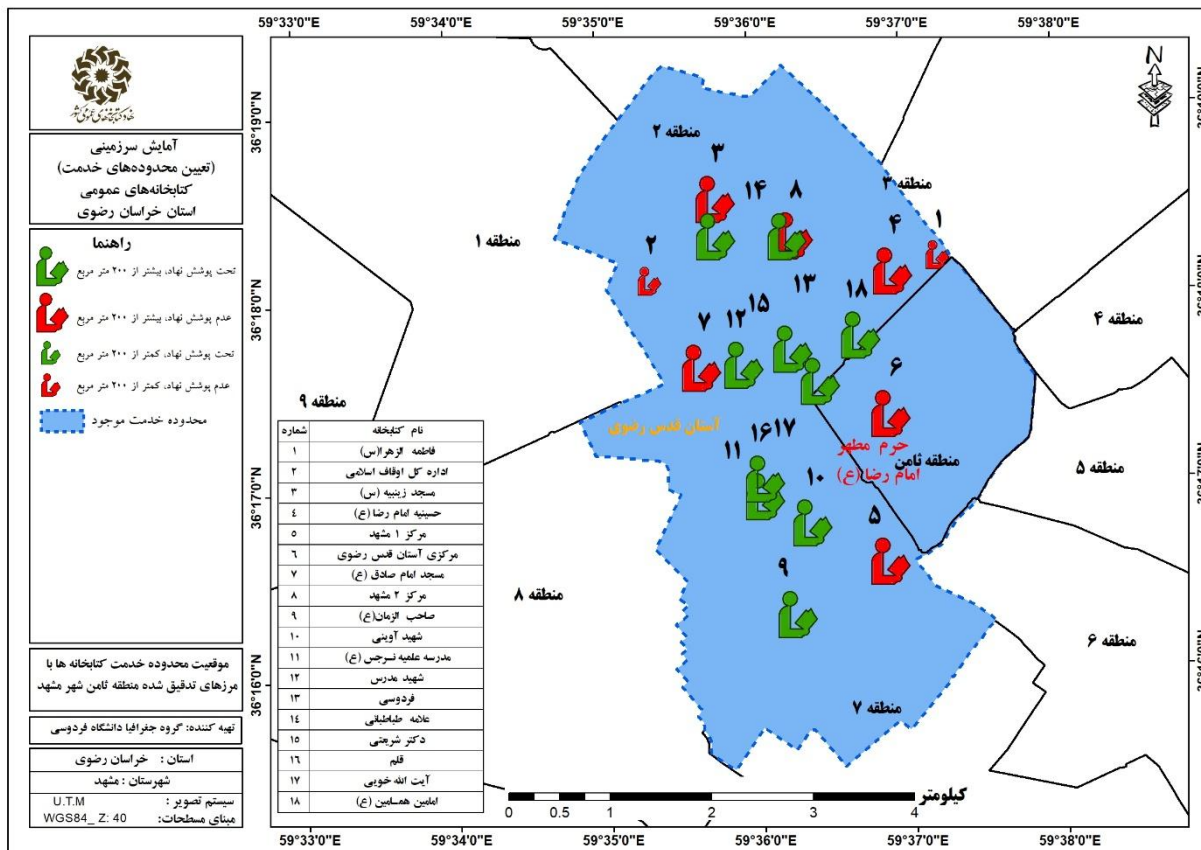

شکل ۵۵. موقعیت کتابخانه‌های منطقه ثامن شهر مشهد (۱۳۹۵)

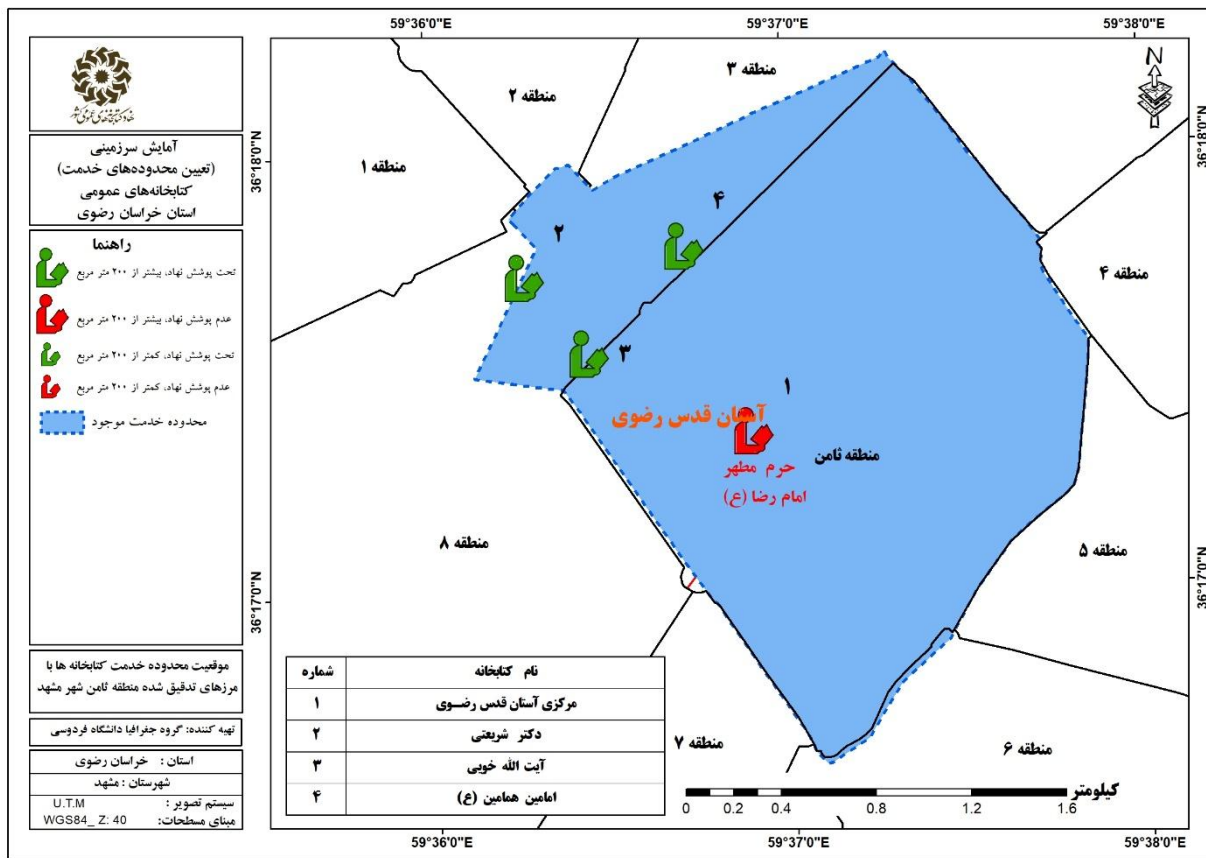
ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های منطقه ثامن

با توجه به اینکه در منطقه ثامن فقط کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی محدوده خدمتی را تشکیل داده است که در محدوده خدمت این کتابخانه، کتابخانه‌های آستان قدس رضوی، امامین همامین (ع)، آیت الله خویی، قلم و دکتر شریعتی قرار گرفته‌اند. این محدوده خدمت با مساحت ۴۳۵ هکتاری تعداد ۲۲۸۵۴۹ نفر را تحت پوشش خود قرار داده و با توجه به سرانه مورد نیاز (۶۸۵۶ مترمربع) ۱۷۱۵۲ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این محدوده مشاهده می‌شود (جدول ۶۷ و شکل ۵۶ الف).

در مدل دوم در محدوده خدمت کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، کتابخانه‌های آستان قدس رضوی (منطقه ثامن)، اداره کل اوقاف اسلامی و علامه طباطبایی (منطقه ۱)، فردوسی، مسجد زینبیه (س) و مرکز ۲ مشهد (منطقه ۲)، امامین همامین (ع)، حسینیه امام رضا (ع) و فاطمه الزهرا (س) (منطقه ۳)، مرکز شماره ۱ و صاحب الزمان (منطقه ۷)، آیت الله خویی، قلم و دکتر شریعتی، مسجد امام صادق (ع)، شهید مدرس، شهید آوینی و مدرسه علمیه نرجس (ع) (منطقه ۸) قرار گرفته‌اند. این محدوده خدمت با مساحت ۲۳۳۴ هکتاری تعداد ۱۸۱۹۹ نفر را تحت پوشش خود قرار

شکل ۵۶ الف. موقعیت محدوده‌های خدمت اولیه کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ثامن شهر مشهد (مدل ۱)

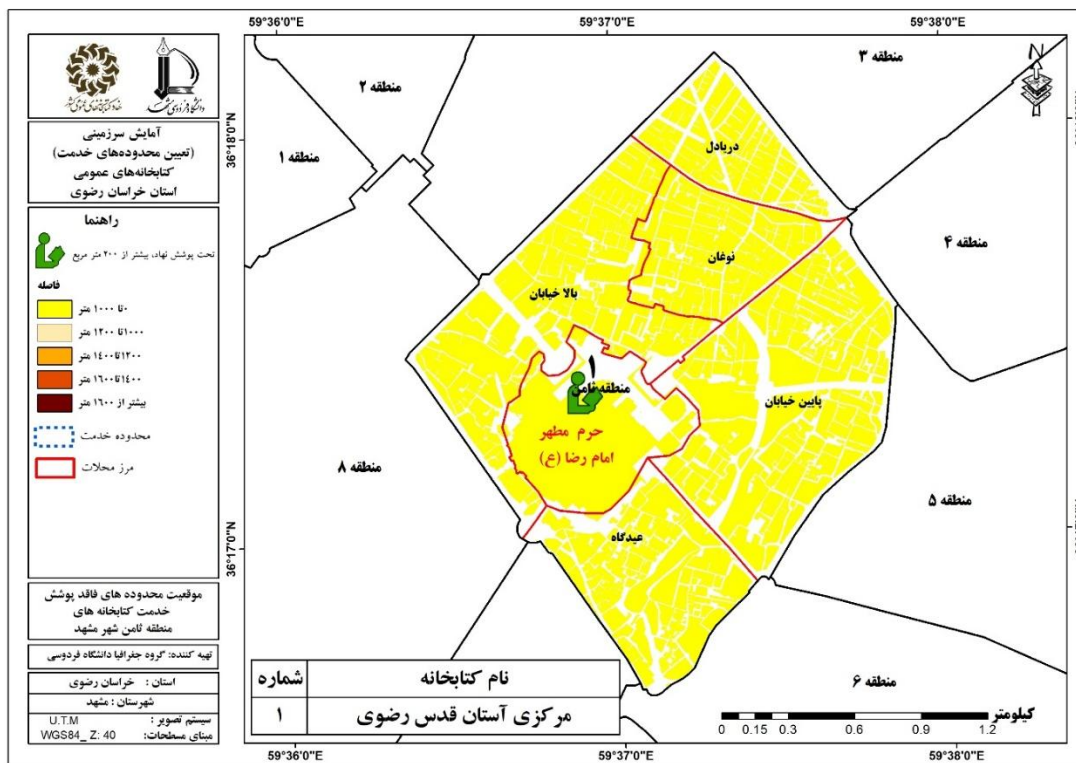
شکل ۵۶ ب. موقعیت محدوده های خدمت اولیه کتابخانه با مرزهای تدقیق شده در منطقه ثامن شهر مشهد (مدل ۲)

ج. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ثامن

یافته های جدول (۶۸) نشان می دهد تمامی محلات منطقه ثامن به طور کامل (۱۰۰ درصد) تحت پوشش خدمات کتابخانه ها قرار دارند. (شکل ۵۷).

جدول ۶۸. جمعیت تحت پوشش و فاقد پوشش خدمات کتابخانه ها در منطقه ثامن

نام محله	جمعیت	جمعیت تحت پوشش کتابخانه	جمعیت فاقد کتابخانه	درصد جمعیت تحت پوشش
بالا خیابان	۲۹۹۸	۲۹۹۸	۰	۱۰۰
عیدگاه	۱۳۵۷	۱۳۵۷	۰	۱۰۰
پایین خیابان	۳۸۷۵	۳۸۷۵	۰	۱۰۰
دریادل	۳۷۷۱	۳۷۷۱	۰	۱۰۰
نوغان	۱۸۲۵	۱۸۲۵	۰	۱۰۰

شکل ۵۷. موقعیت محدوده های فاقد پوشش خدمت کتابخانه های منطقه ثامن شهر مشهد

د. تعیین محدوده خدمت آینده در منطقه ثامن

به دلیل تحت پوشش قرار گرفتن کل منطقه نیازی به کتابخانه جدید وجود ندارد.

جدول ۶۹. محدوده های خدمت آینده در منطقه ثامن براساس کتابخانه های فرضی

اولویت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	زیربنای کتابخانه	نوع پوشش	کتابخانه واقع در محدوده	جمعیت تحت پوشش	محلات واقع در محدوده	نام محدوده
به دلیل تحت پوشش قرار گرفتن کل منطقه نیازی به کتابخانه جدید وجود ندارد								

۵-۱-۲. شهر ملک آباد

الف- وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

اطلاعات جدول (۷۰)، نشان می دهد در شهر ملک آباد یک کتابخانه به نام غدیر (ملک آباد) با ۲۵۰ مترمربع زیربنا وجود دارد؛ سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور و از نوع عمومی می باشد؛ این شهر در سال

۱۳۹۵ دارای ۲۰۵۶ نفر جمعیت بوده و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای نیز ۲۰۰ مترمربع بوده است و بدین ترتیب در سال ۱۳۹۵ نیز با ۵۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو هستیم.

جدول ۷۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر ملک آباد

نام کتابخانه	غدیر(ملک آباد)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۶۵۰
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۲۰۵۶
فضای کتابخانه‌ای مطلوب(به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۵۰

همچنین کتابخانه غدیر دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی می‌باشد لذا از نوع عمومی است (جدول ۷۱).

جدول ۷۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر ملک آباد

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
غدیر(ملک آباد)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر ملک آباد (وضع موجود)

طبق اطلاعات جدول (۷۲) کتابخانه غدیر(ملک آباد) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۹۵۲ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۵۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشد و با احتساب ۲۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۵۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود.

جدول ۷۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر ملک آباد (وضع موجود)

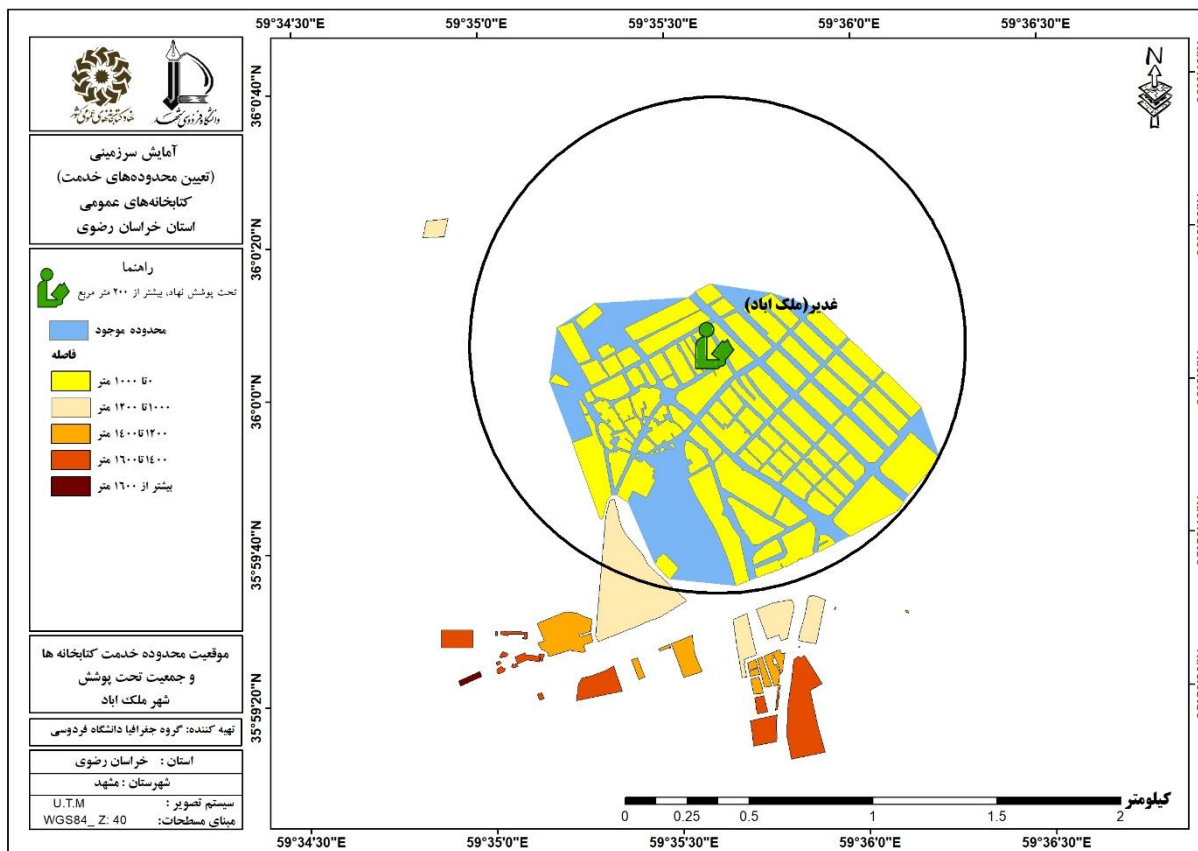
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به متر مربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز	کسب و کار / مازاد (متر مربع)
غدیر	غدیر	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۱۳۳	۱۹۵۲	۲۰۰		-۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ملک آباد

در شهر ملک آباد ۹۲ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۹۵۲ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی داشته و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۷۳ و شکل ۵۸).

جدول ۷۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ملک آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
ملک آباد	۱۰۰۰ متر	۹۲	۱۹۵۲	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۶	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۳	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۴	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱	۰	۰
مجموع		۱۲۶	۱۹۵۲	۱۰۰

شکل ۵۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر ملک آباد (وضع موجود)

د- تعیین محدوده خدمت آینده شهر ملک آباد

با توجه به اینکه بخش‌های دارای جمعیت شهر ملک آباد توسط کتابخانه موجود پوشش داده می‌شود بنابراین این شهر نیازی به ایجاد کتابخانه جدید ندارد.

۵-۱-۳. شهر رضویه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق اطلاعات جدول (۷۴)، مشاهده می‌شود شهر رضویه دارای یک کتابخانه به نام حضرت معصومه (س) با ۲۰۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، شهرداری شهر می‌باشد. جمعیت این شهر در سال ۱۳۹۵ ۸۸۵۰ نفر بوده و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای ۲۶۶ مترمربع بوده است و بدین ترتیب در سال ۱۳۹۵ با ۶۶ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای مواجه هستیم.

جدول ۷۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر رضویه

نام کتابخانه	حضرت معصومه (س)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	شهرداری رضویه
درجه	۸
مساحت	۲۰۰
زیربنا	۲۰۰
جمعیت شهر	۸۸۵۰
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۶۶
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۶۶

کتابخانه حضرت معصومه (س) از نوع عمومی بوده چرا که تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا می‌باشد (جدول ۷۵).

جدول ۷۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر رضویه

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
حضرت معصومه (س)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر رضویه (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه حضرت معصومه (س) نشان می‌دهد این کتابخانه در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۸۸۱۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۶۵ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۶۵ مترمربع کمبود فضای کتابخانه-ای در این شهر مشاهده می‌شود (جدول ۷۶).

جدول ۷۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر رضویه (وضع موجود)

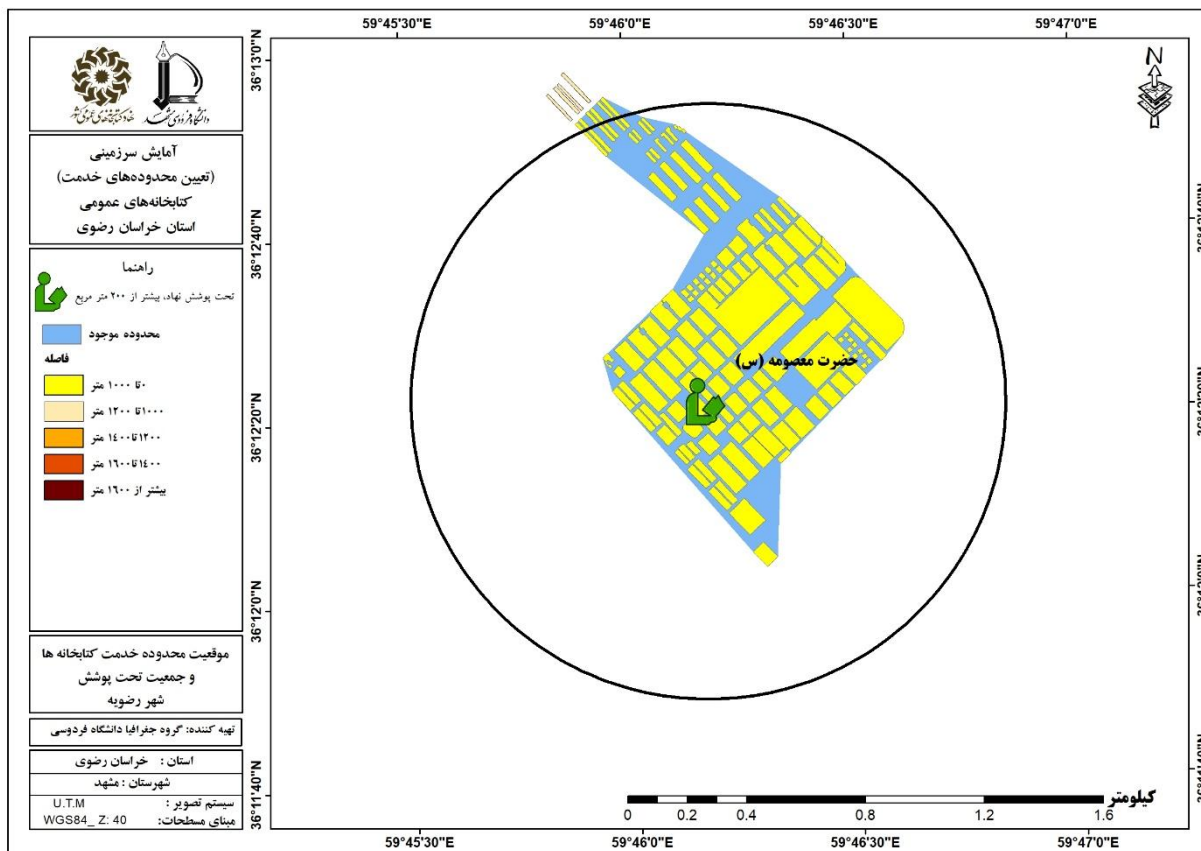
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	آزای ۱۰۰ نفر به مترمربع (فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به)	کمبود / مازاد (مترمربع)
حضرت معصومه (س)	حضرت معصومه (س)	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۷۶	۸۱۱۹	۲۶۵	۶۵

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رضویه

طبق جدول (۷۷)، در شهر رضویه ۱۳۳ بلوک با جمعیتی در حدود ۸۱۱۹ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۷۷ و شکل ۵۹).

جدول ۷۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رضویه (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
رضویه	۱۰۰۰ متر	۱۳۳	۸۱۱۹	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۴	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۰	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۱۳۷	۸۱۱۹	۱۰۰

شکل ۵۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر رضویه (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر رضویه

با توجه به اینکه کتابخانه موجود شهر رضویه بطور کامل جمعیت شهر را تحت پوشش قرار می‌دهد لذا این شهر به احداث کتابخانه جدید احتیاج ندارد.

۵-۱-۴. کتابخانه‌های روستایی شهرستان مشهد

شهرستان مشهد از سه بخش احمدآباد، رضویه و مرکزی تشکیل شده است و دارای دهستان‌های سرجام، پیوه ژن، پائین ولایت، آبروان، میامی، درزآب، کارده، میان ولایت، کنویست، طوس و تبادکان می‌باشد. در شهرستان مشهد روستاهای اوارشک، نریمانی، جیم آباد، زاک و عسگریه هر کدام دارای یک کتابخانه روستایی می‌باشند که تمامی کتابخانه‌های واقع در روستاهای مذکور با کمبود زیربنا مواجه هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۷۸) آورده شده است.

جدول ۷۸. کتابخانه های روستایی شهرستان مشهد

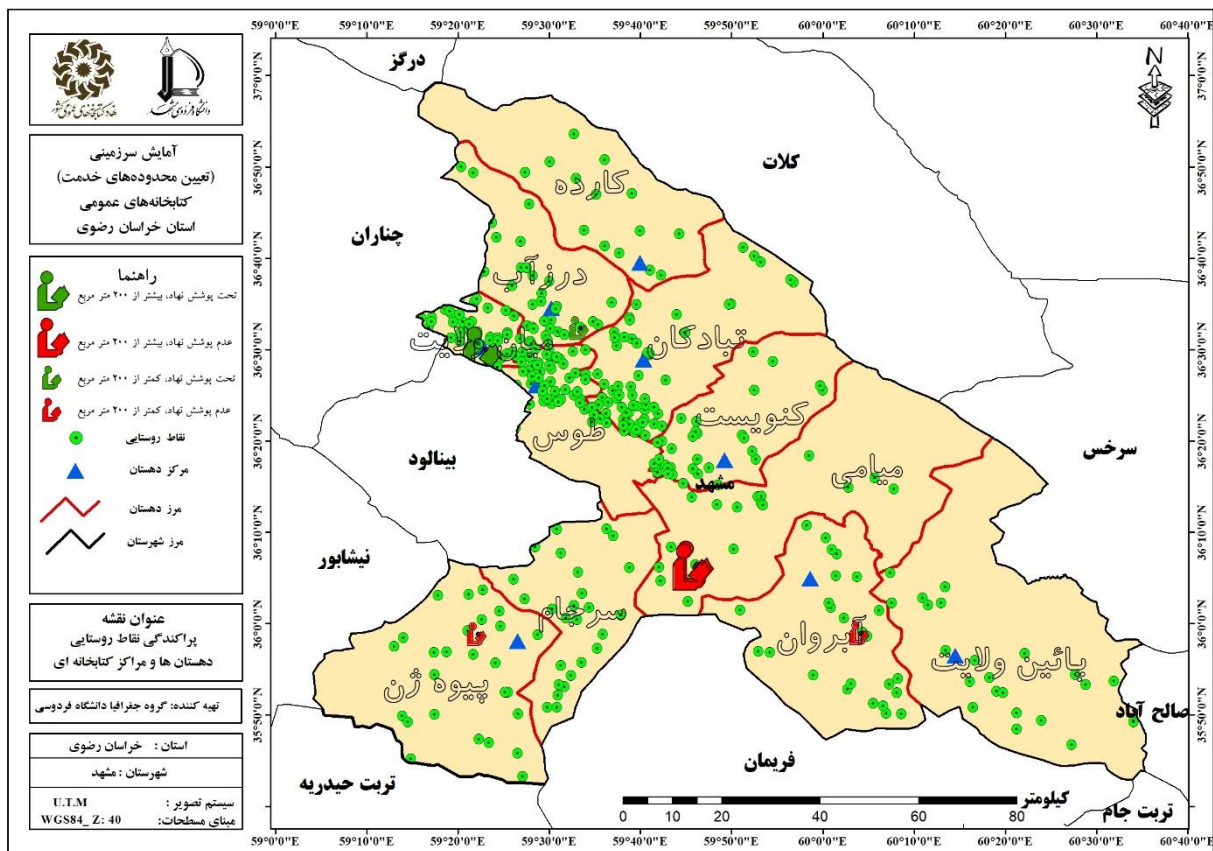
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	وضع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
احمدآباد	پیوه ژن	۲۰۵۸۹	امام تقی	۹۲۴	دیزبادسفلی	۳۲۵۴	اوارشک	۱	عدم پوشش نهاد	۱۷۰
رضویه	آبروان	۱۴۹۰۵	ابروان	۱۰۶۷	نریمانی علیا	۲۴۸۳	نریمانی	۱	عدم پوشش نهاد	۱۷۵
	میامی	۲۸۸۹۰	رضویه	۸۸۵۰	تپه سلام	۵۶۶۹	جیم آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۲۰۰
مرکزی	درزآب	۱۳۱۱۲	گوارشک	۱۰۴۳	زاک	۱۴۲۱	زاک	۱	تحت پوشش نهاد	۱۶۰
	میان ولایت	۲۹۷۵۱	عسگریه	۱۵۸۴	ساغروان	۴۴۵۵	عسگریه	۱	تحت پوشش نهاد	۲۶۰

طبق جدول در شهرستان مشهد روستاهای ده غیبی، دیزبادسفلی، تپه سلام، کنویست، شترک، ساغروان، کشف و گرجی سفلی نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان مشهد به شرح جدول (۷۹) و شکل (۶۰) است.

جدول ۷۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان مشهد

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		زیربنای مورد نیاز	وضعیت کتابخانه
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
احمدآباد	سرجام	۱۰۳۴۳	ملک آباد	۲۰۵۶	ده غیبی	۱۸۵۵	نقطه شهری مرکز دهستان	نیازمند کتابخانه روستای دوم
							۵۷ مترمربع	
احمدآباد	پیوه ژن	۲۰۵۸۹	امام تقی	۹۲۴	دیزبادسفلی	۳۲۵۴	۹۸ مترمربع	نیازمند کتابخانه روستای دوم
							کمبودی وجود ندارد.	روستای اوارشک دارای ۱۷۰ متر زیربنا
رضویه	پائین ولایت	۶۵۸۷	کلاته منار	۲۷۶	شورک ملکی	۱۱۵۱	آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند.	
	آبروان	۱۴۹۰۵	ابروان	۱۰۶۷	نریمانی	۲۴۸۳	روستای دوم دارای کتابخانه با ۱۷۵ متر زیربنا	کمبودی وجود ندارد.
	میامی	۲۸۸۹۰	رضویه	۸۸۵۰	تپه سلام	۵۶۶۹	نقطه شهری مرکز	-

زیربنای مورد بازرسی	کتابخانه و وضعیت	پرجمعیات ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	بافت
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
	دهستان							
کمبودی وجود ندارد.	روستای جیم آباد دارای کتابخانه با ۲۰۰ متر زیربنا							
۱۷۰ مترمربع	روستای تپه سلام نیازمند کتابخانه							
آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند.		۹۳۲	مارشک	۴۸۴	کارده	۵۳۵۴	کارده	
کمبودی وجود ندارد.	روستای زاک دارای کتابخانه با ۱۶۰ متر زیربنا	۱۴۲۱	زاک	۱۰۴۳	گوارشک	۱۳۱۱۲	درزآب	
۲۰۰ مترمربع	روستای کنویست نیازمند کتابخانه	۳۳۱۵	شترک	۳۶۹۵	کنویست	۲۷۹۸۷	کنویست	مرکزی
۲۰۰ مترمربع	روستای شترک نیازمند کتابخانه							
کمبودی وجود ندارد.	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۲۶۰ متر زیربنا	۴۴۵۵	ساغروان	۱۵۸۴	عسگریه	۲۹۷۵۱	میان ولایت	
۲۰۰ مترمربع	روستای ساغروان نیازمند کتابخانه							
۳۴۴ مترمربع	کشف ۱۰ هزار نفر و بیشتر نیازمند کتابخانه	۱۱۴۵۹	کشف	۱۵۰۱	کاظم آباد	۹۷۶۹۵	طوس	
۴۵۵ مترمربع	گرگی سفلی ۱۰ هزار نفر و بیشتر نیازمند کتابخانه	۱۵۱۶۳	گرگی سفلی	۴۰۹	فاز / پاز	۱۰۵۲۸۵	تبادکان	

شکل ۶۰. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان مشهد

۵-۲. شهرستان بجستان

۵-۲-۱. شهر بجستان

الف. وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

جدول (۸۰) مساحت، زیربنا، درجه و نوع و زیربنای مورد نیاز و کمبود را نشان می‌دهد. براساس اطلاعات مندرج در جدول (۸۰) همانگونه که مشاهده می‌شود شهر بجستان دارای ۲ کتابخانه به نام‌های مرکز بجستان و شهید رجایی است. نوع پوشش کتابخانه بدین صورت است که کتابخانه مرکز بجستان بدون پوشش نهاد و سازمان مادر این کتابخانه کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان و کتابخانه شهید رجایی از نوع نهادی می‌باشد. از نظر زیربنا کتابخانه مرکز بجستان دارای ۷۰۰ متر بوده و شهید رجایی دارای ۵۵۰ متر زیربنا می‌باشد. در سال ۱۳۹۵ شهر بجستان با جمعیت ۱۱۷۴۱ نفری، زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر ۳۵۲ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۸۹۸ متر مازاد روبرو بوده است.

جدول ۸۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر بجنستان

نام کتابخانه	مرکز بجنستان	شهید رجائی
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	ندارد	۶
مساحت	۷۰۰	۲۱۶۰
زیربنا	۷۰۰	۵۵۰
جمعیت شهر	۱۱۷۴۱	
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۳۵۲	
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۸۹۸	

لازم به ذکر است که کتابخانه مرکز بجنستان از میان شش شرط کتابخانه عمومی شرط استاندارد منابع را نداشته و بنابراین از نوع پیشخان می باشد. از سوی دیگر کتابخانه شهید رجائی، تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را دارا می باشد، لذا از نوع کتابخانه عمومی است.

جدول ۸۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر بجنستان

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز بجنستان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
شهید رجائی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب. محدوده خدمت کتابخانه های شهر بجنستان (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه های شهر بجنستان نشان می دهد، کتابخانه شهید رجائی در محدوده خدمت خود مساحتی در حدود ۲۴۰ کیلومترمربع و ۶۴۳۵ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای مورد نیاز کتابخانه که ۵۵۰ مترمربع می باشد و سرانه مورد نیاز که ۲۰۰ مترمربع است براین اساس با ۳۵۰ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و کمبودی وجود ندارد (جدول ۸۲).

همچنین کتابخانه مرکز بجنستان جمعیتی بالغ بر ۳۹۳۴ نفر را پوشش داده و براساس زیربنای کتابخانه مذکور (۷۰۰ مترمربع) و سرانه مورد نیاز با ۵۰۰ مترمربع مازاد روبرو هستیم.

جدول ۸۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بجستان (وضع موجود)

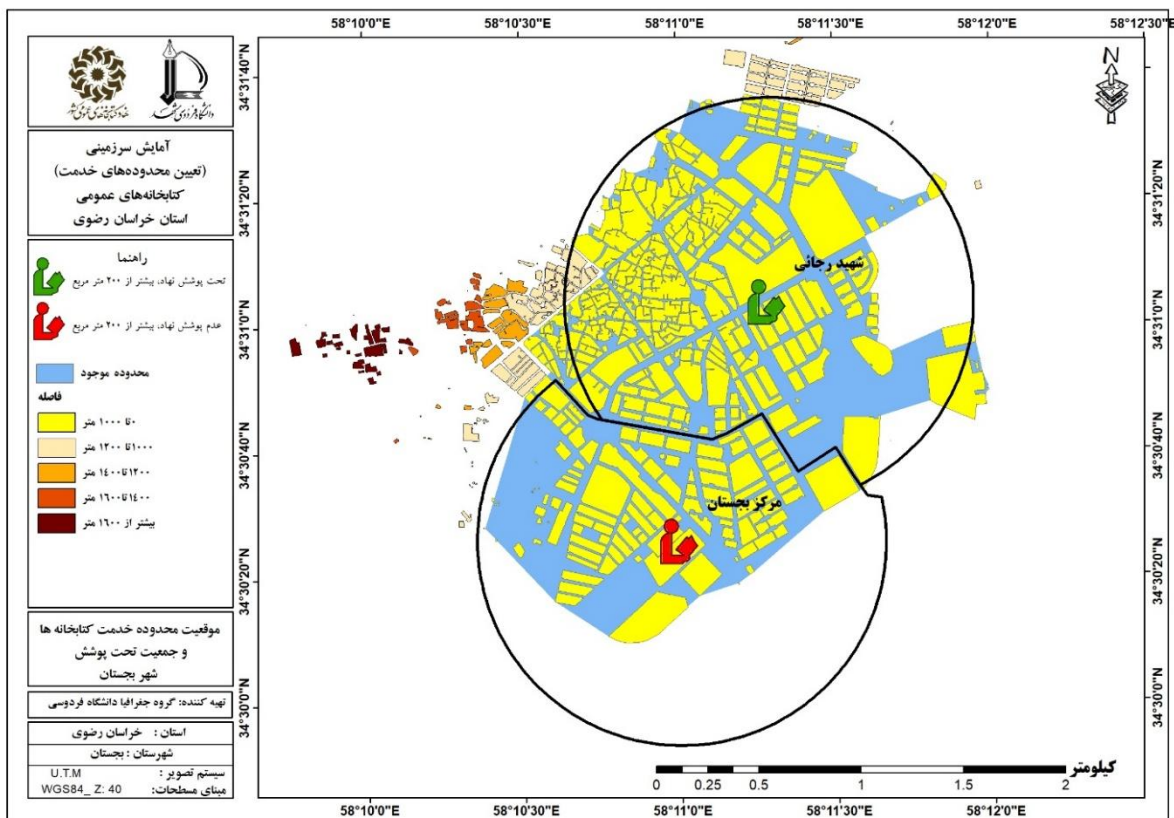
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز به فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کسب و کار / مازاد (مترمربع)
مرکز بجستان	مرکز بجستان	عدم پوشش نهاد	۷۰۰	۱۳۴	۳۹۳۴	۲۰۰	-۵۰۰
شهید رجائی	شهید رجائی	تحت پوشش نهاد	۵۵۰	۲۴۰	۶۴۳۵	۲۰۰	-۳۵۰

ج. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بجستان

بر اساس اطلاعات مندرج در جدول (۸۳) در شهر بجستان ۴۰۵ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۰۳۶۹ نفر برابر با ۸۸/۹۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷۵ بلوک با جمعیت ۱۰۴۵ نفر برابر با ۸/۹۷ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۲۶ بلوک با جمعیت ۹۹ نفر (۰/۸۵ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۸ بلوک با جمعیت ۱۴۳ نفر (۱/۲۳ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۵۳ بلوک با جمعیت ۳۶۸ نفر (۳/۱۶ درصد) در مسافتی بیشتر از ۱۶۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (شکل ۶۱).

جدول ۸۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بجستان (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
بجستان	۱۰۰۰ متر	۴۰۵	۱۰۳۶۹	۸۸/۹۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷۵	۱۰۴۵	۸/۹۷
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲۶	۹۹	۰/۸۵
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۸	۱۴۳	۱/۲۳
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۲۵	۰	۰
مجموع		۵۴۹	۱۱۶۵۶	۱۰۰

شکل ۶۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بجزستان (وضع موجود)

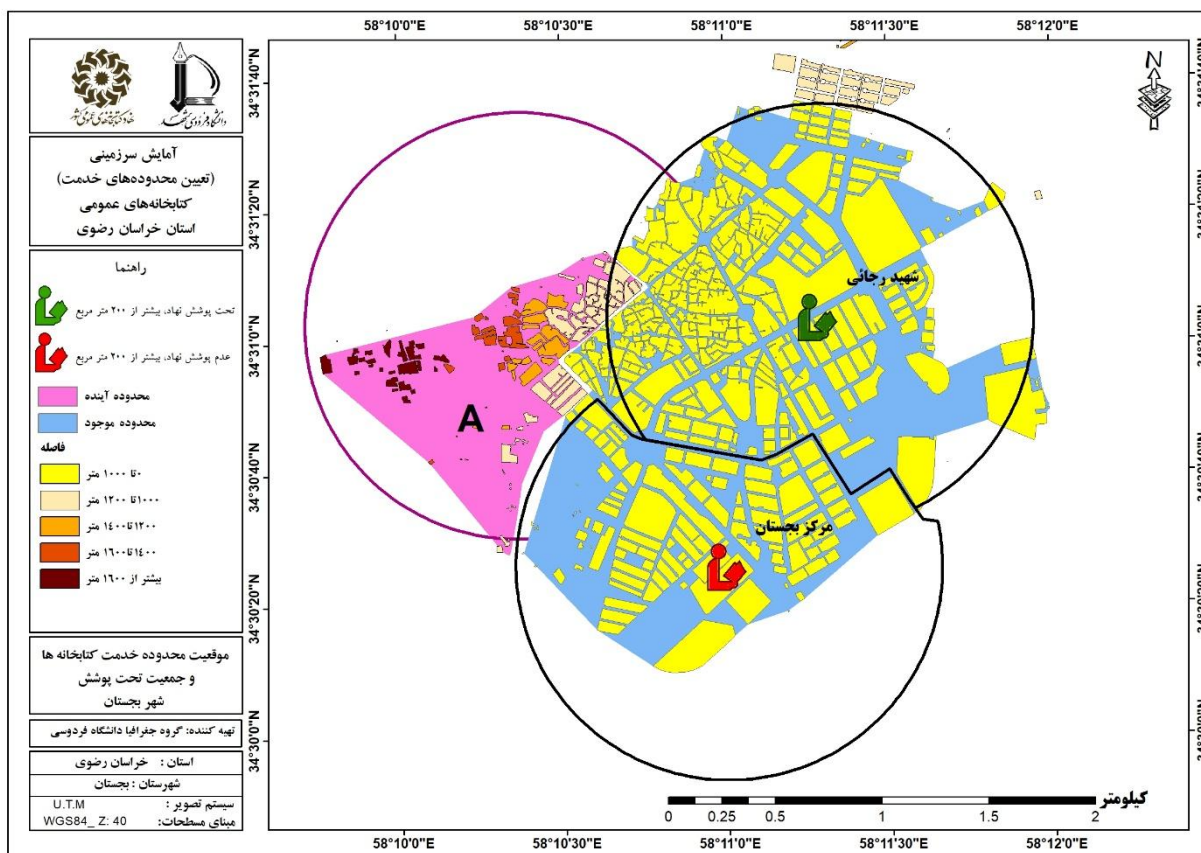
د. تعیین محدوده خدمت آینده شهر بجزستان

جهت تعیین محدوده خدمت آینده در شهر بجزستان و پس از محاسبه فاصله بلوک های شهر از کتابخانه های موجود مشخص و یک اولویت در شهر براساس فاصله و جمعیت مشخص شد. این بخش براساس جمعیت فاقد پوشش که کمتر از ۲۵۰۰ نفر می باشد لذا آستانه جمعیتی لازم برای ایجاد کتابخانه جدید را ندارد (جدول ۸۴).

جدول ۸۴. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر بجزستان

اولویت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	جمعیت فاقد پوشش	زیربنا	نوع کتابخانه	کتابخانه های واقع در محدوده	نام پهنه
			۷۱۸	-	-	-	A

براساس جدول (۸۴) محدوده A با ۲۸۶۰ نفر جمعیت فاقد پوشش و براساس فاصله از کتابخانه به عنوان تنها اولویت احداث قرار دارد. پهنه پیشنهادی در شکل (۶۲) مشخص گردیده است.

شکل ۶۲. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر بچستان براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲-۲. شهر یونسی

الف. وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

براساس اطلاعات مندرج در جدول (۸۵) همانگونه که مشاهده می شود شهر یونسی دارای ۱ کتابخانه به نام کتابخانه شهید محمدعلیپور است که سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشد. از نظر زیربنا کتابخانه شهید محمد علیپور دارای ۲۵۰ متر زیربنا است. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۳۴۲۶ نفری، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۰ متر مازاد روبرو بوده است.

جدول ۸۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر یونسی

شهادت محمد علیپور	نام کتابخانه
تحت پوشش نهاد	نوع پوشش
نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	سازمان مادر
۷	درجه
۲۵۰	مساحت
۲۵۰	زیربنا
۳۴۲۶	جمعیت شهر
۲۰۰	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)
-۵۰	کمبود/مازاد (مترمربع)

با توجه به جدول (۸۶) کتابخانه شهید علیپور از نوع عمومی است زیرا که تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را دارا می‌باشد.

جدول ۸۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر یونسی

نام کتابخانه	حق بهره‌استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید محمد علیپور	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب. محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر یونسی (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر یونسی نشان می‌دهد، کتابخانه شهید محمد علیپور در محدوده خدمت خود ۳۱۹۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای کتابخانه که ۲۵۰ مترمربع می‌باشد و سرانه مورد نیاز که ۲۰۰ مترمربع است براین اساس با ۵۰ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و کمبودی وجود ندارد (جدول ۸۷).

جدول ۸۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر یونسی (وضع موجود)

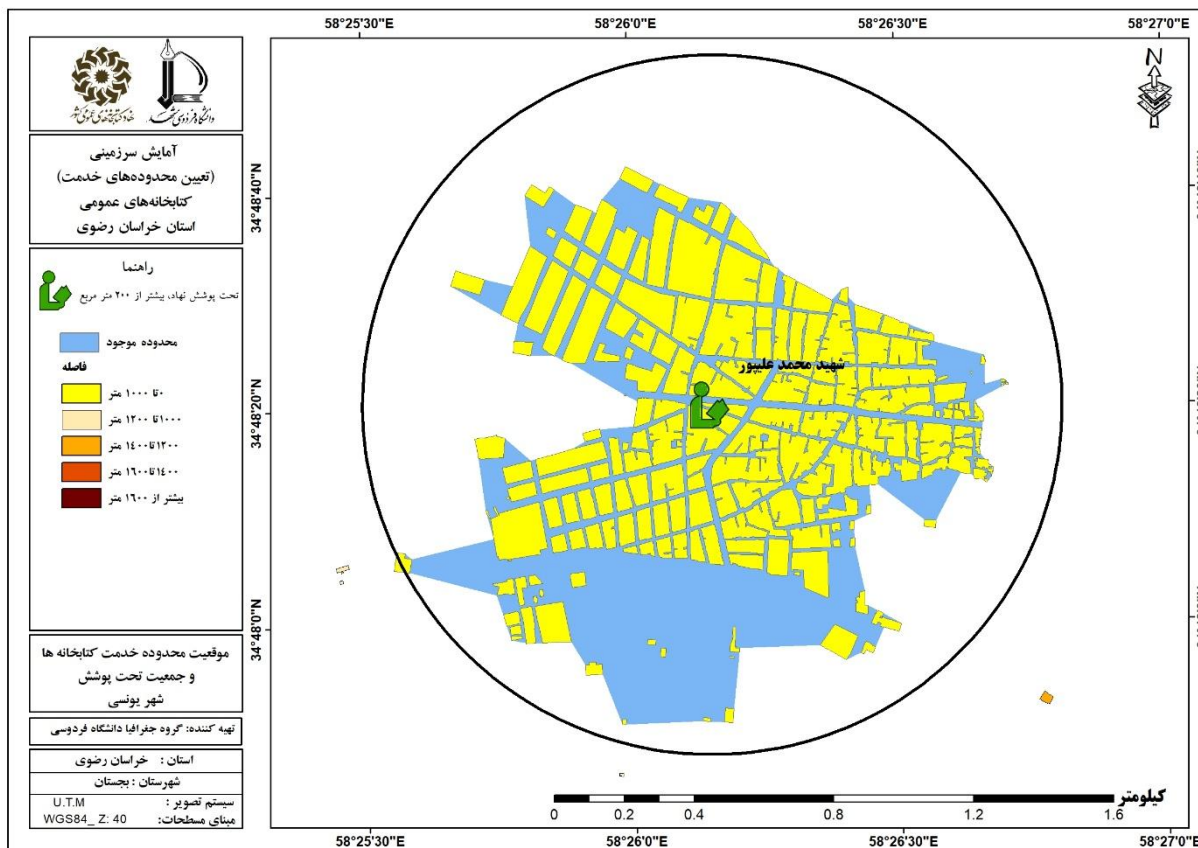
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
شهید محمد علیپور	شهید محمد علیپور	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۱۴۶	۳۱۹۱	۲۰۰	-۵۰

ج. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر یونسی

براساس اطلاعات مندرج در جدول (۸۸) در شهر یونسی ۱۸۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۱۹۱ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. همانطور که جدول (۸۸) نشان می‌دهد سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشد (شکل ۶۳).

جدول ۸۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر یونسی (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
یونسی	۱۰۰۰ متر	۱۸۷	۳۱۹۱	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۴	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۱۹۳	۳۱۹۱	۱۰۰

شکل ۶۳. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر یونسی (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر یونسی

با توجه به پوشش ۱۰۰ درصدی توسط کتابخانه‌های موجود نیاز به ایجاد کتابخانه در شهر یونسی نمی‌باشد.

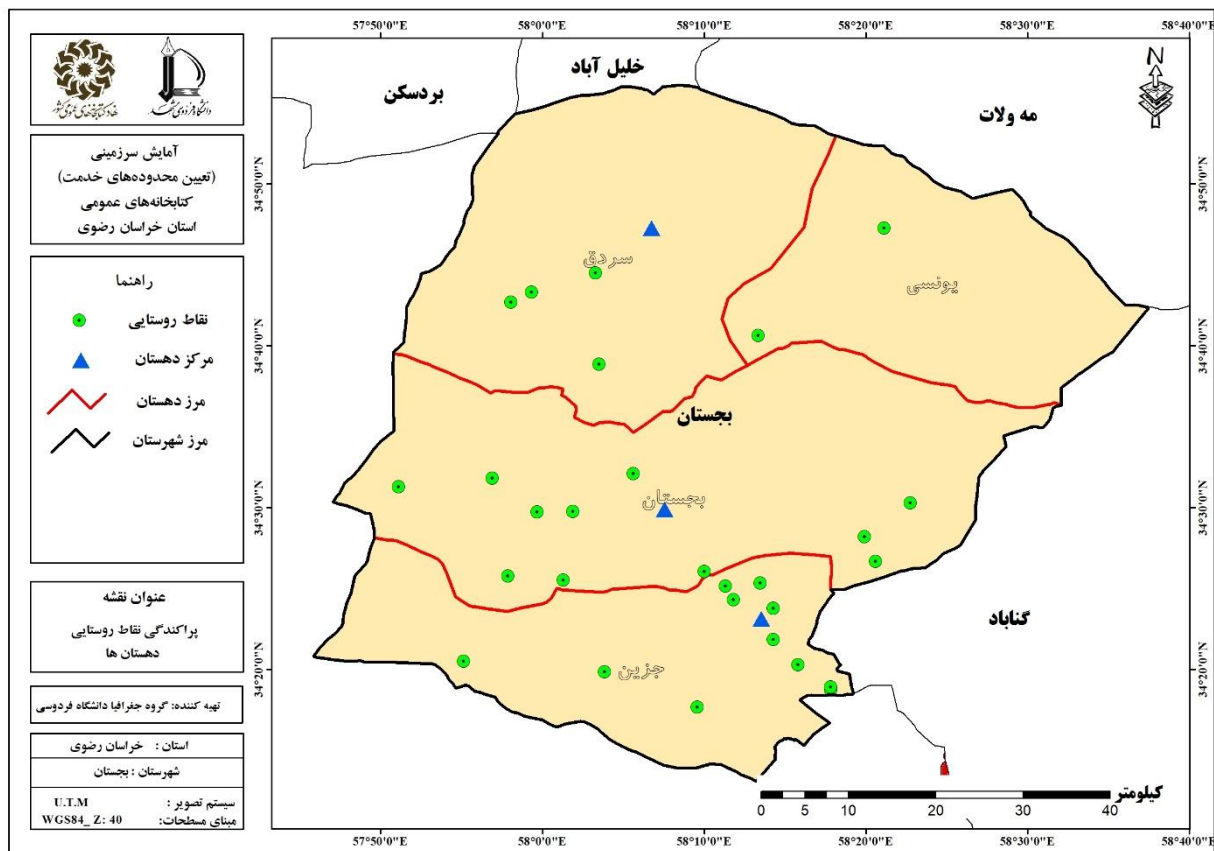
۵-۲-۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان بجستان

شهرستان بجستان از دو بخش یونسی و مرکزی تشکیل شده است و این شهرستان از دهستان‌های یونسی، سردق، جزین و بجستان تشکیل شده است و فاقد کتابخانه روستایی می‌باشد.

همچنین طبق بررسی وضعیت موجود کتابخانه‌های روستایی شهرستان بجستان، در دهستان‌های یونسی و جزین روستاهای دوم (پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان) به دلیل دارا بودن آستانه جمعیتی لازم، نیازمند کتابخانه می‌باشند. در دهستان سردق نیز، مرکز دهستان به دلیل داشتن آستانه جمعیتی لازم، نیازمند کتابخانه می‌باشد. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۸۹) آورده شده است. (شکل ۶۴).

جدول ۸۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان بجستان

ردیف	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		
			نام	جمعیت	نام	جمعیت	
مرکز دهستان نقطه شهری							
یونسی	یونسی	۲۹۶۹	یونسی	۳۴۲۶	ماراندیز	۲۹۰۲	
	سردق	۴۹۷۹	سردق	۱۵۲۴	فخرآباد	۲۷۶۴	
مرکزی	جزین	۵۲۲۵	زین آباد	۸۲۸	جزین	۲۰۶۸	
	بجستان	۲۸۶۷	مزار	۹۳۴	قاسم آباد	۶۱۷	
					مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.		

شکل ۶۴. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان بجنان

۳-۵. شهرستان بردسکن

۱-۳-۵. شهر بردسکن

الف. وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

همانگونه که در جدول (۹۰) مشاهده می‌شود شهر بردسکن دارای ۲ کتابخانه به نام‌های استاد احمدآرام و کتابخانه مرکز بردسکن است. سازمان مادر کتابخانه مرکز بردسکن کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و کتابخانه استاد احمد آرام نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. از نظر زیربنا کتابخانه استاد احمد آرام و مرکز بردسکن به ترتیب دارای ۴۲۰ متر و ۸۰۰ متر زیربنا می‌باشند. در سال ۱۳۹۵ با توجه به جمعیت ۲۸۲۳۳ نفری این شهر ۸۴۷ مترمربع فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز بوده که با توجه به فضاهای کتابخانه‌ای موجود ۳۷۳ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای داشته-

ایم.

جدول ۹۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر بردسکن

نام کتابخانه	استاد احمد آرام	مرکز بردسکن
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
درجه	۵	ندارد
مساحت	۴۲۰	۱۳۰۰
زیربنا	۴۲۰	۸۰۰
جمعیت شهر	۲۸۲۳۳	
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۸۴۷	
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۳۷۳	

همچنین نتایج جدول (۹۱) نشان می دهد کتابخانه مرکز بردسکن از میان شش شرط کتابخانه عمومی، شرط استاندارد منابع را نداشته بنابراین از نوع پیشخان بوده و کتابخانه استاد احمد آرام دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی بوده لذا از نوع عمومی می باشد.

جدول ۹۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در بردسکن

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز بردسکن	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
استاد احمد آرام	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب. محدوده خدمت کتابخانه های شهر بردسکن (وضع موجود)

براساس اطلاعات مندرج در جدول (۹۲) که محدوده خدمت کتابخانه های شهر بردسکن را نشان می دهد، کتابخانه استاد احمد آرام در محدوده خدمت خود در مساحتی حدود ۱۸۲ هکتار ۷۶۶۶ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای کتابخانه که ۴۲۰ مترمربع می باشد و سرانه مورد نیاز که ۲۳۰ مترمربع است براین اساس با ۱۹۰ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و کمبودی وجود ندارد. کتابخانه مرکز بردسکن تعداد ۱۱۰۶۳ نفر را پوشش داده و براساس زیربنای کتابخانه مذکور (۸۰۰ مترمربع) و سرانه مورد نیاز ۳۳۲ مترمربع، با ۴۶۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای روبرو هستیم.

جدول ۹۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بردسکن (وضع موجود)

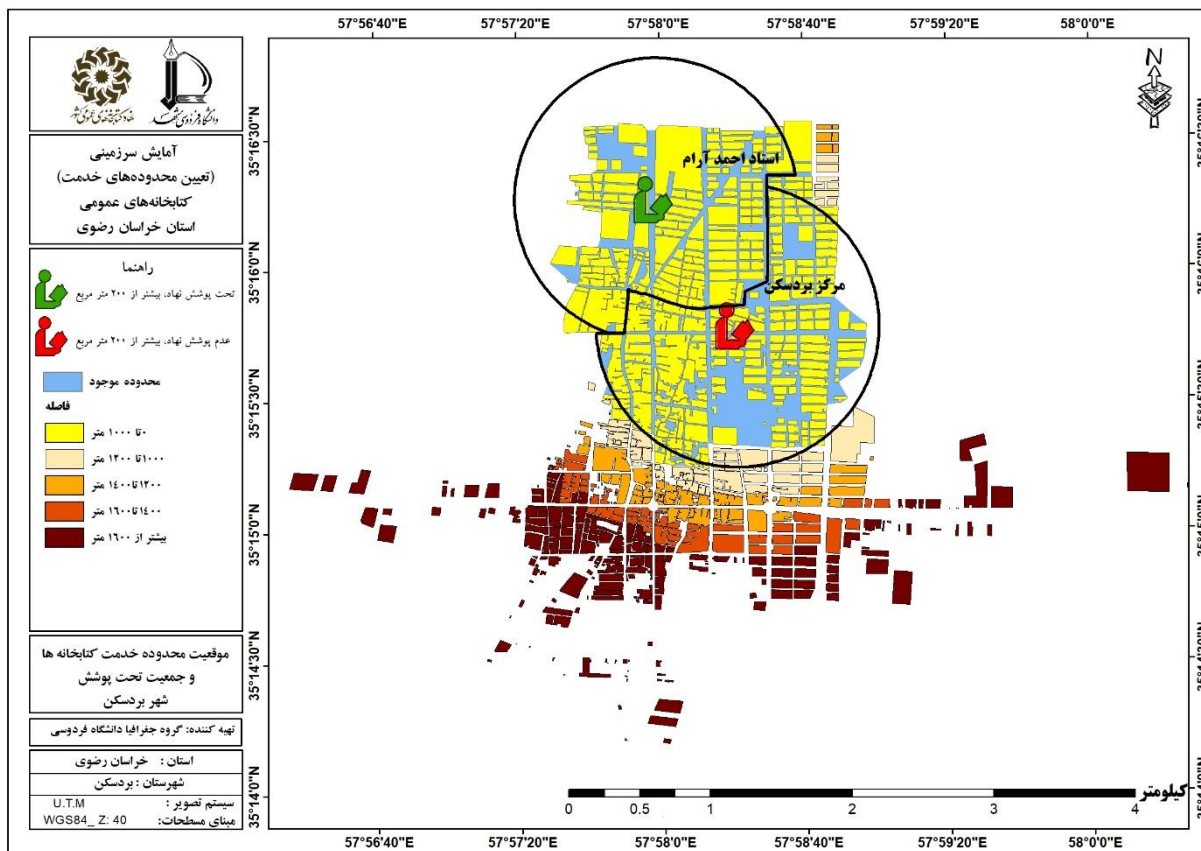
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود / مازاد (مترمربع)
مرکز بردسکن	مرکز بردسکن	عدم پوشش نهاد	۸۰۰	۲۱۲	۱۱۰۶۳	۳۳۲	-۴۶۸
استاد احمد آرام	استاد احمد آرام	تحت پوشش نهاد	۴۲۰	۱۸۲	۷۶۶۶	۲۳۰	-۱۹۰

ج. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بردسکن

همانطور که جدول (۹۳) نشان می‌دهد در شهر بردسکن ۳۷۲ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۸۷۲۹ نفر برابر با ۶۶/۹۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند؛ ۵۳ بلوک با جمعیت برابر با ۲۵۷۳ نفر معادل ۹/۲۰ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۵۵ بلوک با جمعیت ۱۱۳۶ نفری معادل ۴/۰۶ درصد در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۶۰ بلوک با جمعیت ۱۷۳۰ نفری برابر با ۶/۱۹ درصد در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۹۶ بلوک با جمعیت ۳۸۰۱ نفری برابر با ۱۳/۵۹ درصد در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۹۳ و شکل ۶۵).

جدول ۹۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بردسکن (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
بردسکن	۱۰۰۰ متر	۳۷۲	۱۸۷۲۹	۶۶/۹۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۵۳	۲۵۷۳	۹/۲۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۵۵	۱۱۳۶	۴/۰۶
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۶۰	۱۷۳۰	۶/۱۹
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۹۶	۳۸۰۱	۱۳/۵۹
مجموع		۷۳۶	۲۷۹۶۹	۱۰۰

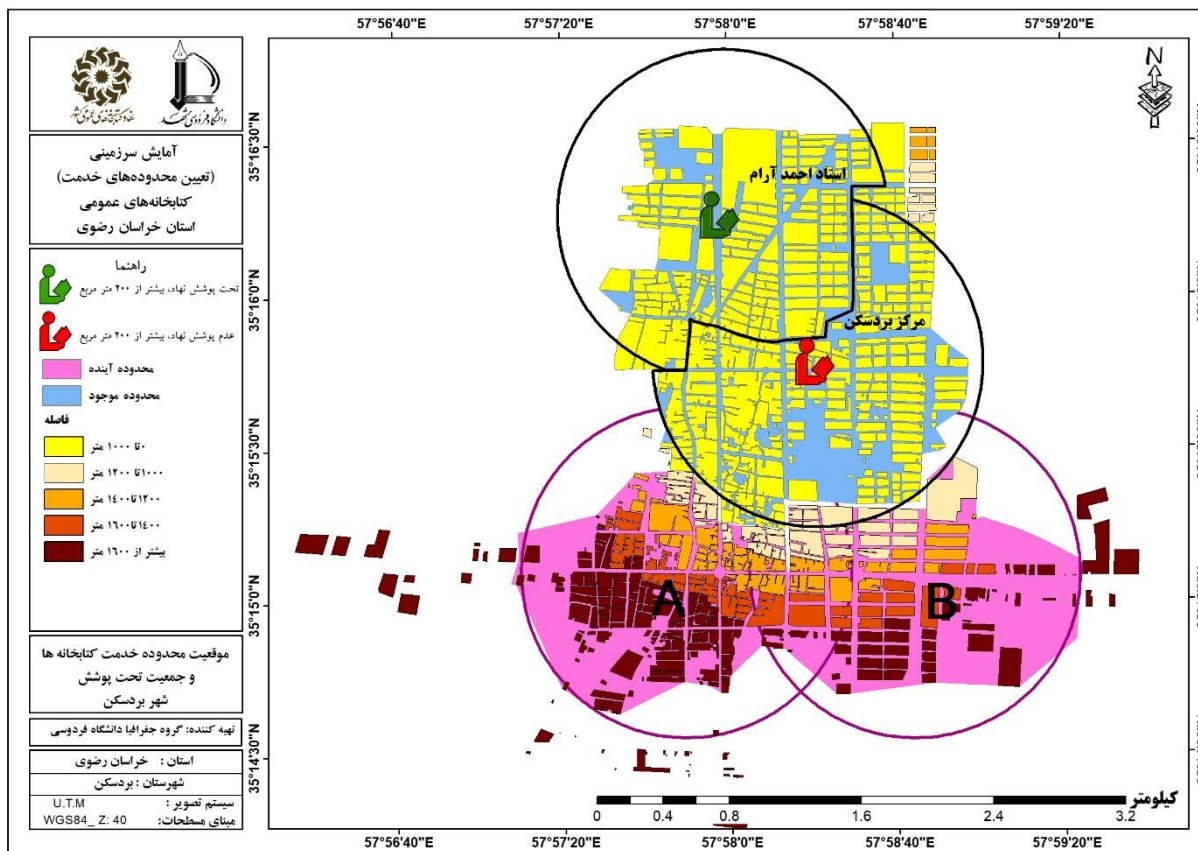
شکل ۶۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بردسکن (وضع موجود)

د. تعیین محدوده خدمت آینده شهر بردسکن

در شهر بردسکن دو پهنه به عنوان پهنه‌های فاقد پوشش مشخص شد و برای آن‌ها کتابخانه‌های فرضی در نظر گرفته شد. پهنه A با ۴۸۸۴ نفر جمعیت فاقد پوشش و براساس فاصله از کتابخانه در اولویت اول برای احداث قرار گرفت. محدوده B با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متر برای ۳۷۱۹ نفر جمعیت در اولویت دوم قرار دارد. مشخصات هریک از پهنه‌ها و سرانه مورد نیاز در جدول (۹۴) مشخص شده است (شکل ۶۶).

جدول ۹۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر بردسکن

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۴۸۸۴	۲۰۰	۲۰۰	اول
B	-	-	-	۳۷۱۹	۲۰۰	۲۰۰	دوم

شکل ۶۶. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر بردسکن براساس کتابخانه های فرضی

۵-۳-۲. شهر انابد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

همانگونه که در جدول (۹۵) مشاهده می شود شهر انابد دارای ۱ کتابخانه به نام کتابخانه ابن سینا است. سازمان مادر آن نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشد. از نظر زیربنا کتابخانه ابن سینا دارای ۲۰۷ متر زیربنا است. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۶۱۸۶ نفری، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۷ متر مازاد روبرو بوده است.

جدول ۹۵. مشخصات کتابخانه های موجود شهر انابد

نام کتابخانه	ابن سینا
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۸

نام کتابخانه	ابن سینا
مساحت	۴۰۰
زیربنا	۲۰۷
جمعیت شهر	۶۱۸۶
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۷

طبق جدول (۹۶) کتابخانه ابن سینا از نوع عمومی می‌باشد زیرا دارای تمامی شش شرط کتابخانه عمومی می‌باشد.

جدول ۹۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر انابد

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
ابن سینا	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر انابد (وضع موجود)

براساس جدول (۹۷) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر انابد نشان می‌دهد، کتابخانه ابن سینا در محدوده خدمت خود ۴۷۵۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای کتابخانه که ۲۰۷ مترمربع می‌باشد و سرانه مورد نیاز که ۱۴۳ مترمربع است براین اساس با ۶۴ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و کمبودی وجود ندارد.

جدول ۹۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر انابد (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/ مازاد (مترمربع)
ابن سینا	ابن سینا	تحت پوشش نهاد	۲۰۷	۱۳۲	۴۷۵۱	۲۰۰	-۷

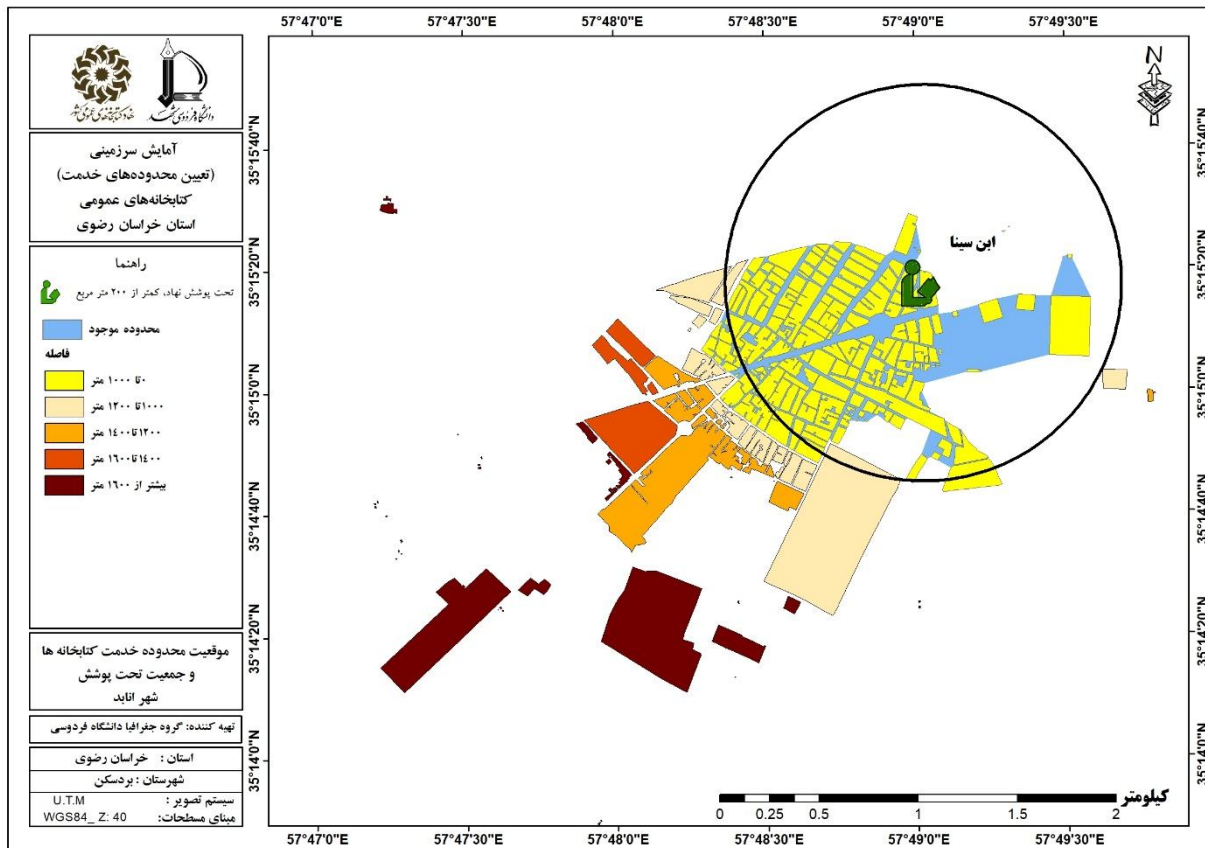
ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر انابد

در شهر انابد ۱۶۳ بلوک با جمعیتی در حدود ۴۷۵۱ نفر برابر با ۸۰/۲۴ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۲۲ بلوک با جمعیت برابر با ۷۱۵ نفر معادل ۱۲/۰۸ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۲۲ بلوک با جمعیت ۳۹۱ نفری معادل ۶/۶۰ درصد در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۴

بلوک با جمعیت ۴۶ نفری برابر با ۰/۷۸ درصد در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۷ بلوک با جمعیت ۱۸ نفری برابر با ۰/۳۰ درصد در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۹۸ و شکل ۶۷).

جدول ۹۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر انابند (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
انابند	۱۰۰۰ متر	۱۶۳	۴۷۵۱	۸۰/۲۴
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲۲	۷۱۵	۱۲/۰۸
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲۲	۳۹۱	۶/۶۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۴	۴۶	۰/۷۸
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۷	۱۸	۰/۳۰
مجموع		۲۴۸	۵۹۲۱	۱۰۰

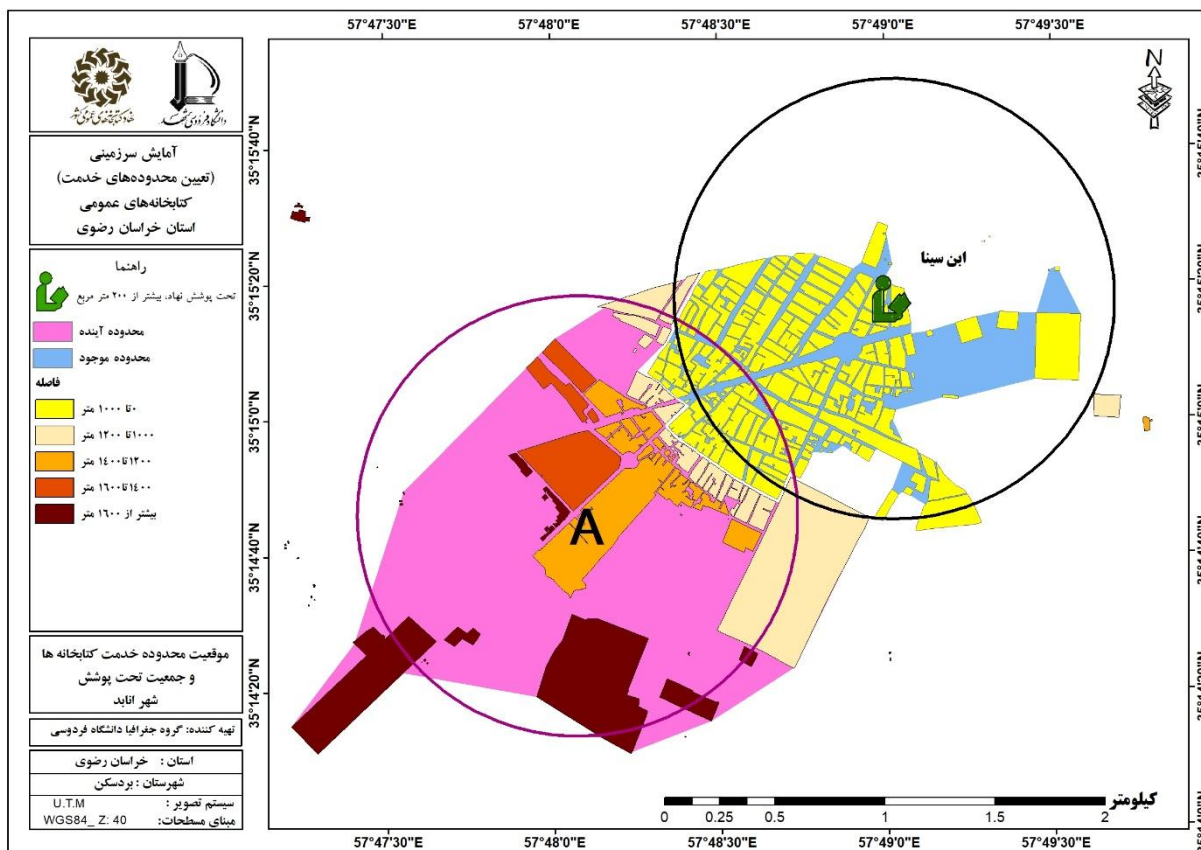
شکل ۶۷. موقعیت محدوده خدمات کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر انابند (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر انابد

شهر انابد با توجه به اینکه کتابخانه‌های موجود محدوده خدمت را برای کل شهر فراهم نموده در حال حاضر نیاز به محدوده برای آینده نداشته است. از سوی دیگر محدوده فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ای به دلیل نداشتن آستانه جمعیتی لازم در اولویت احداث کتابخانه قرار نمی‌گیرد (جدول ۹۹) و (شکل ۶۸).

جدول ۹۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر انابد

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۱۷۰	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۶۸. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر انابد براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۳-۳. شهر شهرآباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس اطلاعات مندرج در جدول (۱۰۰) همانگونه که مشاهده می‌شود شهر شهرآباد دارای ۱ کتابخانه به نام استاد احمد گلچین معانی است. سازمان مادر این کتابخانه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. از نظر زیربنا کتابخانه استاد احمد گلچین معانی دارای ۲۵۰ متر است. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۲۰۸۳ نفری، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود (۲۵۰ متر) با ۵۰ متر مازاد روبرو بوده است.

جدول ۱۰۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر شهرآباد

نام کتابخانه	استاد احمد گلچین معانی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۱۲۰۰
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۲۰۸۳
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۵۰

با توجه به جدول (۱۰۱) کتابخانه استاد احمد گلچین معانی از میان شروط کتابخانه عمومی، شرط استاندارد نیروی انسانی را نداشته و بنابراین از نوع پیشخان است.

جدول ۱۰۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر شهرآباد

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
استاد احمد گلچین معانی	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر شهرآباد (وضع موجود)

طبق نتایج بدست آمده براساس جدول (۱۰۲) کتابخانه استاد احمد گلچین معانی در محدوده خدمت خود ۱۹۴۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای کتابخانه که ۲۵۰ مترمربع می‌باشد و سرانه مورد نیاز که ۲۰۰ مترمربع است بر این اساس با ۵۰ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و کمبودی وجود ندارد.

جدول ۱۰۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر شهرآباد (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع (فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/ مازاد (مترمربع)
استاد احمد گلچین معانی	استاد احمد گلچین معانی	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۹۱	۱۹۴۹	۲۰۰	-۵۰

ج- جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر شهرآباد

اطلاعات جدول (۱۰۳) نشان می‌دهد در شهر شهرآباد ۷۹ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۹۴۹ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی داشته و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشد (شکل ۶۹).

جدول ۱۰۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر شهرآباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
شهرآباد	۱۰۰۰ متر	۷۹	۱۹۴۹	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۳	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۸۵	۱۹۴۹	۱۰۰

شکل ۶۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر شهرباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر شهرباد

با توجه به پوشش بخش های دارای جمعیت شهر شهرباد توسط کتابخانه های موجود در حال حاضر نیاز به ایجاد کتابخانه جدید وجود ندارد.

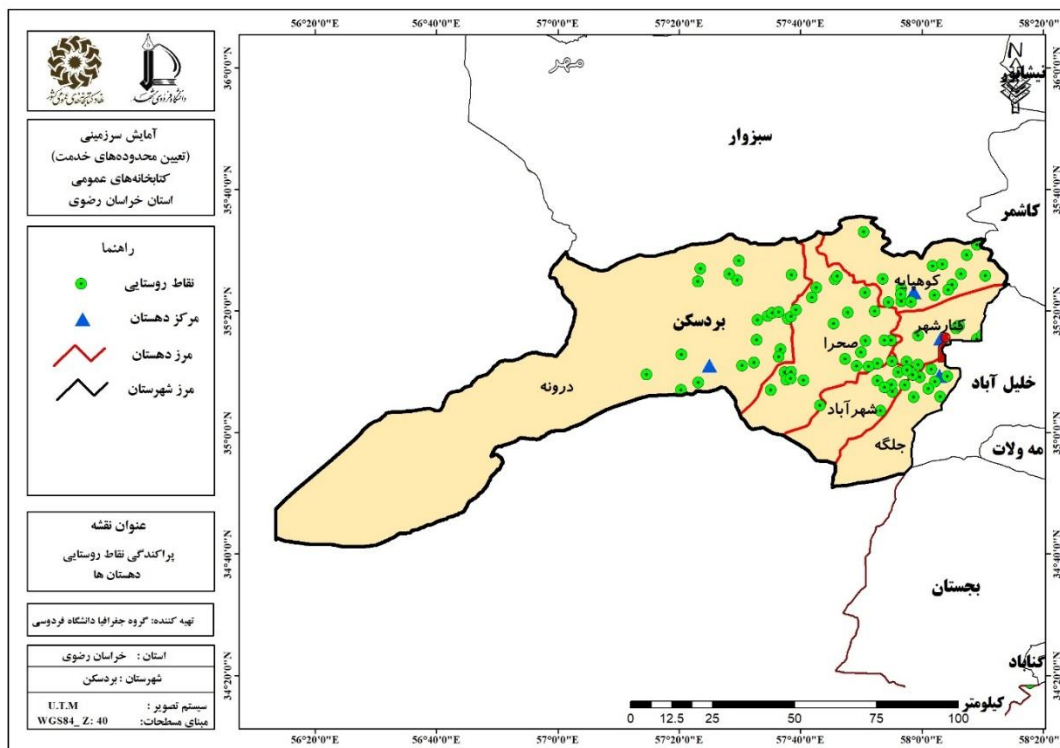
۵-۳-۴. کتابخانه های روستایی شهرستان بردسکن

الف) بررسی وضعیت موجود کتابخانه های روستایی شهرستان بردسکن

شهرستان بردسکن دارای سه بخش انابد، شهرباد و مرکزی است و از دهستان های صحرا، درونه، شهرباد، جلگه، کنارشهر و کوهپایه تشکیل شده است (شکل ۷۰). از آنجایی که این شهرستان فاقد کتابخانه روستایی می باشد لذا براساس آستانه جمعیتی مورد نیاز (۱۵۰۰ نفر) برای هر یک روستاهای دارای آستانه لازم، کتابخانه روستایی پیشنهاد گردید. در جدول (۱۰۴) مشخصات جمعیتی، وضعیت کتابخانه و زیربنای مورد نیاز هر یک از روستاها آورده شده است.

جدول ۱۰۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان بردسکن

زیربنای مورد نیاز	کتابخانه وضعیت	پرجمعیت ترین روستا		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	نوعیت
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
مرکز دهستان نقطه شهری								
۲۰۰ مترمربع	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۱۵۲۴	مظفرآباد	۶۱۸۶	انابد	۸۵۹۳	صحرا	انابد
۲۰۰ مترمربع	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۶	صالحیه	۱۶۰۳	درونه	۳۷۸۲	درونه	
مرکز دهستان نقطه شهری								
۲۰۰ مترمربع	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۱۶۲۷	کوشه	۲۰۸۳	شهرآباد	۹۰۰۰	شهرآباد	شهرآباد
۲۰۰ مترمربع	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۱۷۳۷	ظاهرآباد	۲۰۳۹	رکن آباد	۷۳۸۲	جلگه	
۲۰۰ مترمربع	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۹۸۵	سیف آباد	۲۱۴۸	شفیع آباد	۵۵۰۴	کنار شهر	مرکزی
مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.		۵۴۰	سیر	۷۴۹	کبودان	۴۸۶۸	کوهپایه	

شکل ۷۰. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان بردسکن

۴-۵. شهرستان تایباد

۴-۵-۱. شهر تایباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس یافته‌های جدول (۱۰۵)، مشاهده می‌شود شهر تایباد دارای ۶ کتابخانه به نام‌های مفاخر، مرکز تایباد، سیارنور رحمت، زندان تایباد، شهید هاشمی‌نژاد، مولانا است. کتابخانه‌های سیار نور رحمت، شهید هاشمی نژاد و مولانا نهادی و کتابخانه‌های مفاخر و زندان تایباد از نوع مشارکتی می‌باشند. همچنین سازمان مادر کتابخانه‌های مذکور بدین ترتیب است که کتابخانه مرکز تایباد، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، کتابخانه مفاخر، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی تایباد، کتابخانه زندان تایباد، اداره زندان شهرستان تایباد و سازمان مادر سایر کتابخانه‌ها، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. زیربنای کتابخانه‌های شهر تایباد بدین صورت است که بیشترین زیربنا به کتابخانه شهید هاشمی نژاد با ۳۱۰ مترمربع و کمترین زیربنا به کتابخانه زندان تایباد (۹۱ مترمربع) اختصاص دارد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۵۶۵۶۲ نفری، ۱۶۹۷ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۷۶۳ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۱۰۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر تایباد

نام کتابخانه	مرکز تایباد	شهید هاشمی نژاد	مولانا	مفاخر	زندان تایباد	سیار نور رحمت
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی تایباد	اداره زندان شهرستان	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	ندارد	۶	۹	۹	۹	سیار
مساحت	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۵۰	۱۳۵	۹۱	۰
زیربنا	۳۰۰	۳۱۰	۱۳۰	۱۰۳	۹۱	۰
جمعیت شهر	۵۶۵۶۲					
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۱۶۹۷					
کمبود/مازاد (مترمربع)	۷۶۳					

طبق جدول (۱۰۶) از میان کتابخانه‌های موجود در شهر تایباد، کتابخانه‌های مولانا و شهید هاشمی نژاد دارای تمامی شروط کتابخانه است لذا از نوع عمومی می‌باشد و سایر کتابخانه حداقل یکی از شروط کتابخانه عمومی را نداشته بنابراین از نوع پیشخان هستند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۰۶) آورده شده است.

جدول ۱۰۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر تایباد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
سیار نور رحمت	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
مفاخر	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	پیشخان
زندان تایباد	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	پیشخان
مرکز تایباد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
مولانا	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید هاشمی نژاد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر تایباد (وضع موجود)

براساس جدول (۱۰۷) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر تایباد نشان می‌دهد، محدوده خدمت شهید هاشمی نژاد با مساحت ۳۱۲ هکتاری، جمعیتی بالغ بر ۱۴۲۹۶ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۴۲۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند که با توجه به زیربنای موجود کتابخانه‌های واقع در محدوده خدمت شهید هاشمی نژاد که ۵۳۱ مترمربع می‌باشد، ۲۶ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود. همچنین محدوده خدمت کتابخانه مرکز تایباد تعداد ۲۱۰۹۸ نفر را پوشش داده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های واقع در این محدوده خدمت که ۴۰۳ مترمربع است و طبق ۶۳۳ مترمربع سرانه مورد نیاز، با ۱۰۲ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو می‌باشد.

جدول ۱۰۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر تایباد (وضع موجود)

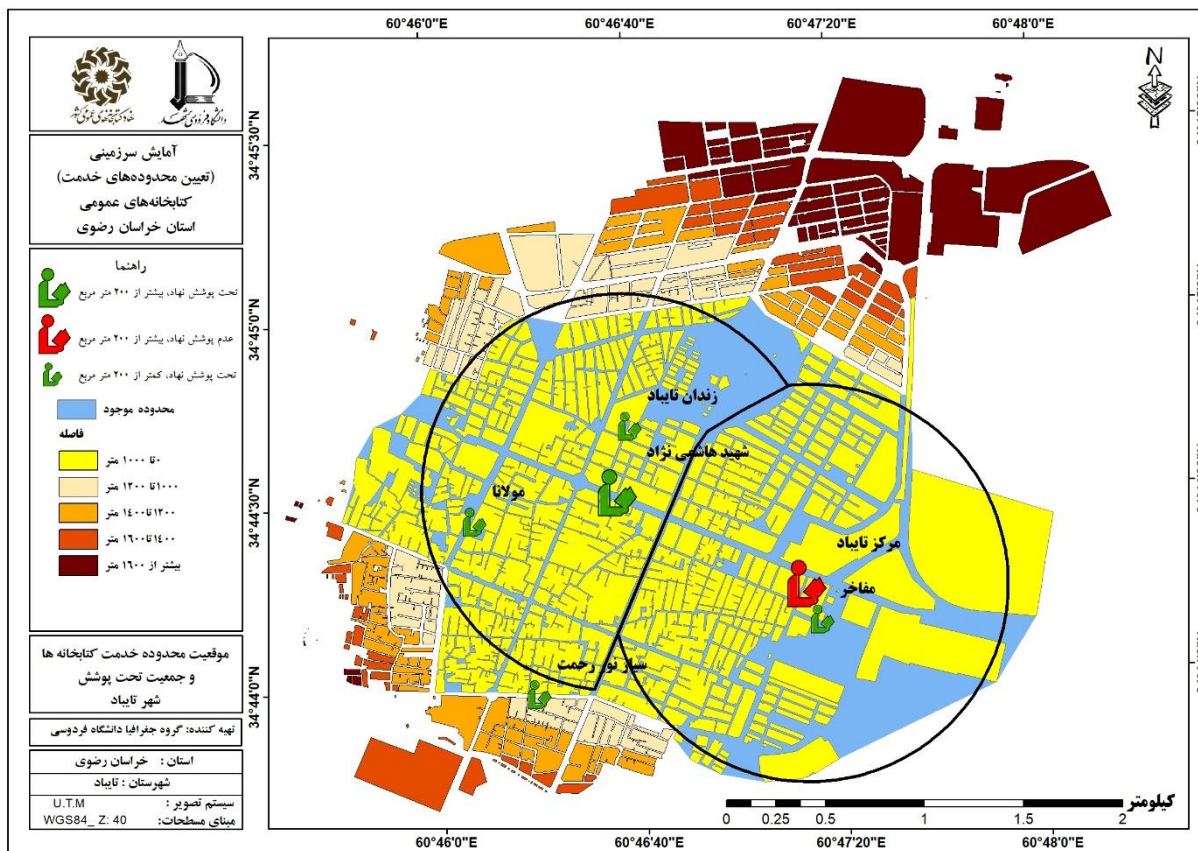
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع (فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به)	کمبود / مازاد (مترمربع)
شهید هاشمی نژاد	شهید هاشمی نژاد*	تحت پوشش نهاد	۳۱۰	۳۱۲	۱۴۲۹۶	۴۲۹	۲۶
	مولانا	تحت پوشش نهاد	۱۳۰				
	زندان تایباد	تحت پوشش نهاد	۹۱				
مرکز تایباد	مرکز تایباد*	عدم پوشش نهاد	۳۰۰	۲۵۹	۲۱۰۹۸	۶۳۳	۱۰۲
	مفاخر	تحت پوشش نهاد	۱۰۳				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تایباد

براساس اطلاعات مندرج در جدول (۱۰۸) در شهر تایباد ۴۰۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۵۳۹۴ نفر برابر با ۶۳/۰۳ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۶۰ بلوک با جمعیت برابر با ۶۶۹۷ نفر معادل ۱۱/۹۳ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۸۶ بلوک با جمعیت ۷۰۸۳ نفری معادل ۱۲/۶۱ درصد در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۷۵ بلوک با جمعیت ۳۳۷۵ نفری برابر با ۶/۰۱ درصد در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۶۵ بلوک با جمعیت ۳۶۰۴ نفری برابر با ۶/۴۲ درصد در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (شکل ۷۱).

جدول ۱۰۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تایباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
تایباد	۱۰۰۰ متر	۴۰۷	۳۵۳۹۴	۶۳/۰۳
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۶۰	۶۶۹۷	۱۱/۹۳
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۸۶	۷۰۸۳	۱۲/۶۱
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۷۵	۳۳۷۵	۶/۰۱
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۶۵	۳۶۰۴	۶/۴۲
مجموع		۶۹۳	۵۶۱۵۳	۱۰۰

شکل ۷۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر تایباد (وضع موجود)

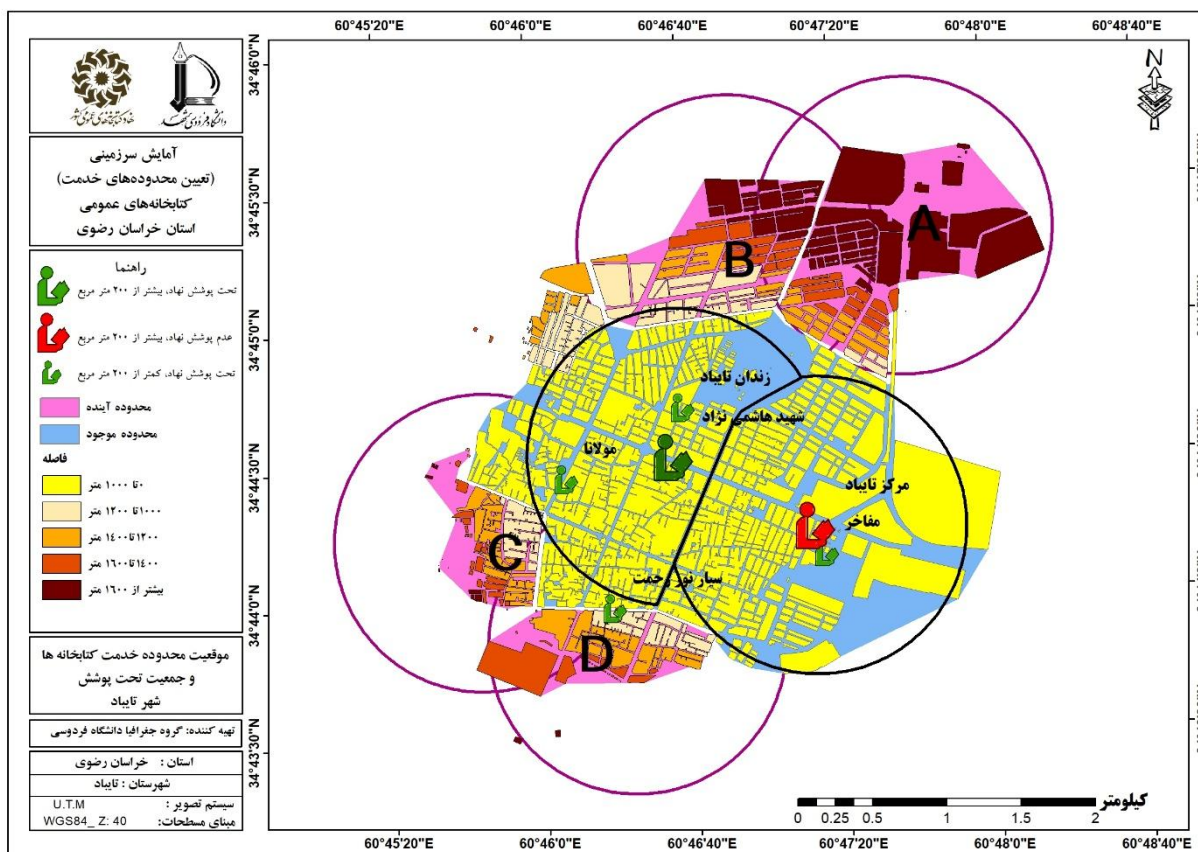
د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر تایباد

در شهر تایباد چهار پهنه به عنوان پهنه‌های فاقد پوشش مشخص شد و برای آن‌ها کتابخانه‌های فرضی در نظر گرفته شد. پهنه A با ۵۹۷۲ نفر جمعیت فاقد پوشش و براساس فاصله از کتابخانه در اولویت اول قرار احداث قرار گرفت. محدوده B با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متر برای ۵۱۲۴ نفر جمعیت در اولویت سوم قرار دارد. پهنه‌های C و D به ترتیب در اولویت های چهارم و دوم قرار گرفتند. مشخصات هریک از پهنه‌ها و سرانه مورد نیاز در جدول (۱۰۹) مشخص شده است (شکل ۷۲).

جدول ۱۰۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر تایباد

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیر بنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۵۹۷۲	۲۰۰	۲۰۰	اول
B	-	-	-	۵۱۲۴	۲۰۰	۲۰۰	سوم

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیر بنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
C	-	-	-	۴۲۸۲	۲۰۰	۲۰۰	چهارم
D	سیار نور رحمت	تحت پوشش نهاد	۰	۳۴۶۱	۲۰۰	۲۰۰	دوم

شکل ۷۲. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر تایباید براساس کتابخانه های فرضی

۵-۴-۲. شهر مشهد ریزه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

براساس جدول (۱۱۰) در شهر مشهد ریزه یک کتابخانه به نام حضرت محمد (ص) قرار دارد که سازمان مادر آن نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشد. زیربنای کتابخانه مذکور ۱۵۰ مترمربع است. در سال ۱۳۹۵ شهر مشهد ریزه دارای جمعیت ۱۰۱۰۵ نفر بوده است. از این رو زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر ۳۰۳ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود، ۱۵۳ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای دارد.

جدول ۱۱۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر مشهدریزه

نام کتابخانه	حضرت محمد(ص)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۱۶۵
زیربنا	۱۵۰
جمعیت شهر	۱۰۱۰۵
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۳۰۳
کمبود/مازاد (مترمربع)	۱۵۳

با توجه به جدول (۱۱۱) کتابخانه حضرت محمد (ص) استانداردهای لازم کتابخانه عمومی را دارا نمی باشد براین اساس از نوع پیشنهاد است.

جدول ۱۱۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشنهاد) در شهر مشهدریزه

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
حضرت محمد(ص)	دارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهاد

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر مشهدریزه (وضع موجود)

با توجه به اینکه کتابخانه واقع در مشهدریزه زیر ۲۰۰ مترمربع است لذا دارای محدود خدمت نمی باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر مشهدریزه

با توجه به اینکه کتابخانه واقع در مشهدریزه زیر ۲۰۰ مترمربع است بنابراین فاقد طبقات جمعیتی تحت پوشش است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر مشهدریزه

با توجه به اینکه شهر مشهدریزه دارای کتابخانه نمی باشد لذا برای این شهر برای آینده کتابخانه هایی پیشنهاد می گردد. بنابراین محدوده خدمت آینده شهر مشهدریزه در دو پهنه مشخص گردید. پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۵۳۶۰ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. محدوده B با ۴۳۲۴ نفر جمعیت فاقد پوشش و براساس فاصله از کتابخانه در اولویت دوم احداث قرار گرفت. مشخصات هریک از پهنه ها در جدول (۱۱۲) آمده است (شکل ۷۳).

جدول ۱۱۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر مشهدریزه

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۵۳۶۰	۲۰۰	۲۰۰	اول
B	حضرت محمد (ص)	تحت پوشش نهاد	۱۵۰	۴۳۲۴	۲۰۰	۵۰	دوم

شکل ۷۳. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر مشهدریزه براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۴-۳. شهر کاریز

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

همانگونه که در جدول (۱۱۳) مشاهده می‌شود شهر کاریز دارای ۲ کتابخانه به نام شهید مطهری و امام حسن(ع) است. سازمان مادر کتابخانه‌ها، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و اداره کل تبلیغات اسلامی می‌باشند. از نظر زیربنا کتابخانه‌های مذکور به ترتیب دارای ۱۱۲ و ۱۰۰ مترمربع زیربنا می‌باشند. در سال ۱۳۹۵ با توجه به جمعیت ۱۱۱۰۲

نفری این شهر ۳۳۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز بوده که با توجه به زیربنای کتابخانه موجود (۲۱۲ مترمربع) دارای ۱۲۱ مترمربع کمبود فضای کتابخانه می‌باشد.

جدول ۱۱۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کازیز

نام کتابخانه	شهید مطهری	امام حسن(ع)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	اداره کل تبلیغات اسلامی
درجه	۷	-
مساحت	۳۵۰	۱۰۰
زیربنا	۱۱۲	۱۰۰
جمعیت شهر	۱۱۱۰۲	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۳۳۳	
کمبود/مازاد (مترمربع)	۱۲۱	

براساس جدول (۱۱۴) کتابخانه شهید مطهری برخی استانداردهای لازم کتابخانه عمومی را نداشته بنابراین از نوع پیشنهاد می‌باشد.

جدول ۱۱۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در شهر کازیز

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید مطهری	دارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهادی
امام حسن(ع)	دارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهادی

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر کازیز (وضع موجود)

با توجه به اینکه کتابخانه واقع در شهر کازیز ۲۰۰ مترمربع است لذا دارای محدود خدمت نمی‌باشد.

(ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کازیز

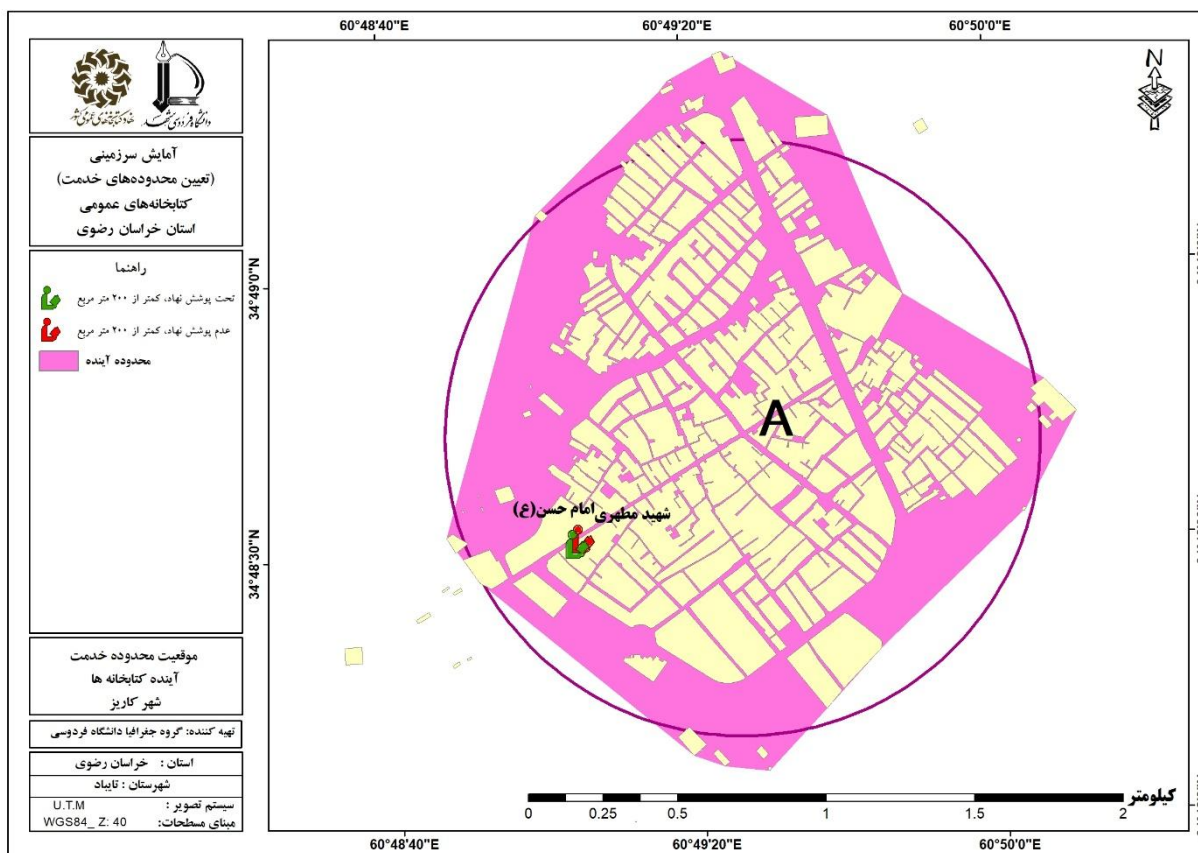
با توجه به اینکه کتابخانه واقع در شهر کازیز ۲۰۰ مترمربع است، بنابراین فاقد طبقات جمعیتی تحت پوشش است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر کاریز

با توجه به اینکه در حال حاضر شهر کاریز فاقد کتابخانه بالای ۲۰۰ مترمربع می باشد، (علی رغم وجود دو کتابخانه با مجموع ۲۱۲ مترمربع زیر بنا) یک پهنه با زیربنای مورد نیاز ۳۴۶ مترمربع برای ۱۸۵۸۸ نفر جمعیت مشخص و براساس آن کتابخانه آینده شهر پیشنهاد شد جدول (۱۱۵) و شکل (۷۴).

جدول ۱۱۵. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر کاریز

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهید مطهری	تحت پوشش نهاد	۱۱۲	۱۸۵۸۸	۵۵۸	۳۴۶	اول
	امام حسن (ع)	عدم پوشش نهاد	۱۰۰				

شکل ۷۴. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر کاریز براساس کتابخانه های فرضی

۵-۴-۴. کتابخانه های روستایی شهرستان تایباد

شهرستان تایباد دارای دو بخش مرکزی و میان ولایت می باشد و شامل دهستان های پایین ولایت، کرات، کوهسنگی، دشت تایباد است. طبق جدول (۱۱۶) در دهستان کرات دو کتابخانه در روستاهای فرمان آباد و اسدآباد دربند وجود دارد که براساس زیربنای مورد نیاز ۵۳۹ مترمربعی با ۷۸۲۵ متر مازاد فضا روبرو هستیم. اطلاعات جمعیتی و وضع موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان به شرح جدول (۱۱۶) و شکل (۷۵) آورده شده است.

جدول ۱۱۶. کتابخانه های روستایی شهرستان تایباد

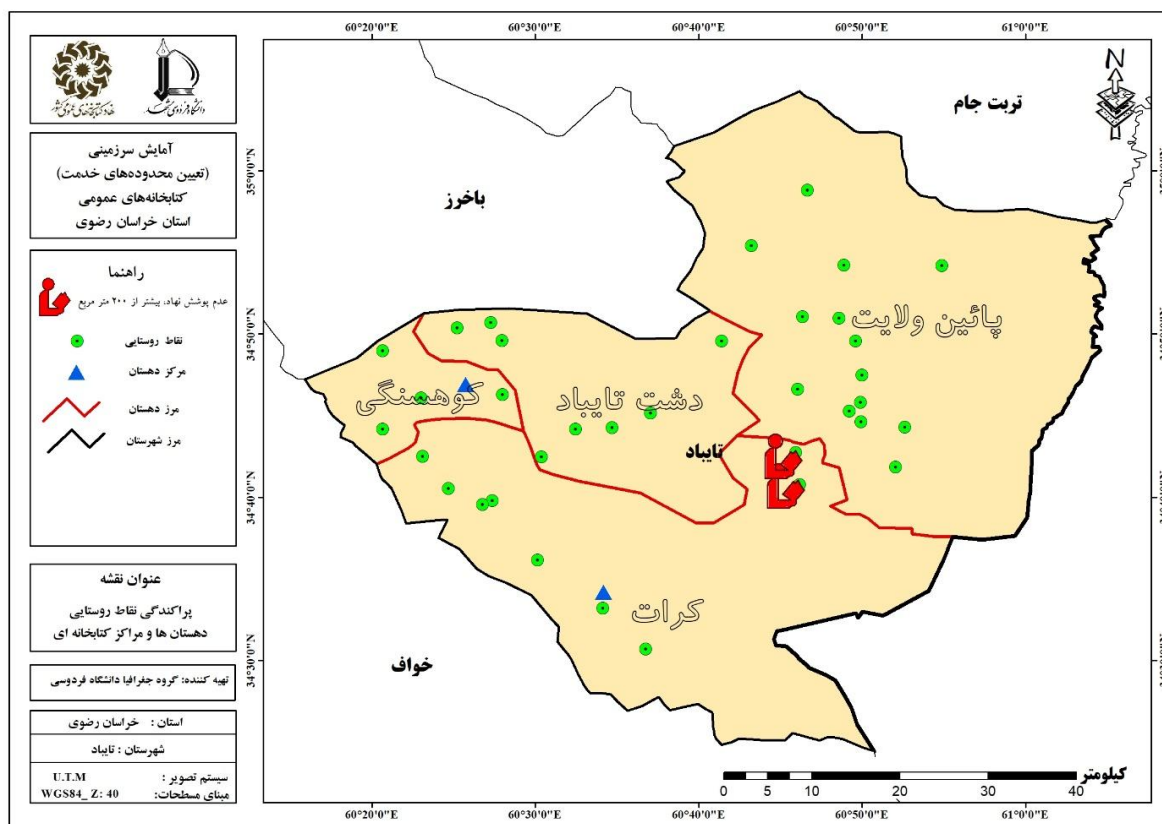
بخش	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
مرکزی	کرات	۱۷۹۵۵	کرات	۹۹۶	پشته	۳۰۲۸	فرمان آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۸۰۰۰
							اسد آباد دربند	۱	تحت پوشش نهاد	۳۶۴

همچنین بررسی وضعیت موجود کتابخانه های روستایی شهرستان تایباد نشان می دهد، روستاهای پشته، جوزقان و خیرآباد نیازمند احداث کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۱۷) آورده شده است.

جدول ۱۱۷. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان تایباد

بخش	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
مرکزی	کرات	۱۷۹۵۵	کرات	۹۹۶	پشته	۳۰۲۸	نقطه شهری مرکز دهستان	۱۳۶۸
							مرکز دهستان آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	
							روستای فرمان آباد دارای کتابخانه ۸۰۰۰ متری	کمبودی وجود ندارد.
							روستای اسدآباد دارای کتابخانه ۳۶۴ متری	کمبودی وجود ندارد.
میان	کوهسنگی	۵۷۶۱	حسینی	۷۵۵	جوزقان	۲۱۲۱	روستای پشته نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
							روستای دوم نیازمند	۲۰۰ مترمربع

زیربنای مورد نیاز	وسمیت کتابخانه	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	پیش
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
	کتابخانه							ولایت
	نقطه شهری مرکز دهستان							
۱۳۶ مترمربع	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۴۵۴۰	خیرآباد	۱۰۱۰۵	مشهدریزه	۹۴۹۱	دشت تایباد	

شکل ۷۵. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان تایباد

۵-۵. شهرستان جغتای

۵-۵-۱. شهر جغتای

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس یافته‌های جدول (۱۱۸)، شهر جغتای دارای ۲ کتابخانه به نام‌های شهدای جغتای و کتابخانه مرکز جغتای است. سازمان مادر کتابخانه شهدای جغتای، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه مرکز جغتای، کانون پرورش

فکری کودکان و نوجوانان می باشد. زیربنای کتابخانه های شهدای جغتای و مرکز جغتای به ترتیب ۲۰۰ و ۱۲۰ مترمربع است. در سال ۱۳۹۵ که شهر جغتای دارای جمعیت ۹۲۶۸ نفر بوده است، زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر ۲۷۸ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه های موجود، ۴۲ متر از فضای کتابخانه ای مازاد می باشد.

جدول ۱۱۸. مشخصات کتابخانه های موجود شهر جغتای

نام کتابخانه	شهدای جغتای	مرکز جغتای
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
درجه	۷	ندارد
مساحت	۲۹۵	۳۲۰
زیربنا	۲۰۰	۱۲۰
جمعیت شهر	۹۲۶۸	
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۷۸	
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۴۲	

طبق جدول (۱۱۹) کتابخانه مرکز جغتای از میان شش شرط کتابخانه عمومی، شرط استاندارد منابع را نداشته، لذا از نوع پیشنهاد و کتابخانه شهدای جغتای دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی بوده و براین اساس از نوع عمومی می باشد.

جدول ۱۱۹. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشنهاد) در شهر جغتای

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز جغتای	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهاد
شهدای جغتای	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر جغتای (وضع موجود)

براساس اطلاعات موجود در جدول (۱۲۰)، کتابخانه شهدای جغتای در محدوده خدمت خود در مساحتی ۲۱۰ هکتاری تعداد ۷۲۴۷ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای کتابخانه های واقع در محدوده خدمت که ۳۲۰ مترمربع می باشد و سرانه مورد نیاز که ۲۱۷ مترمربع است براین اساس با ۱۰۳ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای روبرو هستیم.

جدول ۱۲۰. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر جغتای (وضع موجود)

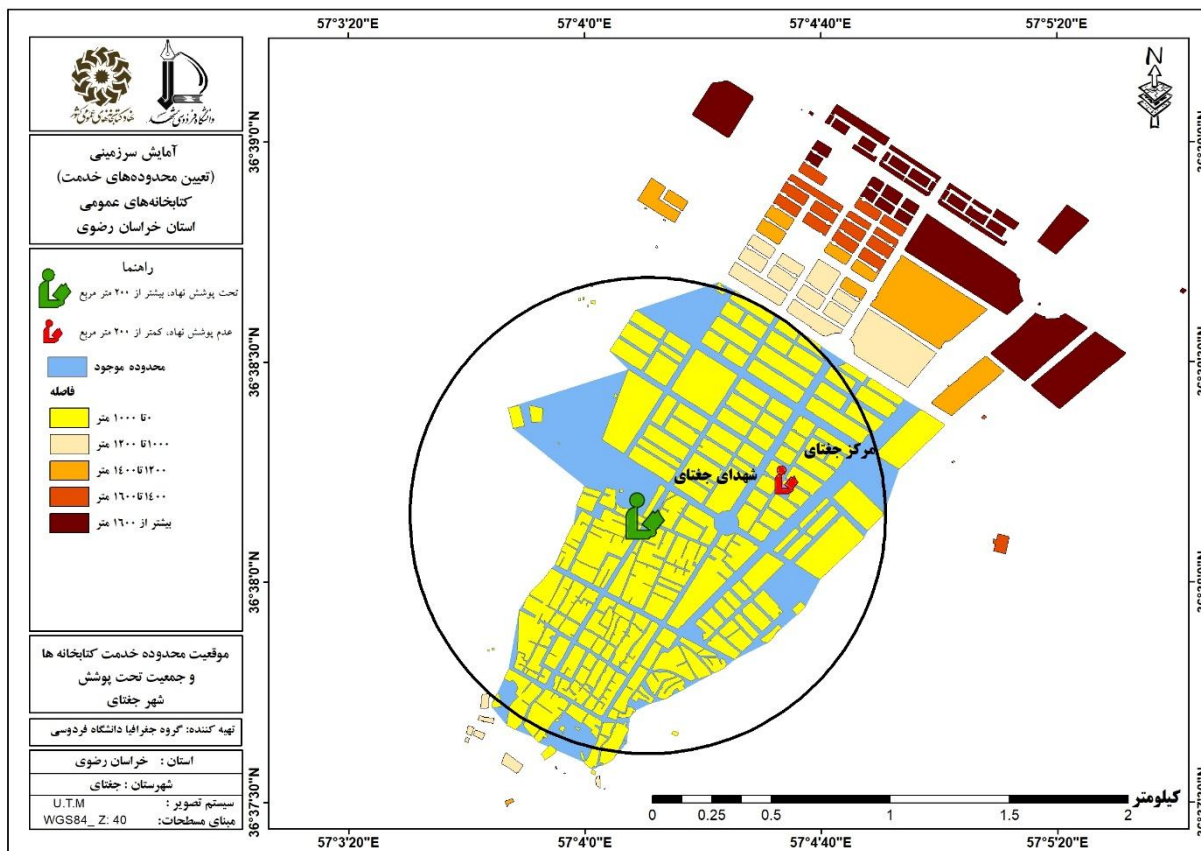
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه ای مورد)	کمیود / مازاد (مترمربع)
شهدای جغتای	شهدای جغتای*	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۲۱۰	۷۲۴۷	۲۱۷	-۱۰۳
	مرکز جغتای	عدم پوشش نهاد	۱۲۰				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر جغتای

همانگونه که در جدول (۱۲۱) مشاهده می شود، در شهر جغتای ۱۸۹ بلوک با جمعیتی در حدود ۷۲۵۵ نفر، برابر با ۸۱/۲۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه ای دسترسی دارند. ۲۶ بلوک با جمعیت ۳۷۳ نفر (۴/۱۸ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۳ بلوک با جمعیت ۷۲ نفری (۰/۸۱ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۶ بلوک با جمعیت ۴۱۹ نفری (۴/۶۹ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۸ بلوک با جمعیت ۸۰۷ نفری (۹/۰۴ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند (شکل ۷۶).

جدول ۱۲۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر جغتای (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
جغتای	۱۰۰۰ متر	۱۸۹	۷۲۵۵	۸۱/۲۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲۶	۳۷۳	۴/۱۸
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۳	۷۲	۰/۸۱
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۶	۴۱۹	۴/۶۹
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۸	۸۰۷	۹/۰۴
مجموع		۲۸۲	۸۹۲۶	۱۰۰

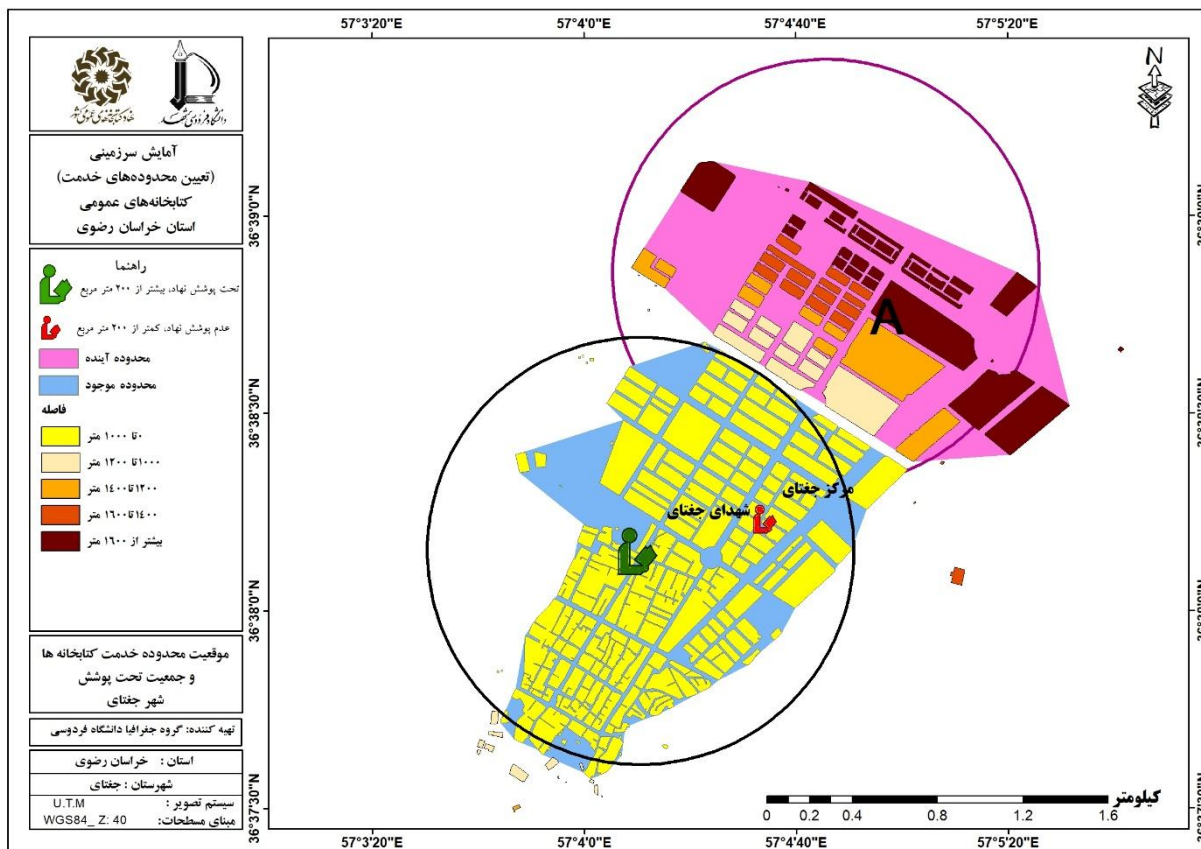
شکل ۷۶. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر جغتای (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر جغتای

با توجه به وضعیت موجود کتابخانه‌های شهر جغتای و محدوده فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ای، به دلیل اینکه این محدوده آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد؛ لذا در اولویت احداث قرار نمی‌گیرد (جدول ۱۲۲) و (شکل ۷۷).

جدول ۱۲۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر جغتای

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۵۴۳	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۷۷. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر جغتای براساس کتابخانه های فرضی

۵-۵-۲. کتابخانه های روستایی شهرستان جغتای

طبق جدول (۱۲۳) و شکل (۷۸) شهرستان جغتای از دو بخش هلالی و مرکزی تشکیل شده است این شهرستان دارای دهستان های دستوران، جغتای، میان جوین، پایین جوین می باشد. جدول (۱۲۳) نشان می دهد در دهستان میان جوین روستاهای ریواده و ابویسان هرکدام دارای یک کتابخانه می باشند. براین اساس در این دهستان با توجه به زیربنای مورد نیاز (۳۳۸ مترمربع) با ۴۸ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای روبرو هستیم. وضعیت جمعیتی و وضع موجود کتابخانه های روستایی شهرستان جغتای به شرح جدول (۱۲۳) آمده است.

جدول ۱۲۳. کتابخانه های روستایی شهرستان جغتای

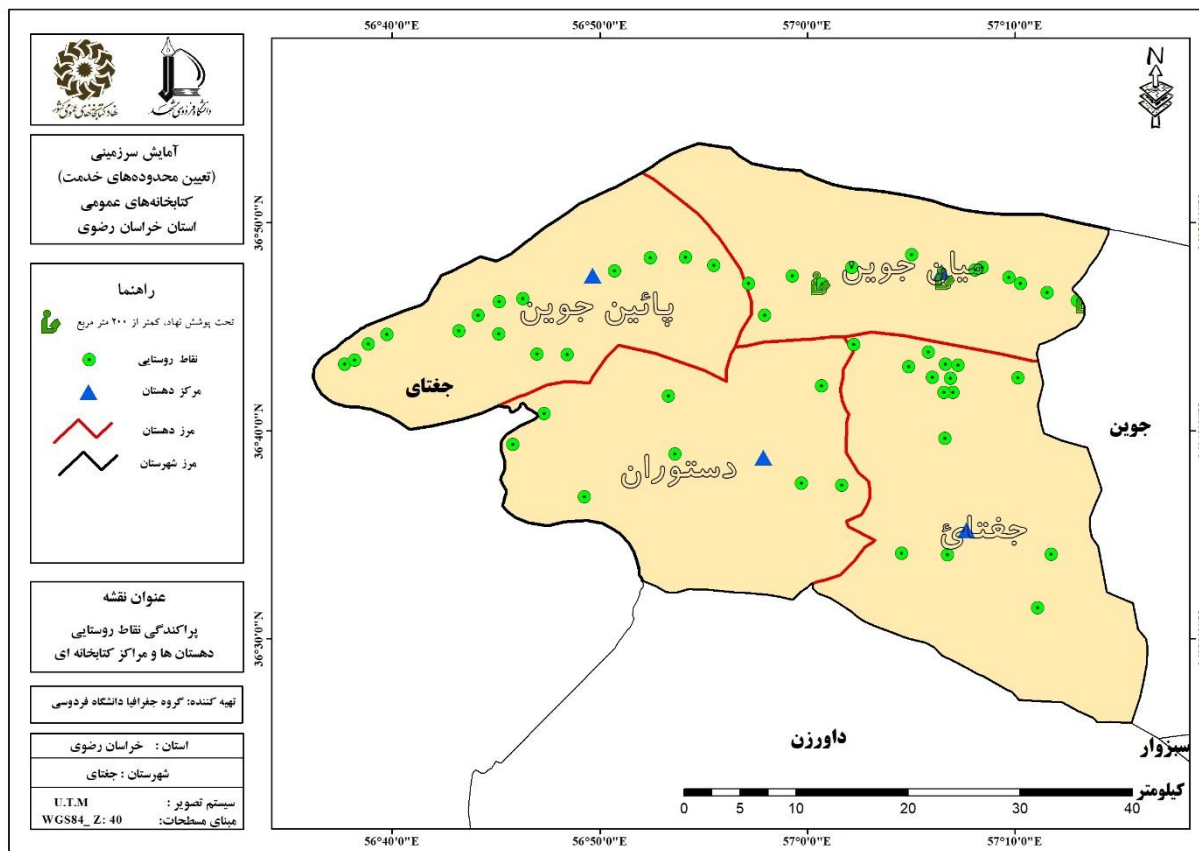
بخش	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	زیربنای کتابخانه	نوع پوشش
هلالی	میان جوین	۱۱۲۷۳	ریواده عبدل آباد	۲۴۴۷	خداشاه / ده امام /	۱۶۶۱	ریواده	۱	۱۶۰	تحت پوشش نهاد

بخش	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	زیربنای کتابخانه	نوع پوشش
							ابویسان	۱	۱۳۲	تحت پوشش نهاد

بررسی وضعیت موجود کتابخانه‌های روستایی شهرستان جغتای نشان می‌دهد، روستاهای ابوچناری و فراشیان نیازمند احداث کتابخانه هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۲۴) آورده شده است.

جدول ۱۲۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان جغتای

نوع پوشش	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت	
مرکزی	دستوران	۵۰۶۸	دستوران	۸۹۹	کهنه	۹۰۲	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه ندارند.
	جغتای	۱۰۹۱۲	ابوچناری	۱۸۰۵	شهرستانک	۲۱۵۶	۲۰۰ مترمربع زیربنای مورد نیاز
هلالی	میان جویین	۱۱۲۷۳	ریواده عبدل آباد	۲۴۴۷	خداشاه/ده امام	۱۶۶۱	روستای ابویسان دارای کتابخانه با ۱۳۲ متر زیربنا کمبودی وجود ندارد. در حال حاضر کمبود زیربنا وجود ندارد.
	پائین جویین	۱۲۶۵۴	فراشیان	۲۲۷۶	محمدآبادگفت	۲۷۷۳	۲۰۰ متر زیربنای مورد نیاز

شکل ۷۸. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان جغتای

۵-۶. شهرستان جویین

۵-۶-۱. شهر نقاب

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

یافته های جدول (۱۲۵) نشان می دهد، شهر نقاب دارای ۲ کتابخانه به نام های عطاملک جوینی و مرکز نقاب است. سازمان مادر کتابخانه های مذکور به ترتیب نهاد کتابخانه های عمومی کشور و کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان می باشد و از نظر زیربنا، کتابخانه مرکز نقاب ۶۱۰ مترمربع و کتابخانه عطاملک جوینی ۲۰۸ مترمربع می باشد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۱۴۷۸۳ نفری، ۴۴۴ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه های موجود، ۳۷۵ متر فضای کتابخانه ای مازاد وجود دارد.

جدول ۱۲۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نقاب

نام کتابخانه	مرکز نقاب	عطاملک جوینی
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	ندارد	۷
مساحت	۱۸۵۰	۹۵۰
زیربنا	۶۱۰	۲۰۸
جمعیت شهر	۱۴۷۸۳	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۴۴۴	
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۳۷۵	

با توجه به جدول (۱۲۶) کتابخانه مرکز نقاب از میان شش شرط کتابخانه عمومی شرط استاندارد منابع را نداشته؛ بنابراین از نوع پیشخان و کتابخانه عطاملک جوینی نیز دارای تمامی شروط کتابخانه بوده؛ لذا از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۱۲۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نقاب

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز نقاب	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
عطاملک جوینی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر نقاب (وضع موجود)

طبق جدول (۱۲۷) که محدوده خدمت کتابخانه شهر نقاب را نشان می‌دهد، کتابخانه‌های عطاملک جوینی و مرکز نقاب منظومه‌ای با مساحت ۴۲۴ هکتاری تشکیل داده که جمعیتی بالغ بر ۸۳۶۸ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای دو کتابخانه مذکور که ۸۱۸ مترمربع است و سرانه مورد نیاز که ۲۵۱ مترمربع می‌باشد براین اساس با ۵۶۷ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و کمبودی وجود ندارد.

لازم به ذکر است کتابخانه‌های مذکور درصد همپوشانی نداشته به این علت که در محدوده مشترک یکدیگر قرار گرفته‌اند (شکل ۷۹).

جدول ۱۲۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر نقاب (وضع موجود)

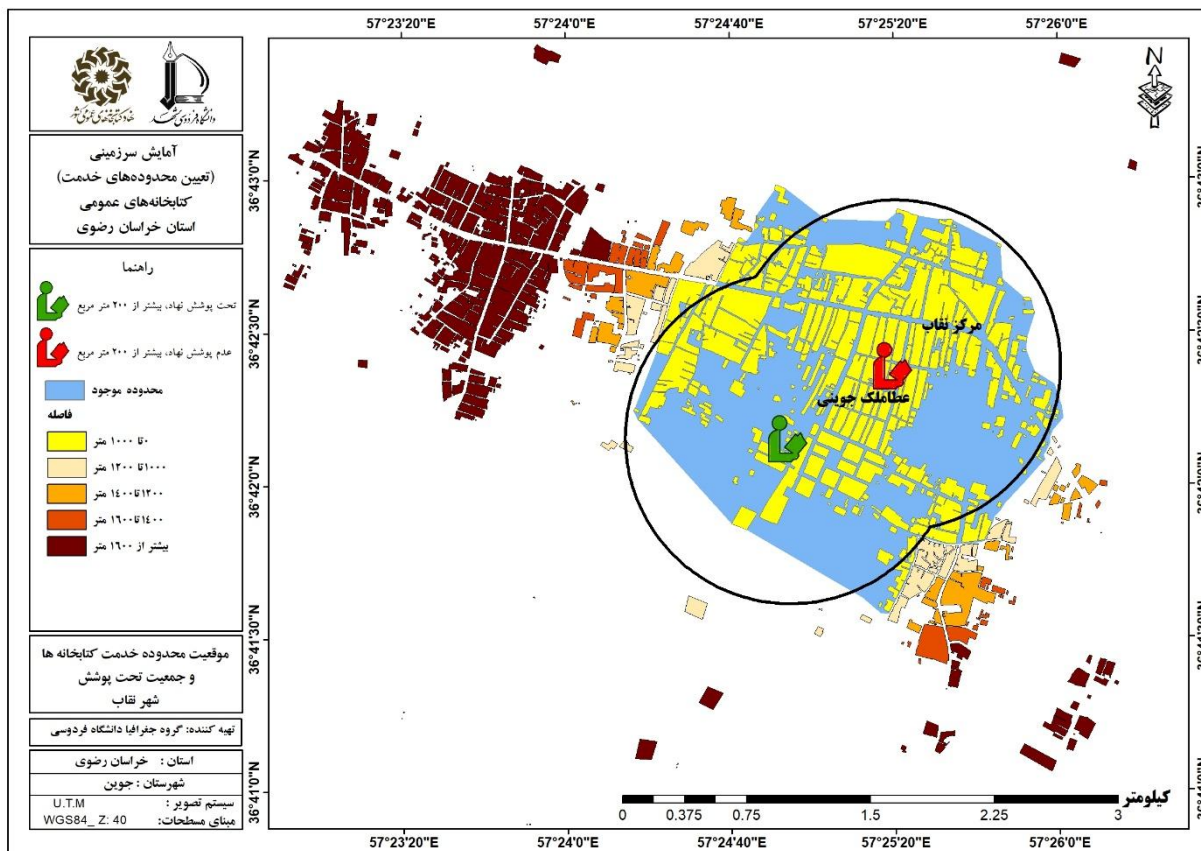
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع (فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به)	کمبود / مازاد (مترمربع)
مرکز نقاب	مرکز نقاب*	عدم پوشش نهاد	۶۱۰	۴۲۴	۸۳۶۸	۲۵۱	-۵۶۷
	عظاملک جوینی	تحت پوشش نهاد	۲۰۸				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نقاب

در شهر نقاب ۲۲۵ بلوک با جمعیتی در حدود ۸۳۶۸ نفر برابر با ۵۸/۱۱ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۵۸ بلوک با جمعیت ۸۴۱ نفر (۵/۸۴ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۴۹ بلوک با جمعیت ۵۷۴ نفری (۳/۹۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۴۷ بلوک با جمعیت ۵۳۵ نفری (۳/۷۲ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۲۹۳ بلوک با جمعیت ۴۰۸۳ نفری (۲۸/۳۵ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۱۲۸ و شکل ۷۹).

جدول ۱۲۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نقاب (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
نقاب	۱۰۰۰ متر	۲۲۵	۸۳۶۸	۵۸/۱۱
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۵۸	۸۴۱	۵/۸۴
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۴۹	۵۷۴	۳/۹۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۴۷	۵۳۵	۳/۷۲
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۲۹۳	۴۰۸۳	۲۸/۳۵
مجموع		۶۷۲	۱۴۴۰۱	۱۰۰

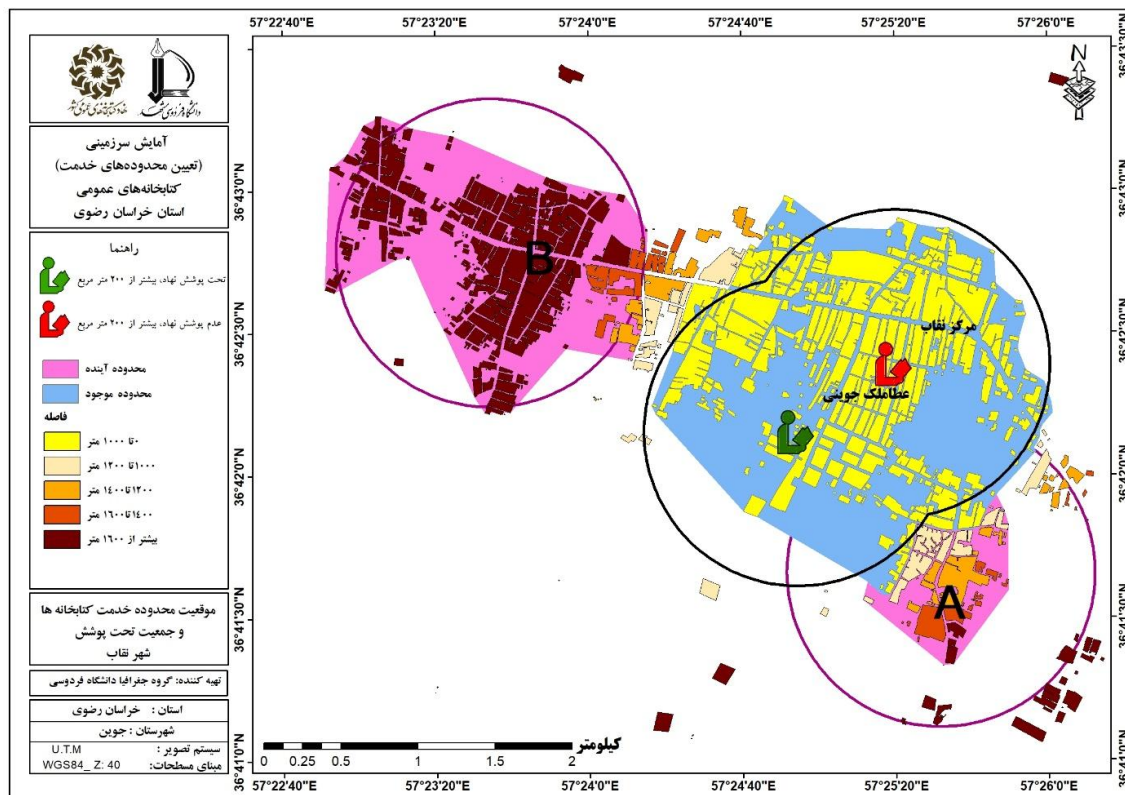
شکل ۷۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر نقاب (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر نقاب

در شهر نقاب دو پهنه جمعیتی مشخص شد. پهنه (A) آستانه جمعیتی برای دریافت کتابخانه را ندارد. بنابراین پهنه B با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۴۱۷۰ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. مشخصات هریک از پهنه‌ها در جدول (۱۲۹) آمده است (شکل ۸۰).

جدول ۱۲۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نقاب

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۷۲۱	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	-	-	-	۴۱۷۰	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۸۰. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر نقاب براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۶-۲. شهر حکم آباد

شهر حکم آباد دارای یک کتابخانه نهادی با زیربنای ۴۰۶ مترمربع می باشد این شهر به دلیل عدم وجود لایه بلوک های جمعیتی محدوده خدمت ندارد.

۵-۶-۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان جوین

شهرستان جوین از دو بخش مرکزی و عظاملک تشکیل شده است. این شهرستان شامل دهستان‌های پیراکوه، بالا جوین، زرین و حکم آباد می‌باشد. طبق جدول (۱۳۰) در دهستان بالا جوین روستاهای انداده و رازی هر کدام دارای یک کتابخانه هستند و براساس زیربنای مورد نیاز در این دهستان با ۸ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو هستیم.

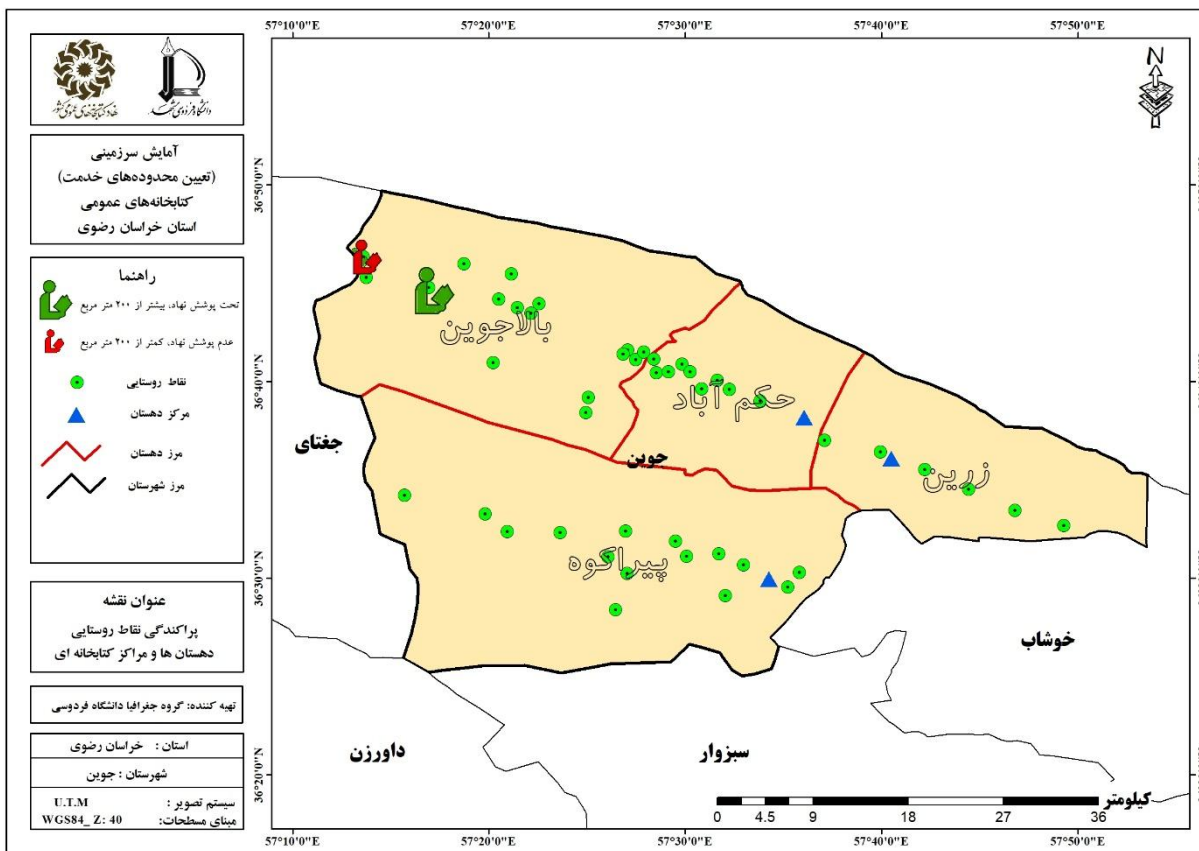
جدول ۱۳۰. کتابخانه‌های روستایی شهرستان جوین

زیربنای کتابخانه	نوع کتابخانه	تعداد کتابخانه	نام روستای دارای کتابخانه	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	نام دهستان	بخش
۱۴۰	تحت پوشش نهاد	۱	انداده	۴۲۵۰	رازی	۱۴۷۸۳	نقاب	۱۷۵۳۶	بالا جوین	مرکزی
۳۷۸	تحت پوشش نهاد	۱	رازی							

همچنین طبق جدول (۱۳۱) روستاهای برگمد، عباس آباد عرب نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. وضعیت جمعیتی و وضع موجود کتابخانه های روستایی شهرستان جوین به شرح جدول (۱۳۱) و شکل (۸۱) آمده است.

جدول ۱۳۱. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان جوین

ردیف	نام دهستان	تعداد دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
مرکزی	پیراکوه	۶۱۰۶	برگمد	۲۴۴۹	ارگ نوجوی	۷۱۱	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	بالاجوین	۱۷۵۳۶	نقاب	۱۴۷۸۳	رازی	۴۲۵۰	نقطه شهری مرکز دهستان	کمبودی وجود ندارد.
							روستای رازی دارای کتابخانه با ۳۷۸ متر زیربنا	کمبودی وجود ندارد.
عظاملک	زرین	۴۵۷۰	بداغ آباد	۶۰۳	کلاته عرب	۱۴۴۹	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند.	
	حکم آباد	۱۱۲۹۵	حکم آباد	۳۸۲۴	عباس آبادعرب	۱۸۷۶	نقطه شهری مرکز دهستان	روستای دوم نیازمند کتابخانه
								۲۰۰ مترمربع

شکل ۸۱ پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان جویین

۵-۷. شهرستان خوشاب

۵-۷-۱. شهر سلطان آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس یافته‌های جدول (۱۳۲)، شهر سلطان آباد دارای ۱ کتابخانه به نام شهدای سلطان آباد بوده که تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. زیربنای کتابخانه مذکور ۲۷۰ مترمربع است. براساس جمعیت ۵۹۳۲ نفری در سال ۱۳۹۵، زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۷۰ متر مازاد فضای کتابخانه روبرو بوده است.

جدول ۱۳۲. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر سلطان آباد

نام کتابخانه	شهدای سلطان آباد
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

شهادی سلطان آباد	نام کتابخانه
۶	درجه
۷۵۰	مساحت
۲۷۰	زیربنا
۵۹۳۲	جمعیت شهر
۲۰۰	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)
-۷۰	کمبود/مازاد (مترمربع)

طبق جدول (۱۳۳) کتابخانه شهادی سلطان آباد تمامی شروط کتابخانه عمومی را دارا بوده بنابراین از نوع عمومی می باشد.

جدول ۱۳۳. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سلطان آباد

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهادی سلطان آباد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر سلطان آباد (وضع موجود)

همانطور که جدول (۱۳۴) نشان می دهد، کتابخانه شهادی سلطان آباد در محدوده خدمت خود ۵۴۶۶ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به زیربنای کتابخانه که ۲۷۰ مترمربع می باشد و سرانه مورد نیاز که ۱۶۴ مترمربع است بر این اساس با ۷۰ مترمربع مازاد سرانه روبرو هستیم و از نظر فضای کتابخانه‌ای کمبودی در این شهر وجود ندارد.

جدول ۱۳۴. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سلطان آباد (وضع موجود)

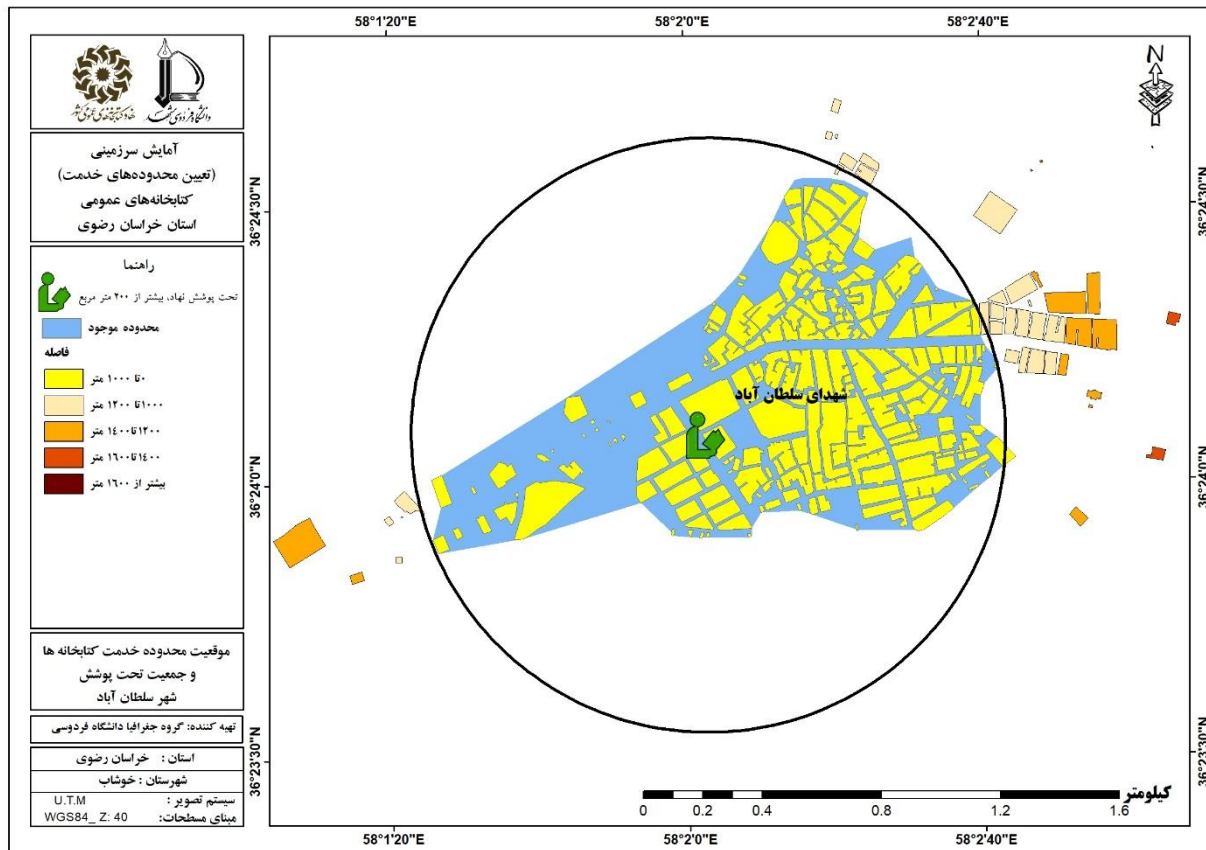
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
شهادی سلطان آباد	شهادی سلطان آباد	تحت پوشش نهاد	۲۷۰	۱۳۱	۵۴۶۶	۲۰۰	-۷۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سلطان آباد

در شهر سلطان آباد ۲۲۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۵۴۶۶ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. همانطور که جدول (۱۳۵) نشان می‌دهد سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشد (جدول ۱۳۵ و شکل ۸۲).

جدول ۱۳۵. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سلطان آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
سلطان آباد	۱۰۰۰ متر	۲۲۸	۵۴۶۶	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۸	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۷	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۵	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۲۸	۰	۰
مجموع		۲۷۶	۵۴۶۶	۱۰۰

شکل ۸۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سلطان آباد (وضع موجود)

د- تعیین محدوده خدمت آینده شهر سلطان آباد

با توجه به پوشش شهر توسط کتابخانه های موجود در حال حاضر شهر سلطان آباد نیازی به احداث کتابخانه جدید ندارد.

۵-۷-۲. کتابخانه های روستایی شهرستان خوشاب

شهرستان خوشاب شامل دو بخش مرکزی و مشکان و پنج دهستان (یام، مشکان، رباط جز، سلطان آباد و طبس) می باشد. جدول (۱۳۶) نشان می دهد در دهستان مشکان، روستای مشکان یک کتابخانه وجود دارد و با توجه به زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ مترمربعی با ۸۰ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای روبرو هستیم.

جدول ۱۳۶. کتابخانه های روستایی شهرستان خوشاب

شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۱۲۰	مشکان	۵۳۳۳	مشکان	۳۵۴۰	جمبرجوق	۷۴۷	مشکان	۱	عدم پوشش نهاد	۱۲۰

طبق جدول (۱۳۷) روستاهای رباط جز و بلقان آباد نیازمند احداث کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی به شرح جدول (۱۳۷) و شکل (۸۳) آمده است.

جدول ۱۳۷. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان خوشاب

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
مشکان	یام	۴۶۷۹	یام	۲۸۶	دهنه شور	۷۵۳	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	مشکان	۵۳۳۳	مشکان	۳۵۴۰	جمبرجوق	۷۴۷	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۱۲۰ متر زیربنا	۸۰ متر کمبود

۵-۸. شهرستان تربت جام

۵-۸-۱. شهر تربت جام

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

همانگونه که در جدول (۱۳۸) مشاهده می‌شود شهر تربت جام دارای ۷ کتابخانه به نام‌های شهید رجائی، نصر، شهید مطهری، ثامن الائمه، شهید لاجوردی، ولایت، کتابخانه مرکز تربت جام و مزار شیخ الاسلام احمد جامی است. سازمان مادر کتابخانه‌های مذکور بدین ترتیب است که کتابخانه مرکز تربت جام، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، کتابخانه‌های ولایت و شهید لاجوردی، از نوع حقوقی، کتابخانه‌های ثامن الائمه، شهید مطهری و شهید رجائی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، کتابخانه نصر بصورت شخصی و کتابخانه مزار شیخ الاسلام احمد جامی تولیت آستان مبارکه جامی می‌باشد. از میان ۸ کتابخانه‌های شهر تربت جام بیشترین زیربنا به کتابخانه شهید رجائی با ۶۱۲ مترمربع و کمترین زیربنا (۵۰ مترمربع) به کتابخانه شهید لاجوردی اختصاص دارد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ و جمعیت ۱۰۰۴۴۹ نفری، ۳۰۱۳ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۲۲۱ مترمربع کمبود فضای کتابخانه روبرو بوده است.

جدول ۱۳۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر تربت جام

نام کتابخانه	نوع پوشش	مساحت	زیربنا	درجه	سازمان مادر
مزار شیخ الاسلام احمد جامی	عدم پوشش نهاد	۱۱۵۰	۴۳۵	ندارد	تولیت آستان مبارکه جامی
شهید مطهری	تحت پوشش نهاد	۵۱۷	۴۱۰	۶	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
مرکز تربت جام	عدم پوشش نهاد	۹۰۰	۳۰۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
ثامن الائمه(ع)	تحت پوشش نهاد	۳۰۰	۱۲۵	۹	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
ولایت	تحت پوشش نهاد	۱۱۰	۱۱۰	۹	حقوقی
شهید لاجوردی	تحت پوشش نهاد	۵۰	۵۰	۹	حقوقی
نصر	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۷۵۰	۵	شخصی
شهید رجائی	تحت پوشش نهاد	۶۱۲	۶۱۲	۵	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
جمعیت شهر			۱۰۰۴۴۹		
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)			۳۰۱۳		
کمبود/مازاد (مترمربع)			۲۲۱		

براساس جدول (۱۳۹) از میان کتابخانه‌های شهر تربت جام، کتابخانه‌های نصر، شهید رجائی، ثامن الائمه و شهید مطهری تمامی شروط کتابخانه عمومی را دارا بوده بنابراین از نوع عمومی می‌باشد و سایر کتابخانه‌ها حداقل یکی از شروط کتابخانه عمومی را نداشته لذا از نوع پیشخان هستند. اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۳۹) آورده شده است.

جدول ۱۳۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر تربت جام

نام_کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
ولایت	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان
شهید لاجوردی	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان
مرکز تربت جام	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
ثامن الائمه(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
نصر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید مطهری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید رجائی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر تربت جام (وضع موجود)

براساس جدول (۱۴۰) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر تربت جام نشان می‌دهد، کتابخانه‌های نصر، شهید رجائی، مرکز تربت جام و مزار شیخ الاسلام احمد جامی در محدوده خدمت خود منظومه‌ای با مساحت ۶۵۶ هکتار تشکیل داده‌اند که جمعیتی بالغ بر ۶۰۶۲۶ نفر را تحت پوشش قرار داده است (۸۴). این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۸۱۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۰۹۷ مترمربع زیربنای کتابخانه‌های مذکور ۲۷۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود. لازم به ذکر است کتابخانه‌های واقع در منظومه نصر درصد همپوشانی نداشته به این علت که در محدوده مشترک یکدیگر قرار گرفته‌اند. همچنین محدوده خدمت شهید مطهری با مساحتی در حدود ۲۹۱ هکتار، تعداد ۲۱۰۲۶ نفر را تحت پوشش قرار داده با توجه به همین امر و زیربنای ۵۲۰ متری کتابخانه‌های واقع در این محدوده (کتابخانه‌های ولایت و شهیدمطهری) و با احتساب سرانه مطلوب برای این جمعیت به فضایی ۶۳۱ مترمربعی نیاز است که ۱۱۱ متر کمبود وجود دارد.

جدول ۱۴۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر تربت جام (وضع موجود)

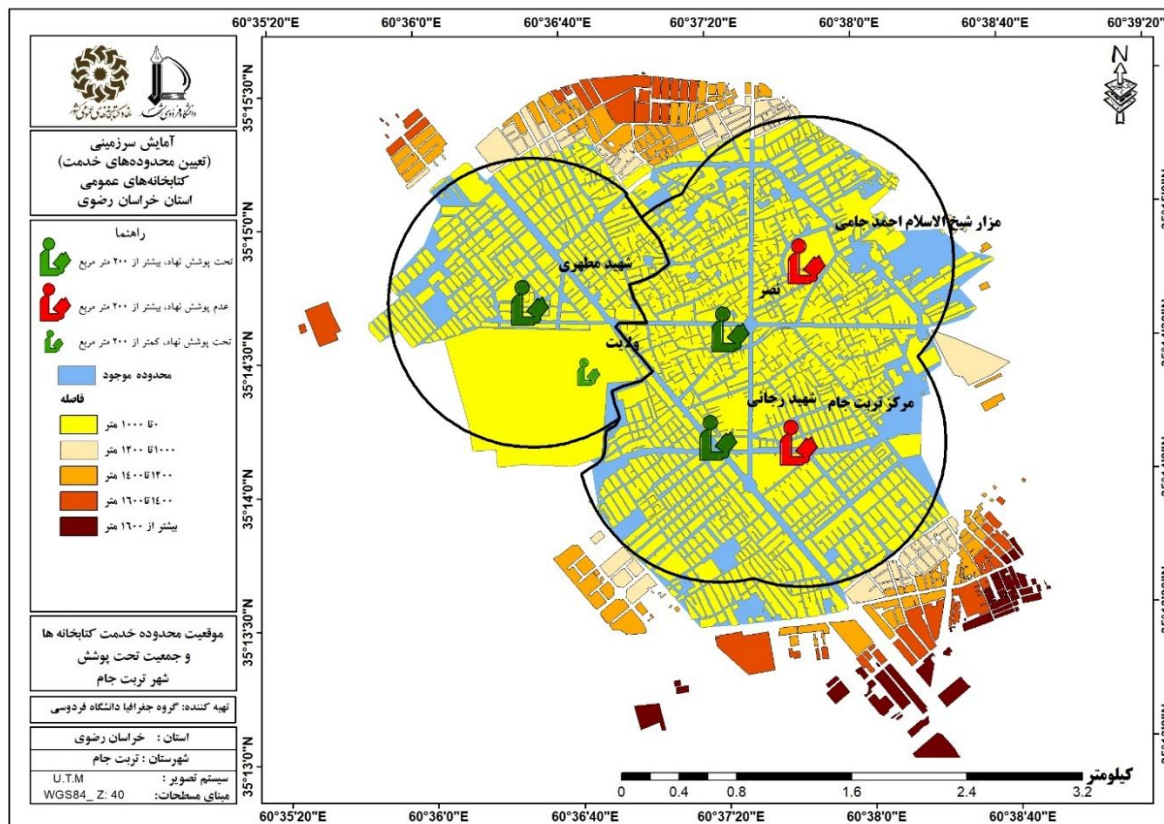
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنای	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز به فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/مازاد(مترمربع)
شهید مطهری	شهید مطهری*	تحت پوشش نهاد	۴۱۰	۲۹۱	۲۱۰۲۶	۶۳۱	۱۱۱
	ولایت	تحت پوشش نهاد	۱۱۰				
نصر	نصر*	تحت پوشش نهاد	۷۵۰	۶۵۶	۶۰۶۲۶	۱۸۱۹	-۲۷۸
	شهید رجائی	تحت پوشش نهاد	۶۱۲				
	مزار شیخ الاسلام احمد جامی	عدم پوشش نهاد	۴۳۵				
	مرکز تربت جام	عدم پوشش نهاد	۳۰۰				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت جام

جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت جام حاکی از آن است که ۸۷۱ بلوک با جمعیتی در حدود ۸۱۶۵۲ نفر برابر با ۸۱/۸۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷۰ بلوک با جمعیت برابر با ۶۰۷۵ نفر معادل ۶/۰۹ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۹۷ بلوک با جمعیت ۷۶۳۸ نفری معادل ۷/۶۶ درصد در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۵۰ بلوک با جمعیت ۳۱۵۴ نفری برابر با ۳/۱۶ درصد در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۵۰ بلوک با جمعیت ۱۲۲۸ نفری برابر با ۱/۲۳ درصد در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۱۴۱ و شکل ۸۴).

جدول ۱۴۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت جام (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
تربت جام	۱۰۰۰ متر	۸۷۱	۸۱۶۵۲	۸۱/۸۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷۰	۶۰۷۵	۶/۰۹
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۹۷	۷۶۳۸	۷/۶۶
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۵۰	۳۱۵۴	۳/۱۶
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۵۰	۱۲۲۸	۱/۲۳
مجموع		۱۱۳۸	۹۹۷۴۷	۱۰۰

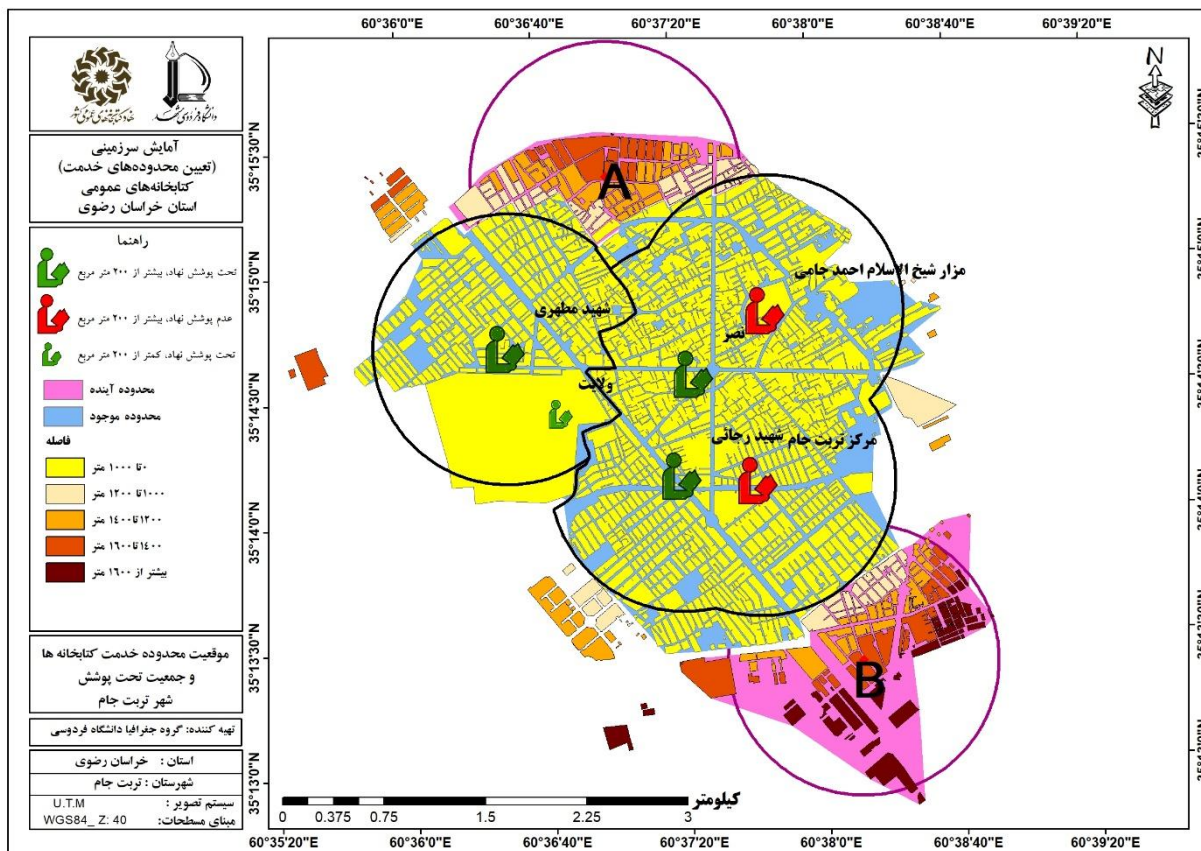
شکل ۸۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر تربت جام (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر تربت جام

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر تربت جام دو پهنه جمعیتی مشخص شد که پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۵۰ متری برای ۸۳۴۴ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد و پهنه B با ۵۶۱۳ نفر جمعیت فاقد پوشش و زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری در اولویت دوم قرار دارد. مشخصات هریک از پهنه ها در جدول (۱۴۲) آمده است (شکل ۸۵).

جدول ۱۴۲. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر تربت جام

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۸۳۴۴	۲۵۰	۲۵۰	اول
B	-	-	-	۵۶۱۳	۲۰۰	۲۰۰	دوم

شکل ۸۵. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر تربت جام براساس کتابخانه های فرضی

۵-۸-۲. شهر احمدآباد صولت

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

طبق یافته های جدول (۱۴۳)، مشاهده می شود شهر احمدآبادصولت دارای ۱ کتابخانه به نام احمدآبادصولت می باشد. این کتابخانه تحت پوشش نهاد و سازمان مادر کتابخانه مذکور از نوع حقوقی می باشد. زیربنای آن ۷۰ مترمربع است. در سال ۱۳۹۵ جمعیت این شهر به ۸۳۲۶ نفر افزایش یافته است و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای نیز به ۲۵۰ متر افزایش یافته است؛ در نتیجه در سال ۱۳۹۵ نیز با ۸۰ متر کمبود زیربنا روبرو هستیم.

جدول ۱۴۳. مشخصات کتابخانه های موجود شهر احمدآباد صولت

احمد آباد صولت	نام کتابخانه
تحت پوشش نهاد	نوع پوشش
حقوقی	سازمان مادر
۹	درجه
۳۰۰	مساحت

نام کتابخانه	احمد آباد صولت
زیربنا	۱۲۰
جمعیت شهر	۸۳۲۶
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۵۰
کمبود/مازاد (مترمربع)	۸۰

با توجه به جدول (۱۴۴) کتابخانه واقع در شهر احمدآباد صولت استاندارد نیروی انسانی را نداشته براین اساس از نوع پیشنهاد می‌باشد.

جدول ۱۴۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در شهر احمدآباد صولت

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
احمد آباد صولت	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشنهادی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر احمدآباد صولت (وضع موجود)

با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر احمدآباد صولت زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد؛ لذا فاقد محدوده خدمت کتابخانه است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر احمدآباد صولت

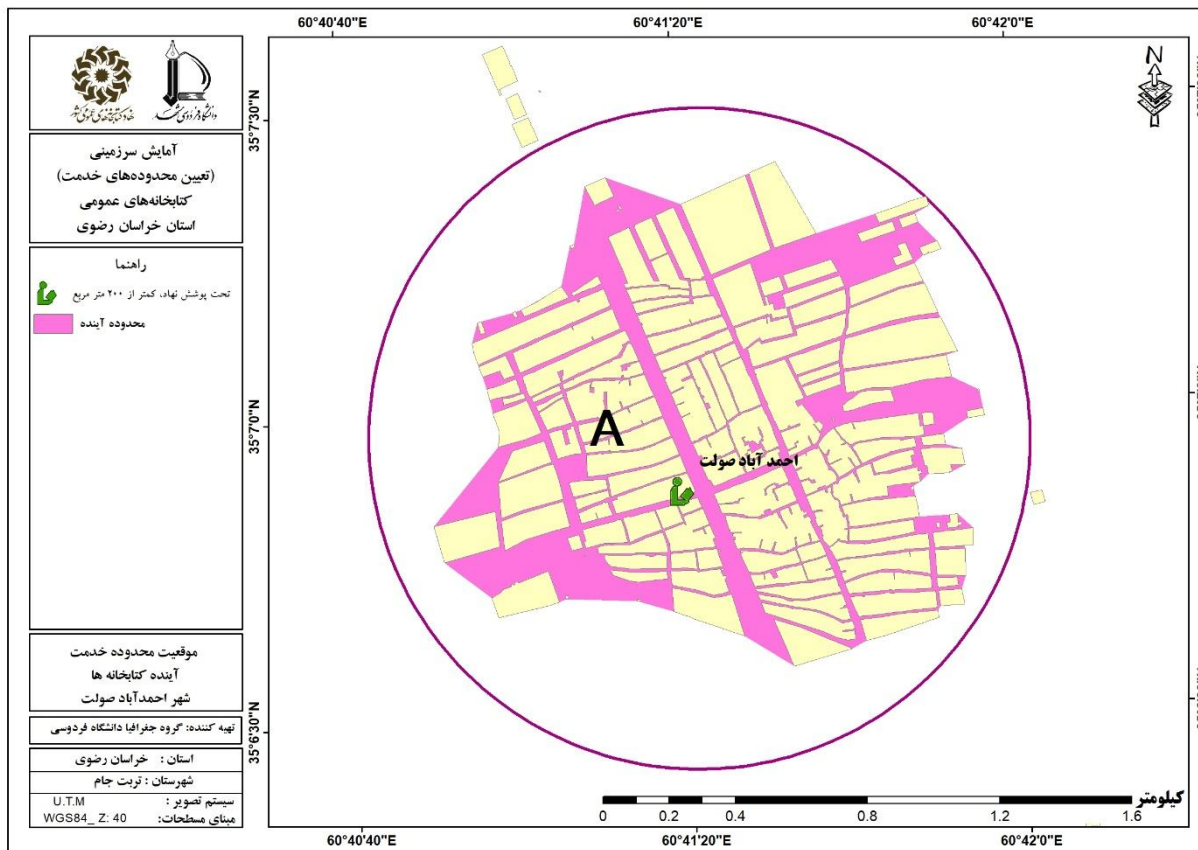
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر احمدآباد صولت زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د- تعیین محدوده خدمت آینده شهر احمدآباد صولت

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر احمدآباد صولت یک پهنه جمعیتی مشخص شد که پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۱۲۶ متری برای ۸۱۸۸ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. مشخصات پهنه مذکور در جدول (۱۴۵) آمده است (شکل ۸۶).

جدول ۱۴۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر احمدآباد صولت

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	کتابخانه احمدآباد صولت	تحت پوشش نهاد	۱۲۰	۸۱۸۸	۲۴۶	۱۲۶	اول

شکل ۸۶. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر احمدآباد صولت کتابخانه‌های فرضی

۵-۸-۳. شهر نصرآباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس یافته‌های جدول (۱۴۶)، مشاهده می‌شود شهر نصرآباد دارای ۱ کتابخانه به نام حضرت ام البنین (س) است. این کتابخانه تحت پوشش نهاد و سازمان مادر آن از نوع حقوقی می‌باشد. زیربنای کتابخانه مذکور ۱۰۰ مترمربع است. این شهر در سال ۱۳۹۵، دارای ۷۴۶۰ نفر جمعیت بوده و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای آن، ۲۲۴ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۲۴ متر کمبود فضای کتابخانه روبرو بوده است.

جدول ۱۴۶. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نصرآباد

نام کتابخانه	حضرت ام البنین (س)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	حقوقی
درجه	۹

۱۰۰	مساحت
۱۰۰	زیربنا
۷۴۶۰	جمعیت شهر
۲۲۴	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)
۱۲۴	کمبود/مازاد (مترمربع)

براساس جدول (۱۴۷) کتابخانه حضرت ام البنین (س) از میان شش شرط کتابخانه عمومی دو شرط استاندارد زمان فعالیت و استاندارد فضا را نداشته بنابراین از نوع پیشنهاد می‌باشد.

جدول ۱۴۷. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در شهر نصرآباد

نام کتابخانه	استاندارد بهره‌مندی	حق سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
حضرت ام البنین (س)	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	پیشنهادی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر نصرآباد (وضع موجود)

با توجه به اینکه کتابخانه موجود در شهر نصرآباد دارای کتابخانه‌ای زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد؛ لذا فاقد محدوده خدمت کتابخانه است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نصرآباد

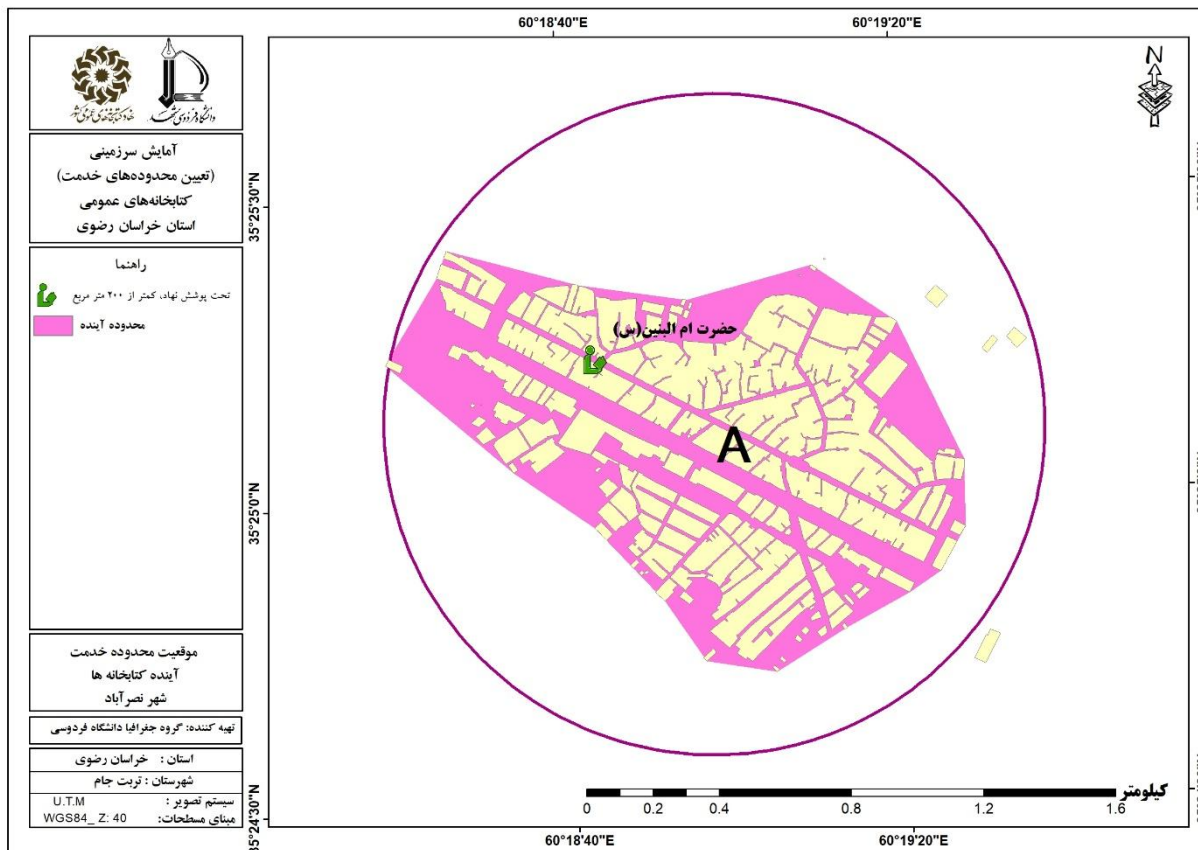
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر نصرآباد زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد؛ لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر نصرآباد

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر نصرآباد یک پهنه جمعیتی مشخص شد که پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۱۱۹ متری برای ۷۳۰۷ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. مشخصات پهنه مذکور در جدول (۱۴۸) آمده است. (شکل ۸۷).

جدول ۱۴۸. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نصرآباد

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	حضرت ام البنین (س)	تحت پوشش نهاد	۱۰۰	۷۳۰۷	۲۱۹	۱۱۹	اول

شکل ۸۷. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر نصرآباد براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۸-۴. شهر نیل شهر

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

یافته‌های جدول (۱۴۹)، گویای آن است که در شهر نیل شهر یک کتابخانه به نام ابوالوفای بوزجانی با ۱۷۰ مترمربع زیربنا وجود دارد. این کتابخانه از نوع عمومی می‌باشد و بصورت مشارکتی اداره می‌شود. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۷۳۷۱ نفری، ۲۲۱ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۱ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۱۴۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نیل شهر

نام کتابخانه	ابوالوفای بوزجانی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	حقوقی
درجه	۹

۳۰۰	مساحت
۱۷۰	زیربنا
۷۳۷۱	جمعیت شهر
۲۲۱	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)
۵۱	کمبود/مازاد (مترمربع)

طبق جدول (۱۵۰) کتابخانه ابوالوفای بوزجانی از بین شش شرط کتابخانه عمومی، شرط استاندارد نیروی انسانی را نداشته براین اساس از نوع پیشخان می‌باشد.

جدول ۱۵۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نیل شهر

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
ابوالوفای بوزجانی	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر نیل شهر (وضع موجود)

با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر نیل شهر زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا فاقد محدوده خدمت کتابخانه است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نیل شهر

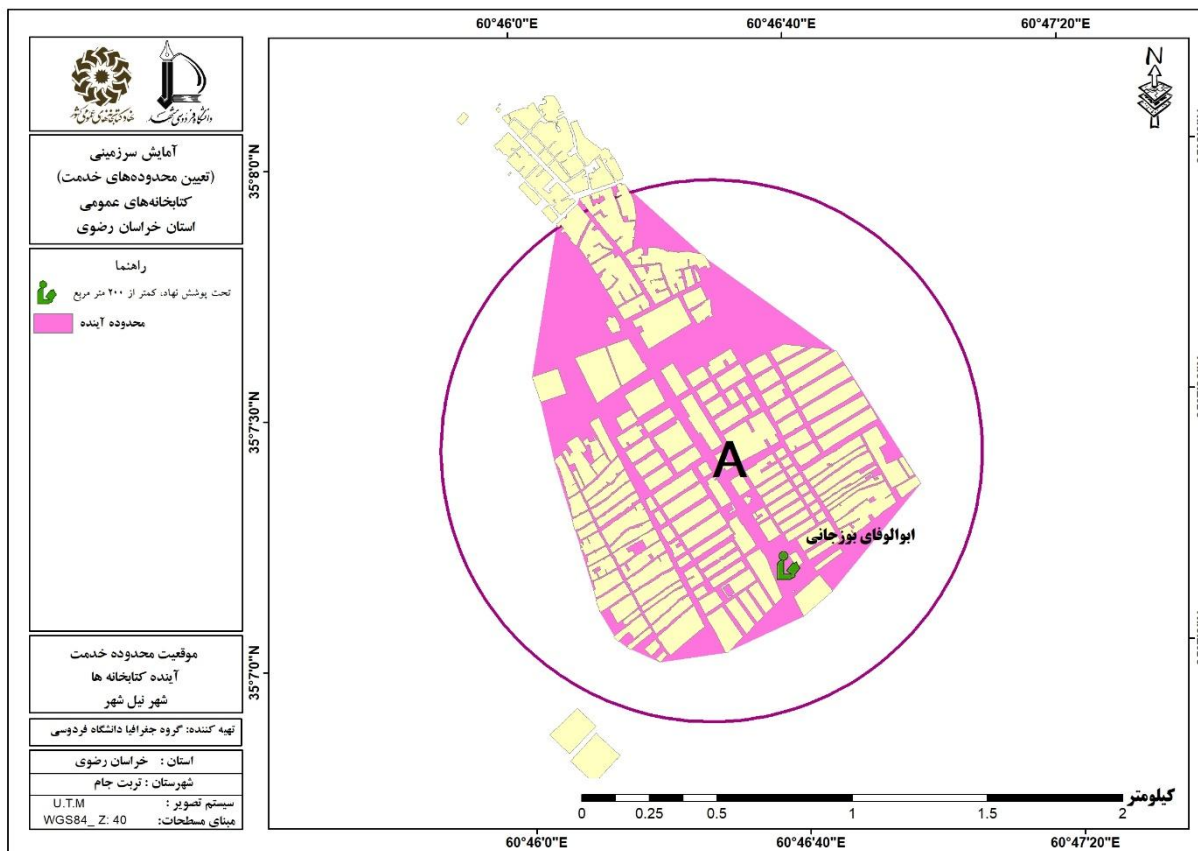
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر نیل شهر زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر نیل شهر

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر نیل شهر پهنه جمعیتی مشخص شد که پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۶۳۸۴ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. مشخصات پهنه در جدول (۱۵۱) آمده است (شکل ۸۸).

جدول ۱۵۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نیل شهر

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	ابوالوفای بوزجانی	تحت پوشش نهاد	۱۷۰	۶۳۸۴	۲۰۰	۳۰	اول

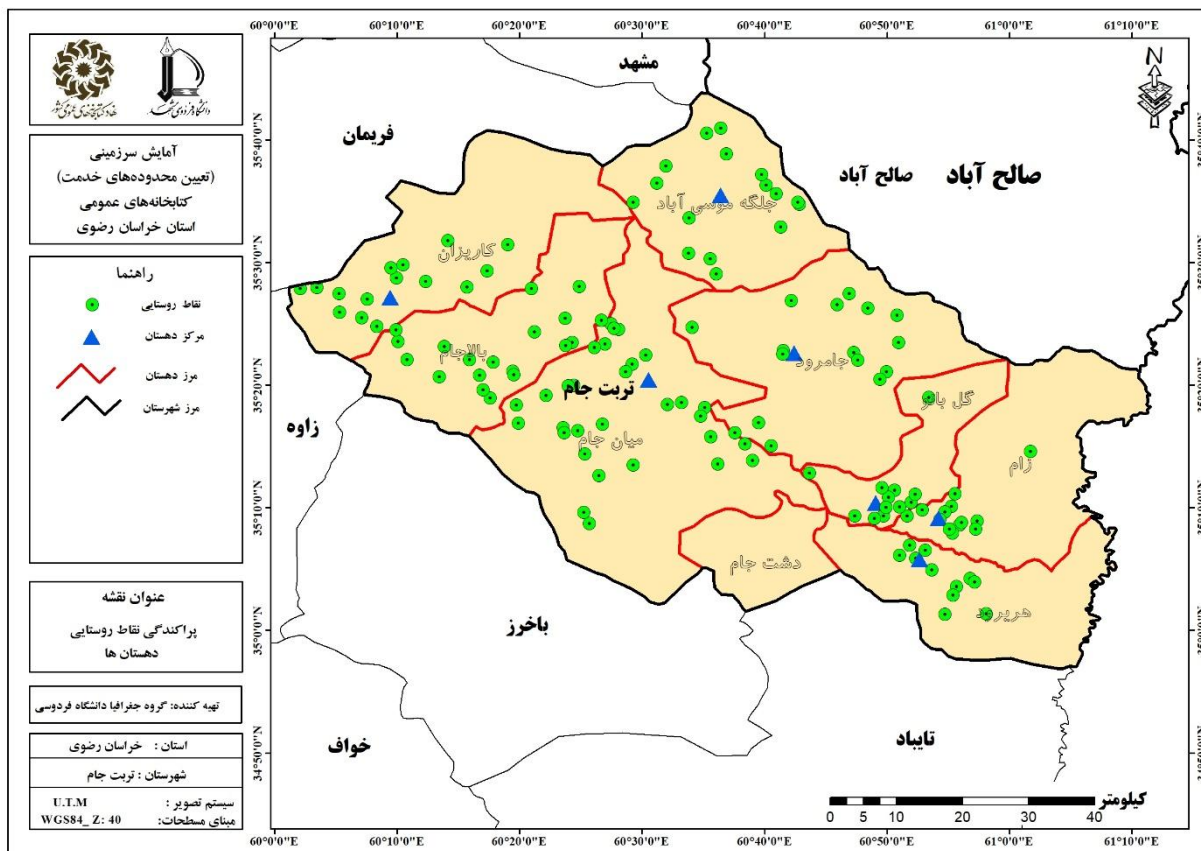
شکل ۸۸ محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر نیل شهر براساس کتابخانه های فرضی

۵-۸-۵. کتابخانه های روستایی شهرستان تربت جام

شهرستان تربت جام از پنج بخش بوژگان، پائین جام، صالح آباد، نصرآباد و مرکزی تشکیل شده است و این شهرستان شامل دهستان های دشت جام، هریرود، زام، گل بانو، جنت آباد، صالح آباد، قلعه حمام، باغ کشمیر، میان جام، جامرود، جلگه موسی آباد، بالاجام و کاریزان است. از آنجایی که این شهرستان فاقد کتابخانه روستایی می باشد لذا براساس آستانه جمعیتی مورد نیاز (۱۵۰۰ نفر) برای هر یک روستاهای دارای آستانه جمعیتی لازم، کتابخانه روستایی پیشنهاد گردید. در جدول (۱۵۲) مشخصات جمعیتی، وضعیت کتابخانه و زیربنای مورد نیاز هر یک از روستاها آورده شده است. (شکل ۸۹).

جدول ۱۵۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان تربت جام

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه وضعیت	باز: زیربنای مورد
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
			فاقد شهر و آبادی دارای جمعیت					
بوژگان	هریرود	۵۲۷۵	دولت آباد	۴۲۷	خلیلی	۱۰۲۱	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	
	زام	۱۰۲۳۹	آبادارباب دین محمد	۱۶۱۷	محمدآباد	۲۰۹۱	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
پائین جام	گل بانو	۹۳۳۸	علی آباد	۴۴۳	قلعه کک	۲۵۹۷	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	میان جام	۲۳۸۶۷	اسماعیل آبادگرچی	۱۶۴۹	بزد	۲۷۱۶	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
مرکزی	جامرود	۱۰۷۲۴	چشمه گل	۱۵۶۱	یاقوتین جدید	۲۷۰۱	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	جلگه موسی آباد	۸۲۱۲	موسی آباد	۱۰۲۶	تیمنک سفلی	۱۴۵۱	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	
نصرآباد	بالاجام	۱۲۲۴۳	نصرآباد	۷۴۶۰	ابدال آباد	۲۲۹۶	مرکز دهستان نقطه شهری	
	کاریزان	۲۰۷۳۷	علی آباد	۵۸۷	سمنگان	۶۲۹۹	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
							روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع

شکل ۸۹. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان تربت جام

۵-۹. شهرستان صالح آباد

۵-۹-۱. شهر صالح آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

یافته‌های جدول (۱۵۳)، گویای آن است که در شهر صالح آباد یک کتابخانه به نام شهید باهنر با ۳۲۷ مترمربع زیربنا وجود دارد. سازمان مادر این کتابخانه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۸۶۲۵ نفری، ۲۵۹ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۶۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۱۵۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر صالح آباد

شهر شهید باهنر	نام کتابخانه
تحت پوشش نهاد	نوع پوشش
نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	سازمان مادر
۷	درجه
۵۰۰	مساحت
۳۲۷	زیربنا
۸۶۲۵	جمعیت شهر
۲۵۹	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)
-۶۸	کمبود/ مازاد (مترمربع)

با توجه به جدول (۱۵۴) کتابخانه شهید باهنر دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی می‌باشد؛ لذا از نوع عمومی است.

جدول ۱۵۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر صالح آباد

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید باهنر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر صالح آباد (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه شهر صالح آباد نشان می‌دهد، کتابخانه شهید باهنر در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۸۴۲۸ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۵۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند که با احتساب زیربنای کتابخانه مذکور، ۷۴ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود (جدول ۱۵۵).

جدول ۱۵۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر صالح آباد (وضع موجود)

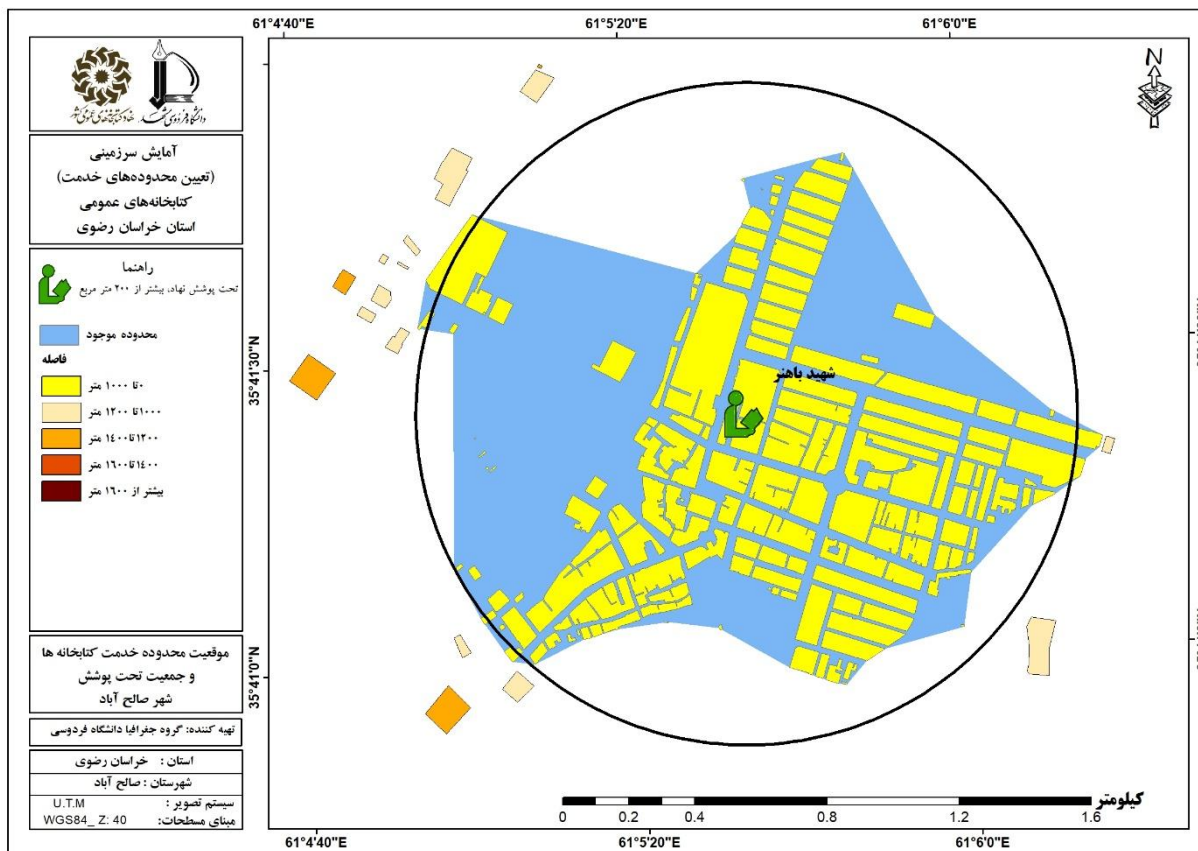
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنای	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	فضای کتابخانه‌های مورد نیاز (به)	کمبود / مازاد (مترمربع)
شهید باهنر	شهید باهنر	تحت پوشش نهاد	۳۲۷	۲۱۰	۸۴۲۸	۲۵۳		-۷۴

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر صالح آباد

طبق اطلاعات مندرج در جدول (۱۵۶) در شهر صالح آباد ۱۵۴ بلوک با جمعیتی در حدود ۸۴۲۸ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (شکل ۹۰).

جدول ۱۵۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر صالح آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
صالح آباد	۱۰۰۰ متر	۱۵۴	۸۴۲۸	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۲	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۴	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۴	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۴	۰	۰
مجموع		۱۷۸	۸۴۲۸	۱۰۰

شکل ۹۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر صالح آباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر صالح آباد

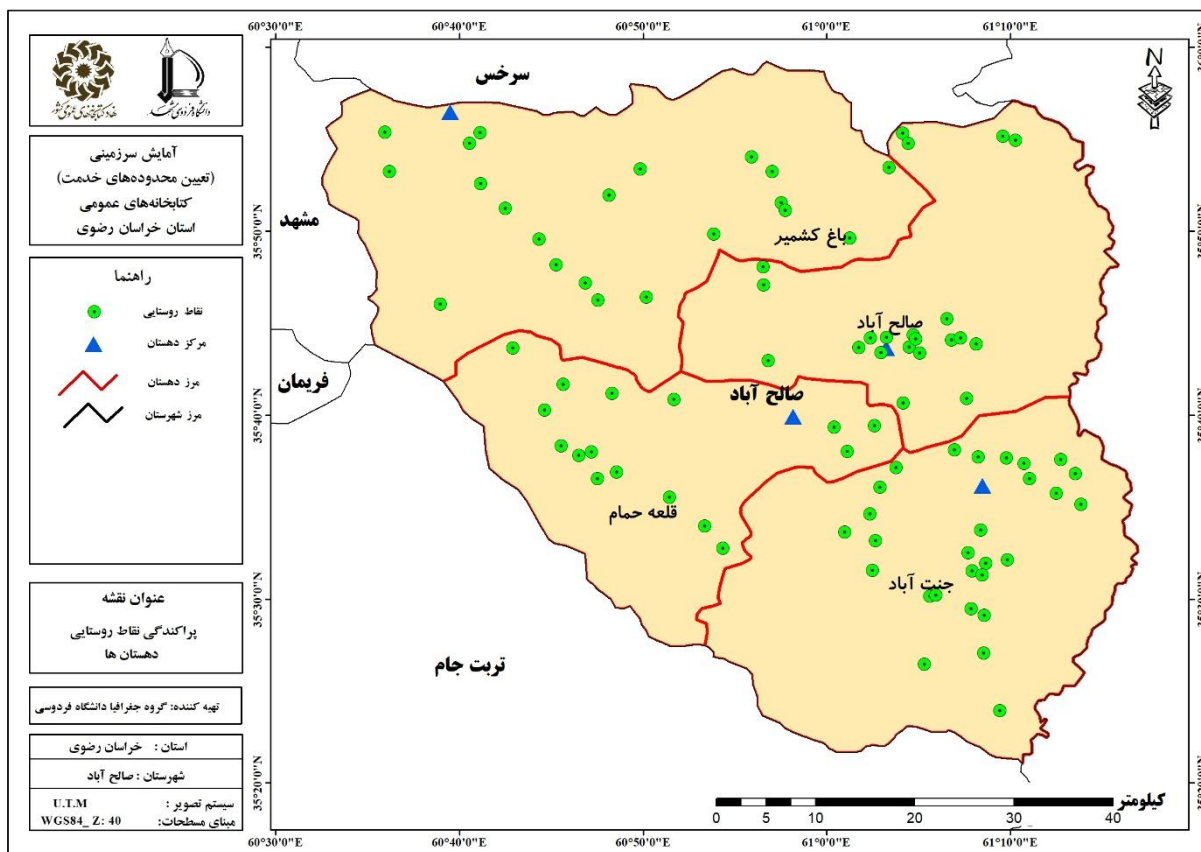
باتوجه به پوشش ۱۰۰ درصدی کتابخانه موجود در شهر صالح آباد، نیازی به ایجاد کتابخانه جدید نداریم.

۵-۹-۲. کتابخانه‌های روستایی شهرستان صالح آباد

شهرستان صالح آباد از یک بخش صالح آباد تشکیل شده است و این شهرستان شامل دهستان‌های جنت آباد، صالح آباد، قلعه حمام و باغ کشمیر است. از آنجایی که این شهرستان فاقد کتابخانه روستایی می‌باشد؛ لذا براساس آستانه جمعیتی مورد نیاز (۱۵۰۰ نفر) برای هر یک روستاهای دارای آستانه لازم، کتابخانه روستایی پیشنهاد گردید. مشخصات جمعیتی، وضعیت کتابخانه و زیربنای مورد نیاز هر یک از روستاها به شرح جدول (۱۵۷) آورده شده است. (شکل ۹۱).

جدول ۱۵۷. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان صالح آباد

شهرستان	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		کتابخانه وضعیت	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
صالح آباد	جنت آباد	۸۱۶۲	جنت آباد	۱۲۶۱	کاریز کهندل	۱۵۹۸	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	صالح آباد	۷۵۵۵	اسماعیل آباد	۴۵۵	گوش لاغر	۱۵۷۴	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	قلعه حمام	۸۴۷۷	جعفریه / کاریز عمر /	۴۷۴	بنی تاک	۱۷۴۰	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	باغ کشمیر	۱۰۶۰۷	چشمه گل	۷۳	ازادده	۱۸۱۱	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع

شکل ۹۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان صالح آباد

۵-۱۰. شهرستان تربت حیدریه

۵-۱۰-۱. شهر تربت حیدریه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

اطلاعات جدول (۱۵۸)، نشان می‌دهد شهر تربت حیدریه دارای ۶ کتابخانه به نام‌های امام رضا (ع)، مرکز تربت حیدریه، آیت الله کاشانی، شهید بهشتی، مرحوم علی اکبر عبداللہی و کتابخانه زندان است. سازمان مادر کتابخانه‌های مذکور بدین ترتیب است که کتابخانه مرکز تربت حیدریه، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، کتابخانه امام رضا (ع)، آستان قدس رضوی، کتابخانه زندان تربت حیدریه، اداره زندان شهرستان تربت حیدریه و سازمان مادر سایر کتابخانه‌ها، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. زیربنای کتابخانه‌های شهر تربت حیدریه نشان می‌دهد که بیشترین زیربنا به کتابخانه امام رضا (ع) با ۸۲۹ مترمربع و کمترین زیربنا (۷۰ مترمربع) به کتابخانه زندان تربت حیدریه اختصاص دارد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۱۴۰۰۱۹ نفری، ۴۲۰۱ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۱۹۲۸ متر کمبود فضای کتابخانه روبرو بوده است.

جدول ۱۵۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر تربت حیدریه

نام کتابخانه	امام رضا (ع)	مرکز تربت حیدریه	آیت الله کاشانی	شهید بهشتی	مرحوم علی اکبر عبداللہی	زندان
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	آستان قدس رضوی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	اداره زندان
درجه	ندارد	ندارد	۶	۴	۷	۰
مساحت	۲۸۰۰	۶۰۰	۲۵۰	۵۲۰	۲۰۴	۷۰
زیربنا	۸۲۹	۴۰۰	۲۵۰	۵۲۰	۲۰۴	۷۰
جمعیت شهر	۱۴۰۰۱۹					
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۴۲۰۱					
کمبود/مازاد (مترمربع)	۱۹۲۸					

براساس جدول (۱۵۹) از میان کتابخانه‌های شهر تربت حیدریه کتابخانه‌های امام رضا (ع)، شهید بهشتی، آیت الله کاشانی و مرحوم علی اکبر عبداللہی تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را دارا بوده؛ بنابراین از نوع عمومی می‌باشد.

سایر کتابخانه‌ها از میان شش شرط کتابخانه عمومی برخی شروط را نداشته براین اساس از نوع پیشنهاد می‌باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۵۹) آمده است.

جدول ۱۵۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در شهر تربت حیدریه

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع انسانی	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
زندان	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشنهادی
مرکز تربت حیدریه	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشنهادی
امام رضا (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید بهشتی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
آیت الله کاشانی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
مرحوم علی اکبر عبداللهی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر تربت حیدریه (وضع موجود)

کتابخانه امام رضا (ع) با ۸۲۹ مترمربع زیربنا در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۴۳۸۶ نفر را تحت پوشش قرار می‌دهد؛ با توجه به سرانه مطلوب این زیربنا که بایستی ۴۳۲ مترمربع باشد دارای ۳۹۷ متر مازاد برای این تعداد جمعیت است. کتابخانه آیت الله کاشانی با ۲۵۰ مترمربع زیربنا و محدود خدماتی با جمعیتی بالغ بر ۱۲۹۲۰ نفر با ۱۳۸ مترمربع کمبود روبروست. همچنین کتابخانه مرحوم علی اکبر عبداللهی با ۲۰۴ مترمربع زیربنا در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۹۷۰۵ نفر را تحت پوشش قرار می‌دهد. با توجه به سرانه مطلوب این زیربنا که بایستی ۵۹۱ مترمربع باشد، کتابخانه دارای ۳۸۷ متر کمبود برای این تعداد جمعیت است.

کتابخانه‌های شهید بهشتی و مرکز تربت حیدریه به مرکزیت کتابخانه شهید بهشتی منظومه‌ای را شکل داده (شکل ۹۲) و ۳۳۶۰۹ نفر را تحت پوشش قرار داده‌اند. زیربنای این دو کتابخانه مجموعاً ۹۲۰ مترمربع است که با میزان فضای مورد نیاز برای این جمعیت یعنی ۱۰۰۸ مترمربع دارای کمبودی ۸۸ مترمربعی است. لازم به ذکر است کتابخانه‌های واقع در منظومه شهید بهشتی درصد همپوشانی نداشته به این علت که در محدوده مشترک یکدیگر قرار گرفته‌اند (جدول ۱۶۰).

جدول ۱۶۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر تربت حیدریه (وضع موجود)

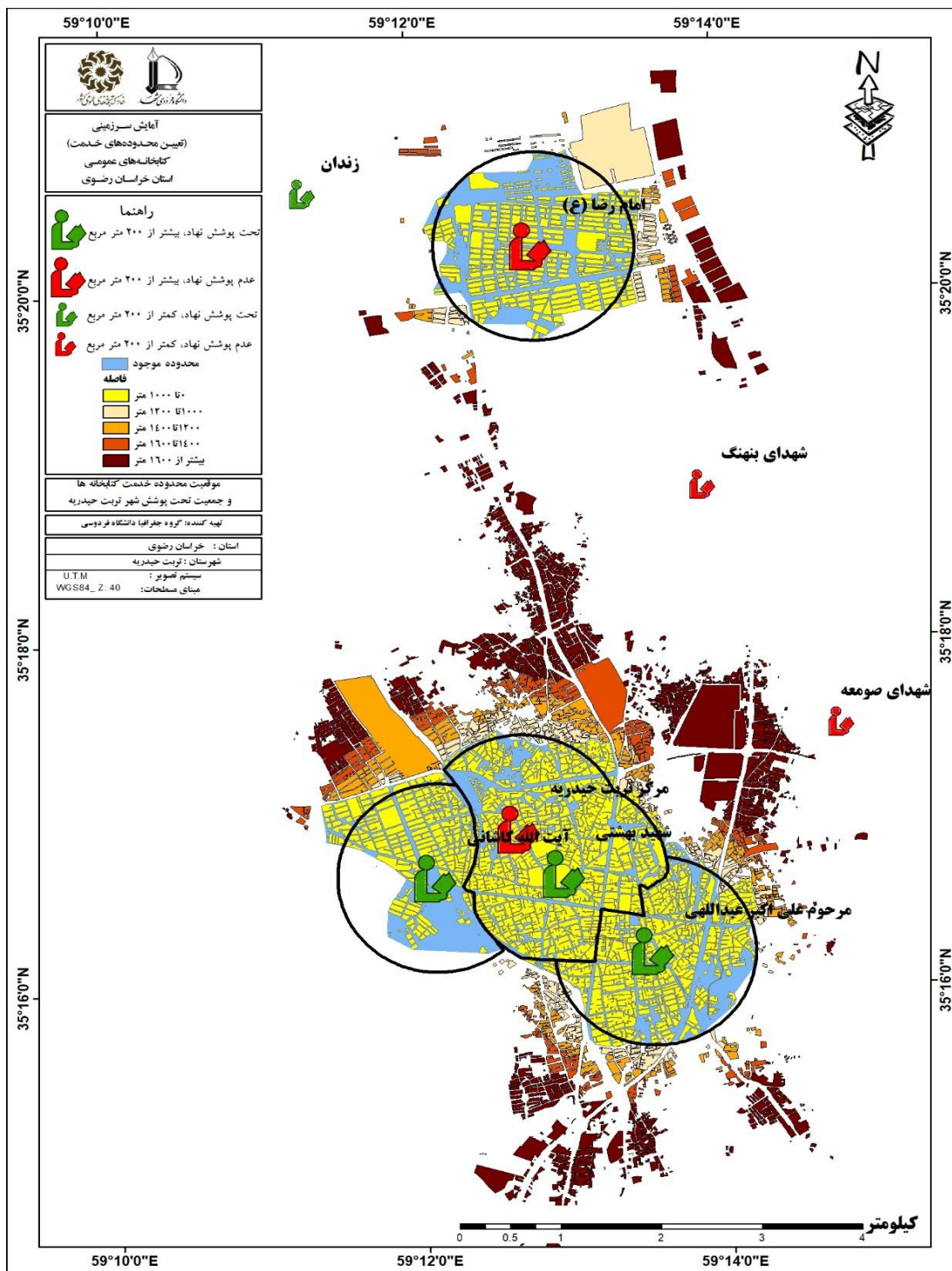
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (مکثار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد)	کمبود / مازاد (مترمربع)
امام رضا (ع)	امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۸۲۹	۲۹۳	۱۴۳۸۶	۴۳۲	-۳۹۷
آیت الله کاشانی	آیت الله کاشانی	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۱۸۸	۱۲۹۲۰	۳۸۸	۱۳۸
شهید بهشتی	شهید بهشتی*	تحت پوشش نهاد	۵۲۰	۳۲۷	۳۳۶۰۹	۱۰۰۸	۸۸
	مرکز تربت حیدریه	عدم پوشش نهاد	۴۰۰				
مرحوم علی اکبر عبداللهی	مرحوم علی اکبر عبداللهی	تحت پوشش نهاد	۲۰۴	۲۶۲	۱۹۷۰۵	۵۹۱	۳۸۷

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت حیدریه

در شهر تربت حیدریه ۱۲۳۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۸۰۶۱۰ نفر برابر با ۵۹/۱۷ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۲۴۹ بلوک با جمعیتی برابر با ۹۸۲۸ نفر معادل ۷/۲۱ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۲۷۰ بلوک با جمعیت ۱۲۲۸۸ نفری معادل ۶/۰۹ درصد در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۳۳ بلوک با جمعیت ۴۳۶۹ نفری برابر با ۵/۴۹ درصد در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۰۰۴ بلوک با جمعیت ۲۵۲۰۵ نفری برابر با ۱۸/۵۰ درصد در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۱۶۱ و شکل ۹۲).

جدول ۱۶۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر تربت حیدریه (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
تربت حیدریه	۱۰۰۰ متر	۱۴۳۸	۸۰۶۱۰	۵۹/۱۷
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲۴۹	۹۸۲۸	۷/۲۱
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲۷۰	۱۲۲۸۸	۶/۰۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۲۱۲	۸۲۹۷	۵/۴۹
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۰۰۴	۲۵۲۰۵	۱۸/۵۰
مجموع		۳۱۷۳	۱۳۶۲۲۸	۱۰۰

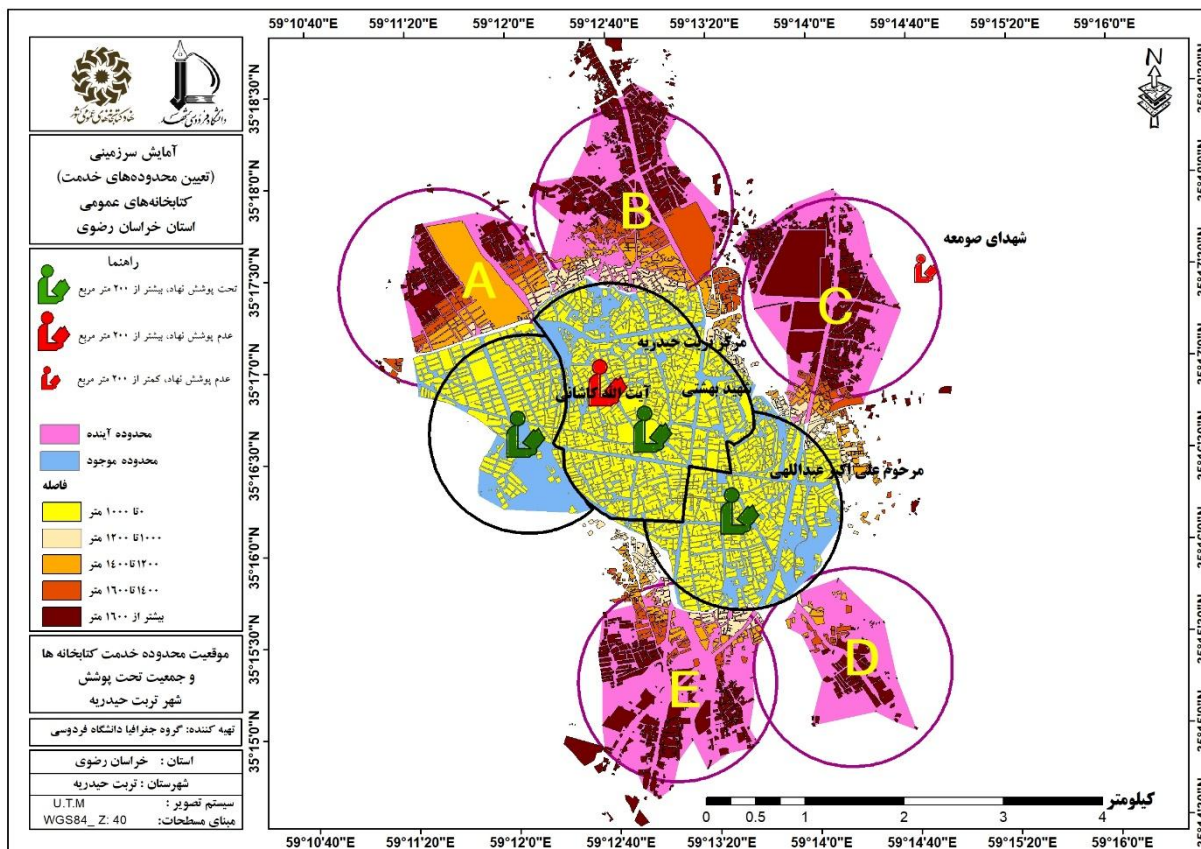
شکل ۹۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر تربت حیدریه (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر تربت حیدریه

برای تعیین پهنه‌های فاقد کتابخانه و مشخص کردن وضعیت این پهنه‌ها و تعیین محدوده آینده، پنج محدوده مشخص شد. پهنه B با زیربنای مورد نیاز ۴۷۲ متری برای ۱۵۷۴۶ نفر جمعیت در اولویت اول قرار گرفت. پهنه C با ۸۳۶۹ نفر جمعیت فاقد پوشش و زیربنای مورد نیاز ۲۵۱ متری در اولویت دوم بوده و محدوده E با ۲۳۷ متر زیربنای مورد نیاز برای ۷۸۸۹ نفر در اولویت سوم قرار گرفتند. پهنه A با ۱۱۳۵۵ نفر جمعیت فاقد پوشش و زیربنای مورد نیاز ۳۴۱ متری در اولویت چهارم قرار گرفت. در نهایت پهنه (D) آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد. مشخصات هریک از پهنه‌ها در جدول (۱۶۲) آمده است (شکل ۹۳).

جدول ۱۶۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر تربت حیدریه

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۱۳۵۵	۳۴۱	۳۴۱	چهارم
B	-	-	-	۱۵۷۴۶	۴۷۲	۴۷۲	اول
C	-	-	-	۸۳۶۹	۲۵۱	۲۵۱	دوم
D	-	-	-	۱۳۰۵	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
E	-	-	-	۷۸۸۹	۲۳۷	۲۳۷	سوم

شکل ۹۳. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر تربت حیدریه براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۱۰-۲. شهر بایگ

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس اطلاعات جدول (۱۶۳) مشاهده می‌شود شهر بایگ دارای ۱ کتابخانه به نام شهیدآوینی با زیربنای ۲۵۰ مترمربع می‌باشد. این کتابخانه تحت پوشش نهاد بوده و در واقع سازمان مادر آن، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۳۵۴۵ نفری، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه روبرو بوده است.

جدول ۱۶۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر بایگ

نام کتابخانه	شهاد آوینی (بایگ)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۸۰۰

نام کتابخانه	شهید آوینی (بایگ)
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۳۵۴۵
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۵۰

براساس جدول (۱۶۴) کتابخانه شهید آوینی (بایگ) تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را داشته؛ بنابراین از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۱۶۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر بایگ

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید آوینی (بایگ)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر بایگ (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه شهر بایگ نشان می‌دهد، کتابخانه شهید آوینی در محدوده خدمت خود در مساحت ۹۰ هکتاری جمعیتی بالغ بر ۳۴۱۸ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۰۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشد و با احتساب ۲۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه و سرانه مورد نیاز ۲۰۰ مترمربعی، ۵۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود (جدول ۱۶۵).

جدول ۱۶۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر بایگ (وضع موجود)

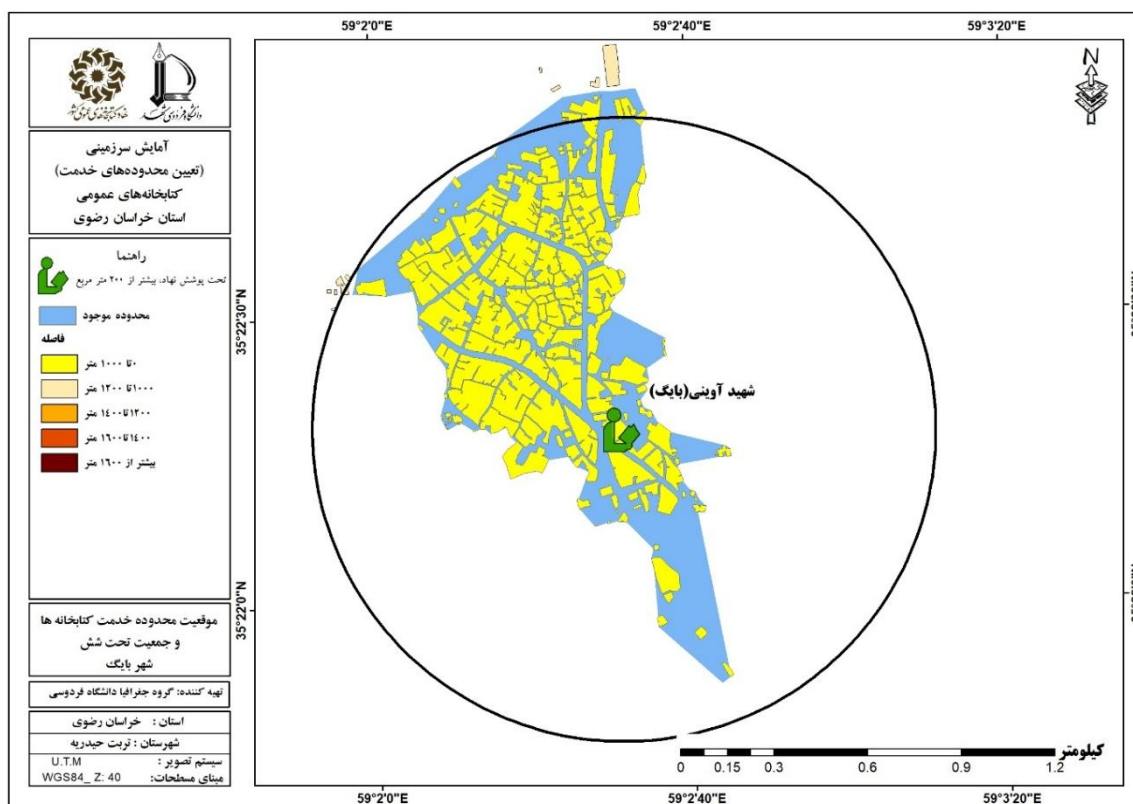
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/ مازاد (مترمربع)
شهید آوینی (بایگ)	شهید آوینی (بایگ)	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۹۰	۳۴۱۸	۲۰۰	-۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بایگ

براساس یافته‌های حاصل در جدول (۱۶۶) در شهر بایگ ۱۷۱ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۴۱۸ نفر برابر ۹۹/۸ درصد در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۱ بلوک با جمعیتی در حدود ۴ نفر برابر با ۲ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشد (جدول ۱۶۶ و شکل ۹۴).

جدول ۱۶۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بایگ (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
بایگ	۱۰۰۰ متر	۱۷۱	۳۴۱۸	۹۹/۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۱	۴	۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۰	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۱۸۲	۳۴۲۲	۱۰۰

شکل ۹۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بایگ (وضع موجود)

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر کدکن (وضع موجود)

طبق اطلاعات جدول (۱۶۹) کتابخانه آقا شیخ هادی کدکنی در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۲۴۳۴ نفر را تحت پوشش قرار داده است (شکل ۹۵). این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۷۳ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۴۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۳۷۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای مشاهده می شود.

جدول ۱۶۹. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر کدکن (وضع موجود)

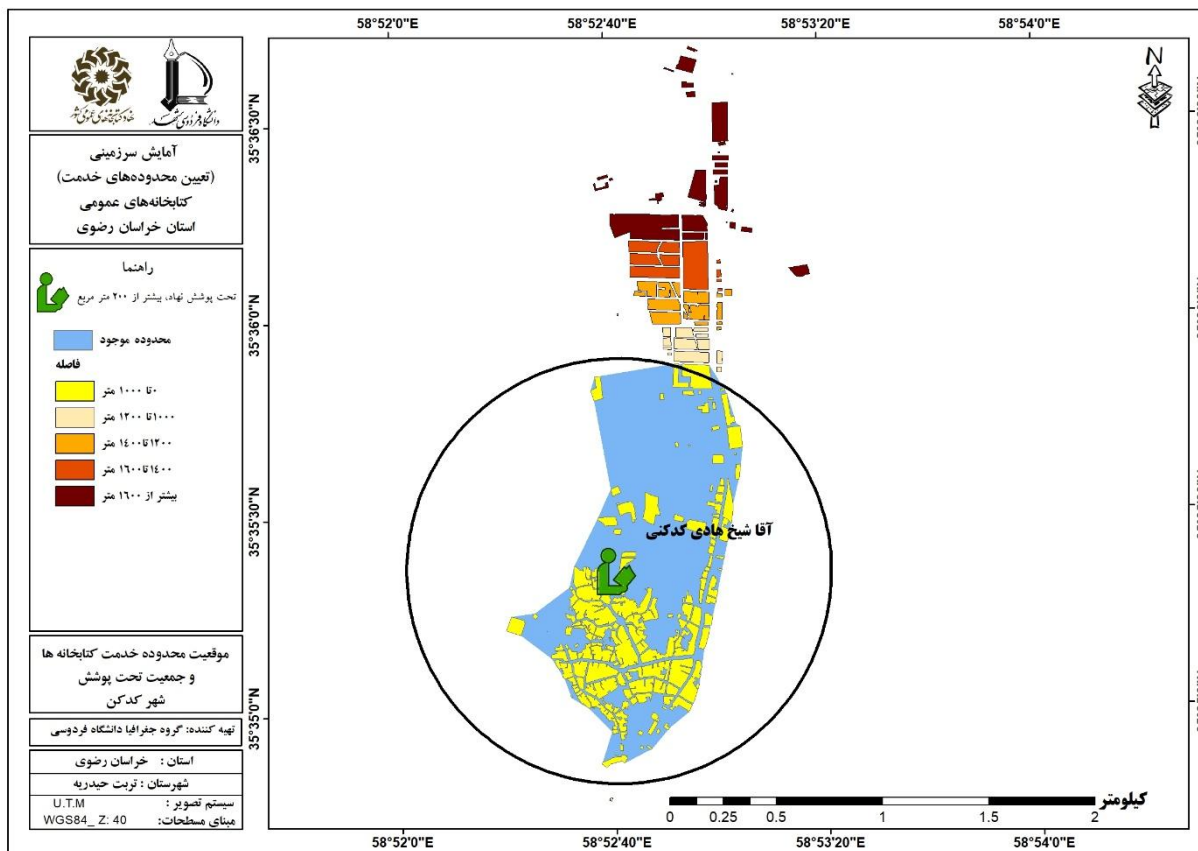
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه ای مورد)	کمبود / مازاد (مترمربع)
آقا شیخ هادی کدکنی	آقا شیخ هادی کدکنی	تحت پوشش نهاد	۴۵۰	۱۱۵	۲۴۳۴	۲۰۰	-۲۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر کدکن

در شهر کدکن ۱۴۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۴۳۴ نفر برابر با ۷۳/۷۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه ای دسترسی دارند. ۱۳ بلوک با جمعیت برابر با ۱۳۸ نفر (۴/۱۸ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۷ بلوک با جمعیت ۳۱۹ نفری (۹/۶۷ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۰ بلوک با جمعیت ۲۸۲ نفری (۸/۵۵ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۰ بلوک با جمعیت ۱۲۷ نفری (۳/۸۵ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند (جدول ۱۷۰ و شکل ۹۵).

جدول ۱۷۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر کدکن (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
کدکن	۱۰۰۰ متر	۱۴۸	۲۴۳۴	۷۳/۷۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۳	۱۳۸	۴/۱۸
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۷	۳۱۹	۹/۶۷
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۰	۲۸۲	۸/۵۵
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۰	۱۲۷	۳/۸۵
مجموع		۲۱۸	۳۳۰۰	۱۰۰

شکل ۹۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کدکن (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر کدکن

با توجه به اینکه کتابخانه موجود شهر کدکن، بطور ۸۰ درصدی جمعیت شهر را تحت پوشش قرار داده است نیاز به ایجاد کتابخانه جدید در این شهر نمی‌باشد.

۵-۱۰-۴. شهر رباط سنگ

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر رباط سنگ فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر رباط سنگ (وضع موجود)

شهر رباط سنگ فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رباط سنگ

شهر رباط سنگ فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

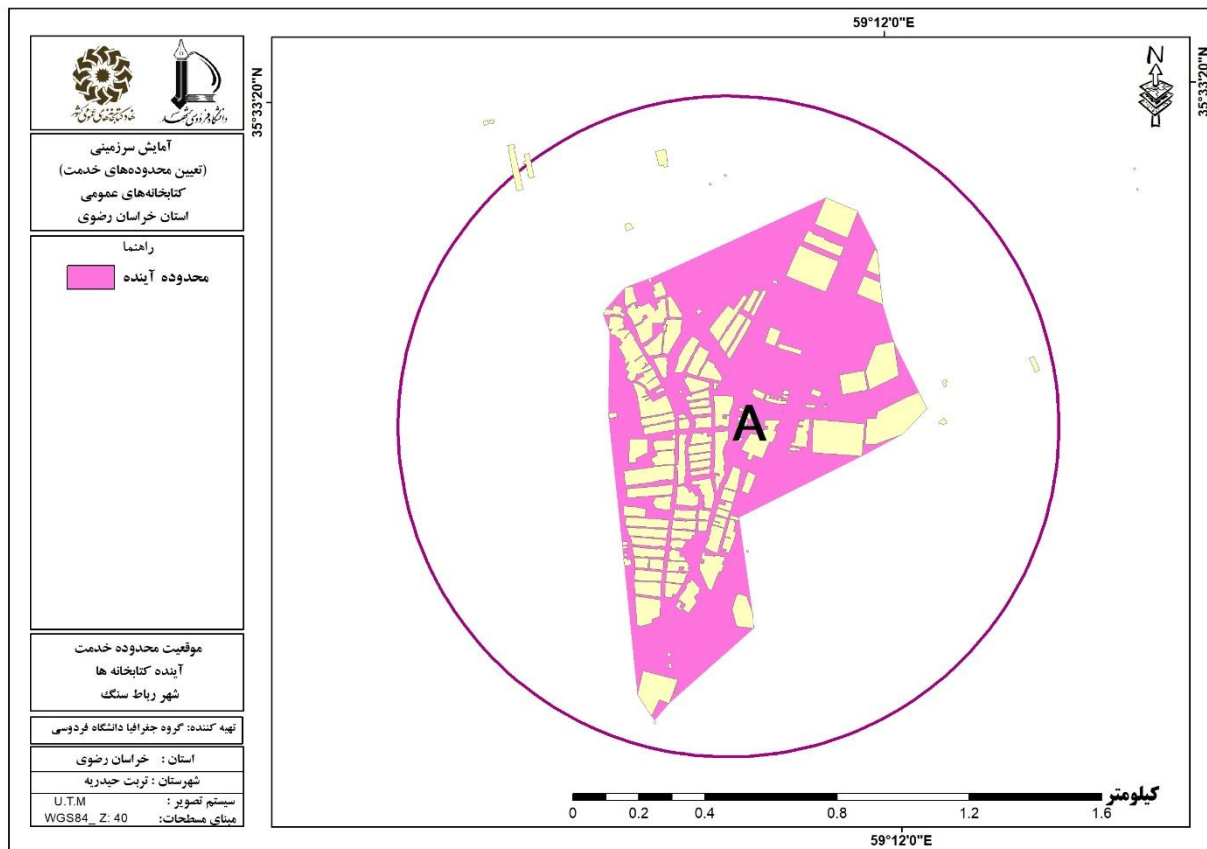
د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر رباط سنگ

با توجه به اینکه شهر رباط سنگ آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه عمومی را ندارد؛ لذا برای آن کتابخانه-

ای پیشنهاد نمی‌گردد (جدول ۱۷۱) و (شکل ۹۶).

جدول ۱۷۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر رباط سنگ

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۲۱۶	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۹۶. تعیین محدوده خدمت آینده کتابخانه‌ها در شهر رباط سنگ

۵-۱۰-۵. کتابخانه های روستایی شهرستان تربت حیدریه

شهرستان تربت حیدریه از چهار بخش بایگ، جلگه رخ، کدکن و مرکزی تشکیل شده است. این شهرستان دارای دهستان های بایگ، میان رخ، بالارخ، پایین رخ، رقیچه، کدکن، پایین ولایت و بالا ولایت می باشد. طبق جدول (۱۷۲) روستاهای نسر، بنهنگ، صومعه و سیوکی هر کدام دارای یک کتابخانه هستند.

جدول ۱۷۲. کتابخانه های روستایی شهرستان تربت حیدریه

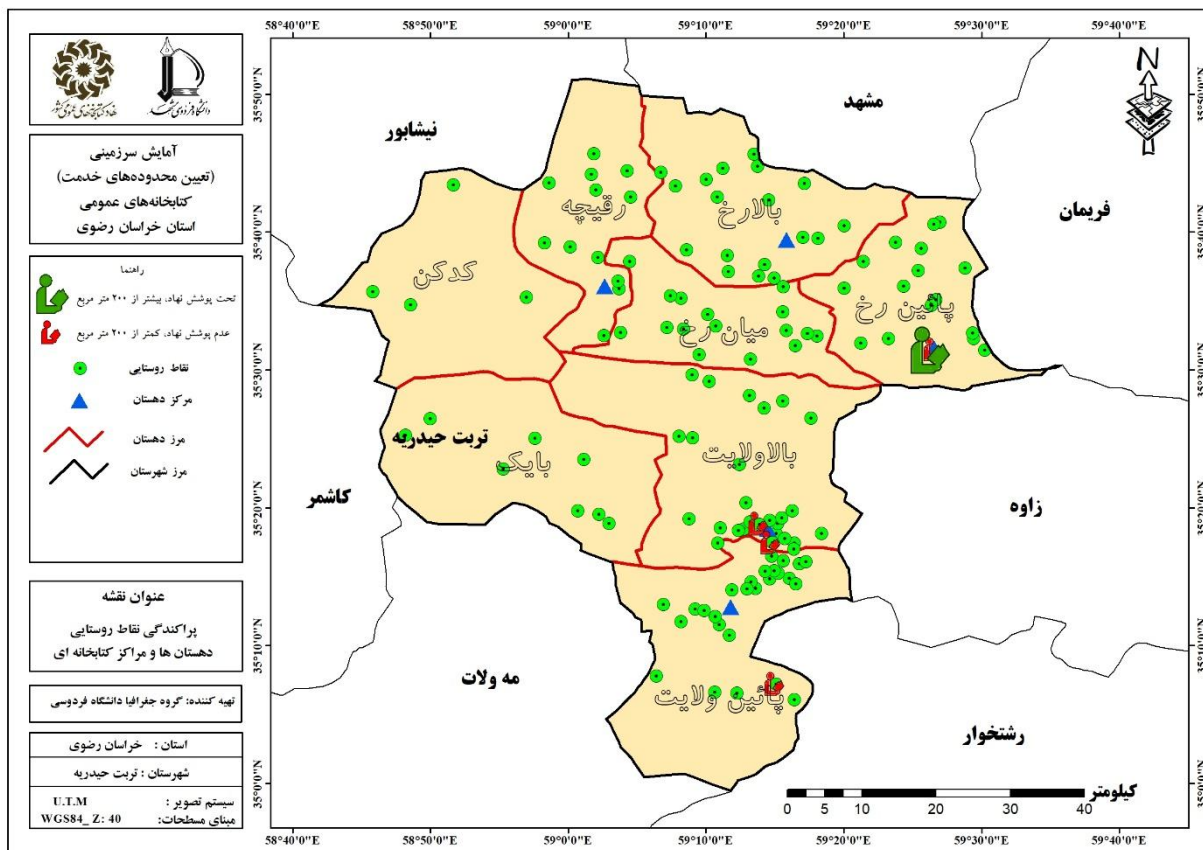
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۲۵۰	پایین رخ	۱۰۶۸۶	نسر	۳۶۳۳	سربالا	۱۹۵۶	نسر	۱	تحت پوشش نهاد	۲۵۰
۲۵	مرکزی	۲۷۱۳۳	منظر	۳۱۱۱	ده پایین	۲۹۷۳	بنهنگ	۱	عدم پوشش نهاد	۲۵
صومعه							۱	عدم پوشش نهاد	۶۰	
سیوکی							۱	عدم پوشش نهاد	۲۰	
	پایین ولایت	۱۱۹۳۲	بوری آباد	۶۲۶	فردرد	۱۴۷۰	سیوکی	۱	عدم پوشش نهاد	۲۰

وضع موجود کتابخانه های روستایی و وضعیت جمعیتی دهستان های این شهرستان در جدول (۱۷۳) و شکل (۹۷) نشان می دهد روستاهای سلطان آباد، سربالا، دافی و منظر نیازمند احداث کتابخانه می باشند و روستاهای نسر و بنهنگ با کمبود زیربنا مواجه هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۷۳) آورده شده است.

جدول ۱۷۳. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان تربت حیدریه

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
	بایک	۳۳۹۲	بایک	۳۵۴۵	حصار	۱۱۷۸	نقطه شهری مرکز دهستان	
	جلگه رخ	۷۸۲۵	سرهنگ	۸۰۷	سلطان آباد	۲۰۷۸	روستای سلطان آباد نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
			نسر	۳۶۳۳	سربالا	۱۹۵۶	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۲۵۰ متر زیربنا	
	کدکن	۳۱۴۵	رقیچه	۳۳۴	نصرت آباد	۴۷۵	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند.	
			کدکن	۵۹۴۱	دافی	۲۲۵۱	نقطه شهری مرکز دهستان	۲۰۰ مترمربع
	مرکزی	۱۱۹۳۲	بوری آباد	۶۲۶	فردرد	۱۴۷۰	روستای سیوکی دارای	کمبود زیربنا ۱۸۰

زیربنای مورد نیاز	وضعیت کتابخانه	پرجمعیته ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	نام شهرستان
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
متر	کتابخانه با ۲۰ مترزیربنا						ولایت	
مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه ندارند.								
۲۰۰ مترمربع	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۹۷۳	ده پایین	۳۱۱۱	منظر	۲۷۱۳۳	بالاولایت	

شکل ۹۷. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان تربت حیدریه

۵-۱۱. شهرستان چناران

۵-۱۱-۱. شهر چناران

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

بررسی وضع موجود کتابخانه های شهر چناران نشان داد این شهر دارای سه کتابخانه به نام های باقرالعلوم (ع)، مرکز چناران و شهید لاجوردی می باشد. سازمان مادر این کتابخانه ها بدین گونه است که، کتابخانه باقرالعلوم (ع)، نهاد کتابخانه های عمومی کشور، مرکز چناران، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و سازمان مادر کتابخانه شهید لاجوردی، اردوگاه شهید لاجوردی می باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵ دارای ۵۳۸۷۹ نفر جمعیت و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای آن، ۱۶۱۶ مترمربع بوده است، با احتساب زیربنای کتابخانه های موجود این شهر با ۱۰۶ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای روبرو بوده است (جدول ۱۷۴).

جدول ۱۷۴. مشخصات کتابخانه های موجود شهر چناران

شهر شهید لاجوردی (زندانی)	مرکز چناران	باقرالعلوم (ع)	نام کتابخانه
تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	نوع پوشش
اردوگاه شهید لاجوردی	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	نهاد کتابخانه های عمومی کشور	سازمان مادر
۷	ندارد	۴	درجه
۱۵۰	۱۵۰۰	۱۲۰۰	مساحت
۱۵۰	۴۵۰	۹۱۰	زیربنا
۵۳۸۷۹			جمعیت شهر
۱۶۱۶			فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)
۱۰۶			کمبود/مازاد (مترمربع)

طبق جدول زیر در شهر چناران از میان کتابخانه های موجود در این شهر، کتابخانه باقرالعلوم (ع) تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را دارا بوده؛ لذا از نوع عمومی می باشد و کتابخانه های شهید لاجوردی (زندانی) و کتابخانه مرکز چناران برخی استانداردهای کتابخانه عمومی را نداشته؛ بنابراین از نوع پیشخان هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۱۷۵) آمده است.

جدول ۱۷۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر چناران

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید لاجوردی (زندانی)	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	پیشخان
مرکز چناران	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
باقرالعلوم (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر چناران (وضع موجود)

طبق جدول (۱۷۶)، کتابخانه‌های باقرالعلوم (ع) و مرکز چناران منظومه‌ای تشکیل داده‌اند که در محدوده خدمت خود با مساحت ۴۷۱ هکتاری جمعیتی بالغ بر ۳۹۹۵۸ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با در نظر گرفتن سرانه مطلوب این جمعیت به ۱۱۹۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای احتیاج دارند و با احتساب ۱۵۱۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۶۱ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود. کتابخانه‌های واقع در منظومه باقرالعلوم (ع) درصد همپوشانی نداشته‌اند به این علت که در محدوده مشترک یکدیگر قرار گرفته‌اند.

جدول ۱۷۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر چناران (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کسب‌وکار / مازاد (مترمربع)
باقرالعلوم (ع)	باقرالعلوم (ع)*	تحت پوشش نهاد	۹۱۰	۴۷۱	۳۹۹۵۸	۱۱۹۹	۱۶۱
	مرکز چناران	عدم پوشش نهاد	۴۵۰				

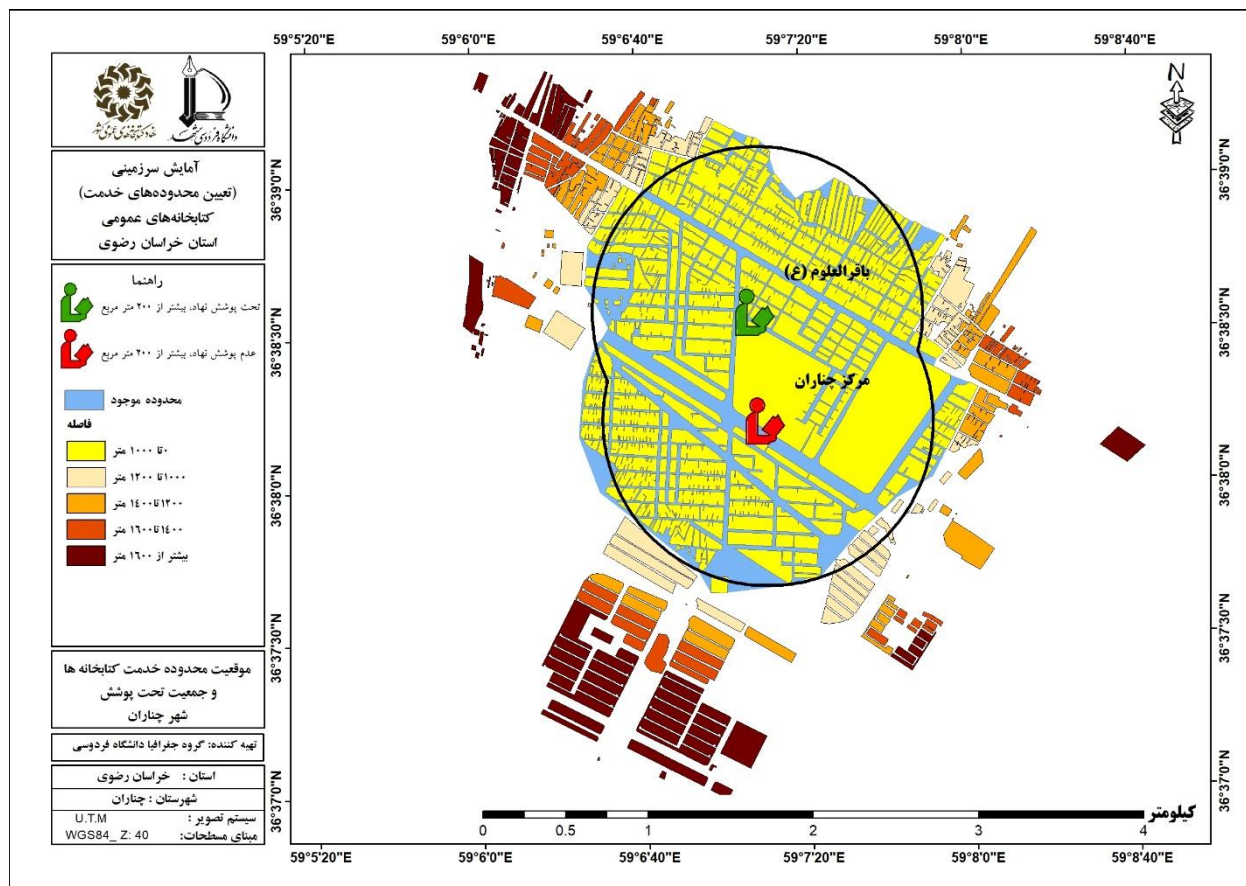
ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چناران

در شهر چناران ۳۱۹ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۹۹۵۸ نفر برابر با ۷۴/۹۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۵۸ بلوک با جمعیت برابر با ۳۵۱۵ نفر (۶/۶۰ درصد) در

مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۷۳ بلوک با جمعیت ۴۳۶۹ نفری (۸/۲۰ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۵۸ بلوک با جمعیت ۳۰۰۷ نفری (۵/۶۴ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۸۵ بلوک با جمعیت ۲۴۴۳ نفری (۴/۵۸ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۱۷۷ و شکل ۹۸).

جدول ۱۷۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چناران (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
چناران	۱۰۰۰ متر	۳۱۹	۳۹۹۵۸	۷۴/۹۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۵۸	۳۵۱۵	۶/۶۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۷۳	۴۳۶۹	۸/۲۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۵۸	۳۰۰۷	۵/۶۴
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۸۵	۲۴۴۳	۴/۵۸
مجموع		۵۹۳	۵۳۲۹۲	۱۰۰

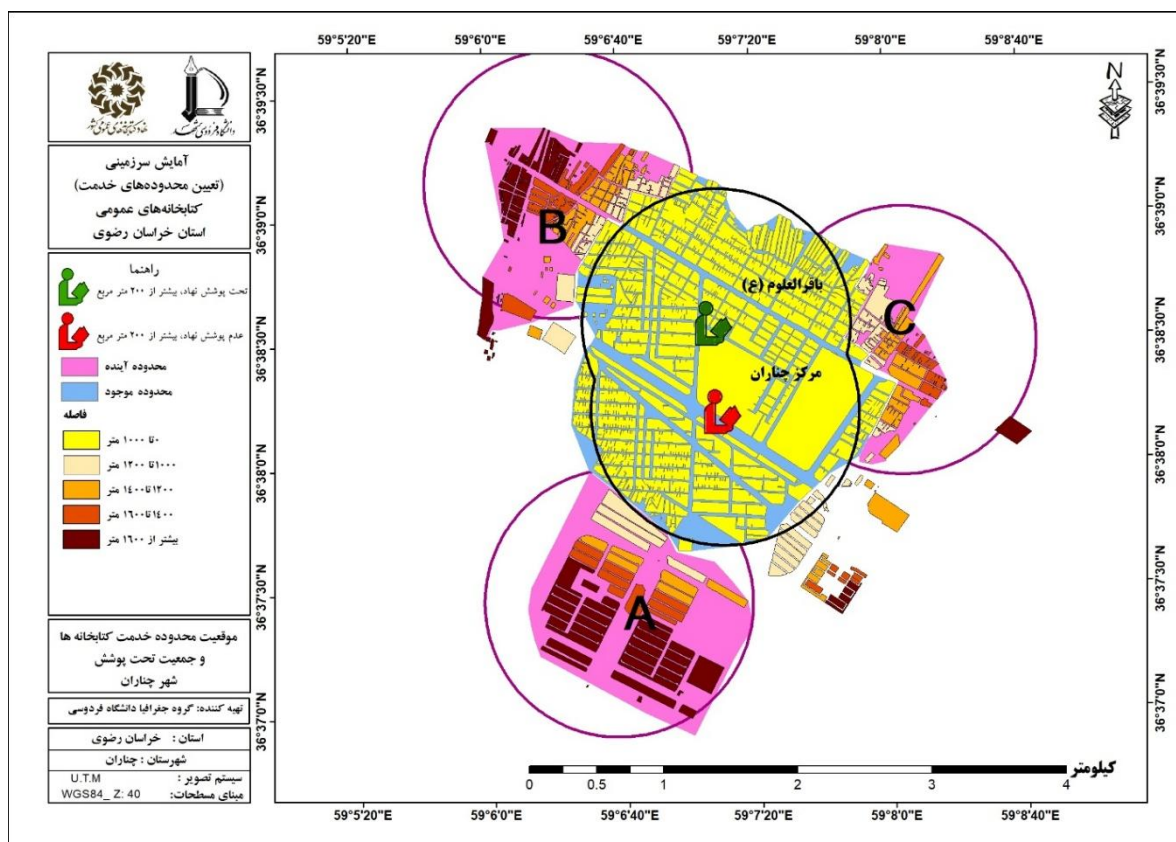
شکل ۹۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر چناران (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر چناران

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر چناران سه پهنه جمعیتی مشخص شد. پهنه B با زیربنای مورد نیاز ۲۴۰ متری برای ۸۰۱۵ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. پهنه C، با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۳۷۸۱ نفر جمعیت در اولویت دوم و پهنه A آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد. مشخصات هریک از پهنه ها در جدول (۱۷۸) آمده است (شکل ۹۹).

جدول ۱۷۸. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر چناران

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۴۸۴	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	-	-	-	۸۰۱۵	۲۴۰	۲۴۰	اول
C	-	-	-	۳۷۸۱	۲۰۰	۲۰۰	دوم

شکل ۹۹. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر چناران براساس کتابخانه های فرضی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر گلپهار (وضع موجود)

اطلاعات جدول (۱۸۱) در مورد محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر گلپهار حاکی از آن است که کتابخانه هشت بهشت در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۳۰۳۲ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۹۱ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشد و با احتساب ۲۰۷ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود.

همچنین کتابخانه سلمان فارسی در محدوده خدمت خود جمعیتی در حدود ۱۰۶۱۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با در نظر گرفتن سرانه مطلوب، این جمعیت باید ۳۱۸ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشد و با احتساب ۵۲۶ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور با ۲۰۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر روبرو هستیم.

جدول ۱۸۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر گلپهار (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز به آزایی ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود / مازاد (مترمربع)
سلمان فارسی	سلمان فارسی	تحت پوشش نهاد	۵۲۶	۳۱۴	۱۰۶۱۱	۳۱۸	-۲۰۸
هشت بهشت	هشت بهشت	تحت پوشش نهاد	۲۰۷	۲۴۴	۳۰۳۲	۲۰۰	-۷

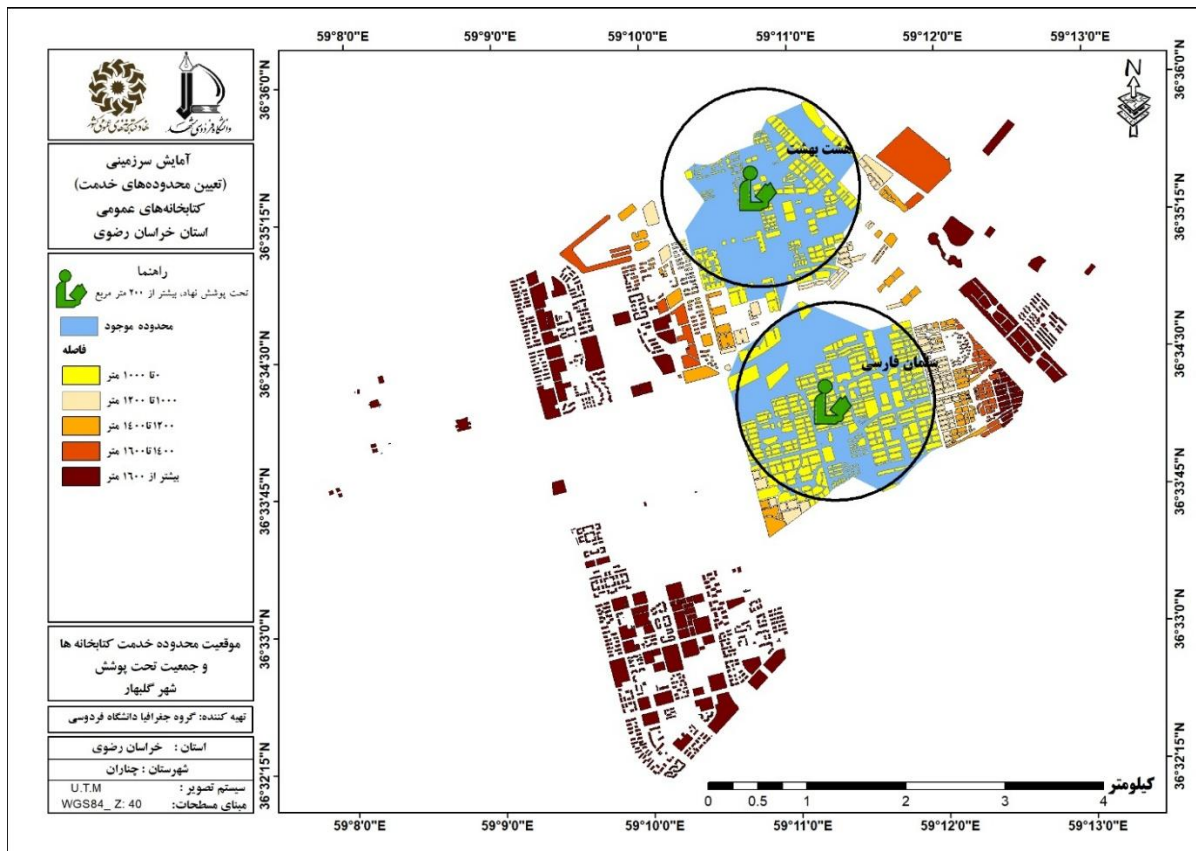
ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر گلپهار

در شهر گلپهار ۵۵۲ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۳۶۳۵ نفر برابر با ۳۷/۸۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۰۲ بلوک با جمعیت برابر با ۲۲۰۲ نفر (۶/۱۲ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۴۵ بلوک با جمعیت ۳۳۰۳ نفری (۹/۱۸ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۰۸ بلوک با جمعیت ۱۹۴۷ نفری (۵/۴۱ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۹۲۱ بلوک با جمعیت ۱۴۹۰۶ نفری (۴۱/۴۱ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۱۸۲ و شکل ۱۰۰).

جدول ۱۸۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر گلپهار (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
گلپهار	۱۰۰۰ متر	۵۵۲	۱۳۶۳۵	۳۷/۸۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۰۲	۲۲۰۲	۶/۱۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۴۵	۳۳۰۳	۹/۱۸
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۰۸	۱۹۴۷	۵/۴۱

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۹۲۱	۱۴۹۰۶	۴۱/۴۱
مجموع		۱۸۲۸	۳۵۹۹۳	۱۰۰

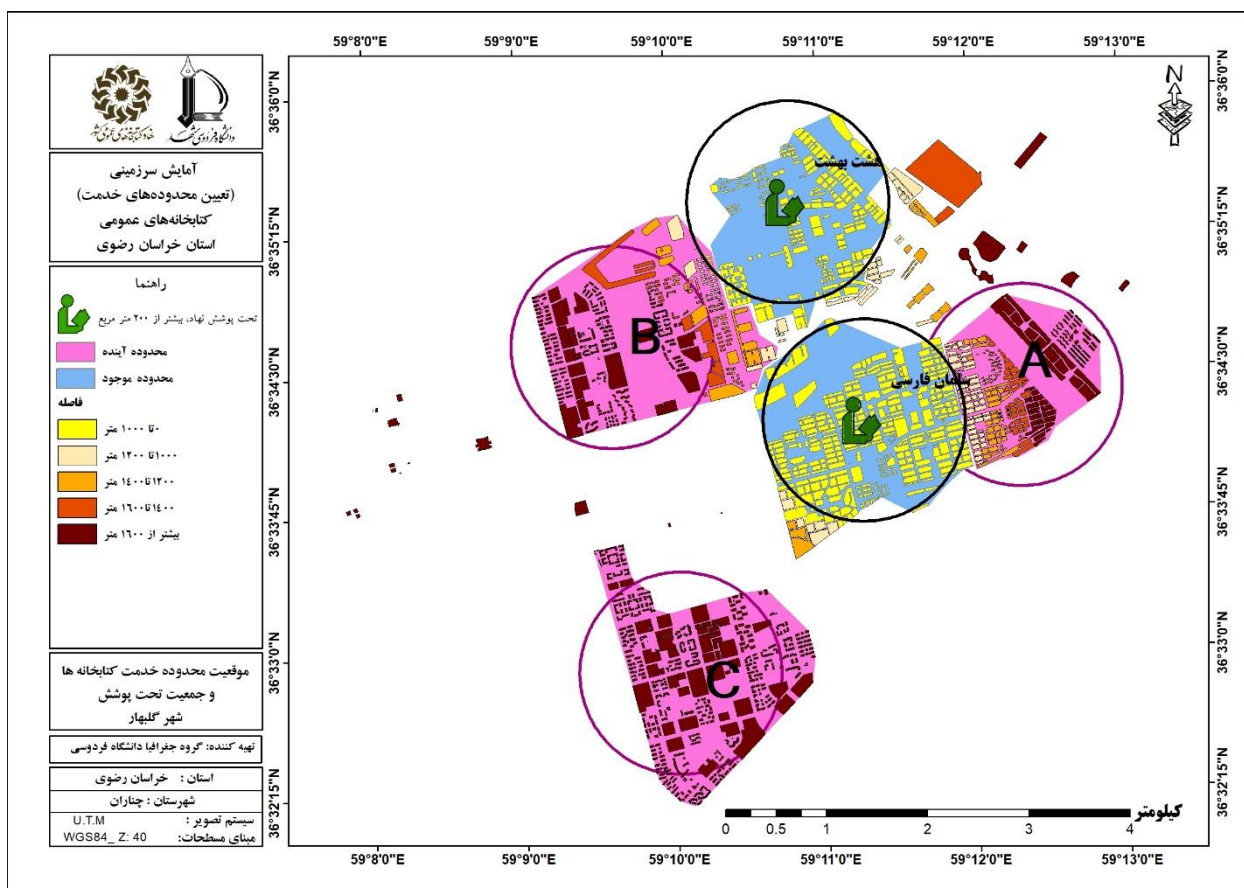
شکل ۱۰۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر گلپه‌ار (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر گلپه‌ار

در شهر گلپه‌ار براساس پهنه‌های مشخص شده و وضع موجود، سه پهنه مشخص شد. از میان پهنه‌ها، پهنه A با جمعیت فاقد پوشش ۸۴۳۴ نفری و زیربنای مورد نیاز ۲۵۳ متری در اولویت سوم قرار دارد. پهنه‌های C و B نیز به ترتیب در اولویت‌های اول و دوم قرار گرفتند. ویژگی‌های هر یک از پهنه‌ها در جدول (۱۸۳) آمده است (شکل ۱۰۱).

جدول ۱۸۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر گلبهار

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۸۴۳۴	۲۵۳	۲۵۳	سوم
B	-	-	-	۴۱۲۲	۲۰۰	۲۰۰	دوم
C	-	-	-	۷۵۸۳	۲۲۷	۲۲۷	اول

شکل ۱۰۱. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر گلبهار براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۱۱-۳. شهر گلکان

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

یافته‌های جدول (۱۸۴) نشان می‌دهد در شهر گلکان یک کتابخانه به نام شهید سید یحیی حسینی با ۱۸۰ مترمربع زیربنا وجود دارد. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور بوده و به بیان دیگر کتابخانه تحت پوشش

نهاد می باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۸۳۷۳ نفری، ۲۵۱ مترمربع زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه داشته است و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۷۱ متر کمبود فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۱۸۴. مشخصات کتابخانه های موجود شهر گلکمان

نام کتابخانه	شهید سید یحیی حسینی
نوع کتابخانه	عمومی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۸
مساحت	۹۰۰
زیربنا	۱۸۰
جمعیت شهر	۸۳۷۳
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۵۱
کمبود/مازاد (مترمربع)	۷۱

براساس جدول (۱۸۵) کتابخانه شهید سید یحیی حسینی از نوع عمومی می باشد به این دلیل که تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا می باشد.

جدول ۱۸۵. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر گلکمان

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید سید یحیی حسینی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر گلکمان (وضع موجود)

با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر گلکمان زیر ۲۰۰ مترمربع می باشد لذا فاقد محدوده خدمت کتابخانه است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر گلکمان

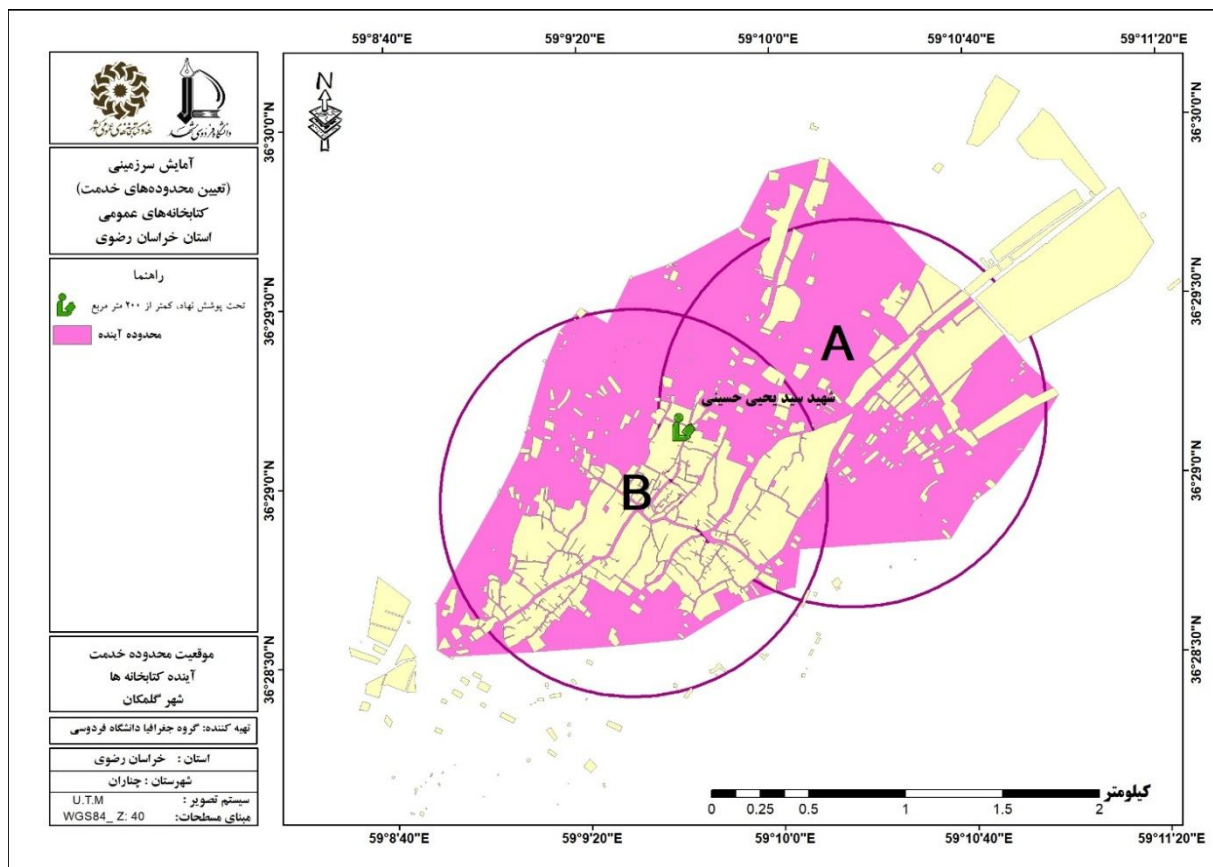
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر گلکمان زیر ۲۰۰ مترمربع می باشد؛ لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر گلکمان

در شهر گلکمان برای تعیین پهنه‌های فاقد کتابخانه و مشخص کردن وضعیت این پهنه‌ها و تعیین محدوده آینده، دو پهنه مشخص شد. پهنه A، آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد و بنابراین تنها پهنه B به عنوان تنها پهنه برای احداث کتابخانه فرضی در آینده در نظر گرفته شد. لازم به ذکر است که با توجه به اینکه کتابخانه موجود در این شهر ۱۸۰ مترمربع زیربنا دارد بنابراین ۲۰ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای وجود دارد. جدول (۱۸۶) و شکل (۱۰۲).

جدول ۱۸۶. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر گلکمان

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۳۸۴	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	شهید سید یحیی حسینی	تحت پوشش نهاد	۱۸۰	۵۷۲۶	۲۰۰	۲۰	اول

شکل ۱۰۲. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر گلکمان براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۱۱-۴. کتابخانه‌های روستایی شهرستان چناران

شهرستان چناران دارای دو بخش گلپهار و مرکزی و پنج دهستان (گلمکان، بیزکی، بقمج، رادکان و چناران) است. طبق جدول (۱۸۷) در دهستان گلمکان روستای دولت آباد یک کتابخانه واقع شده است که با توجه به زیربنای موجود با ۱۸ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای مواجه هستیم.

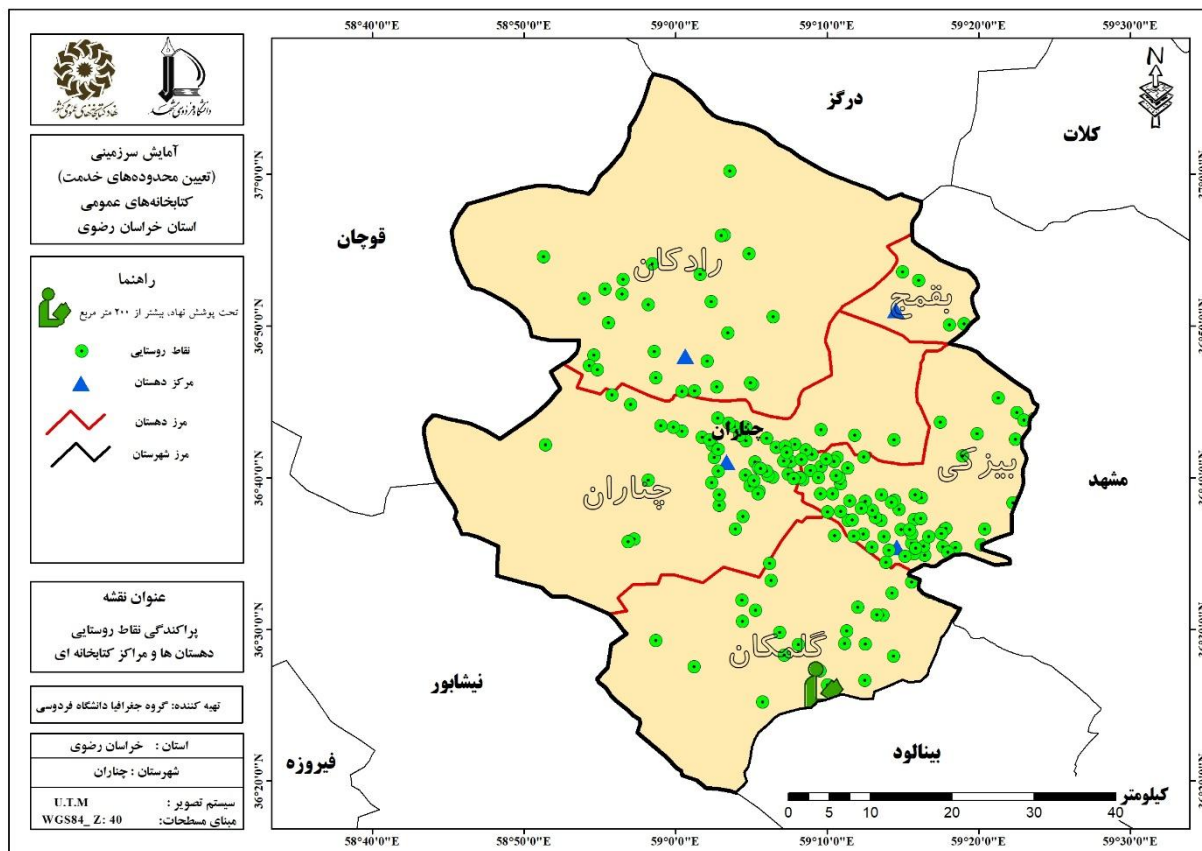
جدول ۱۸۷. کتابخانه‌های روستایی شهرستان چناران

ردیف	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	روستا	پرجمعیت ترین	جمعیت	دارای کتابخانه	نام روستای	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
	گلمکان	۸۹۳۷	گلمکان	۸۳۷۳	اسجیل	۱۵۳۳		دولت آباد	۱	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	

جدول (۱۸۸) نشان می‌دهد روستاهای نوبهار، بقمج، رادکان و سیدآباد نیازمند احداث کتابخانه می‌باشند. وضعیت جمعیتی و وضع موجود کتابخانه‌های روستایی شهرستان چناران به شرح جدول (۱۸۸) و شکل (۱۰۳) آمده است.

جدول ۱۸۸. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان چناران

ردیف	نام دهستان	جمعیت	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان	جمعیت	نوع کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت				
نقطه شهری مرکز دهستان								
گلپهار	گلمکان	۸۹۳۷	گلمکان	۸۳۷۳	اسجیل	۱۵۳۳	روستای دولت آباد دارای کتابخانه با ۲۵۰ مترمربع	نیازمند افزایش زیربنا نمی‌باشد.
	بیزکی	۱۲۱۳۴	محسن آباد	۲۷۲	نوبهار	۲۳۶۷	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
مرکزی	بقمج	۳۲۷۰	بقمج	۱۷۷۷	انجشش	۹۰۲	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	رادکان	۱۴۴۸۶	رادکان	۲۶۰۹	قزل حصار	۳۵۷۰	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ متر
	چناران	۱۶۹۴۶	خیرآباد	۵۰۹	سیدآباد	۵۳۱۲	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۲۰۰ متر

شکل ۱۰۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان چناران

۵-۱۲. شهرستان خواف

۵-۱۲-۱. شهر خواف

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

براساس یافته‌های جدول (۱۸۹)، مشاهده می‌شود شهر خواف دارای دو کتابخانه به نام‌های خاتم الانبیاء (ص) و کتابخانه مرکز خواف می‌باشد. کتابخانه خاتم الانبیاء (ص) تحت پوشش نهاد بوده و کتابخانه مرکز خواف تحت پوشش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان می‌باشد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۳۳۱۸۹ نفری، ۹۹۶ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۱۴۲ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۱۸۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر خواف

نام کتابخانه	خاتم الانبیاء(ص)	مرکز خواف
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
درجه	۶	ندارد
مساحت	۱۱۳۵	۱۰۰۰
زیربنا	۵۰۴	۳۵۰
جمعیت شهر	۳۳۱۸۹	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۹۹۶	
کمبود/ مازاد(مترمربع)	۱۴۲	

با توجه به اینکه کتابخانه مرکز خواف از میان استانداردهای کتابخانه عمومی، استاندارد منابع را نداشته براین اساس از نوع پیشخان و کتابخانه خاتم الانبیاء(ص) با برخورداری از تمام استانداردهای لازم از نوع عمومی می‌باشد (جدول ۱۹۰).

جدول ۱۹۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر خواف

نام کتابخانه	حق بهره- استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز خواف	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
خاتم الانبیاء(ص)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر خواف (وضع موجود)

طبق جدول (۱۹۱) کتابخانه خاتم الانبیاء (ص) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۴۲۹۰ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۴۲۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۵۰۴ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۷۵ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود. همچنین در کتابخانه مرکز خواف در محدوده خدمتی ۲۹۴ هکتاری تعداد ۶۲۱۷ نفر را تحت پوشش قرار داده و با توجه ۳۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۵۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود.

جدول ۱۹۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر خواف (وضع موجود)

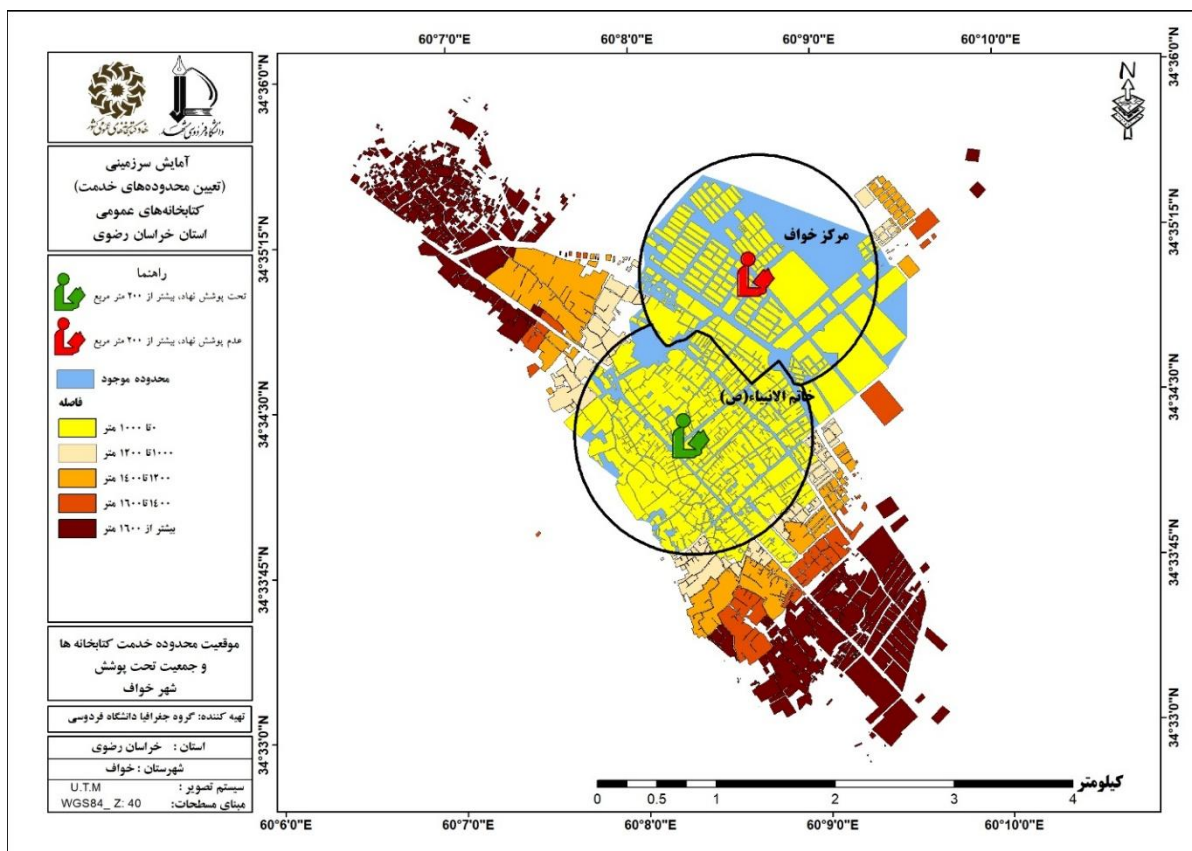
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
خاتم الانبیاء (ص)	خاتم الانبیاء (ص)	تحت پوشش نهاد	۵۰۴	۲۷۰	۱۴۲۹۰	۴۲۹	-۷۵
مرکز خواف	مرکز خواف	عدم پوشش نهاد	۳۵۰	۲۹۴	۶۲۱۷	۱۸۷	-۱۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خواف

در شهر خواف ۳۸۲ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۰۵۰۷ نفر برابر با ۶۳/۴۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷۱ بلوک با جمعیت برابر با ۱۹۱۸ نفر (۵/۹۳ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۶۶ بلوک با جمعیت ۱۷۰۶ نفری (۵/۲۷ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۳۷ بلوک با جمعیت ۶۵۴ نفری (۲/۰۲ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۴۶ بلوک با جمعیت ۷۵۵۸ نفری (۲۳/۳۷ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۱۹۲ و شکل ۱۰۴).

جدول ۱۹۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خواف (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
خواف	۱۰۰۰ متر	۳۸۲	۲۰۵۰۷	۶۳/۴۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷۱	۱۹۱۸	۵/۹۳
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۶۶	۱۷۰۶	۵/۲۷
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۳۷	۶۵۴	۲/۰۲
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۴۶	۷۵۵۸	۲۳/۳۷
مجموع		۹۰۲	۳۲۳۴۳	۱۰۰

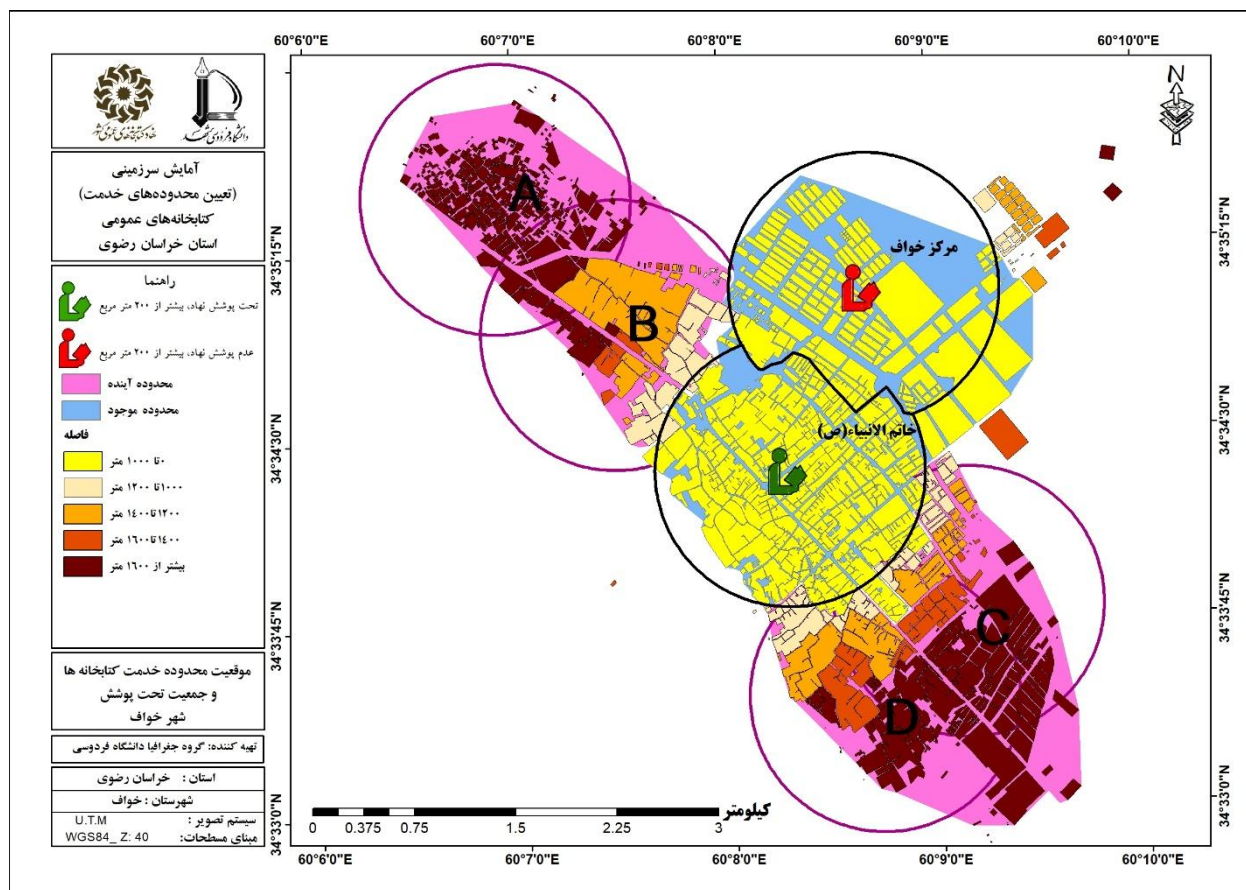
شکل ۱۰۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر خواف (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر خواف

در شهر خواف براساس پهنه‌های مشخص شده و وضع موجود ۴ پهنه مشخص شد. در این پهنه‌ها که مشخصات آن در جدول (۱۹۳) آمده است، پهنه C با زیربنای موردنیاز ۲۰۰ متری برای ۴۵۰۲ نفر جمعیت، در اولویت دوم؛ پهنه A با ۴۱۷۹ نفر جمعیت تحت پوشش و زیربنای موردنیاز ۲۰۰ متری در اولویت اول و پهنه D و B آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند (شکل ۱۰۵).

جدول ۱۹۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر خواف

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۴۱۷۹	۲۰۰	۲۰۰	اول
B	-	-	-	۴۰۶	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
C	-	-	-	۴۵۰۲	۲۰۰	۲۰۰	دوم
D	-	-	-	۲۳۲۹	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۰۵. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر خواف براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۲-۲. شهر سلامی

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

یافته های جدول (۱۹۴)، گویای آن است که در شهر سلامی یک کتابخانه به نام عالم آل محمد (ص) با ۲۰۰ مترمربع وجود دارد. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور است. در واقع کتابخانه از نوع نهادی می باشد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۷۵۵۵ نفری، ۲۲۷ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۲۷ متر کمبود فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۱۹۴. مشخصات کتابخانه های موجود شهر سلامی

عالم آل محمد (ص)	نام کتابخانه
تحت پوشش نهاد	نوع پوشش
نهاد کتابخانه های عمومی کشور	سازمان مادر
۸	درجه
۱۰۰۵	مساحت

نام کتابخانه	عالم آل محمد(ص)
زیربنا	۲۰۰
جمعیت شهر	۷۵۵۵
فضای کتابخانه‌ای مطلوب(به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۲۷
کمبود/مازاد(مترمربع)	۲۷

همچنین طبق جدول (۱۹۵) کتابخانه عالم آل محمد (ص) تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا می‌باشد؛ لذا از نوع کتابخانه عمومی است.

جدول ۱۹۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سلامی

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
عالم آل محمد(ص)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر سلامی (وضع موجود)

براساس اطلاعات جدول (۱۹۶) کتابخانه عالم آل محمد(ص) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۷۳۰۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۱۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور با ۱۹ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای در این شهر روبرو هستیم.

جدول ۱۹۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سلامی (وضع موجود)

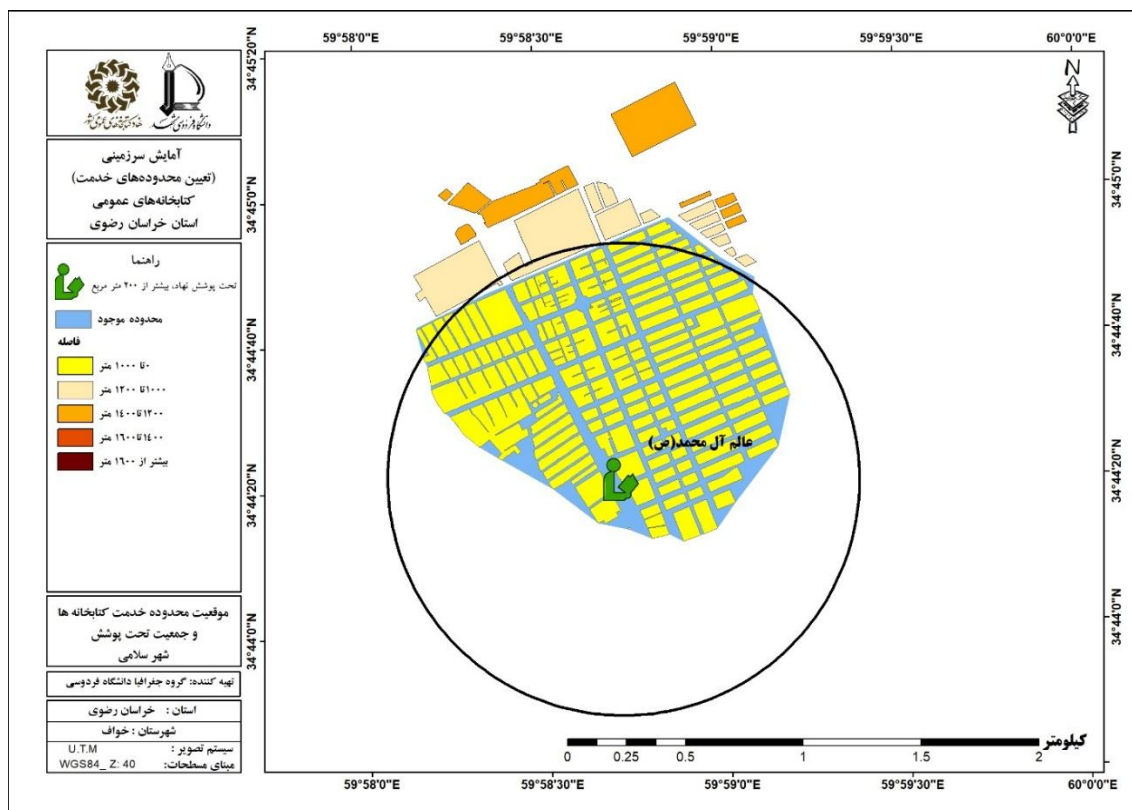
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود/مازاد(مترمربع)
عالم آل محمد(ص)	عالم آل محمد(ص)	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۱۴۲	۷۳۰۹	۲۱۹	۱۹

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سلامی

جدول (۱۹۷) نشان می‌دهد در شهر سلامی ۱۵۹ بلوک با جمعیتی در حدود ۷۳۰۹ نفر برابر با ۹۸/۹۲ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۲ بلوک با جمعیتی در حدود ۶۱ نفر برابر با ۰/۸۳ درصد در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر و ۹ بلوک با جمعیتی ۱۹ نفر برابر با ۰/۲۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر مربع از خدمات کتابخانه‌ها قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (شکل ۱۰۶).

جدول ۱۹۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سلامی (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
سلامی	۱۰۰۰ متر	۱۵۹	۷۳۰۹	۹۸/۹۲
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۲	۶۱	۰/۸۳
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۹	۱۹	۰/۲۶
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۱۸۰	۷۳۸۹	۱۰۰

شکل ۱۰۶. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سلامی (وضع موجود)

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر سنگان (وضع موجود)

در این شهر به دلیل اینکه زیربنای کتابخانه موجود کمتر از ۲۰۰ مترمربع می باشد براین اساس وضع موجود ندارد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر سنگان

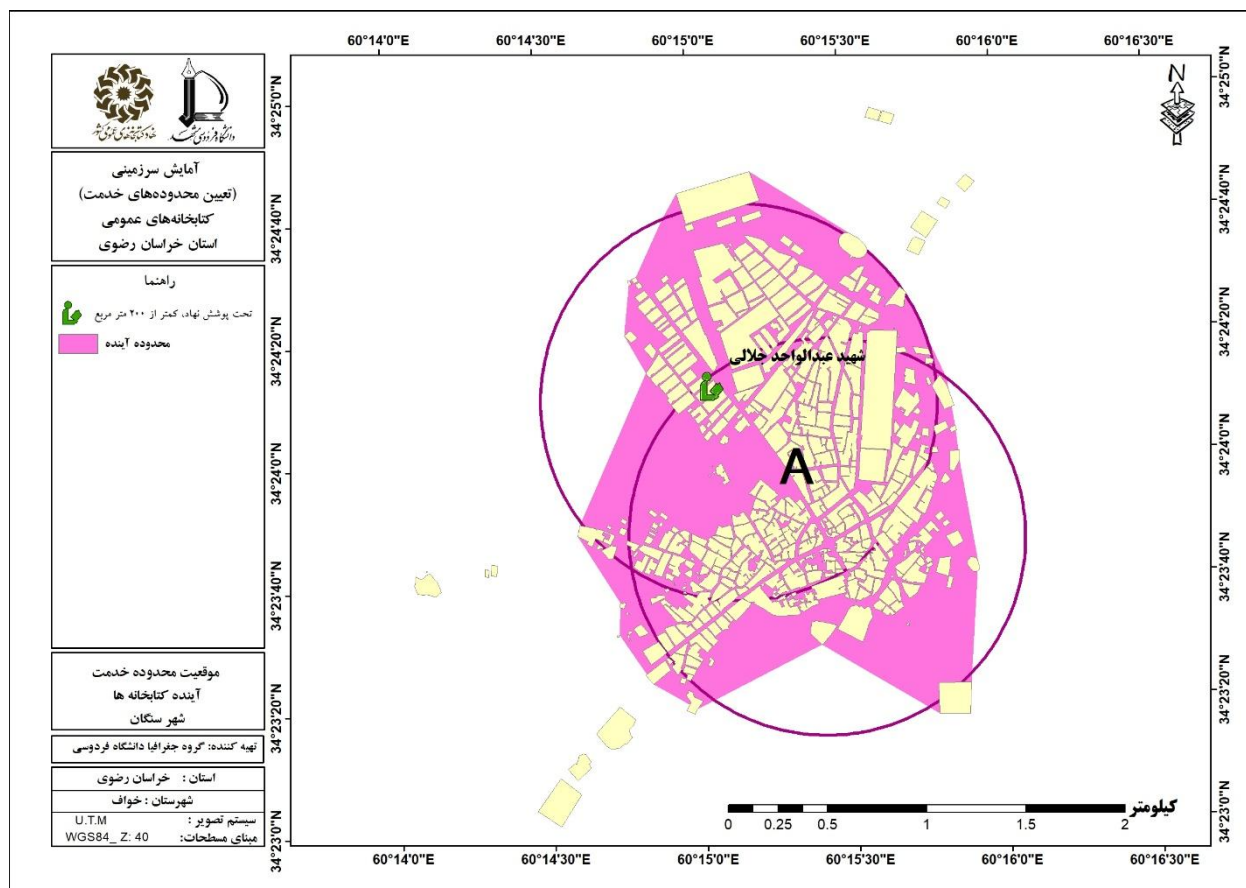
در این سنگان به دلیل اینکه زیربنای کتابخانه موجود کمتر از ۲۰۰ مترمربع می باشد جمعیتی تحت پوشش خدمات کتابخانه قرار ندارد.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر سنگان

در شهر سنگان جهت تعیین محدوده خدمت آینده یک پهنه مشخص و کتابخانه آینده شهر پیشنهاد شد. این پهنه با زیربنای موردنیاز ۲۳۶ متری برای جمعیت ۱۱۸۶۷ نفری می باشد (جدول ۲۰۰ و شکل ۱۰۷).

جدول ۲۰۰. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر سنگان

اولویت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	جمعیت فاقد پوشش	زیربنا	نوع کتابخانه	کتابخانه های واقع در محدوده	نام پهنه
اول	۲۳۶	۳۵۶	۱۱۸۶۷	۱۲۰	تحت پوشش نهاد	شهید عبدالواحد جلالی	A

شکل ۱۰۷. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر سنگان براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۲-۴. شهر قاسم آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

همانگونه که جدول (۲۰۱) نشان می دهد شهر قاسم آباد دارای یک کتابخانه به نام باقرالعلوم (ع) با ۴۰۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور و تحت پوشش نهاد می باشد. زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۵۱۴۵ نفری، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۲۰۰ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۲۰۱. مشخصات کتابخانه های موجود شهر قاسم آباد

نام کتابخانه	باقرالعلوم (ع)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۱۵۰۰

نام کتابخانه	باقرالعلوم(ع)
زیربنا	۴۰۰
جمعیت شهر	۵۱۴۵
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد(مترمربع)	۲۰۰

طبق جدول (۲۰۲) کتابخانه موجود در شهر قاسم آباد از نوع عمومی می باشد به این دلیل که تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را داراست.

جدول ۲۰۲. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قاسم آباد

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
باقرالعلوم(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر قاسم آباد (وضع موجود)

طبق اطلاعات جدول (۲۰۳) کتابخانه باقرالعلوم(ع) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۳۸۴۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۰۰ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۴۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۲۰۰ مترمربع مازاد زیربنا مشاهده می شود.

جدول ۲۰۳. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر قاسم آباد (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	محدوده	کتابخانه‌های واقع در	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود/مازاد(مترمربع)
باقرالعلوم(ع)		باقرالعلوم(ع)	تحت پوشش نهاد	۴۰۰	۱۳۲	۳۸۴۱	۲۰۰	-۲۰۰

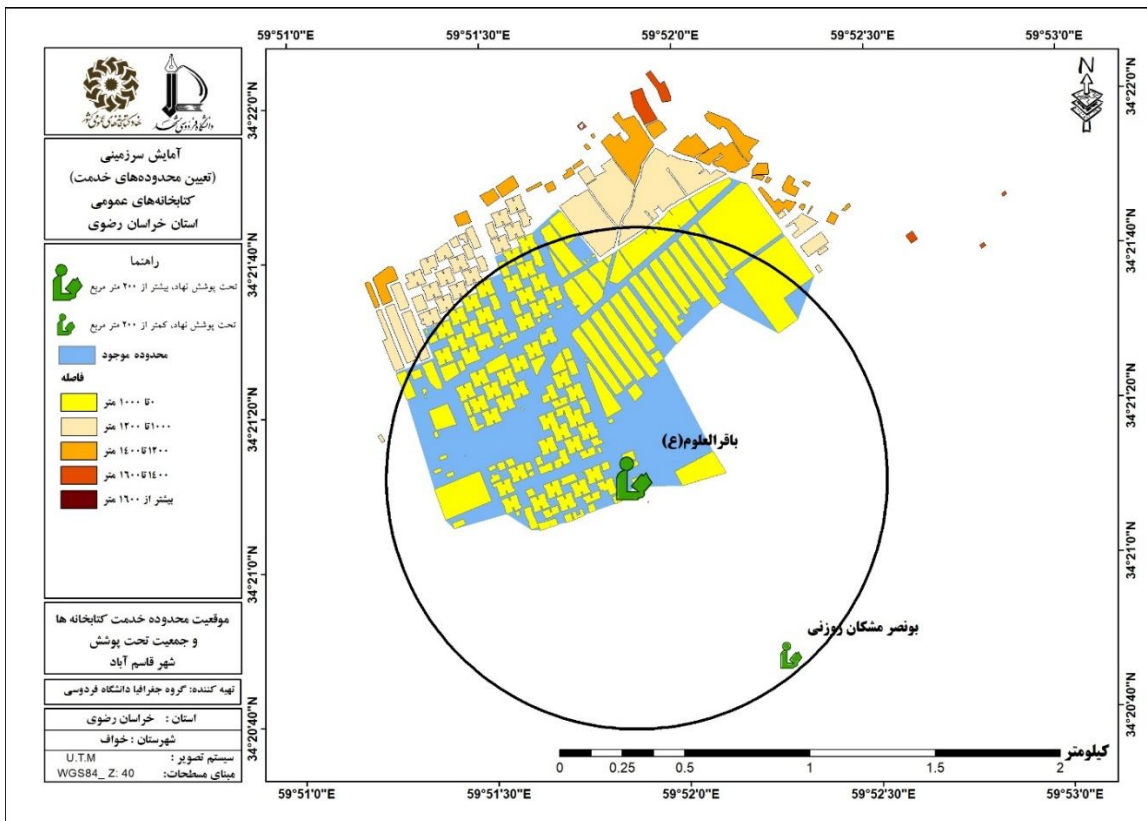
ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قاسم آباد

در شهر قاسم آباد ۲۰۵ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۸۴۱ نفر برابر با ۷۷/۸۵ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷ بلوک با جمعیت برابر با ۹۷۲ نفر (۱۹/۷۰ درصد) در

مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۲ بلوک با جمعیت ۱۲۱ نفری (۲/۴۵ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۲۰۴ و شکل ۱۰۸).

جدول ۲۰۴. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قاسم آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
قاسم آباد	۱۰۰۰ متر	۲۰۵	۳۸۴۱	۷۷/۸۵
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷	۹۷۲	۱۹/۷۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲	۱۲۱	۲/۴۵
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۲۱۴	۴۹۳۴	۱۰۰

شکل ۱۰۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر قاسم آباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر قاسم آباد

محدوده خدمت کتابخانه و جمعیت تحت پوشش شهر قاسم آباد نشان داد، این شهر نیازی به ایجاد کتابخانه جدید

ندارد.

۵-۱۲-۵. شهر نشتیفان

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر نشتیفان فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر نشتیفان (وضع موجود)

شهر نشتیفان فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نشتیفان

شهر نشتیفان فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر نشتیفان

با توجه به اینکه شهر نشتیفان فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد؛ بنابراین یک پهنه برای احداث کتابخانه عمومی پیشنهاد گردید. پهنه A با زیربنای ۲۲۶ متر برای جمعیت ۸۸۵۷ نفری در اولویت اول قرار دارد (جدول ۲۰۵) و (شکل ۱۰۹).

جدول ۲۰۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر نشتیفان

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۸۸۵۷	۲۶۶	۲۶۶	اول

شکل ۱۰۹. محدوده های خدمت آینده در شهر نشتیفان براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۲-۶. شهر شادمهر

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

شهر شادمهر فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر شادمهر (وضع موجود)

شهر شادمهر فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر شادمهر

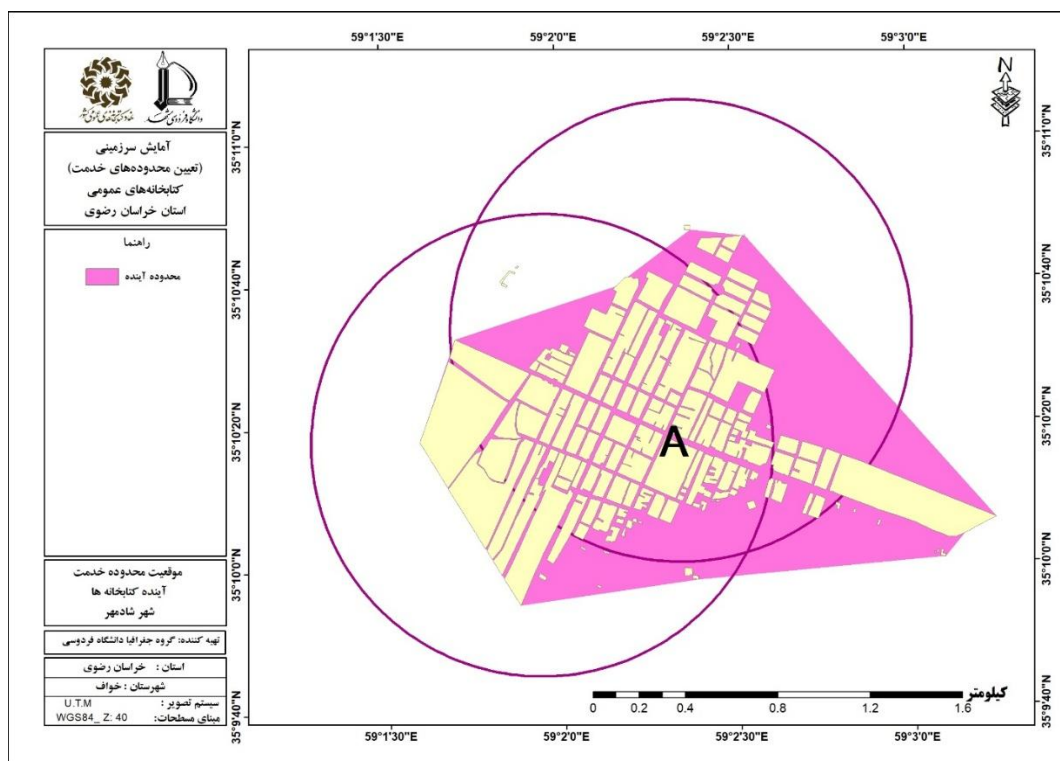
شهر شادمهر فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر شادمهر

با توجه به اینکه از جمله شهرهای فاقد کتابخانه عمومی شهر شادمهر می باشد و ضروری است در آینده جهت دسترسی مردم این شهر به کتابخانه عمومی اقداماتی صورت گیرد براین اساس با توجه به جمعیت ۳۶۳۰ نفری شهر، برای کل شهر احداث یک کتابخانه با زیربنای ۲۰۰ مترمربعی پیشنهاد گردید (جدول ۲۰۶) و شکل (۱۱۰).

جدول ۲۰۶. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر شادمهر

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۳۶۳۰	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۱۱۰. محدوده خدمت آینده در شهر شادمهر براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۲-۷. کتابخانه های روستایی شهرستان خواف

شهرستان خواف از چهار بخش (مرکزی، جلگه زوزن، سلامی و سنگان) تشکیل شده است. این شهرستان دارای هشت دهستان زوزن، کبیر، سلامی، بالاخواف، پایین خواف، بستان، نشیفتان و میان خواف می باشد. در شهرستان خواف روستاهای زوزن، عباس آباد، چمن آباد و سده هر کدام دارای یک کتابخانه روستایی می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۰۷) آورده شده است.

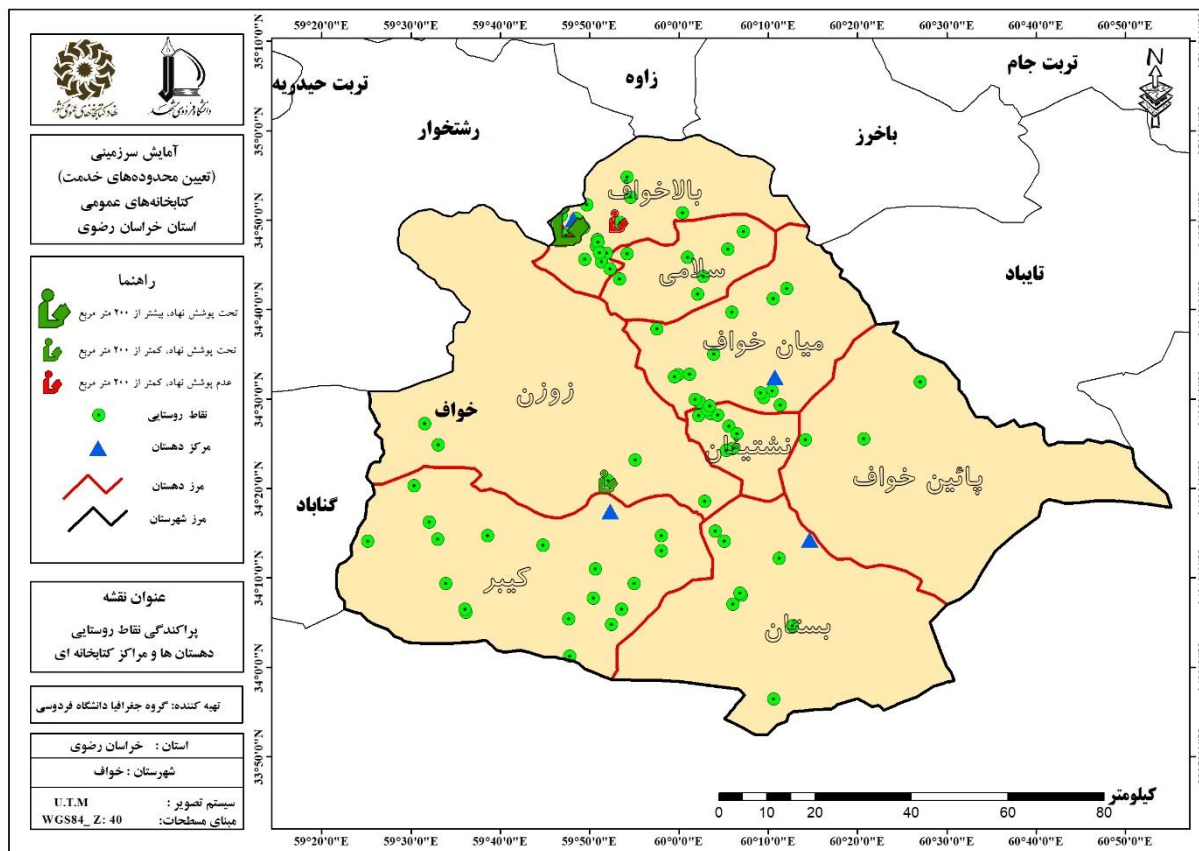
جدول ۲۰۷. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خواف

ردیف	نام دهستان	جمعیت دهستان	نام مرکز دهستان	جمعیت روستا	نام روستا	دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۹۰	زوزن	۷۰۰۲	زوزن	۲۶۷۷	باغ بخشی	۱۶۰۴	۱	تحت پوشش نهاد	۹۰
۷۰	بالاخواف	۲۰۳۹۴	چمن آباد	۱۸۰۴	سده	۴۲۵۸	۱	عدم پوشش نهاد	۷۰
۲۲۶						۱	تحت پوشش نهاد	۲۲۶	
۶۰						۱	عدم پوشش نهاد	۶۰	

طبق جدول (۲۰۸) روستاهای باغ بخشی، زرداب، برآباد، بهدادین و مهرآباد نیازمند احداث کتابخانه می‌باشند. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه‌های روستایی شهرستان خواف به شرح جدول (۲۰۸) و شکل (۱۱۱) آمده است.

جدول ۲۰۸. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان خواف

ردیف	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		زیربنای مورد نیاز	کتابخانه وضعیت
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
جلگه زوزن	زوزن	۷۰۰۲	زوزن	۲۶۷۷	باغ بخشی	۱۶۰۴	۱۱۰ متر کمبود	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۹۰ متر زیربنا
								کبیر
سلامی	سلامی	۹۴۹۸	سلامی	۷۵۵۵	زرداب	۱۸۸۰	۲۰۰ متر	نقطه شهری مرکز دهستان
								بستان
مرکزی	میان خواف	۸۷۸۲	خرگرد	۱۴۶۴	مهرآباد	۲۴۹۵	۲۰۰ متر	نقطه شهری مرکز دهستان
								نشتیفان

شکل ۱۱۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان خواف

۵-۱۳. شهرستان داورزن

۵-۱۳-۱. شهر داورزن

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق اطلاعات جدول (۲۰۹)، مشاهده می‌شود شهر داورزن دارای یک کتابخانه به نام ولیعصر با ۲۵۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور بوده و کتابخانه تحت پوشش نهاد می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵ با جمعیت ۲۷۴۴ نفری، زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای آن، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۲۰۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر داورزن

نام کتابخانه	ولیعصر
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

نام کتابخانه	ولیعصر
درجه	۷
مساحت	۲۵۰
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۲۷۴۴
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۵۰

طبق جدول (۲۱۰) کتابخانه ولیعصر تمامی شروط کتابخانه عمومی را دارا بوده و بنابراین از نوع کتابخانه عمومی می‌باشد.

جدول ۲۱۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر داورزن

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
ولیعصر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر داورزن (وضع موجود)

اطلاعات جدول (۲۱۱) گویای آن است که کتابخانه ولیعصر در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۲۲۴۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۰۰ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور، با ۵۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر روبرو هستیم

جدول ۲۱۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر داورزن (وضع موجود)

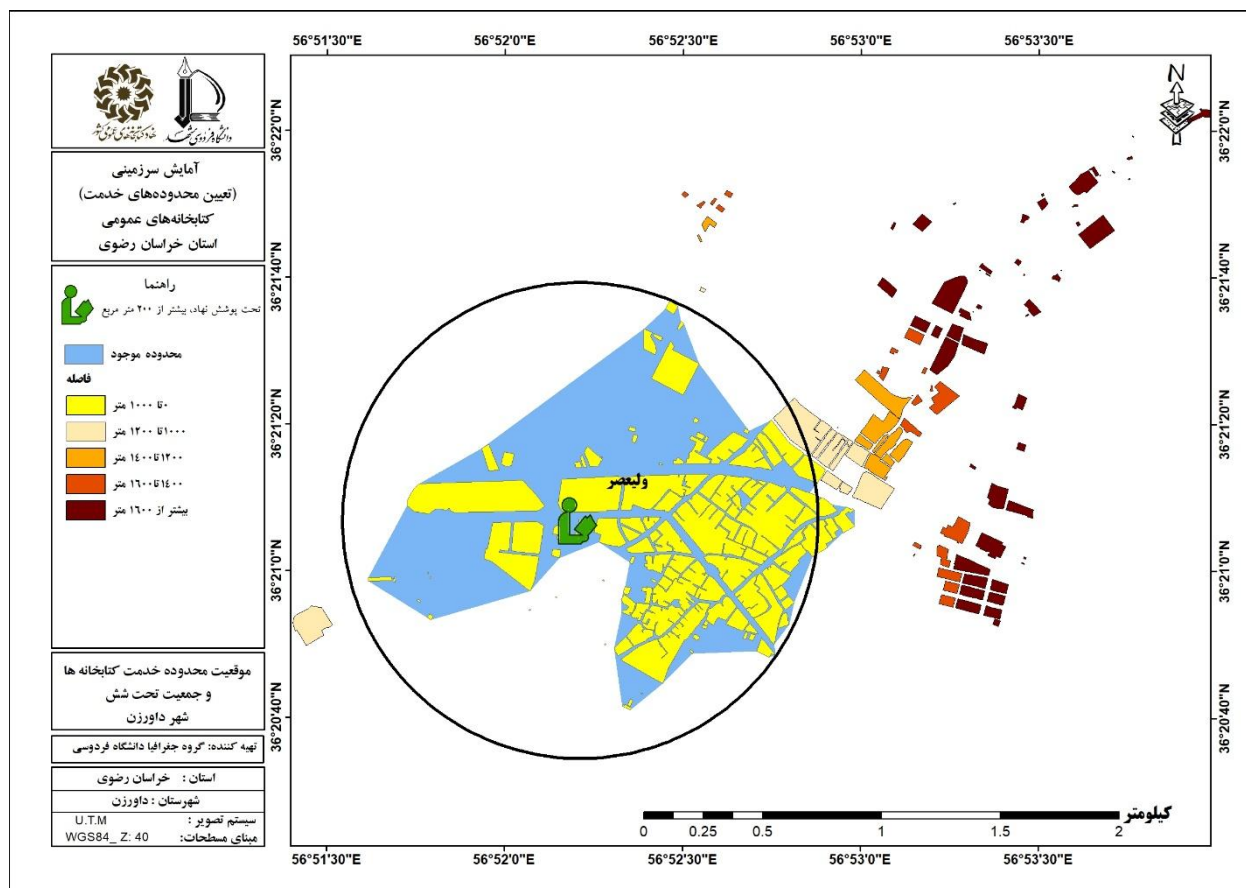
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود/مازاد (مترمربع)
ولیعصر	ولیعصر	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۱۶۱	۲۲۴۹	۲۰۰	-۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر داورزن

در شهر داورزن ۱۰۶ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۲۴۹ نفر برابر با ۸۳/۴۵ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۲ بلوک با جمعیت برابر با ۱۶۷ نفر (۶/۲۰ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۱ بلوک با جمعیت ۷۷ نفری (۲/۸۶ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۲۳ بلوک با جمعیت ۸۷ نفری (۳/۲۳ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۵۴ بلوک با جمعیت برابر با ۱۱۵ نفر (۴/۲۷ درصد) از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۲۱۲ و شکل ۱۱۲).

جدول ۲۱۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر داورزن (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
داورزن	۱۰۰۰ متر	۱۰۶	۲۲۴۹	۸۳/۴۵
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۲	۱۶۷	۶/۲۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۱	۷۷	۲/۸۶
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۲۳	۸۷	۳/۲۳
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۵۴	۱۱۵	۴/۲۷
مجموع				۱۰۰
				۲۶۹۵
				۲۰۶

شکل ۱۱۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر داورزن (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر داورزن

براساس پوشش ۸۳ درصدی کتابخانه موجود شهر داورزن نیاز به ایجاد کتابخانه جدید نمی‌باشد.

۵-۱۳-۲. کتابخانه‌های روستایی شهرستان داورزن

طبق جدول (۲۱۳) که وضعیت جمعیتی و وضع موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان داورزن را نشان می‌دهد، در دهستان کاه روستای صدخرو دارای یک کتابخانه با ۲۰۴ مترمربع زیربنا می‌باشد. با توجه به زیربنای کتابخانه مذکور و سرانه مورد نیاز (۲۰۰ مترمربع) با ۴ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این دهستان روبرو هستیم.

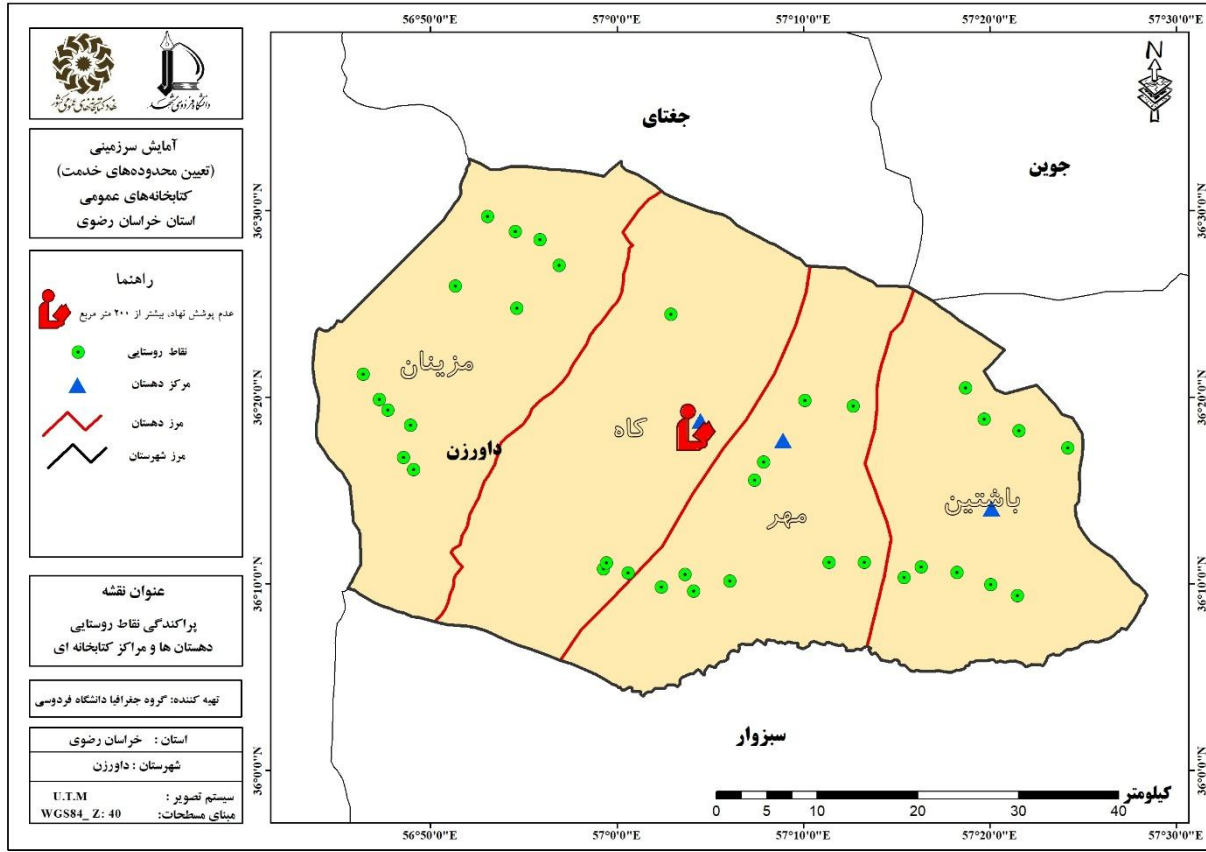
جدول ۲۱۳. کتابخانه های روستایی شهرستان داورزن

زیربنای کتابخانه	نوع کتابخانه	تعداد کتابخانه	نام روستای دارای کتابخانه	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	نام دهستان	نقشه
۲۰۴	عدم پوشش نهاد	۱	صدخرو	۶۰۵	کمیز	۲۶۷۰	صدخرو	۳۷۷۱	کاه	مرکزی

شهرستان داورزن دارای دو بخش باشتین و مرکزی است و از چهار دهستان (باشتین، مهر، کاه و مزینان) تشکیل شده است. که روستاهای مهر و مزینان نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۱۴) آمده است. (شکل ۱۱۳).

جدول ۲۱۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان داورزن

زیربنای مورد نیاز	وضعیت کتابخانه	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	نقشه
		نام	جمعیت	نام	جمعیت			
	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	نامن	۱۱۷۵	ریوند	۱۰۳۴	۴۲۹۱	باشتین	باشتین
زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	چشام	۱۳۹۵	مهر	۱۸۱۲	۵۶۷۳	مهر	
کمبودی وجود ندارد.	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۲۰۴ متر زیربنا	کمیز	۶۰۵	صدخرو	۲۶۷۰	۳۷۷۱	کاه	مرکزی
زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر	روستای مزینان نیازمند کتابخانه	مزینان	۱۶۶۱	داورزن	۲۷۴۴	۵۴۳۲	مزینان	

شکل ۱۱۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان داورزن

۵-۱۴. شهرستان رشتخوار

۵-۱۴-۱. شهر رشتخوار

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

وضع موجود کتابخانه شهر رشتخوار حاکی از آن است که این شهر دارای یک کتابخانه به نام ولی عصر (عج) با ۸۰۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور و کتابخانه تحت پوشش نهاد می باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۷۵۱۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۲۲۵ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۷۵ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است (جدول ۲۱۵).

جدول ۲۱۵. مشخصات کتابخانه های موجود شهر رشتخوار

نام کتابخانه	ولی عصر (عج)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۵
مساحت	۱۰۵۰
زیربنا	۸۰۰
جمعیت شهر	۷۵۱۴
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۲۵
کمبود / مازاد (مترمربع)	-۵۷۵

همچنین کتابخانه ولی عصر (عج) از نوع عمومی است چرا که دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی می باشد (جدول ۲۱۶).

جدول ۲۱۶. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر رشتخوار

نام کتابخانه	حق بهره- استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
ولی عصر (عج)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر رشتخوار (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه ولی عصر (عج) نشان می دهد، این کتابخانه در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۶۷۲۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۰۲ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۸۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور، ۵۹۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای در این شهر مشاهده می شود (جدول ۲۱۷).

جدول ۲۱۷. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر رشتخوار (وضع موجود)

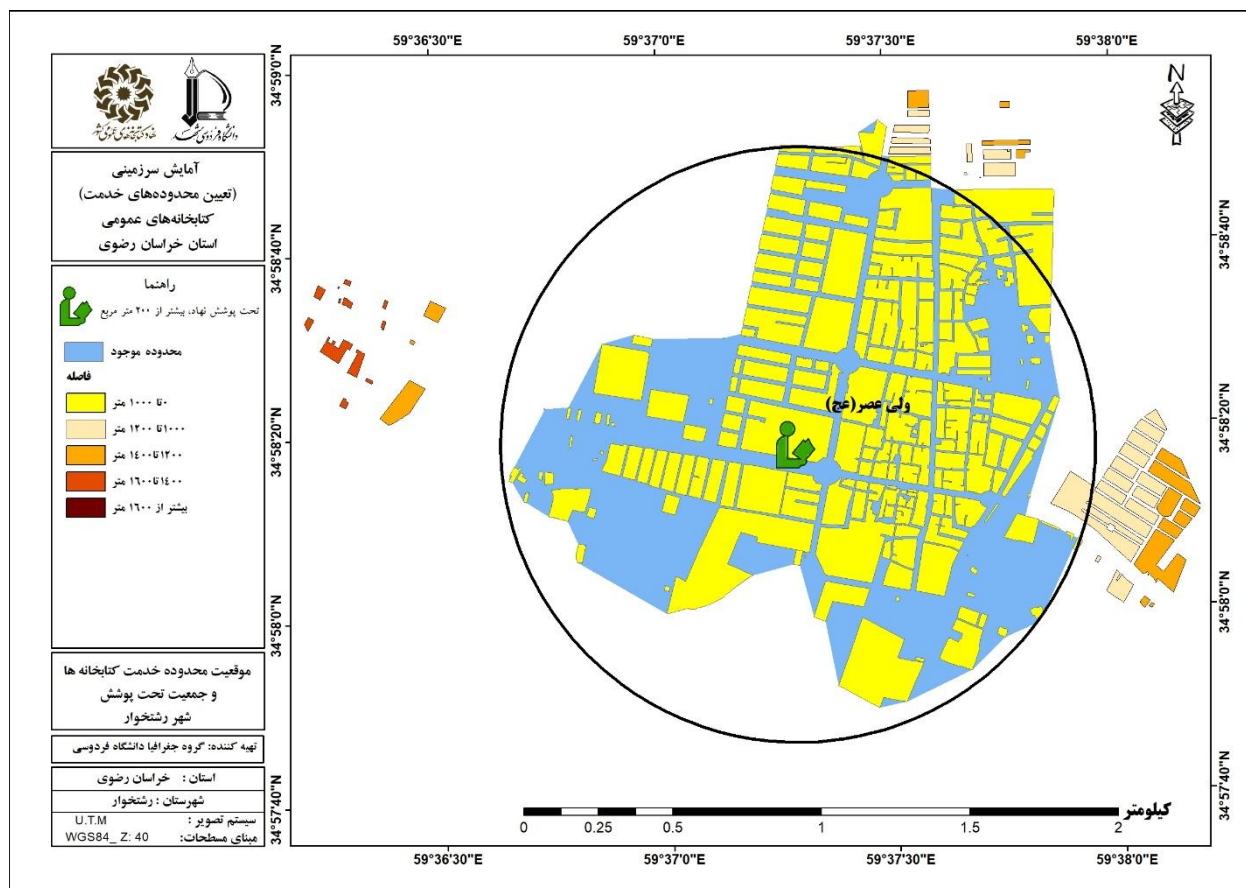
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه ای مورد)	کمبود / مازاد (مترمربع)
ولی عصر (عج)	ولی عصر (عج)	تحت پوشش نهاد	۸۰۰	۲۱۹	۶۷۲۱	۲۰۲	-۵۹۸

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رشتخوار

همانگونه که در جدول (۲۱۸) مشاهده می‌شود در شهر رشتخوار ۲۱۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۶۷۲۱ نفر برابر با ۹۳/۲۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۲۲ بلوک با جمعیت برابر با ۳۶۲ نفر (۵/۰۲ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۷ بلوک با جمعیت ۱۲۲ نفری (۱/۶۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری از مرکز کتابخانه‌ای قرار دارند. در نهایت مسافت‌های ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۶۰۰ متری و بیشتر فاقد جمعیت می‌باشند (شکل ۱۱۴).

جدول ۲۱۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر رشتخوار (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
رشتخوار	۱۰۰۰ متر	۲۱۸	۶۷۲۱	۹۳/۲۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲۲	۳۶۲	۵/۰۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۷	۱۲۲	۱/۶۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۳	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۲۷۰	۷۲۰۵	۱۰۰

شکل ۱۱۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر رشتخوار (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر رشتخوار

شهر رشتخوار با توجه به اینکه کتابخانه موجود محدوده خدمت را برای کل شهر فراهم نموده، نیاز به محدوده برای آینده نداشته است.

۵-۱۴-۲. شهر جنگل

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق اطلاعات جدول (۲۱۹)، مشاهده می‌شود شهر جنگل دارای یک کتابخانه به نام شهید فهمیده (جنگل) با ۲۰۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور بوده و کتابخانه تحت پوشش نهاد می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۶۶۵۰ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۰ متر مازادی روبرو است.

جدول ۲۱۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر جنگل

نام کتابخانه	شهید فهمیده (جنگل)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۸
مساحت	۲۰۰
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۶۶۵۰
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۵۰

براساس جدول (۲۲۰) کتابخانه شهید فهمیده تمامی شروط کتابخانه عمومی را داشته؛ لذا از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۲۲۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر جنگل

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید فهمیده (جنگل)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر جنگل (وضع موجود)

طبق اطلاعات جدول (۲۲۱) کتابخانه شهید فهمیده (جنگل) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۶۰۶۵ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۸۲ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور با ۵۰ متر مربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود.

جدول ۲۲۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر جنگل (وضع موجود)

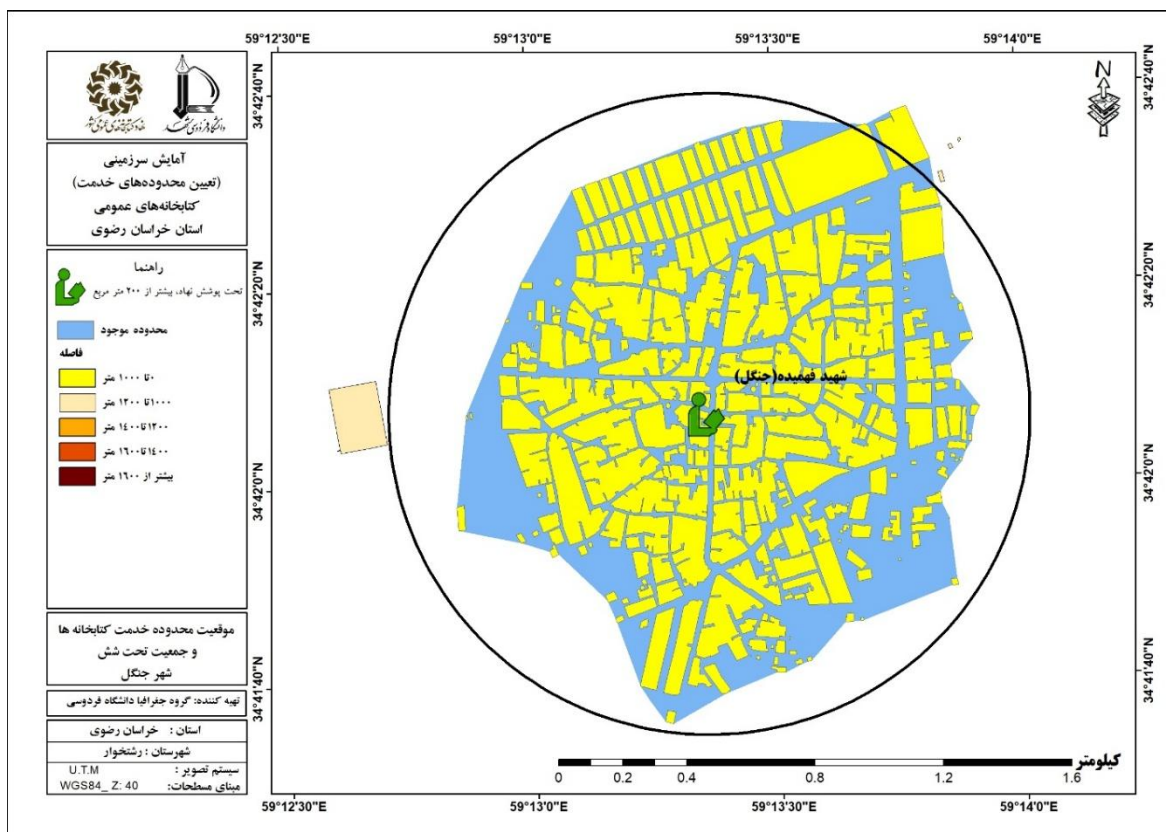
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا (هکتار)	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز به ازای ۱۰۰ نفر فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (مترمربع)	کمبود/ مازاد (مترمربع)
شهید فهمیده	شهید فهمیده	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۲۱۵	۶۰۶۵	۲۰۰	-۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر جنگل

در شهر جنگل ۲۶۴ بلوک با جمعیتی در حدود ۶۰۶۵ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۲۲۲ و شکل ۱۱۵).

جدول ۲۲۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر جنگل (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
جنگل	۱۰۰۰ متر	۲۶۴	۶۰۶۵	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۴	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۰	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۲۶۸	۶۰۶۵	۱۰۰

شکل ۱۱۵. موقعیت محدوده خدمات کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر جنگل (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر جنگل

با توجه به پوشش بخش های دارای جمعیت شهر توسط کتابخانه موجود، نیاز به احداث کتابخانه جدید نمی باشد.

۵-۱۴-۳. کتابخانه های روستایی شهرستان رشتخوار

شهرستان رشتخوار از دو بخش جنگل و مرکزی و چهار دهستان (شعبه، جنگل، رشتخوار و آستانه) تشکیل شده است. در دهستان رشتخوار روستای فتح آباد دارای یک کتابخانه می باشد که براساس زیربنای مورد نیاز ۴۹۳ مترمربعی، ۴۱۳ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای در این دهستان مشاهده می شود. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان رشتخوار به شرح جدول (۲۲۳) و شکل (۱۱۶) آمده است.

جدول ۲۲۳. کتابخانه های روستایی شهرستان رشتخوار

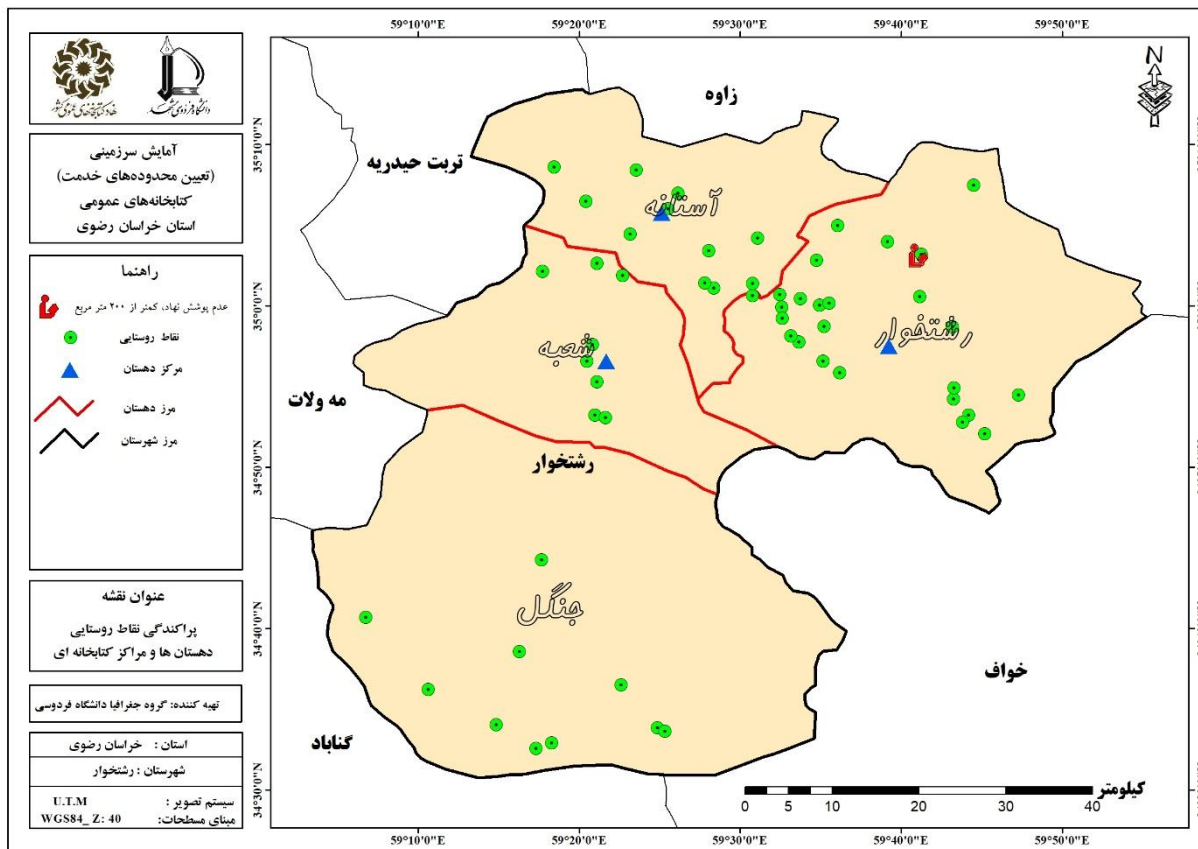
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	تربین روستا	پرجمعین	جمعیت	دارای کتابخانه	نام روستای	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
	رشتخوار	۱۶۴۴۰	حسین آباد	۶۳۳	فتح آباد	۲۸۲۳	فتح آباد	۱	فتح آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۸۰

طبق جدول (۲۲۴) در شهرستان رشتخوار روستای جنت آباد و باسفر نیازمند دریافت کتابخانه می باشند.

جدول ۲۲۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان رشتخوار

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت	
جنگل	شعبه	۲۳۸۱	شعبه	۵۲۲	حقن آباد	۵۶۲	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.
	جنگل	۵۳۱۱	جنگل	۶۶۵۰	جنت آباد جنگل	۲۶۵۹	نقطه شهری مرکز دهستان روستای دوم نیازمند کتابخانه ۲۰۰ متر زیربنای مورد نیاز:
مرکزی	رشتخوار	۱۶۴۴۰	حسین آباد رشتخوار	۶۳۳	فتح آباد	۲۸۲۳	روستای فتح آباد دارای کتابخانه با ۸۰ متر زیربنا ۴۱۳ متر کمبود زیربنا

زیربنای مورد نیاز	کتابخانه وضعیت	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	تعداد
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۴۵۴۸	محمدآباد	۳۹۱۷	باسفر	۲۲۳۹۳	آستانه	

شکل ۱۱۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان رشتخوار

۵-۱۵. شهرستان بینالود

۵-۱۵-۱. شهر شاندیز

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه

براساس جدول (۲۲۵)، مشاهده می شود شهر شاندیز دارای یک کتابخانه به نام رودکی با ۲۳۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور بوده، کتابخانه تحت پوشش نهاد و از نوع عمومی می باشد.

جمعیت این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۳۹۸۷ نفر بوده است و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۳۱۳ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۹۰ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۲۲۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر شاندیز

نام کتابخانه	رودکی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۶
مساحت	۱۰۳۷
زیربنا	۲۳۰
جمعیت شهر	۱۳۹۸۷
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۴۲۰
کمبود/مازاد(مترمربع)	۱۹۰

با توجه به اینکه کتابخانه رودکی در شهر شاندیز دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی می‌باشد؛ لذا از نوع عمومی است جدول (۲۲۶).

جدول ۲۲۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر شاندیز

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
رودکی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر شاندیز (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه رودکی حاکی از آن است که این کتابخانه در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۵۹۴۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۷۸ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۳۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۳۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود (جدول ۲۲۷).

جدول ۲۲۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر شاندیز (وضع موجود)

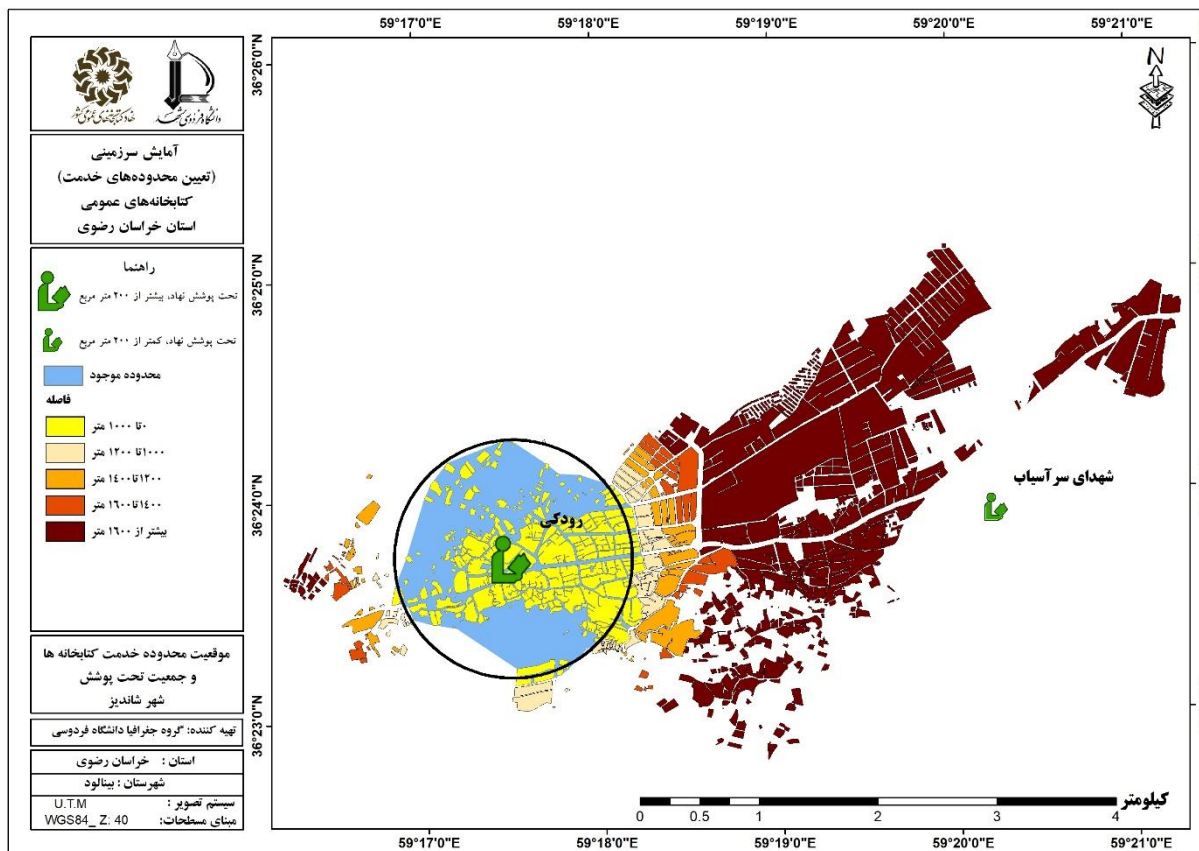
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	بازیه ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود / مازاد (مترمربع)
رودکی	رودکی	تحت پوشش نهاد	۲۳۰	۲۹۲	۵۹۴۱	۲۰۰	-۲۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر شاندیز

در شهر شاندیز ۲۴۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۵۹۴۱ نفر برابر با ۴۲/۹۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۵۸ بلوک با جمعیت برابر با ۱۴۰۹ نفر (۱۰/۱۹ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۵۸ بلوک با جمعیت ۷۱۸ نفری (۵/۱۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۵۰ بلوک با جمعیت ۳۳۲ نفری (۲/۴۰ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۴۳۱ بلوک با جمعیت ۵۴۳۰ نفری (۳۹/۲۶ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۲۲۸ و شکل ۱۱۷).

جدول ۲۲۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر شاندیز (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
شاندیز	۱۰۰۰ متر	۲۴۸	۵۹۴۱	۴۲/۹۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۵۸	۱۴۰۹	۱۰/۱۹
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۵۸	۷۱۸	۵/۱۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۵۰	۳۳۲	۲/۴۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۴۳۱	۵۴۳۰	۳۹/۲۶
مجموع		۸۴۵	۱۳۸۳۰	۱۰۰

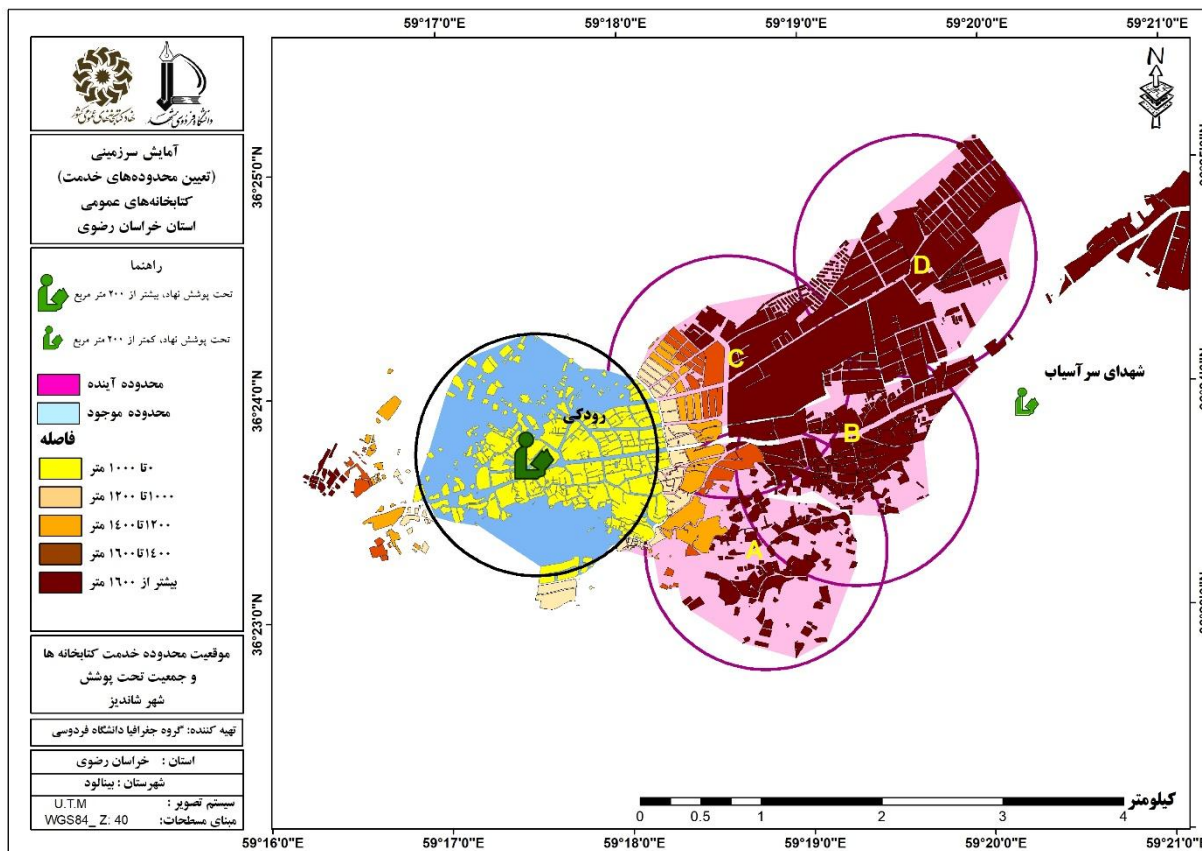
شکل ۱۱۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر شانديز (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر شانديز

در شهر شانديز براساس پهنه های مشخص شده و وضع موجود ۴ پهنه مشخص شد. در این پهنه ها که مشخصات آن در جدول (۲۲۹) آمده است، پهنه C با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۳۳۹۷ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. سایر پهنه ها آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه ندارند؛ لذا در اولویت احداث قرار نمی گیرند. (شکل ۱۱۸).

جدول ۲۲۹. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر شانديز

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۷۷۳	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	-	-	-	۲۲۷۱	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
C	-	-	-	۳۳۹۷	۲۰۰	۲۰۰	اول
D	-	-	-	۱۰۶۸	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۱۸. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر شانديز براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۵-۲. شهر طرقيه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه

اطلاعات جدول (۲۳۰)، نشان می دهد شهر طرقيه دارای سه کتابخانه به نام های شهروند، امام خمینی (ره) و مرکز طرقيه است. سازمان مادر کتابخانه شهروند، شهرداری طرقيه؛ کتابخانه امام خمینی (ره)، نهاد کتابخانه های عمومی کشور و کتابخانه مرکز طرقيه، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان می باشند. جمعیت این شهر در سال ۱۳۹۵ به ۲۰۹۹۸ نفر افزایش یافته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای نیز به ۶۳۰ مترمربع رسیده است و بدین ترتیب در سال ۱۳۹۵ نیز با ۱۶۸ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو هستیم.

جدول ۲۳۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر طرقيه

نام کتابخانه	مرکز طرقيه	شهروند	امام خمینی (ره)
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	شهرداری طرقيه	نهاد کتابخانه های عمومی کشور

نام کتابخانه	مرکز طبقه	شهروند	امام خمینی(ره)
درجه	ندارد	۹	۵
مساحت	۱۰۰	۱۰۰	۸۰۰
زیربنا	۹۰	۱۰۰	۶۰۸
جمعیت شهر	۲۰۹۹۸		
فضای کتابخانه‌ای مطلوب(به ازای ۱۰۰ نفر)	۶۳۰		
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۱۶۸		

طبق جدول (۲۳۱) از میان کتابخانه‌های شهر طبقه کتابخانه امام خمینی (ره) دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی بوده و لذا از نوع عمومی و دو کتابخانه دیگر به این دلیل فقدان برخی از استانداردهای کتابخانه عمومی از نوع پیشخان می‌باشند.

جدول ۲۳۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر طبقه

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع انسانی	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز طبقه	دارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
شهروند	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	پیشخان
امام خمینی(ره)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر طبقه (وضع موجود)

طبق جدول (۲۳۲) کتابخانه امام خمینی(ره) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۷۶۵۴ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۳۰ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۷۹۸ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۴۶۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود.

جدول ۲۳۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر طر قبه (وضع موجود)

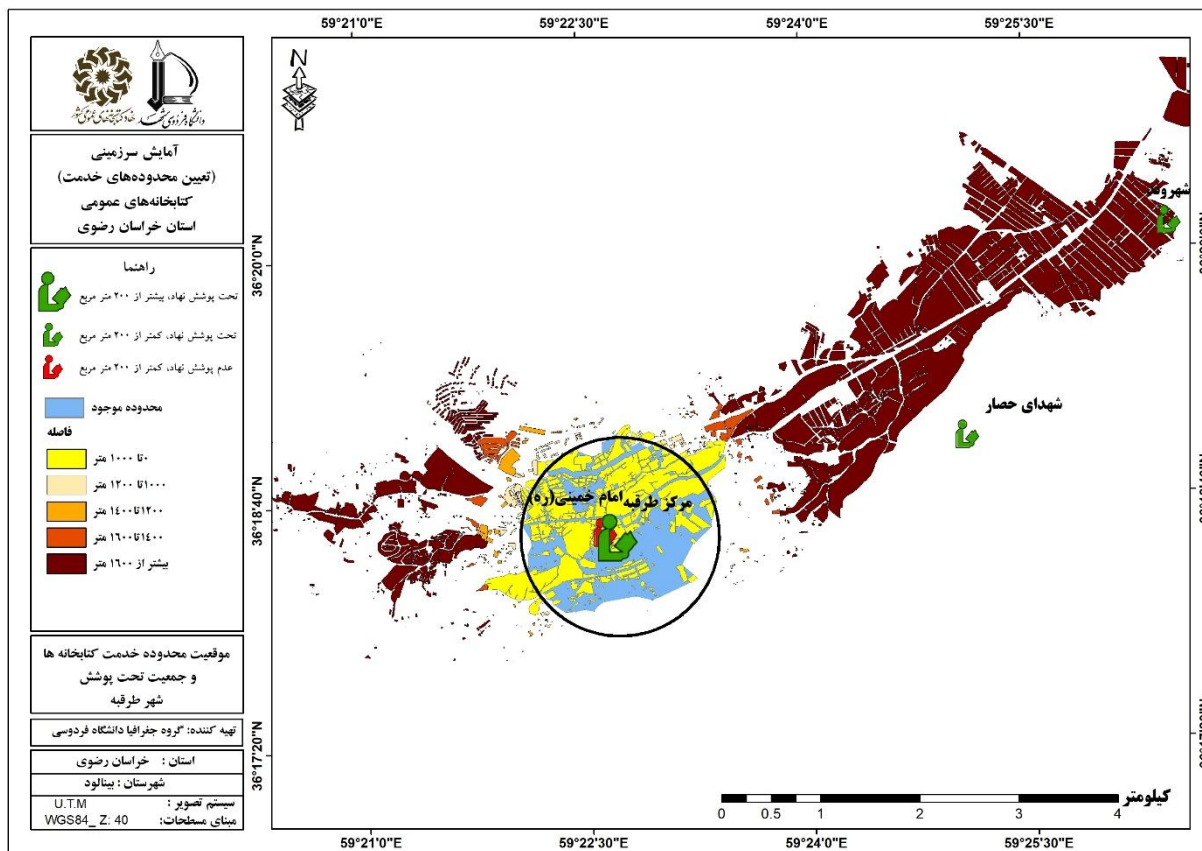
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنای	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نفر به متر مربع (نفر به متر مربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰)	کمبود/مازاد (متر مربع)
امام خمینی (ره)	امام خمینی (ره)*	تحت پوشش نهاد	۶۰۸	۲۷۶	۷۶۵۴	۲۳۰	۴۶۸	
	مرکز طر قبه	عدم پوشش نهاد	۹۰					

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر طر قبه

براساس جدول (۲۳۳)، در شهر طر قبه ۲۹۳ بلوک با جمعیتی در حدود ۷۵۹۸ نفر برابر با ۳۷/۴۵ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۳۷ بلوک با جمعیت برابر با ۱۸۹۰ نفر (۹/۳۱ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۹۸ بلوک با جمعیت ۱۹۵ نفری (۰/۹۶ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۹۳ بلوک با جمعیت ۸۰۶ نفری (۳/۹۷ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۸۶۱ بلوک با جمعیت ۹۸۰۱ نفر (۴۸/۳۰ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (شکل ۱۱۹).

جدول ۲۳۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر طر قبه (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
طر قبه	۱۰۰۰ متر	۲۹۳	۷۶۵۴	۳۷/۴۵
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۳۷	۱۸۳۴	۹/۳۱
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۹۸	۱۹۵	۰/۹۶
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۹۳	۸۰۶	۳/۹۷
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۸۶۱	۹۸۰۱	۴۸/۳۰
مجموع		۱۴۸۲	۲۰۲۹۰	۱۰۰

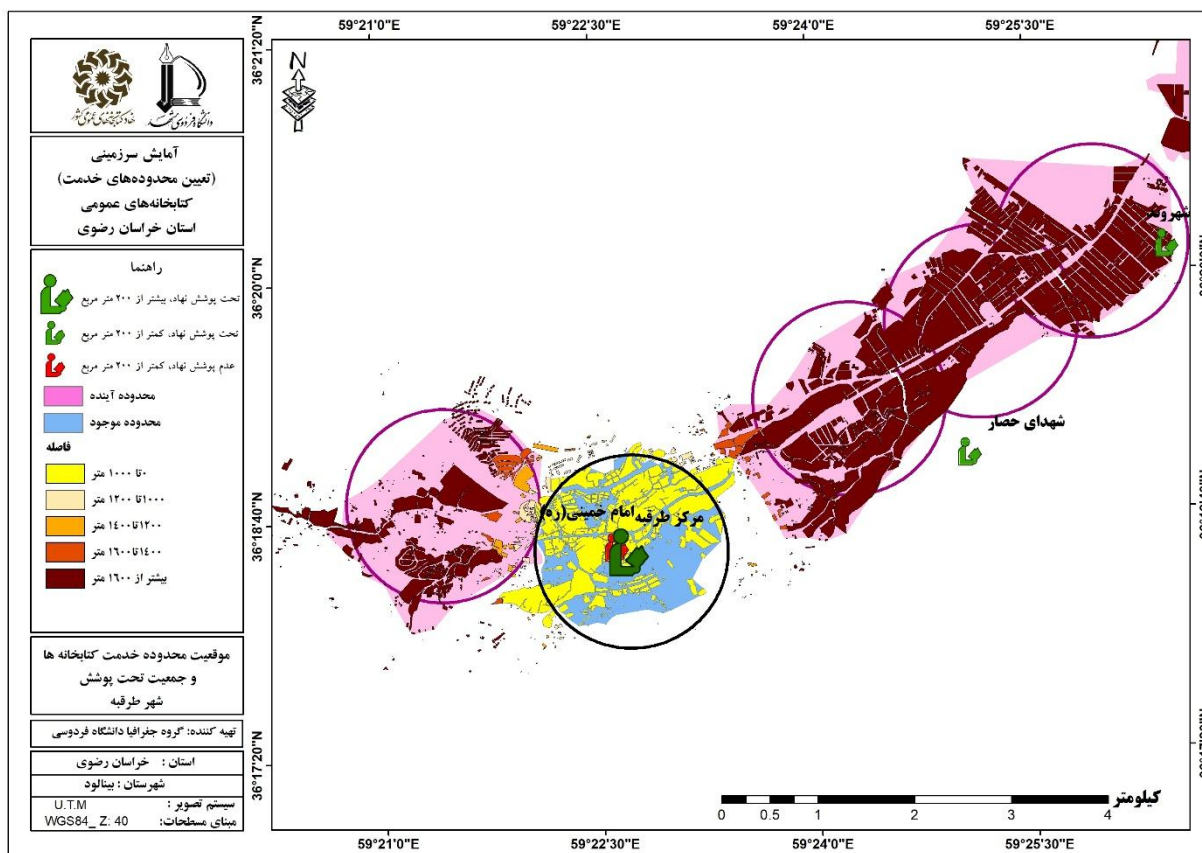
شکل ۱۱۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر طبقه (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر طبقه

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر طبقه ۴ پهنه جمعیتی مشخص شد. پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۴۶۱۷ نفر جمعیت در اولویت دوم قرار داشته و پهنه B با زیربنای ۲۰۰ متری برای ۳۶۰۶ نفر در اولویت اول قرار دارد. سایر پهنه ها C و D به دلیل جمعیت کمتر از ۲۵۰۰ نفر آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند. مشخصات هر یک از پهنه ها در جدول (۲۳۴) آمده است (شکل ۱۲۰). لازم به ذکر است، به دلیل ویژگی های گردشگری این منطقه و شهر شاندیز، برخی از بلوک های جمعیتی موجود در این شهر شامل ساکنان موقتی می باشد که اوقات فراغت خود را در ویلاها به سر می برند و در واقع بخشی از جمعیت این شهر ساکنان دائم نیستند بلکه گردشگران و صاحبان خانه های دوم (ویلاها) می باشند (جدول ۲۳۴).

جدول ۲۳۴. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر طرقبه

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۴۶۱۷	۲۰۰	۲۰۰	دوم
B	-	-	-	۳۶۰۶	۲۰۰	۲۰۰	اول
C	-	-	-	۱۴۵۷	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
D	شهروند	تحت پوشش نهاد	۱۰۰	۱۲۷۶	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۲۰. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر طرقبه براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۵-۳. کتابخانه های روستایی شهرستان بینالود

طبق اطلاعات جدول (۲۳۵) شهرستان بینالود از دو بخش طرقبه و شاندیز تشکیل شده است. این شهرستان دارای چهار دهستان (جاغرق، طرقبه، ابرده و شاندیز) می باشد. طبق جدول روستاهای حصار، سرآسیاب، حصارسرخ و ابرده

علیا هر کدام دارای یک کتابخانه می باشند. با توجه به زیربنای مورد نیاز کتابخانه ها، در تمامی دهستان ها با کمبود فضای کتابخانه ای روبرو هستیم (شکل ۱۲۱).

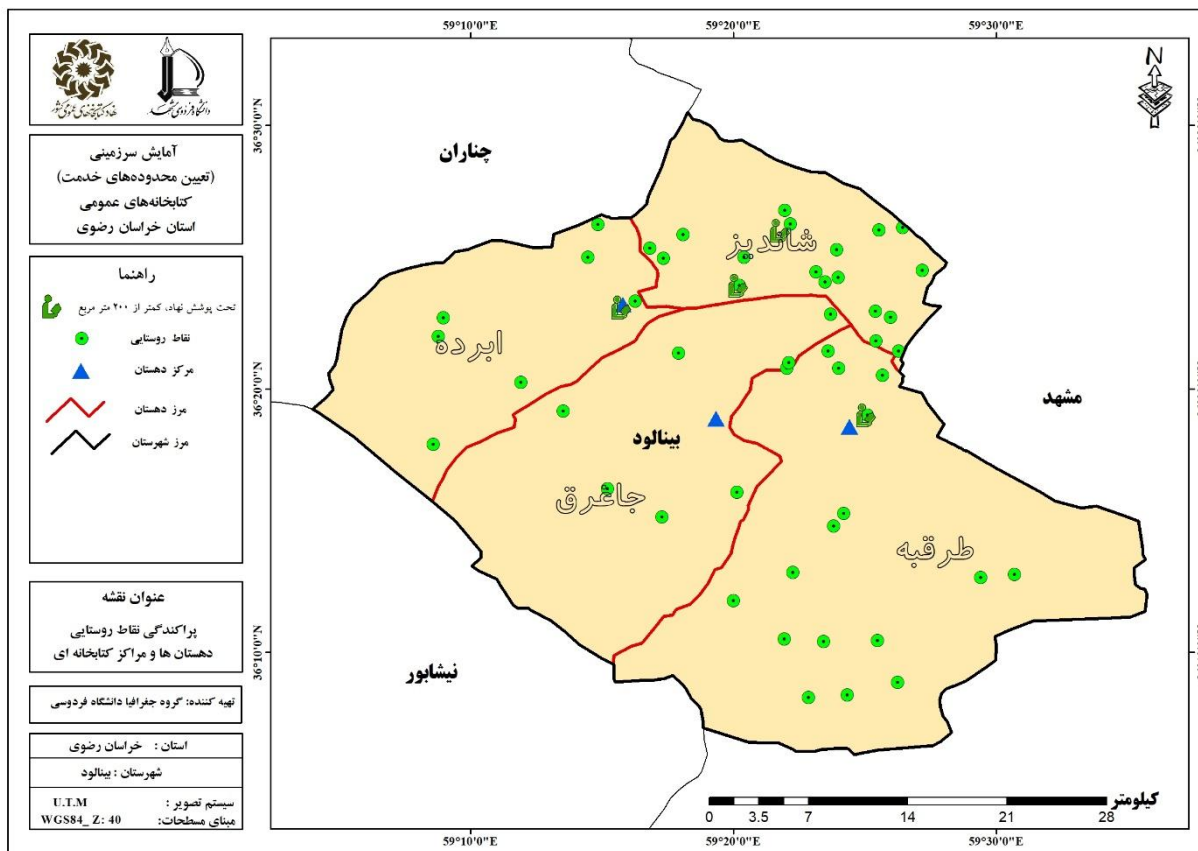
جدول ۲۳۵. کتابخانه های روستایی شهرستان بینالود

بخش	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
شاندیز	ابرده	۶۶۱۴	ابرده علیا	۳۱۷۷	زشک	۱۸۳۶	ابرده علیا	۱	تحت پوشش نهاد	۱۱۰
	شاندیز	۱۵۶۹۳	ویرانی	۴۶۹۸	ویرانی	۴۶۹۸	سراسیاب حصار سرخ	۱	تحت پوشش نهاد	۸۰
	طرقه	۶۴۹۹	حصار	۱۷۱۸	مغان	۹۹۸	حصار	۱	تحت پوشش نهاد	۱۰۰

طبق جدول (۲۳۶) روستاهای جاغرق، زشک، ویرانی و چاهشک نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۳۶) آورده شده است.

جدول ۲۳۶. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان بینالود

بخش	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		کتابخانه وضعیت	باز زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
طرقه	جاغرق	۵۸۴۷	جاغرق	۲۴۱۲	کنگ	۱۴۶۳	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	طرقه	۶۴۹۹	حصار	۱۷۱۸	مغان	۹۹۸	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۱۰۰ متر زیربنا	نیاز به افزایش زیربنا می باشد.
شاندیز	ابرده	۶۶۱۴	ابرده علیا	۳۱۷۷	زشک	۱۸۳۶	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۱۱۰ مترمربع زیربنا	نیاز به افزایش زیربنا می باشد.
	شاندیز	۱۵۶۹۳	ویرانی	۴۶۹۸	چاهشک	۳۳۱۷	روستای حصار سرخ دارای کتابخانه با ۸۰ متر زیربنا	نیاز به افزایش زیربنا می باشد.
							روستای سراسیاب دارای کتابخانه با ۸۰ متر زیربنا	نیاز به افزایش زیربنا می باشد.
							مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع

شکل ۱۲۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان بینالود

۵-۱۶. شهرستان زاوه

۵-۱۶-۱. شهر دولت آباد

الف- وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

همانطور که اطلاعات جدول (۲۳۷) نشان می دهد در شهر دولت آباد یک کتابخانه به نام استاد ذبیح الله صاحبکار با ۲۵۰ مترمربع زیربنا وجود دارد. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشد و کتابخانه تحت پوشش نهاد و عمومی است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۹۳۲۹ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۲۸۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۳۰ متر کمبود فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۲۳۷. مشخصات کتابخانه های موجود شهر دولت آباد

نام کتابخانه	استاد ذبیح الله صاحبکار
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۲۸۰۰
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۹۳۲۹
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۸۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	۳۰

شایان ذکر است کتابخانه موجود شهر دولت آباد استاندارد نیروی انسانی نداشته؛ بنابراین از نوع پیشخان می باشد (جدول ۲۳۸).

جدول ۲۳۸. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر دولت آباد

نام کتابخانه	حق بهره- استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
استاد ذبیح الله صاحبکار	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر دولت آباد (وضع موجود)

طبق جدول (۲۳۹) کتابخانه استاد ذبیح الله صاحبکار در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۸۰۸۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۴۳ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای در این شهر مشاهده می شود.

جدول ۲۳۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر دولت آباد (وضع موجود)

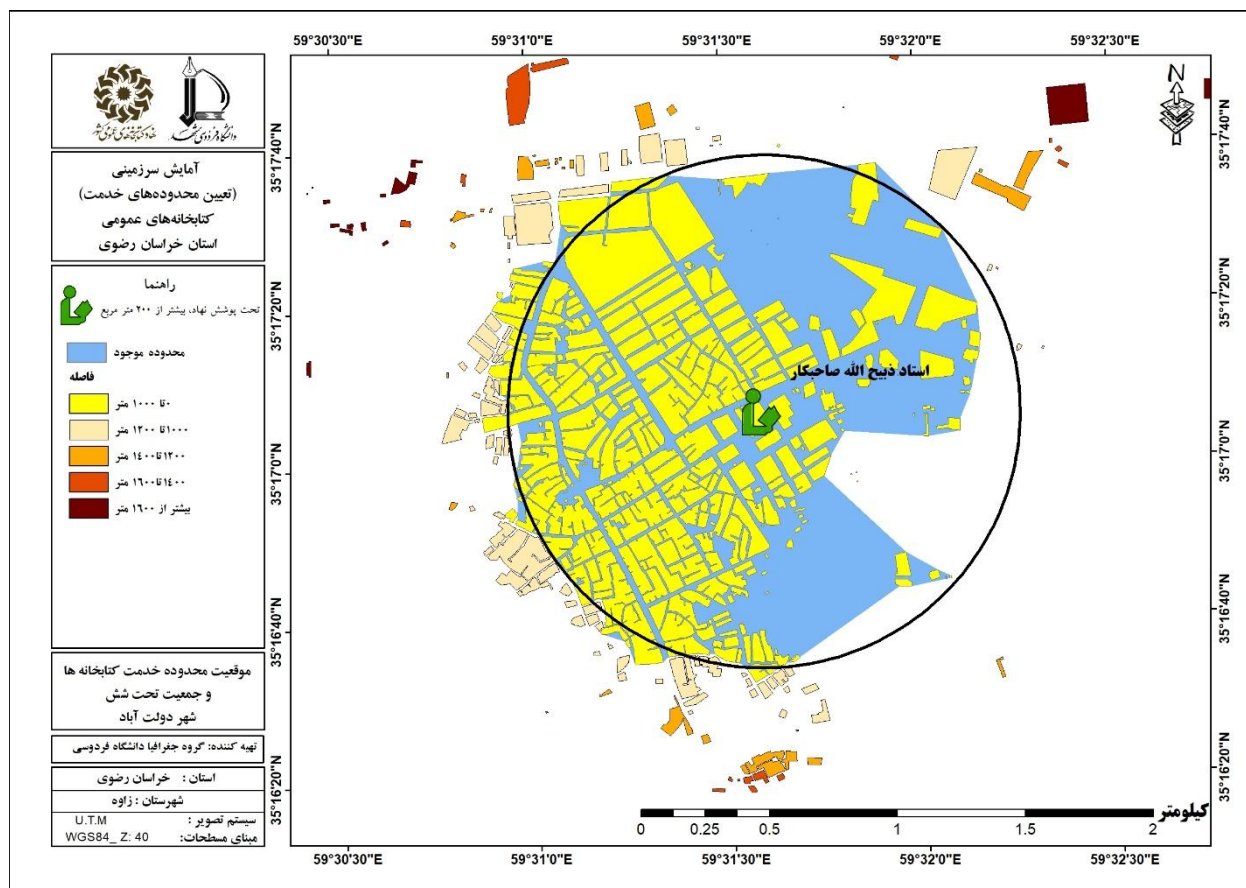
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نفر به مترمربع	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه‌ای)	کمبود / مازاد (مترمربع)
استاد ذبیح الله صاحبکار	استاد ذبیح الله صاحبکار	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۲۷۷	۸۰۸۹		۲۴۳	-۷

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر دولت آباد

در شهر دولت آباد ۲۸۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۸۰۸۹ نفر برابر با ۹۲/۲۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۸۲ بلوک با جمعیت برابر با ۶۶۲ نفر (۷/۵۵ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۳۴ بلوک با جمعیت ۱۷ نفری (۰/۱۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشد (جدول ۲۴۰ و شکل ۱۲۲).

جدول ۲۴۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر دولت آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
دولت آباد	۱۰۰۰ متر	۲۸۷	۸۰۸۹	۹۲/۲۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۸۲	۶۶۲	۷/۵۵
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۳۴	۱۷	۰/۱۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۹	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۹	۰	۰
مجموع		۴۴۱	۸۷۶۸	۱۰۰

شکل ۱۲۲. موقعیت محدوده خدمات کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر دولت آباد (وضع موجود)

د- تعیین محدوده خدمات آینده شهر دولت آباد

براساس محدوده خدمات کتابخانه موجود شهر و جمعیت تحت پوشش آن، در حال حاضر کمبودی وجود ندارد و این شهر نیاز به احداث کتابخانه جدید ندارد.

۵-۱۶-۲. کتابخانه های روستایی شهرستان زاوه

شهرستان زاوه از دو بخش مرکزی و سلیمان و چهار دهستان صفائیه، زاوه، سلیمان و ساق تشکیل شده است. طبق جدول، در دهستان صفائیه روستاهای مرغزار و سهل آباد دارای کتابخانه می باشند که با توجه به زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای ۳۹۳ مترمربعی، با ۳۱۶ مترمربع کمبود فضا مواجه هستیم (جدول ۲۴۱).

جدول ۲۴۱. کتابخانه های روستایی شهرستان زاوه

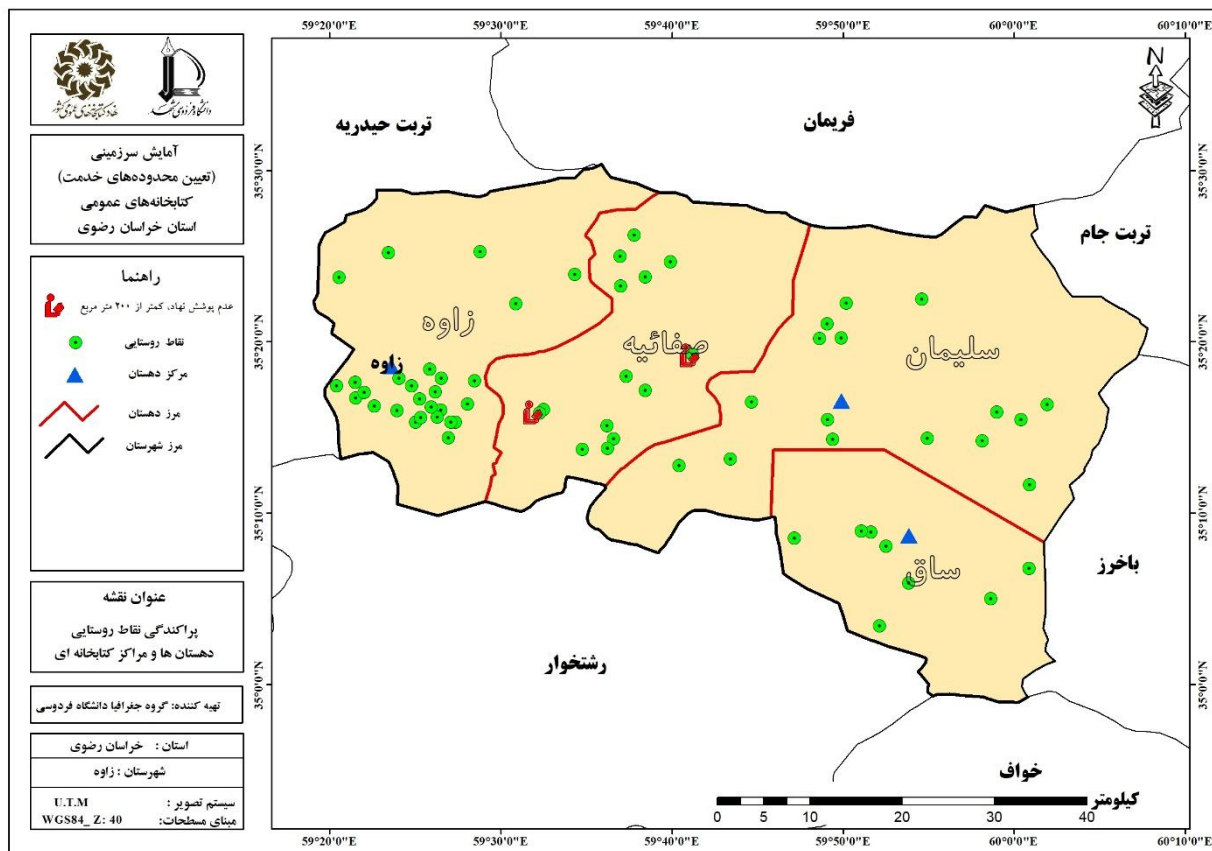
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
مرکزی	صفائیه	۱۳۰۸۷	دولت آباد	۹۳۲۹	صفی آباد	۴۴۱۰	مرغزار	۱	عدم پوشش نهاد	۲۷
							سهل آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۵۰

جدول (۲۴۲) نشان می دهد روستاهای، کاریزک ناگهانی، چخماق و قلعه آقاحسن نیازمند دریافت کتابخانه می باشند.

جدول (۲۴۲) وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان زاوه را نشان می دهد (شکل ۱۲۳).

جدول ۲۴۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان زاوه

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		زیربنای مورد نیاز	وضعیت کتابخانه
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
مرکزی	صفائیه	۱۳۰۸۷	دولت آباد	۹۳۲۹	صفی آباد	۴۴۱۰	نقطه شهری مرکز دهستان	
							روستای صفی آباد نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
زاوه	زاوه	۱۵۹۶۸	کاریزک ناگهانی	۲۹۲۰	زاوه	۱۵۷۰	زیربنای مورد نیاز:	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه
							۲۰۰ مترمربع	
سلیمان	سلیمان	۱۲۸۳۵	چخماق	۱۷۸۰	علیک	۱۵۲۱	زیربنای مورد نیاز:	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه
							۲۰۰ مترمربع	
ساق	ساق	۱۶۴۷۲	قلعه آقاحسن	۳۴۹۹	ساق	۵۸۵۱	زیربنای مورد نیاز:	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه
							۲۰۰ مترمربع	

شکل ۱۲۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان زاوه

۵-۱۷. شهرستان فیروزه

۵-۱۷-۱. شهر فیروزه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

در جدول (۲۴۳) مشاهده می شود شهر فیروزه دارای یک کتابخانه به نام شهید بهشتی با ۳۲۹ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشد و کتابخانه تحت پوشش نهاد و از نوع عمومی است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۵۸۸۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۱۷۷ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۲۹ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۲۴۳. مشخصات کتابخانه های موجود شهر فیروزه

نام کتابخانه	شهید بهشتی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۶
مساحت	۱۳۰۰
زیربنا	۳۲۹
جمعیت شهر	۵۸۸۴
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۱۲۹

طبق جدول (۲۴۴) کتابخانه شهید بهشتی دارای همه شروط کتابخانه عمومی می باشد و براین اساس از نوع عمومی است.

جدول ۲۴۴. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر فیروزه

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید بهشتی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر فیروزه (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه شهر فیروزه نشان می دهد که این کتابخانه در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۵۱۶۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۵۵ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۳۲۹ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۷۴ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای در این شهر مشاهده می شود (جدول ۲۴۵).

جدول ۲۴۵. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر فیروزه (وضع موجود)

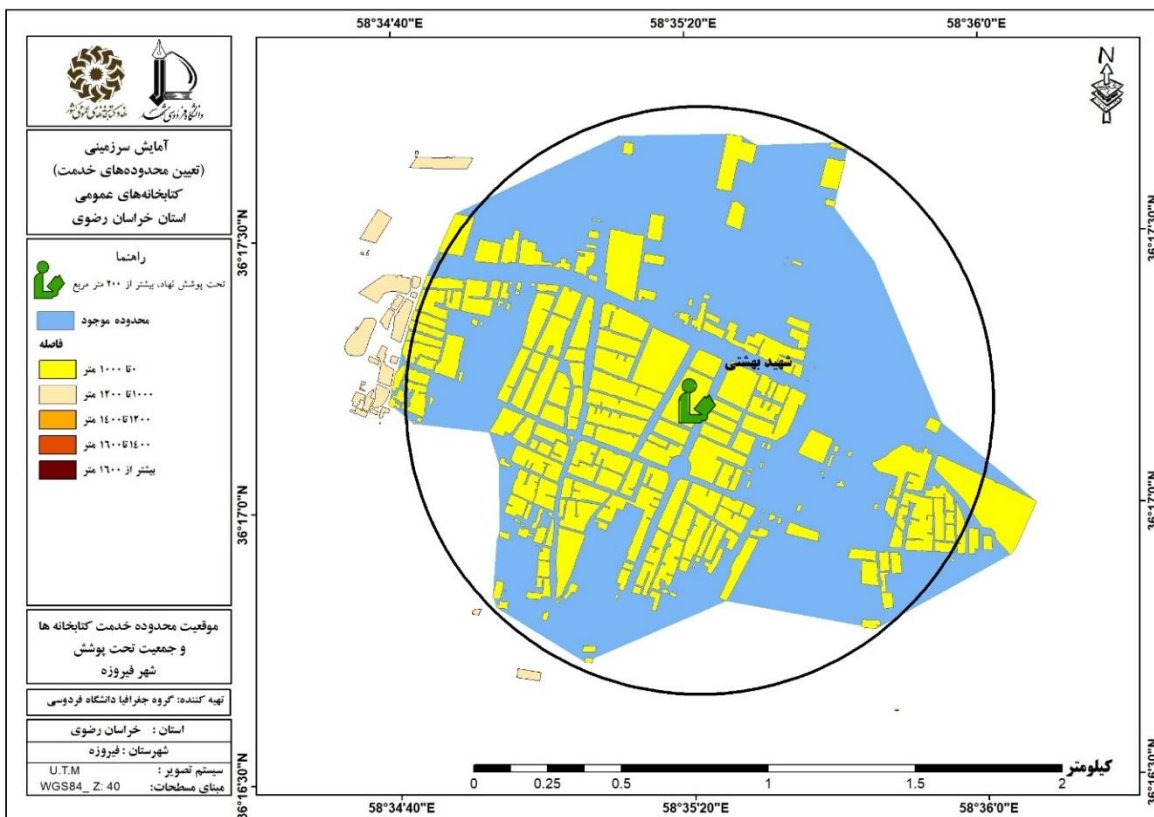
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	به مترمربع	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر فضای کتابخانه ای مورد کمبود/ مازاد (مترمربع))
شهید بهشتی	شهید بهشتی	تحت پوشش نهاد	۳۲۹	۲۵۸	۵۱۶۹	۲۰۰	-۱۲۹

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فیروزه

براساس جدول (۲۴۶)، در شهر فیروزه ۲۳۲ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۵۶۹ نفر برابر با ۷۸/۸۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۲۶ بلوک با جمعیت برابر با ۱۳۷ نفر (۶/۸۹ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر، ۱۱ بلوک با جمعیت ۲۸۳ نفری (۱۴/۲۳ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر، از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (شکل ۱۲۴).

جدول ۲۴۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فیروزه (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
فیروزه	۱۰۰۰ متر	۲۳۲	۱۵۶۹	۷۸/۸۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲۶	۱۳۷	۶/۸۹
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۱	۲۸۳	۱۴/۲۳
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۲۷۰	۱۹۸۹	۱۰۰

شکل ۱۲۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر فیروزه (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر فیروزه

با توجه به پوشش بخش های دارای جمعیت شهر توسط کتابخانه موجود، در حال حاضر نیاز به احداث کتابخانه جدید نمی باشد.

۵-۱۷-۲. شهر همت آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

طبق اطلاعات جدول (۲۴۷)، مشاهده می شود شهر همت آباد دارای یک کتابخانه به نام شهدای همت آباد با ۱۲۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، شهرداری همت آباد می باشد و کتابخانه از نوع عمومی و بصورت مشارکتی فعالیت می کند. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۲۷۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۳۸ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۸۰ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۲۴۷. مشخصات کتابخانه های موجود شهر همت آباد

نام کتابخانه	شهدای همت آباد
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	شهرداری همت آباد
درجه	۹
مساحت	۱۲۰
زیربنا	۱۲۰
جمعیت شهر	۱۲۷۴
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۸۰

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر همت آباد (وضع موجود)

با توجه به اینکه کتابخانه واقع در شهر همت آباد زیر ۲۰۰ مترمربع است لذا دارای محدود خدمت نمی باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر همت آباد

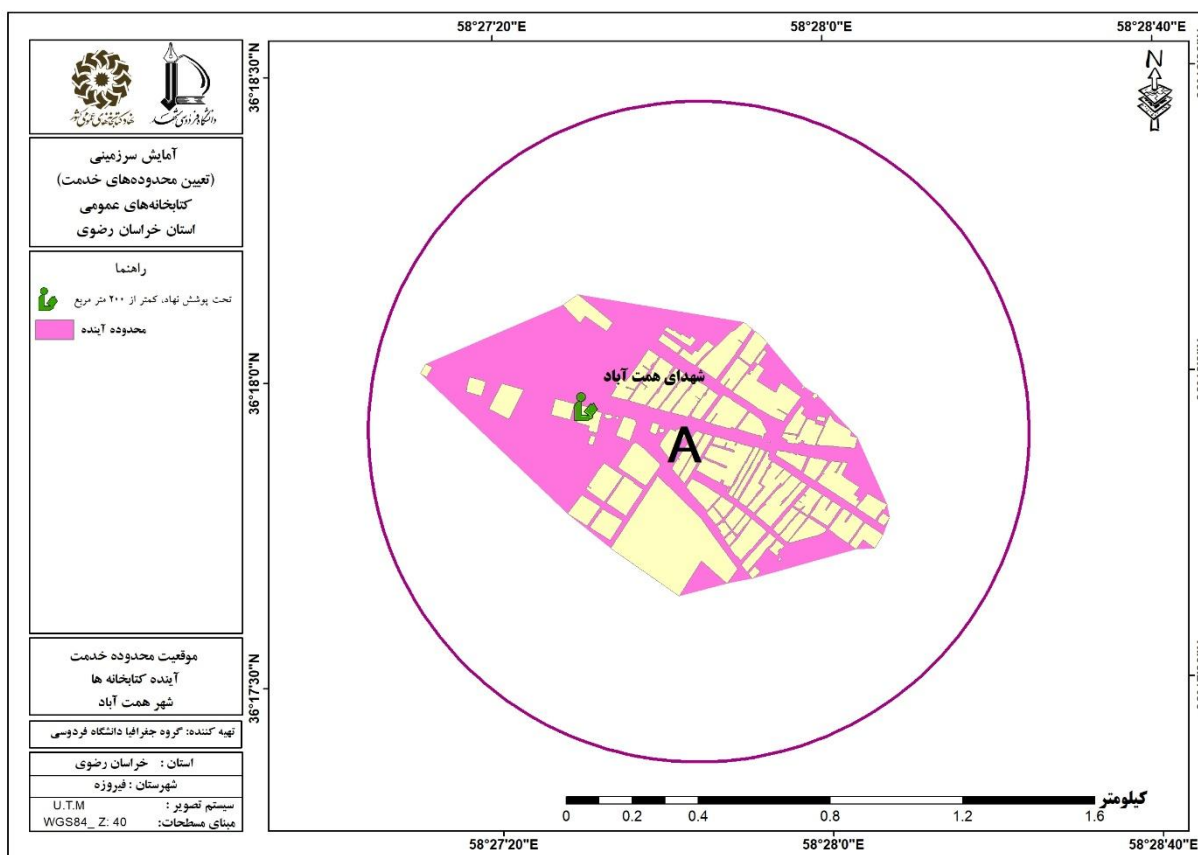
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر همت آباد صولت زیر ۲۰۰ مترمربع می باشد لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

الف) تعیین محدوده خدمت آینده شهر همت آباد

با توجه به اینکه شهر همت آباد آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را نداشته لذا پهنه پیشنهادی در اولویت احداث کتابخانه نمی باشد (جدول ۲۴۸) و (شکل ۱۲۵).

جدول ۲۴۸. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر همت آباد

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهدای همت آباد	تحت پوشش نهاد	۱۲۰	۱۱۲۸	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

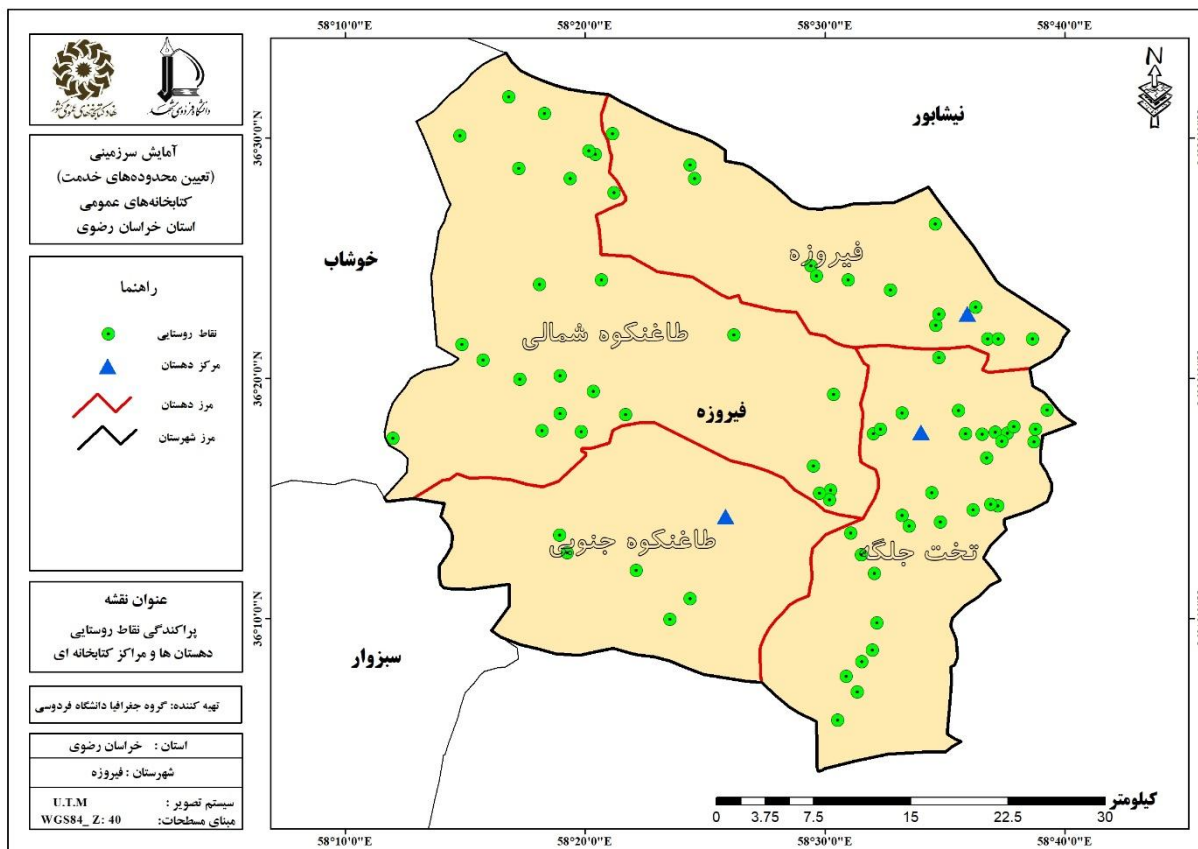
شکل ۱۲۵. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر همت آباد براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۷-۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان فیروزه

شهرستان فیروزه از دو بخش طاغنکوه و مرکزی و دهستان‌های طاغنکوه جنوبی، طاغنکوه شمالی، فیروزه و تخت جلگه تشکیل شده است. این شهرستان فاقد کتابخانه روستایی می‌باشد؛ لذا در این شهرستان، روستای گرماب در دهستان طاغنکوه جنوبی و روستای همت آباد زمانی در دهستان تخت جلگه نیازمند دریافت کتابخانه می‌باشند. جدول (۲۴۹) وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه‌های روستایی شهرستان فیروزه را نشان می‌دهد (شکل ۱۲۶).

جدول ۲۴۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان های شهرستان فیروزه

ردیف	نام دهستان	کودک سرشماری	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		نوع و ظرفیت	مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
	طاغنکوه جنوبی	۶۰۷۰	گرماب	۴۳۱۶	شورگشت	۸۶۷	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ مترمربع زیربنای مورد نیاز
			همت آباد	۱۲۷۴	مرزان	۱۲۵۷	نقطه شهری مرکز دهستان	
	طاغنکوه شمالی	۹۴۰۸	همت آباد	۱۲۷۴	مرزان	۱۲۵۷	روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه ندارد.	
			همت آباد	۱۲۷۴	مرزان	۱۲۵۷	روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه ندارد.	
	فیروزه	۲۹۰۷	قالی باف سفلی	۱۶۹	معدن علیا	۵۷۹	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
			قالی باف سفلی	۱۶۹	معدن علیا	۵۷۹	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	تخت جلگه	۱۱۹۹۶	بزقوچان	۱۰۵۳	همت آباد زمانی	۱۵۶۸	روستای دوم نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ مترمربع زیربنای مورد نیاز

شکل ۱۲۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان فیروزه

۵-۱۸. شهرستان کلات

۵-۱۸-۱. شهر کلات

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

همانگونه که وضعیت موجود کتابخانه‌های شهر کلات نشان می‌دهد این شهر دارای دو کتابخانه به نام‌های علامه محمد تقی جعفری و کتابخانه مرکز کلات می‌باشد. سازمان مادر کتابخانه علامه محمد تقی جعفری، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه مرکز کلات، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۷۶۸۷ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۳۱ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۲۰۹ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است (جدول ۲۵۰).

جدول ۲۵۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کلات

نام کتابخانه	علامه محمد تقی جعفری	مرکز کلات
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
درجه	۷	ندارد
مساحت	۳۸۶	۶۰۰
زیربنا	۲۴۰	۲۰۰
جمعیت شهر	۷۶۸۷	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۳۱	
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۲۰۹	

با توجه به جدول (۲۵۱) کتابخانه مرکز کلات استاندارد منابع را نداشته لذا از نوع پیشخان و کتابخانه علامه محمد تقی جعفری تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را داشته براین اساس از نوع عمومی می‌شود.

جدول ۲۵۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کلات

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مرکز کلات	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
علامه محمد تقی جعفری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر کلات (وضع موجود)

براساس جدول (۲۵۲) کتابخانه علامه محمد تقی جعفری در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۲۷۷۷ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۸۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۴۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۴۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود. همچنین کتابخانه مرکز کلات تعداد ۲۱۴۲ نفر را پوشش داده و با توجه به زیربنای کتابخانه که ۲۰۰ مترمربع است و سرانه مورد نیاز ۶۴ مترمربعی، ۱۳۶ مترمربع مازاد وجود دارد.

جدول ۲۵۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کلات (وضع موجود)

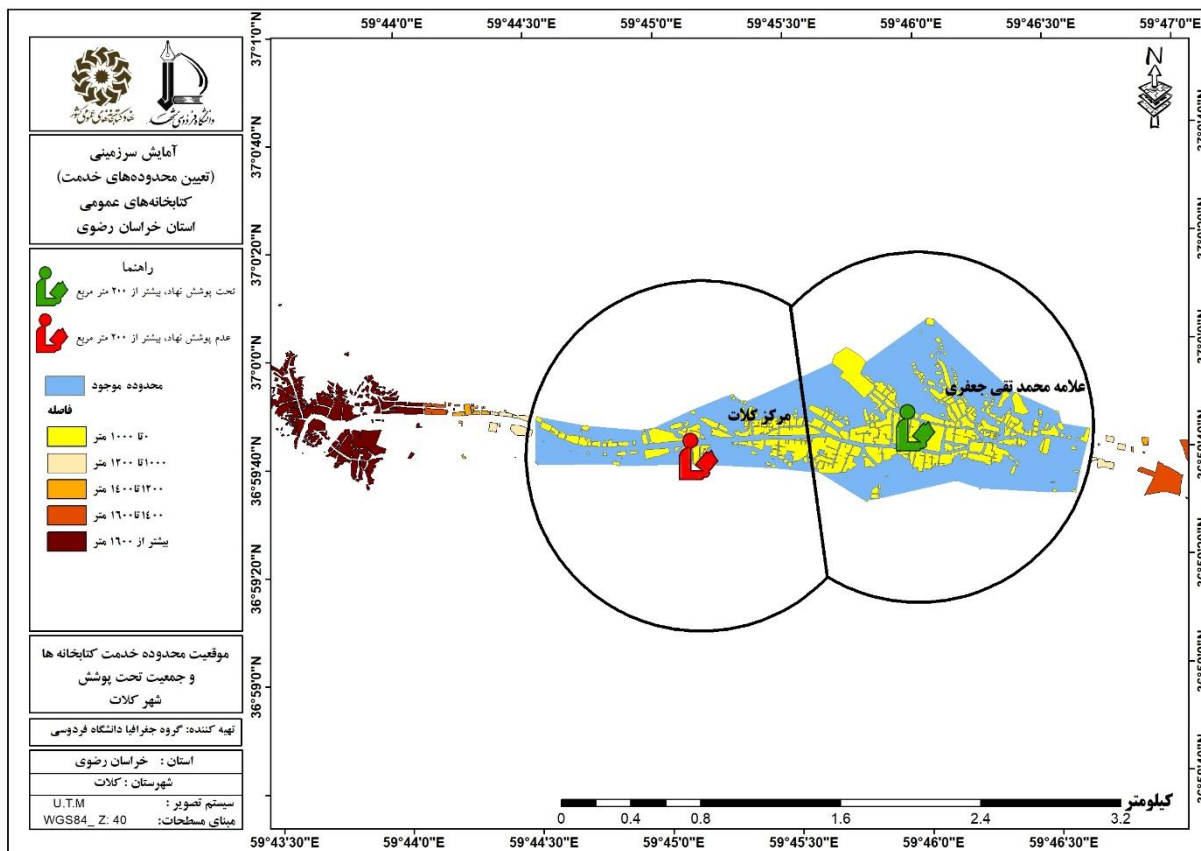
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود / مازاد (مترمربع)
علامه محمد تقی جعفری	علامه محمد تقی جعفری	تحت پوشش نهاد	۲۴۰	۱۱۱	۲۷۷۷	۲۰۰	۲۰۰	-۴۰
مرکز کلات	مرکز کلات	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۴۹	۲۱۴۲	۲۰۰	۲۰۰	۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کلات

در شهر کلات ۲۷۵ بلوک با جمعیتی در حدود ۴۹۱۹ نفر برابر با ۷۵/۰۲ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۳ بلوک با جمعیت برابر با ۸ نفر (۰/۱۲ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۳ بلوک با جمعیت ۵۵ نفری (۰/۸۴ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۲ بلوک با جمعیت ۵۲ نفری (۰/۷۹ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۳۶ بلوک با جمعیت ۱۵۲۳ نفری (۲۳/۲۳ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۲۵۳ و شکل ۱۲۷).

جدول ۲۵۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کلات (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
کلات	۱۰۰۰ متر	۲۷۵	۴۹۱۹	۷۵/۰۲
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۳	۸	۰/۱۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۳	۵۵	۰/۸۴
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۲	۵۲	۰/۷۹
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۳۶	۱۵۲۳	۲۳/۲۳
مجموع		۴۴۹	۶۵۵۷	۱۰۰

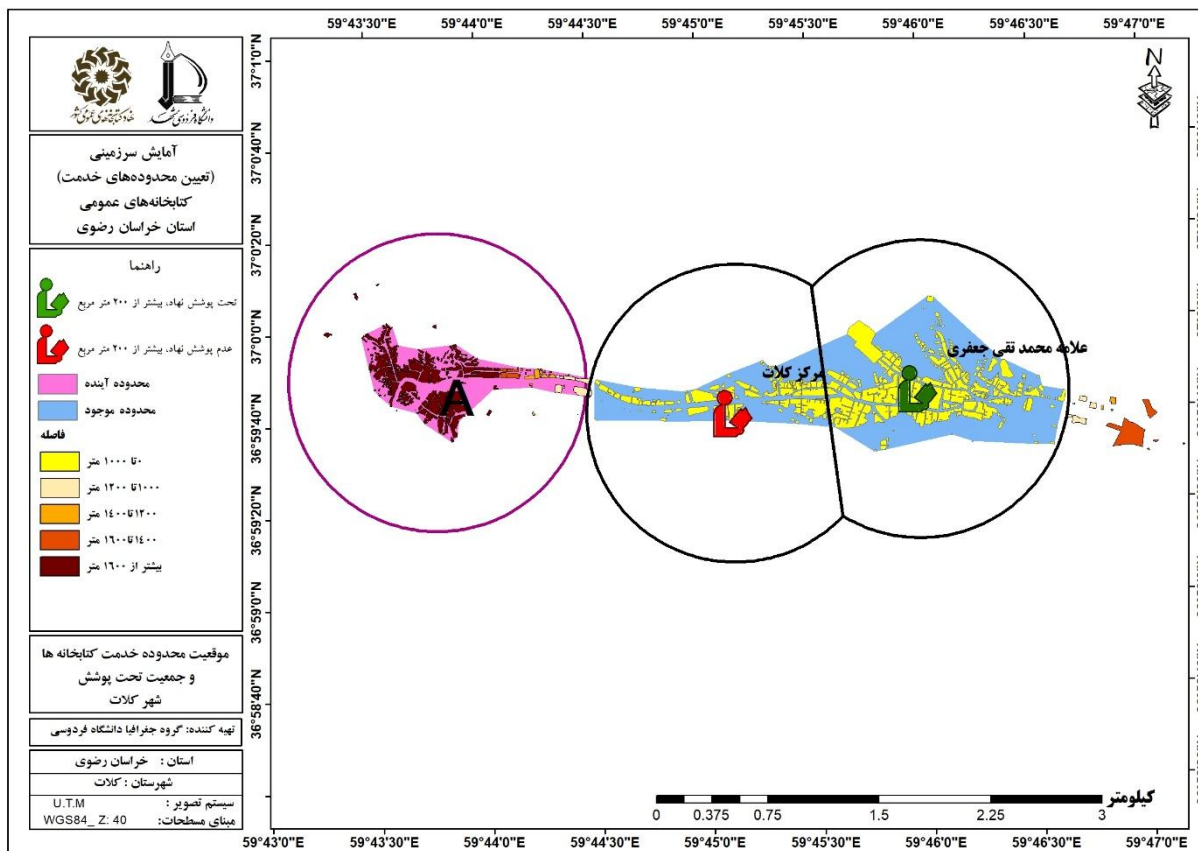
شکل ۱۲۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کلات (وضع موجود)

(د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر کلات

با توجه به اینکه بخش‌های بدون پوشش شهر کلات آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد لذا در اولویت احداث کتابخانه قرار نمی‌گیرد جدول (۲۵۴) و شکل (۱۲۸).

جدول ۲۵۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر کلات

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۶۳۸	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۲۸. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر کلات براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۱۸-۲. شهر زو

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

همانگونه که در جدول (۲۵۵) مشاهده می‌شود شهر زو دارای یک کتابخانه به نام شهید علی اصغر فلاح با ۱۲۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، شهرداری زاوین می‌باشد و کتابخانه از نوع عمومی و بصورت مشارکتی اداره می‌شود. این شهر در سال ۱۳۹۵، دارای ۳۷۴۵ نفر جمعیت بوده و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده است و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۸۰ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۲۵۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر زو

نام کتابخانه	شهید علی اصغر فلاح
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	شهرداری زاوین
درجه	۸
مساحت	۳۰۰
زیربنا	۱۲۰
جمعیت شهر	۳۷۴۵
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	۸۰

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر زو (وضع موجود)

با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر زو زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا فاقد محدوده خدمت کتابخانه است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر زو

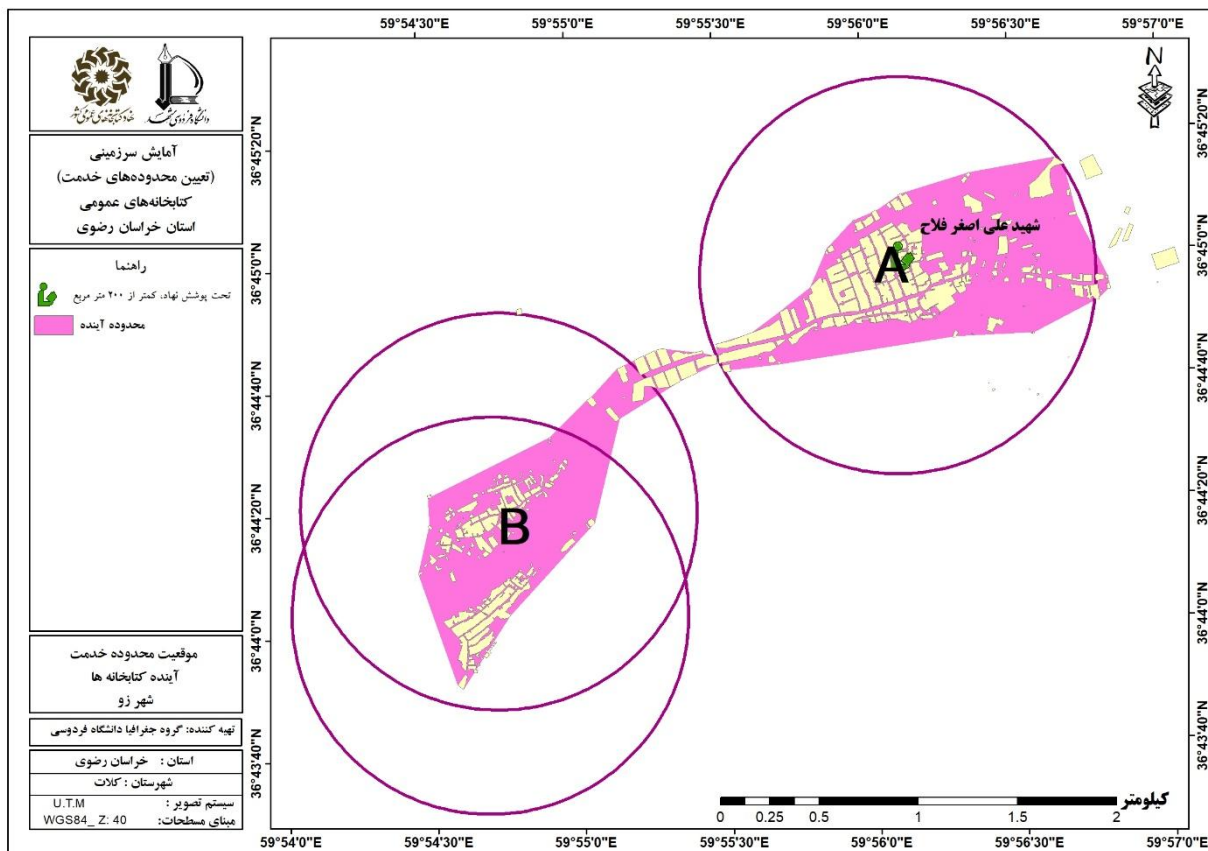
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر زو زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر زو

با توجه به فضای جغرافیایی تحت پوشش شهر زو دو پهنه جهت احداث کتابخانه در آینده پیشنهاد گردید. اما هر دو پهنه آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را نداشته لذا در اولویت احداث قرار نمی‌گیرند (جدول ۲۵۶) و (شکل ۱۲۹).

جدول ۲۵۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر زو

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهید علی اصغر فلاح	تحت پوشش نهاد	۱۲۰	۱۸۸۴	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	-	-	-	۱۲۱۲	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۲۹. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر زو براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۸-۳. کتابخانه های روستایی شهرستان کلات

شهرستان کلات از دو بخش زاوین و مرکزی تشکیل شده است و دارای دهستان های پساکوه، زاوین، هزارمسجد و کبودگنبد می باشد. که دهستان زاوین دارای کتابخانه می باشد و بطوریکه در روستای چنار این کتابخانه وجود دارد. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۵۷) آورده شده است.

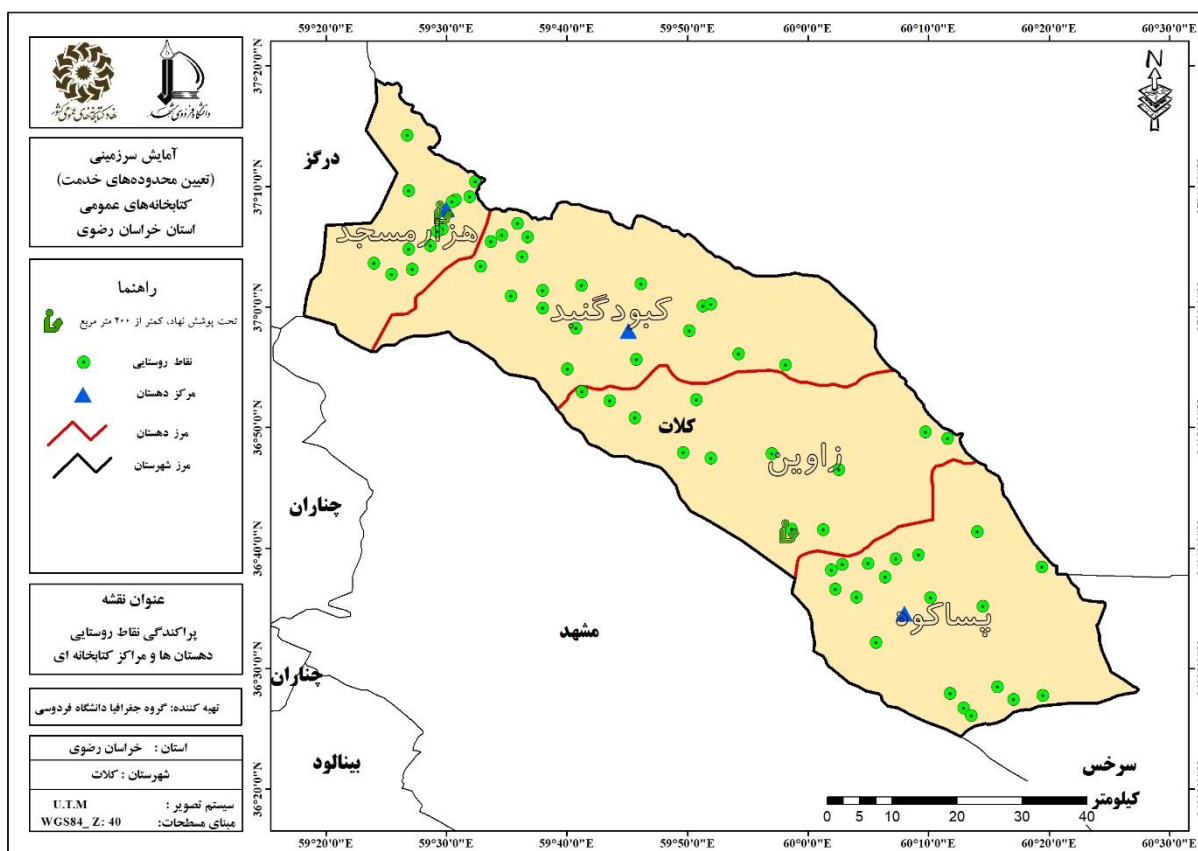
جدول ۲۵۷. کتابخانه های روستایی شهرستان کلات

شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	تعداد روستا	پرجمعترین روستا	جمعیت	کتابخانه دارای	نام روستای	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۱	زاوین	۷۶۲۶	شهرزو	۳۷۴۵	چنار	چنار	۳۵۹۷	چنار	۱	۱	نهادی	۱۰۰

طبق جدول (۲۵۸) روستای گرو در دهستان کبودگنبد نیازمند دریافت کتابخانه می باشد. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان کلات به شرح جدول (۲۵۸) و شکل (۱۳۰) است.

جدول ۲۵۸. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان کلات

شماره	نام دهستان	شماره دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرمجمعک یت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
زاوین	پساکوه	۳۰۴۶	امیرآباد	۲۴۲	اب گرم	۷۹۲	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	زاوین	۷۶۲۶	شهرزو	۳۷۴۵	چنار	۳۵۹۷	نقطه شهری مرکز دهستان	
مرکزی	هزارمسجد	۶۰۷۵	حسن آبادلایین نو	۲۸۷۲	کالو	۵۸۸	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع
	کبودگنبد	۸۰۵۸	جلیل آباد	۱۶۹	گرو	۱۷۲۴	روستای گرو نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع

شکل ۱۳۰. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان کلات

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر فیض آباد (وضع موجود)

جدول (۲۶۱) نشان می دهد کتابخانه شهید عباس غفرانی در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۱۸۸۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۳۵۶ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۵۰۲ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۴۶ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای در این شهر مشاهده می شود.

جدول ۲۶۱. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر فیض آباد (وضع موجود)

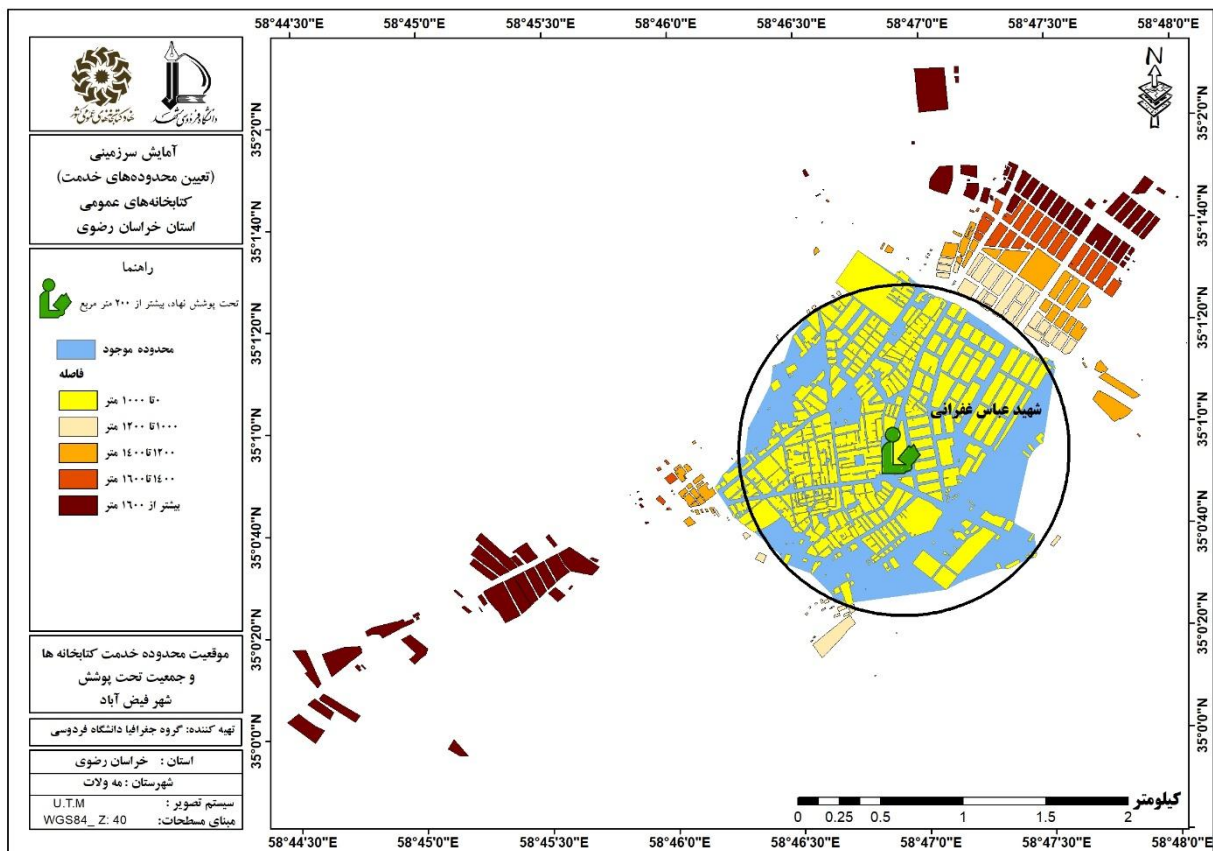
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه ای مورد نیاز)	کمبود / مازاد (مترمربع)
شهید عباس غفرانی	شهید عباس غفرانی	تحت پوشش نهاد	۵۰۲	۲۸۵	۱۱۸۸۱	۳۵۶	-۱۴۶

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر فیض آباد

طبق جدول (۲۶۲)، در شهر فیض آباد ۳۲۳ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۱۸۸۱ نفر برابر با ۶۶/۴۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه ای دسترسی دارند. ۵۸ بلوک با جمعیت برابر با ۱۲۹۷ نفر (۷/۲۵ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۵۰ بلوک با جمعیت ۱۵۷۶ نفری (۸/۸۱ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۳۳ بلوک با جمعیت ۱۷۱۱ نفری (۹/۵۶ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۹۷ بلوک با جمعیت ۱۴۲۷ نفری (۷/۹۸ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند (جدول ۲۶۲ و شکل ۱۳۱).

جدول ۲۶۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر فیض آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
فیض آباد	۱۰۰۰ متر	۳۲۳	۱۱۸۸۱	۶۶/۴۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۵۸	۱۲۹۷	۷/۲۵
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۵۰	۱۵۷۶	۸/۸۱
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۳۳	۱۷۱۱	۹/۵۶
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۹۷	۱۴۲۷	۷/۹۸
مجموع		۵۶۱	۱۷۸۹۲	۱۰۰

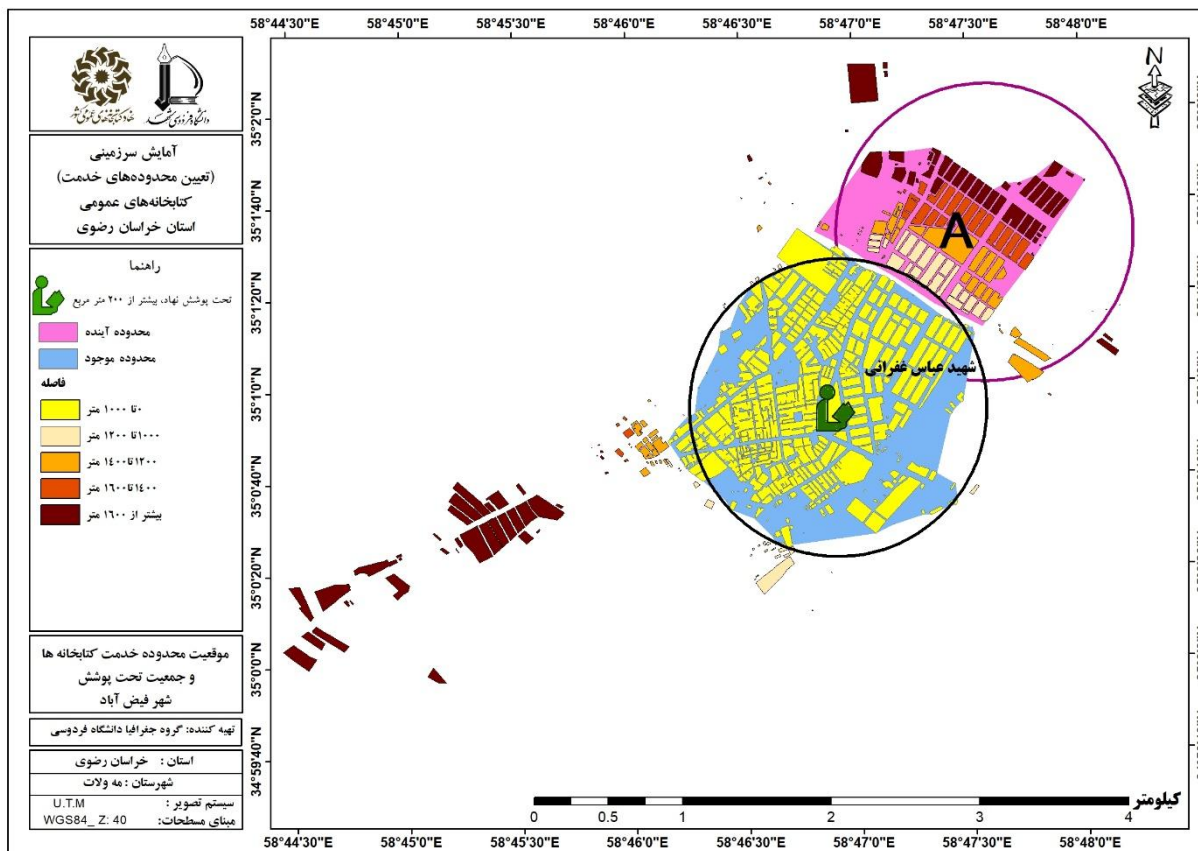
شکل ۱۳۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر فیض آباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر فیض آباد

با توجه به پهنه فاقد پوشش شهر فیض آباد یک پهنه A با جمعیت فاقد پوشش ۵۴۲۸ نفری و زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری مشخص و براساس آن کتابخانه آینده شهر پیشنهاد شد جدول (۲۶۳) و شکل (۱۳۲).

جدول ۲۶۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر فیض آباد

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۵۴۲۸	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۱۳۲. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر فیض آباد براساس کتابخانه های فرضی

۵-۱۹-۲. کتابخانه های روستایی شهرستان مه ولات

شهرستان مه ولات از دو بخش شادمهر و مرکزی تشکیل شده است و دارای دهستان های مه ولات شمالی، مه ولات جنوبی، حومه و ازغند می باشد. طبق جدول (۲۶۴) روستاهای زرمهر، دوغ آباد و عبدل آباد هرکدام دارای یک کتابخانه روستایی می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۶۴) آورده شده است.

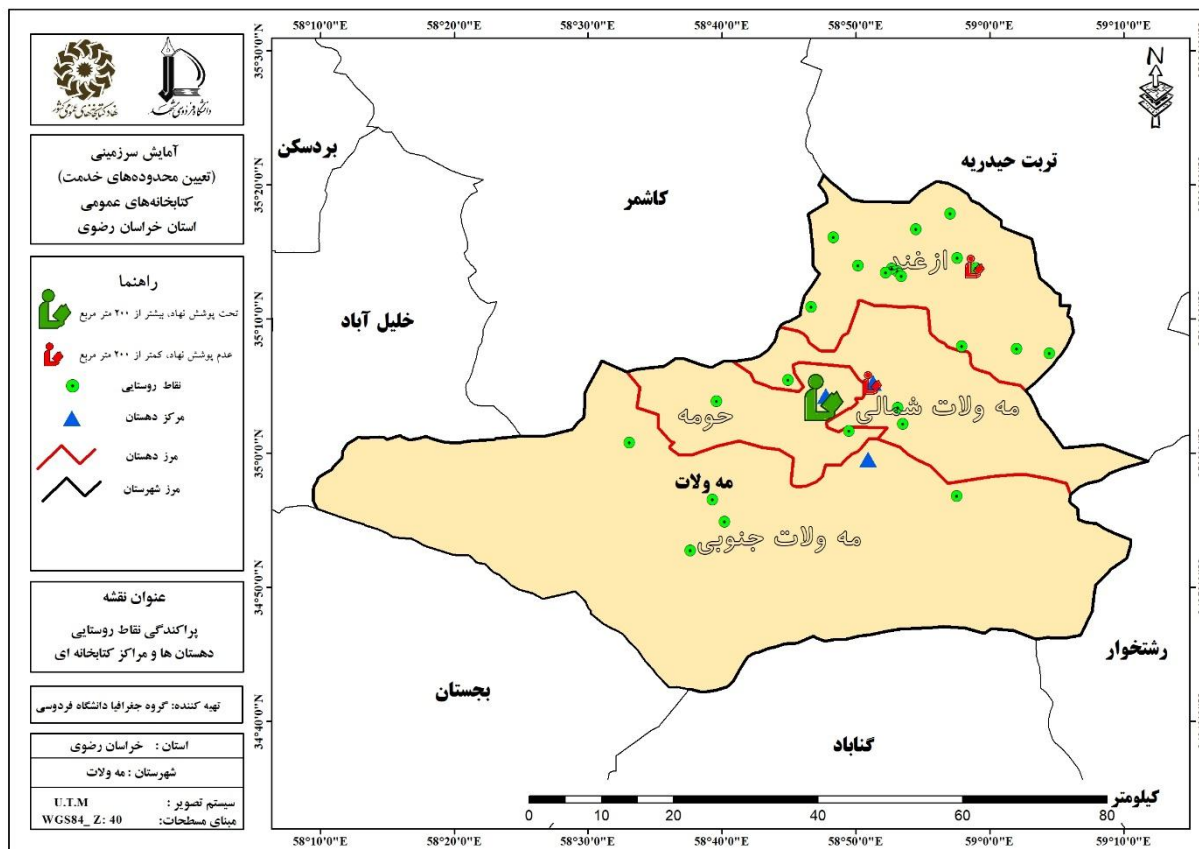
جدول ۲۶۴. کتابخانه های روستایی شهرستان مه ولات

پوشش	نام دهستان	جمعیت	نام دهستان	جمعیت	روستا	پرتعدادترین جمعیت	جمعیت	دارای کتابخانه	نام روستای	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
شادمهر	ازغند	۷۵۷۸	شادمهر	۳۸۲۵	ازغند	۱۲۸۰	زرمهر	۱	زرمهر	۱	عدم پوشش نهاد	۱۵۰
	مه ولات شمالی	۴۳۵۰	دوغ آباد	۲۷۸۰	احمدآباد	۱۴۱۳	دوغ آباد	۱	دوغ آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۱۱۰
مرکزی	حومه	۹۳۴۴	عبدل آباد	۵۶۱۸	حسن آباد	۱۹۶۶	عبدل آباد	۱	عبدل آباد	۱	تحت پوشش نهاد	۲۸۰

همانگونه که جدول (۲۶۵) نشان می دهد روستای مهنه نیازمند دریافت کتابخانه ای با ۲۰۰ مترمربع زیربنای می باشد. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان مه ولات به شرح جدول (۲۶۵) و شکل (۱۳۳) است.

جدول ۲۶۵. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان مه ولات

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		جمعیت	نام	زیربنای کتابخانه	وضعیت
			نام	جمعیت	نام	جمعیت				
	مه ولات شمالی	۴۳۵۰	دوغ آباد	۲۷۸۰	احمدآباد	۱۴۱۳	مرکز دهستان دارای کتابخانه	با ۱۱۰ متر زیربنا	۹۰ مترمربع کمبود	زیربنا
			شادمهر	۳۸۲۵	ازغند	۱۲۸۰	روستای زرمهر دارای کتابخانه	با ۱۵۰ متر زیربنا	۵۰ مترمربع کمبود	زیربنا
نقطه شهری مرکز دهستان										
	مه ولات جنوبی	۸۱۹۲	مهنه	۳۵۶۰	جنت آباد	۱۱۹۴	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه		۲۰۰ مترمربع	
			حومه	۵۶۱۸	حسن آباد	۱۹۶۶	مرکز دهستان دارای کتابخانه	با ۲۸۰ متر زیربنا	کمبود زیربنا ندارد.	

شکل ۱۳۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان مه ولات

۵-۲۰. شهرستان فریمان

۵-۲۰-۱. شهر فریمان

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

بررسی وضع موجود کتابخانه های شهر فریمان نشان داد این شهر دارای چهار کتابخانه به نام های شهید مطهری، حوزه علمیه شهید مطهری، مدرسه علمیه نجس (ع) و کتابخانه مرکز فریمان است. کتابخانه حوزه علمیه شهید مطهری زیر نظر نهاد کتابخانه های عمومی کشور، کتابخانه مرکز فریمان زیر نظر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، کتابخانه های مدرسه علمیه نجس (ع) و شهید مطهری به صورت مشارکتی و به ترتیب ریز نظر مدرسه علمیه و دفتر امام جمعه مشغول فعالیت می باشند. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۳۹۵۱۵ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۱۱۸۵ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۲۸۳ مترمربع مازاد فضای کتابخانه-ای روبرو بوده است (جدول ۲۶۶).

جدول ۲۶۶. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر فریمان

نام کتابخانه	مرکز فریمان	مدرسه علمیه نرجس (ع)	حوزه علمیه شهید مطهری فریمان	شهید مطهری
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	مدرسه علمیه نرجس	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	دفتر امام جمعه
درجه	ندارد	۹	۵	۸
مساحت	۱۲۰۰	۱۳۵	۲۵۰	۸۰۰
زیربنا	۵۰۰	۱۳۵	۱۲۵	۷۰۸
جمعیت شهر	۳۹۵۱۵			
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۱۱۸۵			
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۲۸۳			

با توجه به جدول (۲۶۷) از میان کتابخانه‌های موجود در شهر فریمان تنها کتابخانه شهید مطهری از نوع عمومی بوده و سایر کتابخانه‌ها برخی استانداردهای کتابخانه عمومی را ندارند بنابراین از نوع پیشخان می‌باشند.

جدول ۲۶۷. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر فریمان

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مدرسه علمیه نرجس (ع)	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان
مرکز فریمان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
شهید مطهری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
حوزه علمیه شهید مطهری فریمان	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر فریمان (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه شهید مطهری با مساحت ۲۷۱ هکتاری، تعداد ۱۷۸۰۰ نفر را پوشش داده است که با احتساب سرانه مورد نیاز ۵۳۴ مترمربع، با ۱۷۴ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو هستیم. همچنین کتابخانه مرکز فریمان با مساحت ۱۸۹ هکتار با تشکیل محدوده خدمت مرکز فریمان جمعیتی بالغ بر ۱۶۳۵۱ نفر را در بر می‌گیرد. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۴۹۱ متر فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند که با احتساب ۷۶۰ مترمربع زیربنای کتابخانه‌های مذکور ۲۶۹ مترمربع مازاد مشاهده می‌شود (جدول ۲۶۸).

جدول ۲۶۸. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر فریمان (وضع موجود)

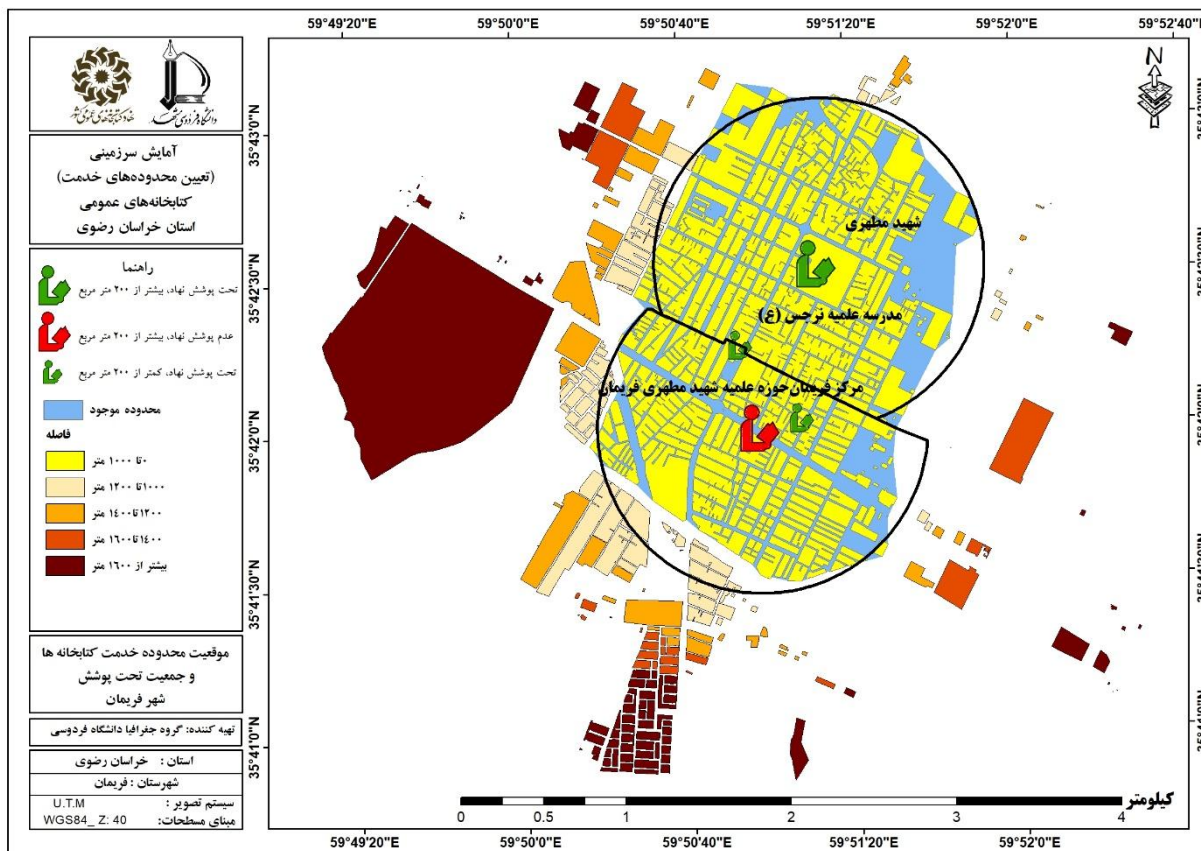
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز: (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد کمبود / مازاد) (مترمربع)
شهید مطهری	شهید مطهری	تحت پوشش نهاد	۷۰۸	۲۷۱	۱۷۸۰۰	۵۳۴
مرکز فریمان	مرکز فریمان*	عدم پوشش نهاد	۵۰۰	۱۸۹	۱۶۳۵۱	۴۹۱
	حوزه علمیه شهید مطهری فریمان	تحت پوشش نهاد	۱۲۵			
	مدرسه علمیه نرجس (ع)	تحت پوشش نهاد	۱۳۵			
						-۱۷۴
						-۲۶۹

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فریمان

در شهر فریمان ۳۳۱ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۴۱۵۱ نفر برابر با ۸۷/۲۵ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷۲ بلوک با جمعیت برابر با ۲۴۹۳ نفر (۶/۳۷ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۴۵ بلوک با جمعیت ۲۴۹ نفری (۰/۶۴ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۲۷ بلوک با جمعیت ۴۱۰ نفری (۱/۰۵ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۷۸ بلوک با جمعیت ۱۸۴۰ نفری (۴/۷۰ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر، از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۲۶۹ و شکل ۱۳۴).

جدول ۲۶۹. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فریمان (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
فریمان	۱۰۰۰ متر	۳۳۱	۳۴۱۵۱	۸۷/۲۵
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷۲	۲۴۹۳	۶/۳۷
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۴۵	۲۴۹	۰/۶۴
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۲۷	۴۱۰	۱/۰۵
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۷۸	۱۸۴۰	۴/۷۰
مجموع		۵۵۳	۳۹۱۴۳	۱۰۰

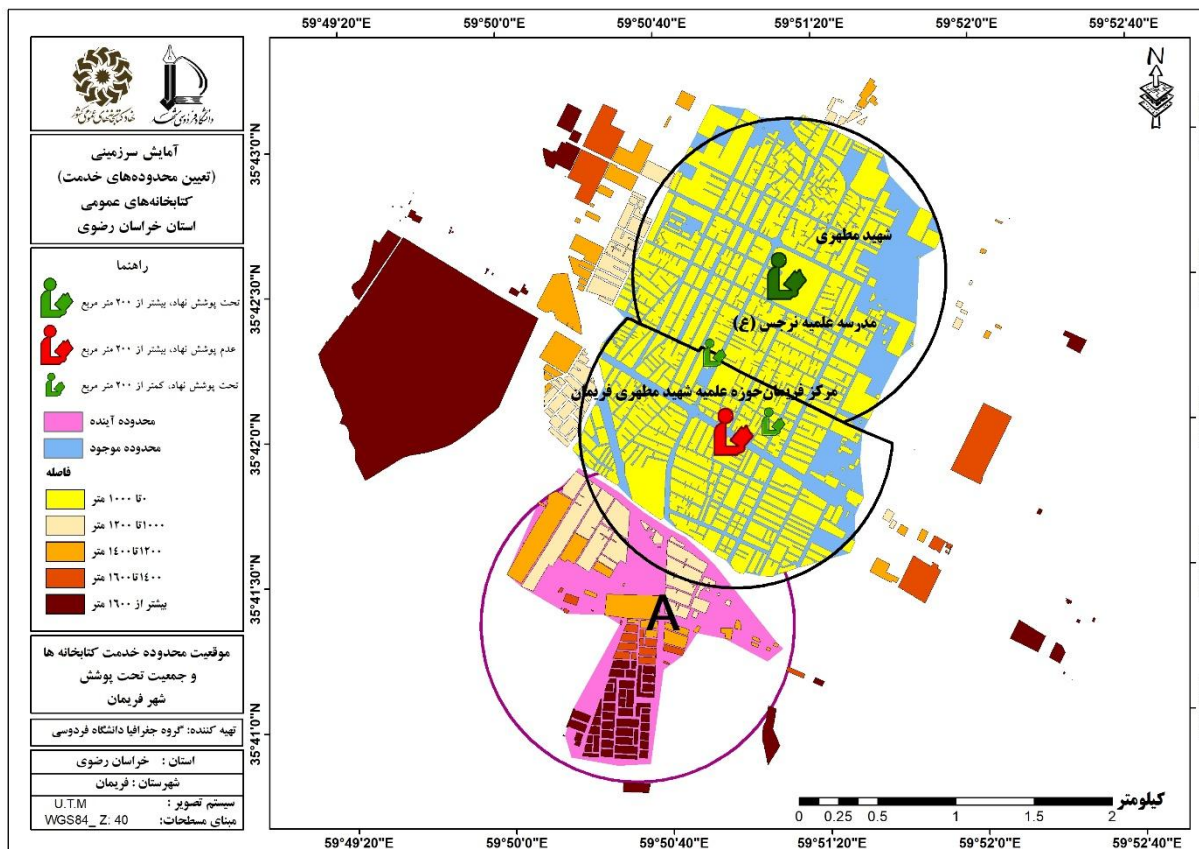
شکل ۱۳۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر فریمان (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر فریمان

شهر فریمان دارای یک محدوده خدمت پیشنهادی است. پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای جمعیت ۲۹۰۸ نفری پیشنهاد گردیده است. مشخصات پهنه به شرح جدول (۲۷۰) و شکل (۱۳۵) می‌باشد.

جدول ۲۷۰. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر فریمان

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۲۹۰۸	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۱۳۵. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر فریمان براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۲۰-۲. شهر قلندرآباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق اطلاعات جدول (۲۷۱)، مشاهده می‌شود شهر قلندرآباد دارای یک کتابخانه به نام شهدای قلندرآباد با ۲۶۵ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و کتابخانه از نوع عمومی می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۴۸۸۰ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۱۴۶ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۶۵ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۲۷۱. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر قلندرآباد

نام کتابخانه	شهدای قلندرآباد
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۵۰۰

نام کتابخانه	شهدای قلندراباد
زیربنا	۲۶۵
جمعیت شهر	۴۸۸۰
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۶۵

براساس جدول (۲۷۲) کتابخانه شهدای قلندراباد تمامی شروط کتابخانه عمومی را دارا بوده؛ بنابراین از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۲۷۲. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قلندراباد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهدای قلندراباد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر قلندراباد (وضع موجود)

همانگونه که در جدول (۲۷۳) مشاهده می‌شود کتابخانه شهدای قلندراباد در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۳۹۲۳ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۱۸ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۶۵ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۶۵ مترمربع مازاد فضای کتابخانه-ای در این شهر مشاهده می‌شود.

جدول ۲۷۳. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر قلندراباد (وضع موجود)

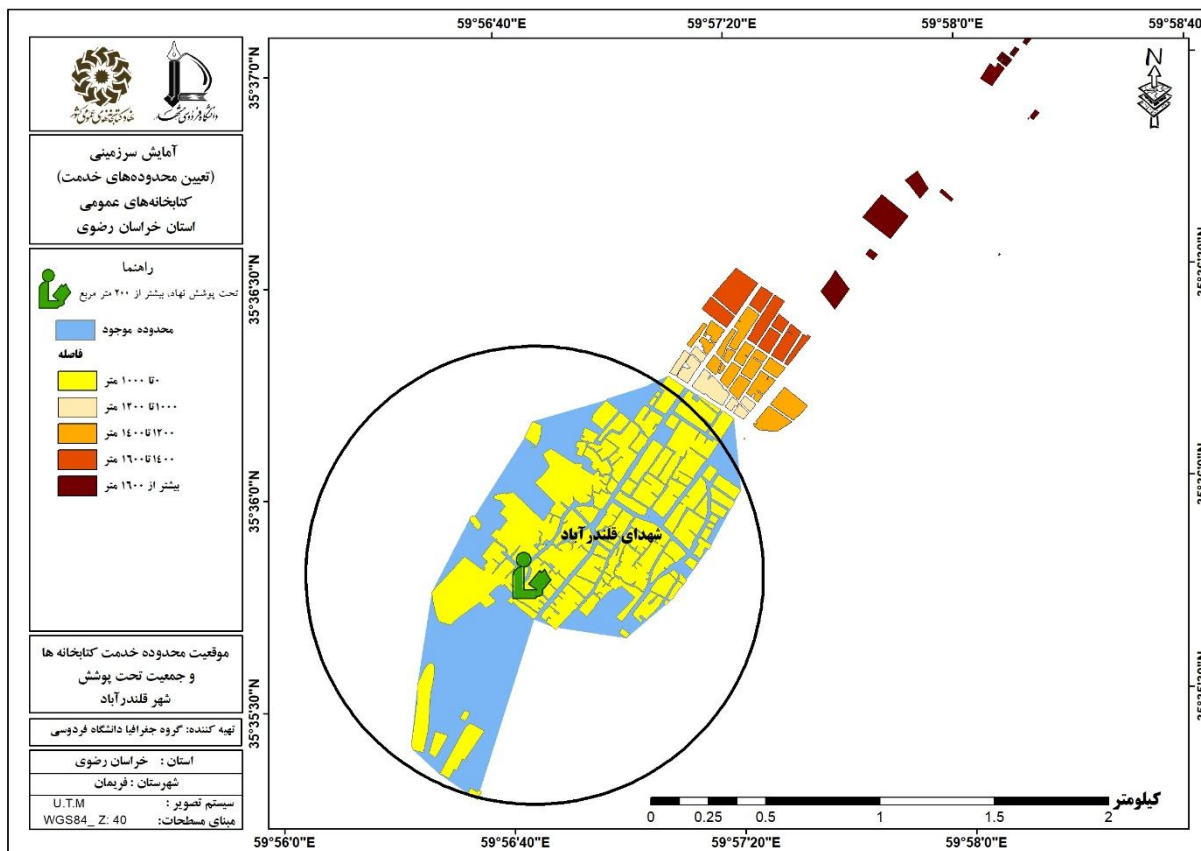
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای	کمبود/مازاد(مترمربع)
شهدای قلندراباد	شهدای قلندراباد	تحت پوشش نهاد	۲۶۵	۱۲۹	۳۹۲۳	۲۰۰	۲۰۰	-۶۵

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قلندرآباد

طبق جدول (۲۷۴)، در شهر قلندرآباد ۷۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۹۲۳ نفر برابر با ۸۲/۱۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷ بلوک با جمعیتی برابر با ۱۵۱ نفر (۳/۱۶ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۶ بلوک با جمعیتی در حدود ۴۷۰ نفر برابر با ۹/۸۴ درصد جمعیت در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۸ بلوک با جمعیت ۲۳۱ نفری (۴/۸۴ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۲۷۴ و شکل ۱۳۶).

جدول ۲۷۴. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قلندرآباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
قلندرآباد	۱۰۰۰ متر	۷۸	۳۹۲۳	۸۲/۱۶
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷	۱۵۱	۳/۱۶
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۶	۴۷۰	۹/۸۴
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۸	۲۳۱	۴/۸۴
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۲۰	۰	۰
مجموع		۱۲۹	۴۷۷۵	۱۰۰

شکل ۱۳۶. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر قلندرآباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر قلندر آباد

محدوده خدمت کتابخانه موجود شهر قلندرآباد و جمعیت تحت پوشش آن نشان داد در این شهر نیازی به ایجاد کتابخانه جدید وجود ندارد.

۵-۲۰-۳. شهر سفیدسنگ

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

اطلاعات جدول (۲۷۵)، نشان می‌دهد شهر سفیدسنگ دارای یک کتابخانه به نام شهید سپهری با ۱۲۰ مترمربع زیربنا است. سازمان مادر این کتابخانه، شهرداری است و کتابخانه از نوع عمومی و مشارکتی می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۶۱۲۹ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۸۰ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۲۷۵. مشخصات کتابخانه های موجود شهر سفیدسنگ

نام کتابخانه	شهید سپهری
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	شهرداری
درجه	۹
مساحت	۲۰۰
زیربنا	۱۲۰
جمعیت شهر	۶۱۲۹
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد (مترمربع)	۸۰

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر سفیدسنگ (وضع موجود)

با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر سفیدسنگ زیر ۲۰۰ مترمربع می باشد لذا فاقد محدوده خدمت کتابخانه است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر سفیدسنگ

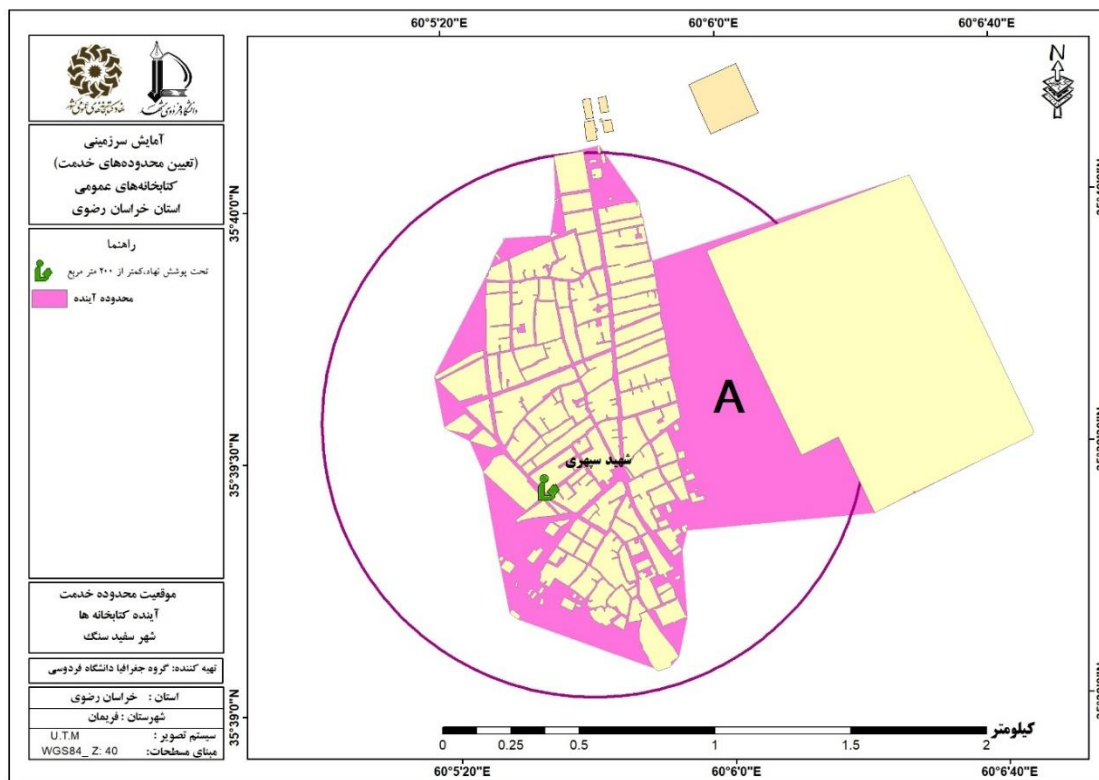
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر سفیدسنگ زیر ۲۰۰ مترمربع می باشد لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر سفیدسنگ

شهر سفیدسنگ دارای یک محدوده خدمت پیشنهادی است. پهنه A با افزایش فضای ۸۰ متری برای جمعیت ۵۹۴۵ نفری پیشنهاد گردیده است. مشخصات پهنه به شرح جدول (۲۷۶) و شکل (۱۳۷) می باشد.

جدول ۲۷۶. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر سفیدسنگ

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهید سپهری	تحت پوشش نهاد	۱۲۰	۵۹۴۵	۲۰۰	۸۰	اول

شکل ۱۳۷. محدوده خدمت آینده در شهر سفیدسنگ کتابخانه‌های فرضی

۵-۲۰-۴. شهر فرهادگرد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر فرهادگرد فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر فرهادگرد (وضع موجود)

شهر فرهادگرد فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر فرهادگرد

شهر فرهادگرد فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

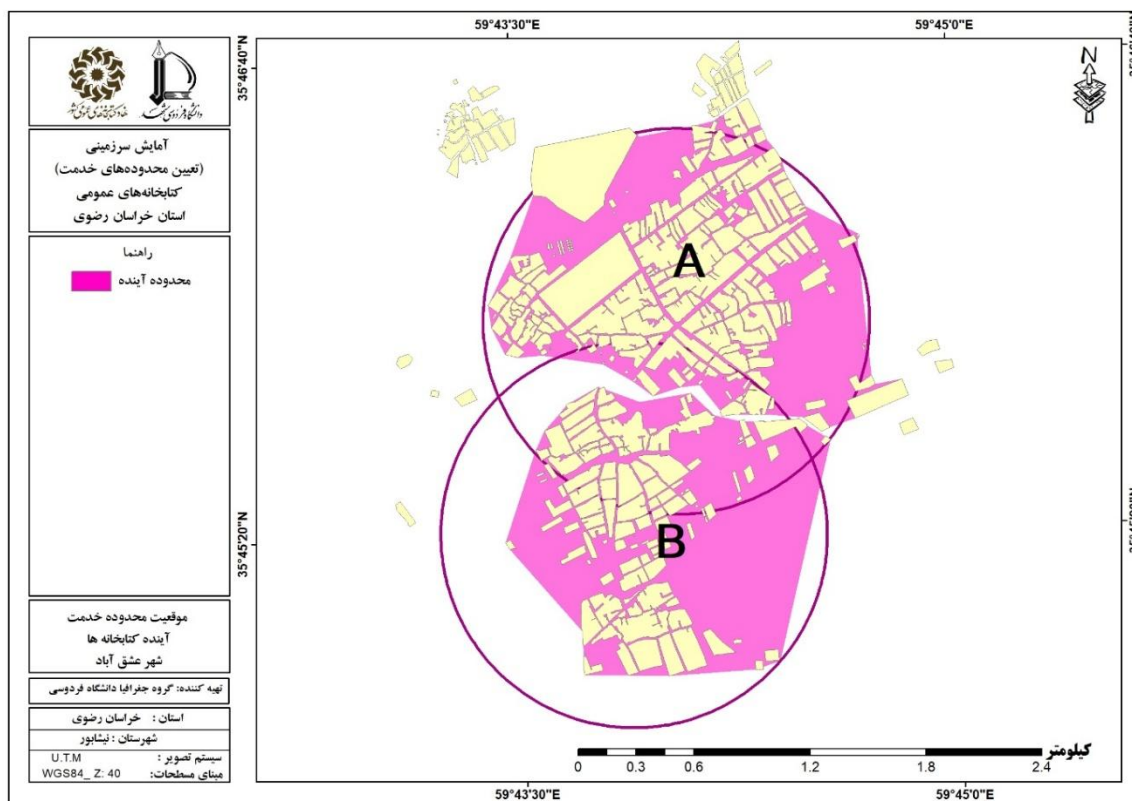
الف) تعیین محدوده خدمت آینده شهر فرهادگرد

با توجه به اینکه شهر فرهادگرد فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد و از آنجایی که خدمات فرهنگی از جمله بهره مندی از کتابخانه‌های عمومی حق همه افراد یک جامعه است براین اساس محدوده آینده خدمات کتابخانه‌ای برای این شهر تعیین گردید. لذا دو محدوده پیشنهادی مشخص شد. پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۵۳۳۰ نفر جمعیت

در اولویت اول قرار دارد. پهنه B با توجه به اینکه آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد لذا در اولویت احداث قرار نمی گیرد. مشخصات پهنه ها در جدول (۲۷۷) آمده است (شکل ۱۳۸).

جدول ۲۷۷. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر فرهادگرد

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۵۳۳۰	۲۰۰	۲۰۰	اول
B	-	-	-	۲۲۸۴	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۳۸. محدوده خدمت آینده در شهر فرهادگرد براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۰-۵. کتابخانه های روستایی شهرستان فریمان

شهرستان فریمان تشکیل شده از دو بخش قلندرآباد و مرکزی و پنج دهستان (قلندرآباد، سفیدسنگ، سنگ بست، بالابند و فریمان) می باشد. طبق جدول (۲۷۸) در دهستان فریمان، در روستای قلعه نو یک کتابخانه واقع شده است و با توجه به زیربنای مورد نیاز (۳۲۲ مترمربع) با ۱۹۷ مترمربع کمبود زیربنا مواجه هستیم.

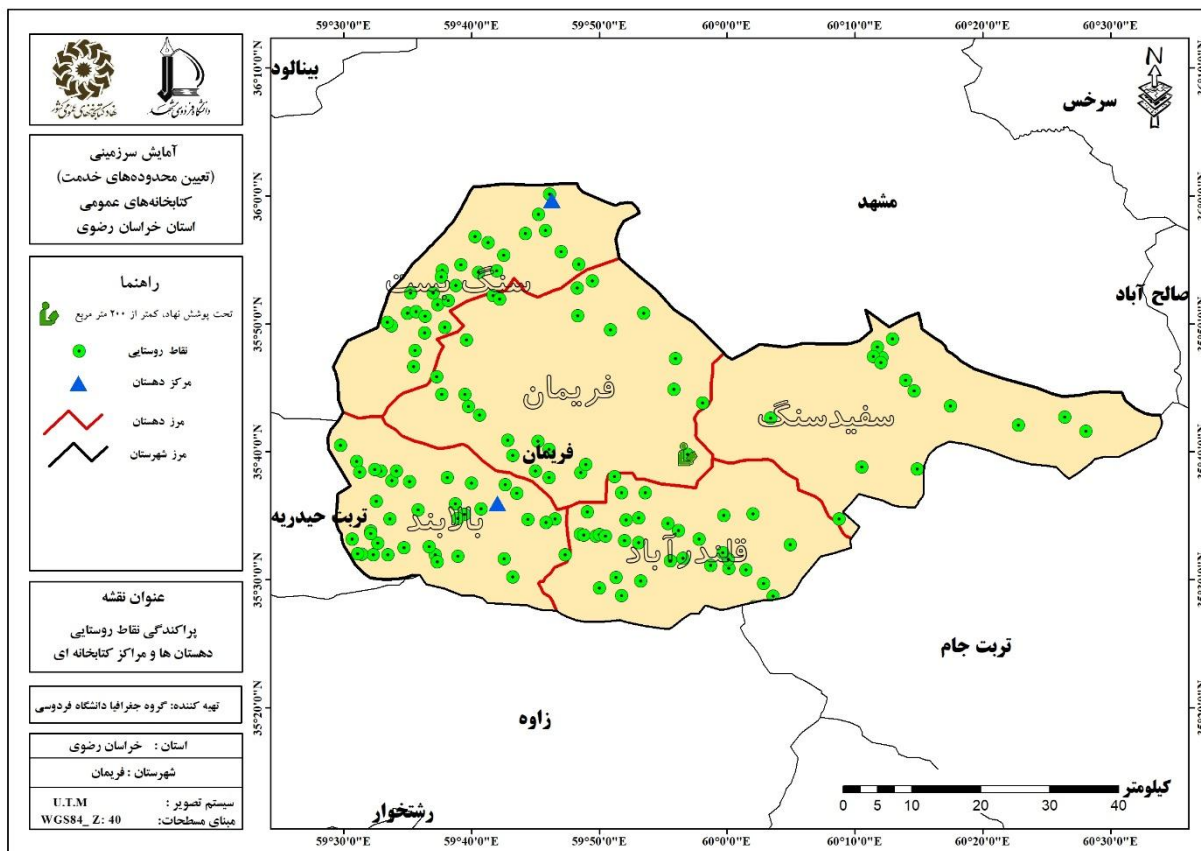
جدول ۲۷۸. کتابخانه های روستایی شهرستان فریمان

نقشه	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	دارای کتابخانه	نام روستای	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
مرکزی	فریمان	۱۰۷۳۸	فرهادگرد	۸۴۴۲	قلعه نوفریمان	۳۷۲۲	قلعه نوفریمان	تحت پوشش نهاد	۱۲۵	

جدول (۲۷۹) نشان می دهد روستاهای کاریزحاج محمدجان و کته شمشیر سفلی نیازمند احداث کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۷۹) آورده شده است. (شکل ۱۳۹).

جدول ۲۷۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان فریمان

نقشه	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		جمعیت کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت			
قلندراباد	سفیدسنگ	۳۲۷۳	سفیدسنگ	۶۱۲۹	کاریزحاج محمدجان	۱۸۲۱	روستای دوم نیازمند کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر	
	قلندراباد	۱۱۰۷۹	قلندراباد	۴۸۸۰	کته شمشیر سفلی	۳۱۱۲	روستای دوم نیازمند کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر	
مرکزی	سنگ بست	۷۰۲۷	سنگ بست	۷۸۶	سعدآباد	۱۱۵۷	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.		
	بالابند	۷۹۱۸	زرکک	۳۳۴	چهاربست باغ	۹۷۹	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.		
	فریمان	۱۰۷۳۸	فرهادگرد	۸۴۴۲	قلعه نوفریمان	۳۷۲۲	روستای دوم دارای کتابخانه با ۱۲۵ متر زیربنا	نیازمند افزایش زیربنا می باشد.	

شکل ۱۳۹. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان فریمان

۵-۲۱. شهرستان خلیل آباد

۵-۲۱-۱. شهر خلیل آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

بررسی وضع موجود کتابخانه های شهر خلیل آباد نشان داد در این شهر دو کتابخانه به نام های بحرالعلوم (ع) و کتابخانه مسجد جامع وجود دارد. بیشترین زیربنا به کتابخانه بحرالعلوم (ع) با ۳۰۰ مترمربع اختصاص دارد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۲۷۵۱ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۳۸۳ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۲۰۰ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است (جدول ۲۸۰).

جدول ۲۸۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر خلیل آباد

نام کتابخانه	بحرالعلوم(ع)	مسجدجامع
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور	هیئت امنای مسجد جامع
درجه	۵	۹
مساحت	۷۵۰	۲۰۰
زیربنا	۳۰۰	۲۰۰
جمعیت شهر	۱۲۷۵۱	
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۳۸۳	
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۲۰۰	

طبق جدول (۲۸۱) کتابخانه بحرالعلوم(ع) دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی می باشد لذا از نوع عمومی است و کتابخانه مسجدجامع برخی شروط کتابخانه عمومی را نداشته بنابراین از نوع پیشخان می باشد.

جدول ۲۸۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر خلیل آباد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
بحرالعلوم(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
مسجدجامع	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر خلیل آباد (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه بحرالعلوم(ع) با مساحت ۳۶۱ هکتار، جمعیتی بالغ بر ۱۰۸۳۳ نفر را در بر می گیرد. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۳۲۵ متر فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند که با احتساب ۵۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه های مذکور (بحرالعلوم(ع) و مسجد جامع) ۱۷۵ مترمربع مازاد مشاهده می شود (جدول ۲۸۲).

جدول ۲۸۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر خلیل آباد (وضع موجود)

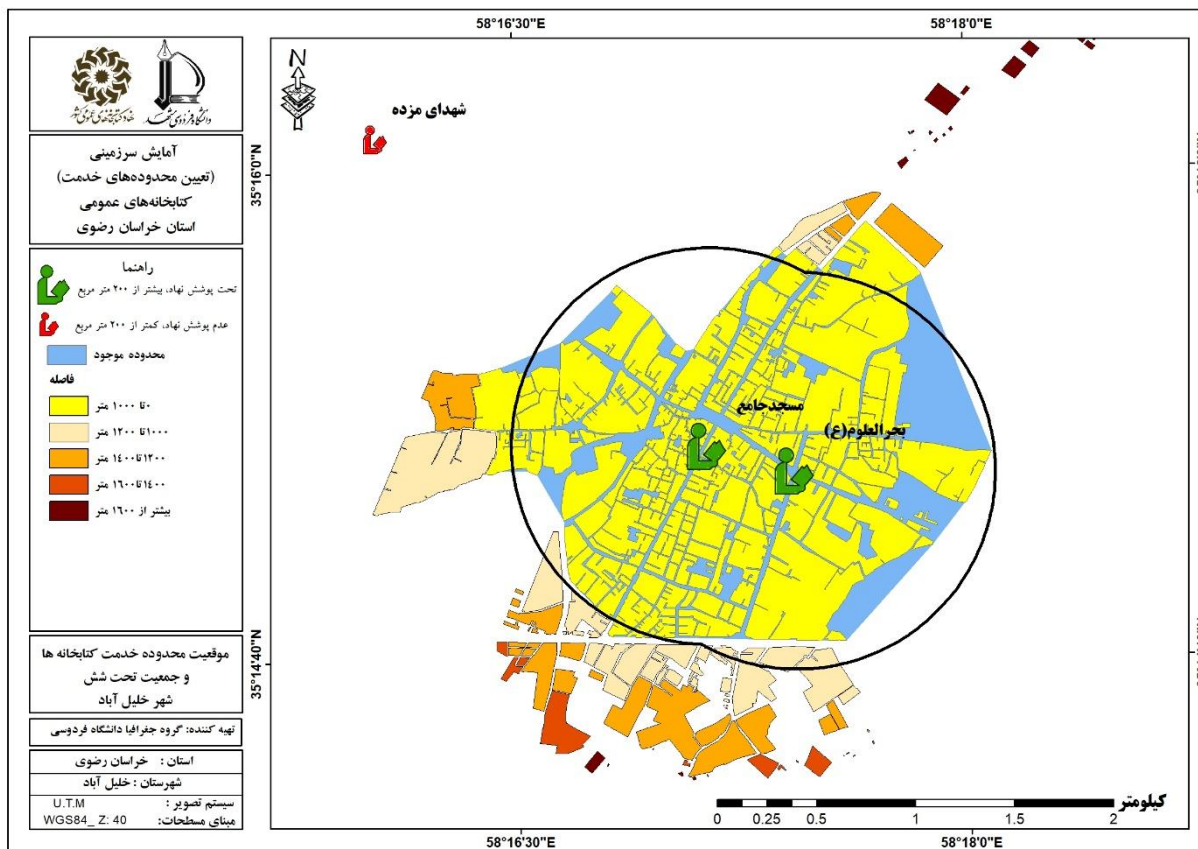
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنای	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	تفرقه شترمرغ (نفر به نیاز به آزایی ۱۰۰)	فضای کتابخانه‌ای	کمبود/مازاد (متر مربع)
بحرالعلوم (ع)	بحرالعلوم (ع)*	تحت پوشش نهاد	۳۰۰	۳۶۱	۱۰۸۳۳			-۱۷۵
	مسجد جامع	تحت پوشش نهاد	۲۰۰					

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خلیل آباد

در شهر خلیل آباد ۱۶۵ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۰۸۳۳ نفر برابر با ۸۶/۲۱ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۳۰ بلوک با جمعیت برابر با ۸۵۹ نفر (۶/۸۴ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۳۳ بلوک با جمعیت ۶۳۹ نفری (۵/۰۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۵ بلوک با جمعیت ۵۴ نفری (۰/۴۳ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۲۲ بلوک با جمعیت ۱۸۱ نفری (۱/۴۴ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۲۸۳ و شکل ۱۴۰).

جدول ۲۸۳. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خلیل آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
خلیل آباد	۱۰۰۰ متر	۱۶۵	۱۰۸۳۳	۸۶/۲۱
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۳۰	۸۵۹	۶/۸۴
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۳۳	۶۳۹	۵/۰۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۵	۵۴	۰/۴۳
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۲۲	۱۸۱	۱/۴۴
مجموع		۲۶۵	۱۲۵۶۶	۱۰۰

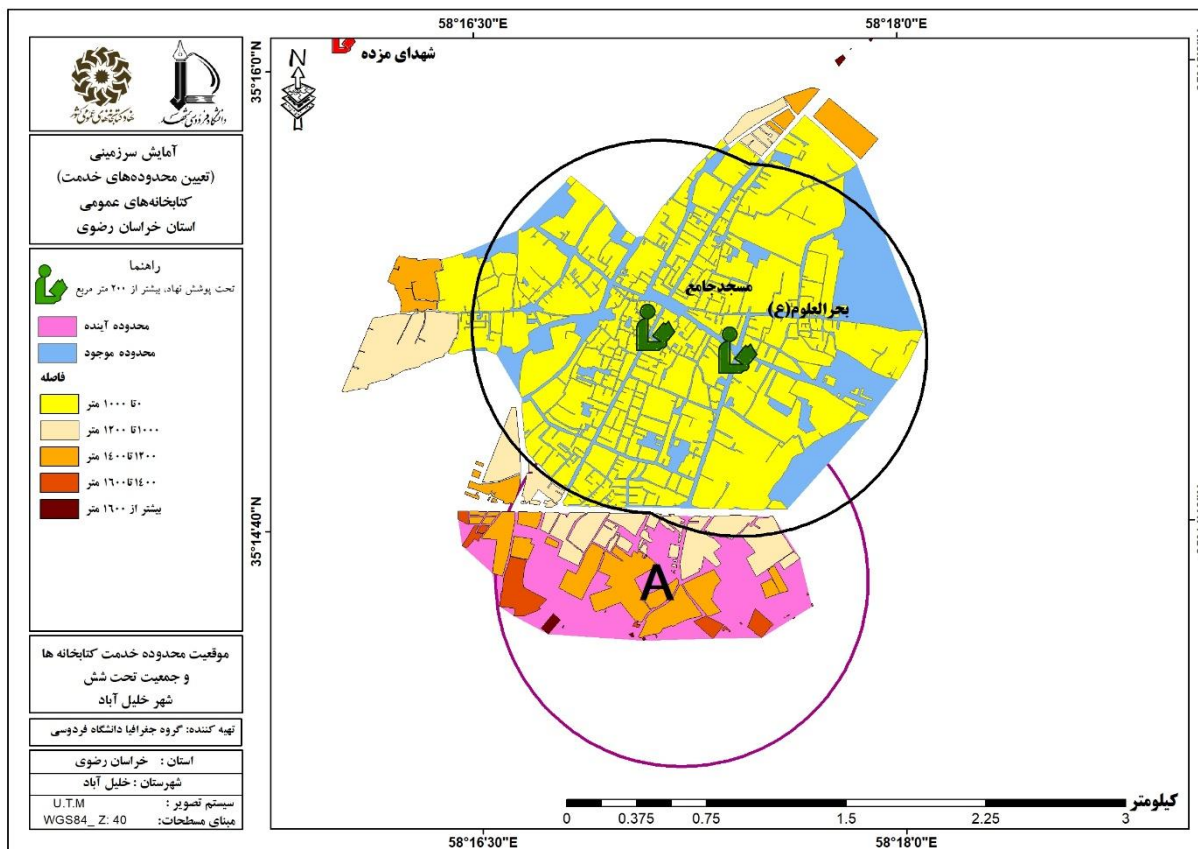
شکل ۱۴۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر خلیل آباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر خلیل آباد

شهر خلیل آباد دارای یک محدوده خدمت پیشنهادی است. اما با توجه به اینکه این شهر آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را نداشته لذا در اولویت احداث قرار نمی گیرد. مشخصات پهنه به شرح جدول (۲۸۴) و شکل (۱۴۱) می باشد.

جدول ۲۸۴. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر خلیل آباد

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۰۶۱	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۴۱. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر خلیل آباد براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۱-۲. شهر کندر

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

در جدول (۲۸۵)، مشاهده می شود شهر کندر دارای کتابخانه ای به نام عمید الملک کندی است. کتابخانه عمید الملک کندی از نوع عمومی و بصورت مشارکتی اداره می شود و سازمان مادر آن هیئت امنای مسجد جامع می باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۶۴۶۰ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۱۹۴ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۹۷ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است.

جدول ۲۸۵. مشخصات کتابخانه های موجود شهر کندر

نام کتابخانه	عمید الملک کندی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	هیئت امنای مسجد جامع
درجه	۸
مساحت	۵۰۰

نام کتابخانه	عمید الملک کندری
زیربنا	۲۹۷
جمعیت شهر	۶۴۶۰
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود / مازاد (مترمربع)	-۹۷

همچنین کتابخانه عمید الملک کندری استانداردهای استاندارد فضا، استاندارد نیروی انسانی و استاندارد زمان فعالیت نداشته به همین دلیل پیشنهاد است (جدول ۲۸۶).

جدول ۲۸۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهادی) در شهر کندر

نام کتابخانه	حق بهره-استاندارد مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
عمید الملک کندری	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	پیشنهادی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر کندر (وضع موجود)

براساس اطلاعات جدول (۲۸۷) کتابخانه عمید الملک کندری در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۶۳۰۹ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۸۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشد و با احتساب ۲۹۷ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۹۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود.

جدول ۲۸۷. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کندر (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نفر به مترمربع	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر)	کمبود / مازاد (مترمربع)
عمید الملک کندری	عمید الملک کندری	تحت پوشش نهاد	۲۹۷	۲۸۹	۶۳۰۹	۲۰۰	۲۰۰	-۹۷

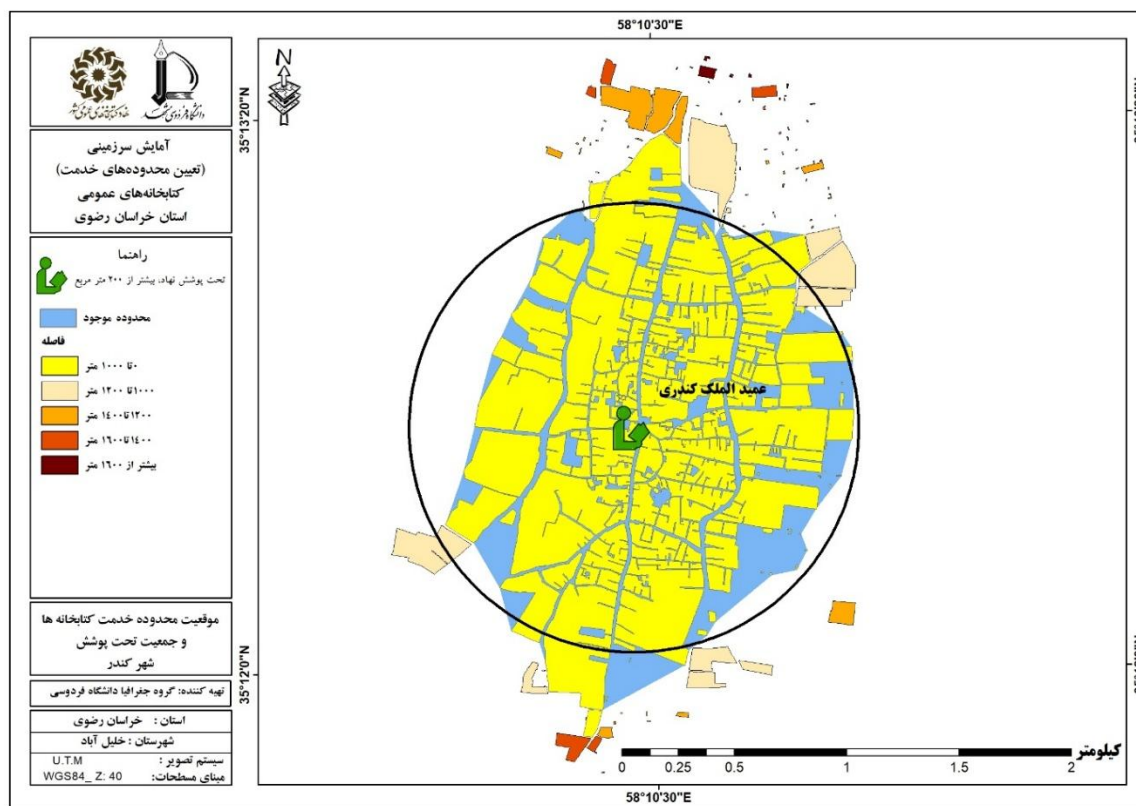
ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کندر

در شهر کندر ۱۴۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۶۳۰۹ نفر برابر با ۹۹/۰۶ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۲۷ بلوک با جمعیت برابر با ۳۵ نفر (۰/۵۵ درصد) در مسافت

۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، مسافت های ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری و ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ فاقد جمعیت هستند و ۱۳ بلوک با جمعیت ۲۵ نفری (۰/۳۹ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند (جدول ۲۸۸ و شکل ۱۴۲).

جدول ۲۸۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر کندر (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
کندر	۱۰۰۰ متر	۱۴۸	۶۳۰۹	۹۹/۰۶
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲۷	۳۵	۰/۵۵
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۴۰	۰	۰
	۱۶۰۰ تا ۱۸۰۰ متر	۲۳	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۳	۲۵	۰/۳۹
مجموع		۲۵۱	۶۳۶۹	۱۰۰

شکل ۱۴۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کندر (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر کندر

شهر کندر با توجه به اینکه کتابخانه های موجود محدوده خدمت را برای کل شهر فراهم نموده در حال حاضر نیاز به محدوده برای آینده نداشته، تنها افزایش سرانه کتابخانه در داخل محدوده خدمت موجود در اولویت می باشد.

۵-۲۱-۳. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خلیل آباد

شهرستان خلیل آباد از دو بخش شش‌طراز و مرکزی تشکیل شده است. این شهرستان دارای چهار دهستان کویر، شش‌طراز، رستاق و حومه است. همانطور که جدول (۲۸۹) و شکل (۱۴۳) نشان می‌دهد در شهرستان خلیل آباد، روستاهای جابوز، بزنجرد و مزده دارای یک کتابخانه می‌باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۸۹) آورده شده است.

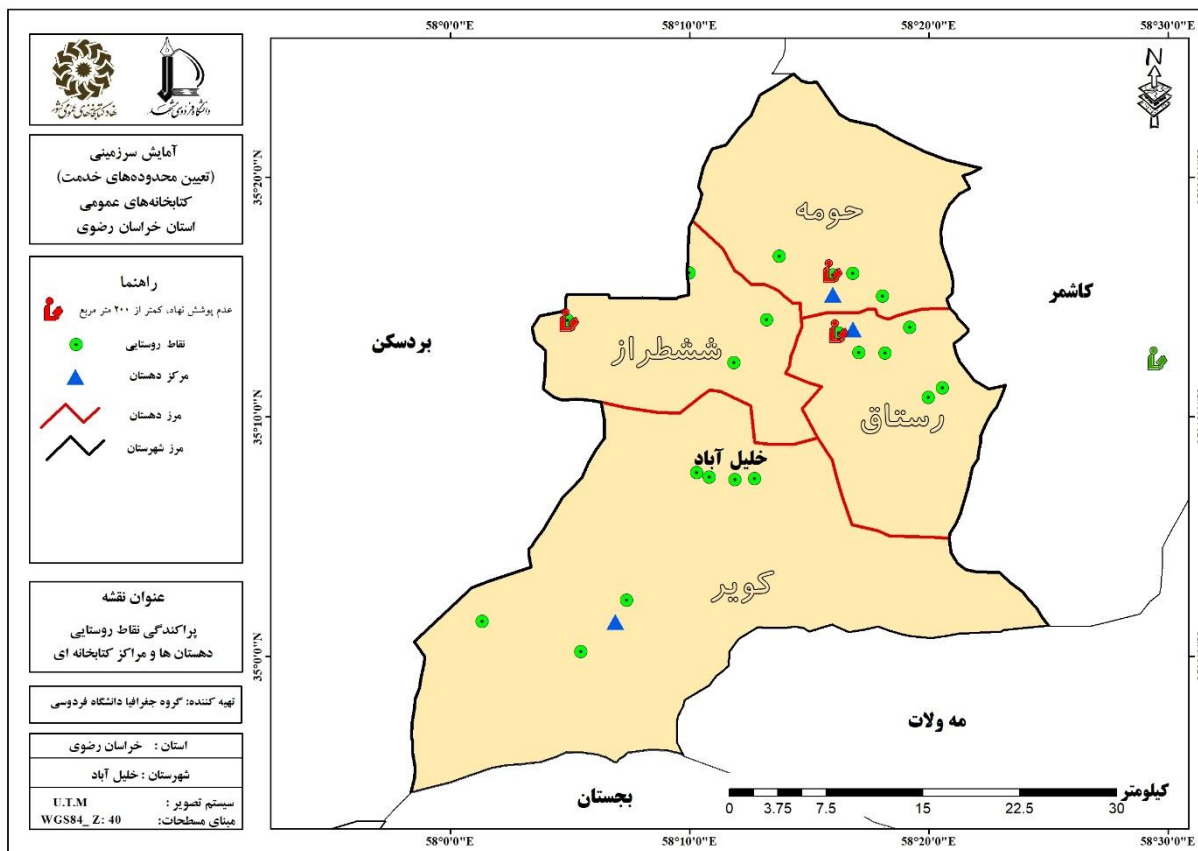
جدول ۲۸۹. کتابخانه‌های روستایی شهرستان خلیل آباد

شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	روستا	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۸۰	شش‌طراز	۷۰۹۶	کندر	۶۴۶۰	جابوز	جابوز	۳۶۳۹	جابوز	۱	عدم پوشش نهاد	۸۰
۱۵	رستاق	۸۴۴۱	ابراهیم آباد	۲۰۵۰	نقاب	نقاب	۲۵۵۶	بزنجرد	۱	عدم پوشش نهاد	۱۵
۶۰	حومه	۱۰۵۹۴	نصرآباد	۲۱۸۲	دهنو	دهنو	۴۲۷۹	مزده	۱	عدم پوشش نهاد	۶۰

طبق جدول (۲۹۰) روستاهای سعدالدین، جعفرآباد، ابراهیم آباد و نقاب نیازمند دریافت کتابخانه می‌باشند. وضعیت جمعیتی و وضع موجود کتابخانه‌های روستایی شهرستان خلیل آباد به شرح جدول (۲۹۰) و شکل (۱۴۳) آمده است.

جدول ۲۹۰. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه‌های دهستان‌های شهرستان خلیل آباد

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
شش‌طراز	کویر	۶۳۵۹	سعدالدین	۱۹۳۱	جعفرآباد	۱۶۳۰	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	شش‌طراز	۷۰۹۶	کندر	۶۴۶۰	جابوز	۳۶۳۹	روستای جابوز دارای کتابخانه با ۸۰ متر زیربنا	۱۲۰ متر کمبود زیربنا
مرکزی	رستاق	۸۴۴۱	ابراهیم آباد	۲۰۵۰	نقاب	۲۵۵۶	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	حومه	۱۰۵۹۴	نصرآباد	۲۱۸۲	دهنو	۴۲۷۹	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ مترمربع

شکل ۱۴۳. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان خلیل آباد

۵-۲۲. شهرستان سرخس

۵-۲۲-۱. شهر سرخس

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر سرخس دارای ۴ کتابخانه به نام‌های تربیت زندان، فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع)، دکتر شریعتی و مرکز سرخس می‌باشد. همانگونه که در جدول (۲۹۱) نیز قابل مشاهده است، فقط کتابخانه دکتر شریعتی تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است و کتابخانه تربیت زندان بصورت مشارکتی اداره می‌شود و دو کتابخانه دیگر (مرکز سرخس و فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع)) بدون پوشش نهاد می‌باشند. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۴۲۱۷۹ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۱۲۶۵ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۲۷۳۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۲۹۱. مشخصات کتابخانه های موجود شهر سرخس

نام کتابخانه	فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع)	دکتر شریعتی	مرکز سرخس	تربیت زندان
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	استان قدس رضوی	نهاد کتابخانه های عمومی کشور	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	اداره زندان
درجه	ندارد	۵	ندارد	۹
مساحت	۸۰۰۰	۱۱۶۰	۶۵۰	۳۵
زیربنا	۲۶۰۰	۷۶۰	۶۰۰	۳۵
جمعیت شهر	۴۲۱۷۹			
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۱۲۶۵			
کمبود / مازاد (مترمربع)	-۲۷۳۰			

طبق جدول (۲۹۲) کتابخانه های دکتر شریعتی و فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع) دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی می باشند؛ بنابراین از نوع عمومی و کتابخانه های تربیت زندان و مرکز سرخس برخی استانداردهای کتابخانه عمومی را نداشته؛ لذا از نوع پیشخان هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۲۹۲) آمده است.

جدول ۲۹۲. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سرخس

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
تربیت زندان	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز سرخس	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
دکتر شریعتی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب- محدوده خدمت کتابخانه های شهر سرخس (وضع موجود)

طبق جدول (۲۹۳) محدوده خدمت کتابخانه فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع) با مساحت ۳۳۷ هکتاری جمعیتی بالغ بر ۱۲۶۶۳ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۳۸۰ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۳۲۳۵ مترمربع زیربنای کتابخانه های مذکور ۲۸۵۵ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای مشاهده می شود. همچنین محدوده خدمت کتابخانه دکتر شریعتی تعداد ۲۰۷۱۸ نفر را تحت پوشش خود

قرار داده است که با احتساب سرانه مطلوب، ۶۲۲ مترمربع فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز است و براساس زیربنای کتابخانه موجود (۷۶۰ مترمربع)، با ۱۳۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو هستیم.

جدول ۲۹۳. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سرخس (وضع موجود)

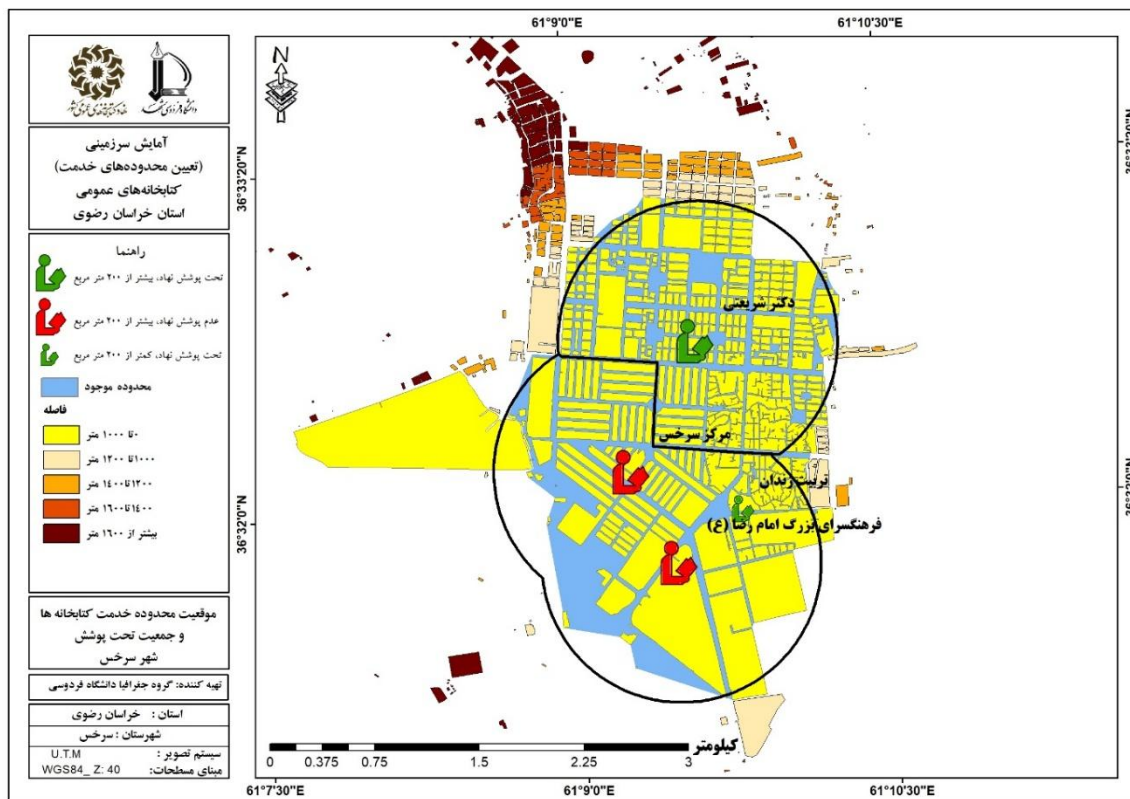
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	مورد نیاز به آزای فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به آزای ۱۰۰ نفر به مترمربع	مازاد (مترمربع) / کمبود
فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع)	فرهنگسرای بزرگ امام رضا (ع)*	عدم پوشش نهاد	۲۶۰۰*	۳۳۷	۱۲۶۶۳	۳۸۰	-۲۸۵۵
	مرکز سرخس	عدم پوشش نهاد	۶۰۰				
	تربیت زندان	تحت پوشش نهاد	۳۵				
دکتر شریعتی	دکتر شریعتی	تحت پوشش نهاد	۷۶۰	۲۶۲	۲۰۷۱۸	۶۲۲	-۱۳۸

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سرخس

در شهر سرخس ۴۳۶ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۳۴۴۹ نفر برابر با ۸۰/۹۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۷۴ بلوک با جمعیت برابر با ۲۹۶۷ نفر (۷/۱۸ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۷۶ بلوک با جمعیت ۱۶۴۸ نفری (۳/۹۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۳۷ بلوک با جمعیت ۱۱۰۵ نفری (۲/۶۷ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۴۹ بلوک با جمعیت ۲۱۷۷ نفری (۵/۲۷ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۲۹۴، شکل ۱۴۴).

جدول ۲۹۴. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سرخس (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
سرخس	۱۰۰۰ متر	۴۳۶	۳۳۴۴۹	۸۰/۹۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷۴	۲۹۶۷	۷/۱۸
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۷۶	۱۶۴۸	۳/۹۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۳۷	۱۱۰۵	۲/۶۷
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۴۹	۲۱۷۷	۵/۲۷
مجموع		۷۷۲	۴۱۳۴۶	۱۰۰

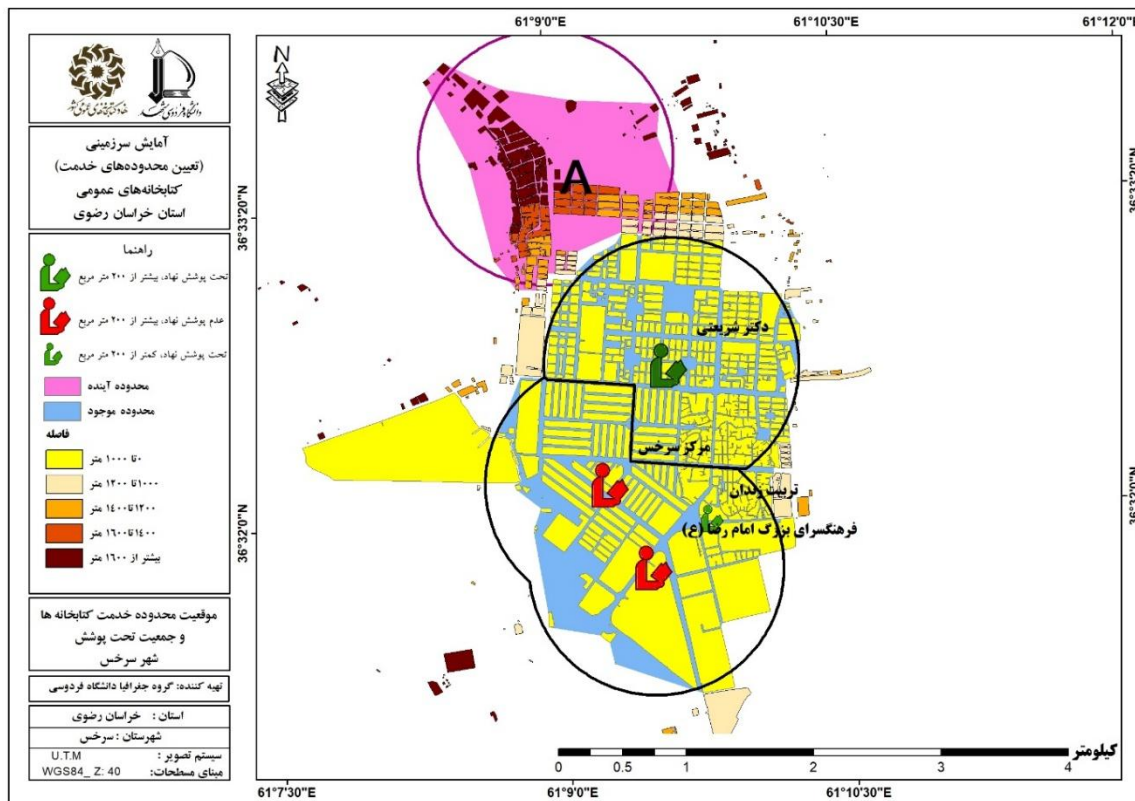
شکل ۱۴۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سرخس (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر سرخس

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر سرخس یک پهنه جمعیتی مشخص شد. پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۵۱۶۷ نفر جمعیت در اولویت اول قرار دارد. مشخصات پهنه در جدول (۲۹۵) آمده است (شکل ۱۴۵).

جدول ۲۹۵. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر سرخس

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۵۱۶۷	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۱۴۵. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر سرخس براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۲-۲. شهر مزداوند

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

شهر مزداوند فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر مزداوند (وضع موجود)

شهر مزداوند فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر مزداوند

شهر مزداوند فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر مزداوند

با توجه به اینکه شهر مزداوند فاقد کتابخانه عمومی می باشد اما به دلیل اینکه آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه نداشته؛ لذا پهنه پیشنهادی در اولویت احداث قرار نمی گیرد (جدول ۲۹۶) و (شکل ۱۴۶).

جدول ۲۹۶. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر مزداوند

اولویت	فضای کتابخانه های مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	جمعیت فاقد پوشش	زیربنا	نوع کتابخانه	کتابخانه های واقع در محدوده	نام پهنه
		آستانه جمعیتی لازم را ندارد	۱۰۹۳	-	-	-	A

شکل ۱۴۶. محدوده خدمت آینده در شهر مزداوند براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۲-۳. کتابخانه های روستایی شهرستان سرخس

طبق جدول (۲۹۷) شهرستان سرخس از دو بخش مرکزی و مرزداران و شش دهستان (مرزداران، گل بی بی، پل خاتون، خانگیران، تجن و سرخس) تشکیل شده است. در شهرستان سرخس روستاهای شیرتپه، تپه میراحمد، کلاته اله نظر و کلاته عوض هر کدام دارای یک کتابخانه روستایی می باشند. با توجه به زیربنای موجود کتابخانه های مذکور، در تمامی دهستان های تجن، سرخس، خانگیران و گل بی بی با کمبود زیربنا مواجه هستیم.

جدول ۲۹۷. کتابخانه های روستایی شهرستان سرخس

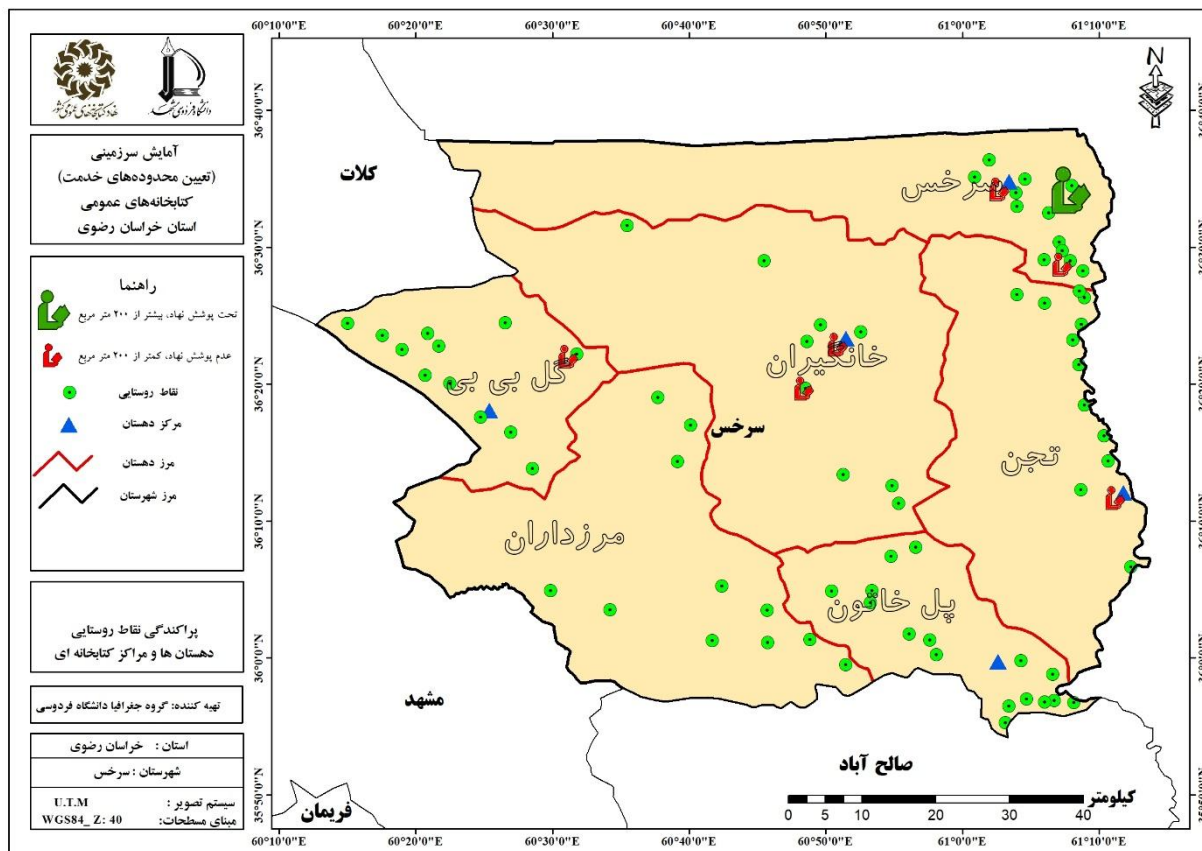
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام روستا	جمعیت	دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	فرع کتابخانه	کتابخانه زیربنای
مرکزی	تجن	۱۳۱۹۷	سنگر	۱۳۶۹	شیرتپه	۲۶۴۳	عدم پوشش نهاد	۵۰
	سرخس	۱۷۷۳۴	کندکلی	۱۵۱۸	تپه میراحمد	۲۷۶۲	عدم پوشش نهاد	۴۵
							عدم پوشش نهاد	۳۰
	خانگیران	۷۶۰۰	گنبدلی	۱۸۷۷	کلاته اله نظر	۱۱۱۳	عدم پوشش نهاد	۲۵
مرزداران	گل بی بی	۶۱۲۱	بزنگان	۳۴۴۰	کلاته عوض	۸۷۶	عدم پوشش نهاد	۲۴

براساس جدول (۲۹۸) روستاهای بزنگان، شیرتپه و تپه میراحمد نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. جدول (۲۹۸)

وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان سرخس را نشان می دهد (شکل ۱۴۷).

جدول ۲۹۸. محدوده های خدمت کتابخانه های روستایی شهرستان سرخس

شماره	نام دهستان	جمعیت	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت	نام	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان	کتابخانه	زیربنای مورد
			جمعیت	نام					
مرزداران	مرزداران	۲۹۱۴	مزدآوند	۱۲۴۱	چکودر	۸۶۳	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.		
مرکزی	گل بی بی	۶۱۲۱	بزنگان	۳۴۴۰	کلاته عوض	۸۷۶	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر	
	پل خاتون	۶۵۳۲	پس کمر	۱۲۶۲	قلعه سنگی	۹۱۹	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.		
	خانگیران	۷۶۰۰	گنبدلی	۱۸۷۷	کلاته اله نظر	۱۱۱۳	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۲۵ متر زیربنا	۱۷۵ متر کمبود زیربنا	
تجن	تجن	۱۳۱۹۷	سنگر	۱۳۶۹	شیرتپه	۲۶۴۳	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۵۰ متر زیربنا	در حال حاضر نیاز به افزایش زیربنا نمی باشد.	
							روستای دوم نیازمند کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر مربع	
سرخس	سرخس	۱۷۷۳۴	کندکلی	۱۵۱۸	تپه میراحمد	۲۷۶۲	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۴۵ متر زیربنا	زیربنای مورد نیاز: ۱۵۵ متر مربع	

شکل ۱۴۷. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان سرخس

۵-۲۳. شهرستان گناباد

۵-۲۳-۱. شهر گناباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

شهر گناباد دارای ۱۰ کتابخانه به نام های حاج عبدالهی، امام جعفر صادق (ع)، امام رضا (ع)، شهید ابدی شهری، تخصصی کلام و تفسیر، شهید مطهری، تربیت، مرکز شماره دو گناباد، مرکز شماره یک گناباد و شهید اسماعیلی می باشد. از میان ۱۰ کتابخانه موجود شهر گناباد، کتابخانه امام رضا (ع) با ۹۵۰ مترمربع زیربنا بزرگترین کتابخانه شهر است که سازمان مادر آن آستان قدس رضوی می باشد. کتابخانه های امام جعفر صادق (ع)، حاج عبدالهی، شهید ابدی شهری و شهید مطهری تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی هستند. سازمان مادر کتابخانه های مرکز شماره ۱ و ۲ نیز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان می باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، با جمعیتی ۴۰۷۷۳ بالغ بر نفر نیاز به ۱۲۲۳

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
امام رضا (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
حاج عبدالهی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
تربیت	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید ابدی شهری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید مطهری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر گناباد (وضع موجود)

در شهر گناباد محدوده خدمت کتابخانه حاج عبدالهی جمعیتی در حدود ۳۴۴۹ نفر را پوشش می‌دهد. با توجه به جمعیت تحت پوشش و زیربنای ۲۰۰ متری کتابخانه و با احتساب سرانه مطلوب برای این جمعیت به فضای جدید نیازی نیست. در کتابخانه امام جعفر صادق (ع) نیز با توجه به جمعیت ۱۸۱۹ نفری در محدوده خدمت و با توجه به سرانه مطلوب به ۲۰۰ مترمربع زیربنا نیاز است که با احتساب زیربنای ۳۵۷ مترمربعی، در کتابخانه مذکور ۱۵۷ متر مازاد زیربنا وجود دارد. محدوده خدمت کتابخانه امام رضا (ع) ۱۹۱۸۰ نفر را تحت پوشش خود قرار داده که با توجه به زیربنای ۱۴۵۳ متری کتابخانه‌های واقع در محدوده خدمت (امام رضا (ع) و مرکز شماره دو) و ۵۷۵ متر فضای مورد نیاز این جمعیت با ۸۷۸ مترمربع مازاد فضا روبرو هستیم. همچنین در کتابخانه شهید ابدی شهری با توجه به جمعیت ۱۵۰۱ نفری در محدوده خدمت و با احتساب سرانه مطلوب، به ۴۵ مترمربع زیربنا نیاز است که با لحاظ ۲۴۰ مترمربعی کتابخانه مذکور ۴۰ متر مازاد زیربنا وجود دارد.

در محدوده خدمت کتابخانه شهید مطهری، کتابخانه‌های تخصصی کلام و تفسیر، شهید مطهری، مرکز شماره یک و تربیت قرار گرفته‌اند. این محدوده خدمت در مساحتی ۳۷۴ هکتاری، جمعیتی در حدود ۷۹۲۵ نفر را تحت پوشش قرار داده است که با احتساب زیربنای کتابخانه‌های مذکور ۲۸۷۵ مترمربع در برابر ۲۳۸ مترمربع فضای مورد نیاز برای این جمعیت ۱۱۸۴ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای وجود دارد (جدول ۳۰۱).

جدول ۳۰۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر گناباد (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فقره به مترمربع	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه‌ای)	کسب/ مازاد (مترمربع)
امام رضا (ع)	امام رضا (ع)*	عدم پوشش نهاد	۹۵۰	۴۴۲	۱۹۱۸۰	۵۷۵	۵۷۵	-۸۷۸

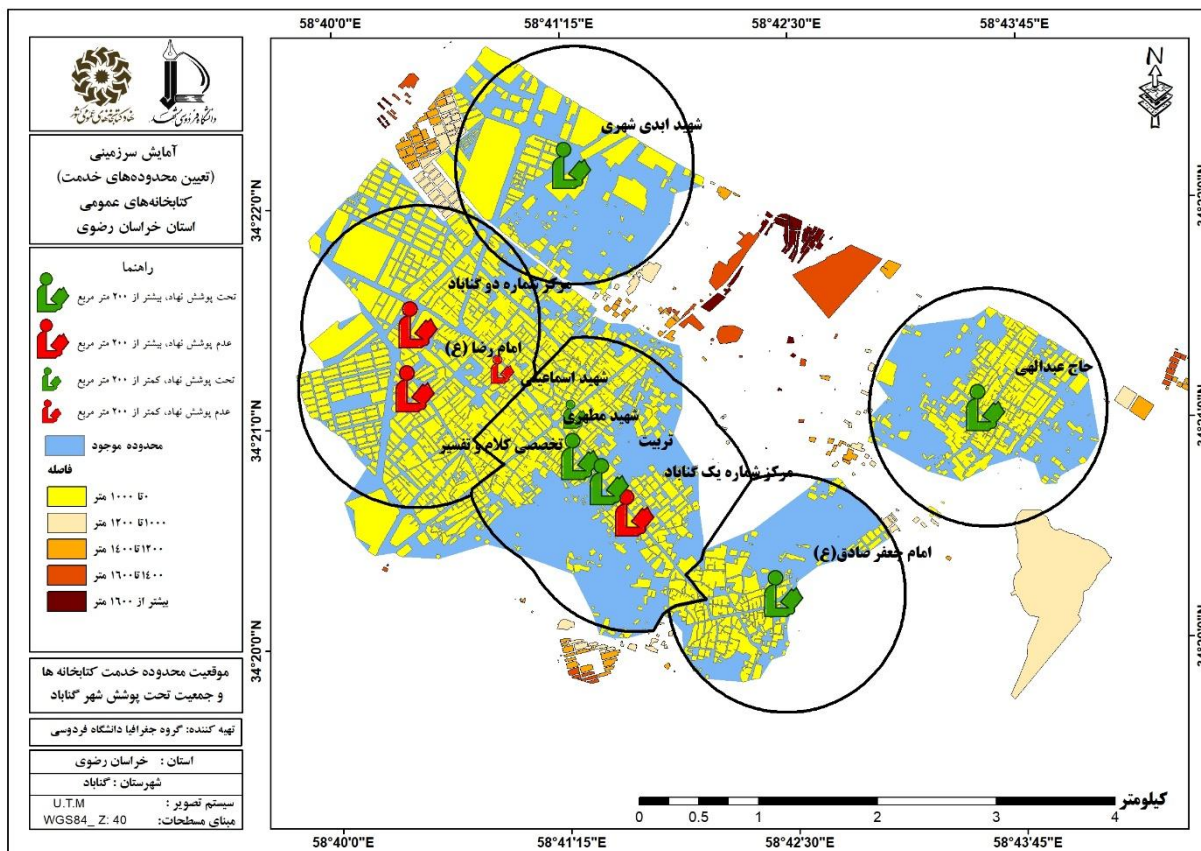
				۱۰۳	عدم پوشش نهاد	شهید اسماعیلی	
				۴۰۰	عدم پوشش نهاد	مرکز شماره دو گناباد	
-۱۱۸۴	۲۳۸	۷۹۲۵	۳۷۴	۵۰۰	عدم پوشش نهاد	مرکز شماره یک گناباد *	شهید مطهری
				۴۵۰	تحت پوشش نهاد	شهید مطهری	
				۳۲۲	تحت پوشش نهاد	تربیت	
				۱۵۰	تحت پوشش نهاد	تخصصی کلام و تفسیر	
-۱۵۷	۲۰۰	۱۸۱۹	۱۴۹	۳۵۷	تحت پوشش نهاد	امام جعفر صادق(ع)	امام جعفر صادق(ع)
-۴۰	۲۰۰	۱۵۰۱	۲۴۳	۲۴۰	تحت پوشش نهاد	شهید ابدی شهری	شهید ابدی شهری
۰	۲۰۰	۳۴۴۹	۲۰۷	۲۰۰	تحت پوشش نهاد	حاج عبدالهی	حاج عبدالهی

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر گناباد

جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها نشان می‌دهد در شهر گناباد ۱۴۵۰ بلوک با جمعیتی در حدود ۳۳۸۷۴ نفر برابر با ۸۹/۹۹ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۸۹ بلوک با جمعیت برابر با ۱۲۵۱ نفر (۳/۳۲ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۹۱ بلوک با جمعیت ۱۴۳۳ نفری (۳/۸۱ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۳۱ بلوک با جمعیت ۳۲۸ نفری (۰/۸۷ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۵ بلوک با جمعیت ۷۵۴ نفری (۲/۰۰ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۳۰۲ و شکل ۱۴۸).

جدول ۳۰۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر گناباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
گناباد	۱۰۰۰ متر	۱۴۵۰	۳۳۸۷۴	۸۹/۹۹
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۸۹	۱۲۵۱	۳/۳۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۹۱	۱۴۳۳	۳/۸۱
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۳۱	۳۲۸	۰/۸۷
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۵	۷۵۴	۲
مجموع		۱۶۹۶	۳۷۶۴۰	۱۰۰

شکل ۱۴۸. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر گناباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر گناباد

با توجه به پوشش کامل کتابخانه‌های موجود در شهر گناباد به همین دلیل برای آینده نیازی به ایجاد کتابخانه عمومی نمی‌باشد.

۵-۲۳-۲. شهر بیدخت

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر بیدخت دارای یک کتابخانه به نام شهید هاشمی نژاد با ۱۸۰۰ مترمربع زیربنا می‌باشد. این کتابخانه از نوع عمومی و تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۵۵۰۱ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۱۶۵ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۶۰۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است جدول (۳۰۳).

جدول ۳۰۳. مشخصات کتابخانه های موجود شهر بیدخت

نام کتابخانه	شهید هاشمی نژاد
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۳
مساحت	۲۲۰۰
زیربنا	۱۸۰۰
جمعیت شهر	۵۵۰۱
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۱۶۰۰

براساس جدول (۳۰۴) کتابخانه شهید هاشمی نژاد از نوع عمومی می باشد چرا که تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را داراست.

جدول ۳۰۴. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر بیدخت

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید هاشمی نژاد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب- محدوده خدمت کتابخانه های شهر بیدخت (وضع موجود)

کتابخانه شهید هاشمی نژاد در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۴۳۸۱ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۳۱ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۱۸۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۶۰۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای مشاهده می شود. جدول (۳۰۵).

جدول ۳۰۵. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر بیدخت (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نفر به مترمربع	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه ای)	کمبود/ مازاد (مترمربع)
شهید هاشمی نژاد	شهید هاشمی نژاد	تحت پوشش نهاد	۱۸۰۰	۲۰۴	۴۳۸۱	۲۰۰	۲۰۰	-۱۶۰۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بیدخت

طبق جدول (۳۰۶)، در شهر بیدخت ۲۶۴ بلوک با جمعیتی در حدود ۴۳۴۹ نفر برابر با ۸۵/۷۱ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند؛ ۱۳ بلوک با جمعیت برابر با ۳۳۲ نفر (۶/۵۴ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۰ بلوک با جمعیت ۲۳۰ نفری (۴/۵۳ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری و ۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۶۳ نفر برابر با ۳/۲۱ درصد در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (شکل ۱۴۹).

جدول ۳۰۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بیدخت (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
بیدخت	۱۰۰۰ متر	۲۶۴	۴۳۴۹	۸۵/۷۱
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۳	۳۳۲	۶/۵۴
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۰	۲۳۰	۴/۵۳
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۸	۱۶۳	۳/۲۱
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۲۹۵	۵۰۷۴	۱۰۰

شکل ۱۴۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر بیدخت (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر بیدخت

با توجه به اینکه کتابخانه موجود شهر بیدخت جمعیت شهر را بطور کامل پوشش می‌دهد لذا نیازی به ایجاد کتابخانه جدید در این شهر وجود ندارد.

۵-۲۳-۳. شهر کاخک

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر کاخک دارای ۲ کتابخانه به نام‌های امامزاده محمد عابد و شهید باهنر می‌باشد. این دو کتابخانه تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور هستند. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۶۶۲۵ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۱۳۹ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۱۴۵۰ متر مازاد فضای کتابخانه-ای روبرو بوده است جدول (۳۰۷).

جدول ۳۰۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کاشک

نام کتابخانه	شهید باهنر	امامزاده محمد عابد
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۳	۹
مساحت	۲۲۰۰	۵۰۰
زیربنا	۱۵۰۰	۱۱۰
جمعیت شهر	۴۶۲۵	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰	
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۱۴۵۰	

براساس اطلاعات جدول (۳۰۸) کتابخانه‌های شهید باهنر و امامزاده محمد عابد تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا می‌باشند؛ لذا از نوع عمومی بوده‌اند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۰۸) آمده است.

جدول ۳۰۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کاشک

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید باهنر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
امامزاده محمد عابد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر کاشک (وضع موجود)

اطلاعات جدول (۳۰۹) گویای آن است که کتابخانه شهید باهنر در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۲۷۴۳ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۸۲ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۱۵۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۳۰۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود.

جدول ۳۰۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کاشک (وضع موجود)

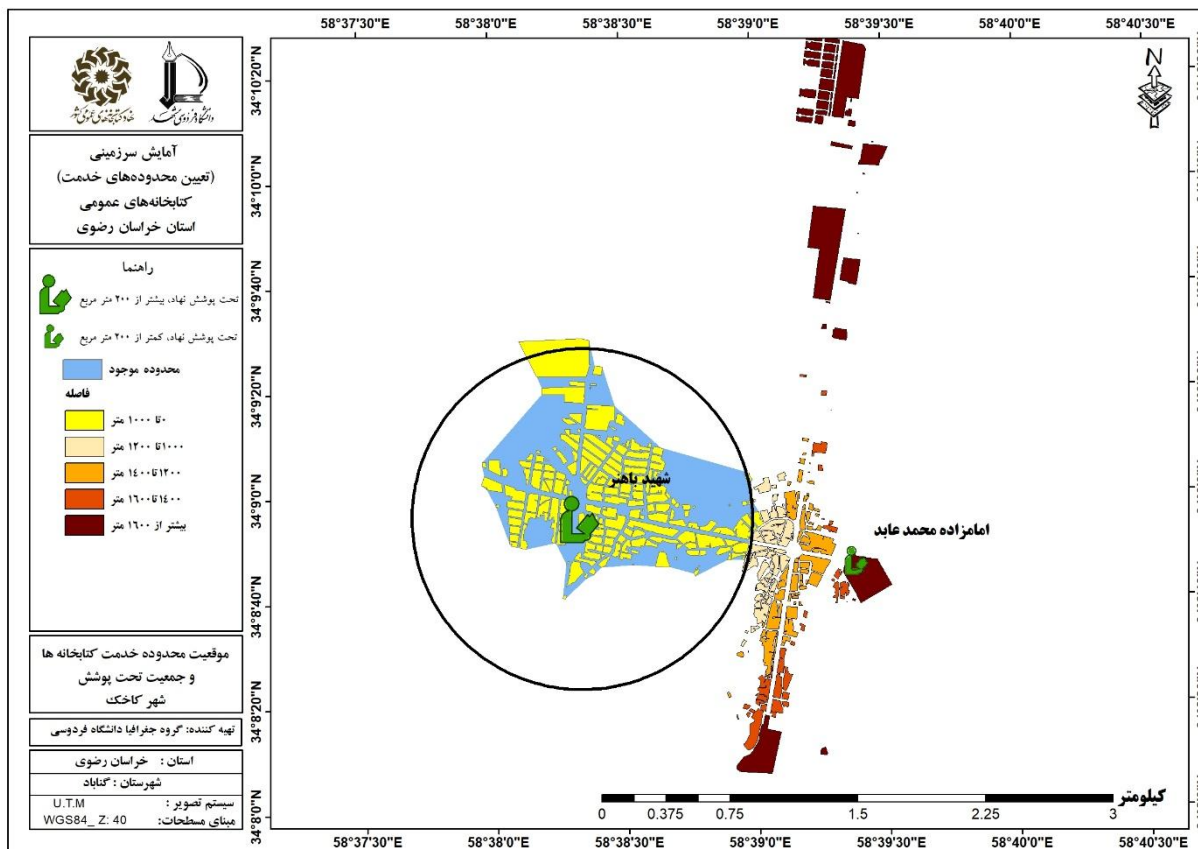
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نفر به مترمربع (مورد نیاز به آزایی ۱۰۰ فضای کتابخانه‌ای)	کمبود/مازاد (مترمربع)
شهید باهنر	شهید باهنر	تحت پوشش نهاد	۱۵۰۰	۱۳۳	۲۷۴۳	۲۰۰	-۱۳۰۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کاشک

در شهر کاشک ۱۷۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۷۴۳ نفر برابر با ۶۲/۱۴ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۴۵ بلوک با جمعیت برابر با ۷۴۱ نفر (۱۶/۷۹ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۵۸ بلوک با جمعیت ۶۵۲ نفری (۱۴/۷۷ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری و ۳۶ بلوک با جمعیت ۱۴۸ نفری (۳/۳۵ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۴۴ بلوک با جمعیت ۱۳۰ نفری (۲/۹۵ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۳۱۰ و شکل ۱۵۰).

جدول ۳۱۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کاشک (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
کاشک	۱۰۰۰ متر	۱۷۷	۲۷۴۳	۶۲/۱۴
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۴۵	۷۴۱	۱۶/۷۹
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۵۸	۶۵۲	۱۴/۷۷
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۳۶	۱۴۸	۳/۳۵
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۴۴	۱۳۰	۲/۹۵
مجموع		۳۶۰	۴۴۱۴	۱۰۰

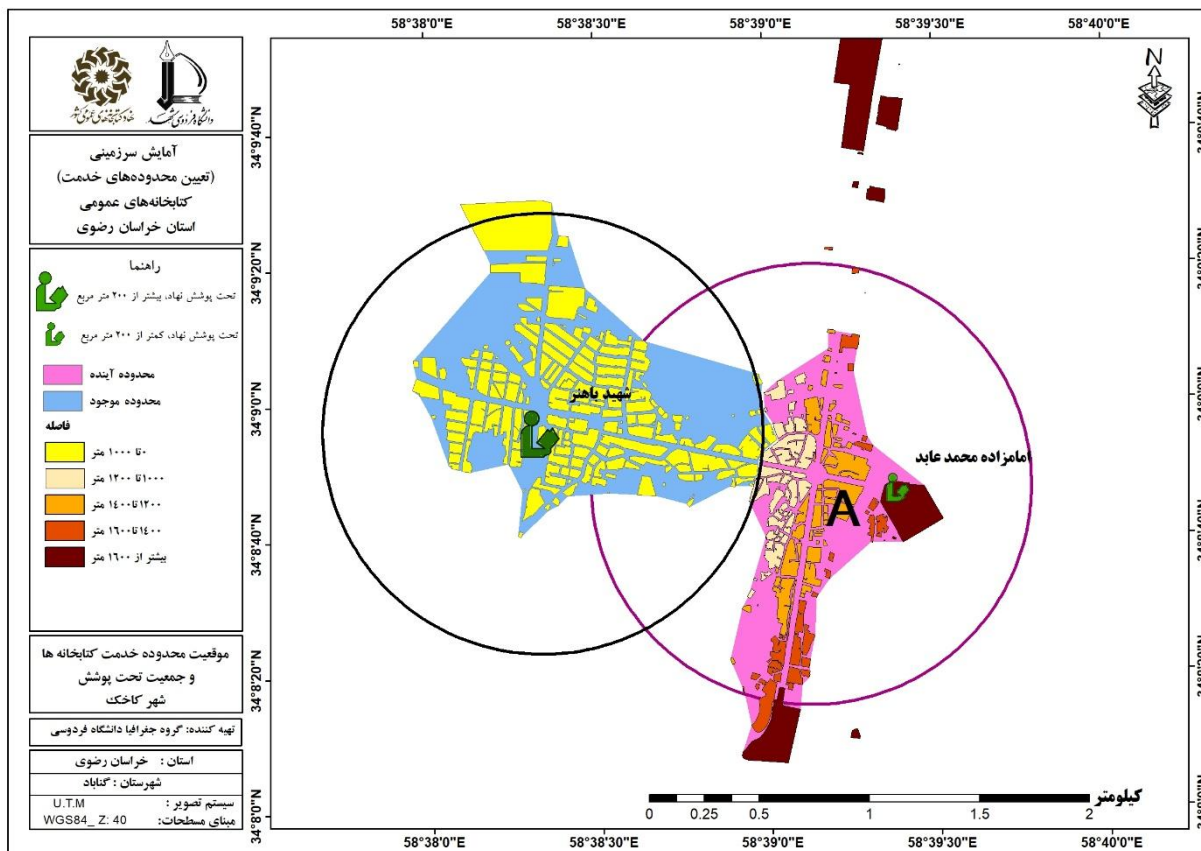
شکل ۱۵۰. موقعیت محدوده خدمات کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کاخک (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمات آینده شهر کاخک

شهر کاخک دارای یک محدوده خدمات پیشنهادی است. با توجه به اینکه در این پهنه کتابخانه امامزاده محمدعابد قرار دارد و این پهنه آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد. مشخصات پهنه به شرح جدول (۳۱۱) و شکل (۱۵۱) می باشد.

جدول ۳۱۱. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمات آینده در شهر کاخک

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	امامزاده محمد عابد	تحت پوشش نهاد	۱۱۰	۱۳۴۱	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۵۱. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر کاخک براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۳-۴. کتابخانه های روستایی شهرستان گناباد

شهرستان گناباد از دو بخش کاخک و مرکزی تشکیل شده است و دارای دهستان های کاخک، زبید، پس کلوت و حومه می باشد. طبق جدول (۳۱۲) روستاهای نوده پشنگ، گیسور، روشناوند، رهن، باغ آسیا، بیلند و زبید هرکدام دارای یک کتابخانه می باشند (شکل ۱۵۲). براین اساس دهستان پس کلوت و زبید از نظر میزان زیربنا با مازاد فضای کتابخانه ای روبرو هستند و دهستان بیلند با ۱۸۲ مترمربع کمبود زیربنا مواجه است.

جدول ۳۱۲. کتابخانه های روستایی شهرستان گناباد

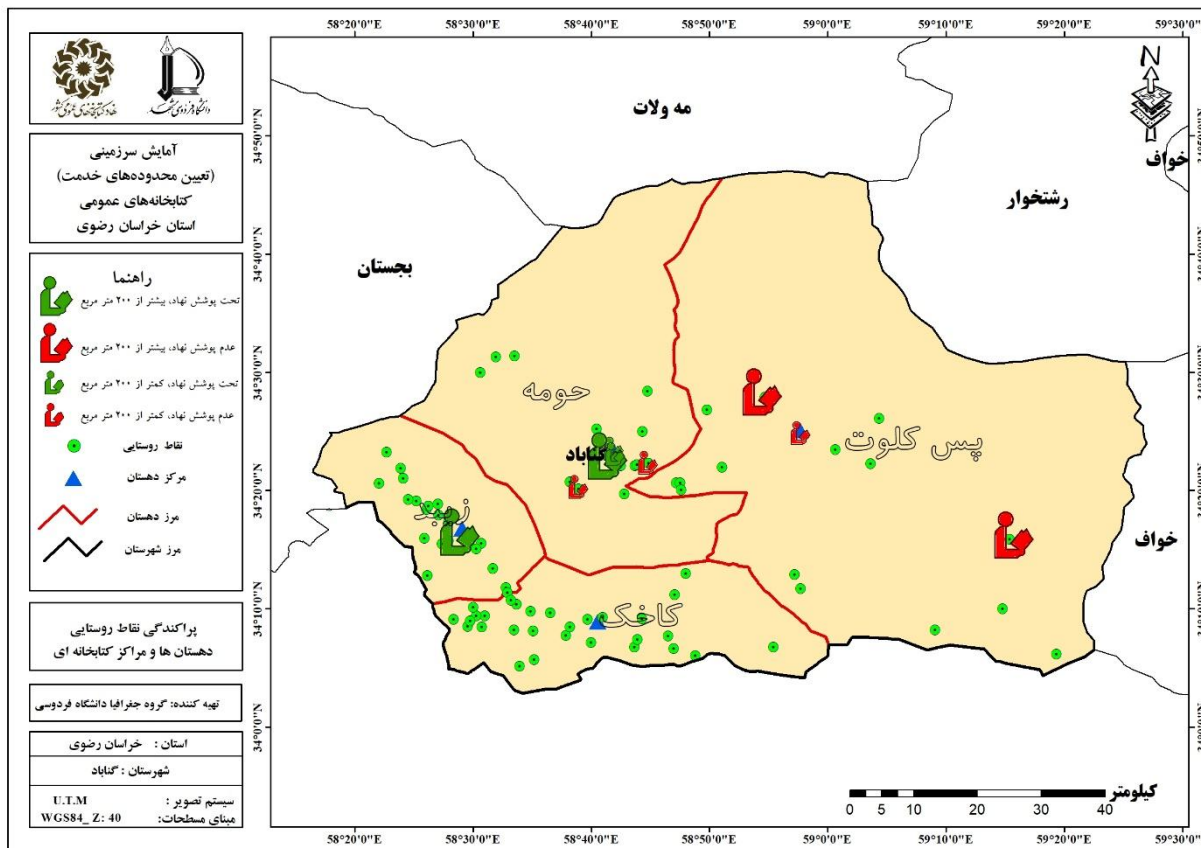
زیربنای کتابخانه	نوع کتابخانه	تعداد کتابخانه	نام روستای دارای کتابخانه	جمعیت	پرمجمیت ترین روستا	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	نام دهستان	پیش
۱۰۶	عدم پوشش نهاد	۱	نوده پشنگ	۳۲۷۲	روشناوند	۷۷۴	بیمرغ	۹۱۶۴	پس کلوت	مرکزی
۲۰۰	عدم پوشش نهاد	۱	گیسور							
۲۳۰	عدم پوشش نهاد	۱	روشناوند							
۸۰	عدم پوشش نهاد	۱	رهن	۳۱۰۶	قنبرآباد	۵۰۰۴	بیلند	۲۰۹۸۹	حومه	

زیربنای کتابخانه	فراغ کتابخانه	تعداد کتابخانه	نام روستای دارای کتابخانه	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	نام دهستان	بخش
۲۵۸	عدم پوشش نهاد	۱	باغ آسیا							
۱۱۰	تحت پوشش نهاد	۱	بیلند							
۳۰۰	تحت پوشش نهاد	۱	زیید	۱۰۴۸	سنو	۱۰۵۸	زیید	۴۸۹۲	زیید	کاخک

براساس جدول (۳۱۳) فقط روستای قنبرآباد نیازمند احداث کتابخانه می باشد. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۱۳) ارائه شده است.

جدول ۳۱۳. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان گناباد

زیربنای مورد نیاز	کتابخانه وضعیت	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	بخش
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	۴۰۷	استاد	۱۵۳	مرغش	۲۸۰۹	کاخک	کاخک
	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۳۰۰ متر زیربنا نمی باشد. روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	۱۰۴۸	سنو	۱۰۵۸	زیید	۴۸۹۲	زیید	
	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۱۱۰ متر زیربنا نیازمند افزایش زیربنا نمی باشد. روستای دوم با ۲۳۰ متر زیربنا نیازمند افزایش زیربنا نمی باشد. روستای نوده پشنگ دارای کتابخانه با ۱۰۶ متر زیربنا و روستای گیسور با ۲۰۰ متر زیربنا، کمبودی وجود ندارد.	۳۲۷۲	روشناوند	۷۷۴	بیمغ	۹۱۶۴	پس کلویت	مرکزی
	مرکز دهستان دارای کتابخانه ۱۱۰ متری ۹۰ متر کمبود زیربنا روستای قنبرآباد نیازمند دریافت کتابخانه نیاز ۲۰۰ متر زیربنای مورد نیاز روستای باغ آسیا دارای کتابخانه با ۲۵۸ متر زیربنا نیازمند افزایش زیربنا نمی باشد. روستای رهن دارای کتابخانه با ۸۰ متر زیربنا نیازمند افزایش زیربنا نمی باشد.	۳۱۰۶	قنبرآباد	۵۰۰۴	بیلند	۲۰۹۸۹	حومه	

شکل ۱۵۲. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان گناباد

۵-۲۴. شهرستان قوچان

۵-۲۴-۱. شهر قوچان

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق جدول (۳۱۴) در شهر قوچان ۱۱ کتابخانه به نام‌های آیت الله آقا نجفی قوچانی، مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)، آیت الله عطاردی قوچانی، امام خمینی(ره)، مرکز قوچان، مرحوم دادگر، شهید مرتضی متین فر، بنت الهدی، سروان شهید دهقان، زندان و کریم اهل بیت وجود دارد. کتابخانه‌ای آقا نجفی قوچانی از نوع عمومی و کتابخانه‌های مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)، آیت الله عطاردی قوچانی، امام خمینی(ره) از نوع منظومه و سایر کتابخانه‌های شهر قوچان از نوع پیشخان می‌باشند. از میان کتابخانه‌های شهر قوچان، کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع) با ۴۲۸۰ مترمربع زیربنا، بیشترین زیربنا را داراست. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۰۱۶۰۴ نفر جمعیت داشته و

زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۳۰۴۸ مترمربع بوده و با توجه به زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۳۵۹۶ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۱۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر قوچان

نام کتابخانه	نوع پوشش	مساحت	زیربنا	درجه	سازمان مادر
آیت الله آقا نجفی قوچانی	تحت پوشش نهاد	۷۵۰	۳۸۰	۷	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
مرکز قوچان	عدم پوشش نهاد	۴۸۰	۶۵۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
مرحوم دادگر	تحت پوشش نهاد	۱۶۰	۱۶۰	۸	اداره آموزش و پرورش
شهید مرتضی متین فر	عدم پوشش نهاد	۱۲۰	۱۲۰	ندارد	اداره کل تبلیغات اسلامی
زندان	تحت پوشش نهاد	۱۲۰	۱۲۰	۸	اداره زندان
سروان شهید دهقان	تحت پوشش نهاد	۱۱۰	۱۱۰	۹	نیروی زمینی ارتش
بنت الهدی	تحت پوشش نهاد	۸۴	۸۴	۸	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
کریم اهل بیت	عدم پوشش نهاد	۵۰	۵۰	ندارد	اداره کل تبلیغات اسلامی
مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)	عدم پوشش نهاد	۱۱۱۷۰	۴۲۸۰	ندارد	آستان قدس رضوی
آیت الله عطاردی قوچانی	تحت پوشش نهاد	۶۰۰	۳۲۵	۷	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
امام خمینی(ره)	تحت پوشش نهاد	۳۶۵	۳۶۵	۵	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
جمعیت شهر			۱۰۱۶۰۴		
فضای کتابخانه‌های مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)			۳۰۴۸		
کمبود/مازاد(مترمربع)					-۳۵۹۶

طبق جدول (۳۱۵) از میان کتابخانه‌های شهر قوچان کتابخانه‌های آیت الله عطاردی قوچانی، آیت الله آقا نجفی قوچانی، امام خمینی(ره) و مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع) دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی بوده؛ لذا از نوع عمومی می‌باشند. سایر کتابخانه‌های شهر حداقل یکی از شروط کتابخانه عمومی را نداشته لذا از نوع پیشخان محسوب می‌شوند.

جدول ۳۱۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قوچان

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید مرتضی متین فر	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
سروان شهید دهقان	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
کریم اهل بیت	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
مرحوم دادگر	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
بنت الهدی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان

پیشخان	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	زندان
پیشخان	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	مرکز قوچان
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	آیت الله عطاردی قوچانی
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	آیت الله اقا نجفی قوچانی
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	امام خمینی(ره)
عمومی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر قوچان (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه آیت الله آقا نجفی قوچانی با پوشش ۲۲۲۹۷ نفر به ۶۶۹ مترمربع فضای کتابخانه ای نیاز دارد که با احتساب زیربنای ۶۶۰ متری کتابخانه های واقع در محدوده خدمت (دادگر، زندان و آیت الله نجفی قوچانی)، ۹ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای مشاهده می شود. همچنین در محدوده خدمت کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)، کتابخانه های آیت الله عطاردی قوچانی، امام خمینی(ره)، بنت الهدی، شهید مرتضی متین فر و آیت الله عطاردی قوچانی قرار گرفته اند. محدوده خدمت کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع) منظومه ای با مساحت ۴۱۷ هکتاری، جمعیتی بالغ بر ۳۷۶۹۸ نفر را در بر می گیرد. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۱۱۳۱ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند که با احتساب ۵۸۲۴ مترمربع زیربنای کتابخانه های مذکور ۴۶۹۳ مترمربع مازاد زیربنا مشاهده می شود (جدول ۳۱۶).

جدول ۳۱۶. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر قوچان (وضع موجود)

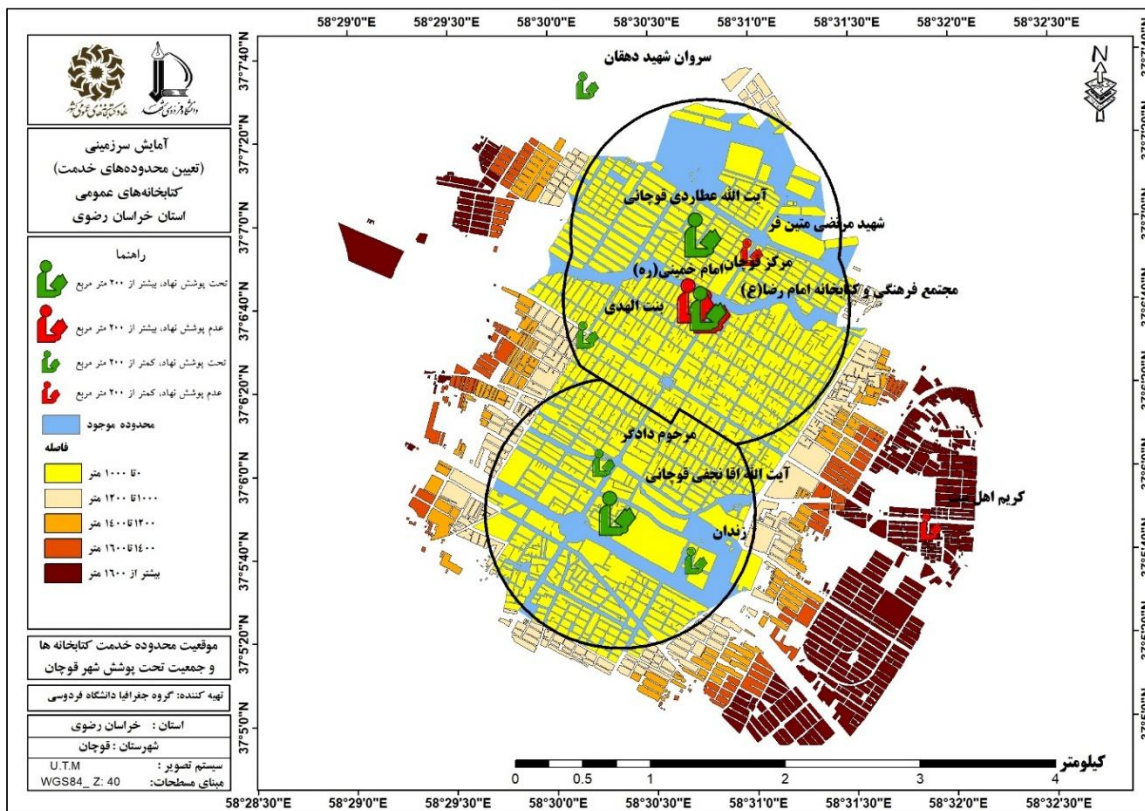
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	وضع کتابخانه	زیربنا (هکتار)	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (تخمینی)	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه ای)	کمبود / مازاد (مترمربع)
مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)	مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)*	عدم پوشش نهاد	۴۲۸۰	۴۱۷	۳۷۶۹۸	۱۱۳۱	-۴۶۹۳
	مرکز قوچان	عدم پوشش نهاد	۶۵۰				
	امام خمینی(ره)	تحت پوشش نهاد	۳۶۵				
	آیت الله عطاردی قوچانی	تحت پوشش نهاد	۳۲۵				
	بنت الهدی	تحت پوشش نهاد	۸۴				
	شهید مرتضی متین فر	عدم پوشش نهاد	۱۲۰				
	آیت الله اقا نجفی قوچانی*	تحت پوشش نهاد	۳۸۰				
آیت الله آقا نجفی قوچانی	مرحوم دادگر	تحت پوشش نهاد	۱۶۰	۳۰۴	۲۲۲۹۷	۶۶۹	۹
	زندان	تحت پوشش نهاد	۱۲۰				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قوچان

اطلاعات جدول (۳۱۷) نشان می‌دهد، در شهر قوچان ۶۵۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۵۹۹۹۵ نفر برابر با ۶۰/۳۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۱۸۴ بلوک با جمعیت برابر با ۱۰۷۷۴ نفر (۱۰/۸۳ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۴۵ بلوک با جمعیت ۷۸۳۲ نفری (۷/۸۷ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۱۹ بلوک با جمعیت ۶۱۶۰ نفری (۶/۱۹ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۳۸ بلوک با جمعیت ۱۴۷۳۷ نفری (۱۴/۸۱ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (شکل ۱۵۳).

جدول ۳۱۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر قوچان (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
قوچان	۱۰۰۰ متر	۶۵۷	۵۹۹۹۵	۶۰/۳۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۸۴	۱۰۷۷۴	۱۰/۸۳
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۴۵	۷۸۳۲	۷/۸۷
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۱۹	۶۱۶۰	۶/۱۹
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۳۸	۱۴۷۳۷	۱۴/۸۱
مجموع		۱۴۴۳	۹۹۴۹۸	۱۰۰

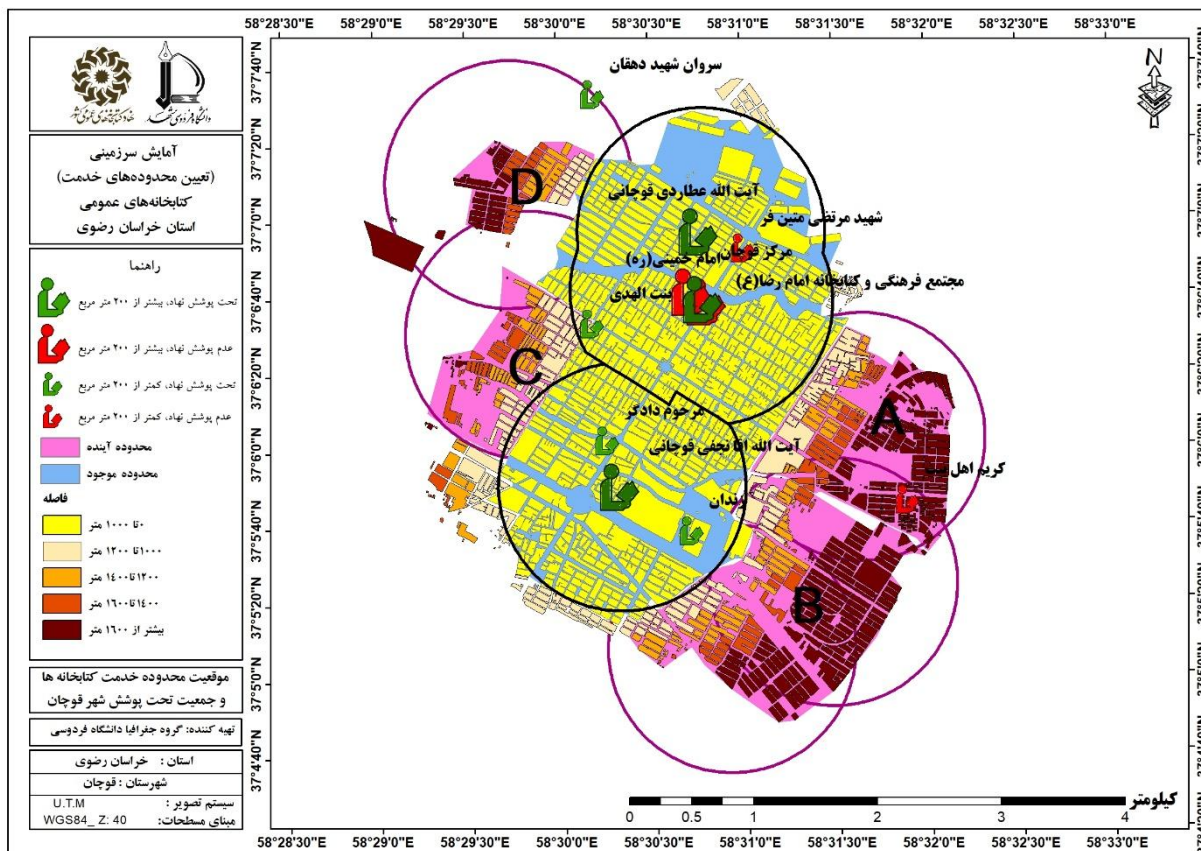
شکل ۱۵۳. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر قوچان (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر قوچان

براساس موقعیت قرارگیری پهنه‌های فاقد دسترسی، چهار پهنه برای محدوده‌های آینده کتابخانه‌های شهر قوچان تعیین شد. بدین ترتیب که پهنه B با زیربنای مورد نیاز ۴۰۸ متری برای ۱۳۶۰۵ نفر در اولویت اول قرار دارد. پهنه A در اولویت دوم، پهنه C در اولویت چهارم و در نهایت پهنه D در اولویت سوم قرار گرفتند. جدول (۳۱۸) و شکل (۱۵۴).

جدول ۳۱۸. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر قوچان

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	کریم اهل بیت	عدم پوشش نهاد	۵۰	۱۰۷۸۸	۳۲۴	۲۷۴	دوم
B	-	-	-	۱۳۶۰۵	۴۰۸	۴۰۸	اول
C	-	-	-	۶۹۴۸	۲۰۸	۲۰۸	چهارم
D	-	-	-	۶۱۱۴	۲۰۰	۲۰۰	سوم

شکل ۱۵۴. محدوده‌های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر قوچان براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۲۴-۲. شهر باجگیران

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق جدول (۳۱۹) در شهر باجگیران یک کتابخانه به نام امامت باجگیران وجود دارد. این کتابخانه از نوع عمومی و تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۵۹۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۸۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۱۹. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر باجگیران

نام کتابخانه	امامت باجگیران
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۹
مساحت	۳۵۰

نام کتابخانه	امامت باجگیران
زیربنا	۲۸۰
جمعیت شهر	۵۹۴
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۸۰

با توجه به اینکه کتابخانه امامت شهر باجگیران تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا می‌باشد؛ لذا از نوع عمومی است (جدول ۳۲۰).

جدول ۳۲۰. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر باجگیران

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
امامت باجگیران	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر باجگیران (وضع موجود)

کتابخانه امامت باجگیران در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۴۳۰ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۸۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۲۶۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای در این شهر مشاهده می‌شود (جدول ۳۲۱).

جدول ۳۲۱. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر باجگیران (وضع موجود)

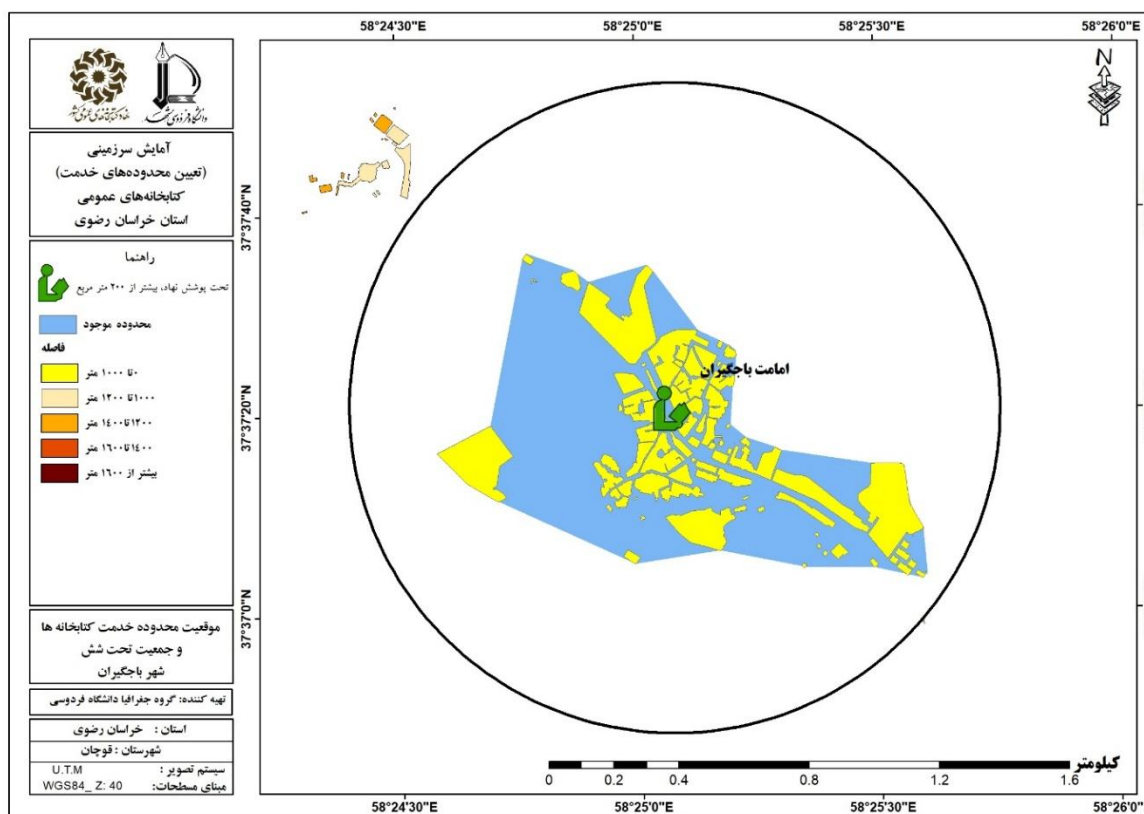
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/ مازاد (مترمربع)
امامت باجگیران	امامت باجگیران	تحت پوشش نهاد	۲۸۰	۷۸	۴۳۰	۲۰۰	-۸۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر باجگیران

براساس جدول (۳۲۲)، در شهر باجگیران ۸۱ بلوک با جمعیتی در حدود ۴۳۰ نفر برابر با ۱۰۰ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی داشته و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (شکل ۱۵۵).

جدول ۳۲۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر باجگیران (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
باجگیران	۱۰۰۰ متر	۸۱	۴۳۰	۱۰۰
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۷	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۲	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۱۰۰	۴۳۰	۱۰۰

شکل ۱۵۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر باجگیران (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر باجگیران

وضعیت فعلی محدوده خدمت کتابخانه شهر و جمعیت تحت پوشش آن حاکی از آن است که شهر باجگیران نیازی به ایجاد کتابخانه جدید ندارد.

۵-۲۴-۳. کتابخانه های روستایی شهرستان قوچان

شهرستان قوچان دارای دو بخش باجگیران و مرکزی و دهستان های دولتخانه، دوغائی، شیرین دره، قوچان عتیق و سودلانه می باشد. طبق جدول (۳۲۳) و شکل (۱۵۶) در دهستان شیرین دره و روستای مزرج یک کتابخانه روستایی وجود دارد و براساس زیربنای مورد نیاز (۴۶۳ مترمربع) با ۴۳۹ مترمربع کمبود زیربنا در دهستان شیرین دره مواجه هستیم.

جدول ۳۲۳. کتابخانه های روستایی شهرستان قوچان

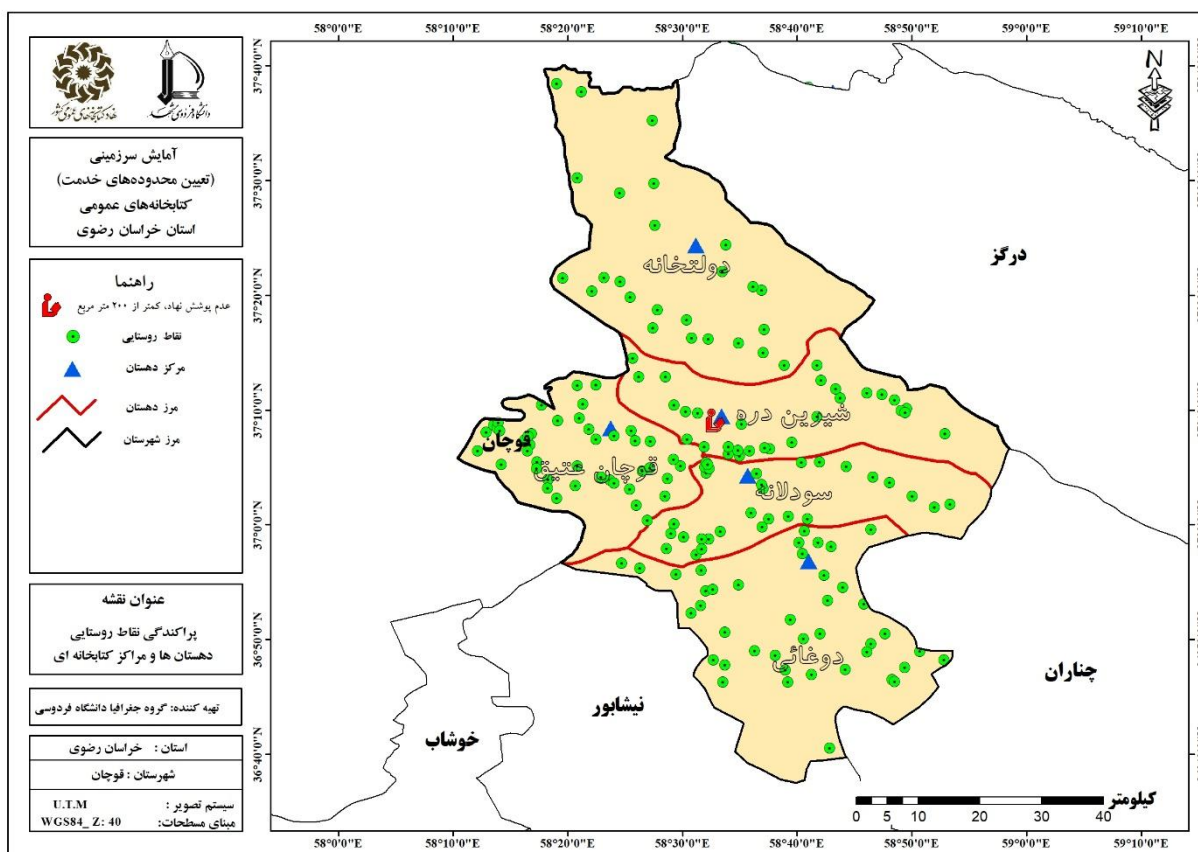
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	روستا	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	دارای کتابخانه نام روستای	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
	شیرین دره	۱۵۴۳۵	مزرج	۳۸۳۴	یدک	۱۷۳۱	مزرج	۱	عدم پوشش نهاد	۲۴	

طبق جدول (۳۲۴) روستاهای الماجق، یدک، فرخان علیا، شهرکهنه نیازمند احداث کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۲۴) ارائه شده است.

جدول ۳۲۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان قوچان

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
باجگیران	دولتخانه	۷۰۳۱	امامقلی	۷۳۷	شاهرگ	۷۸۸	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
مرکزی	دوغائی	۱۱۷۰۴	الماجق	۱۵۸۸	شفیع	۱۳۴۳	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع
	شیرین دره	۱۵۴۳۵	مزرج	۳۸۳۴	یدک	۱۷۳۱	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۲۴ متر زیربنا	۹۱ متر کمبود زیربنا
							روستای یدک نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع

ردیف	نام دهستان	دهستان (جمعیت)	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			مرکز دهستان	جمعیت	روستا	جمعیت		
	سودلانه	۱۷۰۸۸	علی آباد	۱۱۴۶	فرخان علیا	۲۰۶۲	روستای دوم نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع
	قوچان عتیق	۲۱۰۳۷	شهرکهنه	۳۳۲۰	کهنه فرود	۱۶۷۱	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع

شکل ۱۵۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان قوچان

۵-۲۵. شهرستان نیشابور

۵-۲۵-۱. شهر نیشابور

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

شهر نیشابور دارای ۱۲ کتابخانه به نام های غدیر، کانون فرزندان امام (ره)، نظیری، دکتر شریعتی، و کیلی، مرکز شماره دو نیشابور، زنده یاد مهندس یاسر علی آبادی، مرکز شماره یک نیشابور، مرکز شماره سه نیشابور، مهر بازنشستگان، حکیم عمر خیام نیشابوری و شهید مطهری (زندان نیشابور) می باشد. طبق جدول (۳۲۵)، کتابخانه های غدیر، کانون

فرزندان امام(ره)، نظیری، دکتر شریعتی، وکیلی از نوع عمومی و کتابخانه‌های «مرکز شماره دو نیشابور، زنده یاد مهندس یاسر علی آبادی، مرکز شماره یک نیشابور، مرکز شماره سه نیشابور، مهر بازنشستگان، حکیم عمر خیام نیشابوری و شهید مطهری (زندان نیشابور) از نوع پیشخان می‌باشند. از میان کتابخانه‌های شهر نیشابور، کتابخانه دکتر شریعتی با ۷۷۰ مترمربع زیربنا بزرگترین کتابخانه این شهر می‌باشد، در سال ۱۳۹۵، زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای برای ۲۶۴۳۷۵ نفر، ۷۹۳۱ مترمربع بوده و با توجه به زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۳۷۹۱ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای در این سال روبرو بودیم (جدول ۳۲۵).

جدول ۳۲۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نیشابور

نام کتابخانه	نوع پوشش	مساحت	زیربنا	درجه	سازمان مادر
وکیلی	تحت پوشش نهاد	۲۴۰۰	۶۰۰	۵	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
دکتر شریعتی	تحت پوشش نهاد	۱۹۱۰	۷۷۰	۳	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
نظیری	تحت پوشش نهاد	۹۰۰	۳۲۰	۷	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
مرکز شماره دو نیشابور	عدم پوشش نهاد	۷۵۰	۳۰۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
مرکز شماره یک نیشابور	عدم پوشش نهاد	۷۰۰	۷۰۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
غدیر	تحت پوشش نهاد	۷۰۰	۳۵۰	۵	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
کانون فرزندان امام(ره)	تحت پوشش نهاد	۳۸۰	۲۸۰	۸	کمیته امداد امام خمینی(ره)
مرکز شماره سه نیشابور	عدم پوشش نهاد	۳۳۰	۳۳۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
زنده یاد مهندس یاسر علی آبادی	تحت پوشش نهاد	۱۸۰	۱۶۰	۷	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
مهر بازنشستگان	تحت پوشش نهاد	۱۵۰	۱۵۰	۸	کانون مهر بازنشستگان کشوری
حکیم عمر خیام نیشابوری	تحت پوشش نهاد	۱۰۰	۱۰۰	۹	اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
شهید مطهری (زندان نیشابور)	تحت پوشش نهاد	۸۰	۸۰	۹	اداره زندان و اقدامات تأمینی و تربیتی نیشابور
جمعیت شهر			۲۶۴۳۷۵		
فضای کتابخانه‌ای مطلوب(به ازای ۱۰۰ نفر)			۷۹۳۱		
کمبود/مازاد(مترمربع)			۳۷۹۱		

طبق جدول (۳۲۶) از میان کتابخانه‌های شهر نیشابور کتابخانه‌های کانون فرزندان امام(ره)، وکیلی، نظیری، غدیر و دکتر شریعتی همه استانداردهای کتابخانه‌های عمومی را دارا می‌باشند و سایر کتابخانه‌ها از نوع پیشخان هستند به این دلیل که برخی شروط کتابخانه عمومی را نداشته‌اند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۲۶) آمده است.

جدول ۳۲۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر نیشابور

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
مهر بازنشستگان	دارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	ندارد	پیشخان
شهید مطهری (زندان نیشابور)	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
زنده یاد مهندس یاسر علی آبادی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
حکیم عمر خیام نیشابوری	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان
مرکز شماره دو نیشابور	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز شماره سه نیشابور	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز شماره یک نیشابور	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
کانون فرزندان امام(ره)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
وکیلی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
نظیری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
غدیر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
دکتر شریعتی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر نیشابور (وضع موجود)

براساس جدول (۳۲۷) در محدوده خدمت کتابخانه دکتر شریعتی که ۵۱۹۵۰ نفر را تحت پوشش قرار داده است نیاز به ۱۵۵۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای بوده و با توجه به ۱۸۷۰ مترمربع زیربنای کتابخانه‌های واقع در این محدوده (کتابخانه‌های دکتر شریعتی، نظیری، شهید مطهری (زندان نیشابور) و مرکز شماره یک)، ۳۱۲ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای وجود دارد. محدوده خدمت وکیلی نیز با ۷۰۰ مترمربع زیربنا، ۲۹۷۳۶ نفر را تحت پوشش قرار داده است و با توجه به سرانه مورد نیاز ۱۹۲ مترمربع کمبود فضا مشاهده می‌شود. در محدوده خدمت غدیر، کتابخانه‌های غدیر، مرکز شماره دو و مهربازنشستگان واقع شده‌اند. این محدوده خدمت با مساحت ۵۲۲ هکتاری تعداد ۵۰۳۴۶ نفر را تحت پوشش خود قرار داده است و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های مذکور، به ۱۵۱۰ مترمربع زیربنا نیاز دارد. لذا ۷۱۰ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای برآورد گردیده است. در نهایت کتابخانه کانون فرزندان امام (ره) نیز در محدوده خدمت خود ۲۴۸۷۹ نفر را تحت پوشش قرار داده، که با توجه به زیربنای ۲۸۰ متری این کتابخانه و احتساب سرانه مورد نیاز، ۴۴۶ مترمربع کمبود زیربنا وجود دارد.

جدول ۳۲۷. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر نیشابور (وضع موجود)

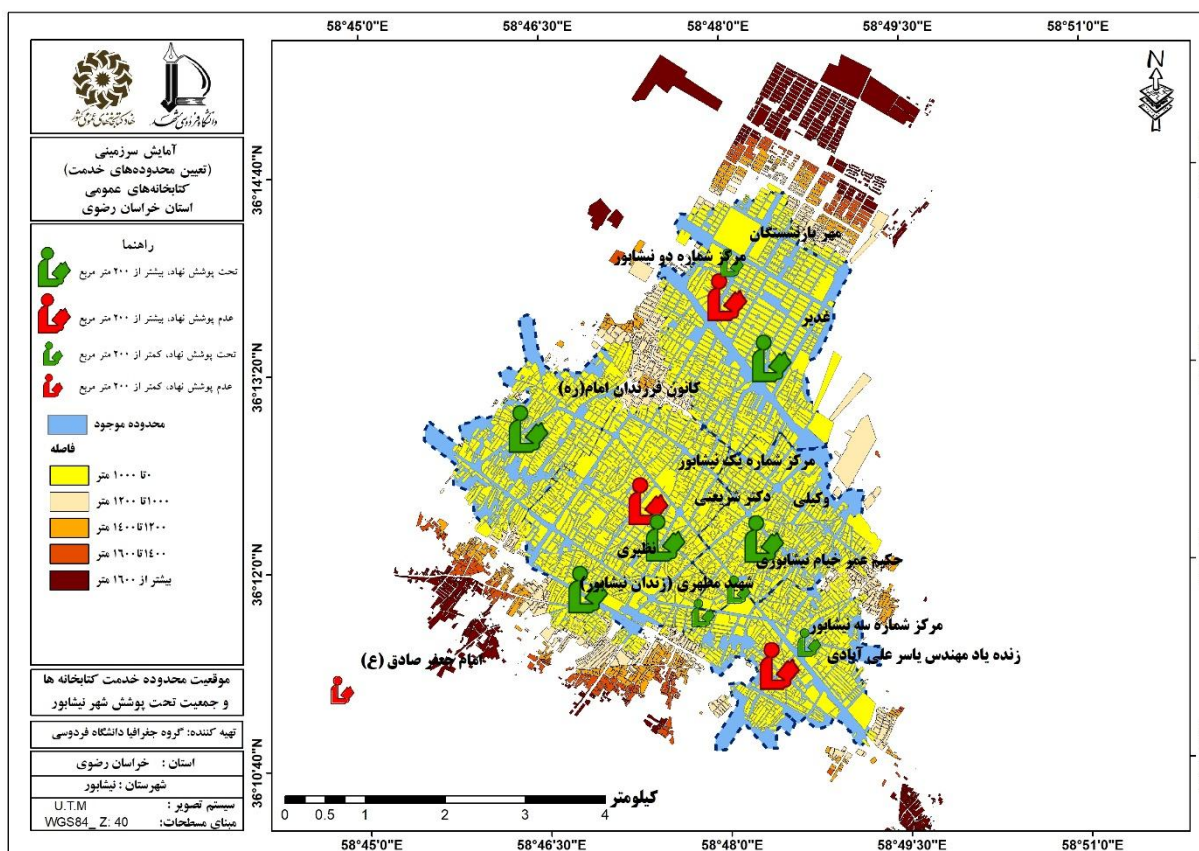
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیر بنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش (متر مربع)	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه ای مورد نیاز)	کمیود / مازاد (متر مربع)
دکتر شریعتی	دکتر شریعتی*	تحت پوشش نهاد	۷۷۰	۵۲۲	۵۱۹۵۰	۱۵۵۹	-۳۱۲
	مرکز شماره یک	عدم پوشش نهاد	۷۰۰				
	نظیری	تحت پوشش نهاد	۳۲۰				
	شهید مطهری (زندان نیشابور)	تحت پوشش نهاد	۸۰				
وکیلی	وکیلی	تحت پوشش نهاد	۶۰۰	۳۰۴	۲۹۷۳۶	۸۹۲	۱۹۲
	حکیم عمر خیام نیشابوری	تحت پوشش نهاد	۱۰۰				
غدیر	غدیر*	تحت پوشش نهاد	۳۵۰	۵۲۲	۵۰۳۴۶	۱۵۱۰	۷۱۰
	مرکز شماره دو	عدم پوشش نهاد	۳۰۰				
	مهربازنشستگان	تحت پوشش نهاد	۱۵۰				
مرکز شماره سه	مرکز شماره سه	عدم پوشش نهاد	۳۳۰	۳۱۳	۳۰۲۹۵	۹۰۹	۴۱۹
	زننده یاد مهندس یاسر علی آبادی	تحت پوشش نهاد	۱۶۰				
کانون فرزندان امام(ره)	کانون فرزندان امام(ره)	تحت پوشش نهاد	۲۸۰	۲۸۳	۲۴۸۷۹	۷۴۶	۴۶۶

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر نیشابور

طبق جدول (۳۲۸)، در شهر نیشابور ۲۱۱۰ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۸۷۲۰۶ نفر برابر با ۷۱/۶۱ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه ای دسترسی دارند. ۴۰۰ بلوک با جمعیت برابر با ۲۵۹۳۱ نفر (۹/۹۲ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۲۷۳ بلوک با جمعیت ۱۰۳۸۵ نفری (۵/۹۰ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۲۱۶ بلوک با جمعیت ۱۰۳۸۵ نفری (۳/۹۷ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۴۶۶ بلوک با جمعیت ۲۲۴۷۹ نفری (۸/۶۰ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند (شکل ۱۵۷).

جدول ۳۲۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نیشابور (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
نیشابور	۱۰۰۰ متر	۲۱۱۰	۱۸۷۲۰۶	۷۱/۶۱
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۴۰۰	۲۵۹۳۱	۹/۹۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲۷۳	۱۵۴۱۵	۵/۹۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۲۱۶	۱۰۳۸۵	۳/۹۷
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۴۶۶	۲۲۴۷۹	۸/۶۰
مجموع		۳۴۶۵	۲۶۱۴۱۶	۱۰۰

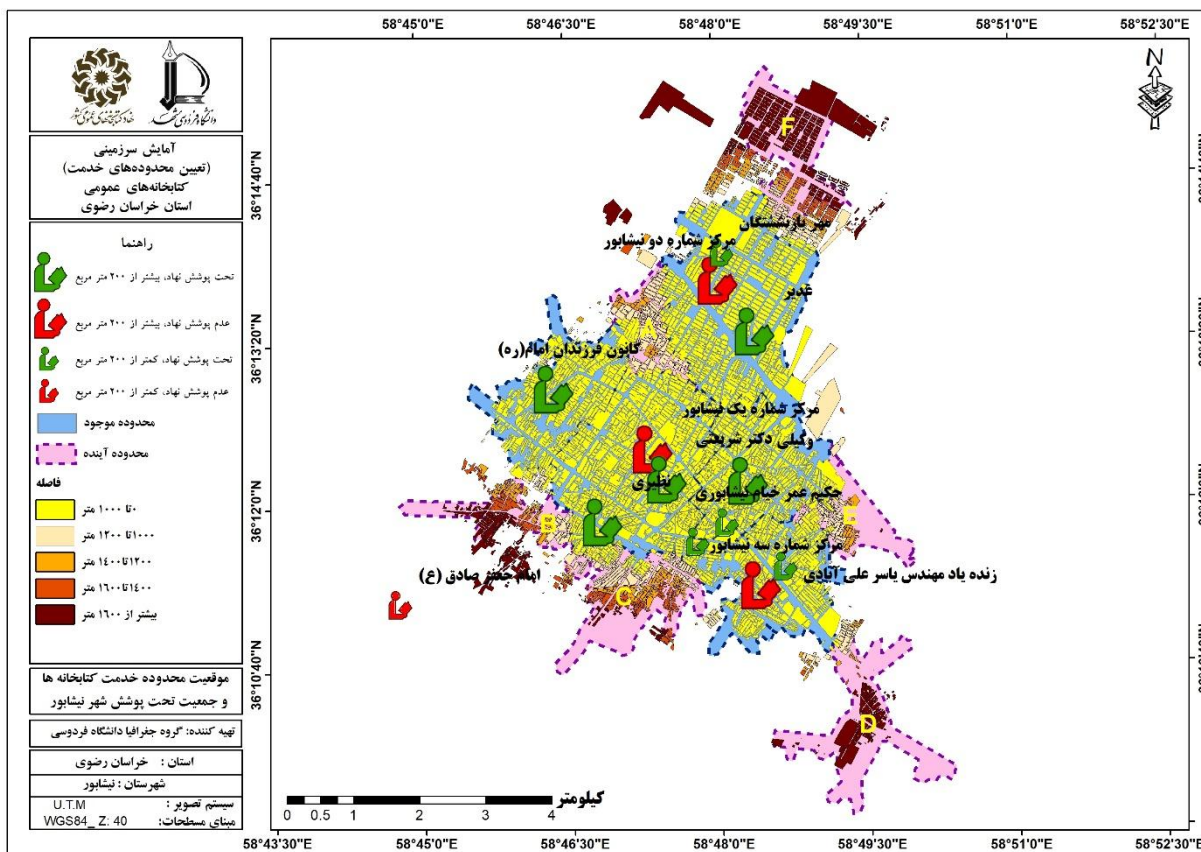
شکل ۱۵۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر نیشابور (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر نیشابور

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر نیشابور شش پهنه جمعیتی مشخص شد. پهنه F با زیربنای مورد نیاز ۶۰۰ متری برای ۱۹۹۹۳ نفر جمعیت در اولویت اول و پهنه A با ۱۵۷۲۷ نفر جمعیت فاقد پوشش و زیربنای مورد نیاز ۴۷۲ متری در اولویت دوم قرار دارند. پهنه D در اولویت سوم، پهنه C در اولویت پنجم، پهنه E در اولویت چهارم و پهنه B در اولویت ششم جهت احداث کتابخانه در آینده قرار گرفته‌اند. جدول (۳۲۹) و (شکل ۱۵۸).

جدول ۳۲۹. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر نیشابور

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۵۷۲۷	۴۷۲	۴۷۲	دوم
B	-	-	-	۶۴۷۲	۲۰۰	۲۰۰	ششم
C	-	-	-	۱۸۲۲۶	۵۴۷	۵۴۷	چهارم
D	-	-	-	۳۳۷۸	۲۰۰	۲۰۰	سوم
E	-	-	-	۷۹۱۶	۲۳۷	۲۳۷	پنجم
F	-	-	-	۱۹۹۹۳	۶۰۰	۶۰۰	اول

شکل ۱۵۸. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر نیشابور براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۵-۲. شهر عشق آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر عشق آباد دارای یک کتابخانه به نام ادیب نیشابوری می‌باشد. همانگونه که در جدول (۳۳۰) نیز قابل مشاهده است، این کتابخانه دارای ۱۰۰ مترمربع زیربنا و تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۹۹۳ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۰۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۳۰. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر عشق آباد

نام کتابخانه	ادیب نیشابوری
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	بخشداری میان جلگه
درجه	۹
مساحت	۱۲۰
زیربنا	۱۰۰
جمعیت شهر	۱۹۹۳
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۱۰۰

طبق جدول (۳۳۱) کتابخانه ادیب نیشابوری از میان شش شرط کتابخانه عمومی، شروط استاندارد فضا، استاندارد نیروی انسانی و استاندارد زمان فعالیت را نداشته لذا از نوع پیشخان می‌باشد.

جدول ۳۳۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر عشق آباد

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
ادیب نیشابوری	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	ندارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر عشق آباد (وضع موجود)

باتوجه به اینکه زیربنای کتابخانه ادیب نیشابوری کمتر از ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا به بررسی محدوده خدمت آن پرداخته نشده است.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر عشق آباد

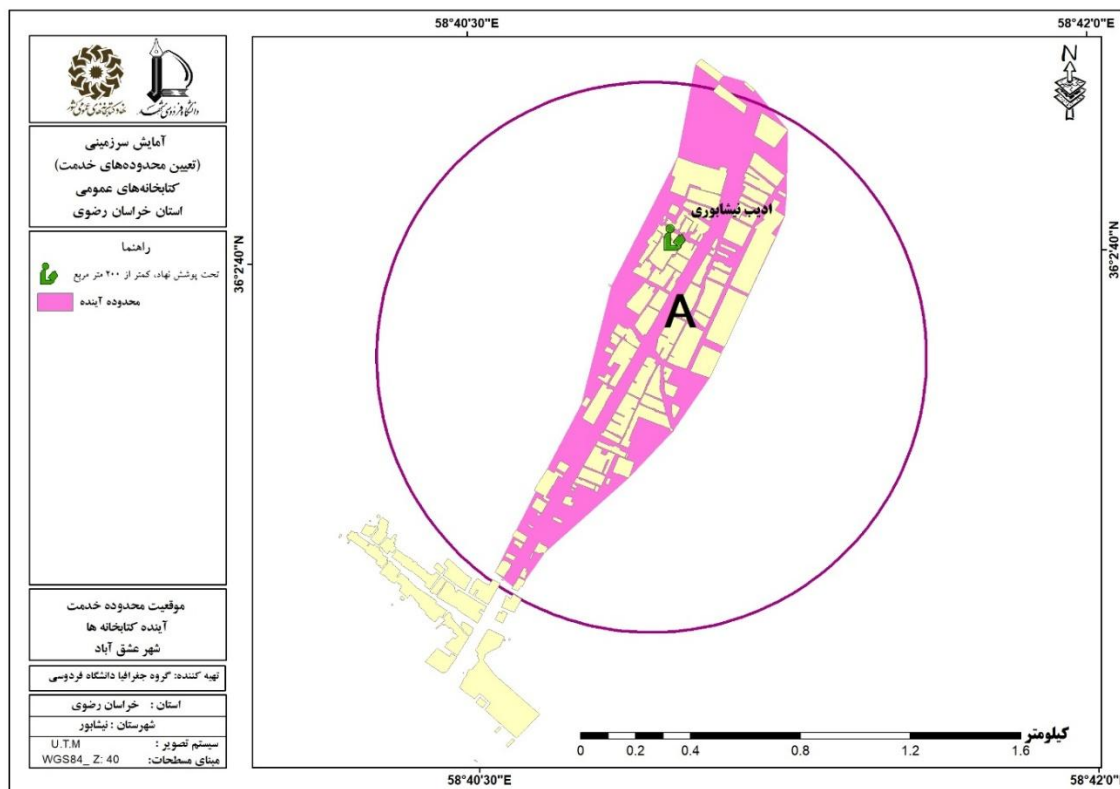
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر عشق آباد زیر ۲۰۰ مترمربع می باشد لذا فاقد جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه است.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر عشق آباد

شهر عشق آباد دارای یک محدوده خدمت پیشنهادی است. پهنه A برای جمعیت ۱۳۴۷ نفری پیشنهاد گردیده است. اما با توجه به اینکه جمعیت این شهر کمتر از ۲۰۰۰ نفر است در حال حاضر نیازی به احداث کتابخانه جدید نمی باشد و بایستی کتابخانه موجود مجهزتر و گسترده تر گردد. مشخصات پهنه به شرح جدول (۳۳۲) و شکل (۱۵۹) می باشد.

جدول ۳۳۲. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر عشق آباد

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	ادیب نیشابوری	تحت پوشش نهاد	۱۰۰	۱۳۴۷	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۵۹. محدوده خدمت آینده در شهر عشق آباد براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۵-۳. شهر درود
الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

طبق جدول (۳۳۳) در شهر درود یک کتابخانه به نام «شهید باتر» با ۲۸۰ مترمربع زیربنا وجود دارد. این کتابخانه از نوع عمومی و تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۵۷۱۷ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۸۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۳۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر درود

نام کتابخانه	شهید باتر
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۶
مساحت	۲۸۰
زیربنا	۲۸۰
جمعیت شهر	۵۷۱۷
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۱۸۰

همچنین براساس جدول (۳۳۴) کتابخانه شهید باتر تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را داراست؛ بنابراین از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۳۳۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر درود

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید باتر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر درود (وضع موجود)

محدوده خدمت کتابخانه شهر درود نشان می‌دهد کتابخانه شهید باتر در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۴۸۹۰ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۴۷ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۸۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۳۳ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود (جدول ۳۳۵).

جدول ۳۳۵. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر درود (وضع موجود)

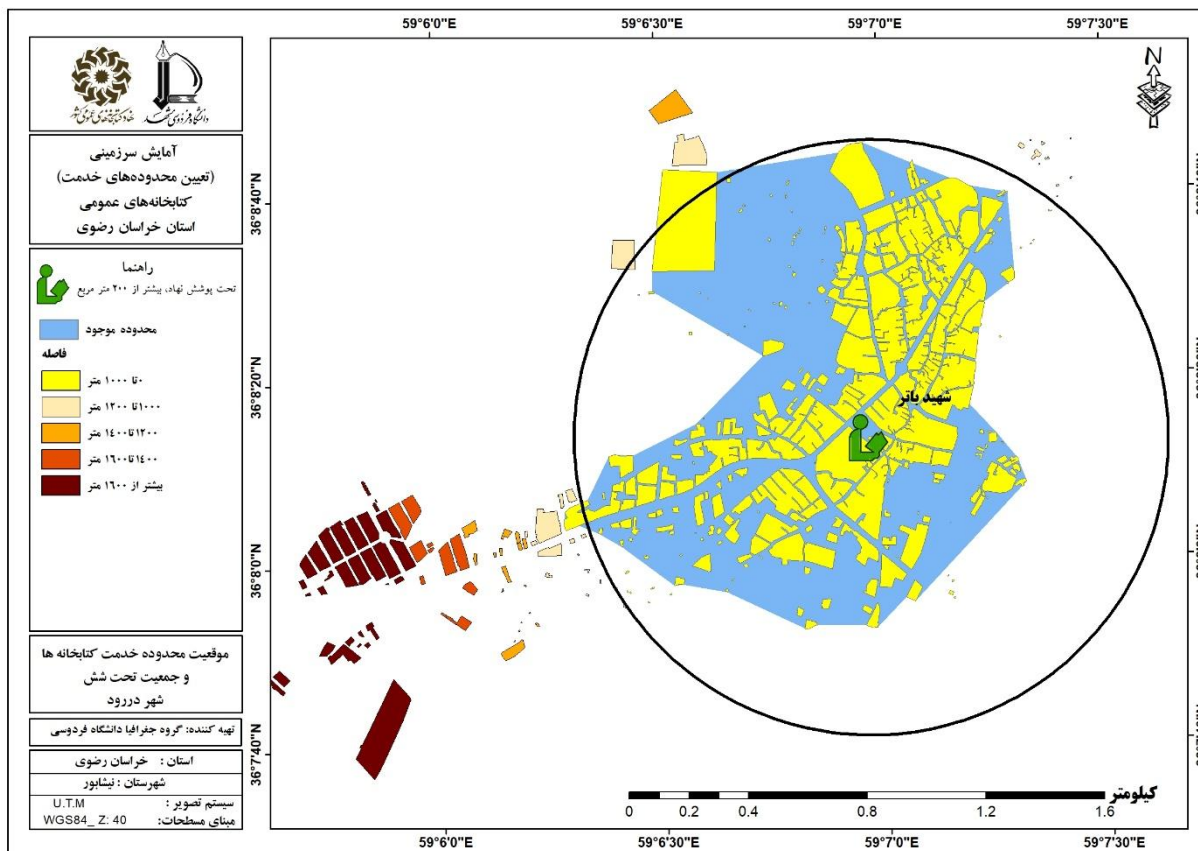
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود/مازاد (مترمربع)
شهید باتر	شهید باتر	تحت پوشش نهاد	۲۸۰	۱۶۴	۴۸۹۰	۲۰۰	-۸۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر درود

در شهر درود ۲۵۴ بلوک با جمعیتی در حدود ۴۸۹۴ نفر برابر با ۸۸/۶۳ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه ای دسترسی دارند. ۲۷ بلوک با جمعیت برابر با ۲۴ نفر (۰/۴۳ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۸ بلوک با جمعیت ۱۶ نفری (۰/۲۹ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۲ بلوک با جمعیت ۱۲۹ نفری (۲/۳۴ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۳۳ بلوک با جمعیت ۴۵۹ نفری (۸/۳۱ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند (جدول ۳۳۶ و شکل ۱۶۰).

جدول ۳۳۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر درود (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
درود	۱۰۰۰ متر	۲۵۴	۴۸۹۴	۸۸/۶۳
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۲۷	۲۴	۰/۴۳
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۸	۱۶	۰/۲۹
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۲	۱۲۹	۲/۳۴
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۳۳	۴۵۹	۸/۳۱
مجموع		۳۴۴	۵۵۲۲	۱۰۰

شکل ۱۶۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر درود (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر درود

با توجه به اینکه محدوده‌های مشخص شده آستانه جمعیتی لازم جهت احداث کتابخانه را ندارد و همچنین نیازی به افزایش زیربنای موجود نیست، محدوده خدمت آینده‌ای پیش بینی نگردید.

۵-۲۵-۴- شهر خرو

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر خرو دارای یک کتابخانه به نام امام رضا (ع) با ۶۱ مترمربع زیربنا می‌باشد. براساس جدول (۳۳۷) این کتابخانه از نوع عمومی و تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۳۵۳۵ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۴۰۶ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۵ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۳۷. مشخصات کتابخانه های موجود شهر خرو

نام کتابخانه	امام رضا(ع)
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
درجه	۶
مساحت	۳۰۸۰
زیربنا	۴۶۱
جمعیت شهر	۱۳۵۳۵
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۴۰۶
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۵۵

طبق جدول (۳۳۸) کتابخانه امام رضا (ع) دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی می باشد براین اساس از نوع عمومی می باشد.

جدول ۳۳۸. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر خرو

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره-مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
امام رضا(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر خرو (وضع موجود)

کتابخانه امام رضا (ع) در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۶۰۴۸ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۸۱ مترمربع فضای کتابخانه ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۴۶۱ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور، ۲۸۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای مشاهده می شود (جدول ۳۳۹).

جدول ۳۳۹. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر خرو (وضع موجود)

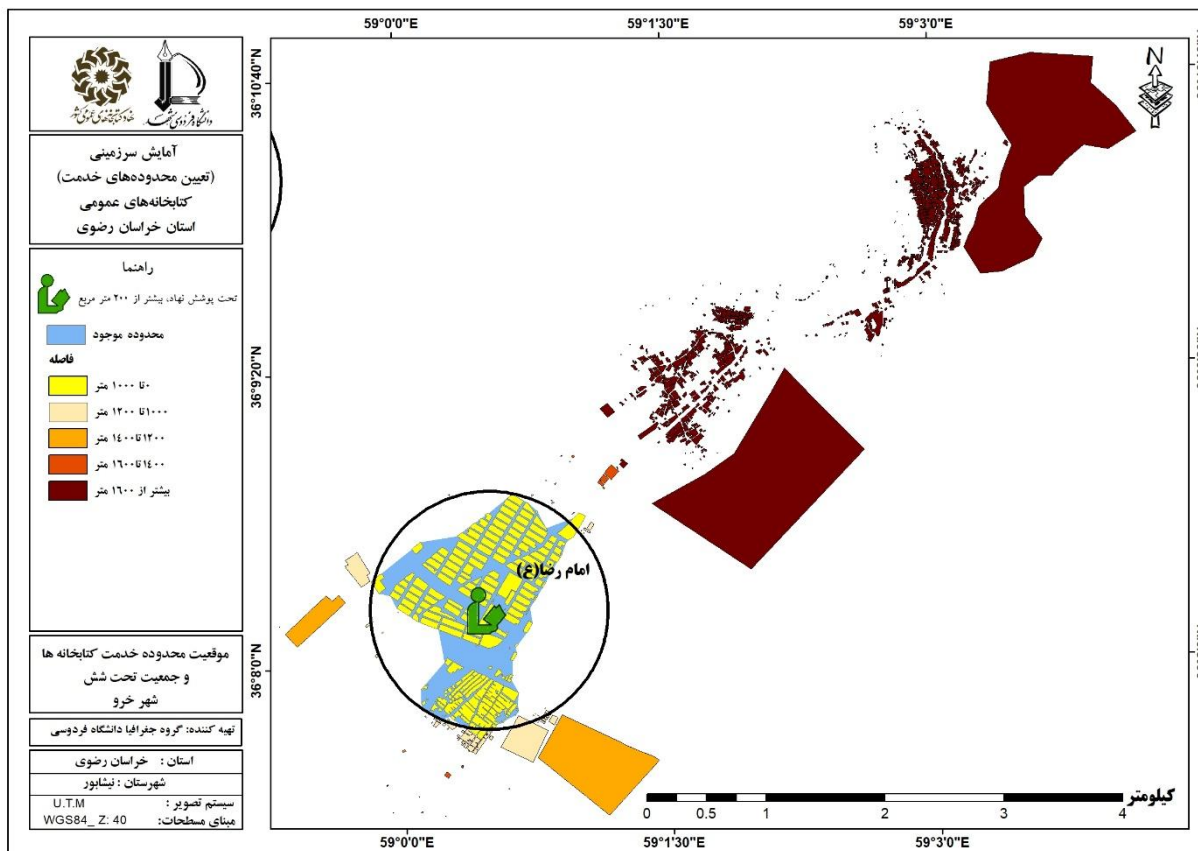
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	فضای کتابخانه ای	کمبود/مازاد (مترمربع)
امام رضا(ع)	امام رضا(ع)	تحت پوشش نهاد	۴۶۱	۱۷۲	۶۰۴۸	۲۰۰		-۲۶۱

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خرو

جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها نشان می‌دهد، در شهر خرو ۲۰۳ بلوک با جمعیتی در حدود ۶۰۴۸ نفر برابر با ۴۶/۱۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۴۴ بلوک با جمعیت برابر با ۴۷۰ نفر (۳/۵۹ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۹ بلوک با جمعیت ۴ نفری (۰/۰۳ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری، ۶۱۲ بلوک با جمعیت ۶۵۷۵ نفری (۵۰/۲۰ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند. طبقه ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری نیز فاقد جمعیت می‌باشد (جدول ۳۴۰ و شکل ۱۶۱).

جدول ۳۴۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر خرو (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
خرو	۱۰۰۰ متر	۲۰۳	۶۰۴۸	۴۶/۱۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۴۴	۴۷۰	۳/۵۹
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۴	۰	۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۹	۴	۰/۰۳
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۶۱۲	۶۵۷۵	۵۰/۲۰
مجموع		۸۷۲	۱۳۰۹۷	۱۰۰

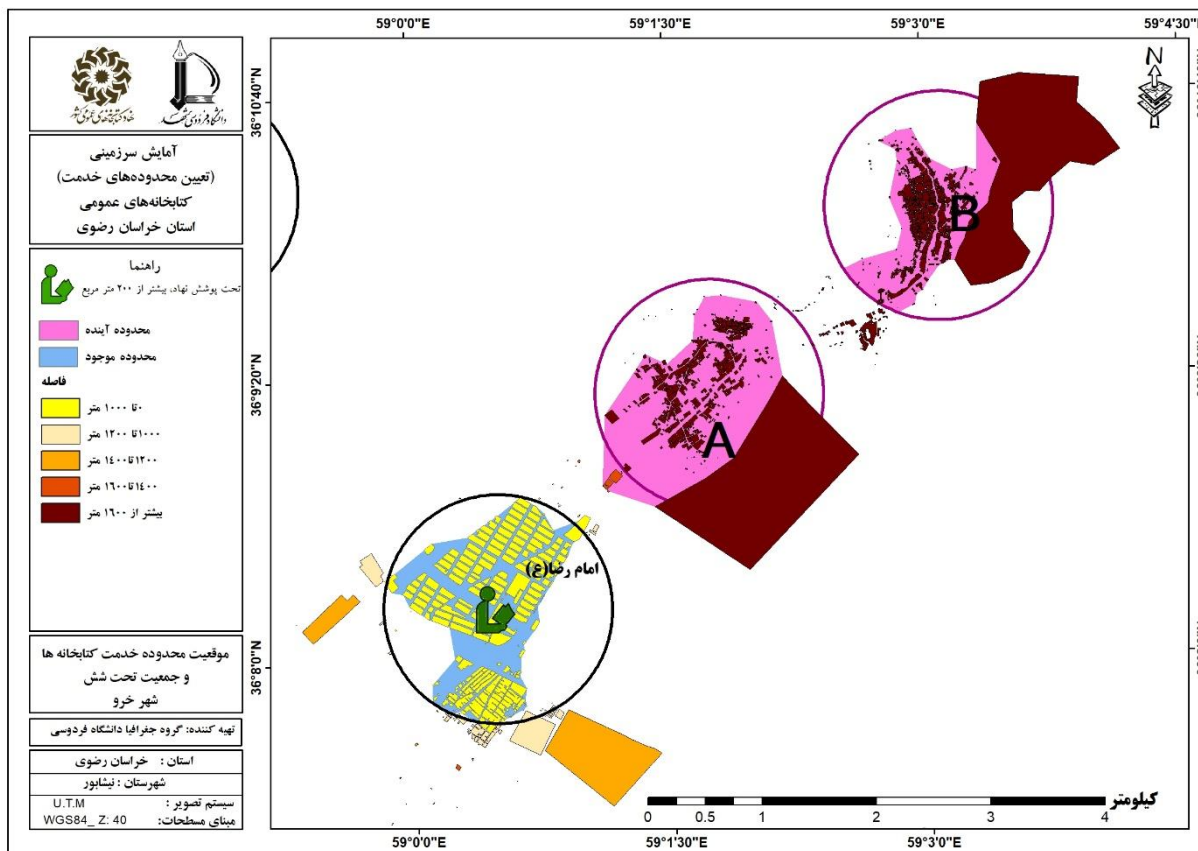
شکل ۱۶۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر خرو (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر خرو

جهت تعیین محدوده خدمت آینده شهر خرو دو محدوده مشخص گردید. بطوریکه پهنه B با جمعیت تحت پوشش ۳۴۴۵ نفری و زیربنای ۲۰۰ مترمربعی در اولویت اول و پهنه A آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را نداشته، لذا در اولویت احداث قرار نمی‌گیرد. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۴۱) و شکل (۱۶۲) در جدول آمده است.

جدول ۳۴۱. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر خرو

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۲۱۹۵	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	-	-	-	۳۴۴۵	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۱۶۲. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر خرو براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۲۵-۵. شهر بار

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر بار فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر بار (وضع موجود)

شهر بار فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر بار

شهر بار فاقد کتابخانه عمومی می‌باشد.

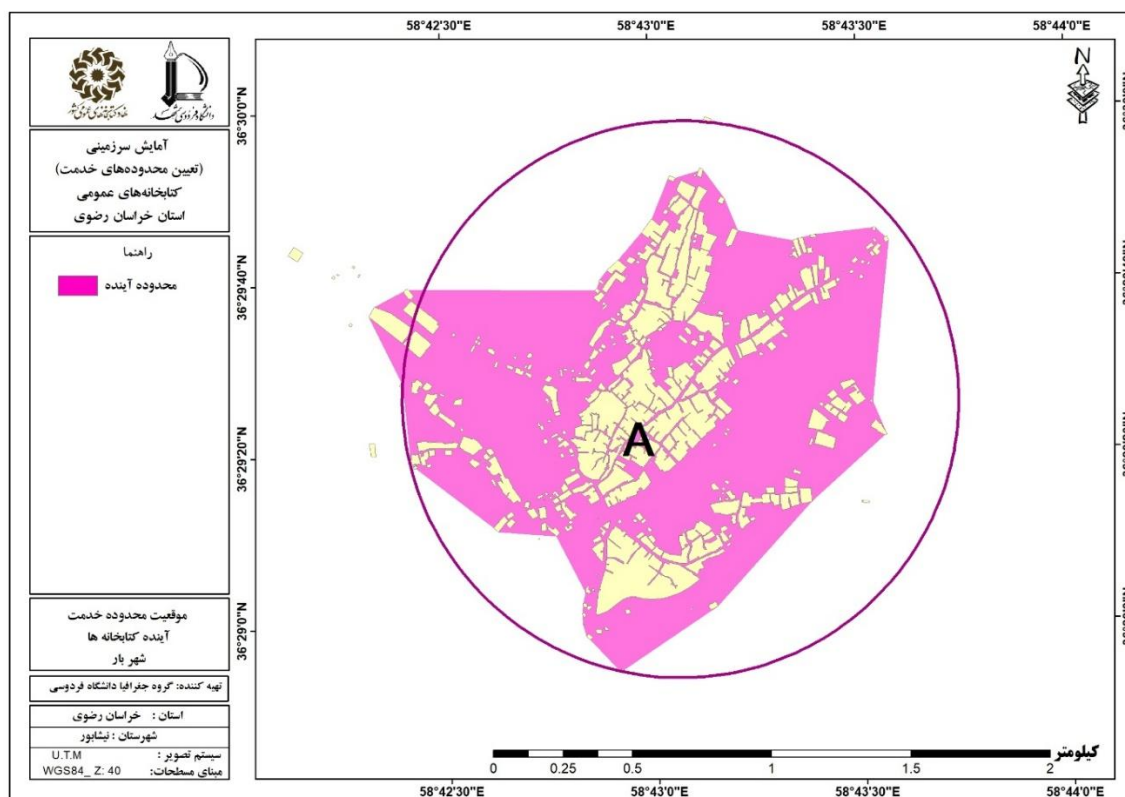
د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر بار

شهر بار دارای یک محدوده خدمت پیشنهادی است. پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ مترمربعی برای جمعیت ۲۹۳۹

نفری پیشنهاد گردیده است. مشخصات پهنه به شرح جدول (۳۴۲) و شکل (۱۶۳) می‌باشد.

جدول ۳۴۲. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر بار

اولویت	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	جمعیت فاقد پوشش	زیربنا	نوع کتابخانه	کتابخانه های واقع در محدوده	نام پهنه
اول	۲۰۰	۲۰۰	۲۹۳۹	-	-	-	A

شکل ۱۶۳. محدوده خدمت آینده در شهر بار براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۵-۶. شهر قدمگاه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

شهر قدمگاه فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

ب) محدوده خدمت کتابخانه های شهر قدمگاه (وضع موجود)

شهر قدمگاه فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر قدمگاه

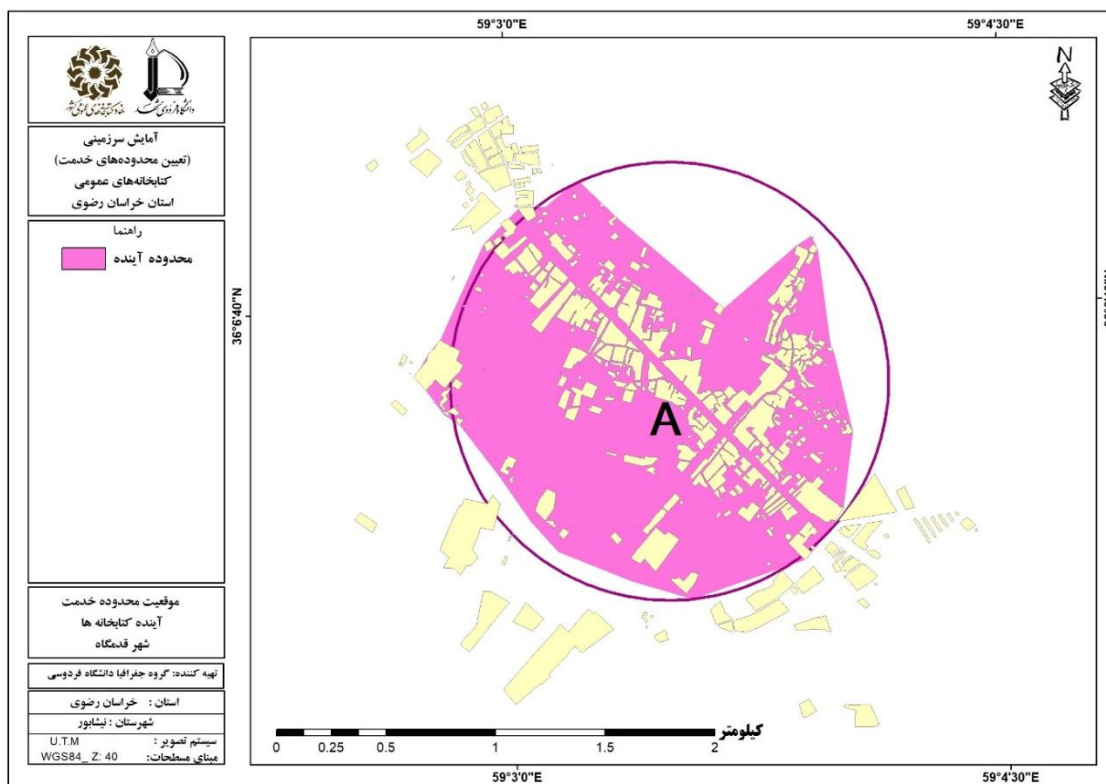
شهر قدمگاه فاقد کتابخانه عمومی می باشد.

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر قدمگاه

شهر قدمگاه فاقد کتابخانه عمومی می باشد اما از آنجایی این شهر آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را نداشته، لذا در اولویت احداث قرار نمی گیرد. مشخصات پهنه در جدول (۳۴۳) آمده است (شکل ۱۶۴).

جدول ۳۴۳. پهنه های پیشنهادی برای محدوده های خدمت آینده در شهر قدمگاه

نام پهنه	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۹۸۶	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۶۴. محدوده های خدمت آینده در شهر قدمگاه براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۵-۷. شهر چکنه

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

شهر چکنه دارای یک کتابخانه به نام پرفسور صادقی با ۳۲۸ مترمربع زیربنا می باشد. این کتابخانه تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۳۸۱ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای

کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۱۲۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه-ای روبرو بوده است جدول (۳۴۴).

جدول ۳۴۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر چکنه

نام کتابخانه	پرفسور صادقی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۲۰۰۰
زیربنا	۳۲۸
جمعیت شهر	۱۳۸۱
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۱۲۸

همچنین کتابخانه پرفسور صادقی تمامی شش شرط کتابخانه عمومی را دارا بوده بر این اساس از نوع عمومی می‌باشد (جدول ۳۴۵).

جدول ۳۴۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر قدمگاه

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
پرفسور صادقی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر چکنه (وضع موجود)

کتابخانه پرفسور صادقی در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۲۹۷ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۳۹ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۳۲۸ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۲۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود جدول (۳۴۶).

جدول ۳۴۶. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر چکنه (وضع موجود)

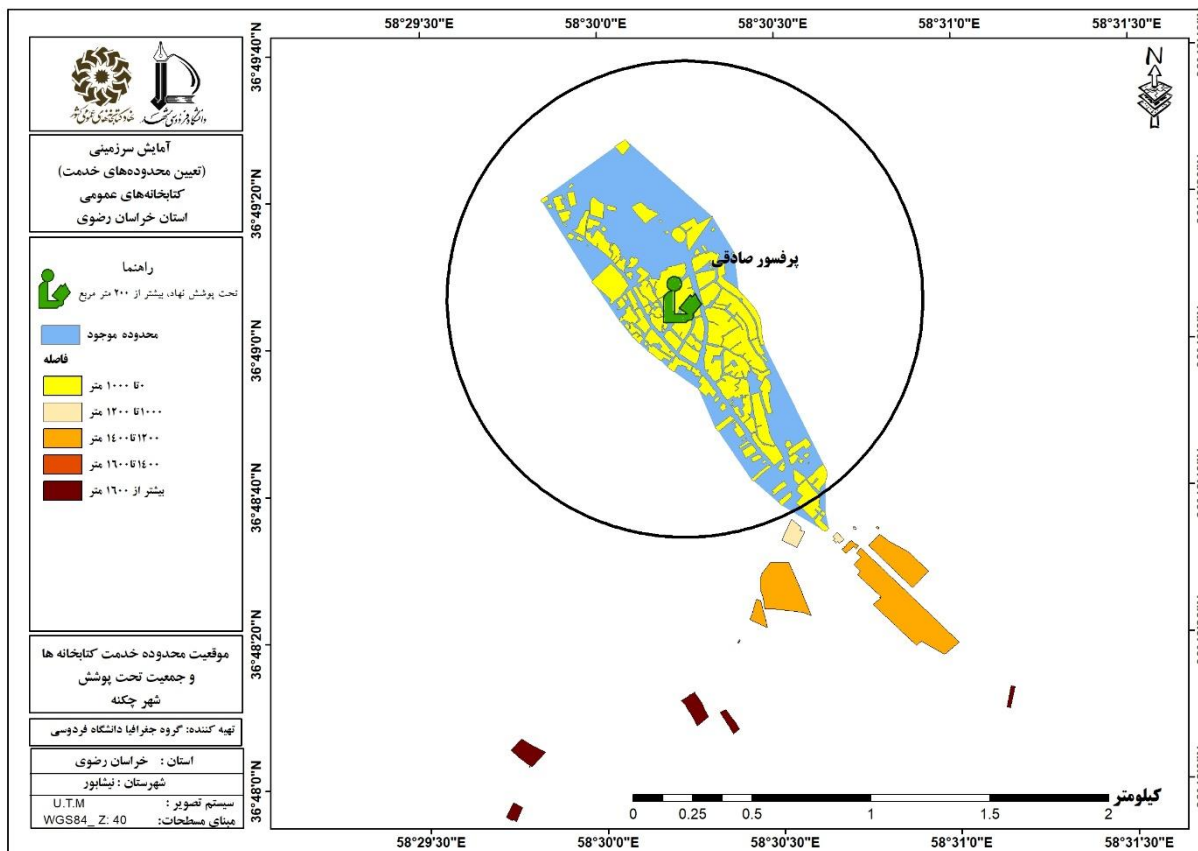
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود / مازاد (مترمربع)
پرفسور صادقی	پرفسور صادقی	تحت پوشش نهاد	۳۲۸	۷۲	۱۲۹۷	۲۰۰	-۱۲۸	

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چکنه

در شهر چکنه ۱۰۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۲۹۷ نفر برابر با ۹۸/۴۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۶ بلوک با جمعیت برابر با ۱۲ نفر (۰/۹۱ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۳۴۷، شکل ۱۶۵).

جدول ۳۴۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چکنه (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
چکنه	۱۰۰۰ متر	۱۰۷	۱۲۹۷	۹۸/۴۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۳	۰	۰
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۶	۱۲	۰/۹۱
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۸	۸	۰
مجموع		۱۲۵	۱۳۱۷	۱۰۰

شکل ۱۶۵. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر چکنه (وضع موجود)

د. تعیین محدوده خدمت آینده شهر چکنه

با توجه به اینکه محدوده خدمت کتابخانه موجود شهر چکنه نزدیک به ۱۰۰ درصد جمعیت این شهر را پوشش می دهد براین اساس محدوده خدمت آینده ای پیش بینی نگردید.

۵-۲۵-۸. کتابخانه های روستایی شهرستان نیشابور

شهرستان نیشابور از چهار بخش زبرخان، سرولایت، میان جلگه و مرکزی تشکیل شده است و دارای دهستان های اردوغش، اسحق آباد، زبرخان، برزنون، سرولایت، بینالود، ریوند، دربقاضی، فضل، مازول، غزالی و بلهرات می باشد. براساس جدول (۳۴۸) در شهرستان نیشابور روستاهای محیط آباد، اسحاق آباد، برزنون، بوژمهران، احمدآباد و باغشن هرکدام دارای یک کتابخانه می باشند که تمامی آن ها با کمبود زیربنا مواجه هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۴۸) ارائه شده است.

جدول ۳۴۸. کتابخانه های روستایی شهرستان نیشابور

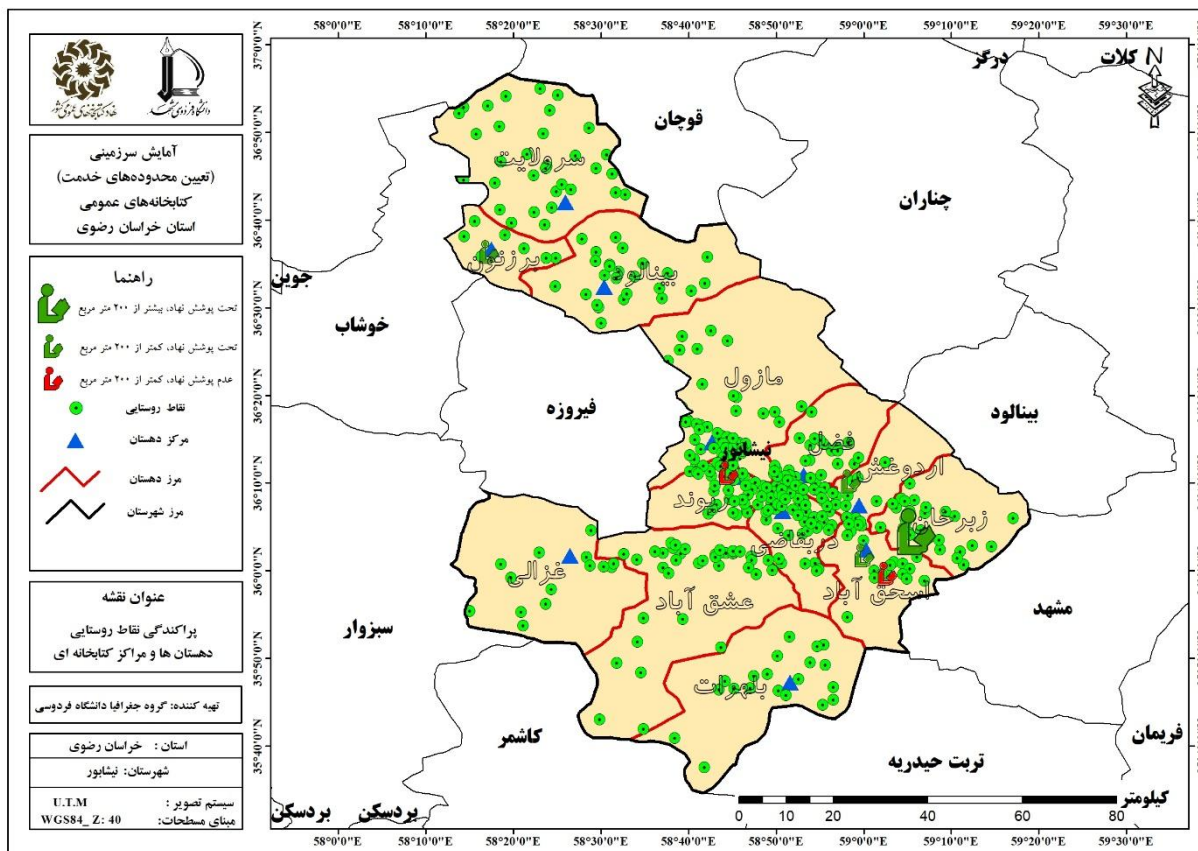
شماره	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	روستا	جمعیت	دارای کتابخانه	نام روستای	تعداد کتابخانه	وضعیت کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۲۰	ریوند	۸۲۹۶	شادمهرک / مهرآباد	۶۷۷	مبارکه	۱۳۳۵	دارای	محیط آباد	۱	عدم پوشش نهاد	
۱۲۴	برزنون	۸۵۱۹	برزنون	۲۹۸۵	زهان	۶۷۴	دارای	برزنون	۱	تحت پوشش نهاد	
۸۰	اردوغش	۸۱۷۴	برج	۱۱۶۷	اردوغش	۱۹۱۴	دارای	بوژمهران	۱	تحت پوشش نهاد	
۵۰	اسحق آباد	۱۱۲۳۴	اسحق آباد	۴۲۸۸	دستجرداقا بزرگ	۱۰۹۶	دارای	احمدآباد	۱	عدم پوشش نهاد	
دارای							اسحاق آباد	۱	تحت پوشش نهاد		
دارای							باغشن	۱	تحت پوشش نهاد		
۲۵۰	زبرخان	۱۴۹۶۵	قدمگاه	۳۰۱۰	باغشن	۳۱۲۷	دارای	باغشن	۱	تحت پوشش نهاد	

طبق جدول (۳۴۹) روستاهای اردوغش، سرچاه، باغشن گچ، چاه سالار، ریگی و عشق آباد نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان نیشابور به شرح جدول (۳۴۹) و شکل (۱۶۶) است.

جدول ۳۴۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان نیشابور

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
	اردوغش	۸۱۷۴	برج	۱۱۶۷	اردوغش	۱۹۱۴	روستای ادوغش نیازمند کتابخانه	۲۰۰ مترمربع
	اسحق آباد	۱۱۲۳۴	اسحق آباد	۴۲۸۸	دستجرداقا بزرگ	۱۰۹۶	روستای بوژمهران دارای کتابخانه با ۸۰ متر زیربنا	کمبود زیربنا ندارد.
مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۱۳۰ متر زیربنا							کمبود زیربنا ندارد.	
روستای احمدآباد دارای کتابخانه ۵۰ متری							کمبود زیربنا ندارد.	
	زبرخان	۱۴۹۶۵	قدمگاه	۳۰۱۰	باغشن	۳۱۲۷	مرکز دهستان نقطه شهری روستای باغشن دارای کتابخانه با	کمبود زیربنا ندارد.

زیربنای مورد بازرسی	کتابخانه و زیربنای	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	نام شهر
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
	۲۵۰ متر زیربنا							
کمبود زیربنا ندارد.	مرکز دهستان دارای کتابخانه با ۱۲۴ متر زیربنا	۶۷۴	زهان	۲۹۸۵	برزنون	۴۷۶۴	برزنون	سرولایت
	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	۷۷۵	سلطان میدان	۴۸۷	عبداله گیوی	۸۵۱۹	سرولایت	سرولایت
	مرکز دهستان آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	۱۹۵۱	سرچاه	۱۴۷	کلاته محمدجان	۵۶۳۵	بینالود	بینالود
۲۰۰ متر مربع مورد نیاز	روستای سرچاه نیازمند کتابخانه							
	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	۱۳۳۵	مبارکه	۶۷۷	شادمهرک /مهرآباد	۸۲۹۶	ریوند	مرکزی
۸ متر کمبود زیربنا	روستای محیط آباد دارای کتابخانه با ۲۰ متر زیربنا							
	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	۹۶۰	نوروزآباد	۵۳۳	خوجان	۹۵۲۸	دریقای	دریقای
	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم را ندارد.	۱۴۶۹	فرخک	۷۴۰	ابوسعدي	۱۵۷۹۲	فضل	فضل
۲۰۰ متر مربع	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۳۹۱۵	باغشن گج	۱۶۱۲	قطن آباد	۳۳۷۹۱	مازول	مازول
۲۰۰ متر مربع	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۱۵۰۹	چاه سالار	۱۳۸۲	فدیشه	۸۹۵۱	غزالی	غزالی
۲۰۰ متر مربع	روستای دوم نیازمند کتابخانه	۱۶۵۸	ریگی	۱۱۳۶	گلبوی پائین	۱۲۰۷۴	بلهرات	بلهرات
	مرکز دهستان نقطه شهری	۲۴۲۱	اردمه	۱۹۹۳	عشق آباد	۱۶۲۷۰	عشق آباد	عشق آباد
۲۰۰ متر مربع	مرکز دهستان نیازمند کتابخانه							

شکل ۱۶۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان نیشابور

۵-۲۶. شهرستان سبزوار

۵-۲۶-۱. شهر سبزوار

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

در شهر سبزوار ۱۵ کتابخانه به نام های امام رضا (ع)، دکتر سید احمد سیادت، بیت الهدی، دکتر سید محمد علوی مقدم، سرهنگ فرامرز ناوی، دکتر سید محمد علوی، دکتر شریعتی، حاج ملاهادی سبزواری، مرکز شماره دو سبزوار، امامزاده حسن کوشک، شادروان فرزانه گلدانی، امامزاده شعیب، مرکز شماره یک سبزوار، مرکز شماره سه سبزوار، شهید لاجوردی (زندانی) می باشد. از نظر زیربنا، بزرگترین کتابخانه شهر سبزوار، کتابخانه امام رضا (ع) با ۱۷۶۰ مترمربع زیربنا است. در سال ۱۳۹۵ این شهر با جمعیتی بالغ بر، ۲۴۳۷۰۰ نفر، زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای آن، ۷۳۱۱ مترمربع بوده و با توجه به زیربنای کتابخانه های موجود با ۳۵۱ متر کمبود فضای کتابخانه ای روبرو بوده است (جدول ۳۵۰).

جدول ۳۵۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر سبزوار

نام کتابخانه	نوع پوشش	مساحت	زیربنا	درجه	سازمان مادر
امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۳۰۰۰	۱۷۶۰	ندارد	استان قدس رضوی
مرکز شماره دو سبزوار	عدم پوشش نهاد	۲۰۰۰	۶۶۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
مرکز شماره سه سبزوار	عدم پوشش نهاد	۴۸۱	۴۸۱	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
مرکز شماره یک سبزوار	عدم پوشش نهاد	۳۸۰	۳۸۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
شادروان فرزانه گلدانی	تحت پوشش نهاد	۱۹۲	۱۲۵	۷	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
امامزاده شعب	تحت پوشش نهاد	۱۵۰	۱۳۵	۷	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
امامزاده حسن کوشک	تحت پوشش نهاد	۶۹	۱۳۸	۷	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
شهید لاجوردی (زندانی)	تحت پوشش نهاد	۶۰	۶۰	۹	امور زندان ها
دکتر سید احمد سیادت	تحت پوشش نهاد	۴۲۰	۱۲۰	۹	آموزش و پرورش
بیت الهدی	تحت پوشش نهاد	۱۶۴	۲۸۴	۷	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
دکتر سید محمد علوی مقدم	تحت پوشش نهاد	۳۴۰	۲۷۰	۹	حقیقی
سرهنگ فرامرزی ناوی	تحت پوشش نهاد	۱۰۶۷	۱۰۶۷	۳	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
دکتر سید محمد علوی	تحت پوشش نهاد	۴۵۰	۲۵۰	۷	خیرین
دکتر شریعتی	تحت پوشش نهاد	۱۵۰۰	۲۵۰	۶	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
حاج ملاهادی سبزواری	تحت پوشش نهاد	۱۵۰۰	۷۸۰	۴	نهاد کتابخانه های عمومی کشور
آیت ... فقیه سبزواری	تحت پوشش نهاد	۳۰۰	۲۰۰	---	داخل اکسل ها نبود
جمعیت شهر			۲۴۳۷۰۰		
فضای کتابخانه ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)			۷۳۱۱		
کمبود/مازاد(مترمربع)			۳۵۱		

طبق جدول (۳۵۱)، کتابخانه امام رضا (ع)، کتابخانه های سرهنگ فرامرزی ناوی، دکتر سید محمد علوی، دکتر شریعتی، بیت الهدی، حاج ملاهادی سبزواری تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا بوده لذا از نوع عمومی می باشد و سایر کتابخانه های شهر سبزوار حداقل یکی از استانداردهای کتابخانه عمومی را نداشته؛ بنابراین از نوع پیشخان می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۵۱) آورده شده است.

جدول ۳۵۱. نوع کتابخانه ها (عمومی یا پیشخان) در شهر سبزوار

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
امامزاده حسن کوشک	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
امامزاده شعب	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شادروان فرزانه گلدانی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
شهید لاجوردی (زندان)	دارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان
مرکز شماره دو سبزوار	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز شماره سه سبزوار	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز شماره یک سبزوار	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
خانه فرهنگ دانشجو	دارد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	پیشخان
سرهنگ فرامرز ناوی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
دکتر سید محمد علوی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
دکتر شریعتی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
بیت الهدی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
حاج ملاهادی سبزواری	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
امام رضا (ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
دکتر سید احمد سیادتی	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان
دکتر سید محمد علوی مقدم	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	پیشخان

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر سبزوار (وضع موجود)

براساس جدول (۳۵۲) و شکل (۱۶۷) در محدوده خدمت کتابخانه سرهنگ فرامرز ناوی، کتابخانه‌های سرهنگ فرامرز ناوی، مرکز شماره دو سبزوار، مرکز شماره یک سبزوار، دکتر سید محمد علوی مقدم، دکتر سید محمد علوی، آیت ا... فقیه سبزواری، بیت الهدی، امامزاده حسن کوشک، شادروان فرزانه گلدانی، دکتر سید احمد سیادتی و شهید لاجوردی (زندان) قرار گرفته اند. این محدوده خدمت با مساحتی ۷۴۸ هکتاری جمعیتی در حدود ۹۹۱۹۳ نفر را تحت پوشش خود قرار داده اند. با در نظر گرفتن سرانه مطلوب این جمعیت باید فضایی در حدود ۲۹۷۶ مترمربع را در اختیار داشته باشند که با توجه به زیربنای کتابخانه‌های واقع در محدوده خدمت مذکور ۳۵۵۴ مترمربع، با ۵۷۸ مترمربع مازاد فضا روبرو هستیم. همچنین کتابخانه‌های دکتر شریعتی، حاج ملاهادی سبزواری، مرکز شماره سه و امامزاده شعیب نیز در یک محدوده خدمت قرار گرفته اند که با مساحت ۵۱۵ هکتاری ۴۸۶۴۸ نفر را در محدوده خدمت خود دارند که با توجه به سرانه مورد نیاز ۱۴۵۹ مترمربعی و ۱۶۴۶ مترمربع زیربنای کتابخانه‌های واقع در این محدوده خدمت، ۱۸۷ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود. همچنین کتابخانه امام رضا (ع) در محدوده خدمت ۹۳ هکتاری

جمعیتی را تحت پوشش خود ندارد و با احتساب زیربنای کتابخانه مذکور ۱۷۶۰ مترمربع، با ۱۵۶۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مواجه هستیم (جدول ۳۵۲).

جدول ۳۵۲. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر سبزوار (وضع موجود)

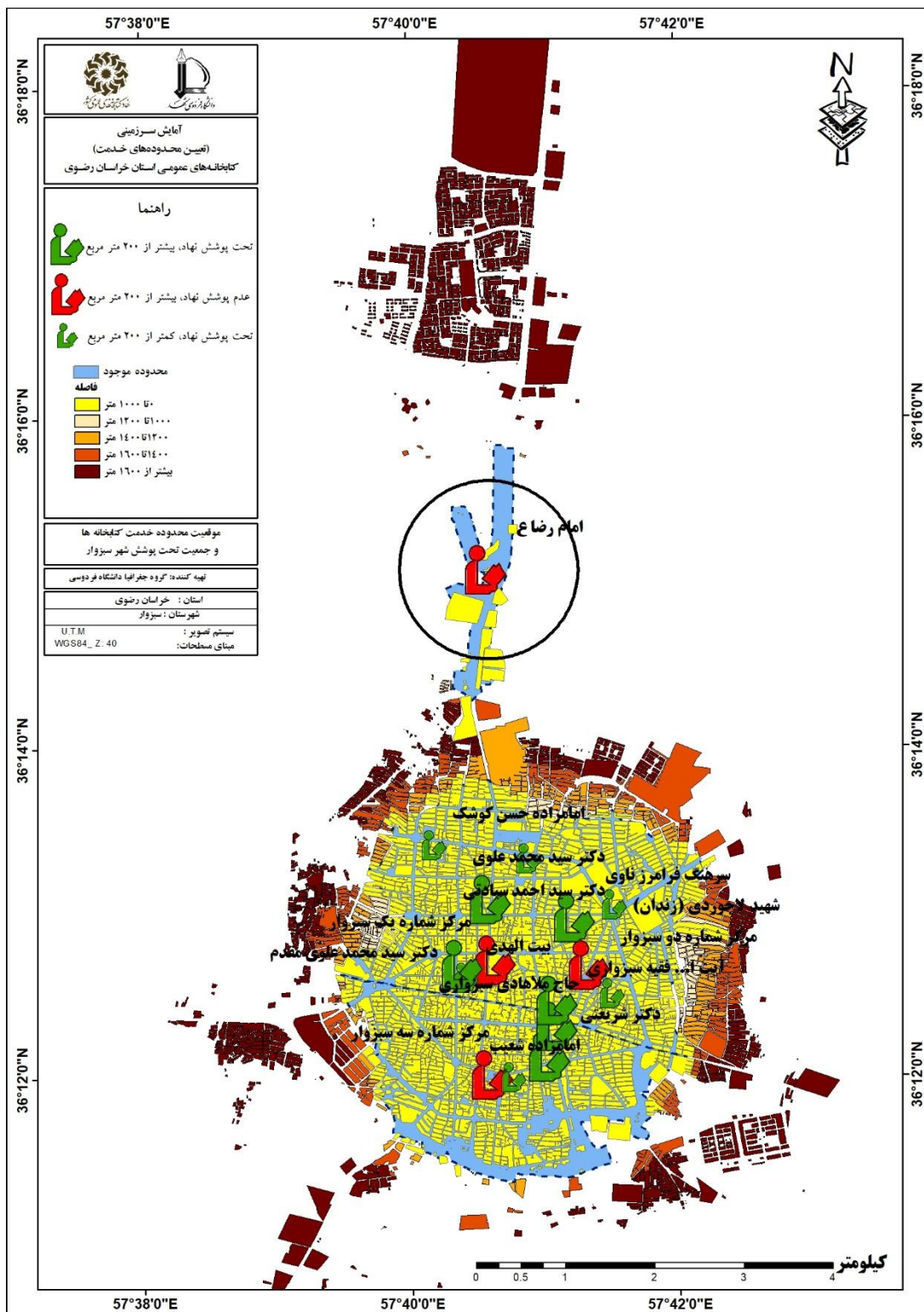
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	تقریباً مترمربع	مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه‌ای)	کمبود/مازاد (مترمربع)
امام رضا (ع)	امام رضا (ع)	عدم پوشش نهاد	۱۷۶۰	۹۳	۰	۲۰۰	-۱۵۶۰	
سرهنگ فرامرز ناوی	سرهنگ فرامرز ناوی*	تحت پوشش نهاد	۱۰۶۷	۷۴۸	۹۹۱۹۳	۲۹۷۶	-۵۷۸	
	مرکز شماره دو سبزوار	تحت پوشش نهاد	۶۶۰					
	مرکز شماره یک سبزوار	تحت پوشش نهاد	۳۸۰					
	دکتر سید محمد علوی مقدم	تحت پوشش نهاد	۲۷۰					
	دکتر سید محمد علوی	تحت پوشش نهاد	۲۵۰					
	آیت... فقیه سبزواری	تحت پوشش نهاد	۲۰۰					
	بیت الهدی	تحت پوشش نهاد	۲۸۴					
	امامزاده حسن کوشک	تحت پوشش نهاد	۱۳۸					
	شادروان فرزانه گلدانی	تحت پوشش نهاد	۱۲۵					
	دکتر سید احمد سیادت	تحت پوشش نهاد	۱۲۰					
دکتر شریعتی	حاج ملاحادی سبزواری*	تحت پوشش نهاد	۷۸۰	۵۱۵	۴۸۶۴۸	۱۴۵۹	-۱۸۷	
	دکتر شریعتی	تحت پوشش نهاد	۲۵۰					
	مرکز شماره سه	عدم پوشش نهاد	۴۸۱					
	امزاده شعیب	تحت پوشش نهاد	۱۳۵					

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سبزوار

در شهر سبزوار ۱۵۸۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۴۹۲۷۵ نفر برابر با ۶۱/۷۴ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۵۹ بلوک با جمعیت برابر با ۷۷۰۶ نفر (۱۲/۱۵ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۶۶ بلوک با جمعیت ۱۸۷۲۱ نفری (۷/۷۴ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۲۱۰ بلوک با جمعیت ۱۷۷۳۸ نفری (۷/۳۴ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۲۶۲ بلوک با جمعیت ۴۸۳۲۶ نفری (۱۹/۹۹) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۳۵۲ و شکل ۱۶۷).

جدول ۳۵۲. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر سبزوار (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
سبزوار	۱۰۰۰ متر	۱۵۷۸	۱۴۹۲۷۵	۶۱/۷۴
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۵۹	۷۷۰۶	۱۲/۱۵
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۶۶	۱۸۷۲۱	۷/۷۴
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۲۱۰	۱۷۷۳۸	۷/۳۴
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۲۶۲	۴۸۳۲۶	۱۹/۹۹
مجموع		۳۲۷۵	۲۴۱۷۶۶	۱۰۰

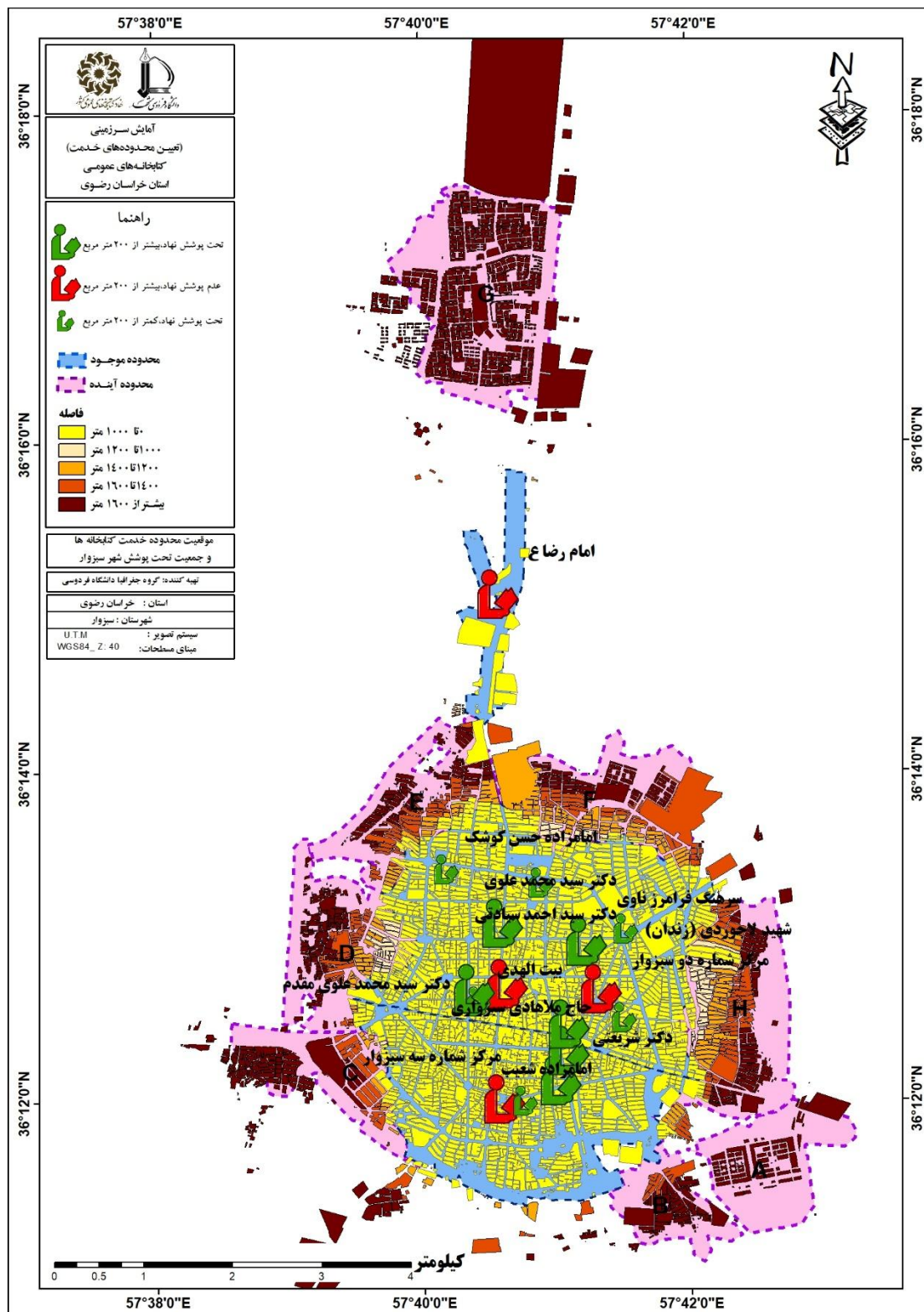
شکل ۱۶۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر سبزوار (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر سبزوار

برای تعیین پهنه‌های فاقد کتابخانه و مشخص کردن وضعیت این پهنه‌ها و تعیین محدوده آینده، هشت محدوده مشخص شد. پهنه G با زیربنای مورد نیاز ۷۰۳ متری برای ۲۳۴۳۱ نفر جمعیت در اولویت اول و پهنه F با ۱۷۴۸۲ نفر جمعیت فاقد پوشش و زیربنای مورد نیاز ۵۲۴ متری در اولویت دوم قرار دارند. پهنه H در اولویت سوم، پهنه E در اولویت چهارم، پهنه D در اولویت پنجم، پهنه C در اولویت هفتم، پهنه B در اولویت ششم و در نهایت پهنه A نیز فاقد آستانه جمعیتی لازم برای پیشنهاد محدوده آینده می‌باشد. مشخصات هریک از پهنه‌ها در جدول (۳۵۳) آمده است (شکل ۱۶۸).

جدول ۳۵۳. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر سبزوار

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۲	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
B	-	-	-	۳۰۸۴	۲۰۰	۲۰۰	ششم
C	-	-	-	۳۴۸۰	۲۰۰	۲۰۰	هفتم
D	-	-	-	۹۲۰۸	۲۷۶	۲۷۶	پنجم
E	-	-	-	۱۱۳۵۶	۳۴۱	۳۴۱	چهارم
F	-	-	-	۱۷۴۸۲	۵۲۴	۵۲۴	دوم
G	-	-	-	۲۳۴۳۱	۷۰۳	۷۰۳	اول
H	-	-	-	۱۷۲۶۰	۵۱۸	۵۱۸	سوم

شکل ۱۶۸. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر سبزوار براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۶-۱. شهر ششم
الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر ششم دارای یک کتابخانه به نام بیهقی با ۲۵۰ مترمربع زیربنا می‌باشد. این کتابخانه تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۳۱۰۸ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است (جدول ۳۵۴).

جدول ۳۵۴. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر ششم

نام کتابخانه	بیهقی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۱۵۰۰
زیربنا	۲۵۰
جمعیت شهر	۳۱۰۸
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود / مازاد (مترمربع)	-۵۰

همچنین طبق جدول (۳۵۵) کتابخانه بیهقی دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی می‌باشد؛ لذا از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۳۵۵. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر ششم

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
بیهقی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر ششم (وضع موجود)

کتابخانه بیهقی در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۲۵۵۸ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۷۷ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با احتساب ۲۵۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۱۷۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای مازاد مشاهده می‌شود (جدول ۳۵۶).

جدول ۳۵۶. محدوده خدمت کتابخانه ها در شهر ششتمد (وضع موجود)

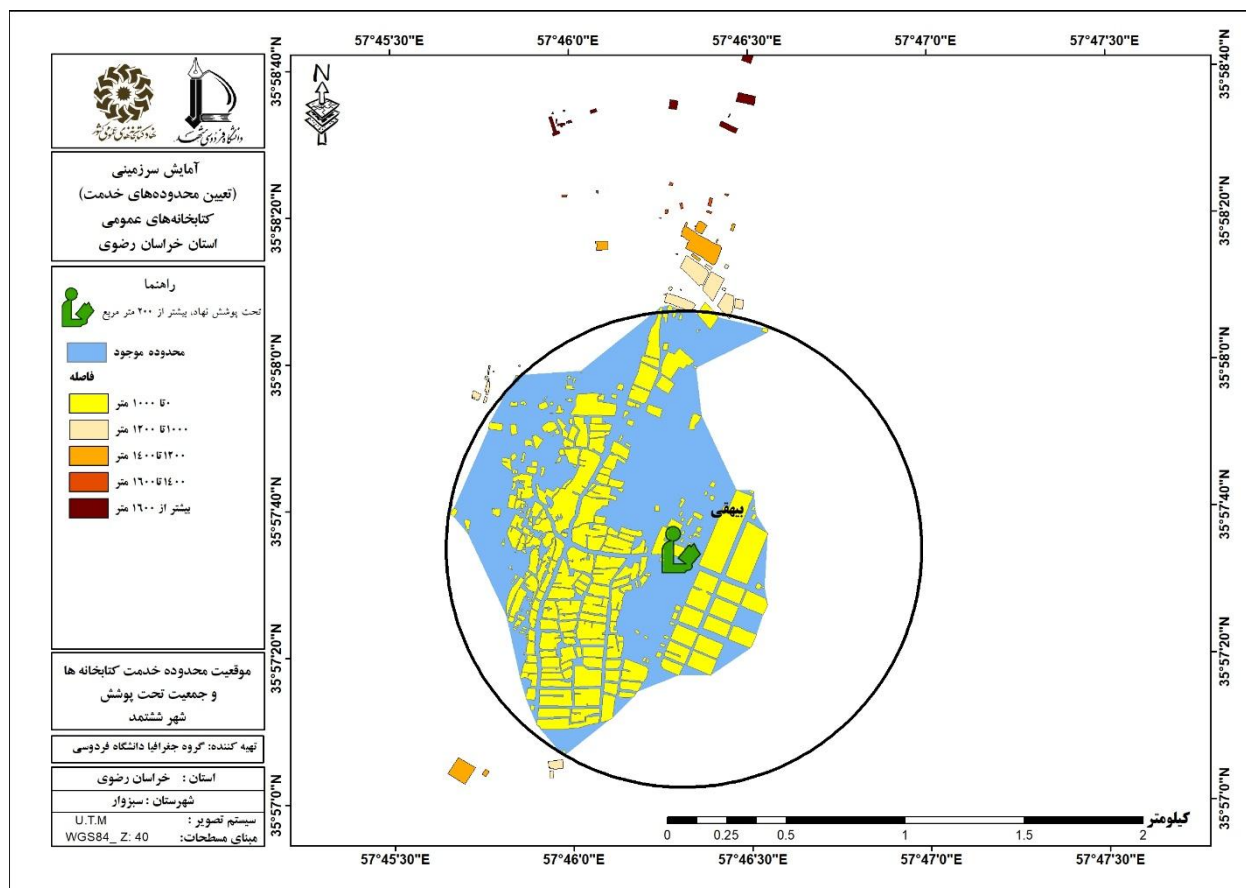
نام محدوده خدمت	کتابخانه های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نفر به مترمربع (مورد نیاز به ازای ۱۰۰ فضای کتابخانه ای)	کمبود / مازاد (مترمربع)
بیهقی	بیهقی	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۱۵۸	۲۵۵۸	۲۰۰	-۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر ششتمد

در شهر ششتمد ۲۷۱ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۵۵۸ نفر برابر با ۹۸/۷۵ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه ای دسترسی دارند. ۱۹ بلوک با جمعیت برابر با ۲۹ نفر (۱/۱۲ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۲ بلوک با جمعیت ۴ نفری (۰/۱۵ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۸ بلوک با جمعیت ۴ نفری (۰/۱۵ درصد) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه ای قرار دارند. و طبقه ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری فاقد جمعیت می باشد (جدول ۳۵۷ و شکل ۱۶۹).

جدول ۳۵۷. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه ها در شهر ششتمد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
ششتمد	۱۰۰۰ متر	۲۷۱	۲۵۵۸	۹۸/۷۵
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۱۹	۲۹	۱/۱۲
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۲	۴	۰/۱۵
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۸	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۸	۴	۰/۱۵
مجموع		۳۲۸	۲۵۹۵	۱۰۰

شکل ۱۶۹. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر ششمند (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر ششمند

با توجه به پوشش شهر توسط کتابخانه موجود در حال حاضر شهر ششمند نیاز به ایجاد کتابخانه جدید ندارد.

۵-۲۶-۳. شهر روداب

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

همانگونه که در جدول (۳۵۸) قابل مشاهده است، شهر روداب دارای یک کتابخانه بنام شهید مصطفی خمینی با ۱۴۲ مترمربع زیربنا است و کتابخانه مذکور تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۴۰۲۸ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۵۸ متر کمبود فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۵۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر روداب

نام کتابخانه	شهید مصطفی خمینی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۷
مساحت	۱۵۰
زیربنا	۱۴۲
جمعیت شهر	۴۰۲۸
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/مازاد (مترمربع)	۵۸

طبق جدول (۳۵۹) کتابخانه شهید مصطفی خمینی از میان استانداردهای کتابخانه عمومی، استاندارد فضا را نداشته، لذا از نوع پیشنهاد می‌باشد.

جدول ۳۵۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهاد) در شهر روداب

نام کتابخانه	حق بهره‌مندی استاندارد	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید مصطفی خمینی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشنهاد

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر روداب (وضع موجود)

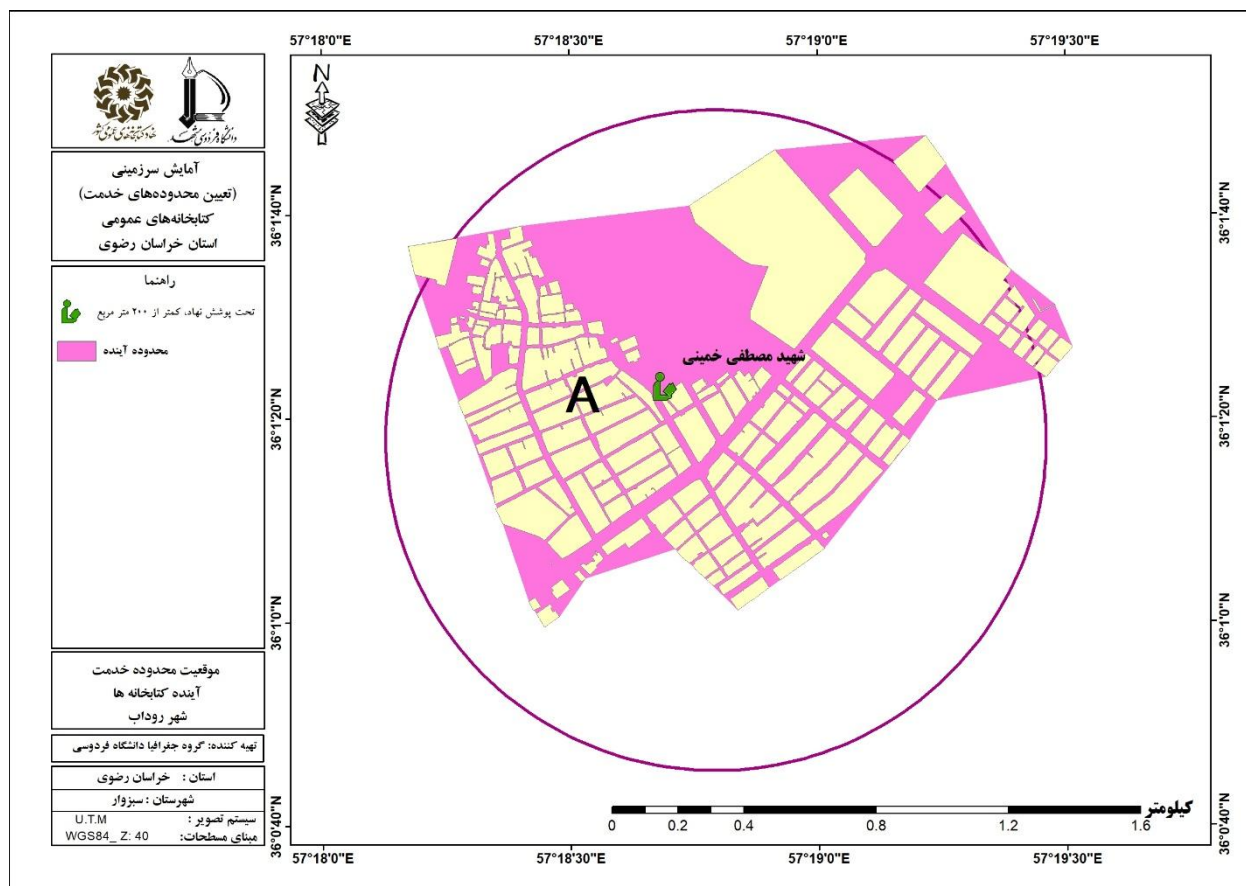
با توجه به اینکه زیربنای کتابخانه موجود در شهر روداب زیر ۲۰۰ مترمربع می‌باشد لذا محدوده خدمت نداشته است.

(د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر روداب

با توجه به جمعیت فاقد پوشش خدمات کتابخانه‌ای در شهر روداب یک محدوده پیشنهادی مشخص شد. براین اساس طبق جمعیت فاقد پوشش که برابر با ۳۸۱۶ نفر می‌باشد به ۵۸ مترمربع فضای کتابخانه‌ای احتیاج است. مشخصات پهنه در جدول (۳۶۰) آمده است (شکل ۱۷۰).

جدول ۳۶۰. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر روداب

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهید مصطفی خمینی	تحت پوشش نهاد	۱۴۲	۳۸۱۶	۲۰۰	۵۸	اول

شکل ۱۷۰. محدوده خدمت آینده در شهر روداب براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۲۶-۴. کتابخانه‌های روستایی شهرستان سبزوار

شهرستان سبزوار از بخش‌های روداب، ششتمد و مرکزی تشکیل شده است. این شهرستان شامل دهستان‌های کوه همائی، فروغن، خواشد، تکاب کوه میش، ربع شامات، شامکان، بیهق، کراب، رباط، قصبه شرقی و قصبه غربی می‌باشد. در این شهرستان روستاهای افچنگ و شامکان دارای یک کتابخانه می‌باشند که هر دو کتابخانه با کمبود زیربنا مواجه هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۶۱) آورده شده است.

جدول ۳۶۱. کتابخانه های روستایی شهرستان سبزوار

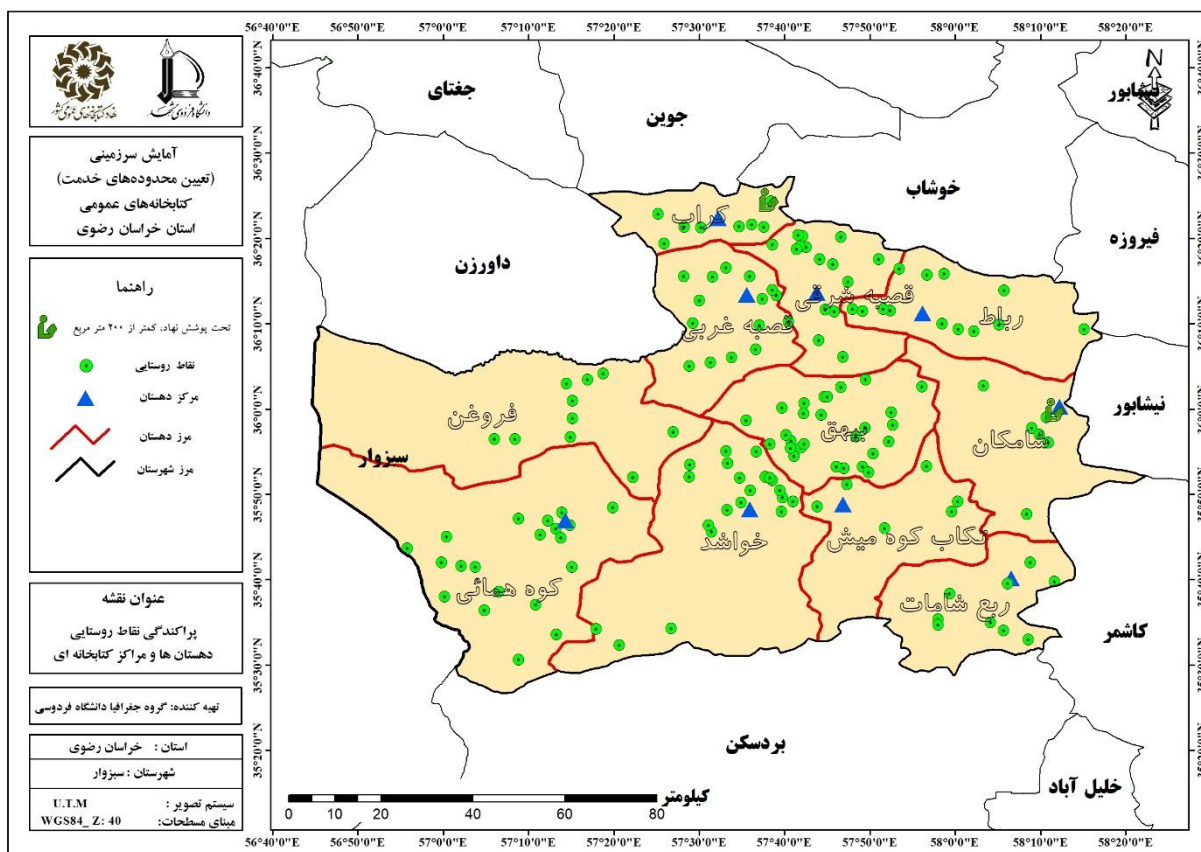
زیربنای کتابخانه	نوع کتابخانه	تعداد کتابخانه	نام روستای دارای کتابخانه	جمعیت	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	نام دهستان	شماره
۱۲۰	تحت پوشش نهاد	۱	افچنگ	۵۰۴	درقدم	۳۱۸	بجدن	۴۱۷۱	خواشد	روداب
۱۱۵	تحت پوشش نهاد	۱	شامکان	۱۰۴۶	حسین آباد	۱۸۸۲	شامکان	۵۷۷۱	شامکان	ششتمد

طبق جدول (۳۶۲) روستای ایزی نیازمند دریافت کتابخانه می باشد. جدول (۳۶۲) وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان سبزوار را نشان می دهد (شکل ۱۷۱).

جدول ۳۶۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان سبزوار

زیربنای مورد نیاز	کتابخانه وضعیت	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		جمعیت دهستان	نام دهستان	شماره
		جمعیت	نام	جمعیت	نام			
مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	نقطه شهری مرکز دهستان روستای ملوند فاقد آستانه جمعیتی	۲۵۹	چاه شند	۱۰۴	اجنورد	۱۴۴۹	کوه همائی	روداب
		۱۰۰۷	ملوند	۴۰۲۸	روداب	۳۷۵۸	فروغن	
		۵۰۴	درقدم	۳۱۸	بجدن	۴۱۷۱	خواشد	
مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	۱۲۱۱	مج	۱۴۳۴	تندک	۴۱۲۶	تکاب کوه میش	ششتمد
		۶۴۹	ده نو	۳۴۰	قلعه میدان	۴۳۸۵	ربع شامات	
کمبود زیربنا ندارد.	روستای شامکان دارای کتابخانه با ۱۱۵ متر زیربنا	۱۰۴۶	حسین آباد	۱۸۸۲	شامکان	۵۷۷۱	شامکان	ششتمد
		۱۲۲۲	کیدور	۳۱۰۸	ششتمد	۶۸۷۱	بیبهق	
کمبودی وجود ندارد	روستای افچنگ دارای کتابخانه با ۱۲۰ متر زیربنا	۸۴۲	افچنگ	۲۰۲	بلاش آباد	۱۹۸۰	کراب	مرکزی
		مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.						

ردیف	نام دهستان	جمعیت (نفر)	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری	پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان	کتابخانه وضعیت	زیربنای مورد نیاز
	رباط	۵۷۵۱	رباط سرپوش	قره قلی ۷۹۲	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	قصبه شرقی	۷۸۱۳	ایزی	دولت آباد ۱۲۱۷	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ متر
	قصبه غربی	۹۳۹۸	خسروجرد	ابارش ۱۴۹۷	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	

شکل ۱۷۱. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان سبزوار

۵-۲۷. شهرستان کاشمر
۵-۲۷-۱. شهر کاشمر
الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر کاشمر دارای ۱۳ کتابخانه به نام‌های مهر چهارده معصوم، کوثر، شهید آیت ... مدرس، امام علی (ع)، ذاکرین ۱۴ معصوم (ع)، امام خمینی (ره)، شهید مدرس، آستانه مقدسه حضرت سید حمزه (ع)، مرکز کاشمر، زندان کاشمر، امام محمد باقر (ع)، سیار نورالهدی و شهید صادقی می‌باشد.

از میان کتابخانه‌های شهر کاشمر بیشترین زیربنا به کتابخانه مهر چهارده معصوم با ۱۳۷۰ مترمربع اختصاص دارد که این کتابخانه تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور می‌باشد. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۱۰۲۲۸۲ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۳۰۶۸ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۲۲۳۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است (جدول ۳۶۳).

جدول ۳۶۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر کاشمر

نام کتابخانه	وضعیت	مساحت	زیربنا	درجه	سازمان مادر
مهر چهارده معصوم	تحت پوشش نهاد	۱۳۷۰	۱۳۷۰	۴	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
آرامگاه شهید آیت ... مدرس	تحت پوشش نهاد	۶۲۵	۸۲۵	۳	آستان قدس رضوی
مرکز کاشمر	عدم پوشش نهاد	۷۰۰	۵۰۰	ندارد	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
امام علی (ع)	تحت پوشش نهاد	۳۵۰	۲۹۰	۶	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
کوثر	تحت پوشش نهاد	۲۲۵	۲۲۵	۷	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
زندان کاشمر	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۲۰۰	۸	اداره زندان
شهید صادقی	تحت پوشش نهاد	۲۰۰	۲۰۰	۸	خانواده شهید صادقی و هیات امناء مسجد
امام محمد باقر (ع)	تحت پوشش نهاد	۱۰۵	۱۰۵	۹	هیات امناء مسجد
سیار نورالهدی	تحت پوشش نهاد	۰	۰	سیار	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
ذاکرین ۱۴ معصوم (ع)	عدم پوشش نهاد	۴۵۰	۴۵۰	۱	کانون فرهنگی و هنری مساجد
امام خمینی (ره)	تحت پوشش نهاد	۳۶۰	۳۶۰	۶	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
شهید مدرس	تحت پوشش نهاد	۱۳۲۰	۴۲۳	۵	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
آستانه مقدسه حضرت سید حمزه (ع)	تحت پوشش نهاد	۳۵۰	۳۵۰	۷	اداره اوقاف
جمعیت شهر			۱۰۲۲۸۲		
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)			۳۰۶۸		
کمبود / مازاد (مترمربع)			-۲۲۳۰		

جدول (۳۶۴) نشان می‌دهد از میان کتابخانه‌های شهر کاشمر، کتابخانه‌های آستانه مقدسه حضرت سید حمزه(ع)، ذاکرین ۱۴ معصوم(ع)، امام علی(ع)، کوثر، امام خمینی(ره)، شهید مدرس، مهر چهارده معصوم و آرامگاه شهید آیت ... مدرس دارای تمامی شروط کتابخانه عمومی بوده لذا از نوع عمومی می‌باشند و سایر کتابخانه‌ها حداقل یکی از شرط-های کتابخانه عمومی را نداشته براین اساس از نوع پیشخان می‌باشند.

جدول ۳۶۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر کاشمر

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
سیار نورالهدی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
امام محمد باقر(ع)	دارد	دارد	ندارد	ندارد	ندارد	ندارد	پیشخان
شهید صادقی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	ندارد	پیشخان
زندان کاشمر	ندارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز کاشمر	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
آستانه مقدسه حضرت سید حمزه(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
ذاکرین ۱۴ معصوم(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
امام علی(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
کوثر	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
امام خمینی(ره)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید مدرس	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
مهر چهارده معصوم	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
آرامگاه شهید آیت ... مدرس	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر کاشمر (وضع موجود)

طبق جدول (۳۶۵) کتابخانه ۱۳۷۰ مترمربعی مهر چهارده معصوم در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۰۹۸۵ نفر را تحت پوشش قرار داده است. با توجه به سرانه مطلوب، این زیربنا که بایستی ۳۳۰ مترمربع باشد دارای ۱۰۴۰ مترمربع فضای کتابخانه‌ای مازاد برای این مقدار جمعیت می‌باشد. کتابخانه شهید آیت ... مدرس با زیربنای ۶۲۵ مترمربعی و محدود خدماتی برای ۱۲۳۷۷ نفر ۴۵۴ مترمربع مازاد دارد. همچنین در محدوده خدمت کتابخانه مرکز کاشمر، کتابخانه‌های ذاکرین ۱۴ معصوم(ع)، امام خمینی(ره)، شهید صادقی، زندان کاشمر، آستانه مقدسه حضرت سید حمزه(ع)، شهید مدرس و مرکز کاشمر قرار گرفته‌اند که این محدوده خدمت تعداد ۴۲۰۴۴ نفر را تحت پوشش قرار

داده است. زیربنای کتابخانه‌های واقع در این محدوده خدمت مجموعاً ۲۴۸۳ مترمربع است که نسبت به میزان فضای مورد نیاز برای این جمعیت، یعنی ۱۲۶۱ مترمربع، دارای ۱۲۲۲ مترمربع مازاد می‌باشد. همچنین محدوده خدمت کتابخانه کوثر با جمعیتی بالغ بر ۲۰۹۱۱ نفر و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های واقع در این محدوده (کتابخانه‌های کوثر و امام محمد باقر (ع) و سرانه موردنیاز ۶۲۷ مترمربع با کمبود ۳۰۲ مترمربعی روبروست. برای کتابخانه امام علی (ع) ۵۲ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای برآورد گردیده است.

جدول ۳۶۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر کاشمر (وضع موجود)

نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	وضع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (مکثار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود / مازاد (مترمربع)	
مهر چهارده معصوم	مهر چهارده معصوم	تحت پوشش نهاد	۱۳۷۰	۱۸۷	۱۰۹۸۵	۳۳۰	-۱۰۴۰	
	شهید آیت ... مدرس	تحت پوشش نهاد	۸۲۵	۲۲۸	۱۲۳۷۷	۳۷۱	-۴۵۴	
	مرکز کاشمر	مرکز کاشمر*	عدم پوشش نهاد	۵۰۰	۷۲۵	۴۲۰۴۴	۱۲۶۱	-۱۲۲۲
		ذاکرین ۱۴ معصوم (ع)	عدم پوشش نهاد	۴۵۰				
		شهید مدرس	تحت پوشش نهاد	۴۲۳				
		امام خمینی(ره)	تحت پوشش نهاد	۳۶۰				
		آستانه مقدسه حضرت سید حمزه(ع)	تحت پوشش نهاد	۳۵۰				
زندان کاشمر	تحت پوشش نهاد	۲۰۰						
شهید صادقی	تحت پوشش نهاد	۲۰۰						
کوثر	کوثر*	تحت پوشش نهاد	۲۲۵	۲۳۷	۲۰۹۱۱	۶۲۷	۳۰۲	
	امام محمد باقر(ع)	تحت پوشش نهاد	۱۰۵					
امام علی(ع)	امام علی(ع)*	تحت پوشش نهاد	۲۹۰	۱۹۸	۷۹۲۸	۲۳۸	-۵۲	
	سیار نورالهدی	تحت پوشش نهاد	۰					

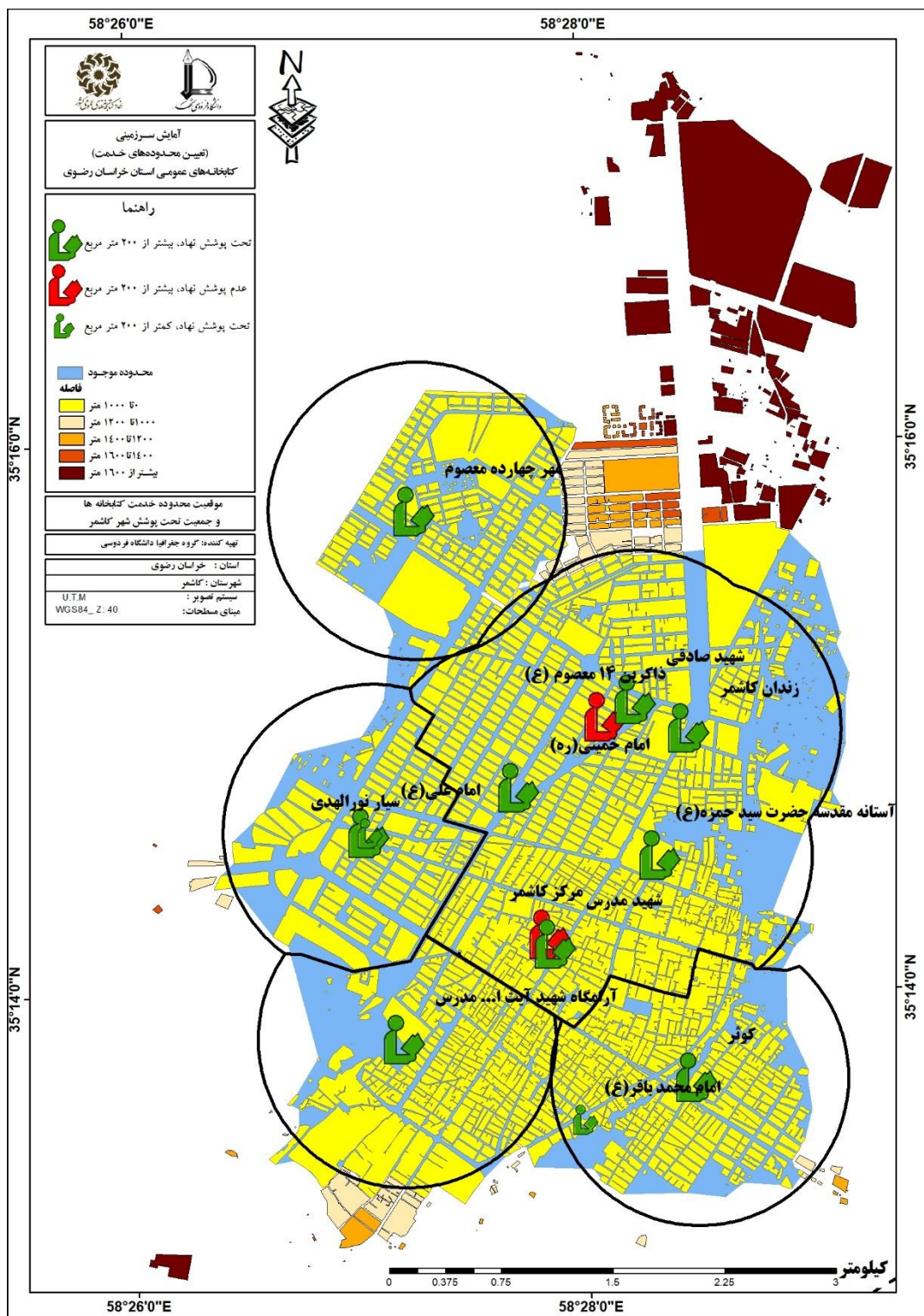
ج- جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کاشمر

براساس جدول (۳۶۶)، در شهر کاشمر، ۱۳۹۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۹۴۲۹۱ نفر برابر با ۹۳/۴۲ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۶۲ بلوک با جمعیت برابر با ۲۸۹۱ نفر (۲/۸۶ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۳۸ بلوک با جمعیت ۲۰۷۸ نفری (۲/۰۶ درصد) در مسافت

۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۲۹ بلوک با جمعیت ۱۳۵۴ نفری (۱/۳۴ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۱۲۰ بلوک با جمعیت ۳۱۳ نفری (۰/۳۱) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (شکل ۱۷۲).

جدول ۳۶۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر کاشمر (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
کاشمر	۱۰۰۰ متر	۱۵۶۲	۹۴۲۹۱	۹۳/۴۲
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۶۲	۲۸۹۱	۲/۸۶
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۳۸	۲۰۷۸	۲/۰۶
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۲۹	۱۳۵۴	۱/۳۴
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۲۰	۳۱۳	۰/۳۱
مجموع		۱۸۱۱	۱۰۰۹۲۷	۱۰۰

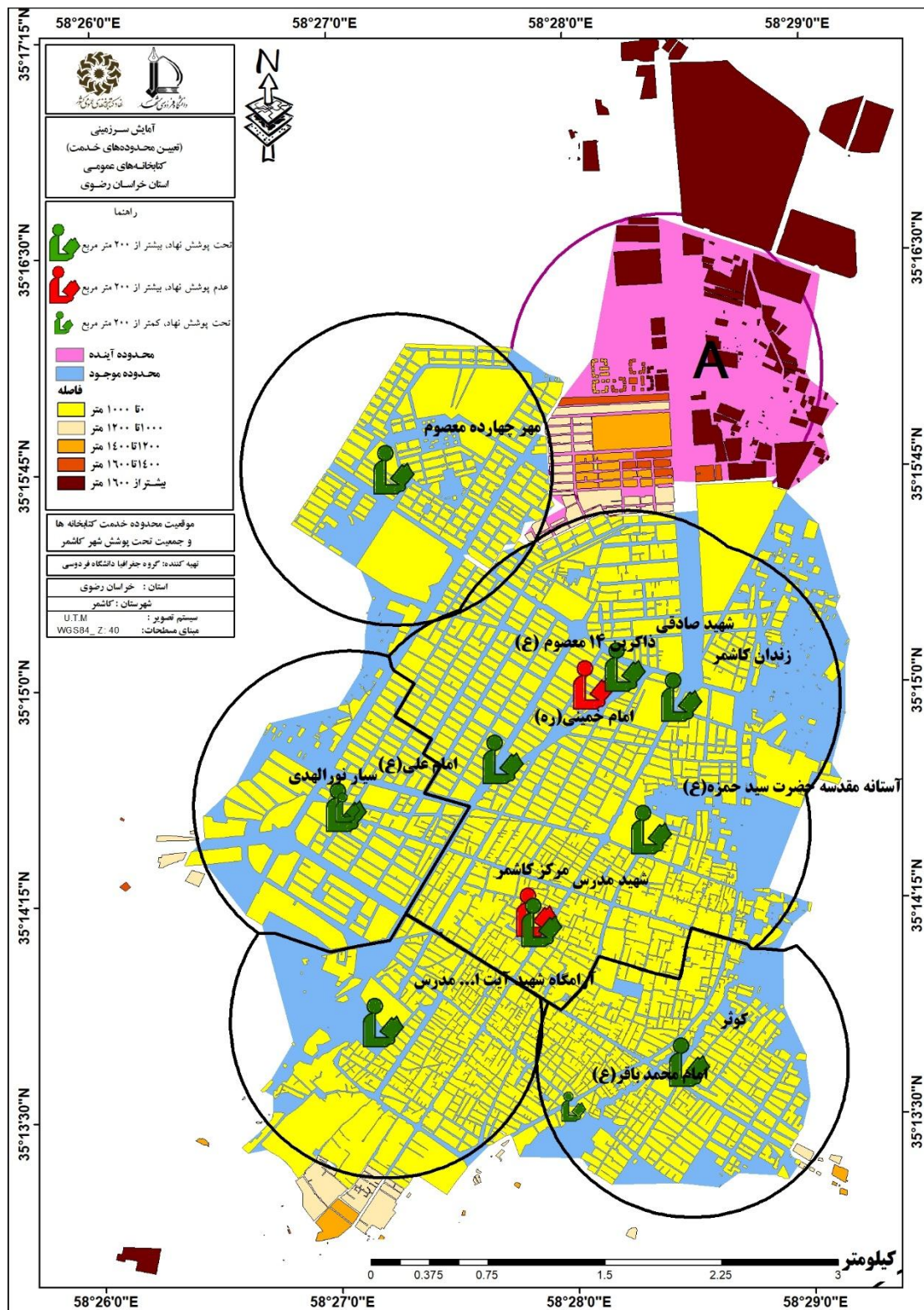
شکل ۱۷۲. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر کاشمر (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر کاشمر

در شهر کاشمر یک پهنه جمعیتی مشخص شد که پهنه A با زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ متری برای ۶۰۸۴ نفر جمعیت پیشنهاد گردیده است. مشخصات این پهنه در جدول (۳۶۷) آمده است (شکل ۱۷۳).

جدول ۳۶۷. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر کاشمر

اولویت	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	جمعیت فاقد پوشش	زیربنا	نوع کتابخانه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نام پهنه
اول	۲۰۰	۲۰۰	۶۰۸۴	-	-	-	A

شکل ۱۷۳. محدوده های خدمت کتابخانه‌های موجود و خدمت آینده در شهر کاشمر براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۲۷-۲. شهر ریوش
الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر ریوش دارای یک کتابخانه به نام باقرالعلوم می‌باشد. طبق جدول (۳۶۸)، این کتابخانه تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۵۶۸۷ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه‌ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه موجود با ۴۰۰ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای روبرو بوده است.

جدول ۳۶۸. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر ریوش

نام کتابخانه	باقرالعلوم
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۶
مساحت	۳۲۹۰
زیربنا	۶۰۰
جمعیت شهر	۵۶۸۷
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۴۰۰

طبق جدول (۳۶۹) کتابخانه باقرالعلوم دارای تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی بوده؛ لذا از نوع عمومی می‌باشد.

جدول ۳۶۹. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر ریوش

نام کتابخانه	حق استاندارد	استاندارد	استاندارد	استاندارد	استاندارد	استاندارد	نوع کتابخانه
	بهره‌مندی	سازماندهی	استاندارد فضا	منابع	نیروی انسانی	زمان فعالیت	
باقرالعلوم	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر ریوش (وضع موجود)

اطلاعات جدول (۳۷۰) گویای آن است که کتابخانه باقرالعلوم در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۸۹۷ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۵۷ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با توجه به ۶۰۰ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۵۴۳ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود.

جدول ۳۷۰. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر ریوش (وضع موجود)

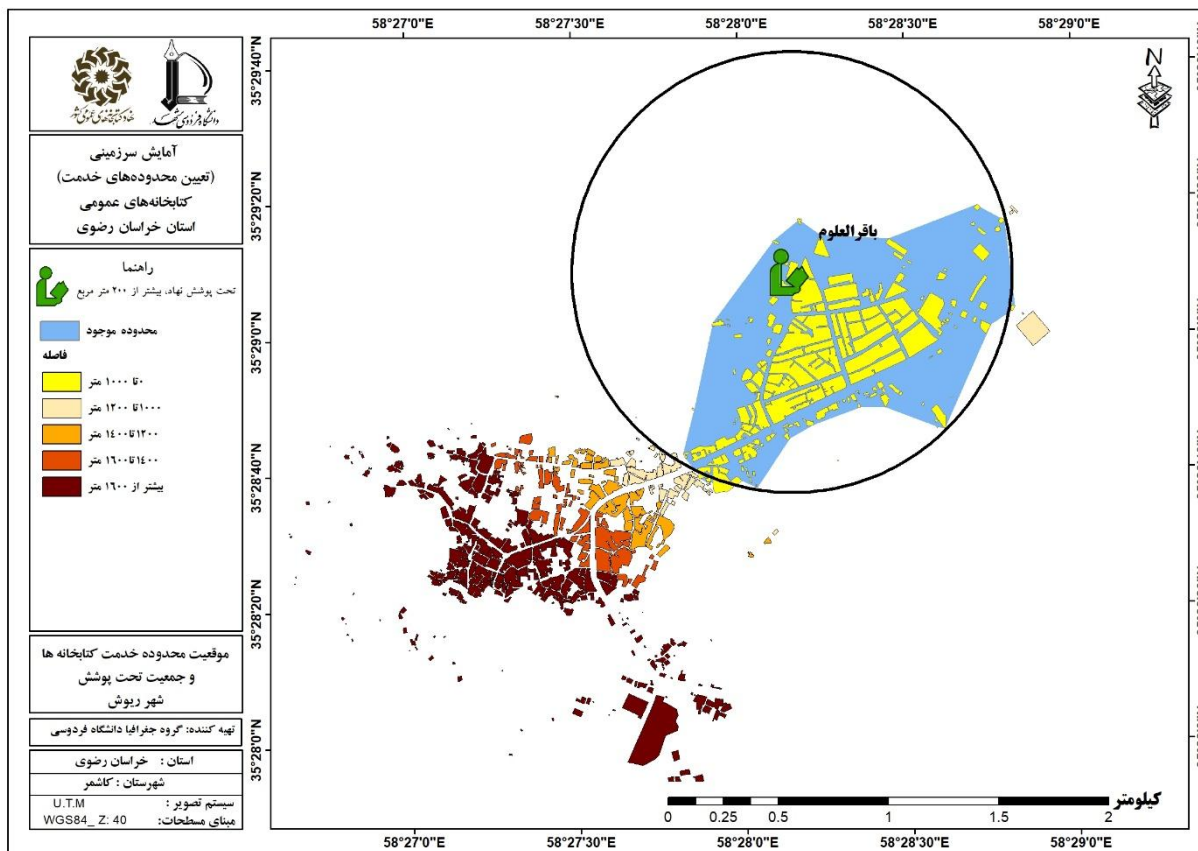
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد ترمیم)	کمبود / مازاد (مترمربع)
باقرالعلوم	باقرالعلوم	تحت پوشش نهاد	۶۰۰	۱۱۷	۱۸۹۷	۲۰۰	-۴۰۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ریوش

در شهر ریوش ۱۷۰ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۸۹۷ نفر برابر با ۳۵/۲۹ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۳۷ بلوک با جمعیت برابر با ۲۸۸ نفر (۵/۳۶ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۴۵ بلوک با جمعیت ۵۱۶ نفری (۹/۶۰ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۵۸ بلوک با جمعیت ۷۱۳ نفری (۱۳/۲۶ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۲۳۶ بلوک با جمعیت ۱۹۶۲ نفری (۳۶/۵۰) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر، از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۳۷۱، شکل ۱۷۴).

جدول ۳۷۱. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر ریوش (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
ریوش	۱۰۰۰ متر	۱۷۰	۱۸۹۷	۳۵/۲۹
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۳۷	۲۸۸	۵/۳۶
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۴۵	۵۱۶	۹/۶۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۵۸	۷۱۳	۱۳/۲۶
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۲۳۶	۱۹۶۲	۳۶/۵۰
مجموع		۵۴۶	۵۳۷۶	۱۰۰

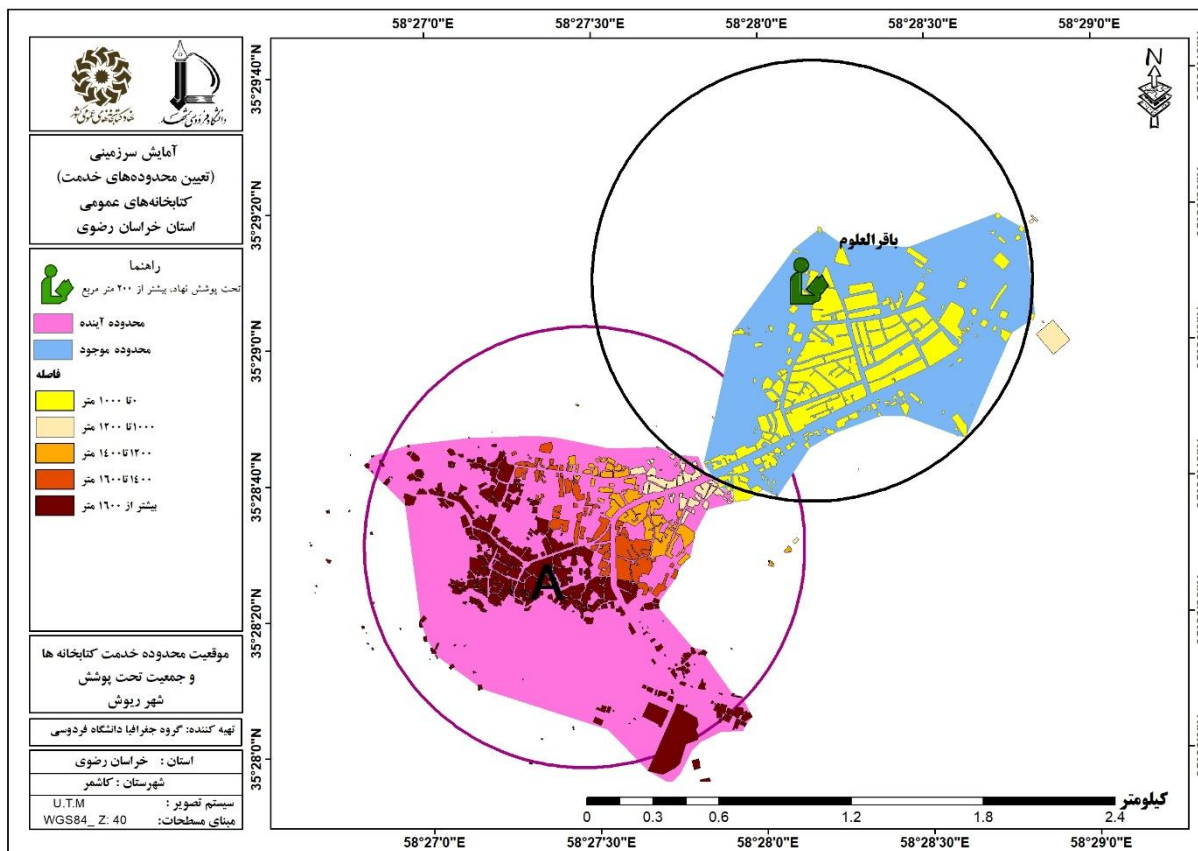
شکل ۱۷۴. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر ریوش (وضع موجود)

(د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر ریوش

با توجه به موقعیت و جمعیت شهر ریوش یک پهنه با زیربنای ۲۰۰ متری به شرح جدول (۳۷۲) شکل (۱۷۵) پیشنهاد گردیده است.

جدول ۳۷۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر ریوش

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۲۹۱۹	۲۰۰	۲۰۰	اول

شکل ۱۷۵. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر ریوش براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۷-۳. کتابخانه های روستایی شهرستان کاشمر

شهرستان کاشمر شامل دو بخش کوهسرخ و مرکزی و دهستان های بررود، تکاب، برکوه، پایین ولایت و بالا ولایت می باشد. طبق جدول (۳۷۳) و شکل (۱۷۶) در شهرستان کاشمر روستاهای فدافن و اوندر هر کدام دارای یک کتابخانه می باشند که با توجه به زیربنای کتابخانه ها، دهستان تکاب با ۱۸ مترمربع مازاد و دهستان بالا ولایت با ۵۲۸ مترمربع کمبود فضای کتابخانه ای روبرو هستند.

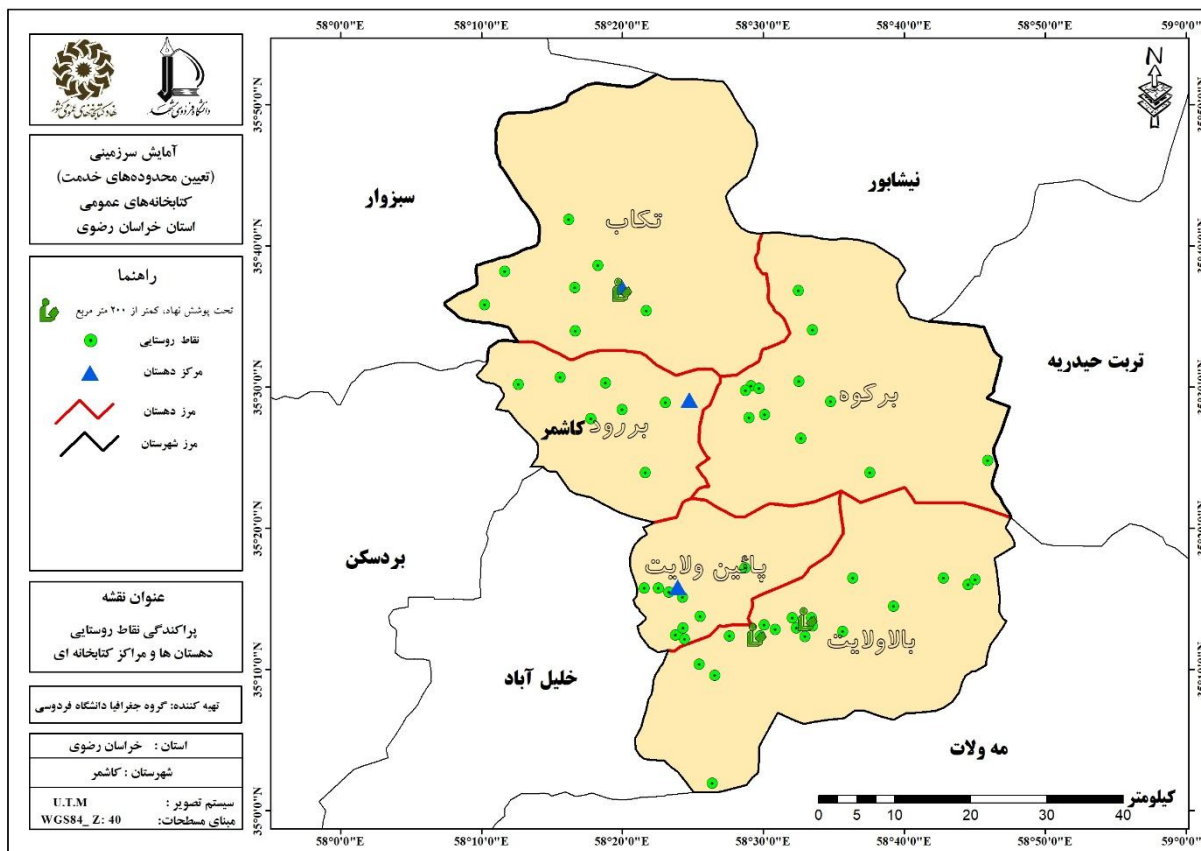
جدول ۳۷۳. کتابخانه های روستایی شهرستان کاشمر

بخش	نام دهستان	جمعیت	نام دهستان مرکزی	جمعیت	روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
مرکزی	بالا ولایت	۲۸۶۱۰	قوژد	۴۶۵۰	فدافن	۴۴۷۳	فدافن	۱	تحت پوشش نهاد	۱۷۰
کوهسرخ	تکاب	۴۳۸۴	اوندر	۹۹۶	خضربیگ	۹۶۵	اوندر	۱	تحت پوشش نهاد	۱۵۰

طبق جدول (۳۷۴) دهستانهای طرق، ایور، کسرینه و قوژد نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۷۴) ارائه شده است.

جدول ۳۷۴. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان کاشمر

ردیف	نام دهستان	پهلوین دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت	
کوهسرخ	بررود	۳۵۸۶	طرق	۱۵۰۷	کریز	۶۸۹	۴۵ مترمربع زیربنای مورد نیاز
	تکاب	۴۳۸۴	اوندر	۹۹۶	خضربیگ	۹۶۵	کمبود زیربنا وجود ندارد.
	نقطه شهری مرکز دهستان						
	برکوه	۱۱۳۵۷	ریوش	۵۶۸۷	ایور	۲۷۵۳	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع
مرکزی	پائین ولایت	۱۲۷۵۸	کسرینه	۲۱۰۵	مغان	۲۵۱۶	زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع
	بالا ولایت	۲۸۶۱۰	قوژد	۴۶۵۰	فدافن	۴۴۷۳	نیازمند افزایش زیربنا نیست.
							نیازمند افزایش زیربنا نیست
							زیربنای مورد نیاز: ۲۰۰ مترمربع

شکل ۱۷۶. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان کاشمر

۵-۲۸. شهرستان درگز

۵-۲۸-۱. شهر درگز

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر درگز دارای چهار کتابخانه به نام های مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)، شهید بهشتی، مرکز درگز و غدیر می‌باشد. کتابخانه‌های شهید بهشتی و غدیر تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، کتابخانه مرکز درگز تحت پوشش کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع) نیز تحت پوشش آستان قدس رضوی است. در سال ۱۳۹۵، این شهر با جمعیت ۳۶۷۶۲ نفری به ۱۱۰۳ مترمربع فضای کتابخانه‌ای نیاز داشته و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود شاهد ۲۰۵۷ متر فضای کتابخانه‌ای مازاد می‌باشیم (جدول ۳۷۵).

جدول ۳۷۵. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر درگز

نام کتابخانه	مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)	شهید بهشتی	مرکز درگز	غدیر
نوع پوشش	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	استان قدس رضوی	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	ندارد	۶	ندارد	۸
مساحت	۱۰۶۴	۷۵۰	۵۱۰	۱۵۰
زیربنا	۱۸۵۰	۶۵۰	۵۱۰	۱۵۰
جمعیت شهر	۳۶۷۶۲			
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۱۱۰۳			
کمبود/مازاد (مترمربع)	-۲۰۵۷			

طبق جدول (۳۷۶) از میان کتابخانه‌های شهر درگز، کتابخانه‌های شهید بهشتی و مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع) تمامی شروط کتابخانه عمومی را دارا بوده براین اساس از نوع عمومی می باشند و کتابخانه‌های غدیر و مرکز درگز به این دلیل که برخی شروط کتابخانه عمومی را نداشته اند، از نوع پیشخان می باشند.

جدول ۳۷۶. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر درگز

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
غدیر	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشخان
مرکز درگز	دارد	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
شهید بهشتی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر درگز (وضع موجود)

طبق جدول (۳۷۷) در محدوده خدمت کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)، چهار کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)، شهید بهشتی، مرکز درگز و غدیر به مرکزیت کتابخانه مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع) قرار گرفته اند که ۲۸۳۹۶ نفر را تحت پوشش قرار داده است. زیربنای این سه کتابخانه مجموعاً ۲۳۷۴ متر است

که با میزان فضای مورد نیاز برای این جمعیت یعنی ۸۵۲ مترمربع دارای ۲۳۰۸ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای می‌باشد (جدول ۳۷۷).

جدول ۳۷۷. محدوده خدمات کتابخانه‌ها در شهر درگز (وضع موجود)

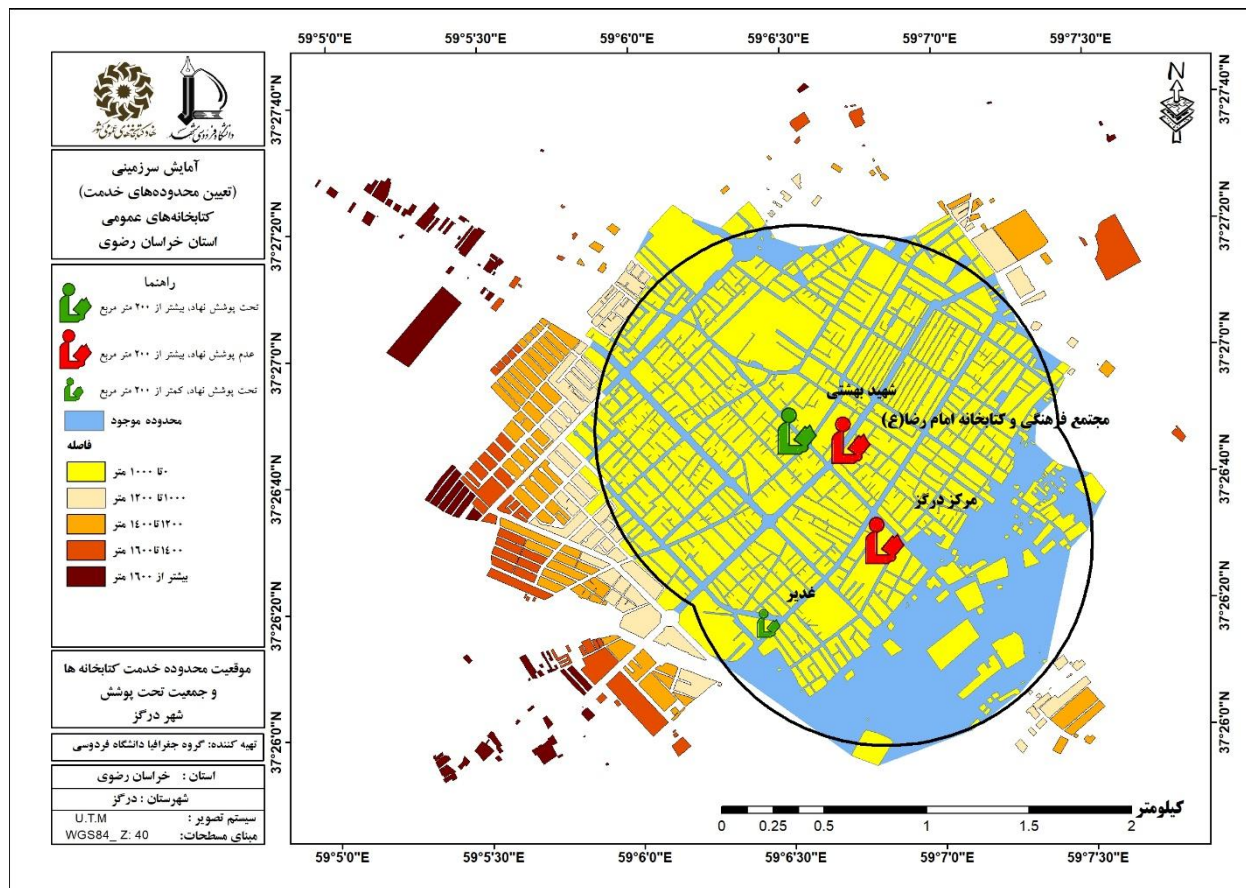
نام محدوده خدمات	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود / مازاد (مترمربع)
مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)	مجتمع فرهنگی و کتابخانه امام رضا(ع)*	عدم پوشش نهاد	۱۸۵۰	۴۸۰	۲۸۳۹۶	۸۵۲	-۲۳۰۸
	شهید بهشتی	تحت پوشش نهاد	۶۵۰				
	مرکز درگز	عدم پوشش نهاد	۵۱۰				
	غدیر	تحت پوشش نهاد	۱۵۰				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر درگز

در شهر درگز ۴۵۷ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۸۳۲۱ نفر برابر با ۷۸/۲۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۸۰ بلوک با جمعیت برابر با ۳۳۸۶ نفر (۹/۳۶ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۸۲ بلوک با جمعیت ۲۵۹۴ نفری (۷/۱۷ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۵۶ بلوک با جمعیت ۱۵۶۲ نفری (۴/۳۲ درصد) در مسافت ۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متری و ۷۰ بلوک با جمعیت ۳۱۸ نفری (۰/۸۸) در مسافت ۱۶۰۰ متری و بیشتر، از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۳۷۸، شکل ۱۷۷).

جدول ۳۷۸. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر درگز (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
درگز	۱۰۰۰ متر	۴۵۷	۲۸۳۲۱	۷۸/۲۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۸۰	۳۳۸۶	۹/۳۶
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۸۲	۲۵۹۴	۷/۱۷
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۵۶	۱۵۶۲	۴/۳۲
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۷۰	۳۱۸	۰/۸۸
مجموع		۷۴۵	۳۶۱۸۱	۱۰۰

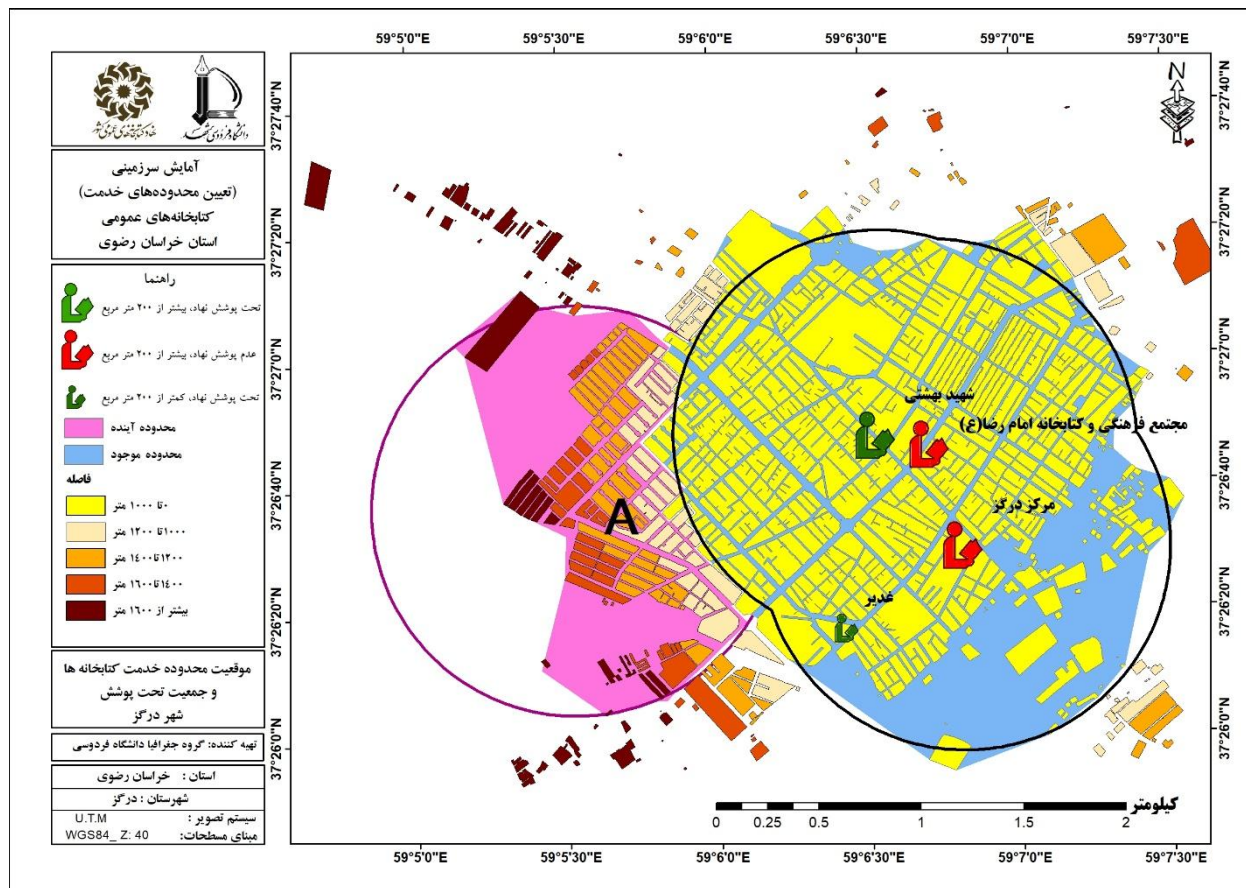
شکل ۱۷۷. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر درگز (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر درگز

در شهر درگز پهنه جمعیتی A با زیربنای مورد نیاز ۲۱۱ مترمربعی برای ۷۰۴۲ نفر جمعیت جهت تعیین محدوده خدمت آینده مشخص شد (جدول ۳۷۹ و شکل ۱۷۸).

جدول ۳۷۹. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر درگز

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۷۰۴۲	۲۱۱	۲۱۱	اول

شکل ۱۷۸. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر درگز براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۸-۲. شهر چاپشلو

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

در شهر چاپشلو دو کتابخانه به نام های انوری ایبوردی و شهید قلمی وجود دارد. این کتابخانه ها به ترتیب تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور و اداره کل تبلیغات اسلامی است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۲۳۷۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه های موجود با ۳۲ متر مازاد زیربنا روبرو بوده است (جدول (۳۸۰)).

جدول ۳۸۰. مشخصات کتابخانه های موجود شهر چاپشلو

نام کتابخانه	انوری ایبوردی	شهید قلمی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه های عمومی کشور	اداره کل تبلیغات اسلامی
درجه	۷	ندارد
مساحت	۴۶۰	۱۲

نام کتابخانه	انوری ایبوردی	شهید قلمی
زیربنا	۱۵۶	۱۲
جمعیت شهر	۲۳۷۴	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰	
کمبود/مازاد(مترمربع)	-۳۲	

طبق جدول (۳۸۱) کتابخانه، انوری ایبوردی از نوع عمومی می‌باشد چرا که تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا بوده و کتابخانه شهید قلمی استانداردهای فضا و زمان فعالیت را نداشته لذا از نوع پیشخان می‌باشد.

جدول ۳۸۱. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر چابشلو

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهید قلمی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	ندارد	پیشخان
انوری ایبوردی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

(ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر چابشلو (وضع موجود)

با توجه به اینکه دو کتابخانه موجود در شهر چابشلو کمتر از ۲۰۰ مترمربع می‌باشند لذا دارای محدوده خدمت نبوده‌اند.

(ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر چابشلو

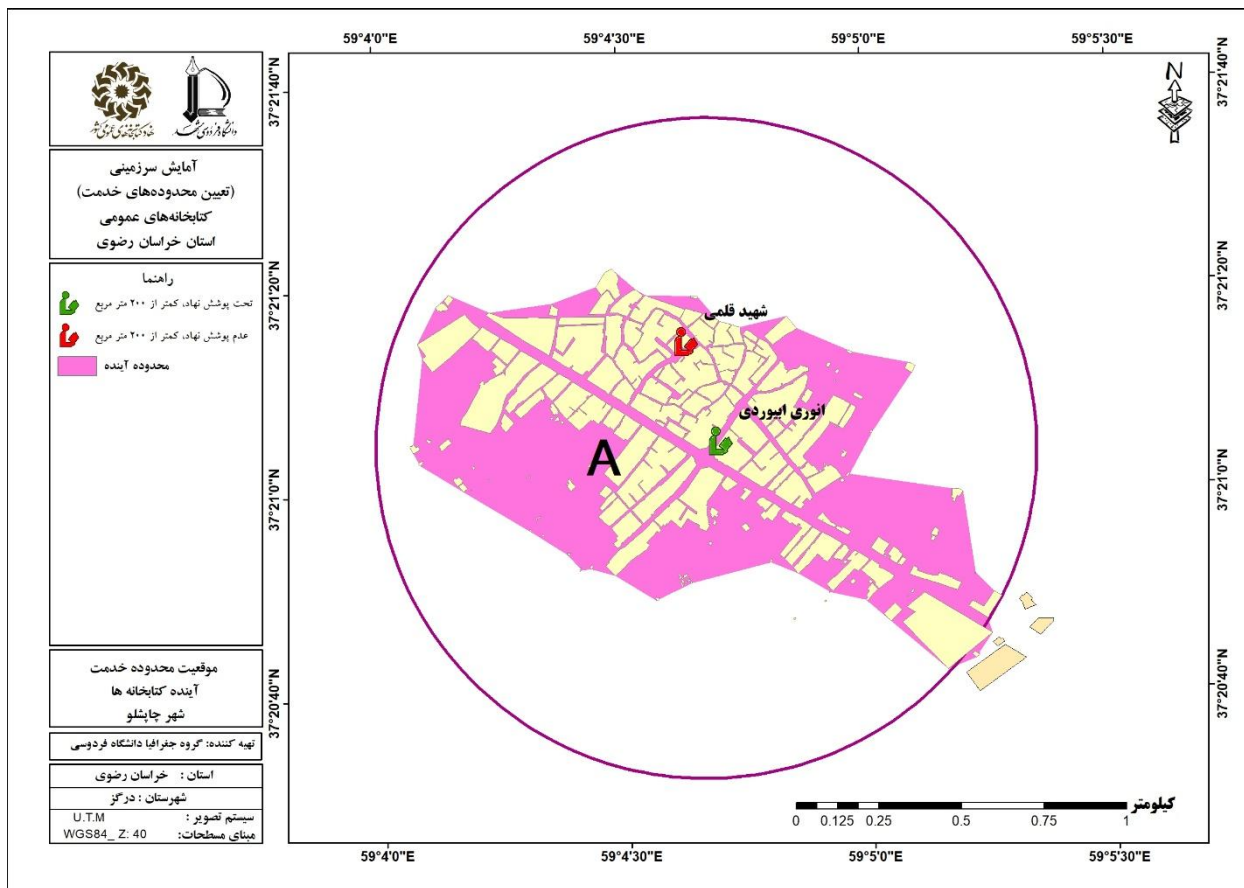
با توجه به اینکه دو کتابخانه موجود در شهر چابشلو کمتر از ۲۰۰ مترمربع می‌باشند لذا دارای جمعیت تحت پوشش نمی‌باشند.

(د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر چابشلو

با توجه به اینکه شهر چابشلو آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد لذا پهنه جمعیتی (پهنه A) در اولویت احداث نمی‌باشد (جدول ۳۸۲ و شکل ۱۷۹).

جدول ۳۸۲. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر چابشلو

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	شهید قلمی	عدم پوشش نهاد	۱۲	۱۹۹۴	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		
	انوری ابیوردی	تحت پوشش نهاد	۱۵۶				

شکل ۱۷۹. محدوده خدمت آینده در شهر چابشلو براساس کتابخانه‌های فرضی

۵-۸-۳. شهر لطف آباد

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه‌ها

شهر لطف آباد دارای دو کتابخانه به نام‌های شهید صیاد شیرازی و شهید لطف آباد می‌باشد. کتابخانه‌های مذکور به ترتیب تحت پوشش نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور و اداره کل تبلیغات اسلامی هستند. شهر لطف آباد در سال

۱۳۹۵، با جمعیت ۱۸۶۵ نفری به ۲۰۰ مترمربع فضای کتابخانه‌ای نیاز داشته و با احتساب زیربنای کتابخانه‌های موجود با ۴۴۳ متر مازاد فضای کتابخانه‌ای در این سال روبرو بوده است جدول (۳۸۳).

جدول ۳۸۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر لطف آباد

نام کتابخانه	شهید صیاد شیرازی	شهدای لطف آباد
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	اداره کل تبلیغات اسلامی
درجه	۶	ندارد
مساحت	۱۷۰۰	۲۵
زیربنا	۶۱۸	۲۵
جمعیت شهر	۱۸۶۵	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰	
کمبود/ مازاد (مترمربع)	-۴۴۳	

همانگونه که جدول (۳۸۴) نشان می‌دهد کتابخانه شهید صیاد شیرازی از نوع عمومی و کتابخانه شهدای لطف آباد استانداردهای فضا و منابع را نداشته لذا از نوع پیشخان می‌باشد.

جدول ۳۸۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر لطف آباد

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
شهدای لطف آباد	دارد	دارد	ندارد	ندارد	دارد	دارد	پیشخان
شهید صیاد شیرازی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر لطف آباد (وضع موجود)

طبق جدول (۳۸۵) کتابخانه شهید صیاد شیرازی در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۱۶۶۵ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۱۶۶۵ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با توجه به ۶۴۳ مترمربع زیربنای کتابخانه‌های واقع در محدوده خدمت شهید صیاد شیرازی، ۴۴۳ مترمربع مازاد زیربنا مشاهده می‌شود.

جدول ۳۸۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر لطف آباد (وضع موجود)

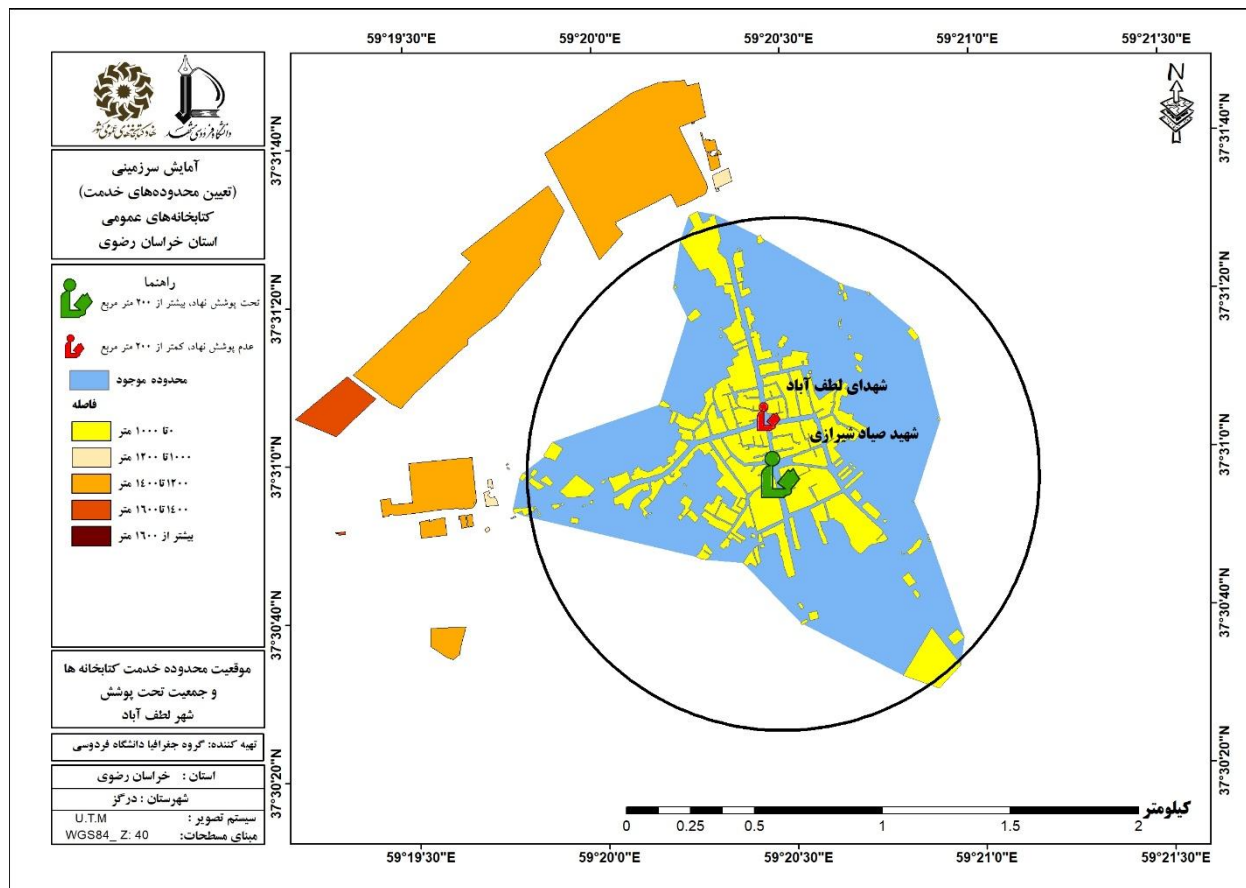
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع (فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به کیبورد / مازاد (مترمربع))
شهید صیاد شیرازی	شهید صیاد شیرازی	تحت پوشش نهاد	۶۱۸	۱۶۵	۱۶۶۵	۲۰۰
	شهدای لطف آباد	عدم پوشش نهاد	۲۵			

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر لطف آباد

در شهر لطف آباد ۱۲۵ بلوک با جمعیتی در حدود ۱۶۶۵ نفر برابر با ۹۵/۱۴ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۸ بلوک با جمعیت برابر با ۸ نفر (۰/۴۶ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۲ بلوک با جمعیت ۷۷ نفری (۴/۴۰ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشند (جدول ۳۸۶ و شکل ۱۸۰).

جدول ۳۸۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر لطف آباد (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
لطف آباد	۱۰۰۰ متر	۱۲۵	۱۶۶۵	۹۵/۱۴
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۸	۸	۰/۴۶
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۲	۷۷	۴/۴۰
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۳	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۰	۰	۰
مجموع		۱۴۸	۱۷۵۰	۱۰۰

شکل ۱۸۰. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه ها و جمعیت تحت پوشش در شهر لطف آباد (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر لطف آباد

در شهر لطف آباد کتابخانه موجود توانسته جمعیت محدوده را بطور کامل پوشش دهد بنابراین نیاز به احداث کتابخانه جدید وجود ندارد.

۴-۲۸-۵. شهر نوخندان

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

در شهر نوخندان دو کتابخانه به نام های سید علی میرنیا و صیاد شیرازی وجود دارد. که به ترتیب تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور و اداره کل تبلیغات اسلامی است. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۲۶۳۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۲۰۰ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه های موجود با ۷۵ مترمربع مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است (جدول ۳۸۷).

جدول ۳۸۷. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر نوخندان

نام کتابخانه	سید علی میرنیا	صیاد شیرازی
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	عدم پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	اداره کل تبلیغات اسلامی
درجه	۷	ندارد
مساحت	۸۰۰	۲۵
زیربنا	۲۵۰	۲۵
جمعیت شهر	۲۶۳۴	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۰۰	
کمبود / مازاد (مترمربع)	-۷۵	

طبق جدول (۳۸۸) کتابخانه سید علی میرنیا از نوع عمومی و کتابخانه صیاد شیرازی استاندارد فضا را نداشته، لذا از نوع پیشنهاد می‌باشد.

جدول ۳۸۸. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشنهاد) در شهر نوخندان

نام کتابخانه	استاندارد حق بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
صیاد شیرازی	دارد	دارد	ندارد	دارد	دارد	دارد	پیشنهاد
سید علی میرنیا	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر نوخندان (وضع موجود)

در محدوده خدمت کتابخانه سید علی میرنیا جمعیتی بالغ بر ۲۴۹۴ نفر قرار گرفته اند. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۷۵ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با توجه به ۲۷۵ مترمربع زیربنای کتابخانه‌های واقع در این محدوده، ۲۰۰ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود (جدول ۳۸۹).

جدول ۳۸۹. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر نوخندان (وضع موجود)

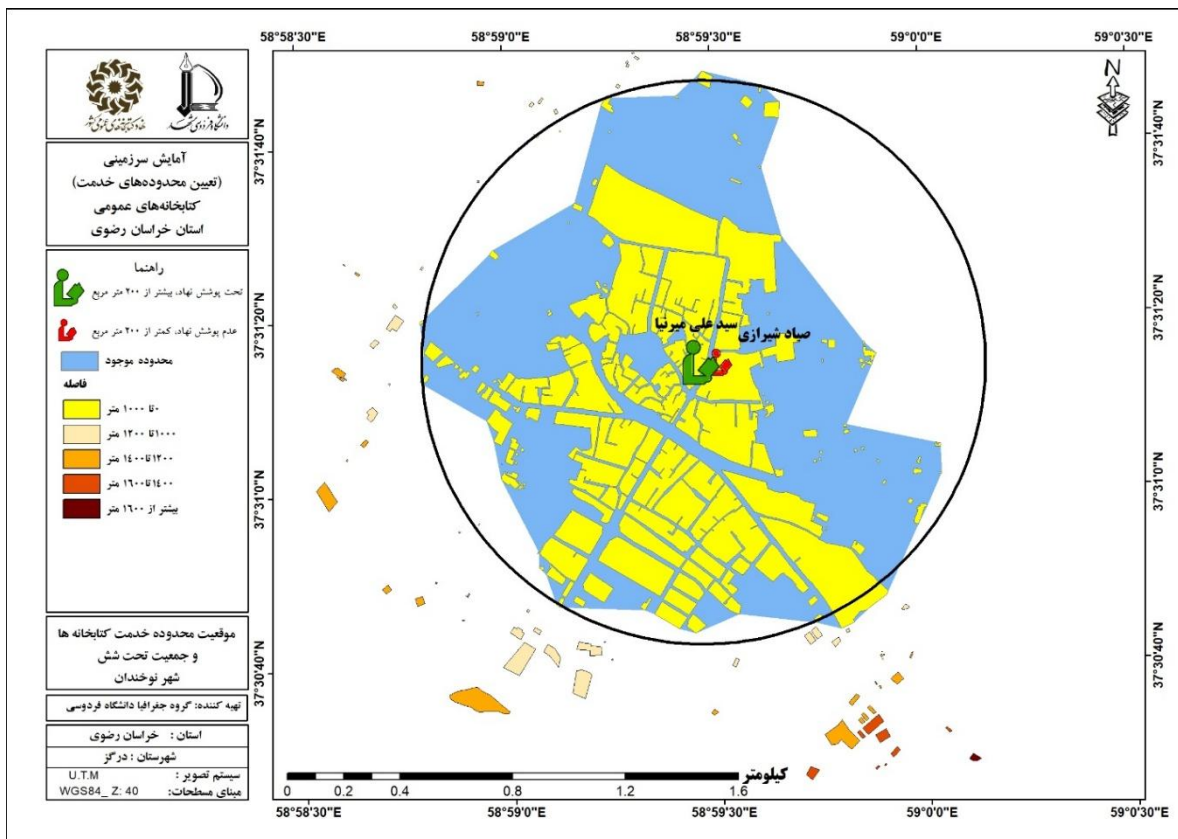
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (مکثار)	جمعیت تحت پوشش (مترمربع)	نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به فضای کتابخانه‌ای مورد	کمبود / مازاد (مترمربع)
سید علی میرنیا	سید علی میرنیا	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۲۲۳	۲۴۹۴	۲۰۰	-۷۵
	صیاد شیرازی	عدم پوشش نهاد	۲۵				

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نوخندان

در شهر نوخندان ۱۵۸ بلوک با جمعیتی در حدود ۲۴۹۴ نفر برابر با ۹۸/۵۸ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۳۳ بلوک با جمعیت برابر با ۲۴ نفر (۰/۹۵ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۲۶ بلوک با جمعیت ۱۲ نفری (۰/۴۷ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند و سایر طبقات فاقد جمعیت می‌باشد (جدول ۳۹۰ و شکل ۱۸۱).

جدول ۳۹۰. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر نوخندان (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
نوخندان	۱۰۰۰ متر	۱۵۸	۲۴۹۴	۹۸/۵۸
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۳۳	۲۴	۰/۹۵
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۲۶	۱۲	۰/۴۷
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۸	۰	۰
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۱۰	۰	۰
مجموع		۲۳۵	۲۵۳۰	۱۰۰

شکل ۱۸۱. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر نوخندان (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر نوخندان

با توجه به پوشش نزدیک به ۹۹ درصدی توسط کتابخانه موجود نیاز به ایجاد کتابخانه جدید در شهر نوخندان وجود ندارد.

۵-۲۸-۵. کتابخانه‌های روستایی شهرستان درگز

شهرستان درگز از چهار بخش نوخندان، مرکزی، لطف آباد و چابشلو تشکیل شده است. این شهرستان دارای هفت دهستان درونگر، شهرستانه، تکاب، دیباج، زنگلانلو، میانکوه و قره باشلو می‌باشد. در دهستان شهرستانه و روستای شهید آباد یک کتابخانه با ۱۲ مترمربع زیربنا قرار دارد و با توجه به زیربنای مورد نیاز ۲۰۰ مترمربعی، با ۱۸۸ مترمربع کمبود فضای کتابخانه‌ای در این دهستان روبرو هستیم (جدول ۳۹۱).

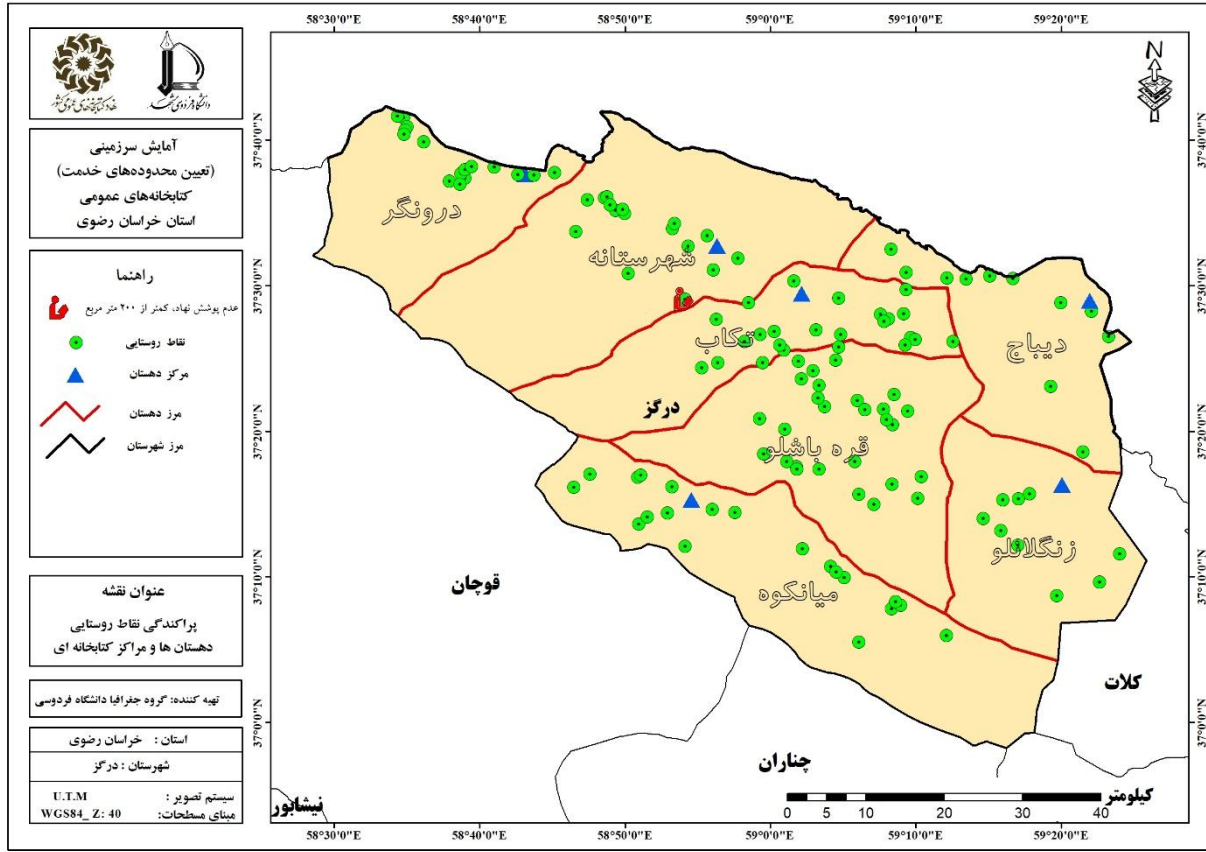
جدول ۳۹۱. کتابخانه های روستایی شهرستان درگز

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	نام مرکز دهستان	جمعیت روستا	جمعیت نزدیکترین روستا	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
۱۲	شهرستانه	۴۳۶۸	برج قلعه	۴۱۵	جشن آباد	شهید آباد	۱	عدم پوشش نهاد	

طبق جدول (۳۹۲) هیچ کدام از مراکز دهستان ها و پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان به دلیل اینکه آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارند لذا در حال حاضر احداث کتابخانه در روستاهای مذکور احتیاج نمی باشد. وضعیت جمعیتی و وضعیت کتابخانه های روستایی شهرستان درگز به شرح جدول (۳۹۲) و شکل (۱۸۲) آمده است.

جدول ۳۹۲. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان درگز

شماره	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		وضعیت کتابخانه	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
نوخندان	درونگر	۲۷۵۳	شیخ ها	۱۲۳	محمدتقی بیگ	۴۳۵	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	شهرستانه	۴۳۶۸	برج قلعه	۴۱۵	شهیدآباد	۶۹۸	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
مرکزی	تکاب	۵۰۴۶	خاخیان	۲۴۰	تاج الدین	۱۰۸۴	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
لطف آباد	دیباچ	۳۰۴۵	شیلپگان	۶۳۹	حاتم قلعه	۸۲۵	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	زنگلانلو	۴۵۲۲	شمس خان	۲۷۲	تیرگان	۱۱۳۸	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
چاپشلو	میانکوه	۴۰۸۹	کپکان	۱۵۷	میاب	۷۳۵	مرکز دهستان و روستای دوم آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را ندارد.	
	قره باشلو	۴۸۹۷	چاپشلو	۲۳۷۴	بشارت	۵۰۲	نقطه شهری مرکز دهستان	

شکل ۱۸۲. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان ها و مراکز کتابخانه ای شهرستان درگز

۵-۲۹. شهرستان باخرز

۵-۲۹-۱. شهر باخرز

الف) وضع موجود و زیربنای مورد نیاز و کمبود کتابخانه ها

در شهر باخرز دو کتابخانه به نام های علامه امینی و ثامن الحجج وجود دارد. که هر دو تحت پوشش نهاد کتابخانه های عمومی کشور می باشند. این شهر در سال ۱۳۹۵، ۹۰۴۴ نفر جمعیت داشته و زیربنای مورد نیاز فضای کتابخانه ای در این سال، ۲۷۱ مترمربع بوده و با احتساب زیربنای کتابخانه های موجود با ۲۴۴ متر مازاد فضای کتابخانه ای روبرو بوده است (جدول ۳۹۳).

جدول ۳۹۳. مشخصات کتابخانه‌های موجود شهر باخرز

نام کتابخانه	علامه امینی	ثامن الحجج
نوع پوشش	تحت پوشش نهاد	تحت پوشش نهاد
سازمان مادر	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
درجه	۶	۶
مساحت	۱۰۹۴	۴۸۰
زیربنا	۲۶۵	۲۵۰
جمعیت شهر	۹۰۴۴	
فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ نفر)	۲۷۱	
کمبود / مازاد (مترمربع)	-۲۴۴	

جدول (۳۹۴) نشان می‌دهد کتابخانه‌های موجود در شهر باخرز از نوع عمومی هستند چرا که تمامی استانداردهای کتابخانه عمومی را دارا می‌باشند.

جدول ۳۹۴. نوع کتابخانه‌ها (عمومی یا پیشخان) در شهر باخرز

نام کتابخانه	حق استاندارد بهره‌مندی	استاندارد سازماندهی	استاندارد فضا	استاندارد منابع	استاندارد نیروی انسانی	استاندارد زمان فعالیت	نوع کتابخانه
علامه امینی	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی
ثامن الحجج	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	دارد	عمومی

ب) محدوده خدمت کتابخانه‌های شهر باخرز (وضع موجود)

طبق جدول (۳۹۵) کتابخانه علامه‌امینی در محدوده خدمت خود جمعیتی بالغ بر ۳۳۷۷ نفر را تحت پوشش قرار داده است. این جمعیت با در نظر گرفتن سرانه مطلوب باید ۲۰۰ مترمربع فضای کتابخانه‌ای در اختیار داشته باشند و با توجه به ۲۶۵ مترمربع زیربنای کتابخانه مذکور ۶۵ مترمربع مازاد فضای کتابخانه‌ای مشاهده می‌شود. همچنین کتابخانه ثامن الحجج با ۲۵۰ مترمربع زیربنا جمعیتی در حدود ۳۹۷۵ نفر را پوشش می‌دهد و با احتساب سرانه مورد نیاز (۲۰۰ مترمربع) با ۵۰ مترمربع مازاد زیربنا روبرو هستیم.

جدول ۳۹۵. محدوده خدمت کتابخانه‌ها در شهر باخرز (وضع موجود)

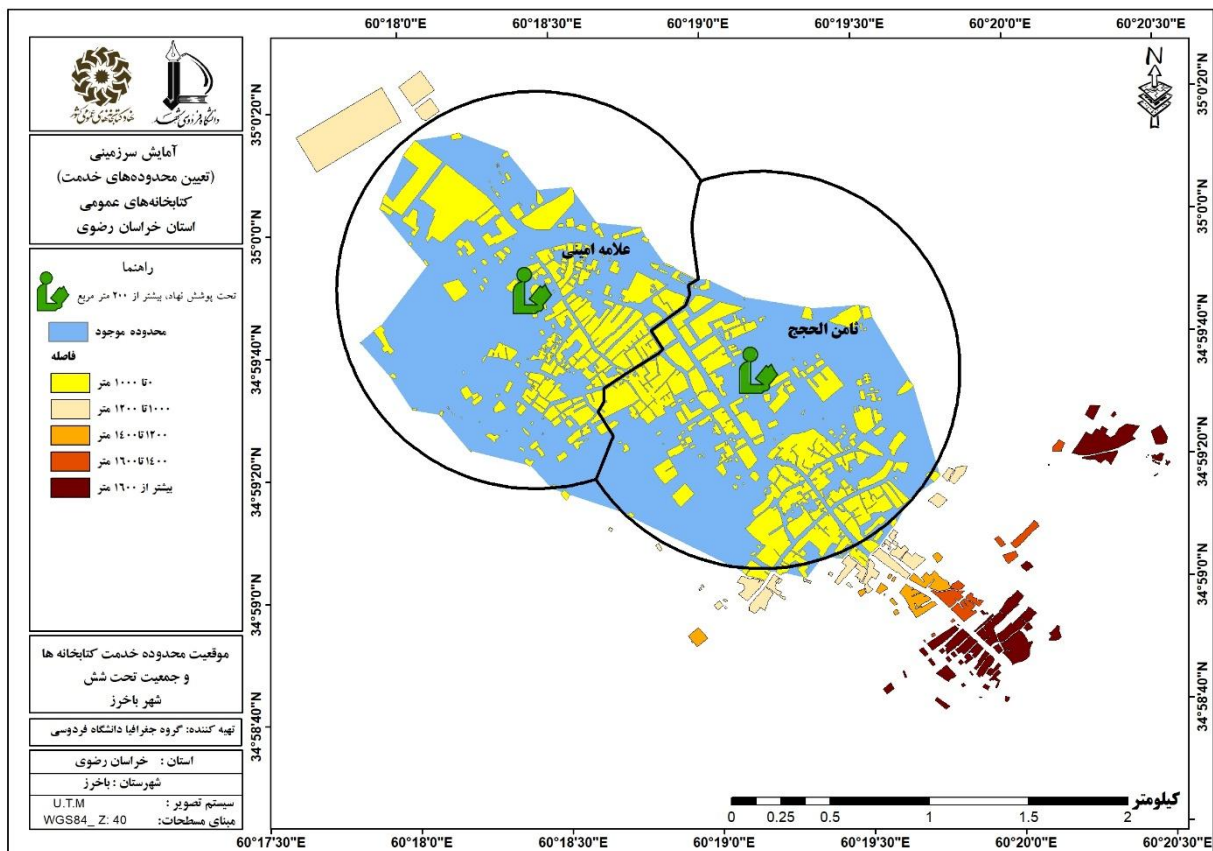
نام محدوده خدمت	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	مساحت محدوده (هکتار)	جمعیت تحت پوشش	ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع (فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز به ازای ۱۰۰ نفر به مترمربع)	کمبود / مازاد (مترمربع)
علامه امینی	علامه امینی	تحت پوشش نهاد	۲۶۵	۱۷۸	۳۳۷۷	۲۰۰	-۶۵
ثامن الحجج	ثامن الحجج	تحت پوشش نهاد	۲۵۰	۱۸۵	۳۹۷۵	۲۰۰	-۵۰

ج) جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر باخرز

در شهر باخرز ۳۷۹ بلوک با جمعیتی در حدود ۷۳۵۲ نفر برابر با ۸۵/۶۵ درصد جمعیت در مسافت ۱۰۰۰ متر و کمتر (دسترسی مطلوب)، به مراکز کتابخانه‌ای دسترسی دارند. ۳۳ بلوک با جمعیت برابر با ۳۲۷ نفر (۳/۸۱ درصد) در مسافت ۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متری، ۱۲ بلوک با جمعیت ۱۴۰ نفری (۱/۶۳ درصد) در مسافت ۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متری، ۱۲ بلوک با جمعیت ۱۹۱ نفری (۲/۲۳ درصد) و ۵۱ بلوک با جمعیت ۵۷۴ نفری (۶/۶۹ درصد) از مراکز کتابخانه‌ای قرار دارند (جدول ۳۹۶ و شکل ۱۸۳).

جدول ۳۹۶. جمعیت تحت پوشش خدمات کتابخانه‌ها در شهر باخرز (وضع موجود)

شهر	طبقه	تعداد بلوک	جمعیت هر طبقه	درصد
باخرز	۱۰۰۰ متر	۳۷۹	۷۳۵۲	۸۵/۶۵
	۱۰۰۰ تا ۱۲۰۰ متر	۳۳	۳۲۷	۳/۸۱
	۱۲۰۰ تا ۱۴۰۰ متر	۱۲	۱۴۰	۱/۶۳
	۱۴۰۰ تا ۱۶۰۰ متر	۱۲	۱۹۱	۲/۲۳
	بیشتر از ۱۶۰۰ متر	۵۱	۵۷۴	۶/۶۹
مجموع		۴۸۷	۸۵۸۴	۱۰۰

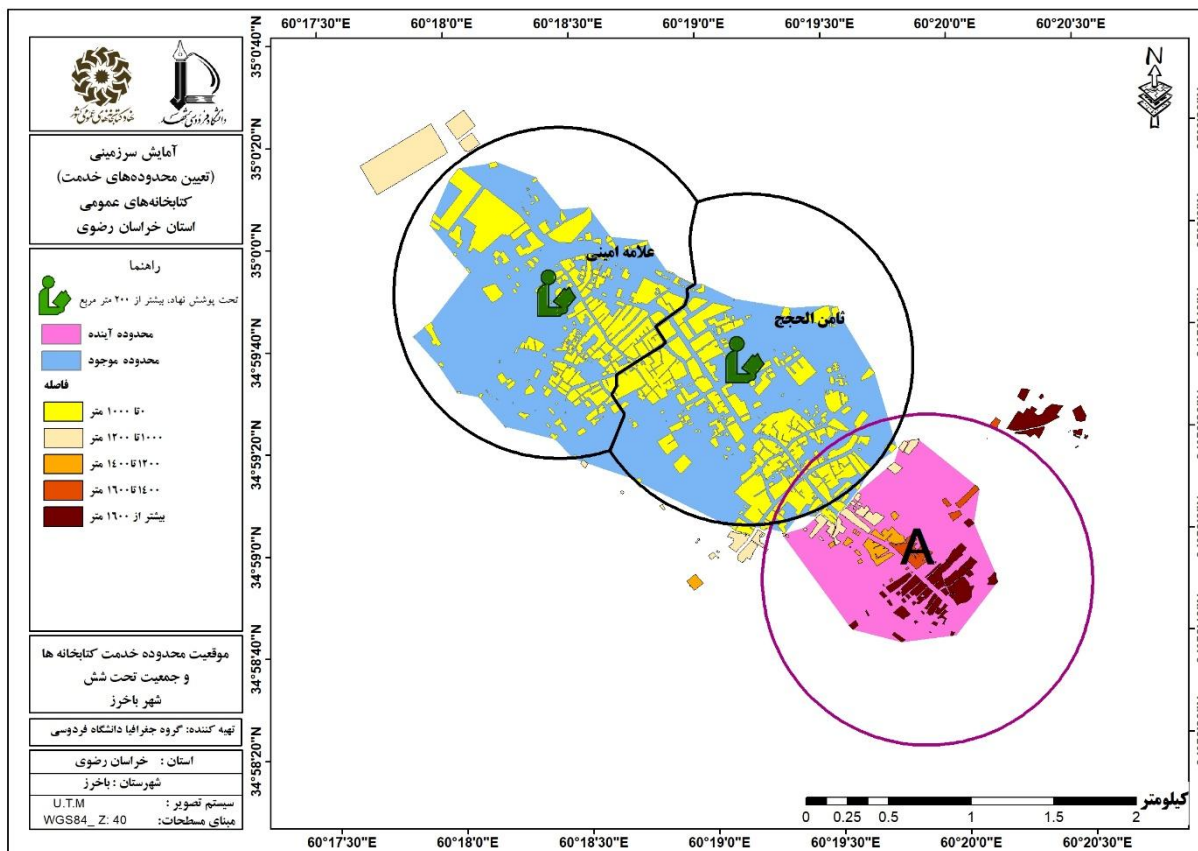
شکل ۱۸۳. موقعیت محدوده خدمت کتابخانه‌ها و جمعیت تحت پوشش در شهر باخرز (وضع موجود)

د) تعیین محدوده خدمت آینده شهر باخرز

در شهر باخرز پهنه جمعیتی A برای محدوده خدمت آینده مشخص شد. اما با توجه به اینکه این شهر آستانه جمعیتی لازم برای دریافت کتابخانه را نداشته لذا در اولویت احداث قرار نمی گیرد (جدول ۳۹۷ و شکل ۱۸۴).

جدول ۳۹۷. پهنه‌های پیشنهادی برای محدوده‌های خدمت آینده در شهر باخرز

نام پهنه	کتابخانه‌های واقع در محدوده	نوع کتابخانه	زیربنا	جمعیت فاقد پوشش	فضای کتابخانه‌ای مطلوب (به ازای ۱۰۰ مترمربع)	فضای کتابخانه‌ای مورد نیاز (به ازای ۱۰۰ نفر مترمربع)	اولویت
A	-	-	-	۱۰۱۴	آستانه جمعیتی لازم را ندارد		

شکل ۱۸۴. محدوده های خدمت کتابخانه های موجود و خدمت آینده در شهر باخرز براساس کتابخانه های فرضی

۵-۲۹-۲. کتابخانه های روستایی شهرستان باخرز

شهرستان باخرز دارای دو بخش مرکزی و بالاوایت و چهار دهستان (آشتین، بالاوایت، دشت ارزنه و مالین) است. در این شهرستان روستاهای بهلول آباد، کردیان، ارخود و همت آباد هر کدام دارای یک کتابخانه می باشند که تمامی دهستان های مالین، دشت ارزنه و آشتین با کمبود زیربنا مواجه هستند. سایر اطلاعات تکمیلی در جدول (۳۹۸) ارائه شده است.

جدول ۳۹۸. کتابخانه های روستایی شهرستان باخرز

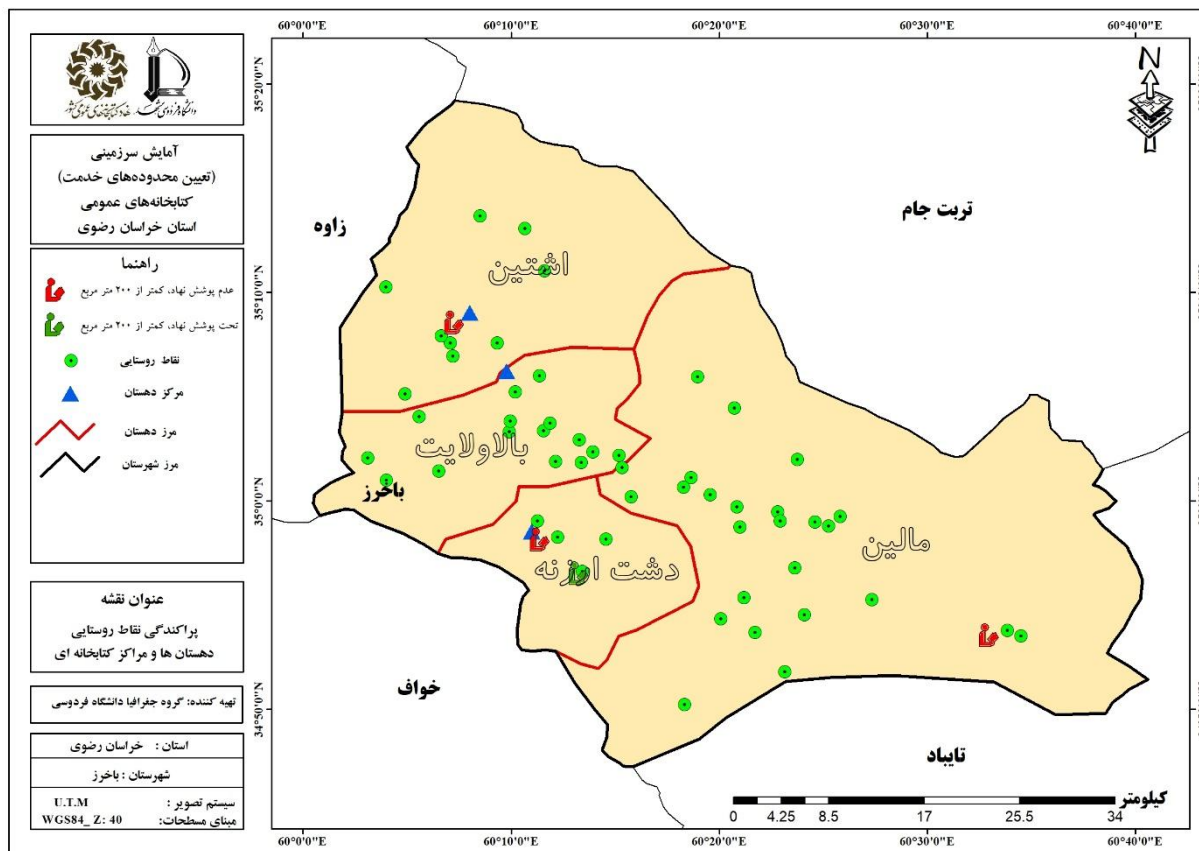
بخش	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	تعداد روستا	تعداد جمعیت روستا	جمعیت	نام روستای دارای کتابخانه	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
مرکزی	مالین	۱۸۱۶۰	باخرز	۹۰۴۴	استای	۲۹۹۵	۱	بهلول آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۱۷۰
	دشت ارزنه	۸۷۵۰	ارزنه	۴۲۴۱	کردیان	۲۴۸۷	۱	کردیان	۱	تحت پوشش نهاد	۱۰۶
	ارزنه				ارخود		۱	ارخود	۱	عدم پوشش نهاد	۱۲۵

بخش	نام دهستان	جمعیت	نام مرکز دهستان	جمعیت	روستا	پرجمعیت ترین روستا	جمعیت	دارای کتابخانه نام روستای	تعداد کتابخانه	نوع کتابخانه	زیربنای کتابخانه
بالا ولایت	آشتین	۷۶۷۷	همت آباد	۱۶۷۳	کلاته کاظم	۱۰۶۷	۱	همت آباد	۱	عدم پوشش نهاد	۱۵۰

طبق جدول (۳۹۹) روستاهای قلعه نو علیا و ارزنه و شهرک شهید بهشتی نیازمند دریافت کتابخانه می باشند. جدول (۳۹۹) وضعیت جمعیتی و وضع موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان باخرز را نشان می دهد (شکل ۱۸۵).

جدول ۳۹۹. وضعیت جمعیتی و وضعیت موجود کتابخانه های دهستان های شهرستان باخرز

بخش	نام دهستان	جمعیت دهستان	مرکز دهستان (۱) = مرکز دهستان نقطه شهری		پرجمعیت ترین روستا بعد از مرکز دهستان		کتابخانه وضعیت	زیربنای مورد نیاز
			نام	جمعیت	نام	جمعیت		
بالا ولایت	آشتین	۷۶۷۷	همت آباد	۱۶۷۳	کلاته کاظم	۱۰۶۷	مرکز دهستان دارای کتابخانه	۸۰ متر کمبود زیربنا
	بالا ولایت	۱۰۹۸۴	قلعه نوعلیا	۱۶۲۰	شهرک شهید دکتر بهشتی	۱۷۳۶	مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ متر مورد نیاز
مرکزی	دشت ارزنه	۸۷۵۰	ارزنه	۴۲۴۱	کردیان	۲۴۸۷	روستای کردیان دارای کتابخانه ۱۰۶ متری	۷۵ متر مورد نیاز
							مرکز دهستان نیازمند دریافت کتابخانه	۲۰۰ متر مورد نیاز
	مالین	۱۸۱۶۰	باخرز (۱)	۹۰۴۴	استای	۲۹۹۵	نقطه شهری مرکز دهستان	

شکل ۱۸۵. پراکندگی نقاط روستایی، دهستان‌ها و مراکز کتابخانه‌ای شهرستان باخرز

۶. جمع بندی

کتابخانه‌های عمومی سهم عمده ای در بالا بردن سطح دانش اجتماعی و شکوفایی استعداد های افراد یک جامعه دارند و سنگ بنای توسعه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی محسوب می شوند به همین جهت می توان آنها را به عنوان یک قدرت اجتماعی و یکی از عوامل مهم تاثیرگذار در جامعه محسوب کرد. نقش این نوع کتابخانه‌ها به حدی محسوس است که با نام دانشگاه های عمومی خوانده می شوند (موحد و زارعی، ۱۳۹۰: ۲) در عین حال با توجه به وسعت مخاطبان کتابخانه‌های عمومی که قشرهای مختلف جامعه را شامل می شود، این مراکز، نقشی زیربنایی در توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جوامع بر عهده دارند و یکی از مهم ترین ارکان تحولات بنیادی آنها به شمار می روند. از طرفی دیگر دلایل بسیاری برای عدم اقبال همگانی نسبت به کتابخانه‌های عمومی ذکر شده که از جمله می توان به پایین بودن نرخ سوادآموزی، عدم تمایل افراد به مطالعه و کتابخوانی، پایین بودن سطح کمی و کیفی منابع و خدمات و همینطور عدم بکارگیری افراد ماهر و متخصص در این گونه کتابخانه‌ها اشاره کرد (هاشمی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۵۴). همچنین نبود الگوی مشخص و یکپارچه برای ساخت کتابخانه‌های عمومی، استفاده نکردن از متدها و تکنیک-

های علمی نظیر سیستمهای اطلاعات جغرافیایی در مکانیابی، تنوع سازمان های اداره کننده کتابخانه های عمومی، نبود همکاری و تعامل مناسب بین سازمان های اداره کننده کتابخانه های عمومی کشور، قرار گرفتن بعضی از کتابخانه های عمومی در مکان نامناسب، نبود دسترسی به کتابخانه های عمومی در بسیاری از نواحی دارای جمعیت کشور، استفاده نامناسب و ناکارآمد برخی از کتابخانه ها از امکانات فضایی و تجهیزات و منابع انسانی خود و ... باعث شده است که دسترسی به کتابخانه های عمومی به عنوان یکی از مهمترین شاخص های عدالت اجتماعی به درستی اتفاق نیفتد. از این رو نزدیکی بیش از حد برخی کتابخانه ها به یکدیگر و نبود همکاری مناسب بین آنها در برخی از مناطق و نبود کتابخانه در نزدیکی جمعیت ساکن در برخی مناطق دیگر، دریافت خدمات مناسب و با کیفیت را برای جامعه عملاً ناممکن می سازد. همچنین پیروی نکردن برخی از سازمانها از استاندارد تعریف کتابخانه های عمومی منجر به ساخت کتابخانه هایی شده است که از کارایی لازم برخوردار نیستند. از این رو مکان گزینی و استقرار این مکانها نیز بایستی به گونه ای باشد که تمامی اقشار جامعه به راحتی به آن دسترسی داشته باشند. با توجه به موارد ارائه شده طرح پژوهشی آمایش کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی به کارفرمایی نهاد کتابخانه های کشور به دانشگاه فردوسی مشهد سپرده شد. لذا طرح از تاریخ ۲۵ شهریور ۱۳۹۸ شروع و در آذرماه ۹۹ به اتمام رسید. در طرح مذکور سازمانهایی که دارای کتابخانه بودند و در طرح برای کتابخانه های بالای ۲۰۰ مترمربع آنها محدوده خدمت تعیین شد عبارتند از: نهاد کتابخانه های عمومی استان، مشارکتی با نهاد کتابخانه های عمومی استان خراسان رضوی، شهرداری های استان خراسان رضوی، کانون های فرهنگی و هنری مساجد، کتابخانه های وابسته به آستان قدس رضوی، کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان، اداره تبلیغات اسلامی، سازمان اوقاف و امور خیریه استان خراسان رضوی و کتابخانه های عمومی مستقل می باشند. در مجموع ۳۴۰ کتابخانه در استان خراسان رضوی شناسایی گردید که از این تعداد ۲۶۷ کتابخانه در شهرهای استان و ۷۳ کتابخانه در روستاهای استان واقع شده اند. همچنین از تعداد ۳۴۰ کتابخانه شناسایی شده ۱۸۷ کتابخانه دارای زیربنای بالای ۲۰۰ متر مربع و ۱۵۳ کتابخانه دارای زیربنای کمتر از ۲۰۰ متر مربع می باشند. در مجموع با توجه به ضوابط شرح خدمات، ۱۰۷ محدوده خدمت وضع موجود در سطح استان خراسان رضوی ترسیم گردید. همچنین برای بررسی وضعیت آینده ۱۳۵ محدوده در سطح استان شناسایی گردید که از این تعداد ۳۲ محدوده به دلیل نداشتن آستانه جمعیتی (حداقل ۲۵۰۰ نفر) در اولویت پیشنهاد کتابخانه قرار نگرفتند.

پیوست ها

پیوست شماره ۱: فرم برداشت میدانی

فرم های تهیه شده با توجه به به قرارداد و مطالعات میدانی گروه پژوهشی به شرح زیر می باشد.

فرم کتابخانه

نام مسئول کتابخانه:..... نام کتابخانه:..... نشانی کتابخانه:.....

نام شهرستان	نام شهر	نام روستا	کد کتابخانه	درجه کتابخانه	کد پستی کتابخانه	تلفن ثابت	طول جغرافیایی (درجه)	عرض جغرافیایی (درجه)
نوع کتابخانه (مشارکتی / مستقل)	نام فرد یا دستگاه مشارکت کننده	تلفن مشارکت کننده	مساحت (متر مربع)	زیربنا (متر مربع)	تعداد عضو فعال	تعداد نسخه کتاب	تعداد عنوان کتاب	سالن مطالعه (دارد/ ندارد)
تعداد صندلی مطالعه	کتابهای بریل برای نابینایان (دارد/ ندارد)	تعداد کتاب بریل	کتابهای صوتی برای نابینایان (دارد/ ندارد)	تعداد کتاب صوتی	مدت زمان فعالیت کتابخانه در روز (ساعت)	مدت زمان فعالیت کتابخانه در طول هفته (روز)	محل استراحت (دارد/ ندارد)	کافی شاپ (دارد/ ندارد)
کافی نت (دارد / ندارد)	سایر خدمات	نوع جست و جو و بازیابی منابع کتابخانه (رایانه یا دستی)	اگر رایانه است (نرم افزار آن آنلاین یا آفلاین)	اگر رایانه است (نرم افزار آن آنلاین یا آفلاین)	نوع ثبت اعضا و امانت (رایانه یا دستی)	اگر رایانه است (نرم افزار آن آنلاین یا آفلاین)	تعداد کتابداران دائم	تعداد کتابداران موقت

پیوست شماره ۲: پیشینه

۱-۱. مقدمه

نحوه ارائه و توزیع خدمات عمومی در بسیاری از شهرهای بزرگ کشورهای در حال توسعه به صورت ناقص و نامطلوب می باشد. چرایی این مسئله را می بایست در عوامل متعددی مانند عدم توزیع مناسب کاربری ها، عدم توجه به آستانه های جمعیتی، تراکم بالای جمعیت و تقاضای روز افزون استفاده از خدمات، عدم امکان تهیه زمین مناسب و... جستجو نمود؛ که در این میان کتابخانه ها به عنوان یکی از مهم ترین این خدمات از این مهم مستثنی نمی باشند. سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) یک پایگاه اطلاعاتی کامپیوتری ویژه است که حاوی مختصات جغرافیایی و شناسنامه مکانی اطلاعات مربوطه می باشد که جهت دریافت، ذخیره سازی، ساخت و پرداخت اطلاعات و ارایه نتایج آنها به صورت نقشه و گراف و چارت طراحی شده است. بسیاری از مفاهیم پایه سیستم اطلاعات جغرافیایی در دهه ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ شکل گرفت. رشد و شکوفایی تکنولوژی کامپیوتر باعث افزایش تعداد و تنوع استفاده از آن گردیده است. به طور کلی سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS) به جغرافیدانان و برنامه ریزان امکان می دهد با گردآوری و تحلیل اطلاعات، همراه با آینده نگری منطقی در مسایل مختلف در مطلوبیت بخشیدن به محیط زندگی انسان، سهم عمده ای را بر عهده گیرند. یکی از این راهبردها مکان گزینی بهینه است. از این سیستم برای مکان یابی و سنجش قابلیت دسترسی استفاده می شود. مکان گزینی با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی در چند ساله اخیر کاربرد وسیعی در کشورهای اروپایی و آمریکایی داشته است. دامنه استفاده آن از مکان گزینی راکتورهای اتمی گرفته تا سدها و مکان یابی خرده فروشی ها گسترش یافته است.

کتابخانه های عمومی سهم عمده ای در بالا بردن سطح دانش اجتماعی و شکوفایی استعداد های افراد یک جامعه دارند و سنگ بنای توسعه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی محسوب می شوند. به همین جهت می توان آنها را به عنوان یک قدرت اجتماعی و یکی از عوامل مهم تأثیرگذار در جامعه محسوب کرد. این کتابخانه ها به قشر یا گروه خاصی اختصاص ندارند، بلکه گروه های مختلفی از دانش آموزان، دانشجویان، معلمان، پژوهشگران و کارگران می توانند از آن استفاده کنند. رشد سریع جمعیت، رشد و گسترش شهرها را در پی دارد و توسعه آموزش و محل های آموزشی میزان مراجعه و استفاده از کتابخانه را افزایش می دهد. بنابراین در توسعه کتابخانه های عمومی باید هدف های دراز مدت طرح های توسعه در نظر گرفته شده و کتابخانه ها متناسب با آن مکان گزینی شوند. با توجه به جایگاه علمی خراسان رضوی و به ویژه شهر مشهد و وجود مؤسسات و مراکز پژوهشی و مدارس علمیه، کتابخانه های متعددی در این استان و شهر مشغول به فعالیت می باشند. آگاهی از وضعیت توزیع کتابخانه های عمومی در این پهنه جغرافیایی کمک می کند که برنامه ریزی صحیحی برای مکان یابی کتابخانه ها و دسترسی همه افراد به این کتابخانه ها فراهم گردد. در مجموع قابلیت

دسترسی به کتابخانه‌های عمومی از طریق توزیع فضایی، سهولت دسترسی به کتابخانه‌های عمومی، دوری و نزدیکی به مناطق مسکونی و مراکز آموزشی و صنعتی و تحقیقاتی و میزان امکانات کتابخانه‌ها تعیین می‌شود.

۱-۲. فلسفه وجودی کتابخانه‌های عمومی

ارائه خدمات برای همه افراد یک جامعه است؛ ارائه خدماتی که زمینه‌های فرهنگی، آموزشی، علمی، تفریحی و سرگرمی را شامل می‌شود. این رسالت با دسترس پذیر ساختن دانش برای همه گروه‌های جامعه به کمک برنامه‌ها، امکانات و نیروی انسانی کارآمد میسر می‌شود. امکانات و تجهیزات کتابخانه‌های عمومی، آنها را به مراکز چند منظوره تبدیل کرده است. این کتابخانه‌ها باید به نحوی ساخته شوند که حالت مطبوع و دلپذیر و پیشرفته را دارا بوده و از نظر معماری، نمای داخلی و خارجی مدرن مراکز فرهنگی و هنری را داشته باشند (آجیب کومار، ۱۳۷۵: ۴۴).

کتابخانه‌های عمومی به عنوان نهادی عمومی، در عرصه و فضای عمومی جامعه ایفای نقش می‌نماید و به عنوان ساز و کاری حیاتی در فرایند توسعه فرهنگی و اجتماعی جامعه شناخته شده‌اند. پیداست که چنین نهادی از اهداف چندگانه‌ای در حوزه فعالیت خود برخوردار است. این اهداف عبارتند از:

فراهم کردن محیط مساعد به منظور دسترسی آسان اقشار مختلف جامعه به منابع مکتوب و مضبوط؛

کمک به بالا بردن سطح آگاهی‌های عمومی در زمینه‌های علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی؛

ایجاد امکانات لازم در جهت استفاده مطلوب از فناوری اطلاعات؛

گسترش روابط و مبادلات فرهنگی بین کتابخانه‌های عمومی داخل و خارج کشور؛

فراهم آوردن زمینه‌های شوق عمومی در جهت مشارکت مردمی در ایجاد کتابخانه‌های عمومی در کشور؛

تقویت سرمایه فرهنگی و اجتماعی و ایجاد و تقویت عادت به مطالعه و کتاب خواندن (ابرامی، ۱۳۸۷: ۳۱).

با وجود پیشرفت‌های چشمگیر تکنولوژی، در کتابخانه‌های عمومی همچنان انسان خدمتگزار مردم است نه کامپیوتر، کاتالوگ، ویدئو، کتاب و روزنامه و... به عبارت دیگر در این نوع کتابخانه‌ها، کارمندان هستند که مستقیماً به مردم خدمت می‌کنند و چون رفتار با مردم کلید پیشرفت و موفقیت است، اساسی‌ترین هدف مدیریت و فعالیت سازمانی در یک کتابخانه عمومی جلب رضایت مراجعه کنندگان و افراد جامعه است. هر کس حق استفاده رایگان از کتابخانه عمومی را دارد و هدف‌هایی که در مجموع ایده‌های اساسی تشکیل انواع کتابخانه‌هاست، همه آنها کم و بیش در چهار چوب هدف‌های کتابخانه عمومی نیز جای می‌گیرد، ولی هیچ کتابخانه دیگری این قدر وسیع و بدون تشریفات با جامعه خود مربوط نیست. آندره کارنگی^{۱۷} بیش از ۸۰ سال پیش در این مورد اظهار داشته است که در هیچ جای زمین

دموکراسی خالصی مانند یک کتابخانه عمومی وجود ندارد، جایی که هیچ طبقه‌ای، هیچ اداره‌ای نیست، جایی که ثروت هیچ اهمیتی ندارد و جایی که همه انسان‌ها برابرند (علوم، ۱۳۷۷: ۱۴).

۱-۳. ضرورت دسترسی به کتابخانه‌های عمومی

به عقیده جانسون^{۱۸} کتابخانه به مفهوم واقعی کلمه باید در دسترس همگان قرار گرفته و هر شهروند مشتاقی بتواند به آن دسترسی داشته باشد (به نقل از تامپسون، ۱۳۷۶: ۶۳). همچنین "بیانیه یونسکو درباره کتابخانه‌های عمومی ۱۹۹۴، که سعی دارد خط مشی‌های کلی را جهت کتابخانه‌های عمومی جهان توضیح دهد، می‌گوید: "کتابخانه مرکز محلی اطلاعات برای دسترس‌پذیر ساختن انواع دانش و اطلاعات برای کاربران است". یعنی دسترس‌پذیر بودن کتابخانه برای همگان و عموم در جوامع یکی از وظایف عمده و کارکردهای کتابخانه‌ها بیان شده و بر آن تأکید شده است (یونسکو، ۱۹۹۴). البته امروزه با گسترش فناوری‌ها این که مکان کتابخانه جایی باشد که امکان دسترسی فیزیکی عامه به آن آسان باشد لازم است اما کافی نیست. علاوه بر آن کتابخانه باید راه‌های برقراری ارتباط را از طرق دیگری هم جستجو کند و به اطلاع کاربران برساند. امروزه مسئله ارتباط مسئله مهمی است چرا که با ارتباط، بسیاری از مسائل حل می‌شود و دانستن اینکه چگونه ارتباط برقرار می‌شود یکی از موارد مهمی است که باید به کاربران کتابخانه‌ها آموزش داده شود. این هم موضوعی است که در خصوص دسترسی به کتابخانه‌ها نیاز به برنامه‌ریزی و اندیشیدن دارد (فدایی عراقی، ۱۳۸۵: ۹۹). افزون بر آن کتابخانه عمومی عضو اصلی جامعه امروزی است و نقش خیلی مهمی در آن ایفا می‌کند، کتابخانه عمومی به عنوان یک مرکز فرهنگی به جامعه خدمت می‌کند و از طریق خدمات جنبی، مردمی را که دارای علایق مشابه هستند گردهم می‌آورد. کتابخانه عمومی را باید به عنوان یک قدرت اجتماعی تلقی کرد که در جامعه تأثیر زیادی دارد. کتابخانه عمومی می‌تواند از دموکراسی محافظت کند، هوشیاری سیاسی مردم را بیدار نگهدارد؛ آگاهی اجتماعی بدهد و فعالیت‌های سازنده در اوقات فراغت را تقویت کند. در نهایت باید گفت کتابخانه عمومی لازم است دسترسی به مدارک و اطلاعات را به شکل رایگان و برای تمامی افراد جامعه بدون هیچ گونه محدودیتی فراهم آورد (مختاری معمار، ۱۳۸۵: ۴-۴۶).

۱-۴. تاریخچه کتابخانه‌های عمومی

سابقه دسترسی همگانی و عمومی به کتابخانه‌ها به قبل از قرن نوزدهم می‌رسد، لیکن کتابخانه عمومی به مفهوم واقعی آن در قرن نوزدهم و اوایل قرن بیستم رشد کرد و اساساً به دوران کتاب چاپی، ظهور دموکراسی و گسترش تعلیمات عمومی تعلق دارد (مزینانی، ۱۳۷۹: ۱۲۵). کتابخانه عمومی به مفهوم امروزی آنها حدود پنج دهه است که در

ایران به وجود آمده است. شاید بتوان کتابخانه‌های مدارس دینی، ربع‌ها، نظامیه‌ها و مساجد را که بیشتر کتب آنها وقف عام بودند را نیز نوعی کتابخانه عمومی و نیمه عمومی در تاریخ ایران محسوب کرد. در واقع سنت وقف در اسلام بویژه وقف ساختمان برای مدارس و کتابخانه‌ها و کتب، سبب شد تا کتاب‌ها در اختیار عموم قرار گیرد. ولی معمولاً استفاده کنندگان این منابع و کتابخانه‌ها طلب علم دینی و قشر خاصی بودند که با مفهوم کتابخانه عمومی امروزی تفاوت دارد.

در سال ۱۳۰۵ کتابخانه‌ای بنام "کتابخانه بلدیة تهران" توسط شهرداری وقت تهران تأسیس گردید که می‌توان آن را نخستین کتابخانه عمومی به مفهوم جدید دانست. بعد از آن و به فاصله زیادی یعنی در مهرماه سال ۱۳۴۰ کتابخانه عمومی پارک شهر افتتاح گردید و متعاقب آن در سالهای ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ چند کتابخانه عمومی دیگر تأسیس و راه اندازی شد (سلطانی، ۱۳۷۹: ۱۹۳).

در ۲۹ دیماه ۱۳۴۴ قانون تأسیس کتابخانه‌های عمومی در سطح شهرهای کشور به تصویب مجلس وقت رسید. بر اساس ماده یک قانون مزبور شهرداری‌ها مکلف گردیدند سالیانه به میزان ۱/۵ درصد از درآمد خود را به تأسیس و اداره کتابخانه‌های عمومی و خرید کتاب اختصاص دهند. متعاقب تصویب این قانون در هر شهر انجمنی به نام انجمن کتابخانه‌های عمومی تشکیل گردید جهت اداره انجمن‌ها و ایجاد هماهنگی در کار آنها تشکیلاتی تحت نام هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور به ریاست وزیر فرهنگ و هنر وقت و پنج عضو دیگر که به پیشنهاد وی انتخاب می‌شدند ایجاد گردید.

وزارت فرهنگ و هنر وقت در سال ۱۳۵۰ با تشکیل هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور به ریاست وزیر فرهنگ و هنر و پنج عضو دیگر به پیشنهاد وزیر و مطابق با قانون، وظیفه نظارت بر اداره امور کتابخانه‌های عمومی کشور و انجمن‌های آن را به دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور محول کرد.

در سال ۱۳۵۲ با تصویب تبصره ۲۲ ماده واحد قانون بودجه، ۱/۵ درصد کمک شهرداری‌ها به کتابخانه‌ها متوقف و کلیه هزینه‌ها اعم از خرید، توزیع کتاب و مجله، احداث، تکمیل، تجهیز، استخدام، آموزش، ارائه خدمات و ساماندهی کتابخانه‌های عمومی سراسر کشور در بودجه وزارت فرهنگ و هنر وقت منظور و انجام آن به صورت متمرکز جزء وظایف دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور گردید. در آن سال دولت وقت پیشنهاد ساخت ۱۰۰۰ باب کتابخانه عمومی را از محل طرح‌های عمرانی در دستور کار این دبیرخانه قرار داد. قبل از انقلاب اسلامی تعداد کتابخانه‌های عمومی در کشور ۲۹۰ باب بود و با وقوع انقلاب شکوهمند اسلامی در یک مقطع چهار ساله تعداد کتابخانه‌های عمومی کشور در ادامه همان طرح‌های مصوب به ۳۷۳ باب رسید.

در سال ۱۳۶۱ دبیرخانه هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور به "اداره کل کتابخانه‌های عمومی کشور" تغییر نام یافت. عدم پاسخگویی تشکیلات جدید و بروز مشکلات عدیده در اداره امور کتابخانه‌های کشور، مسئولین وقت را بر آن داشت تا در سال ۱۳۶۸ هیأت امنای کتابخانه‌های عمومی کشور را مجدداً فعال نمایند و انجمن کتابخانه‌های عمومی در بعضی از استان‌ها فعالیت مجدد خود را آغاز کردند. بسیاری از کتابخانه‌های موجود از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۸ با بودجه‌های استانی احداث و تکمیل شدند. به طوری که رشد کمی کتابخانه‌ها در این مقطع به ۱۳۵۰ باب رسید و با ادامه این روند در سال ۱۳۸۴ تعداد کتابخانه‌ها به ۱۶۴۱ باب رسید (ابرامی، ۱۳۷۸: ۲۷).

۱-۵. تعاریف کتابخانه عمومی

در کتابخانه‌های عمومی تمامی افراد بدون هیچ محدودیتی حق استفاده از منابع را دارند. کتابخانه‌های عمومی یکی از ابزارهای توسعه فرهنگی در جوامع هستند و می‌توانند در توسعه نیروی انسانی نقش اساسی ایفا کنند. وظیفه اساسی کتابخانه عمومی؛ فراهم کردن تمامی منابع مورد لزوم برای رفع نیازهای افراد و گروه‌های مختلف جامعه است تا بتوانند از طریق مطالعه آنها نیازهای آموزشی، اطلاعاتی خود را رفع کرده و به صورتی سالم اوقات فراغت خود را پر کنند. کتابخانه‌های عمومی سهم عمده‌ای در بالا بردن سطح دانش اجتماعی و شکوفایی استعدادهاى افراد یک جامعه دارند و سنگ بنای توسعه فرهنگی، اجتماعی و سیاسی محسوب می‌شوند. بنابراین کتابخانه عمومی، کتابخانه‌ای است که تمام یا قسمتی از سرمایه عمومی مملکت را می‌طلبد و استفاده از آن برای هیچ طبقه‌ای از افراد جامعه محدودیتی ندارد و همگان می‌توانند آزادانه به آن دسترسی داشته باشند (ابرامی، ۱۳۷۸: ۲۷). کتابخانه عمومی را باید به عنوان یک نیروی اجتماعی تلقی کرد که در جامعه تأثیر زیادی دارد. می‌تواند موجب آگاهی اجتماعی گردد و مراتب هوشیاری مردم را بالا ببرد و همچنین در راستای خدمات مناسب و جلب خواننده در کمک به بخش‌های مختلف جامعه نقش مهمی را ایفا کند (جیل، ۱۳۸۶: ۸).

۱-۶. تحولات شهری و دسترسی به کتابخانه‌ها

گسترش و توسعه شهرهای بزرگ به صورت حاشیه‌نشینی و شهرک‌های اقماری، بخشی از جمعیت آنها را از دسترسی به کتابخانه دور می‌کند. بنابراین جمعیت بخشی از مناطق شهرهای بزرگ به علت دسترسی نداشتن به کتابخانه و یا به خاطر موانع و مشکلات محیطی شهر، امکان استفاده از کتابخانه عمومی برایشان غیرممکن شده است. لذا از آنجایی که، جمعیت ساکن در شهرها بویژه شهرهای بزرگ در مقیاس فضایی گسترده ساکن هستند، ارائه خدمات مناسب به آنها نیازمند امکانات کتابخانه‌ای متناسب با آنهاست.

دسترسی فیزیکی یکی از کلیدهای اصلی در ارائه موفقیت آمیز خدمات کتابخانه عمومی است. دسترسی خدمات باید به گونه ای سازماندهی شود که راحتی و سهولت برای استفاده کنندگان را به حداکثر برساند. همچنین دسترسی به کتابخانه باید به نحو مناسبی در شعاع مناسبی از محل سکونت افراد امکان پذیر باشد و مراجعان با کمترین مسافتی تحت پوشش خدمات کتابخانه قرار گیرند (عفیویان، ۱۳۹۰: ۱۶). پوشش خدمات کتابخانه های عمومی در شهرهای بزرگ و کلان شهرها برحسب شعاع دسترسی به کتابخانه ها تعریف می شود. مطابق استانداردهای ایفلا معمولاً در نواحی شهری لازم است که کتابخانه های اقماری در ۱/۵ کیلومتری و کتابخانه های نسبتاً بزرگ در ۳ یا ۴ کیلومتری بیشتر ساکنین برپا شود (پرتو، ۱۳۸۶: ۳۳۱).

۱-۷. پیشینه مکانیابی

مکانیابی از ابتدای پیدایش بشر وجود داشته است. انسان های نخستین جهت دستیابی بهتر به غذا و سرپناه به دنبال مکان مناسب بودند. انسان در جهت تحمل هزینه کمتر، حصول سود بیشتر و سهولت دسترسی به منابع، مکان فعالیت خود را انتخاب می کند. بعد از جنگ جهانی دوم با پیچیده تر شدن عوامل مؤثر در مکانیابی، به استفاده از روش های علمی و مدرن روی آورده شده است. چنین رویکردی نیازمند تحقیقات وسیع و گسترده می باشد. در این راستا نظریه ها و الگوهای مختلفی ارائه شده که هر کدام دارای مزایا و معایبی بوده اند و برای کاربردهای خاصی در نظر گرفته شده اند. اغلب این نظریه ها بر کمی نمودن عوامل مؤثر بر فرایندهای مکانیابی تأکید دارند (زنگی آبادی، ۱۳۸۱: ۱۴). از لحاظ نگرش و تحلیل، مسائل نظریه های مکانیابی به سه دسته تقسیم می شوند:

۱. نظریه های مبتنی بر روش حداقل کردن هزینه؛
۲. نظریه های مبتنی بر روش تجزیه و تحلیل دسترسی که بیشتر بر تقاضا و عامل بازار تأکید دارد و حداکثر کردن درآمد مورد نظر است؛
۳. نظریه مبتنی بر روش کسب حداکثر سود که در واقع نتیجه منطقی دو روش بالاست (صفرآباد، ۱۳۸۱).

۱-۸. ماهیت مکانیابی

انتخاب مکان مناسب برای یک فعالیت در سطح یک منطقه یا شهر یکی از تصمیمات پایدار برای انجام یک طرح گسترده است که نیازمند تحقیق در مکان از دیدگاه های مختلف می باشد. از آنجا که مکانیابی نیاز به اطلاعات و داده های زیادی دارد، حجم بزرگی از داده های جزئی برای معرفی مکان های مختلف باید جمع آوری، ترکیب و تجزیه و تحلیل شوند تا ارزیابی صحیحی از عواملی که ممکن است در انتخاب تأثیر داشته باشند، صورت پذیرد. بنابراین در مقیاس شهر، مکانیابی فعالیتی است که قابلیت ها و توانایی های یک منطقه را از لحاظ وجود موقعیت مناسب و کافی و ارتباط آن با سایر کاربری های شهر برای انتخاب مکانی مناسب برای کاربری خاص مورد تجزیه و

تحلیل قرار می‌دهد (کریمی و احمدی، ۱۳۸۷: ۱۳). مکانیابی سلسله عملیات، اقدامات و تمهیداتی است که در زمینه حصول از وجود شرایط و فراهم آمدن امکان اجرای یک فعالیت بوده و براساس آن دستگاه اجرایی با دید باز برنامه اجرایی فعالیت‌ها را از جهات مختلف مورد ارزیابی قرار داده و در صورت دستیابی به هدف نسبت به اجرای عملیات در مکان انتخاب شده اقدام می‌نماید و در این بین تبعات و عوارض موضوع قبلاً بررسی و مد نظر قرار می‌گیرد (حیات روحی، ۱۳۸۰: ۵۹). مکانیابی فعالیت است که قابلیت‌ها و توان‌های یک منطقه را از لحاظ وجود زمین مناسب و کافی و ارتباط آن با سایر کاربری‌های شهر برای انتخاب مکانی مناسب برای کاربری خاص مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد. اگر چه در رابطه با مکانیابی، معیارهای مورد استفاده با توجه به نوع کاربرد با یکدیگر متفاوت می‌باشند اما همه آنها در جهت یافتن مکان مناسب برای کاربری مورد نظر هم راستا می‌شوند، بدیهی است برای استفاده از شاخص‌ها و معیارهای مورد نظر در مکانیابی‌ها و از آن جمله مکانیابی مراکز خدمات شهری، در اختیار داشتن اطلاعات صحیح و کامل از مکان ضرورت دارد، اطلاعاتی که دستیابی به آنها مستلزم انجام تحقیقات گسترده‌ای می‌باشد، و باز هم بدیهی است که فقط بعد از تجزیه و تحلیل و ترکیب اطلاعات به دست آمده و ارزیابی آنهاست که می‌توان در مورد مکان مورد نظر برای پروژه‌ای خاص اظهار نظر کرد (قرایی، ۱۳۹۵: ۳۲).

۱-۹. اهمیت مکانیابی تسهیلات شهری

استقرار هر عنصر شهری در موقعیت فضایی - کالبدی خاصی از سطح شهر، تابع اصول، قواعد و ساز و کارهای خاصی است که در صورت رعایت آن اصول، موفقیت و کارایی عملکردی آن عنصر در همان مکان مشخص، بیشتر خواهد شد و در غیر این صورت مشکلات بسیاری بروز می‌کند؛ بنابراین دستیابی به تعادل در توزیع فضایی منابع و خدمات‌رسانی، هدف اصلی برنامه‌ریزان می‌باشد. تعیین توزیع مراکز خدماتی و یا منابع و هزینه، مسأله‌ای است که اغلب اوقات برنامه‌ریزان با آن سر و کار دارند و تلاش می‌کنند، که تخصیص منابع و خدمات را هدایت کنند. بنابراین موقعیت مکانی مناسب یکی از عوامل اصلی موفقیت هر مرکز خدماتی است و از این طریق می‌توان در هزینه‌ها صرفه‌جویی کرد و به نوعی قابلیت دسترسی و کیفیت خدمات را نیز ارتقا داد. بنابراین اهمیت مکانیابی با افزایش جمعیت و به تبع آن رشد شهر و افزایش هزینه‌های مکان‌ها و عدم پراکنش یکسان جمعیت در بخش‌های مختلف شهر حساس‌تر می‌شود (عفیانی، ۱۳۹۰: ۱۸).

۱-۱۰. تئوری‌های رایج در مکان‌یابی کاربری‌ها

تئوری‌های مکانیابی را فون تونن در سال ۱۸۲۶ میلادی در زمینه فعالیت‌های کشاورزی ابداع کرد. سپس لانهارد در سالهای ۱۸۸۲ و ۱۸۸۵ میلادی نظریه‌های مکانیابی را در صنعت مطرح نمود، ولی چهارچوب منظم علمی این نظریه در

مکانیابی صنعتی توسط آلفرد وبر آلمانی در سال ۱۹۰۹ صورت گرفت. بعداً کریستالر و لوش در پیشرفت و گسترش آن در قالب نظریه‌های مکان مرکزی نقش مؤثری ایفا کردند. در سالهای بعد هاوارد و ایزارد در ایالت متحده و پرو در فرانسه (در قالب نظریه‌های قطب رشد) آن را توسعه دادند. این در حالی است که مکانیابی از ابتدای استقرار انسان در زمین جهت دستیابی بهتر منابع غذا و یافتن محل کمین در شکار و جنگ، ایجاد سرپناه و محل کار صورت گرفته است. مکانیابی، فعالیت‌ها و توانایی‌های یک منطقه را از لحاظ وجود زمین مناسب و کافی و ارتباط آن با سایر کاربری‌های شهری برای انتخاب مکانی مناسب برای کاربری خاص مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد (بندعلی، ۱۳۸۷: ۴۹).

شاخص‌های زیادی در این فرآیند کاربرد دارند که استفاده از این شاخص‌ها به اطلاعات صحیح و کامل از مکان نیازمند می‌باشد که پس از تجزیه و تحلیل این اطلاعات جمع‌آوری شده و با ارزیابی آنها امکان تصمیم‌گیری مکانی وجود دارد. مکانیابی به روش علمی بعد از پیشرفت ریاضیات، ظهور رایانه‌ها رایج گشته و در چند سال اخیر کاربردهای بسیاری در کشورهای اروپایی و آمریکایی داشته است. مهمترین تئوری‌های رایج در مکانیابی خدمات شهری عبارت‌اند- از:

۱-۱۰-۱. تئوری سیستمی

شهر به عنوان یک پدیده در حال تغییر با چنان سرعتی دست خوش دگرگونی و تحول می‌باشد که دیگر برنامه‌ریزی و طرح‌ریزی رایج و معمولی نمی‌تواند پاسخگوی این تغییرات باشد. سازگاری با چنین تغییرات سریع و جاری نیازمند رویارویی جدیدی با شهر و مدیریت شهری می‌باشد. از آنجایی که فعالیت‌های انسانی در بستر شهر پراکنده هستند نحوه آرایش فضایی آنان باید به نحوی باشد که ضمن ایجاد کارایی مطلوب برای شهروندان کمترین اثر نامطلوب را بر محیط زیست بر جای گذارد. با این وصف محیط یک شهر را می‌توان به عنوان سیستمی فرض کرد، که از زیرسیستم‌های متعددی تشکیل گردیده و روابط متقابل بین آنان در جریان می‌باشد. وظیفه هر برنامه‌ریز شهری آن است که تا نسبت به شهر و مسائل شهری نگرش سیستمی و همه جانبه داشته باشد. هر یک از خصوصیات سیستم یعنی تأثیر هر جزء بر رفتار کلی، وابستگی رفتار اجزاء و تأثیر آنها بر کل و عدم استقلال رفتار اجزاء را می‌توان در سیستم‌های شهری مورد توجه قرار داد. در این سیستم عناصر شهری اجزای آن را تشکیل می‌دهند کارکرد هر یک از عناصر شهری بر کارکرد کلی شهر تأثیر دارد و نحوه عملکرد و کارایی هر یک از اجزاء به یکدیگر مرتبط و وابسته است. پویایی و دینامیک سیستم شهری ایجاب می‌کند که ما در تحلیل این سیستم با وارد کردن عامل زمان در بررسی پدیده‌ها، به چند مفهوم جدید توجه نمائیم که عبارتند از: مفهوم روابط متقابل و حرکت و تحول دائمی کل سیستم، عوامل تشکیل دهنده آن و در نهایت روابط متقابل بین این عوامل. سه اصل اساسی در روش سیستمی عبارت‌اند از (صحرایان، ۱۳۹۰: ۳۲):

✓ تجزیه و تحلیل سیستم؛

✓ مدل سازی؛

✓ شبیه سازی.

در اوایل دهه ۱۹۵۰ این تفکر در برنامه ریزی حمل و نقل شهری اثر گذاشت و از آن پس به جای مطالعه هر یک از مسائل ترافیکی بطور جداگانه تفکر سیستمی یعنی دید و نگرش کل گرایانه غالب شد و تمام اجزاء را مورد توجه قرار داد. بر مبنای همین تفکر بود که روش برنامه ریزی حمل و نقل مبتنی بر کاربری اراضی شکل گرفت و برآورد حجم و جریانات ترافیکی براساس پیش بینی انواع کاربری ها در شهر امکان پذیر گردید. حتی این امکان فراهم شد، تا براساس تحولات شبکه های ارتباطی و یا از طریق تقویت یا تضعیف این شبکه ها و تغییر عملکردهای آن بر روی شکل گیری کاربری های زمین و توسعه شهری تأثیر گذاشته شود.

براساس همین دیدگاه برنامه ریزان قادر به تحلیل و ارزیابی کاربری های شهری در وضع موجود بوده و میزان انطباق و سازگاری هر یک از کاربری ها را در ارتباط با سایر کاربری ها و فعالیت ها می سنجند. با عنایت به چنین فرایندی، برنامه ریزی شهری توانست تصمیمات مناسبتر در انتخاب مکان بینه کاربری ها در سطح شهر و در انطباق با همجواری ها را اتخاذ کرده و از سنخیت و عدم سنخیت یک کاربری نسبت به کاربری های دیگر که در مجاورت آن قرار گرفته اند، آگاهی یابد. این دیدگاه در حال حاضر در قالب مدل های مختلف همچون ساختار فضایی شهر، مدل توسعه شهری، مدل کاربری زمین، مدل فعلیت و مدل مکانیابی کاربری زمین ارائه گردیده و در حل مسائل شهری سهم قابل توجهی دارد (کریمی، ۱۳۸۶: ۳۲).

۱-۱۰-۲. نظریه مکان صنعتی آلفرد وبر

آلفرد وبر تحت تأثیر برادر خود ماکس وبر (جامعه شناس سرشناس و بلند آوازه)، بر آن بود تا رفتارهای عوامل اقتصادی آنچه را که با واسطه ضرورت جهانی کاهش هزینه های تولید توجیه می شود و آنچه را که مختص هر جامعه است تعیین و از هم تفکیک کند و در این میان مکان گزینی کارخانه ها در فضا نظر او را به خود معطوف داشت، جایی که به نظر او، وزن تنگناهای مشترک تمامی نظام های اقتصادی، در آن قابل تشخیص بود. وبر^{۱۹} با الهام از لونهارت^{۲۰}، نخست بر نقش وسایل حمل و نقل در گزینش مکان استقرار کارخانه ها در فضا تأکید داشت و این موضوع در واقع اساس طرحواره یا نظریه او به شمار می آید. زمانی که عرصه اقتصادی درگیر رقابت شدید است، برای کسب بیشترین سود تأکید در عامل ابتکار است. شیوه های ساخت در شاخه های گوناگون صنعتی به صورت مشابه و همسان در جریان

^{۱۹} Weber

^{۲۰} Lunhart

است. به این معنا که صاحب صنعت تنها قادر است در سطح تولیدات خود و در هزینه‌های ترابری اثر بگذارد. در بسیاری از فعالیت‌ها تنها عامل اخیر است که از اعتباری واقعی بهره می‌برد. مناسب‌ترین مکان برای استقرار کارخانه در این صورت جایی است که هزینه تأمین مواد اولیه، انرژی و هزینه‌های مربوط به صدور کالاهای ساخته شده از همه کمتر باشد (کلاول، ۱۳۷۳: ۹۹).

۱-۱۰-۳. نظریه هوگسترند

تورستن هوگسترند^{۲۱} از آغاز سال‌های دهه ۱۹۵۰، توجه خود را به سوی اشاعه و انتشار نوآوریها در عرصه جغرافیا معطوف داشت و قلمرو پژوهش خود را در محیط‌های روستایی قرار داد. هوگسترند نشان داد با اندازه گیری میدان متوسط اطلاعات فرد ساکن ناحیه، به یاری رایانه‌ها می‌توان به مطالعه و باز تولید پدیده‌ها پرداخت. این میدان در حقیقت احتمالی است که فرد مورد نظر براساس آن می‌تواند با توجه به فاصله خود با دیگران با آنان تماس برقرار کند. هوگسترند فرض را بر آن قرار می‌دهد که نوآوری با شدت رابطه تغییر می‌کند یعنی هر اندازه شمار تماس‌ها بیشتر شود نوآوری با شتاب بیشتری اشاعه می‌یابد. الگوی ارتباطات، یافته‌های اساسی نظریه مکان مرکزی را مورد تأیید قرار می‌دهند. جابجایی‌هایی که انگیزه آنها خرید اموال، مشاوره با کارشناسان و یا انجام تشریفات اداری است می‌توانند به عنوان اشکال گوناگون ارتباط مورد تحلیل قرار گیرند. در مورد اول انسان در جستجوی اطلاعات لازم به منظور انتخاب فرآورده‌های مورد نظر است. مورد دوم، نیازمند سلسله شناخت‌هایی است که تنها معدودی از افراد قادر به تهیه و تدارک آن هستند و در مورد سوم می‌باید پاسخگوی نیازمندی‌های سرویس‌هایی باشد که مسئولیت مدیریت یک واحد اداری را بر عهده گرفته‌اند. بنابراین جغرافیای مقرهای اجتماعی و مراکز خدماتی، همانگونه که ویست^{۲۲}، جغرافیدان سوئدی بیان می‌دارد، بیش از همه یک جغرافیای امکانات تماس به حساب می‌آید و از این‌رو سرانجام کار به آنجا می‌کشد که شخص تقریباً تمامی مسایل مربوط به تعیین مکان پدیده‌ها را از نظر ارتباطات می‌نگرد (صحرا بیان، ۱۳۹۰: ۳۲).

۱-۱۰-۴. تئوری مکان مرکزی

از میان همه مدل‌های تبیین استقرار فضایی، نظریه مکان مرکزی، احتمالاً از همه پخته‌تر و مشهورتر است. نظریه مکان مرکزی در دهه ۱۹۳۰ توسط کریستالر و با تکیه بر مطالعات صورت گرفته توسط فون تونن (کاربری اراضی کشاورزی)، آلفرد وبر (مکان‌گزینی صنعتی)؛ انگندر کرایه، (حمل و نقل) و بر مبنای ارتباط بین شهر و نواحی پیرامونی آن ارائه گردید (شکوئی، ۱۳۸۳: ۳۷۹). این تئوری به منظور مطالعه الگوی توزیع آبادی‌ها، تراکم و پراکندگی در فضا مطرح و

^{۲۱} - Thorst en Hogstrand

^{۲۲} - Vi st

مورد استفاده کریستالر قرار گرفت. فروض این تئوری بسیار ساده بوده و بر مبنای وجود دشتی همگن با توزیع یکسان شرایط مستعد کشاورزی مطرح گردید. این تئوری شکل‌گیری و حیات نقاط شهری را متأثر از روستا و تأمین نیازهای روستاییان می‌داند (معصومی اشکوری، ۱۳۷۶: ۱۸۳). این مدل بر سه مبنای شکل گرفته بود که عبارت‌اند از:

- فعالیت‌های مربوط به بهره‌برداری از فضا؛
- هزینه حمل و نقل؛
- اقتصاد سنجی.

این نظریه، مکان مرکزی را مکانی قلمداد می‌کند که خدمات جمعیت حوزه نفوذ خود را تأمین نماید؛ بنابراین کریستالر شکل‌گیری مکان‌های مرکزی را در سه اصل می‌دانست:

- اصل بازاریابی یا عرضه؛
- اصل ترابری یا حمل و نقل؛
- اصل اداری یا ارائه خدمات.

مفهوم مکانیابی در تئوری مکان مرکزی را نیز می‌توان در مفهوم مراکز شش ضلعی کریستالر یا ۹ ضلعی لوش مطرح نمود، که مرکز به ارائه خدمات و نیازهای مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و... حوزه نفوذ خود می‌پردازد و این امر در مناطقی که از توان پتانسیل مناسبی برخوردار باشند قابل تبیین هستند. بر مبنای تئوری مکان مرکزی، مکانی که تولیدکنندگان قادر باشند با کمترین هزینه، محصولات تولیدی خود را به بالاترین قیمت ارائه نمایند و یا اینکه نیاز خود را با بهترین کیفیت و کمترین هزینه تولید نمایند، مکان مرکزی و مرکزیت حوزه نفوذ خواهد بود. گرچه نظریه مکان مرکزی غیر واقعی و ابتدائی است اما می‌تواند مسیر عملیات برنامه‌ریزی فضایی را هدایت کند (بندعلی، ۱۳۸۷: ۵۱).

۱-۱۰-۵. تئوری جاذبه یا تئوری ویلیام ریلی

مدل جاذبه به ویژه در تصمیمات مربوط به برنامه‌ریزی شهری که قویاً مبتنی بر شناخت رابطه بین محل فعالیت‌ها و رفت و آمد استفاده‌کنندگان از چنین فعالیت‌هایی است، کاربرد دارد. این نظریه الگوی ریاضی می‌باشد که پیش‌بینی‌کننده کنش متقابل بین دو مکان است و تابعی از اندازه و فاصله‌ای جداکننده بین دو مکان خواهد بود و بر پایه قانون نیوتن است. الگو بر این پایه می‌باشد که جاذبه (کنش متقابل) رابطه مستقیمی با اندازه جمعیت دو مکان دانسته است، بعد از استفاده از قانون جاذبه نیوتن به تحلیل نیروی جاذبه دو نقطه پردازد. مدل داده شده ریلی عبارت است از:

$$K_{ij} = K \frac{P_i P_j}{d_{ij}^2}$$

در معادل فوق نیروی جاذبه (نیروی کنش) d_{ij} بین j و i ، P_j و P_i جرم دو مرکز است که به وسیله جمعیت آنها نشان داده می‌شود، K یک ضریب ثابت است و همانند J در مکانیک نیوتونی است.

مطالعات تجربی که در دهه ۱۹۴۰ زیپت (۱۹۴۹) و استوارت (۱۹۴۷)، به صورت مستقل انجام دادند، نشان داد که تعدادی از فعالیت‌های انسانی که مستلزم واکنش متقابل در فضاست، با دقت شگفت‌آوری از طریق کاربرد فیزیک نیوتن، قابل پیش‌بینی است. مدت‌ها قبل از ریپت و استوارت، ویلیام ریلی، تحلیلگر پژوهش‌های بازار، از نوعی فرمول‌بندی کلی ثقل برای تعیین محدوده بازار در مورد مراکز خرده‌فروشی استفاده می‌کرد (سلیمانی فارسانی، ۱۳۸۸: ۵۶).

۱۱-۱. انواع مدل‌های تلفیق اطلاعات در سیستم اطلاعات جغرافیایی

مدل‌های مکان‌یابی قادرند تنها برخی از عوامل را در خود جای دهند و بعضاً عوامل کیفی یا عواملی که قابلیت کمی شدن ندارند را نمی‌توان به مدل‌ها معرفی کرد. بنابراین بسیاری از عوامل هرچند با اهمیت باشند در تعیین محل مورد نظر دخالت داده نمی‌شوند. هریک از مدل‌ها کاربرد ویژه‌ای دارند و با توجه به خصوصیات هندسی فضا، نوع خدمت، هدف مدیران و... دارای شرایط، امکانات و محدودیت‌های خاص خود می‌باشند، که با توجه به همه شرایط، مدل مناسب باید انتخاب گردد. با توجه به سیر تحول تئوری‌ها و نظریه‌های مکان‌یابی، مدل‌های مکان‌یابی را از نظر تکامل و توسعه زمانی به سه دوره تقسیم کرده‌اند.

۱. فرموله کردن مسأله (از ابتدای قرن ۲۰ تا سال ۱۹۴۰)،

۲. کاربرد مدل‌ها در بخش صنعت (دهه‌های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰)،

۳. توسعه مدل‌ها در بخش عمومی و خدمات‌رسانی (۱۹۷۰ به بعد) (تاجیک، ۱۳۸۸: ۳۹).

یکی از مهمترین قابلیت‌های GIS که آن را به عنوان یک سیستم ویژه و انحصاری مجزا می‌کند قابلیت تلفیق داده‌ها جهت مدل‌سازی، مکان‌یابی و تعیین تناسب اراضی از طریق ارزش‌گذاری پهنه سرزمین است، چرا که در نتیجه تلفیق و ترکیب معیارها، بهترین نقطه جهت استقرار مرکز و مکان‌های بهینه انتخاب می‌شود. جهت ترکیب معیارها، روشهای متفاوتی وجود دارد؛ که مهمترین آنان به قرار زیر می‌باشد:

۱۱-۱-۱. مدل‌های روی هم گذاری و ترکیب لایه‌های اطلاعاتی با همدیگر^{۲۳}

عملیات همپوشی شامل عملیات انطباق یا قرار دادن لایه‌ها بر روی یکدیگر به صورت منطقی و حسابی است. انطباق حسابی شامل عملیاتی نظیر: جمع، تفریق، تقسیم و ضرب مقادیر یکی از لایه‌های داده با مقادیر مربوطه در لایه دیگر می‌باشد. انطباق منطقی شامل یافتن آن مناطقی است که در آنها یک مجموعه مشخصی از شرایط صادق باشد (سلیمانی فارسانی، ۱۳۸۸: ۵۸). به بیان دیگر همپوشی عبارت است از قرار دادن یک تصویر گرافیکی خاص بر روی یک یا چند تصویر مشابه است.

قابلیت انعطاف فراهم شده برای عامل و سطح اجرائی عملیات منطقی در سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی متفاوت است. یکی از عوامل عمده مؤثر در چگونگی اجرای این توابع، مدل داده‌های مورد استفاده است. مدل برداری و رستری در روش اجرای عملیات منطقی و حسابی با هم تفاوت دارند. عملیات انطباق یا قرار دادن لایه‌ها بر روی یکدیگر معمولاً در سیستم‌های با اساس رستری به صورت بسیار کاربردی‌تری اجرا می‌شود. در ارزیابی منابع به روش همپوشانی لایه‌ها، امکان استفاده از داده‌های پیوسته با حفظ ماهیت آنها میسر نبوده و حجم گسترده اطلاعات سبب پیچیدگی فرایند ارزیابی می‌شود. در تکنیک‌های همپوشانی لایه‌ها همچنین اعمال وزن‌های متفاوت برای متغیرهای مختلف به سختی صورت گرفته و این روش در مطالعات ارزیابی چند منظوره با در نظر گرفتن ماهیت کاربری‌ها (سازگار یا ناسازگار) کارائی مطلوب نشان نمی‌دهد (کرمی، ۱۳۸۶: ۳۷).

در عملیات روی هم‌گذاری دو یا چند نقشه با هم ترکیب می‌شوند. ارزش نقشه خروجی در هر نقطه تابعی خواهد بود از ارزش‌های نقشه‌های ورودی در همان نقطه. در سیستم اطلاعات جغرافیایی توانایی تلفیق لایه‌های بدست آمده از دو منبع و همپوشانی نقشه‌ها بر روی همدیگر یکی از عملکردهای مهم آن به شمار می‌رود و با استفاده از این سیستم برداشت دو لایه نقشه موضوعی متفاوت از ناحیه یکسان و همپوشانی آنها یکی روی دیگری و تشکیل لایه جدید امکان‌پذیر می‌گردد (هایوود، ۱۳۸۱: ۱۱۸).

عملیات انطباق با قرار دادن لایه‌ها بر روی یکدیگر به دو صورت منطقی و حسابی صورت می‌گیرد. انطباق حسابی شامل عملیاتی نظیر جمع، تفریق و تقسیم و ضرب مقادیر در لایه از داده‌ها با مقادیر مربوطه در یک لایه دیگر می‌باشد. همچنین عملیات جبری و آماری میانگین، را می‌توان در فرایند روی هم‌گذاری نقشه‌ها اجرا نمود (مخدوم و همکاران، ۱۳۸۰: ۶۲).

انطباق منطقی شامل یافتن آن مناطقی است که در آنها یک مجموعه از شرایط صادق باشد. برای مثال مناطق مناسب برای ساختن یک کلبه روستایی ممکن است مناطقی باشد که در آنها پوشش گیاهی جنگلی وجود داشته، دارای خاک خشک و دامنه‌ای آفتابگیر باشد. اگر پوشش گیاهی، خاک و جهت دامنه هر یک، در یک لایه جداگانه در GIS قرار گرفته باشند، آنگاه برای تعیین موقعیت‌هایی که در آنها شرایط صدق کند، می‌توان از عملیات منطقی استفاده نمود (آرنوف، ۱۳۷۵: ۲۱۲). عملیات منطقی در تابع روی هم‌گذاری بر پایه جبر بولین^{۲۴}، استوار هستند و معمولاً برای تفکیک مناطقی که دارای مجموعه‌ای شرایط و ویژگی‌های مورد نظر می‌باشند، کاربرد دارند. نقشه‌های بولین به نقشه-هایی اطلاق می‌گردد که در آنها مناطق به دو گروه مطلوب و نامطلوب تقسیم می‌شوند. این دو گروه به ترتیب با ارزش-

های یک و صفر مشخص می گردند. روی هم گذاری از نوع منطقی بر پایه چهار منطق اصلی ذیل استوار است و نتایج نیز به صورت یک نقشه بولین جدید ارائه می گردد.

- منطق AND (تقاطع)

- منطق OR (اشتراک)

- منطق NOT (تکمیلی)

- منطق XOR (غیر)

یکی از شرایط لازم برای انجام عملیات روی هم گذاری، برخورداری تمامی نقشه های ورودی از سیستم مختصات یکسان و همچنین صحت مکانی بالای پدیده ها می باشد. بعلاوه در داده های رستری اندازه سلول تمام نقشه های ورودی نیز باید با هم برابر باشند.

۱-۱۱-۲. مدل همپوشانی شاخص ها^{۲۵}

در این مدل نقشه های ورودی بسته به اهمیت شان نسبت به فرضیه مورد نظر وزن دار می شوند. ساده ترین نوع وزن دار کردن شاخص ها وقتی است که نقشه ها دوتایی باشند و هر نقشه یک عامل وزنی منفرد داشته باشد. با این حال وقتی نقشه های چند کلاسه استفاده شوند، هر کلاس از هر نقشه یک امتیاز یا وزن متفاوت به خود می گیرد که این باعث می شود سیستم وزن دار کردن قابل انعطاف گردد (نقیبی، ۱۳۸۲: ۱۷).

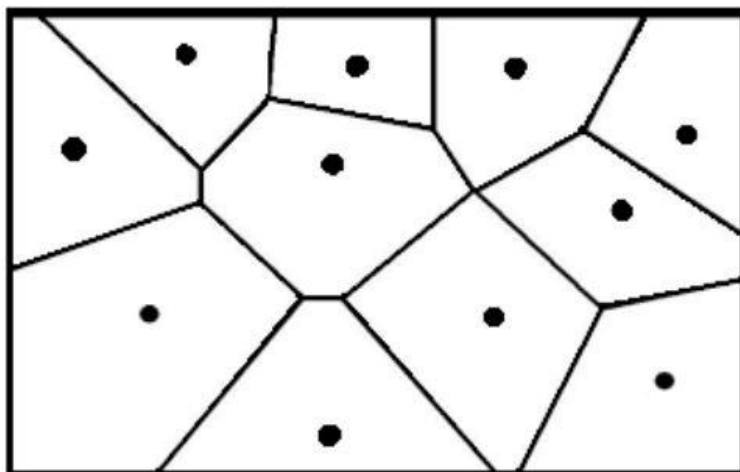
۱-۱۱-۳. پلیگونهای تیسن یا ورونوی^{۲۶}

پلیگونهای تیسن، از جمله توابع همسایگی و قابل اجرا بر روی نقشه با پدیده های نقطه ای می باشد. تابع تیسن، فضای بین پدیده های نقطه ای موجود بر روی یک نقشه را براساس اصل کوتاه ترین فاصله از پدیده، به پلیگونهایی به تعداد پدیده های آن نقشه تقسیم می نماید. مرز پلیگونها از خطوط مستقیمی تشکیل می گردند که به فاصله مساوی از پدیده ها قرار خواهند داشت. به این ترتیب، ارزش معین مربوط به یک نقطه، به یک سطح بزرگ در اطراف به طور یکسان و ثابت تعمیم داده می شود (لارینی، ۱۳۸۵: ۲۰۰). عیب این پلیگونها در این است که شکل و گسترش پلیگونها، نشان دهنده چگونگی توزیع مشخصه مورد نظر نمی باشد. بلکه تابعی از چگونگی پراکنش نقاط اولیه ورودی هستند. به این ترتیب، این اصل پذیرفته شده کلی که تشابه مشخصه های نقاط با افزایش فاصله بین آنها کاهش می یابد، لحاظ نمی گردد. کاربرد متداول این پلیگونها در تعمیم ارزش های اندازه گیری شده در ایستگاه های اندازه گیری به سطح منطقه،

²⁵ -Index Overlay Model

²⁶ -Vronoi, Thiessen

به ویژه در هیدرولوژی و هواشناسی می باشد (مخدوم و همکاران، ۱۳۸۴: ۶۴). شکل (۱) چند ضلعی تیسن ساخته شده از روی نقاط نمونه را نشان می دهد.

شکل ۱. چند ضلعی تیسن ساخته شده از روی نقاط نمونه

۱-۱۱-۴. مدل بافرینگ^{۲۷} و مجاورت

عملکرد بافرینگ، طیفی از عملکردهای موجود در GIS به عارضه مکانی امکان می دهد تا بر عوارض مجاور خود تأثیر بگذارد یا اینکه عوارض مجاور بر ویژگی عارضه تأثیر بگذارد. رایجترین نمونه بافرینگ همان ایجاد یک منطقه در اطراف یک عارضه به شمار می آید. بافرینگ برای تعیین منطقه نسبتاً مناسب در اطراف یک عارضه یا مجموعه ای از عوارض به کار می رود. چنانچه نقطه ای بافر شود منطقه ای مدور ایجاد می شود خطوط و نواحی بافرینگ نواحی جدیدی را ایجاد می کنند (هایوود، ۱۳۸۱: ۱۱۵). با استفاده از چنین عملکردی می توان حاشیه و نواری به پهنای مورد نظر در اطراف پدیده ها ایجاد نمود. در بسیاری از سیستم های اطلاعات جغرافیایی امکان ایجاد حریم با عرضی متفاوت برای پدیده های مختلف وجود دارد. حریم^{۲۸} محدوده هایی است که در فاصله های معین از نقطه، خط یا محدوده ایجاد می گردد از جمله کاربردهای این عملکرد می توان به ایجاد کمربند سبز در اطراف یک شهر و تعیین مساحت آن، تعیین حریم حفاظتی برای آبراهه ها و همچنین ایجاد حریم هایی با پهنای متفاوت در اطراف بزرگراه ها، جاده های اصلی و فرعی موجود در یک نقشه را نام برد (مخدوم و همکاران، ۱۳۸۰: ۶۰).

²⁷ -Buffering

²⁸ -Buffer

۱-۱۲. ضرورت مکانیابی کتابخانه‌ها

ارتقاء فرهنگ و دانش جامعه از طریق اطلاع رسانی صحیح، دسترسی اکثریت جامعه به خدمات کتابخانه با ایجاد کتابخانه‌هایی و امکانات بهتر و آسان‌تر و اصلاح تعداد، امکانات آنها ممکن است. بنابراین ضروری است. با توجه به روند رشد و توسعه سریع جوامع بشری و شهرها، تعداد کتابخانه‌های مورد نیاز و مکان‌های مناسب برای احداث کتابخانه‌ها پیش‌بینی شود تا در آینده با مشکل توزیع ناموزون کتابخانه‌ها مواجه نشویم؛ آگاهی از وضعیت توزیع کتابخانه کمک می‌کند که برنامه‌ریزی صحیحی برای مکان‌یابی و گسترش این کتابخانه‌ها داشته و دسترسی همه افراد به این کتابخانه‌ها فراهم شود.

۱-۱۳. رابطه نظریه‌ها و الگوهای مکانیابی با مکانیابی کتابخانه‌ها

امروزه دو نظریه در مورد جا و مکان کتابخانه عمومی وجود دارد. نظریه اول می‌گوید: محل ساختمان کتابخانه عمومی باید در قلب مرکز کار و تجارت و فعالیت جامعه باشد، یعنی محلی که فروشگاه‌های معتبر و زنجیره ای، سازمان‌ها و ادارات دولتی و عمومی و مراکز صنعتی و حرفه‌ای در آن استقرار یافته و پر رفت و آمد است. نظریه دوم می‌گوید: ساختمان کتابخانه عمومی باید خارج از این منطقه باشد، در محیطی آرام و کم سروصدا و فضای باز و دور از جنجال شهر. که البته نظریه اول طرفداران بیشتری دارد. به طور کلی می‌توان گفت نیازمندی‌های کتابخانه‌ها در اکثر نقاط دنیا با مبانی و طرح‌های شهرسازی هماهنگی ندارد (عازم، ۱۳۸۶: ۳۳)؛ بنابراین در رابطه با مکان فعالیت‌های عمومی از جمله کتابخانه‌های عمومی الگوهای متفاوتی وجود دارد و نمی‌توان برحسب یک الگو پیشینه‌سازی کرد. چون فعالیت‌های عمومی به خصوص فرهنگی برحسب معیار سود اقتصادی مکانیابی نمی‌شوند. بلکه بر اساس معیارهایی چون کمینه کردن زمان و فاصله ای که افراد در دسترسی به این گونه خدمات باید طی کنند، همچنین کمینه کردن هزینه تأمین تسهیلاتی که باید سطح مشخصی از کیفیت را داشته باشند و پیشینه کردن حد استفاده از تسهیلات عمومی، مورد تحلیل قرار گرفته و مکانیابی می‌شوند (زنگی آبادی، ۱۳۸۱: ۱).

۱-۱۴. انتخاب مکان مناسب برای احداث کتابخانه

جهت تحقق اهداف کتابخانه و ارائه حداکثر خدمات باید با یک چشم‌انداز مناسب و تعیین مکان‌های مناسب با قبل از شروع ساخت‌وساز مکان توجه به معیارهای مورد نیاز با محوریت مسائلی همچون سازگاری، پایداری به این موضوع پرداخت. در تأسیس کتابخانه اغلب فاصله با مرکز و صرفه جویی از نظر شرایط محیطی نادیده گرفته می‌شود و این عوامل باعث ایجاد مشکلات زیادی مانند سفرهای درون شهری، ترافیک‌های سنگین، پرداخت هزینه‌های بالا برای

شهروندان شده است؛ لذا مکان‌یابی مناسب کتابخانه‌ها و انتخاب مکان مناسب جهت دسترسی به موقع کاربران به یک کتابخانه مناسب از ضروریات تأسیس یک کتابخانه است (اباذری، ۱۳۹۲).

همچنین در شهر مکان مناسب و مرکزیت برای کتابخانه‌های عمومی از اهمیت زیادی برخوردار است کتابخانه‌ای که در یک منطقه پرجمعیت واقع شده و دارای پارکینگ عمومی و فضای سبز باشد، قادر به جلب خواننده بیشتر از مسافت‌های دور می‌باشد. همچنین پیش‌بینی رشد جمعیت و افزایش استفاده از منابع کتابخانه‌ای امری ضروری است. رشد جمعیت، گسترش شهرها را در پی دارد و توسعه آموزش و محل‌های آموزشی میزان مراجعه و استفاده از کتابخانه را بالا می‌برد، همچنین محل و طرح ساختمان کتابخانه باید گسترش‌های بعدی را امکان‌پذیر سازد؛ باید گسترش عمودی و افقی کتابخانه پیش‌بینی شود. همچنین ساختمان هر کتابخانه عمومی باید بر مبنای احتیاجات ۱۰ الی ۲۰ سال آینده طرح ریزی شود (عازم، ۱۳۸۶: ۳۹).

۱-۱۵. مؤلفه‌های مکانیابی کتابخانه‌ها در ایران

برای آنکه کتابخانه‌ها موقعیت خود را حفظ کنند لازم است پیشاپیش مکان‌یابی، طراحی و آماده‌سازی کتابخانه‌ها در برنامه‌های معماری شهرها و محلات مطرح شود تا از این طریق مخاطبان بالقوه و بالفعل کتابخانه‌ها بتوانند بهترین دسترسی را به این مکان‌ها داشته باشند (نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۸۹). به طور کلی در فرایند مکانیابی کتابخانه‌ها معیارهای متعدد و متنوعی مد نظر قرار می‌گیرد، این معیارها ممکن است از شهری به شهر دیگر و یا حتی از کشوری به کشور دیگر، متفاوت باشد. مختارپور (۱۳۸۷) در پژوهشی با عنوان "مکان‌یابی کتابخانه‌های عمومی کشور، ضرورتها و مؤلفه" با استفاده از دستنامه مکانیابی کتابخانه‌های عمومی؛ که با همکاری انجمن کتابداران آمریکا و انجمن معماران آمریکا تهیه شده است معیارهای ذیل را به عنوان معیارهای مکان‌یابی کتابخانه‌ها تعیین نموده است. این معیارها با تغییراتی به عنوان مهمترین مؤلفه‌های مکان‌یابی کتابخانه‌ها در ایران شناخته می‌شوند.

۱-۱۵-۱. مرکزیت

یکی از مؤلفه‌های مهم در امر محل‌یابی کتابخانه‌های عمومی کشور، مؤلفه مرکزیت یا گرایش به مرکز است که از تقسیمات فرعی زیر تشکیل یافته است.

۱-۱. قابلیت دسترسی: لازم است کتابخانه‌های عمومی در محلی بنا شوند که امکان دسترسی توده مردم به آنها از طریق نظام حمل و نقل شهری به راحتی فراهم گردد (مختارپور ۱۳۸۷: ۲۰۷) یا به عبارت دیگر، کاربری‌هایی که در مکان‌های در دسترس و نزدیک به وسایل حمل‌ونقل عمومی قرار دارند، بیش از دیگر کاربری‌ها مورد مراجعه قرار می‌گیرند.

۲-۱. بعد مسافت: کتابخانه باید در محلی احداث شود که کمترین میزان فاصله را از مراکز و سازه های شهری

داشته باشد.

۳-۱. توزیع جمعیت: میزان جمعیت هر مکان، عامل مهمی برای برآوردن نیازهای آنان به کارکردهای مختلف

شهری است. در حقیقت، تعداد جمعیت، مقیاس نیاز به هر کاربری را مشخص می کند؛ بنابراین بهتر است که کتابخانه های عمومی در مناطقی پرجمعیت بنا شوند (رضویان، ۱۳۸۱).

۴-۱. همجواری با مراکز پرتجمع: استقرار کتابخانه ها در کنار مراکز پرتجمع که افراد زیادی را در خود جای می -

دهند، باعث می شود جمعیت بیشتری بتوانند به آسانی از آنها استفاده کنند؛ بنابراین توصیه می شود که کتابخانه ها تا حد امکان در جوار مراکز پرتجمع، که تعداد زیادی از افراد را در خود جای می دهند، احداث شوند؛ که مهمترین این مراکز عبارتند از: پارک، مدارس، فرهنگسراها، موزه ها، مساجد و ادارات دولتی.

۱-۱۵-۲. سازگاری

عمده ترین تلاش شهرسازی، مکانیابی برای کاربری های گوناگون در سطح شهر و جداسازی کاربری های ناسازگار از یکدیگر است. کاربری هایی که در حوزه نفوذ یکدیگر قرار می گیرند، باید از نظر سنخیت و همخوانی فعالیت با یکدیگر منطبق بوده و باعث مزاحمت و مانع انجام فعالیت یکدیگر نگردند (بحرینی، ۱۳۷۷: ۱۹۲). در این مؤلفه، وضعیت کتابخانه های عمومی در مقایسه با دیگر مراکز همجوار سنجدیده می شود، شاخص های زیر از مهمترین عوامل تأثیر گذار در این قضیه هستند.

۱-۲. سکوت

از آنجا که کتابخانه های عمومی؛ بیشتر پذیرای افرادی هستند که از تالارهای عمومی کتابخانه جهت مطالعه و تحقیق بهره می برند؛ بنابراین شایسته است محلی که جهت احداث این گونه کتابخانه ها در نظر گرفته می شود تا حد امکان از هرگونه آلودگی صوتی به دور باشد. نزدیکی به بزرگراه ها، خطوط راه آهن، فرودگاه، شهربازی و مانند آن از جمله مواردی است که می توان ضمن کاهش میزان مراجعه به کتابخانه های عمومی، منابع موجود در این کتابخانه ها را نیز بی استفاده سازد.

۲-۲. امنیت

وجود امنیت از شاخص های اصلی استقلال و توسعه یافتگی هر کشوری به حساب می آید. رفاه اجتماعی تا حدود زیادی در گرو تأمین امنیت مالی و جانی افراد است و این مهم در داخل کشور از طریق حضور به موقع نیروهای آموزش دیده پلیس حاصل می شود. توصیه می شود که تا حد امکان کتابخانه های عمومی به محل استقرار نیروهای پلیس نزدیک تر باشد، تا افراد جامعه، به ویژه زنان و کودکان، در استفاده از کتابخانه با مشکل مواجه نشوند.

۳-۲. همجواری با ایستگاه آتش نشانی

یکی از عوامل مهمی که همواره در طول تاریخ، مجموعه کتابخانه‌ها را با تهدید مواجه ساخته، افتادن کتابخانه در دام حریق بوده است. از آنجایی که بیشتر مواد نگهداری شده در کتابخانه‌ها از نوع چایی هستند و قابلیت اشتعال‌زایی آنها بالاست، توصیه می‌شود که کتابخانه‌های عمومی تا حد امکان به ایستگاه‌های آتش نشانی نزدیک باشد (مختارپور، ۱۳۸۷: ۲۰۸).

۴-۲. ساختمان‌ها و فضای شهری مجاور (کاربری‌های مجاور)

تجانس کاربری‌های همجوار، یکی دیگر از معیارهای توزیع کاربری‌های شهری است؛ بدین صورت که کارکردها و کاربری‌های مجاور نباید در تضاد با یکدیگر باشند. از طرف دیگر، کارکردهای عمومی متجانس با یکدیگر باید طوری طراحی شوند که تعامل عملکردی آنها پوشش مناسب را داشته باشد (عبدالله‌زادگان و محمودی، ۱۳۹۰).

۱-۱۵-۳. اندازه

اندازه فضای بیرونی و درونی کتابخانه، که برحسب متر مربع تعیین می‌شود، تابع عوامل متعددی است. پرداختن به این موضوع، به ویژه در سال‌های اخیر که بیشتر کشورها با پدیده انفجار جمعیت مواجه هستند، در جلب رضایت کاربران کتابخانه‌های عمومی از اهمیت بالایی برخوردار است. عوامل تأثیرگذار در اندازه کتابخانه به شرح زیر است:

۱. خدمات کتابخانه

اندازه فضای درونی کتابخانه‌ها تا حدود زیادی به نوع و گستره خدماتی که از سوی آنها ارائه می‌شود بستگی دارد. بنابراین، بسته به اینکه چه نوع خدماتی و در چه محدوده‌ای در اختیار مراجعان قرار می‌گیرد، اندازه فضای داخلی از کتابخانه‌ای به کتابخانه دیگر متفاوت خواهد بود. ابعاد سالن‌های مطالعه، تعداد قفسه‌های کتاب، تعداد رایانه‌ها (در صورت مجهز بودن کتابخانه به نظام رایانه‌ای) وجود منابع دیداری و شنیداری در کتابخانه‌ها، از مهمترین عوامل مؤثر در این قضیه هستند.

۲. امکان رفاهی

امکاناتی که جهت رفاه حال مراجعان کتابخانه در نظر گرفته می‌شود، نیازمند فضای مخصوص به خود بوده و باید در طراحی فضای کتابخانه مد نظر قرار گیرد.

پارکینگ: اهمیت وجود پارکینگ در کتابخانه‌هایی که مراجعه‌کنندگان بسیاری دارند و امکان دسترسی به آنها از طریق وسایل حمل و نقل شهری فراهم است، نمود بیشتری پیدا می‌کند. افزون بر این، در شهرهایی که فرهنگ استفاده از

وسایل حمل و نقل عمومی چندان که باید نهادینه نشده، وجود پارکینگ در محل کتابخانه از اهمیت زیادی برخوردار است.

جلوه‌های بصری: اختصاص فضایی باز در بیرون از فضای کتابخانه به مطالعه و فعالیت‌های جانبی، می‌تواند در ترغیب مراجعه‌کنندگان به استفاده مکرر از کتابخانه و ایجاد انگیزه در آنها مؤثر باشد. ایجاد فضای سبز، تعبیه میزهای مطالعه در فضای باز بیرون کتابخانه و به کارگیری جلوه‌هایی هم چون آبنما، از جمله مهمترین امکاناتی است که در تعیین ابعاد و اندازه فضای کلی کتابخانه‌های عمومی مؤثر است.

کتابخانه: همان گونه که کتابدار شهیر هندی «رانگاناتان» اذعان داشته، کتابخانه اندام‌واره‌ای زنده و پویاست و این پویایی تا حدود زیادی در همگام شدن با تحولات و نوآوری‌ها از سوی کتابخانه‌ها نهفته است. افزایش تعداد کاربران و گسترش روزافزون منابع اطلاعاتی موجب شده است تا در سالهای اخیر، بحث طراحی فضای داخلی کتابخانه‌ها به بحثی مهم و جدی در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی مبدل گردد. توصیه شده است که فضای کتابخانه‌ها باید به گونه‌ای طراحی شود که دست کم نیازهای ۳۰ سال آینده کتابخانه‌ها در آن لحاظ شده باشد. به طور حتم تداوم فضایی این چنینی در کتابخانه، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و حساب شده در زمان مکان‌یابی و احداث کتابخانه است.

چگونگی شکل گرفتن راه‌ها و مسیرها: برای دستیابی راحتتر و افزایش قابلیت دسترسی به کتابخانه، باید مسیرهای منتهی به مکان کتابخانه نیز در نظر گرفته شود تا امکان استفاده راحت مراجعان فراهم گردد.

۱-۱۵-۴. جهت‌یابی محل کتابخانه

در بحث جهت‌یابی مکان کتابخانه، دو شاخص از اهمیت چشمگیری برخوردار است، جهت وزش باد و نور خورشید، عدم توجه به دو شاخص یاد شده از سوی مهندسان و طراحان کتابخانه‌ها، موجب خواهد شد تا بخش عمده‌ای از بودجه کتابخانه صرف کنترل میزان روشنایی و دمای کتابخانه گردد. توصیه می‌شود از احداث کتابخانه در جوار برج‌ها و ساختمانی با رشد عمودی بالا، به دلیل ایجاد سد در برابر باد و نور خورشید، پرهیز شود. بهره‌مندی کتابخانه از باد و نور طبیعی، ضمن آنکه آسایش مراجعان را به دنبال خواهد داشت، در انرژی و هزینه‌های مصرفی کتابخانه‌ها نیز به میزان قابل توجه‌ای صرفه‌جویی خواهد کرد (مختارپور، ۱۳۸۷: ۲۰۹؛ برزه کار، ۱۳۸۴؛ Siems & Demmers, 2005; Padiia, 2002).

۱-۱۵-۵. جغرافیای طبیعی منطقه

بررسی وضعیت خاک در مکانی که قرار است کتابخانه در آن بنا شود، از آن جهت حائز اهمیت است که با تعیین اجزای تشکیل دهنده خاک، می‌توان به راحتی میزان استحکام و تحمل‌پذیری آن را مشخص کرد (Padilla, 2002).

(Sands, 2005). توصیه اکید شده است که مهندسان پیش از آغاز به کار طرح ریزی بنای کتابخانه، در خصوص کیفیت خاک محلی که جهت احداث کتابخانه در نظر گرفته شده، با متخصصان علوم خاک به مشورت بپردازند. از آنجایی که کتابخانه‌ها در برگیرنده قفسه‌های کتاب هستند، و این موضوع حجم فزاینده‌ای از بار را بر پیکره بنای کتابخانه وارد می‌کند، توجه به وضعیت خاک پیش از احداث کتابخانه می‌تواند تا حدود زیادی از بروز خسارات‌های احتمالی ناشی از نشست زمین بکاهد. نکته قابل تأمل در مورد بررسی وضعیت خاک این است که احتمالاً تفاوت در میزان استحکام و تحمل پذیری خاک، حتی در دو محل مجاور با یکدیگر وجود دارد. این موضوع باید در مکانیابی کتابخانه‌های عمومی مد نظر قرار گیرد.

قیمت زمین: با توجه به محدودیت منابع، توجه به قیمت زمین مورد نظر، عامل مهمی است که باید در مکانیابی در نظر گرفته شود.

عوامل اقلیمی (آب و هوا، دما، رطوبت و ...): شرایط اقلیمی منطقه، ضمن اینکه عامل مهمی در ساخت مکان است، عامل مهمی در جذب کاربران به کتابخانه نیز می‌باشد (Sands, 2005).

جذابیت‌های طبیعی مکان: این معیار، علاوه بر اینکه عامل مهمی در زیبایی مکان کتابخانه است، باعث جذب کاربران به کتابخانه می‌شود (دهقانی سانج و محمودی، ۱۳۹۰: ۳۲).

شرایط محیطی و بهداشتی: این عامل جهت تأمین سلامت مراجعان به کتابخانه و جلوگیری از آسیب رسانی و آلودگی مواد کتابخانه، اهمیت دارد (زارعی، ۱۳۹۳: ۲۲) (جدول ۱).

جدول ۱. معیارها و شاخص‌های مورد استفاده

معیار	زیر معیار	شاخص
مرکزیت	قابلیت دسترسی	ایستگاه مترو، ایستگاه اتوبوس، پایانه های درون شهری، دوری و نزدیکی به خیابان اصلی
	توزیع جمعیت	تراکم جمعیت، جمعیت باسواد، بعد خانوار، گروه سنی (۱۰-۳۰ ساله)
	همجواری با مراکز پر تجمع	پارک ها، مدرسه ها، فرهنگسراها، موزه ها، مساجد، دانشگاه ها، ادارات دولتی، مشاغل خاص
سازگاری	ویژگیهای محیطی	کلانتری ها و پاسگاه های نیروی انتظامی، آشنشانی ها، بیمارستان ها و مراکز درمانی
امکانات رفاهی و پیش بینی های آینده	-	پارکینگ، فضای باز، جلوههای بصری، نوع خدمات کتابخانه، فضای گسترش آینده
جهت یابی محل کتابخانه	-	جهت وزش باد، نور خورشید، رعایت فاصله با ساختمان های اطراف، مجاورت با برج ها و ساختمان های بلند
شرایط فیزیکی - کالبدی کتابخانه	-	میزان استحکام خاک، حریم گسل، شیب زمین، مجاورت با عوامل مخاطره آمیز

رقبا	-	مجاورت با دیگر کتابخانه های عمومی، مجاورت با کتابخانه های دانشگاهی، مجاورت با کتابخانه های مساجد و حسینیه ها، سایر کتابخانه ها
------	---	--

منبع: عقیفیان و همکاران، ۱۳۹۲؛ زارعی و همکاران؛ ۱۳۹۴؛ مختارپور؛ ۱۳۸۷؛ عبدالله‌زادگان و محمودی، ۱۳۹۰؛ بحرینی، ۱۳۷۷؛ رضویان،

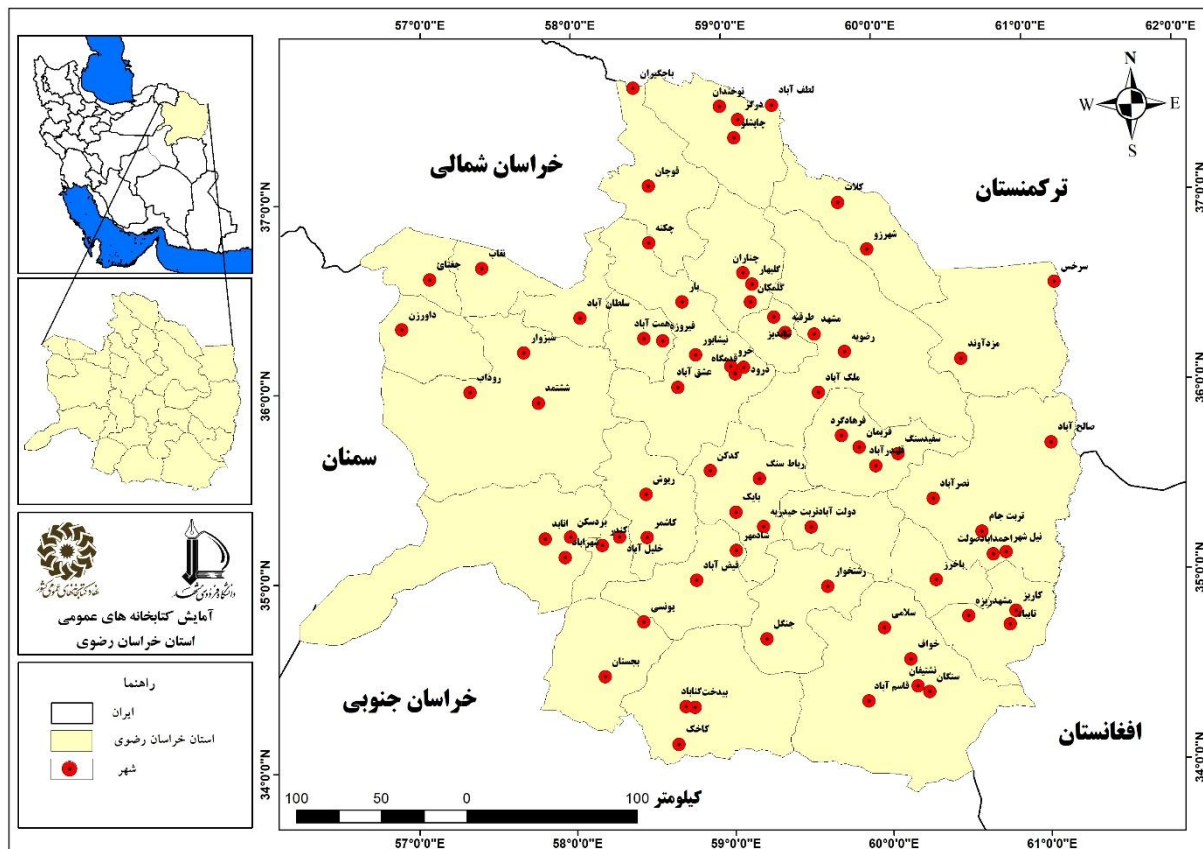
۱-۱۶. تحلیل موقعیت استان خراسان رضوی

۱-۱۶-۱. مختصات جغرافیایی

استان خراسان رضوی بخشی از استان پهناور خراسان می باشد. استان خراسان با مصوبه دولت در سال ۱۳۸۳ به سه قسمت شمالی، رضوی و جنوبی تقسیم شده است. این استان در سال ۱۳۸۹ دارای وسعتی بیش از ۱۱۶۴۹۳ کیلومتر مربع، معادل ۷/۷۴ درصد از کل مساحت کشور است، و بین مدار جغرافیایی ۳۳ درجه و ۵۲ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۴۲ دقیقه عرض شمالی از خط استوا و ۵۶ درجه و ۱۹ دقیقه تا ۶۱ درجه و ۱۶ دقیقه طول شرقی از نصف النهار گرینویچ قرار گرفته است (سازمان مدیریت و برنامه ریزی، ۱۳۸۵).

۱-۱۶-۲. تقسیمات کشور

براساس نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵، استان خراسان رضوی با جمعیتی بالغ بر ۶,۴۳ میلیون نفر بعد از استان تهران پرجمعیت ترین استان کشور بوده و حدود ۸ درصد از جمعیت کشور را به خود اختصاص داده است. میانگین رشد سالانه جمعیت استان ۱/۴۳ درصد می باشد. همچنین نسبت جنسی جمعیت در کل استان ۱۰۲ (حدود ۳/۲۵ میلیون نفر مرد و ۳/۱۹ میلیون نفر زن) بوده است (مطالعات برنامه آمایش سرزمین استان خراسان رضوی، ۱۳۹۸: ۵۲). استان خراسان رضوی دارای ۲۸ شهرستان، ۷۰ بخش، ۹۰ شهر و ۱۶۴ دهستان بوده است. این استان بیش از ۱۱۶ هزار کیلومتر مربع وسعت داشته است. (شکل ۲).

شکل ۲. نقشه تقسیمات سیاسی استان خراسان رضوی

۱-۱۷. تعریف برنامه آمایش استان

برنامه آمایش استان سندی است که برای تحقق توسعه پایدار فضایی، مجموعه اهداف، راهبردها، سیاست و برنامه‌های اجرایی بخش‌های دولتی و غیردولتی (عمومی، خصوصی و تعاونی) استان را در ابعاد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و کالبدی در بر می‌گیرد. این برنامه در چارچوب چشم‌انداز، اهداف توسعه ملی و جهت‌گیری‌های آمایش سرزمین و در تعامل با سطوح استانی، ملی و جهانی با رویکردهای توسعه‌گرا، مشارکت‌جو و انعطاف‌پذیر تهیه می‌شود.

۱-۱۸. سابقه مطالعات آمایش در کشور و استان خراسان رضوی

مطالعه آمایش یکی از انواع برنامه‌ریزی فضایی است که به منظور کاهش عدم تعادل‌ها در ابعاد مختلف در سطوح ملی و منطقه‌ای، وضعیت موجود را به سمت مطلوب هدایت می‌کند. بدین منظور، لازم است مسائل و ابعاد مختلف یک واحد سرزمین معین (کشور، منطقه و یا استان) به طور جامعی مورد بررسی و تحلیل قرار گیرد. این شناخت از وضع موجود زمینه برنامه‌ریزی و آینده‌نگری توزیع مناسب سکونتگاه‌ها و فعالیت‌ها را در بستر فضا با توجه به ظرفیت‌های

هر منطقه فراهم خواهد نمود. بنابراین انجام مطالعات برنامه آمایش استان‌ها از فعالیت‌های بسیار مهم در راستای تحقق چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور تا ۱۴۰۴ می‌باشد که مرکز ملی آمایش انجام آن را در دستور کار قرار داده بود. در همین راستا معاونت برنامه‌ریزی استانداری خراسان رضوی در صدد اجرای این برنامه در سطح استان برآمد (راهنما و آقاجانی، ۱۳۹۱: ۶۵).

دهه ۱۳۴۰ آغاز برنامه‌ریزی منطقه‌ای در ایران است که شروع برنامه سوم عمرانی (۱۳۴۶-۱۳۴۱) فعالیت خود را آغاز نمود. این اقدامات در برنامه چهارم از سال ۱۳۴۶ تا ۱۳۵۱ سرعت بیشتری به خود گرفت و کشور به وسیله وزارتخانه‌ها و مهندسين مشاور به واحدهای منطقه‌ای تقسیم شد که حداقل ۱۱ وزارتخانه و نهاد و مهندسين مشاور کشور را به مناطق جغرافیایی تقسیم کردند. برنامه آمایش سرزمین در ایران قبل از انقلاب (۱۳۵۴) توسط مهندسين مشاور ستیران تهیه شد. در سال ۱۳۵۵ مطالعات دور دوم آمایش سرزمین در ۴ بخش، از جمله نظام شهری و خط مشی- های اجرای آن، محور خوزستان - آذربایجان و خط‌مشی‌های اجرایی آن، تمرکز زدایی فعالیت‌های بخش دوم و سوم و خط مشی اجرایی آن منتشر شد. نتایج نهایی از مطالعات دور اول و دوم ستیران با عنوان "رهنمودهای آمایش سرزمین" برای تهیه برنامه عمرانی ششم منتشر شد. پس از انقلاب اسلامی از سال ۱۳۶۳ تجربه دور دوم آمایش سرزمین با مطالعات طرح پایه آمایش سرزمین اسلامی آغاز شد. در این سال کلیات مطالعات آمایش سرزمین در هیأت دولت تصویب شد و به دنبال آن، نتایج مطالعات انجام یافته با نام طرح پایه آمایش سرزمین اسلامی ایران توسط دفتر معاونت سازمان برنامه‌ریزی منتشر شد.

در سال ۱۳۷۵ بار دیگر مطالعات آمایش سرزمین در سازمان شروع شد. با احتساب مطالعات انجام گرفته در سال- های قبل از انقلاب توسط مهندسين مشاور ستیران، این مطالعه را می‌توان دور سوم مطالعات آمایش سرزمین در کشور به شمار آورد.

در سال ۱۳۷۹ جمع‌بندی مطالعات آمایش سرزمین به هیأت دولت ارائه شد که اندیشه ضرورت چشم‌انداز کشور را شکل داد. در تاریخ ۱۳۸۳/۸/۶ ضوابط ملی آمایش سرزمین توسط هیأت وزیران تصویب شد. در سال ۱۳۸۴ تشکیلات «مرکز آمایش سرزمین» در چارچوب کادر سازمانی معاونت امور اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تصویب شد و این مرکز رسماً شروع به کار کرد. اما با انحلال سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در سال ۱۳۸۶، عملاً فعالیت‌های سازمان تحت پوشش معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری قرار گرفت. این مطالعه که به نوعی دور چهارم از مطالعات آمایش است در تعدادی از استان‌ها آغاز شد. استان خراسان رضوی نیز یکی از استان‌های پیشرو در انجام این مطالعه بود. در استان خراسان اولین مطالعه آمایش «طرح جامع موقت عمران خراسان» در سال ۱۳۴۷ توسط شرکت ست کپ اجرا شد. این مطالعه مهمترین و اولین مطالعه آمایشی در استان خراسان قبل از انقلاب اسلامی و حتی

قبل از مطالعات ستیران در کشور است. نتیجه نهایی آن تقسیم استان خراسان بزرگ به دوازده منطقه جغرافیایی بود که نتیجه مطالعات در ۲۴ جلد منتشر شد. استان خراسان رضوی در دو مرحله (مرحله اول اسفندماه ۱۳۸۷ تا اسفندماه ۱۳۸۹ و مرحله دوم از اسفندماه ۱۳۹۰ تا اسفندماه ۱۳۹۲) در مجموع با ۳۵ جلد گزارش (۲۰ جلد مرحله اول یا ۵۰۰۰ صفحه و ۱۵ جلد گزارش در مرحله دوم یا ۶۸۶۳ صفحه) با مشارکت بیش از ۱۰۰ نفر از متخصصان دانشگاهی و ۱۵۰ نفر کارشناس (۴۰ دستگاه اجرایی) در ۱۲ گروه مطالعاتی سند آمایش استان خراسان رضوی را تهیه و به تصویب رساند (مطالعات برنامه آمایش سرزمین استان خراسان رضوی، ۱۳۹۸: ۱۵).

در سال ۱۳۸۷ برنامه مطالعات آمایش استان خراسان رضوی به جهاد دانشگاهی مشهد واگذار شد. بنابراین برای عملیاتی کردن این تصمیم، در ابتدا شهرداری مشهد طی قرارداد شماره ۸۶۸۱۱/۲۱ مورخ ۸۷/۱۰/۲ با جهاد دانشگاهی مشهد در خصوص «انجام مطالعات برنامه آمایش کلانشهر مشهد» مقدمات لازم را برای ادامه کار فراهم آورد. به منظور اجرای این مطالعات جهاد دانشگاهی مشهد با استفاده از امکانات، تجهیزات، پژوهشکده‌ها و گروه‌های پژوهشی به همراه بهره‌گیری از توان علمی- تخصصی صاحب نظران ملی و منطقه‌ای به ویژه دانشگاه فردوسی مشهد، ساختار پژوهشی لازم را برای انجام کار فراهم نمود (راهنما و آفاجانی، ۱۳۹۱: ۱). این طرح در اسفند ماه ۱۳۸۹ به تصویب شورای برنامه‌ریزی استان رسید. در طرح آمایش ۱۳۸۷ آماده است که سرانه مطالعه کتاب هم در کشور ۱۹/۵ دقیقه در ۲۴ ساعت است. براساس استاندارد جهانی به ازای هر ۱۰۰ نفر باید هشت مترمربع فضای کتابخانه‌ای باشد ولی در ایران این میزان ۳ متر مربع است؛ بنابراین استان خراسان رضوی رتبه ۲۹ سرانه فضای کتابخانه‌های عمومی کشور را به خود اختصاص داده است. ۲/۵ درصد از جمعیت خراسان رضوی عضو کتابخانه‌های این استان هستند که این شاخصه نیز در افق ۱۴۰۴ برای ۳۵ درصد هدف گذاری شده است (معاونت استانداری خراسان رضوی، ۱۳۸۹).

مجموعه سرانه مطالعه کتاب‌های غیر درسی و الکترونیک، روزنامه، نشریه، ادعیه و قران و همچنین نشریه‌های فضای مجازی در کشور ۷۵ دقیقه و ۳۴ ثانیه و در خراسان رضوی ۶۴ دقیقه و ۷ ثانیه است که نسبت به سال ۸۹ کاهش داشته است (معاونت استانداری خراسان رضوی، ۱۳۸۹).

از کل کتابخانه‌های خراسان رضوی حدود ۶۰ درصد آن‌ها مستقیماً زیر نظر نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور است و از استانداردهای کافی در این زمینه برخوردار هستند. زیربنای کتابخانه‌های عمومی استان بالغ بر ۵۸ هزار متر مربع است که این میزان وضعیت سرانه فضای کتابخانه‌ها را برای هر یک نفر یک متر مربع تعیین می‌کند. در افق ۱۴۰۴ هدف گذاری برای وضعیت سرانه فضای کتابخانه‌های خراسان رضوی برای یک نفر ۸ متر مربع است. همچنین براساس آمار موجود تعداد عناوین کتب منتشر شده استان از ۳۰۴۲ عنوان در سال ۱۳۸۶ به ۴۳۳۵ عنوان در سال ۱۳۹۰ افزایش یافته

که بیشترین تعداد عناوین متعلق به کتب دینی با ۱۲۰۵ عنوان و پس از آن کتب کودک با ۸۶۱ عنوان، ادبیات با ۶۰۸، تکنولوژی با ۴۶۷ و علوم اجتماعی با ۳۵۲ عنوان است (معاونت استانداری خراسان رضوی، ۱۳۸۹).

مرحله دوم طرح آمایش استان از ۱۳۹۰ آغاز و در اسفند ۱۳۹۲ در کارگروه آمایش، محیط زیست و توسعه پایدار استان جهت ارائه به شورای برنامه ریزی به تصویب رسید. در این طرح در ۹ گروه مطالعاتی در دو بخش مطالعات وضع موجود و بخش برنامه ریزی و سیاستگذاری با نظارت و هدایت معاونت برنامه ریزی و اشتغال استانداری به انجام رسیده است. در این مطالعه بر توسعه فعالیت های نشر و کتابخانه های مانند افزایش کتابخانه ها، فرهنگسراها، مراکز فرهنگی، تولیدات چند رسانه ای و نشریات محلی تأکید شده است.

نکته قابل توجه این است که در مورد مکان یابی کتابخانه تا به حال پروژه ای در استان و مطالعات برنامه آمایش سرزمین استان خراسان رضوی پیاده نشده است و زیر مجموعه خدمات در طرح های آمایش استان در نظر گرفته است، اما مقالات و پایان نامه های در این راستا صورت گرفته است که به طور خلاصه به آنها اشاره خواهد شد. زارعی و همکاران (۱۳۹۴)، در پژوهش خود تحت عنوان "عوامل موثر در مکان یابی کتابخانه های استان قدس رضوی در مشهد" به این نتایج رسیدند که فرایند وزن دهی، معیارهای مرکزیت و سازگاری به ترتیب بیشترین میزان اهمیت را داشتند. همچنین مشخص شد با وجود همپوشانی تعدادی کتابخانه ها و نفوذ در حوزه یکدیگر، برخی از مناطق مشهد (-) مانند مناطق ۱۰، ۱۱ و ۱۲ فاقد کتابخانه هستند. مقیمی (۱۳۹۴)، در پایان نامه خود تحت عنوان "بررسی رابطه بین شرایط ارگونومیک و انگیزش شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر مشهد" به این نتیجه رسید که بین شرایط ارگونومیک و انگیزش شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر مشهد رابطه معناداری وجود ندارد. شرایط ارگونومیک کتابداران جامعه مورد بررسی پایین تر از حد مطلوب (۹۵۰) است و انگیزش شغلی آنها از سطح متوسط (۶۰) بالاتر است. نتایج فرضیه های پژوهش نیز نشان داد بین متغیرهای فردی جنسیت، سابقه کار، سطح تحصیلات، وضعیت استخدامی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر مشهد با میزان انگیزش شغلی آنها اختلاف میانگین وجود دارد، که بیانگر انگیزش شغلی بیشتر در زنان نسبت به مردان، افراد دارای مدرک تحصیلی پایین تر (دیپلم) در مقایسه با دارندگان مدرک تحصیلی بالاتر (لیسانس و فوق لیسانس)، شاغلین پیمانی در مقایسه با شاغلین رسمی و افراد با سابقه کاری ۲۵-۲۷ سال است. در حالیکه بین سن، وضعیت تأهل و رشته تحصیلی با میزان انگیزش شغلی اختلاف میانگین وجود ندارد. قرایی (۱۳۹۵)، در پایان نامه خود تحت عنوان "ارزیابی کتابخانه های بیمارستانی شهر مشهد براساس استانداردهای موجود" به این نتیجه رسید که از مجموع ۱۳ کتابخانه بیمارستانی مورد بررسی فقط یک کتابخانه به صورت ۲۴ ساعت و ۲ کتابخانه ۷ روز در هفته خدمات ارائه می دهد. بر طبق یافته ها رزیدنت ها و انترن ها به میزان ۶۹/۳

درصد جزو بیشترین گروه دریافت کننده خدمات به شمار می‌روند و بیش از دو دفعه در روز به کتابخانه مراجعه می‌کنند. همچنین از نظر انواع خدمات فراهم شده در کتابخانه، تهیه راهنمای جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی به میزان ۶۹/۲ و خدمات آگاهی‌رسانی جاری به میزان ۶۱/۵ درصد و اکثر کتابخانه‌ها (۷۶/۹ درصد) دارای وب سایت یا وبلاگ هستند؛ اما اکثر کتابخانه‌ها از نظر ساختمان برای چنین هدفی طراحی نشده‌اند. در بررسی وضعیت فناوری اطلاعات در کتابخانه‌ها، ۱۰۰ درصد از کتابخانه‌ها دارای رایانه بوده و اکثر کتابخانه‌ها (بیش از ۹۲ درصد) پایگاه‌های اطلاعاتی پزشکی را مشترک هستند. همچنین در رابطه با شبکه‌های متصل و نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای، تمامی کتابخانه‌ها (۱۰۰ درصد) به اینترنت متصل هستند و بیش از نیمی از آن‌ها (۵۳/۸۴) از نرم‌افزار پارس اذرخش استفاده می‌کنند. همچنین یافته‌ها نشان داد بودجه پیشنهادی و دریافتی اکثر کتابخانه‌ها باهم مطابقت نداشته و ۶۱/۶ درصد از کتابخانه‌ها بودجه دریافتی را در رفع نیازهای کتابخانه کافی نمی‌دانند. زارعی (۱۳۹۳)، در پایان نامه خود تحت عنوان "مکان‌یابی کتابخانه‌های وابسته به آستان قدس رضوی در مشهد با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی (GIS)" به این نتیجه رسید که در فرایند وزن‌دهی، معیارهای اصلی مرکزیت و سازگاری به ترتیب بیشترین میزان اهمیت را داشتند. همچنین با بررسی میزان انطباق موقعیت مکانی کتابخانه‌های آستان قدس مشخص شد این کتابخانه‌ها اگرچه از نظر مطابقت با عامل سازگاری (کاملاً سازگار ۴۲٪) وضعیت نسبتاً خوبی دارند، اما از نظر مطابقت با معیار مرکزیت (کاملاً مناسب ۲۴٪) وضعیت نامطلوبی دارند. همچنین با بررسی شعاع عملکردی هریک از کتابخانه‌ها مشخص شد؛ علی‌رغم همپوشانی تعدادی از کتابخانه‌ها و نفوذ در حوزه یکدیگر، برخی از مناطق مشهد (مناطق ۱۰، ۱۲، ۱۱) فاقد کتابخانه هستند. علاوه بر آن مشخص شد از نظر نوع مالکیت (۶۵٪) مالکیت این کتابخانه‌ها وقفی است. رهنما و آقاجانی (۱۳۸۸)، در پژوهش خود تحت عنوان "تحلیل توزیع فضایی کتابخانه‌های عمومی در شهر مشهد" به این نتیجه رسیدند، کاربرد تحلیل مدل خود همبستگی فضایی پراکنش کتابخانه‌ها در سطح نواحی شهر مشهد، نمایانگر الگوی پراکنده در سطح مشهد و توزیع ناعادلانه کتابخانه‌ها در سطح نواحی و ناهمگنی و نبود شباهت و ناپیوستگی واحدهای ناحیه‌ای به لحاظ شاخص کتابخانه براساس وسعت آنهاست. همچنین، تحلیل خود همبستگی دو متغیره موران نیز بیانگر رابطه منفی بین تراکم جمعیت و الگوی توزیع کتابخانه در سطح نواحی شهر مشهد است.

۱-۱۹. نتیجه‌گیری

کتابخانه‌های عمومی، یکی از ابزارهای اصلی توسعه فرهنگی در جوامع کنونی به شمار می‌روند که در توسعه نیروی انسانی نقش اساسی بر عهده دارند. بی‌توجهی به مؤلفه‌های مکان‌یابی کتابخانه‌های عمومی به هنگام ساخت آنها، تمامی تلاش‌های بعدی در زمینه تجهیز مجموعه و ارتقای سطح خدمات در کتابخانه‌های عمومی را بی‌ثمر خواهد ساخت.

بنابراین، در احداث کتابخانه‌های عمومی همچون دیگر کاربری‌های باید اصول و ضوابط و استانداردهای مربوط به مکان‌یابی لحاظ شود. با این حال از جمله مواردی که به نظر می‌رسد تا حدی از نگاه تیزبینانه محققان و نویسندگان در استان خراسان رضوی به دور مانده و در متون تخصص این رشته بازتاب چندانی نداشته است. بحث توزیع یا عدم توزیع کتابخانه‌های عمومی در سطح شهرها و روستاها است که مباحث جدیدی را پیرامون علل و عوامل عدم اقبال همگانی نسبت به کتابخانه‌های عمومی در سطح شهرها و روستاها با معیارها و مولفه‌های شناخته شده‌ای هم چون توزیع جمعیت، قابلیت دسترسی؛ بعد مسافت و مواردی از این دست منطبق باشد.

از این رو برای مشکلات و تنگناهای حاکم بر کتابخانه‌های عمومی در استان خراسان رضوی، توجه به هر دو قسم عوامل درونی و بیرونی از سوی کتابداران حائز اهمیت است. از جمله مواردی که کتابداران امروز، به واسطه افزایش روبه رشد جمعیت و افزایش تقاضا برای اطلاعات، به ناچار باید در موارد آن بیشتر بیاندیشند، موضوع ضرورت همکاری با متخصصان GIS و عوامل دست اندرکار احداث کتابخانه‌های عمومی جهت انتخاب مکان بهینه برای این منظور است. توجه تصمیم گیرندگان به مؤلفه‌های مکان‌یابی و تأکید آنها بر نقش محوری کاربران، می‌تواند مسیر احداث کتابخانه‌های عمومی فردا را به سوی آینده‌ای کاربرمدار هموارتر نماید.

منابع

۱. اباذری، زهرا، باب الحوائجی، فهمیه و جهانگیری فرد، بهنام (۱۳۹۲)، مکان‌یابی کتابخانه‌های عمومی منطقه چهار شهر تهران با استفاده از GIS، تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی، ۱۹(۴)، ۵۲۷-۵۴۷.
۲. ابرامی، هوشنگ (۱۳۸۷)، شناختی از دانش‌شناسی (علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی)، تهران، چاپ کتابدار.
۳. آرنوف، استان (۱۳۷۵): سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی، تهران، سازمان نقشه برداری کشور.
۴. بندعلی، مریم (۱۳۸۷)، مکانیابی میدین میوه و تره‌بار شهر اصفهان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، به راهنمایی دکتر تقوایی، گروه جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان.
۵. پرتو، بابک (۱۳۸۶)، ساختمان و تجهیزات کتابخانه. تهران: چاپار.
۶. تاجیک، زینب (۱۳۸۸)، تحلیل فضایی و مکانیابی مجموعه‌ها و مراکز ورزشی شهر اصفهان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد به راهنمایی: دکتر زنگی آبادی، گروه جغرافیا، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه اصفهان.
۷. جیل، فیلیپ (۱۳۸۶)، خدمات کتابخانه‌های عمومی، رهنمودهای ایفلا و یونسکو برای توسعه، ترجمه، علی شکویی، تهران، نشر چاپار.
۸. دهقانی سانج، جلال و محمودی، حسن (۱۳۹۰)، شناسایی و رتبه‌بندی معیارهای موثر بر مکانیابی کتابخانه‌های عمومی با استفاده از ANP فازی و TOPSIS فازی، نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی، دوره چهاردهم، شماره ۱، پیاپی (۵۳)، صص ۳۴۵-۳۲۰.
۹. رهنما، محمدرحیم و آقاجانی، حسن (۱۳۸۸): تحلیل توزیع فضایی کتابخانه‌های عمومی در شهر مشهد، نشریه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۴۶(۱۲)، ۲-۷.
۱۰. رهنما، محمدرحیم و آقاجانی، حسین (۱۳۹۱)، تحلیل نابرابری‌های فضایی در استان خراسان رضوی، مجله مدرس علوم انسانی، برنامه‌ریزی و آمایش فضا، دوره ۱۶، شماره ۱، پیاپی ۷۵، صص ۲۶-۱.
۱۱. زارعی، احمد (۱۳۹۳)، مکان‌یابی کتابخانه‌های وابسته به آستان قدس رضوی در مشهد با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی (جی‌آی‌اس) "پایان نامه کارشناسی ارشد اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه بین‌المللی امام رضا.
۱۲. زارعی، احمد، سالاری، محمود و عنابستانی، علی اکبر (۱۳۹۴)، عوامل موثر در مکان‌یابی کتابخانه‌های آستان قدوس رضوی در مشهد؛ مجله کتابداری و اطلاع‌رسانی، جلد ۱۸، شماره ۱، صص ۳۳-۵۴.
۱۳. زنگی آبادی، مهدیه (۱۳۸۱): تحلیل توزیع فضایی و مکانیابی کتابخانه‌های عمومی با استفاده از سیستم اطلاعات جغرافیایی (مطالعه موردی: شهر کرمان)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه کرمان، کرمان.

۱۴. سلیمانی فارسانی، زهرا (۱۳۸۸)، تحلیلی بر توزیع فضایی خدمات شهری شهر شهرکرد، پایان نامه کارشناسی ارشد، گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه اصفهان.
۱۵. شکوئی، حسین (۱۳۸۳)، دیدگاههای نو در جغرافیای شهری، جلد اول، سمت، تهران، چاپ هشتم.
۱۶. صحرايیان، زهرا (۱۳۹۰)، تحلیل فضایی و مکان یابی مراکز خدمات شهری، با استفاده از GIS، مطالعه موردی شهر جهرم، پایان نامه کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه اصفهان.
۱۷. عازم، پرویز (۱۳۸۶)، ساختمان و تجهیزات کتابخانه: مدیریت و برنامه ریزی. تهران: نشر کتابدار.
۱۸. عبدالله زادگاه، معصومه و محمودی، آزاد (۱۳۹۰) اصول و معیارهای توسعه پایدار در شهرسازی ایران، کنفرانس ملی توسعه پایدار و عمران شهری، اصفهان، موسسه آموزش عالی دانش پژوهان، بازیابی در ۱۵ فروردین.
۱۹. عقیقیان فرزانه (۱۳۹۰)، مکان یابی خدمات کتابخانه های عمومی شیراز با استفاده از سامانه اطلاعات جغرافیایی (ارائه الگویی از شاخص ها) نمونه، شهر شیراز، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.
۲۰. علومی، طاهره (۱۳۷۷)، اداره کتابخانه، تهران، انتشارات سمت.
۲۱. قرایی، سارا (۱۳۹۴)، بررسی رابطه بین شرایط ارگونومیکی و انگیزش شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر مشهد؛ پایان نامه دروه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه بین المللی امام رضا.
۲۲. کریمی، محمد (۱۳۸۶)؛ مکانیابی بهینه پارکینگ های طبقاتی در شهر قم با استفاده از GIS، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی
۲۳. کریمی، وحید، احمدی، سلمان، و عبادی، حمید (۱۳۸۷)؛ مدل سازی مکانیابی تاسیسات شهری با استفاده از GIS با تاکید بر مکانیابی پارکینگ های طبقاتی. همایش ژئوماتیک ۸۶، سازمان نقشه برداری کشور، تهران.
۲۴. لارینی، رابرت (۱۳۸۵)؛ سیستم های اطلاعات جغرافیایی برای برنامه ریزی شهری، ترجمه محمد هادی مختاپور، رضا (۱۳۸۷)، مکان یابی کتابخانه های عمومی کشور، ضرورت و مولفه ها، مجله علوم و فناوری اطلاعات، دوره ۲۴، شماره ۱، صص ۲۰۳-۲۱۷.
۲۵. مخدوم فرخنده، مجید (۱۳۸۰)، ارزیابی و برنامه ریزی محیط زیست با سامانه های اطلاعات جغرافیایی، مؤسسه چاپ و دانشگاه تهران
۲۶. مزینانی، علی (۱۳۷۹)، کتابخانه و کتابداری، تهران، انتشارات سمت.
۲۷. مطالعات برنامه آمایش سرزمین استان خراسان رضوی (۱۳۹۸)، سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان رضوی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، مشهد. چاپ اول.
۲۸. معصومی اشکوری (۱۳۷۹)؛ سید حسن، اصول و مبانی برنامه ریزی منطقه ای، مؤلف.
۲۹. مقیمی، مهسا (۱۳۹۴)، بررسی رابطه بین شرایط ارگونومیکی و انگیزش شغلی کتابداران کتابخانه های عمومی شهر مشهد "پایان نامه کارشناسی ارشد علم و اطلاعات و دانش شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد.

۳۰. موکهرجی، آجیب کومار (۱۳۷۵)، تاریخ و فلسفه کتابداری، ترجمه اسدالله آزاد، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی.

۳۱. نقیبی، فریدون (۱۳۸۲)؛ مسیریابی بهینه خطوط لوله نفت و گاز به وسیله سیستم اطلاعات مکانی GIS، پایان نامه کارشناسی ارشد مهندسی نقشه برداری- سیستم اطلاعات مکانی GIS، گروه مهندسی نقشه برداری، دانشکده فنی، دانشگاه تهران، تهران

۳۲. هایوود، یان، کورنلیوس، سارا، کارور، استیو (۱۳۸۱)؛ مقدم‌های بر سیستمهای اطلاعات جغرافیایی، ترجمه گیتی تجویدی، سازمان نقشه برداری کشور، تهران.

1. Padilla, L, (2002), Site Selection for Libraues.American Institute of Architects .Available at,<http://Libris.oshea.net/docs/Site Selectionn Libraries.pdf>.
2. Siems,E.Demmers,L,(2005),Sustainable Livrary design,

